

++

336

EX

3704

A2

16356

JESUITICA

[v.15]-[v.16]

1/2 of 2nd

EPISTOLÆ
PRÆPOSITORUM
GENERALIUM
AD PATRES ET FRATRES
SOCIETATIS JESU.

ANTVERPIÆ,
Apud JOANNEM MEURSIUM,
M. DC. XXXV.
SUPERIORVM PERMISSV.

AD PATRES

ET FRATRES

SOCIETATIS JESU.

E*Vit illa semper ubique multorum in Societate sententia, (Patres Fratresque in Christo carissimi) non minùs ad fructum utile, quàm ad voluptatem fore jucundum, si quis datarum à Præpositis nostris Generalibus litterarum magis communium, atque præceptis utilibus, & institutis ad vitam religiosè conformandam facientibus refertarum, delectum haberet; easque cum nostræ Societatis hominibus non vulgari illorum emolumento, & spiritus profectus communicaret: (ea propter enim singulis*

gulis in Provinciis in librum singularem descriptæ referuntur , ut identidem repetitâ lectione , recens illarum memoria conservetur) simul etiam, ut hîc erectum extaret quasi monimentum, cujus aspectu posterorum animi ad propriam perfectionem exstimularentur : quippe cùm ad illam in his passim invitentur , & ut se in spiritus vocationis nostræ primitiarum trunco , hilarescente in dies viriditate ramos frondescentes conservent , ad quod unum tamquàm ad scopum universæ collimant. Quamobrem, ut tam justæ petitioni , sanctisque plurimorum Patrum & Fratrum , qui hoc enixè contendebant , desiderîis aliquâ saltem ex parte satisfaceret ; convenientiori quàm potuit ratione curatum est , ut ex aliquamultis, quas hinc inde cum negotio conquisitas collegimus (interierunt enim
per

per incuriam, à Superioribus præsertim Generalibus non paucæ) potissimæ quæque seligrentur, & in unum corpus simul redactæ compingerentur. Visum insuper fuit opportunum, ut in commune Societatis bonum eodem, quo scriptæ sunt, temporis ordine darentur in lucem, nisi quòd ea, quæ super Obedientiâ à B. Patre Nostro conscripta est Epistola, (ut quæ tanto habetur in pretio, Nostrorumque manibus jam pridem tēritur) digna judicata est, cui meritò primæ inter ceteras deferrentur. Hoc ut facerem, licet principio mea me sponte voluntas, & nonnullorum consilium impelleret, tamen eò nunc libentiùs studiosiusque ad hunc laborem suscipiendum adductus sum, quò præterquàm quòd omnium voluntati fiet satis, ex earum litterarum accuratâ lectione, quemadmodum ipse mihi polliceor, sua-

vissimi fructus, & qui palato nostro sapiant, abundè percipientur. Adde quòd his in litteris fidele, tersumque nobis ob oculos speculum constituitur, ut expressa ad vivum spiritus majorum nostrorum lineamenta intueamur, & hanc ab iis vivendi rationem, à quibus ea petenda est, percipiamus : sic ut posteris deinde liceat, dum libeat, (modò ut eas, non corporeis tantum oculis perlegant, sed æcri mentis acie rimentur, & penetrent) in seipsis, tanquàm in tabellâ, Majorum suorum perfectam exprimere, non adumbrare, similitudinem ; ut juxta D. Cypriani verbum, Ad Patrem paribus lineamentis proles successiva respondeat. Et quamquàm de rebus spiritum spectantibus, quæque ad viam salutis & perfectionis fideliter insistendam conferrent, tum à Nostris, tum ab aliis plerisque,

admi-

admirabili planè nobilium ingeniorum
 applausu , hac etate nostra singulares
 & exculsi libri lucem viderunt ; tamen
 hætenus extitit nemo, qui ex instituto ,
 copiosè de materia vocationi nostræ
 usque eò consentaneâ differeret ; aut
 qui particulatim de singulis , ut de spi-
 ritus renovatione , de Instituti dignita-
 te, propositi nostri excellentia , ministe-
 riorum nobilitate , operandi modo , mu-
 tua caritate , & rerum omnium inter
 tam diversas nationes summa consen-
 sione , de studio perfectionis & illius ob-
 tinendæ , rationibus , de singulari deni-
 que tam altæ vocationis beneficio dis-
 putaret. Quæ universa , licet singula
 justo volumini materiam utique parem
 suppeditarent , his tamen in litteris
 abundè satis non uno in loco sunt per-
 tractata. E quibus, donec super ejusdem
 modi argumento perfectius aliquid edc-

tur, tamquam è fodinis felicibus, venâque divite, magnam vim auri & argenti in ararium vestrum spirituale congesti poteritis interim depromere. Hoc vobis à communi Domino, & largum in nos donorum cælestium imbrem precor, petoque ut mei memoriam in sacrificiis & orationibus vestris conservare non dedignemini. Romæ, in Domino Professâ, V. Decembris, M. DC. VI.

Omniū servus in Domino

BERNARDVS DE ANGELIS.

9

T A B U L A

E P I S T O L A R U M

S. P. N. I G N A T I I.

- 1 **D**E Obedientiâ. pag. 11
 2 **D**E perfectione religiosâ. pag. 28

R. P. N. J A C O B I L A I N E S.

- 3 *Ad eos qui sunt in Indiâ: de magnitudine suscepti operis, & conservatione spiritus in illâ Missione.* pag. 44

B. P. N. F R A N C I S C I B O R G I Æ.

- 4 *De mediis conservandi spiritum Societatis, & vocationis nostræ.* pag. 51

R. P. N. E V E R A R. M E R C U R I A N I.

- 5 *De monitis ad rectam gubernationem.* pag. 72

R. P. N. C L A U D I I A Q U A V I V Æ.

- 6 *De felici progressu Societatis.* pag. 79
 7 *De renovatione spiritus.* pag. 123
 8 *De studio perfectionis & caritate fraternâ.* pag. 156

- 9 *De mediis ad conservandam Societatem.* p. 191

- 10 *De oratione & pœnitentiis, qui usus earum in Societate juxta nostrum institutum.* pag. 223

- 11 *De fine Missionum Orientalium.* pag. 247

- 12 *De lubileo & Missionibus.* pag. 257

- 13 *De fervore & zelo Missionum.* pag. 266

- 14 *De modo instituendarum Missionum.* pag. 284

- 15 *De usu Exercitiorum spiritualium.* pag. 290
 16 *De formandis ac benè instituendis nostris Con-*
cionatoribus. pag. 294
 17 *De recurſu ad Deum in tribulationibus &*
persecutionibus. pag. 298
 18 *De renovatione ſpiritus & correſpondentiâ*
cum Deo. pag. 308
 19 *De ſollicitudine & vigilantia Superiorum erga*
ſubditos. pag. 342
 20 *De Officii Divini recitatione , ac celebratione*
Miſſæ. pag. 352
 21 *Monita , formandis Concionatoribus accommo-*
data. pag. 365
R. P. N. MUTII VITELLESII.
 22 *Ad Patres & Fratres Societatis , de Oratione,*
&c. pag. 388
 23 *Ad Superiores.* pag. 418
 24 *Ad Patres Congregationum Provincialium.*
 pag. 435.

S. P. N.

I G N A T I I

Ad Patres & Fratres Societ. IESU,
qui sunt in Lusitaniâ.

DE OBEDIENTIÆ VIRTUTE.

Summa gratia , & amor
æternus IESU CHRISTI
Domini nostri salutet vos,
ac visitet cum suis summis
donis , & gratiis spiritua-
libus.

I

AGNAM animi volupta-
tem capio , Fratres in
Christo carissimi , cùm
affertur ad me , quàm
acri studio conatuque
ad summam virtutis , ac
divini obsequii perfectionem enitamini , be-
nefi-

neficio illius, qui vos, ut ad hoc vitæ Institutum vocavit, sic in eodem pro suâ clementiâ retinet, dirigitque ad beatum finem, ad quem, qui sunt ab ipso electi, perveniunt.

2 Atque ego sanè cum vos omnibus donis ornamentisque spiritualibus perfectos, tum verò (quod aliàs ex me cognovistis) in primis Obedientiæ virtute præstantissimos esse cupio: idque non solum ob eximia quædam ac singularia ejus bona, quæ tot, tamque illustribus sacrarum litterarum testimoniis, atque exemplis, in Testamento æquè novo, ac veteri comprobantur; sed etiam quòd (ut est apud S Gregorium) *Obedientia sola virtus est, quæ virtutes ceteras mentis inserit, insertasq; custodit.* Hæc dum floruerit, florebunt procul dubio reliquæ, edentque fructus, quales & ego in animis vestris exopto, & suo jure postulat is, qui humanum genus neglectæ Obedientiæ scelere afflictum, ac perditum, salutare ipsemet Obedientiâ reparavit, *Factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis.*

3 Ab aliis religiosis Ordinibus faciliùs patiamur superari nos jejuniis, vigiliis, & ceterâ victus cultusque asperitate, quam suo quique ritu ac disciplinâ sanctè suscipiunt: verà quidem ac perfectâ Obedientiâ, abdicationeque voluntatis atque judicii, cum maximè velim, Fratres carissimi, esse conspicuos, quicumque in hac Societate Deo Domino nostro deser-

Greg lib 35.
Moral. c. 10.

Ad Philip 2.

deserviunt : ejusdemque Societatis veram germanamque sobolem hac quasi notâ distingui, qui numquàm intueantur personam ipsam, cui obediunt, sed in eâ Christum Dominum, cujus causâ obediunt. Siquidem Superiori, nec si prudentiâ, bonitate, ceterisque quibuscumque divinis donis ornatus instructusque sit, propterea obtemperandum est; sed ob id solum quòd vices gerat Dei, ejusdemque auctoritate fungatur, qui dicit: *Qui vos* Luc. 10. 16. *audit, me audit: & qui vos spernit, me spernit.* Nec contrà, sive consilio, aut prudentiâ minùs valeat, quidquam idcirco de Obedientiâ remittendum, quatenus ille Superior est: quando illius personam refert, cujus sapientia falli non potest: supplebitque ipse, quidquid ministro defuerit; sive probitate, aliisque ornamentis careat. Siquidem disertis Matth 23 2. &c. 3. verbis Christus Dominus cùm dixisset, *Super* *Carhedram Moyse sederunt Scribæ, & Pharisei;* protinus addidit: *Omnia ergo quaecumque dixerint vobis, servate & facite; secundum opera verò eorum nolite facere.*

4 Quocirca sedulo vos in eam curam, atque exercitationem incumbere cupio, ut Christum Dominum in Superiore quolibet agnoscere studeatis; in eoque divinæ Majestati reverentiam atque obedientiam summam cum religione præstare. Quod vobis minùs mirum videbitur, si animadverteritis præ-

præceptum esse ab Apostolo, ut Superioribus etiam sæcularibus ethnicisque pareamus, ut Christo, ex quo omnis potestas benè instituta descendit : sic enim scribit ille ad Ephesios, *Obedite dominis carnalibus cum timore & tremore, in simplicitate cordis vestri, sicut Christo: non ad oculum servientes, quasi hominibus placentes; sed ut servi Christi, facientes voluntatem Dei ex animo; cum bonâ voluntate servientes, sicut Domino, & non hominibus.* Atque hinc existimare poteritis ipsi, cum se religiosus quispiam regendum ac moderandum alteri tradidit, non solum ut Superiori, sed etiam nominatim, ut Christi partes agent; quo illum loco apud animum suum habere, utrum ut hominem, an ut Christi vicarium debeat intueri.

5 Iam verò illud etiam vobis clarè compertum esse, ac in animis vestris penitus insidere vehementer cupio, infimam, & valdè imperfectam esse primam illam Obedientiæ formam, quæ mandata dumtaxat opere exequitur; nec virtutis nomine dignam, nisi ad alterum gradum ascendat, qui voluntatem Superioris suam efficiat, & cum eâ ita concordet, ut non solum in effectu executio appareat, verum etiam in affectu consensio; sicque idem velit uterque, idem nolit. Atque propterea in sacris litteris legimus, *Melior est Obedientia, quàm victima.* Siquidem (ut Sanctus

Ephes. 6. v. 5.
6. 7.

1. Reg. 15. 22.

Gregorius docet) *per victimas, aliena caro; per Obedientiam verò, voluntas propria maculatur.* quæ quidem pars animi, quoniam est ad eò præstans, sic fit, ut ejus oblatio, Domino ac Creatori nostro per Obedientiam facta, magni sit æstimanda.

Greg. lib. 35.
Moral. c. 10.

6 Quanto in errore, quamque periculoso versantur, non dico solum ii, qui in iis, quæ ad carnem & sanguinem pertinent; sed illi etiam, qui in rebus alioquin admodum sanctis ac spiritualibus, (ut jejuniis, precationibus, aliisve quibuscumque pietatis operibus) fas putant à præscripto Superioris ac voluntate discedere. Audiant quod sapienter adnotat Cassianus in Collatione Danielis Abbatis: *Vnum sanè, inquit, atque idem inobedientia genus est, vel propter operationis instantiam, vel propter otii desiderium, senioris violare mandatum: tamque dispendiosum est pro somno, quàm pro vigiliâ, Monasterii statuta convellere. Tantum denique est Abbatis transire præceptum, ut legas; quantum si contempnas, ut dormias.* Sancta fuit actio Marthæ, sancta contemplatio Magdalenæ, sancta poenitentia, & lacrymæ, quibus pedes Christi Domini rigabantur: sed hæc omnia nimirum oportuit fieri in Bethaniâ, quam vocem domum Obedientiæ interpretantur: ut eâ re, quemadmodum ait S. Bernardus, nobis significare voluisse Do-

Col. 4. c. 20.

Serm. ad missam
fic. Templi.
c. 13.

nec

nec otium sanctæ contemplationis, nec lacry-
mam poenitentis, extra Bethaniam illi acce-
pta esse potuisse.

7 Quocircà voluntates vestras (Fratres
carissimi) quoad ejus fieri potest, omnino de-
ponite: libertatem Conditori vestro, quam
vobis ipsemet elargitus est, in ejus ministris
liberè tradite ac dicite. Nolite exiguum ve-
stri liberi arbitrii fructum putare, quòd liceat
vobis illud, à quo id accepistis, eidem per
Obedientiam plenè reddere. Quod cum fa-
citis, non modò non perditis ipsum, verùm
etiam augetis atque perficitis: quippe qui ve-
stras omnes voluntates certissimâ rectitudinis
regulâ moderamini, voluntate divinâ, quam
videlicet interpretatur is, qui vobis Dei no-
mine præsidet.

8 Itaque diligenter illud etiam cavendum
est, ne Superioris ullo unquam tempore vo-
luntatem (quam ducere pro divinâ debetis)
ad vestram detorquere nitamini: id enim esset
non vestram divinæ conformare, sed divi-
nam vestræ voluntatis normâ regere velle,
ejusdem divinæ Sapientiæ ordinem inver-
tentes. Sanè quàm magnus est error, & qui-
dem eorum, quos amor sui obcæcavit, obe-
dientes existimare sese, cùm Superiorem ad id,
quod ipsimet volunt, aliquâ ratione pertraxe-
rint, Sanctum Bernardum in hac re præclare
exercitatum audite: *Quisquis, inquit, vel aperte,*
vel

vel occultè fatagit, ut quod habet in voluntate, hoc ei spiritualis Pater injungat, ipse se seducit, si forè sibi quasi de Obedientiâ blandiatur: neque enim in ea re ipse Prælato, sed magis ei Prælatus obedit. Quæ cum ita sint, quisquis ad obedientiæ virtutem velit pervenire, oportet ad hunc secundum Obedientiæ gradum ascendat, ut Superioris non solum jussu exequatur, sed etiam ejus voluntatem, suam faciat; seu potius suam exuat, ut divinam à Superiore expositam induat.

9 Quiverò se totum penitus immolare vult Deo, præter voluntatem, intelligentiam quoque (qui tertius & summus est gradus Obedientiæ) offerat necesse est; ut non solum idem velit, sed etiam ut idem sentiat, quod Superior, ejusque judicio subjiciat suum, quoad potest devota voluntas intelligentiam inflectere. Quæ vis animi, tametsi non eà, quâ voluntas pollet, libertate prædita est; atque ipsâ naturâ fertur ejus assensus in id, quod sibi veri speciem præbet; tamen multis in rebus, in quibus videlicet cognitæ veritatis evidentia vim illi non infert, potest voluntatis pondere in hanc potius, quam in illam partem inclinari. Quæ res cum incidunt, debet, quisquis Obedientiam profitetur, inclinare sese in sententiam Superioris. Etenim cum Obedientia sit quoddam holocaustum, quo totus homo sine ulla prorsus imminutione Conditori suo, ac Domino per manus ministrorum in caritatis

igne immolatur ; cumque sit eadem, renuntiatio quædam integra , per quam omni suo jure sponte decedit religiosus, ut divinæ providentiæ Superioris ductu gubernandum ac possidendum ultro sese addicat ac mancipet ; negari non potest , quin Obedientia comprehendat non solum executionem , ut imperata quis faciat ; & voluntatem, ut libenter faciat ; sed etiam judicium, ut quæcumque Superior mandat ac sentit , eadem inferiori & recta & vera esse videantur, quatenus, ut dixi , vi suâ potest voluntas intelligentiam flectere.

10 Utinam hanc mentis , ac judicii Obedientiam ita & intelligerent homines & exercerent, ut grata Deo est, ac omnibus, qui in religione vivunt, necessaria. Nam ut in corporibus globisque cælestibus , ut alius alium afficiat moveatque , requiritur , ut certâ quadam convenientiâ & ordine inferior orbis superiori subjiciatur ; sic in hominibus , cum alter alterius auctoritate movetur (quod per Obedientiam fit) oportet, ut is, qui ab alterius nutu pendet, sublerviat & obsecundet , ut virtus ab imperante ad eum derivetur & influat. Hæc autem obtemperandi , obsecundandique ratio constare non potest , nisi voluntas ac judicium inferioris cum Superioris voluntate ac judicio congruat.

11 Iam verò si finis & causa Obedientiæ spectatur, quemadmodum voluntas , ita & judicium

dicium in eo, quod nobis convenit, decipi potest: ergo sicuti, ne voluntas erret, cum Superioris voluntate conjungitur; sic intelligentia, ne fallatur, ad Superioris intelligentiam conformanda est. *Ne inimitaris prudentiæ tuæ*, sacræ litteræ movent. Atque in rebus etiam humanis censent Sapientes, verè prudentis esse, suâ ipsius prudentiâ minimè fidere, præsertim in rebus suis, quarum homines animo perturbato ferè boni iudices esse non possunt. Quòd si in rebus nostris, alterius etiam non superioris, iudicium atque consilium nostro anteponendum est; quantò magis ipsius Superioris, cui nos, ut Dei vicem gerenti, ac divinæ voluntatis interpreti, moderandos tradidimus? In causis verò, personisque spiritualibus eò major etiam cautio proculdubio est necessaria, quò gravius est spiritalis viæ periculum, cum sine frenis consilii discretionisve in eà decurritur. Quà de re commodè Cassianus in Collatione Abbatis Mosi ait. *Nullo alio vitio tam præcipitem diabolus monachum pertrahit ac perducit ad mortem, quàm cum neglectis consiliis Seniorum, suo iudicio persuaserit, definitionique confidere.*

Prov. 3. 5.

Coll. 2.
c. 11.

12 Prætereà, nisi hæc Obedientia iudicii existat, fieri non potest, ut vel consensus voluntatis, vel executio talis sit, qualem esse oportet. Naturâ enim ita comparatum est, ut animi nostri vires, quæ appetitivæ dicun-

tur, sequantur apprehensivas : & nisi adhibita vi , voluntas , iudicio repugnante , diu obtemperare non poterit. Quod si forte quis aliquo temporis spatio obediat per communem illam apprehensionem , quâ censetur perperam etiam præcipienti parendum esse ; certe id stabile ac fixum esse non potest. Atque ita perseverantia deficit , vel saltem Obedientiæ perfectio , quæ in promptè & alacriter obediendo consistit : non enim ibi potest esse alacritas ac diligentia , ubi est animorum sententiarumque dissensio. Perit etiam exequendi studium & celeritas, cum ambigitur, expediat necne, facere , quod iubemur : perit celebris illa Obedientiæ cæcæ simplicitas , cum apud nos ipsos in quæstionem vocamus , recte ne præcipiatur, an secus ; atque etiam fortasse damnamus Superiorem , quod ea mandet , quæ nobis non ita jucunda sunt : perit humilitas , quoniam etsi ex altera parte paremus , ex alterâ tamen nosmetipsos Superiori præferimus : perit in rebus arduis fortitudo : perit denique (ut summatim complectar) virtutis hujus vis omnis ac dignitas. Succedunt autem in eorum locum dolor , molestia , tarditas , lassitudo , obmurmurationes, excusationes , aliaque vitia non sane levia , quibus Obedientiæ pretium ac meritum prorsus extinguitur. Itaque S. Bernardus, de iis , qui graviter ferunt imperata minùs sibi suavia ,
sic

fic ait, *Hæc si moleste coeperis sustinere, si dijudicare Prælatum, si murmurare in corde; etiam si exterius impleas quod jubetur, non est hæc virtus patientiæ, sed velamentum malitiæ.* Quod si pax & tranquillitas animi quæritur, certe hac non fructur is, qui habet intra sese causam perturbationis atque tumultus, dissensionem videlicet judicii proprii ab Obedientiæ lege.

13 Atque idcirco, tuendæ concordiæ causâ (quæ societatis omnis est vinculum) tantopere hortatur Apostolus, *ut id ipsum omnes sapiant, & dicant*; nimirum ut consentientibus & judiciis & voluntatibus, mutuo foveantur & conserventur. Iam si unum eundemque oportet esse membrorum sensum & capitis; facile cernitur, utrum sit æquius, caput membris, an membra capiti consentire. Atque ex his quidem, quæ dicta sunt hactenus, satis apparet, Obedientia judicii quam sit necessaria.

14 Quam vero sit eadem ipsa perfecta, grataque Domino, inde primum ostenditur, quod per eam præstantissima pars hominis ac pretiosissima Domino consecratur: deinde quod Obediens ita sit holocaustum vivum, gratumque Majestati divinæ, cum nihil sui met omnino retineat: postremo, quod magna est hujus certaminis difficultas: frangit enim sese Dei causa Obediens ipsemet, resistitque

Serm. 3. de Circumcis.

Rom. 15. 5.
1 Cor. 1. 10.
2 Cor. 13.
11.
Phil. 2. 2.

naturali propensione, quæ omnibus hominibus insita est ad suam complectendam sequendamque sententiam. Ex his igitur rebus efficitur, ut Obedientia, tametsi propriè voluntatem perficere videatur, quippe quam reddit ad nutum Superioris promptam ac paratam, nihilominus ad intelligentiam quoque ipsam, ut diximus, pertinere debeat, eamque inducere ad sentiendum id ipsum, quod sentit Superior: sic enim fiet, ut omnibus connixi viribus, & voluntatis & intelligentiæ, ad executionem celerem atque integram veniamus.

15 Videor mihi vos (Fratres carissimi) audire dicentes, de virtutis quidem hujusce necessitate jam non ambigere; illud verò ut cognoscatis vehementer optare, quo pacto ad ejus perfectionem pervenire possitis. Huic ego quæstioni cum S. Leone ita respondeo: *Nihil arduum est humilibus, & nihil asperum mitibus:* modò non desit vobis humilitas, non desit mansuetudo, non utique deerit Deo benignitas ad vos adjuvandos, ut quæ sibi promisistis, ea præstare possitis, animo non solùm æquo, sed etiam libenti.

16 Prætercà vobis tria nominatim propono, quæ ad Obedientiam judicii comparandum multùm juvant. Primum illud est, ut, quemadmodùm initio dixi, non intueamini in persona Superioris hominem obnoxium erro-

erroribus atque miseriis ; sed Christum ipsum, qui est sapientia summa, bonitas immensa, caritas infinita, qui nec decipi potest, nec vos vult ipse decipere. Et quoniam consciis vobismet estis, vos Dei amore jugum Obedientiæ subiisse, ut in Superioris voluntate sequenda, voluntatem divinam certiùs sequeremini ; nolite dubitare, quin pergat fidelissima Domini caritas, eorum ministerio, quos vobis præfecit, vos deinceps gubernare, & rectis itineribus ducere. Itaque Superioris vocem ac jussa, non secus ac Christi vocem excipite. Siquidem Apostolus etiam in hanc sententiam scribens ad Colossenses, cum ad obtemperandum Præpositis subditos adhortatur, ait : *Quodcumque facitis, ex animo operamini, sicut Domino, & non hominibus ; scientes quòd à Domino accipietis retributionem hereditatis. Domino Christo servite.* Sanctus vero Bernardus, *Sive Deus*, inquit, *sive homo, Vicarius Dei, mandatum quodcumque tradiderit, pari profectò obsequendum est cura, pari reverentiâ deferendum ; ubi tamen Deo contraria non præcipit homo.* Atque ita, si non hominem externis oculis, sed Deum inspexeritis internis, haud sanè grave fuerit vobis, voluntates vestras atque judicia conformare ad eam regulam actionum vestrarum, quam ipsimet elegistis.

Coloss. 3.
23.

In tract. de
Præcepto,
& dispensat.
cap. 12.

17 Altera est ratio, ut, quod Superior

B 4

man-

mandat vel sentit, defendere semper apud animos vestros studiosè nitamini, improbare autem nequaquam. Atque ad eam ipsam rem proderit, bene animatos affectosque esse ad id omne, quod ipse jussit: sicenim fiet, non solum ut sine molestià, sed etiam ut cum voluptate, lætitiæque pareatis: nam (ut est apud S. Leonem) *Non dura ibi necessitate servitur, ubi diligitur, quod jubetur.*

Serm. 4. de
jejuniis fe-
ptimi men-
sis.

18 Postrema subjiciendi judicii ratio est, cum faciliior tutiorque, tum etiam apud sanctos Patres in more posita, ut statuatis vobiscum ipsi, quidquid Superior præcipit, ipsius Dei præceptum esse & voluntatem: atque, ut ad credenda quæ Catholica fides proponit, toto animo assensuque vestro statim incumbitis, sic ad ea facienda, quæcumque Superior dixerit, cæco quodam impetu voluntatis parendi cupidæ, sine ulla prorsus disquisitione feramini. Sic egisse credendus est Abraham, filium Isaac immolare jussus. Sic novi Testamenti tempore aliqui è sanctis Patribus iis, quos commemorat Cassianus, ut Ioannes Abbas, qui, quod erat ei imperatum, non reputabat utilène esset an inutile; ut cum aridum lignum tanto ac tam diuturno labore per annum irrigavit: nec utrum fieri posset, necne, ut cum conatus est tam ex animo ingens faxum

Gen 22.

Lib. 4. c. 24.
& 26.

apud saxum solus dimovere loco, quod ne multi
 impro quidem simul homines impellere potuissent.
 Quod Obedientiæ genus ipsis interdum mi-
 rass. raculis divinitus comprobatum videmus. Nam
 juss. (ut alios taceam, quos ipsi non ignoratis)
 mole Maurus, S. Benedicti discipulus, mandato Su-
 iaque perioris lacum ingressus, nec mersus est: alius
 Nov quidam à Superiore jussus lænam ad se du-
 que cere, illam cepit atque perduxit. Est igitur hæc
 ratio subjiciendi proprii judicii, ac sine ulla
 est, questione sancienti & collaudandi apud se
 apud quodcumque Superior jusserit, non solum
 tuans sanctis viris usitata, sed etiam perfectæ Obe-
 racci- dientiæ studiosis imitanda omnibus in rebus,
 anta- quæ cum peccato manifesto conjunctæ non
 olia sunt.

19 Nec tamen idcirco vetamini, si quid
 forte vobis occurrat, à Superioris sententia
 quod- diversum, idque vobis (consulto suppliciter
 si- Domino) exponendum videatur, quo minus
 Sic id ad Superiorem referre possitis. Verum in
 fac hac re ne vos amor vestri, judiciumque deci-
 em- piat, ista cautio est adhibenda, ut animo sitis
 m- & ante, & post relationem æquissimo, non so-
 qui- lum quod pertinet ad eam rem, de qua agitur,
 tri- vel suscipiendam vel deponendam; sed etiam
 li- ad approbandum, rectiusque putandum, quid-
 n- quid Superiori placuerit.

20 Atque hæc, quæ de Obedientia dixi-
 mus, æque privatis erga proximos Superio-
 res,

Gregor. 2.
 dial c. 7.
 In vitis Pa-
 trum lib. 5.
 libel. 14.
 n. 4.

res, atque Rectoribus Præpositisque localibus erga Provinciales, Provincialibus erga Generalem, Generali denique erga illum, quem Deus ipsi præfecit, nempe suum in terris Vicarium, observanda sunt: sic, ut & ordinum perfecta distinctio, ac proinde pax retineatur & caritas, sine quâ nec Societatis nostræ, nec alterius cuiuslibet sodalitiî posset recta gubernatio conservari. Nimirum hoc modo Providentia illa divina, *disponit omnia suaviter*, infima per media, media per summa, suos ad fines cuncta perducens. Hinc illa videlicet in Angelis unius Hierarchiæ ad aliam subordinata series: hinc & cælestium, & aliorum omnium, quæ ciuntur, corporum certis locis ac sedibus inter sese apta connexio, quorum conversiones ac motus ab uno movente supremo gradatim omnes usque ad infimos ritè proveniunt. Idem in terris cum in omni civitate bonis institutâ legibus, tum verò in Hierarchia Ecclesiastica cernitur; cuius omnia membra & functiones ab uno generali Christi Domini. Nostri Vicario derivantur. Et quò accuratiùs hæc dispositio & collocatio custoditur, eò rectior est gubernatio & melior. Contrà verò huius ordinis negligentia, quam gravia incommoda multis hominum societatibus importentur, nemo non videt. Atque idcirco in hac, cuius mihi nonnullam procurationem ac curam Dominus tradidit, tam diligenter hanc virtutem

exerceri, vigereque percupio, quasi in ea Societatis nostræ bonum ac salus universa consistat.

21 Quæ cum ita sint, ut unde exorsa est, ibidem terminetur epistola; vos ego per Christum Dominum Nostrum obtestor, qui sese nobis non modò præceptorem, sed etiam exemplar præbuit Obedientiæ, ut ad eam virtutem toto pectore incumbatis, & gloriosæ victoriæ appetentes atque avidi, vosmetipsos superare, id est, excelsiorem & difficiliorem animi partem, voluntatem, dico, atque iudicium expugnare & subicere studeatis: quò Dei Domini Nostri solida veraque cognitio atque amor vestros ad se animos penitus trahat, totoque vitæ hujus, & quasi peregrinationis curriculo usque eò gubernet ac regat, dum vos demum, aliosque complures, vestra opera exemploque adjutos, ad ultimum & felicissimum finem, nimirum ad beatitudinem sempiternam perducât. Vestris ad Deum precibus me valdè commendo. Roma VII. Kal. Aprilis, M. D. LIII.

Omniū servus in Domino,

• I G N A T I V S.

E P I-

E P I S T O L A

S. P. N. I G N A T I I,

Ad Patres & Fratres Societatis
I E S V, qui sunt in Hispania.

DE PERFECTIONE RELIGIOSA.

Gratia & amor æternus I E S V C H R I -
S T I Domini Nostri, sit semper
in favorem & auxilium vestrum.
Amen.

I SÆpe, cum litteris Fratris nostri Simo-
nis, tum à Sanctacrucē, de vobis nuntios
accepi. Neque Deum fugit, bonorum omnium
fontem, quantam lætitiā animo & consola-
tionem hauserim, cum quibus stimulis Divi-
na Majestas vestra in virtutem studia incitaret,
accepi. Quod etiam in his plagis tanto à ve-
stris locorum intervallo & longinquitate dis-
junctis, magno est multis animo & exemplo.
Atque illud quidem omni vero germanoque
Christiano, meritissimo jure, lætandum intel-
ligo, cum & Dei creatoris nostri gloriam quan-
tam

tam maximam honoremque diligere, & ipsius imaginis, quam pretioso sanguine unigeniti Filii sui redemit, utilitate emolumentoque gaudere, communi omnes obligatione teneamur: mihi vero in primis in Domino lætandum, qui non modò nulli in hoc genere cedere, sed peculiari etiam amore vestri ardere & flagrare debeam. Sit laus & gratia Deo Creatori nostro, ex cujus infinita liberalitate & munificentia, bonorum omnium ratio gratiæque redundat. Faxit Divina Majestas, ut suus ille fons divinæ misericordiæ, largiori in dies perennitate scaturiat, ut quod in vobis clementer inchoavit, assidua accessione, cumuloque perficiat. Nec verò dubito, quin summa ejus bonitas, immensus amor, caritasque paterna (quæ ad perfectionem nobis sponte largiendam, quam nos ad eandem vestigandam paratior est) ad egregios exitus sua cœpta perducatur: quod si secus haberet, æternus ejus Filius ad eam perfectionem, quæ à sola ipsius benignitate dependet, nequaquam in hæc verba nos hortatus fuisset: *Estote perfecti, sicut Pater vester cælestis perfectus est*: ut quod

Matth. 5.
48.

Quo

Quo sanè in genere committendum non puto, ut qui vestrum in hoc virtutis stadio, bravii studio gratiaque decurrunt, non eos suis aculeis incitandos suscipiam. Quamobrem vestrum est ad acquirendam virtutem, vestram omnem operam industriamque convertere; si quam non modò in vestro regno, sed alibi passim, in multorum animis expectationem concitastis, sustinere velitis: qui cum vobis interioris & exterioris, suæ præfidiis gratiæ undequaque vallatis, & peculiari quodam favore dotatis, benignè Deum facientem aspiciant, à vobis non immeritò insignem quemdam fructum, & extraordinarium expectant.

2 Et verò, quem tanta, quanta vos servienti Deo obligatio devincit, vulgari labore & famulatu non est contentus, qui par quidem obligationi ante vestram vocationem fuisset, quia quod tunc temporis non in minimis erat ponendum, jam certè vobis in nihilum vertetur. Neque enim Deus vos solùm eduxit, *De tenebris in admirabile lumen suum*; & *transtulit in regnum Filii dilectionis suæ*, quod cum aliis fidelibus vobis voluit esse commune; verùm etiam ut meliùs puritatem studiumque rerum ad suum obsequium pertinentium tueremini, è voragine illa gurgiteque mundano vos amanter extraxit: non solùm ut ne vestra salus & innocentia in discrimen veniret in mediis procellis & tempestatibus iis, quas nunc bonorum &

& opum, nunc honoris & gloriæ, nunc voluptatum avidissimus turbo, ac importunus metus naufragii & jacturæ, excitare consuevit; sed etiam insuper ut ne vestrum animum humanæ res viles atque labiles irretitum tenerent, & vestrum cor in varias partes distractum occuparent; quò gloriæ divinæ, quò vestræ salutis, quò auxilio proximi, (quem in finem vos condidit) vos totos certatim penitusque dedatis. Tametsi autem quidquid Christiana doctrina complectitur, ad eum vos finem dirigat & perducatur; nihilo tamen secius vos eò vocavit, ut ad Dei gloriam, proximique salutem jure sacrificium vos exhibeatis: ejus bonum & progressum spiritualem, non tantum exemplis, desideris, internis orationibus assidue procurando; sed mediis etiam & instrumentis externis, quibus ut alter alteri succurreret, & proximum juvaret, divina providentia præcepit. Atque inde videre licet, ad quàm celsum, nobile, & regale genus vivendi vos extulerit; cum nec in hominibus, nec in ipsis Angelis, quàm in se Deum magnificè laudare, & ejus res creatas, pro earum captu, ad ipsum convertere, nullum exercitium officiumque sublimius reperiri possit.

3 Gaudete igitur, & infinitas agite Deo gratias pro tanto beneficio: cui utcuinque pares ut esse possitis, particularis gratiæ ab ipso auxilium opemque postulate. Nam magna
certè

certe vobis opus est diligentia , ut tantum finem assequi valeatis. Quæ retro sunt, quæso, in gratiam I E S U C H R I S T I obliviscimini: & quasi nunc primum tam longum iter suscipietis , virtutis viam indefesso progressu alacriter metimini : & in bonis vestris sanctisque exercitiis ab omni tepore atque pigritia , tamquam ab hoste capitali abhorrete. Illos filii quisque ad imitandum proponat , quos diligentia insignes & magnanimitate videbit. Cavete, ne filii huius sæculi majori cura & sollicitudine in caducarum rerum , quam vos æternarum assecutionem, incumbant. Pudeat, quod in mortem illi , quam vos in vitam , citiori gradu ferantur. Viles, abjectos, imbelles vos, ignavosque putate , si vel unus in Aula reperiat, qui ut terreni Principis favorem nescio quem , & gratiam aucupetur , ipsius nutibus diligentius serviat, quam vos, ut gratiosi apud cælestem Regem , Imperatoremque evadatis : & si in bello miles generosius pugnet ut victoriam obtineat , futilem gloriam colligat , exuvias consequatur , quam vos ut de vobis victoria strenue parta , æternam gloriam in cælesti regno consecuti triumphetis. Quocirca per I E S U M C H R I S T U M vos oro & obtestor, ut nullum unquam in divino servitio teporem admittatis : quandoquidem , *Arcum frangit intentio, animam remissio*: & contra, ut testatur

Prov. 13. 4. *læcra pagina , Anima operantium impinguabitur.*

Fovete semper in sinu cordis vestri vividum quemdam sanctumque fervorem ad quosvis pro virtute exantlandos labores : quia rarum aliquod & eximium facinus , sexcentis vulgaribus minutisque antecellit : ad quem enim virtutis granum multis annis piger non potest adrepere, exigua temporis intercapedine, diligens mirabiliter volat.

4 Certum est etiam pigros , quod seipso non vincant, nec ad animi pacem, nec ad perfectam unquam ullius virtutis possessionem venire ; cum tamen diligentes utrumque paucis diebus facile consequantur. Eodem accedit, usu ipso & experientia patere, non ignavos & tepidos, sed ardentis & gnavos in obsequio divino animi pace & tranquillitate potiri. Et merito quidem : dum enim in victoria sui ipsorum laborant, ut amoris proprii se à vinculis laxent, usque ab imis fibris mœstiam, mœrorem, aliosque turbulentos motus animi evellunt, & sensim sine sensu virtutum habitudines suis animis induunt, à quibus parati, quasi natura duce, deinceps operantur, & ad sanctam à Deo percipiendam lætitiâ consolationemque parantur : quia *Vincenti dabitur manna absconditum.* At vero contra, negligentia & tepiditas semper mœstos pariunt ignavo labores, quod illorum causam, amorem nempe proprium, non procul amandet, nec bonis operibus Dei gratiam mereatur.

Apoc. 2. 17.

Nullum ergo laborem in bonis omnibus, laudabilibusque exercitiis detrectare debetis: quia vel in hac vita, in studio perfectionis religiosæ, & in constanti bonorum operum & virtutis exercitio, sancti fervoris fructum degustandum capietis. Deinde si mentis oculos in gloriæ æternæ præmium mercedemque jaciamus, nullo negotio nobis illud Apostoli in ani-

Rom. 8. 18. mum inducemus : *Non sunt condignæ passionēs hujus temporis ad futuram gloriam, quæ reve-*
 2 Cor. 4. 17. *latur in nobis : quia, Quod in præsentī est momenta-*
neum & leve tribulationis nostræ, supra modum in
sublimitate æternæ gloriæ pondus operatur in nobis.

5 Quòd si in mundo, in Christianis omnibus, qui Dei cultum & obsequium profitentur, fervor ille elucere videtur; quanta vos tandem manet in cælo corona, si ad vestram vocationem vos totos fingatis; cujus tota ratio non in eo solùm consistit, ut ipsi apud Deum in famulatu simus, sed ut alios multos ad eundem trahamus? De illis enim sic scripturæ loquuntur : *Qui ad justitiam erudiunt*
 Dan. 12. 3. *multos, quasi stellæ fulgebunt in perpetuas æternitates.* Quod in illos convenit, qui & in ipsa spiritualium armorum tractatione, & in solerti ad illa præparatione, diligentia quàm maximâ sua munera exequentur. Neque enim sufficit opera per se bona facere, sed benè facere : cùm unus ex Prophetis dicat: *Ma'edictus, qui facit opus Domini negligenter.* Et Apostolus:

Hier. 48.
10.

Qui

Qui in stadio currunt, omnes quidem currunt, sed unus accipit bravium. Item: *Non coronatur, nisi qui legitimè certaverit.* Quod de illis dicitur, qui dum adhuc in vivis versantur, ne latum quidem unguem de officio discedunt. At præter omnia velim unumquemque vestrum cum zelo gloriæ Dei, proximorumque salutis, I E S U C H R I S T I Salvatoris nostri puro & sincero amore lucere.

1 Cor. 9. 24.

2 Tim. 2. 5.

6 Ad quem finem estis vocati, infractis animis enitimini; cum tot ejus causa vobis à Deo auxilia & instrumenta suppetant. Hæc instrumenta sunt omnia gratiæ dona spiritualia, quibus nos in omni bono opere, nos, inquam, à natura ipsi adeò adversos, rebelles, contumaces, hætenus prævenit & prævenire dignatur: hæc instrumenta sunt, incredibiles promissiones suæ gloriæ, ut communione suæ immensæ præstantiæ, quod ipse est naturâ, nos gratiâ evadamus: instrumenta denique, tota ista rerum universitas est; cum non solum quæcumque subter, sed etiam super orbis cælestes sunt, illæ nimirum omnes divinæ mentes, cælestesque Hierarchiæ nostris sint ab eo ministris destinatæ: *Omnes enim sunt administratorii spiritus, in ministerium missi propter eos qui hereditatem capient salutis.* Quod si omnia hæc instrumenta sufficere non videantur, se ipse instrumentum præstitit, cum pretium nostræ salutis, in cruce se obtulit; & in augustissimo Eucha-

Hebr. 1. 14.

rismi Sacramento in viaticum, & ducem hujusce mortalis peregrinationis se dedit. Heu, quid illi sufficiat, cui non tot bona & incitamenta sufficiant, ut ad sui Principis se obsequium componat? Et ut ad hoc majori promptitudine & alacritate curandum pluribus nominibus nos obstrictos haberet, posthabita quodammodo suæ infinitæ gloriæ, qua fruebatur, præstantia, ut eandem nobiscum aliquando communicaret, tanto beneficio nos indignos affecit; nostris miseriis se onerans, ut nos illis levaret; seipsum vendi volens, ut nos redimeret; infamari, ut gloria donaret; pauper esse, ut ditaret; usque adeo denique infamem mortem sibi deligere, ut nobis immortalem & beatam vivendi rationem impertiret. Itaque si vinculis obligationis tantæ vos ligatos videtis, & ad ejus servitium accretionemquæ gloriæ, toto pectore aspiratis; in hoc vos tempore versari habetote, quod etiam atque etiam industriam vestram zelumque requirit. Videte, quantulus honor divinæ Majestati in præsens habeatur, veneratio exhibeatur, obedientia præstetur. Imò vero cum intimo maximoque dolore diligenter videte, in quantâ ubique gentium ignorance versetur, nomen ejus blasphemis vocibus proscindatur; & IESU CHRISTI sempiternæ Sapientiæ doctrina contemnatur, vita repudietur, pretium sanguinis vilescat, & quadam ratione, quantum

tum in nobis est, penitus perdat, & in nihilum occidat. Tanta illorum paucitas ; qui ad salutem utantur.

7 Videte vestrum proximum tamquam imaginem sanctissimæ Trinitatis , ipsius gloriæ capacem , cui totus orbis , utpote templo sancti Spiritus , membro IESV CHRISTI , pretioso ejus sanguine redempto , famulatur ; videte inquam, proximum , quot & quantas misérias incurrat, in quibus tenebris ignorantiae jaceat, quibus terrestrium desideriorum , vanarum opiniorum , impotentium appetituum procellis obruatur ; quot & quantorum hostium impressione lacescamur & impugnemur , cum periculo perdendi non reculas caducas & perituras , sed regnum gloriæ & felicitatem æternam ; & simul incidendi in pœnas intolerabiles & supplicia sempiterna : videte, inquam, ut IESV CHRISTI gloriam , honoremque defendere, & proximi salutem procurare debeatis : & certe videbitis, quanta ad quoscumque suscipiendos labores præparatio sit adhibenda , ut apta ad eum finem vos divinæ gratiæ instrumenta præstetis , præsertim cum tam rarum sit bonorum operariorum genus , qui quærant , non quæ sua sunt , sed quæ IESV CHRISTI.

8 Atque eo consilio ita locutus sum, ut vos excitarem ; & ad eorum qui parum festinant , tarditatem cursus , pernicitatem adjungerem ;

non ut in aliud extremum minus cauti fervoris vos impellerem : nam ex tepore pariter & fervore nimio, morbi animi proficiscuntur : *Rationabile obsequium vestrum*, inquit Apostolus : *Rom. 12. 1.* & regius Propheta, *Honor Regis iudicium dirigit*; scilicet discretionem : & in Levitico divinitus *Psal. 98. 4.* præcipitur : *In omni oblatione tuâ offeres sal.* Et verò hostis ille noster nullâ re magis caritatem extinguit, quàm immodico & inconsiderato in virtute progressu. *Ne quid nimis*, ait paræmia. Quod cum in omnibus, tum etiam in iustitiæ, ut monet Sapiens, rationibus observandum. *Eccl. 7. 17.* sic enim : *Noli esse justus multum.* Quæ si regula & moderatio absit, bonum in malum definit, & virtus in vitium: ac inde, incommoda quæ cum mente illius, qui per extremum illud, iter facit, depugnant, alia ex aliis quàm plurima enascuntur.

9 Primum illorum est, diu illum Deo servire non posse, ut equis accidit, qui post nimium iter in cursu fatiscunt. Sic sæpè usu venit, aliorum operas nostri gratiâ impediri, cùm nostras aliis præstare deberemus. Alterum est, illum sibi moderari non posse, qui nimias celeritates præcipitanter suscipiat. *Prov. 13. 11.* *Nam substantia festinata minuetur*, ait sacra pagina. Atque ita æstus & præcipitatio caput ruinæ est. *Prov. 19. 2.* *Qui enim festinus est pedibus, offendit.* Tertium est, illi curæ non esse, periculo nimii & insolentis oneris suam navem liberare. Quia
fi

si periculosum est, illam ad portum fortunatum appellere, non minoris periculi & discriminis est, tantum illi pondus atque onus imponere, ut necessariâ depressione subsidat. Quartum est, novum hominem, non autem, ut par erat, veterem crucifigi, cum præ debilitate, exercendæ virtuti vacare non possit. Atque ex S. Bernardo, per immodicum illum fervorem quatuor nobis injustè subripiuntur, nimirum, *Corpori effectus*, *animo affectus*, *proximo exemplum*, *Deo honor*: ut qui ita se gerit, tamquàm sacrilegus, quòd templum Dei vivum tam malè habuerit, illorum omnium sit, quæ attigimus, reus; & rationem Deo reddere teneatur. Ad hæc suum proximum bono fraudat exemplo, quòd unius casus ceteris sit terrori, & multorum fervori in viâ virtutis teporem adspergat, & ita proximo offendiculum pariat. Quamobrem idem Sanctus hujuscemodi hominem, reum veritatis, & inimicum pacis nominatim proclamat. Prætereà genus illud hominum arrogans, superbum, gloriosum esse solet, & in judicio suo ceteris præferendo, & in eo saltem, in quod jus non habet, sibi arrogando, cum in propriâ causâ, quod Superioris est, personam velit judicis sustinere. His autem incommodis alia quædam accedunt: nempe tot armorum onus subitur, (quod Davidi contigit in armis Saulis) ut usus nullus illorum

1 Reg. 17.
39.

consequatur: & calcaria quidem, nullum autem frenum indomito equo intractabilique paratur. Vt discretio & prudentia sit opus, quæ, ut optimè D. Bernardus monet, inter utrumque extremum progrediatur. *Bonæ*, inquit, *voluntati non semper credi expedit, sed frenanda est, sed regenda est, & maximè in incipiente.* Si vero vobis rara & inventu difficilis discretio videbitur, per obedientiam, ad quam confugiendum, ejus defectum ad securitatem supplete. Quod si quis proprio velit adhærere judicio, D. Bernardum audiat: *Quidquid sine voluntate vel consensu Patris spiritualis sit, vanæ gloriæ deputabitur, non mercedi.* Et divini illius refrigate memoriam: *Quasi peccatum ariolandi est, repugnare; & quasi scelus idololatriæ, nolle acquiescere.* Quapropter per obedientiam voluntates vestras & judicia inactate, & nimiam corporis debilitationem vitate.

10 Neque tamen putetis velim, displicere mihi, aut suam apud me laudem non obtinere, quod de vestris per litteras mortificationibus accepimus: siquidem non me præterit, Sanctos olim sanctas id genus insanienti rationes, præsertim suæ conversionis initio, magno suo fructu & progressu virtutis, ad sui victoriam & majorem virtutis acquisitionem adhibuisse: sed illi, qui dante Deo, suæ jam voluntatis & amoris proprii victores evaserunt,

Bernard. ad
Frat. de
monte Dei
de vitâ so-
lit.

Reg. 15.
23.

run-
que
us,
ter
e,
sed
ci-
ffi-
m,
ad
rio
au-
Pa-
mon
n:
Ma-
ter
cia
em
ce-
ti-
ca-
æ-
n-
o,
ui
m
m
e-
t;
runt, longe certe satius erit, ut se ad normam
moderationemque discretionis componant,
nec ab obedientia recedant, quam vobis ma-
xime, & illam pariter commendo virtutem,
quæ alias omnes continet, cuique Præcepti
nomen Dominus noster fecit his verbis: *Hoc
est præceptum meum, ut diligatis invicem.* Neque
vero dumtaxat invicem vos perpetuo diligere
& amare debetis, sed amorem illum omnibus
communicare, excitantes in vobis, quoad ejus
fieri poterit, salutis proximi ardentia deside-
ria, & justam illius, ut IESU CHRISTI sangui-
ne & morte redempti, rationem habentes: ut
ea præparatione, & internæ caritatis incremen-
to, apta divinæ gratiæ ad cooperationem tam
arduam & præstantem convertendi animas
ad Deum finem nostrum ultimum, instrumen-
ta evadatis. Neque vos proximo inutiles esse
credatis, quamdiu affectiones hujusmodi sen-
tietis: quia præter fructum vestrum, multis
modis illi vos fructuosos præbetis: in primis
quidem præsentis labore, & illius suscipiendi
intentione, cum vos omnino totos ad ejus in-
structionem & ædificationem formetis. Et-
enim quando miles egregiis armis ad sua
ccepta se munit, nemo laborem ejus ad obse-
quium sui Principis spectare negaverit, licet
ante moriatur, quam vota sua implere potue-
rit. Itaque ad alias peculiares pietatis rationes,
cujusque vestrum est quotidiana se Deo in

Ioan. 15.
12.

proximi salutem, oblatione dicare. Secunda ratio juvandi proximi studio pietatis virtutisque censetur: ex illo enim, ad eos, cum quibus agitis, pari pietate & virtute informandos, magna vobis aptitudo oborietur. In effectiorem naturalium rerum præter communes causas, ut cælum, astra, elementa, peculiaris & proxima (quod usu constat & Philosophiâ) causa necessaria est, quæ formâ simili producendæ sit prædita: perinde id est placitum divinæ Sapientiæ, ut causa proxima, quâ utitur ad aliquem humilitate & caritate exornandum, earundem virtutum ornamentis effulgeat. Itaque dum operam virtuti navatis, simul salutem proximi consulitis. Nam licet ad perfectum absolutumque instrumentum, vitæ sanctimoniam scientiamque requirantur; nihilo tamen minùs tum ad percipienda, tum ad communicanda dona sancti Spiritus, multis partibus litteris bona vita antecellit. Tertia ratio est, virtutis vestræ exemplum, ex quâ, non solum per vestras, quæ Dei est gratia, sed per omnes etiam regiones Europæ, bonus odor afflatur. Qui sanctitatis & bonæ vitæ odor, ut in immensum excreseat, sua dona nostrum Dominum vobis conservaturum aucturumque confido. Quarta ratio juvandi proximi (quæ longè & late patet) sanctis desideriis precibusque continetur. Verùm hæc rationes & alias hujuscemodi, quarum non estis nescii,
melius

melius didicistis ab illis , cum quibus agere & communicare licebit , quàm ego docere aut scribere valeam. Quamobrem multarum rerum scriptione abstinebimus , quibus hoc tractare argumentum possemus : sed cum scribam ex occasione , acceperimque vos aliquid à me litterarum expetere ; jam unis ad vos litteris me pariter & vos consolandos putavi. Nihil aliud inpræsentiarum habeo , unum dumtaxat precibus à Deo Salvatore & Domino Nostro suppliciter contendo , ut sicut vos tantâ vocationis gratiâ dignari , & efficaci voluntate vosmetipsos sibi consecrandi , impertiri non dubitavit ; sic sua dona donis , & gratiam gratiâ vobis cumulet, ut perpetuò in virtutem crescat, magisque ac magis in suo sancto obsequio ad suam ipsius gloriam , & emolumentum Ecclesiæ, perseveretis. Datum Romæ, 14. Nonas Martias, anno Domini M. D. XLVII.

Vester in Domino Nostro

I G N A T I V S.

E P I.

E P I S T O L A
R.P.N. G E N E R A L I S
I A C O B I L A I N E S

Ad Patres & Fratres Societatis
I E S V, qui sunt in India.

DE MAGNITVDINE SVSCEPTI OPERIS,

Et conservatione spiritus

I N I L L A M I S S I O N E.

Gratia & pax Christi Domini sit
semper in animabus nostris.
Amen.

I E T si minus necessarium videbatur ad
vos peculiariter scribere, (carissimi in
Christo Fratres) cum sæpius ad Superiores de
rebus necessariis litteras demus; quæ autem ad
ædificationem & consolationem Nostrorum
faciunt, communibus litteris mittantur è Lu-
sitania; vobiscum tamen per hæc litteras nunc
temporis colloqui volui, meque ipsum conso-
lari,

lari, in signum amoris erga vos mei : quippe quos omnes in corde, ipsaque anima inscriptos ac penitus impressos gesto ; & quorum causa omnibus nostris injunxi, ut quotidie specialem quamdam orationem faciant, nec modo in Domo Professa & Collegio Romano, verum etiam ubicumque Societas habet in Europa domicilium, oratione & intercessionem multorum simul animo unitorum, divina & summa bonitas dignetur vos servos magis ac magis perficere, & aptiora simul utilioraque reddere instrumenta divinæ suæ misericordiæ, ac providentiæ ad conversionem tot animarum è tenebris infidelitatis & peccati, in lucem agnitionis, amoris, & libertatis filiorum Dei ; atque ad eas tota cura juvandas, in hac difficili & plus satis impedita sui servitii via ; ut per eam tuto incedentes, ad ultimum & felicissimum finem, sempiternam scilicet beatitatem, ad quam fruendam cum creatæ tum redemptæ à Christo Domino sunt, possint feliciter pervenire.

2 Magno eos beneficio, & insigni favore (Fratres carissimi) afficit divina bonitas, quos in hanc suam minimam Societatem, à sæculi vanitate vocatos, nova impertit gratia juxta ejusdem Institutum incedendi. Verumtamen, multo peculiarius donum accipiunt, quibus tam bona fors obtigit, ut isthic in excolendo novali Domini elaborent ; sive magnitudinem &

& momentum suscepti operis consideres, sive operariorum in tam sublime opus incumbendum prærogativam, & non minimam dignitatem.

3 Et momentum quidem suscepti operis quantum sit, liquidò constat: agitur enim non solum conservatio, & auxilium Christianorum, qui cum fide sint illustrati, suæ salutis & initium & pignus jam acceperunt (in quod ipsum nos hîc etiam collimamus) verum & aliorum multorum, qui adhuc ceu vilia mancipia sathanæ serviunt, & cum eo filii sunt iræ ac perditionis, vindicatio in statum sanctæ veræque libertatis, & adoptionis filiorum Dei, coheredum Christi Domini Nostri in cælesti regno, & sempiternâ felicitate.

4 Qualis autem & quanta sit operariorum prærogativa, hinc intelligitur, quòd vobis peculiari quodam modo concessum est, non solum multa bona, Deo favente, præstare, sed etiam mala plurima, eodem juvante, pati; & neque paucos neque parvos labores Christi Redemptoris Nostri amore tolerare: ad hæc, præter ingenium, & industriam, vitam quoque ipsam continuis periculis ejus causa speciali quadam divinæ caritatis ratione prodigere, æmulantes in tam sancti charismatis exercitio & merito, ipsos sanctos Apostolos & Discipulos, quorum vestigiis insistitis, portantes nomen ejus coram gentibus, parati vivere

ac mori ad gloriam divinæ Majestatis , & salutem animarum , quas ille tanto amore dilexit, tantoque pretio æstimavit.

5 Et quamquàm ea caritas , quâ vos diligimus , invidiæ obnoxia neque sit neque possit esse ; multos nihilominus hîc ardens tenet desiderium participandi vobiscum tantæ Missionis laborem. Et sanè si eis ea fieret gratia, multos brevî socios in suscepto opere haberetis : verumenimverò mittentur à nobis suo tempore , quotquot Deo libuerit in eum finem deligere, ita tamen ut non pauci supersint ejusdem gloriæ cupidi.

6 Unum hoc possum asseverare (Fratres carissimi) magnam isthuc habere vos solidarum virtutum & perfectæ vitæ consecutandæ obligationem. Mihi enim dubium omnino non est , propè infinitas occasiones , & materiam tantum non continuam offerri vobis , ad virtutes tamquàm aurum in fornace , ita examinandas & purgandas igne laboris & tribulationis , necnon præsentia divinâ , quæ ad eos qui tot anxietates sui nominis causâ patiuntur conversa, solet tantò majori copia divinas consolationes augere , quantò major est humanarum inopia. Quod verò ad illud attinet , quod vestri labores respiciunt in conversione & conservatione multarum animarum , tantò utiliora efficacioraque instrumenta divinæ manus ac potentiæ eritis , quantò majori cum puri-

puritate, humilitate, obedientia, patientia, & caritate, patiemini vos ab ea possideri, duci, & gubernari. Id porro persuasum vobis esse debet, non modo socios, verum etiam externos, intentis in vos esse oculis, quibus omnibus non consolationi dumtaxat, sed auxilio etiam esse debetis, ut omnes magis ac magis animum, & crescamus in divino obsequio, cum vestræ virtutis typo, sanctique laboris, quem Christi causa subitis, exemplo.

7 Præterea (Fratres carissimi) quamquam zelo divinæ gloriæ, & siti salutis animarum, debeatis semper crescere interius, & foris mente conceptum ardorem patefacere operibus caritatis & misericordiæ erga proximos; nihilominus in fatigando atque afflicto corpore, ne videlicet opprimatur, certæ mensuræ ratio servanda; & bilancis æquum examen tenendum est; & ad conservationem spiritus aliquid temporis pia sollicitudine expendendum. Et quandoquidem vos ipsos Deo Creatori ac Domino nostro tamquam hostias vivas obtulistis, ut totum id quod in vobis est, impendatis in ea quæ ipsius attingunt servitium & gloriam, auxiliumque animarum; mementote sic ea facienda, ut & corpus diu ferre possit laboris molestiam, non omissa cura sanitatis, viriumque necessariorum; & anima sui ipsius oblita non dormitet in iis quæ sua sunt, ut ad ea quæ aliorum sunt, plus satis attendat: quan-

do nequidquam universum mundum lucratur , qui animæ suæ detrimentum patitur , juxta ea quæ asseruit Christus Dominus noster. Ipsa porro quo majorem faciet in virtute & perfectione progressum, tanto aptior ad auxilium aliarum futura est.

8 Eam ob rem , valde caute ambulandum vobis est in medio nationis pravæ atque perversæ, ut omnem puritatem in eâ conservetis : & quânto plus deest de septis domesticis, vigilantia Superiorum , ordine , ac regulis Societatis (quæ omnia exacte servari à vobis nequeunt) tanto majori curâ & sollicitudine supplendum sancto timore & amore Dei, diligenti observatione votorum substantialium , & ceterorum omnium , quæ Instituti nostri cum sint , commode observare poteritis : necnon aliqua recollectione, quæ quotidie facienda est per orationem , examen conscientiæ & rationis conversandi cum proximo. Si tamen ita obruantur occupationibus , ut per eas nullus relinquatur locus attentioni quotidianæ , tempore ad id præscripto ; potestis nihilominus levi negotiorum interruptione , spatium aliquod sumere ; & frequenti memoria Dei, atque mentis ad eundem elevatione , quamquam brevi , supplere continuationem exercitiorum , quæ solent fieri quando commode licet per necessitatem proximorum.

9 Porro unum illud est necessarium cogitare,

D

tare,

50 *Epist. R. P. N. IACOBI LAINES De Ind. Miss.*
tare, cum tantâ occupationum turbâ dandos
nihilominus quotannis aliquot dies, quibus
longè à nobis positi, atque ad conversionem &
conservationem Christianorum attenti possitis
vos colligere, vobis attendere, renovare spi-
ritum, animum confirmare, & vestræ conver-
sationis rationem attentâ mentis acie confide-
rare, si fortè aliquâ in re perfici queat, ad ve-
strum majus bonum, & augmentum divinæ
gloriæ, communicando quidquid commodè
potest cum Superioribus, ipsisque obediendo
cum quantâ maximâ fieri poterit perfectione.
Hoc enim pacto vos totos tradetis divinæ sa-
pientiæ, in sanctissimo ejus obsequio dirigen-
dos, ut certus sum vos facere, & suavem pater-
namque in vestris rebus providentiam experi-
ri. Quapropter totâ mente supplico infinitæ
illi ac summæ bonitati, ut eam continuo sen-
tatis, vestrumque omnium peculiari prote-
ctione curam habeat; vobisque sanctam suam
impertiat benedictionem, cum quâ in virtute
crescatis, numero, & fructu sui sancti servitii,
& omnibus ubicumque gentium constitutis
suam gratiam largiatur, ut semper agnoscatis
impleatisque sanctissimam ipsius voluntatem.
Vestris ad Deum precibus me valdè commen-
do, cum omnibus qui hîc sunt Fratribus. Ro-
ma, XII. Decembris, M. D. LVIII.

Servus in Christo

IACOBVS LAINES.

EPI-

EPISTOLA

B. P. N.

FRANCISCI BORGIAE
GENERALISAd Patres & Fratres Provinciæ
Aquitaniæ.DE MEDIIS CONSERVANDI SPIRITVM
Societatis, & vocationis nostræ.

Pax Christi, &c.

I A Dventus PP. Procuratorum occasio-
nem lætitiæ & jucunditatis in Domino
magnam mihi præbuit : cum ex eorum rela-
tione magis agnoverim providentiam singula-
rem, qua divina Majestas tuetur & auget hu-
jus vineæ suæ fructus : quæ licet novella, &
non ita pridem confita sit, extendit tamen pal-
mites usque ad mare. Quò verò in dies magis
propagatur, eò clarius perspicere licet, eam
futuram ut granum sinapis, quod humili stirpe
& tenui semine, tam brevi in tantam arborem
crevit, quanta magna nostra cum voluptate

Psal. 1. 3.

miramur. Itaque immortales gratiæ præpotenti Deo agenda sunt, qui id amoris & studii servis suis impertit, quo omnia quæcumque faciunt, prosperantur, & res multo felicius ex sententia geruntur, quam ab iis unquam expectari potuisset: & quod longe maximum est, quia ex nostris incuriis elicit cautionem, & ex nostris calamitatibus bonorum nobis facit accessionem. Benedictus sit is, qui hanc vineam hoc miserrimo temporum statu ad res tantas instruxit. Benedictus, qui in eam continuis cœli muneribus & beneficiis influit, unde tam ferax ejus propagatio cernitur, quam liberalis fuisse creditur divinæ misericordiæ in ipsius plantatione beneficentia. Sed quia mos est una cum bono semine oriri inimica zizania, pertimescendum est, ne cum adoleverint & multiplicatæ segetes terræ nostræ fuerint, major atque amplior fiat invidia, & confortetur malitia hostis, numquam ab inferenda calamitate quiescentis. Proinde cura quam maxima pervigilandum est, ne quâ aditum zizaniorum satori, per quem segetes salvæ esse non possunt, ad agrum nostrum faciamus.

2 Quocircà & pro onere quod sustineo, ac officio quod caritas exigit, *Ne sceleris arguar, si reticero*, visum est quam brevissimè aliqua præmonere; quæ tametsi modò minimè esse necessaria videbuntur, non defuturum tamen puto tempus, quo *Horum meminisse juvabit.*

Nam

Nam eo animo nobis accipienda sunt Dei munera, ut quo illa fuerint majora, hoc gravius ingrati animi culpam metuamus. *Beatus* Prov. 28.
14. enim *homo, qui semper est pavidus*. Propterea aliquot fallacias & artes callidissimi hostis aperiam, quibus incautos circumvenire & capere posset, nisi oculos aperiremus, eique nos viriliter opponeremus. *Quia jacula prævisa minus feriunt*. Cum ergo in campum nostrum zizania multis ac variis modis per fraudem induci queant, eo tamen ex capite maxime formidarium, si minime nobis curæ esset spiritum nostrarum Constitutionum retinere in admit-tendis ad Societatem nostram hominibus. Nam si alia intentione procedatur, quam quæ à nostris Constitutionibus requiritur, certissimæ ruinæ porta aperietur. Sane si nulla habita ratione vocationis & spiritus, quo quisque impulsus accedit, litteras modo spectemus, & alia exteriora talenta ac dona, veniet tempus, quo se Societas multis quidem hominibus abundantem, sed spiritu & virtute destitutam mœrens intuebitur: unde existet ambitio, & sc̃sc̃ efferet solutis habenis superbia, nec à quo contineatur & supprimatur habebit. Quippe si animum converterint ad opes & cognationes quas habent, intelligent illi se quidem propinquis & opibus affluentes, sed solidarum virtutum, ac spiritualium donorum copiis egenos ac vacuos. Itaque hoc primum esto

consilium, & in capite libri scribatur, ne tandem aliquando experientia doceat, atque utinam nondum docuisset, quod mens demonstratione concludit.

3 Iam verò quando Dei afflatu inspirati, in nostram Societatem admittuntur; æquum est eorum cooperari vocationi, & per animi submissionem altiùs terræ defigere, ac iis officiis sedulò exercere, quæ Domus Probationis sunt propria. Ex bono namque Novitio, bonus existit Scholasticus; atque ex ejus culturæ negligentia sæpè contingit quod edificiis evenire solet; quæ si firmis careant fundamentis, repente corruunt, unaq; cum ipsis omnes sumptuum expensæ pereunt. Alterum enim ex duobus sequetur, aut ut Novitius postquam Scholasticus evaserit, & litteris animum excoluerit, discedat à nobis; aut si maneat, cum neque sit ipse firmiter ædificatus, neque aliis ædificationi, parum quoque Religioni utilis sit futurus. Itaque celeritas illa & festinatio educendi e Novitiatu nondum maturos, damnum est certissimum, quod quo latius serpit, hoc clarius cernitur. Et in quo si obdormiamus, zizaniorum seminator non dormiet.

4 Quapropter bene atque utiliter collocari illud tempus putandum est, quod ad instruendum & efficiendum operarium in vinca Domini utilem confertur: cujus munus tam præclarum & illustre est, ut ad declarandam magnitudi-

tudinem perfectionis, quæ ad illud requiritur, noluerit prius Christus Dominus initium concionandi facere, quam annos triginta natus esset, tametsi ejus sapientia in momento conceptionis æque perfecta fuerit, atque anno ætatis trigesimo. Quo nomine congruenter convenienterque instituta existimari debet exercitatio illorum experimentorum, quæ in Societate ordinaria sunt: quippe cum per illa quisque possit & vires suas probare, & effrenes animi motus domare. Nam si quis illis haudquaquam sedatis, idem qui ante erat, cum Ægyptiis agere cœperit; dubitari non potest, quin jacturam sui facturus sit potius, quam ab iis quidquam in sua emolumenta reportaturus: Itaque Dominus Moyse Ægyptum ingressuro, quod filios non circumcideret, graviter comminatur, designans conversationem cum Ægyptiis homini non circumciso, nec mortificato plus damni, quam utilitatis afferre solere. Certe si Novitius probationis tempore non imitetur exemplum formicæ, omni studio æstate sibi ad hyemem transigendam frumenta congregantis; non parum jactabitur, cum ingruerit hyems tribulationum, & tempestas tentationum, nisi bene munitus & instructus caritatis, obedientiæ, humilitatis, ac patientiæ præfidiis, quibus comes sit voluntas efficax se despiciendi, & usque ad mortem consequendi Christum crucifixum,

56 *Epistola* B. P. N. FRANC. BORGIAE
ad Dei gloriam & proximorum salutem.

5 Quas ob res non immerito dicere possumus, Domum Probationis Novitiis esse Bethleem, quam domum panis interpretantur; quod ex ea panes verbi Dei petantur, & cibaria parentur ad enavigandum periculolum hujus vitæ mare, quousque ad portum terræ Promissionis, quæ cælestis est Hierusalem, perveniatur. Ideoque experimento deprehendimus, Novitios, qui id studiosius animo considerant, angere & dolere cum è Novitiatu educi se sentiunt, accuratius cogitantes, quam parum virtutibus instructi abeant, quæ sunt panes & cibaria, quibus ad suam quisque navigationem conficiendam opus habet. Qui autem expetunt aut delectantur Novitiatu cito solvi, aperte indicant parum illud sibi perspectum esse, quantopere conferat bene illinc armatos procedere; nihilque ducere præstitutam diem, cum nequaquam vereantur ad illam inermes prodire & imparati. Hos equidem monitos cupio, (saxit autem Deus ne hac monitione egeant) ni sibi ad eam diem providerint, quâ ad Collegia & capeflenda studia mittentur, fore ut multum negotii habeant, si priusquam litteris & doctrinis imbuantur, præclare in religiosa simplicitate non fuerint informati, *Scientia enim inflat*, & ab eâ, ejusque argumentis emanant sui existimatio, judicium proprium, opinionum diversitas, &

quod

quod deterius est, inter condiscipulos, atque adeo inter Fratres & Patres nostros divisio. Væ illi, qui hanc primam diem ingrediens non ante senserit se in suis defectibus examinandis facilem & bene versatum, quam ad alienos perspiciendos & notandos descendat. Væ etiam illi, qui insatiabili quadam studiorum voluptate abreptus, nullam temporis partem spiritali profectui ex ipsis colligendo tribuerit; quem non exiguum decerpere solent ii, qui amorem suum omnem projecerunt in eum, à quo est omnis intelligentia & sapientia. Neque vero aliam ob causam disciplinas sectari debemus, quam ut per eas clarius cognoscere Conditoris nostri magnitudinem, bonitatem, sapientiam, illum vehementius & diligentius diligamus. Id si forte difficile cuiquam videbitur, incumbat modò in eum laborem sæpius, ac in eo se verset: neque adeo laboriosum opus esse comperiet, cum Maria & Martha germanæ sint sorores, quamvis in vitæ ratione non consentiant; & studium litterarum & spiritus fratres censeantur, licet interdum dissimili exercitatione segregentur. Neque tandem spiritus ac litteræ mutuis sibi obstant impedimentis, si qui in utrisque quo par est studio elaborent. Singulare & intigne nobis hujus rei, ut etiam virtutum ceterarum, præstitit exemplum bonæ memoriæ P. Laines, qui mirifice semper conjunxit scientias cum spiritu,

ritu, maximè verò cum solidis virtutibus humilitatis & caritatis.

6 Quapropter væ iterum illi, qui quò magis se studius litterarum addixerit, cò minùs intellexerit quàm nihil sit: cùm omnis Philosophia non spiritualis modò, sed etiam moralis, quam Ethnici Philosophi coluerunt, hac sui cognitione & despicientiâ, tamquàm basi innitatur. Itaque eum Scholasticum, qui submissionis & despicientiæ sui loco, propriæ inhiat opinioni & existimationi, verè dixerim non capere quæ audit, plusque dedidicisse quàm didicit. Ex quibus omnibus perspicuè sequitur, quàm necessarium sit quemque in Domo Probationis amplam virtutum supellectilem comparare, cum ab Scholastico in arenâ fundato expectari aliud non possit, quàm exurgentibus ventis ambitionis & vanitatis haud dubiè ruiturum. Atque hinc nascitur mentis inquietudo, quâ aliis fastidio sunt, & perturbationi, dum pacem Domini in seipsis non reperiunt. Hinc etiam oriuntur querimoniæ, obmurmurationes, dissidia nationum, discordiæ non modò inter Fratres, sed quod gravius est, ab ipsis suis Superioribus, quòd eos in postremis habeant ad officia, gradus, aliaque similia. Quâ in re istiusmodi homines apertè declarant, ignorare se, quid sit Professionem edidisse, cum eam ad honores & dignitates, ad quietem & otium, atque ad ampliora

pliora privilegia, falsa pietatis simulatione detorqueant. Heu quanto in errore versantur! Siquidem eorum mihi videntur esse similes, qui cum medicamentum sumpserint, nihil de ejus effectu laborantes, obdormiscunt, cum certum sit ex eo majus corpori detrimentum proventurum, nisi ægroto salutem, quæ sperabatur, afferat. Ita Professio plus eorum nocet animis, quàm profit, si suum finem non consequantur. Idcirco enim Professio est instituta, ut in vineâ Domini alacriter operam suam quisque ponat; sitque ad obedientiam, submissionem, humilitatemque paratior; proximorumque necessitatibus subveniat, illisque perfectioris virtutis præbeat exemplum. *Ios* Marth. 5. 14.
enim estis lux mundi, inquit Christus, cum iis loquens, qui ejus vestigia persequuntur.

7 Hinc facile perspicitur, neminem, quod ante dixi, ad litterarum studia idoneum fore, quin antea in pietatis & Religionis disciplinâ firmum jecerit fundamentum; nec Professum esse posse, qualem requirit forma Instituti nostri, nisi in utroque studio pietatis & doctrinæ sedulò versatus fuerit. Quod Deo aspirante eveniet, si in recipiendis in Societatem hominibus ea teneantur, quæ in primâ Constitutionum parte præcipiuntur: si in Novitiatu ea servantur, quæ sunt in tertiâ parte: ac demum si in Collegiis ea adimpleantur, quæ 4. parte continentur. Et quoniam mihi ad omnes sermo

mo est, vehementer unumquemque hortor ac precor, ne sola lectione eorum, quæ Constitutiones nostræ præscribunt; & admiratione divini spiritus atque ordinis, qui in ipsis elucet, contentus sit: sed multo magis incumbat in observationem, cum ab hac sola pendeat fructus spiritualis, & progressus, quem omnes optamus. Vellem equidem hac de re plura dicere, tum officii mei vinculo adductus, tum quod vos alloqui per litteras (quoniam viribus & valetudine impediatur, quo minus possim Provincias ipse lustrare) multo mihi jucundissimum est: sed hæc ipsa pauca cum sub Procuratorum adventum paullo ante ægritudinem meam scribere instituissem, ex ea, licet diuturna, tandem convalescens, tantam contraxi virium imbecillitatem, vix ut paucos hos versus dicere sine gravi molestia possim. Quare ne scribendo longius provehar, & ad laborem affectæ valetudinis minuendum, statui ad summa quædam capita ea revocare, de quibus mei muneris esse censeo vos admonere, ne zizaniorum disseminator agros nostros, ut initio dicebam, ingressus, quod Spiritus sanctus in corda nostra per gratiam vocationis nostræ sparsit, salutare semen extinguat. Ac majorem in modum peto ab omnibus, ut Deum precentur, quo nobis omnibus concedat, ut non in eorum numero simus, qui cum iter facturi, ocreas induti, adjunctisque calcaribus,

ribus, supersedentes itinere in diversoriis com-
morantur : sed continuo curramus alacrius ac
velocius in via perfectionis, donec pervenia-
mus ad montem Dei Horeb.

3. Reg. 19.
8.

8 Illud igitur in primis occurrit, quod ha-
beretur initio decimæ Constitutionum partis,
ubi de ratione agitur, qua conservari Societas
& augeri possit, his verbis : *Media illa quæ cum*
Deo instrumentum conjungunt ac disponunt, ut à di-
vina manu recte gubernetur, efficaciora sunt, quam
quæ illud disponunt erga homines. Hujusmodi est pro-
bitas & virtus, ac præcipuè caritas, & pura intentio
divini servitii, & familiaritas cum Deo in spirituali-
bus devotionis exercitiis, & zelus sincerus animarum
ad gloriam ejus, qui eas creavit ac redemit, quovis
alio emolumento posthabito. Dignæ plane voces,
quæ ab omnibus attentissime considerentur,
cum eas B. P. N. suis filiis tanto studio & amo-
re scriptas reliquerit. Nam si paullo attentius
consideremus, vere agnoscemus, cum ea non
adhibentur, quæ instrumenta cum Deo magis
conjungunt, omnes sacrorum Ordinum ac
Religionum dissensiones ærurnasque subse-
qui ac succrescere. Vt enim ex siccitate terræ,
arborum flores & fructus arescunt; ita si mens
religiosa in meditationibus & piis exercita-
tionibus arida perseveret, omnis flos fructus-
que spiritualis exuretur. Quare qui se in Chri-
sti crucifixi meditatione atque imitatione mi-
calanus exercuit, non modo tepidum se sentiet in
tole-

tolerandis pro Christo laboribus, sed etiam laborum ipsorum impatientem: ac sibi nimium proculdubio arrogabit; aliosque despiciet, quod rariùs inter orandum de sui ipsius cognitione, & vilissimâ hominis conditione cogitaverit. Præclarum omnino, & suavissimum in omnibus molestiis nostris remedium est Crux Salvatoris. Si enim virga Moysis perdidit Ægyptios; quantò magis sæculares ac Ægyptios animorum nostrorum motus Crux Christi profligabit? Qui si adhuc vigent vivuntque in nobis, certe in Cruce positam vitam nostram non habemus. Nam cui in eâ viventi quidquam ad summam animi tranquillitatem vel jucunditatem desit? Quod si rebus utimur secundis, ejus beneficio id fieri putandum est: sin autem acerbitatibus & ærumnis premimur, in eâ proculdubio mitigantur. Quis audeat cum habitatoribus Crucis Christi pugnare? *Quis nos separabit à caritate Christi?* Quare si qui ab hoste vehementiùs oppugnati tandem superantur; id eò fit quòd eas res pro viribus adhibere nolunt, quæ nos arctiùs cum Deo Opt. Max. perfectiusque conjungunt.

Exod. 14.

Rom. 8. 35.

Ose. 13. 9.

Perditio ex te Israël: tantummodo in me auxilium tuum. Si autem huic decimæ partis præscripto pareatur, nihil prætereà requiretur ad vitam quietam, & sine ullâ dissensione traducendam. Atque ita fiet ut idem omnes cogitemus, & sentiamus, nemoque vel de victu, atque vesti-

tu,

tu, vel de imposito sibi munere conqueratur.

Quia *cavitas benigna est, non inflatur, non agit* 1 Cor. 13.
4.
perperam, non quærit quæ sua sunt, &c.

9 Quod ad virtutem Obedientiæ pertinet (ad quam Societas omnia refert, tamquam ad scopum & vexillum, quæque ejus est turris præcipua) etsi nonnulla fortasse dicenda erant, tamen quia B. P. N. Epistolam de eâ scripsit, non utilem modò, sed omni dignam admiratione, quippe cui nec quidquam addi possit, nec detrahi; ad eam vos remitto, cum hac unâ voce Evangelii: Hoc fac & vives. Luc. 10. 28. Hoc enim in Domino nobis polliceri possumus fore, ut si quæ in illâ continentur præstiterimus, perfectæ Obedientiæ filii nominemur & simus.

10 Cum de Paupertate in sextâ Constitutionum parte B. P. N. IGNATIVS ageret, eam esse confirmat instar muri fortissimi Religionum, quo illæ in statu suo & disciplinâ conservantur, & à compluribus hostibus proteguntur. Quare maxima nobis est ratio habenda tanti præsidii. Illudque in primis sollicitos nos tenere debet, ne Religionis aut zeli specie dum Collegia stabilire, aut Domibus volumus adjuumento esse, subeat animum sollicitudo immoderatio, propensioque cupidior, quam probari possit hominibus externis & sæcularibus, atque aded domesticis ipsis dolorem afferat & mœrorem. Nam cum curam vehe-

men-

mentioem habendi prohibitam nobis in Euangelio sciamus, illud omni contentione vitandum est, ne prætextu zeli alicujus minuat in nobis nostræ recordatio paupertatis; ac subintret cupiditas bonorum temporalium, quæ certissima pestis est Religionum earum, quæ aditum penitus hujusmodi perversis affectibus non occluserunt. Nec tamen ideo interdictum putetur, quo minus Collegia, & Domus egentiores necessitate expolcente honestis moderatisque rationibus juvari possint: illud tamen dico, quod aliquando animadversum est, multis Collegiis ulu venisse, ut dum studio nimio procurandæ dotationis varios modos exquirunt, aliis negotium potius facesserint importune, quam exemplo ædificationique fuerint. Cum autem hujusmodi rationibus humanis posthabitis, ea conati sunt Nostri conservare, quæ pauca Collegiis donata fuerant, brevi tempore, unde minime sperarent, aut sperare potuissent, divina providentia pro ipsis advigilante, uno anno adepti sunt, quod frustra pluribus annis concupiverant. Hæc vero idcirco à me dicta sunt, ut intelligatur appetitu isto immoderato rem nostram bene non geri, quin potius inde jacturam non lucrum existere. At contra ubi cum moderatione in silentio & spe proceditur, prospere cuncta succedunt; proximi bene ædificantur; nosque ipsos veræ Paupertatis titulo gauden-

tes majore gratia, & propensiore auxilio Christus prosequitur. Quia tibi derelictus est pauper : & orphano tu eris adiutor.

II Sed & illud operæ pretium mihi visum Psal. 10. 14.
est, excitare Patres ac Fratres in Christo mihi dilectissimos, ac hortari in Domino, ut memores sint, nos per vota Deo nuncupata semel mortuos esse, vitamque istam jam non esse nostram, sed illius, qui suæ non pepercit, ut eam nobis impartiret: atque ideò æquum esse, ut eam in ipso abscondamus, quam si nostris viribus conservari in nobis posse credimus, graviter decipimur. Nos autem mortuos esse in Christo, hæc signa testantur, si non videamus, non sentiamus, non respondeamus: ut qui oculos habeat apertos, ut aliena facta dijudicet; respondeat etiam facile, & contradicat iis, quæ ab Obedientia injunguntur; doleat ac conqueratur, si quando suorum defectuum commonefiat, argumento sit certissimo, eum noudum esse mortuum, sed plane vivere cupiditatibus suis, oblitum ejus propositi, quod principio vocationis suæ arripuerat.

12 Quæ idcirco commemoro, quod audiam initio nascentis Societatis eximiam quamdam synceritatem, simplicitatemque floruisse inter Nostros, cum admonitiones ac correctiones non mœrorem, non amarorem afferrent, sed amorem cum grati-animi memoria & significatione conjunctum. & jure id
E quidem.

quidem. Nam si sæculares homines, qui coram Principe aliquo adstare debent, grati in eos esse solent, quorum indicio vel infectam sibi esse corporis faciem, vel aliud quippiam non ornate compositum intelligunt; quanto majorem gratiam habere debet is, cui ab alio indicatur, quibus maculis anima foedetur, ut ante Dei conspectum lotus ac purus veniat. Quod si aut dolor, aut perturbatio, aut etiam abalienatio pro gratia succedat, in horum & quidem gravissimorum detrimentorum alterum necesse est incurramus, ut vel nullo nos monente ac corrigente, vitia in nobis altiores agant radices; cum nemo sit, qui ejusmodi infirmo, correptionis impatienti, audeat adhibere medicinam; vel si adhibebitur, cum ea recipiatur stomacho indignabundo, & amaro animo, facile impleatur domus tota felle & amaritudine propter illos, qui ut minus perfecti, neque admoneri volunt, neque corrigi. Quare nulla nos istius sanctæ simplicitatis, veræque humilitatis oblivio capiat, cum scriptura dicat; *Cum simplicibus sermocinatio ejus*. Nec mirum sit ibi abesse communicationem Dei, ubi non est simplicitas.

Prov. 3. 32.

13 Iam vero sicut lex Christi circumcisionem corporis vetuit, ita commendat præcipue cordis circumcisionem ei, qui Christi vult esse Discipulus, quippe qui ad hoc vocetur, ut abneget semetipsum, tollat Crucem suam, atque ipsum

ipsum sequatur. Pari ratione vetantur in Societate publicæ mortificationes, ob justas & graves causas: at propriæ voluntatis abnegatio, & interior mortificatio sic proponuntur, ut qui aliter faciat, eum pro legitimo filio Societas non agnoscat. Et sane manifesto est indicio, minime illos animadvertere, quodnam voluntati propriæ supplicium debeatur, quæ Deum Creatorem suum non est verita offendere; cùm illi obsequuntur & adblandiuntur, neque eam tractant pro merito; quod non est aliud, nisi omni studio eniti, nihil unquam ut fiat, quod ipsa velit. Verendum porro est, ne harum rerum incuria grave damnum afferat Societati: idemque ipsi contingat, quod vineæ, quæ suis temporibus non putatur, quam sterilefcere & interire paucis annis videmus; neque uvas ferre, sed in palmites & sarmenta silvescere. Ita planè apud nos, si qui animum ad commoda sua vehementius adjunxerint, periculum est, ne mortificationis obliti pro racemis sarmenta proferant, quæ ad nihilum valeant, nisi ut in ignem mittantur. Atque ex incircumcisâ voluntate, atque amore proprio aliud etiam incommodum sequitur, nempe quod densissima quædam nubes ex corde immortificato exoriat, quæ ipsi præsentiam divini conspectus obscurat, atque adeò tollit. Et vero cum mihi in animum subeunt dona & virtutes B. P. N. I G N A T I I, aliorumque Patrum,

trum, qui primitiæ quodammodo fuerunt Societatis, cum sua omnia sic agerent & decernerent, perinde ac si præsentem Deum intuerentur; sic afficior intimis sensibus, ut nihil malim quàm ne tantorum donorum, tantarumque virtutum, quas Societati Deus cœpit impartiri, copiosus imber culpa nostra residat. Nam si Israëliticus populus, ducem habens itineris columnam igneam cœlitus demissam, tot nihilominus pericula & labores in deserto adiit; quid fiet illis, qui cœlesti illo lumine destituti, per hujus vitæ solitudinem, tot periculis obnoxiam gradientur? Quàm facile poterunt in errorem induci? Siquidem non nisi in lumine

Psal. 35. 10.

Dei lux aspicitur; *Quia in lumine tuo vidi bimum lumen.* Itaque inter hæc monita hoc sit non ultimum, ut omni studio incumbamus in cordis nostri mortificationem; atque operemur omnia opera nostra in conspectu Dei ac Domini nostri, dicamusque cum Propheta:

Psal. 15. 8.

Propter hoc lætatum est cor meum; & caro mea requiescet in spe. Nec quisquam miretur, si ne corpore quidem quieto & tranquillo vivat, cum nullam dat operam, uti Deum semper præsentem habeat. Neque enim hoc donum confertur iis, qui illud minus æstimant, sed qui in eo assequendo plurimum elaborant.

14 Licet autem hæc Societatis nostræ vinea,

Psal. 79. 12.

quæ, sicut principio scripsi, *Extendit palmites suos usque ad mare*, jam protulerit & frondes &

& flores, nec racemi desint; hoc tamen expectatur, ut vinum copiosum fundat, cujus causa vinea omnis conferitur: idque ut fiat, uvas necesse est in torcular injici, & calcari. Hoc forsan nobis, Fratres carissimi, deest, quod non gustemus, neque cum voluptatis sensu optemus calcari, premi, contemni, ut optata consolationis atque exultationis vinum proferamus. Meminerimus Christum dixisse; *Tercular* Isa. 63. 3.
calcavi solus. Quis jam calcari recusabit, cum videat in torculari Christum premi, ut fundat nobis illud vinum, de quo ipse dixit: *Non bibam* Math. 26.
amodo de hoc genimine vitis, usque in diem illum, 19.
cum illud bibam vobiscum novum in regno Patris mei? Nam nisi fumum vani honoris atque estimationis propriæ proculcaverimus, facile ab hostibus nostris conculcabimur, & Christi Discipuli esse desinemus.

15 Verum ut tandem huic Epistolæ finem imponam, atque ad unum caput omnia reducam, quæ maxime à vobis desidero; sit nobis continuo ante oculos illud Apostoli: *Videte vo-* 1 Cor. 1. 26.
cationem vestram, Fratres. Si quis igitur humiliandi se desiderio tenetur, etiam atque etiam cogitet quantum debeat vocationi suæ, & quid ab eo gratia illius exposcat: in dictis, factisque omnibus circumspiciat, an dici fierique debeant ab eo, qui in hanc Societatem sit adscriptus. Omnia metiatur ad illam mensuram, eritque in locutione modestus, honestus

in conversatione, assiduus in ædificatione proximi, prudens & sanctus in operationibus suis, potens in revocandis hominibus à peccato, ardens in tolerandis pro Christo & ejus Ecclesiæ laboribus, ac demum unus ex iis, quos Constitutiones nostræ informant atque instruunt, qui cum salutis propriæ invigilet, idoneus sit & in salutem proximorum incumbere: eritque is operarius, de quo meritò dicitur: *Dignus est operarius mercede suâ*. Utinam permulti à Deo in hanc vineam suam mittantur, ut suppetat copia multos non solum in Europam, sed & in Africam, atque Asiam, Indiamque mittendi; atque ut dum omnibus ubique terrarum ad Christum trahendis opera ponitur, tandem fiat *unum ovile, & unus Pastor*. Ille, qui suarum nos ovium numero aggregavit, optimus & verissimus Pastor CHRISTVS IESVS, eam nobis tribuat gratiam, ut ipsius vocem verè audiamus, ac tandem in hac vitâ per gratiam, & in cælo per gloriam eum cognoscamus.

Luc. 10.7.

Ioan. 10.
16.

16 Quoniam vero quantum homini afflictâ valetudine licet conjicere, tempus resolutionis meæ instat, omnes oro atque obsecro, ut quæ est vestra caritas, in precibus & sacrificiis vestris habeatis me apud Deum commendatum, uti hoc exiguo tempore, quod mihi reliquum est vitæ, gratiam Vocationis meæ agnoscam; & ex ejus spiritu actiones meas definiam, atque

atque ad iter me comparem in sanctitate & justitiâ coram ipso omnibus diebus meis. Quod ipsum peto, petamque à Deo quoad vivam pro totâ Societate, sicut à me non solum officii mei ratio, sed etiam singularis erga ipsam caritas suo jure flagitat. Romæ, mense Aprili,
M. D. LIX.

RR. VV. Servus in Christo

FRANCISCVS BORGIA.

E P I S T O L A
R. P. N. G E N E R A L I S
E V E R A R D I
M E R C V R I A N I

Ad Superiores Societatis.

M O N I T A A D R E C T A M
G U B E R N A T I O N E M.

1 I Nter ea quæ Superiores Societatis ut certissima habere debent, id unum est in primis, non intentionem rectam, non prudentiam, non alia id genus dumtaxat esse necessaria, ut è more atque Instituto nostro, cum mansuetudine & amore agatur; verum præter hæc omnia illud maxime donum requiri, quod
1 Cor. 12. 28. Apostolus inter gratias gratis datas appellat gubernationes; quodque longe omnibus præstat, non parum in edomandis animi perturbationibus & affectibus profecisse.

2 Alterum, quod quantumvis subditi ab exactâ obedientiæ ratione deficient, humana tamen imbecillitas magnam sane industriam, amorisque significationem à Superioribus deponcit. Apertum enim est rationem, jusque
ipsum

ipsum quodammodo postulare, ut quemadmodum nostri homines se per summam liberalitatem Deo Dominoque nostro consecraverunt; sic à Superioribus excipiantur eodem amoris sinu ac tractentur: præsertim cum hæc caritas & liberalitas mutua, adhibita sollicitudine ac diligentia, citius quam quidvis aliud disciplinæ observantiam promovere possit.

3 Porro subditos in Superioribus agnoscere illum oportet, cujus locum tenent, Christum scilicet ac Dominum nostrum: sicut enim Superioribus non obtemperatur ob eorum probitatem & virtutem, sed Christi causâ, à quo id muneris habent; sic omittenda non est illa ipsa obediendi celeritas & resignatio, quantumvis humanum aliquid in iis observetur.

4 Quod vero ipsum Superiorem proxime attingit, ut boni Pastoris officium cum auctoritate fungatur apud subditos; duo procuranda sunt: alterum ut intelligant certumque omnino habeant subditi ipsi, quidquid Superior agit, Christi causâ, cui obedire debet, ipsiusque Instituti, & ob majus ipsorum bonum facere. Et quidem amorē adversus omnes æqualem nullo discrimine significabit; ita ut, si necessitas postulet eum pro officio quempiam admonere, reprehendere, aut pœnitentiam aliquam injungere, id semper æstimetur fieri amoris ergo. Quamobrem caveat ut ne

subditis occasionem præbeat suspicandi, quòd de ipsis malè sentiat aut diffidat. Magnopere enim hæ suspiciones minuunt reverentiam & amorem erga Superiores; & spe abjectà recuperandæ ipsius gratiæ manent in suis vitiis absque ullà curatione: neque omnium modò, sed imperfectiorum etiam quorumlibet, (non omiſſis idèd debitis disciplinæ modis) ostendet se spem bonam concipere futuræ emendationis, nec se præteritorum esse memorem.

5 Ad hæc Superior caveat usum artificii humani erga subditos, unde ipsi conjiciunt Superiorem aliquid ambiguè loqui. Id enim prorsus adimit fiduciam, quâ subditus curæ paternæ Superioris se committit ac tradit. Et sanè cum eâ arte stare haudquaquàm potest unitas & mutuus amor ac reverentia, sine quibus absoluta resignatio & indifferentia ad virtutem, religiosamque perfectionem haberi non potest. Neque verò homines tot rerum capaces, totque dotibus ornatos, quales Societas habet, id genus artibus ad religiosam disciplinam, solidamque virtutem cogas; cum illo in genere vix unus alteri cedat: veritas autem sinceraque virtus benè arctam & diuturnam unitatem inter Superiorem ac subditos generare ac fovere potest.

6 Alterum, quod ad parandam sustinendamque auctoritatem in subditos magnam vim habet, in eo positum est, ut iis impendiò per-

persuadeatur Superiorem esse sui officii gnarum, neque aliunde regi aut pendere, quam à Superioris sui nutu. Ut verò id persuasum habeant, omnino est opus, sui ut muneris partes opere ipso impleat. Ea propter ipsum scire oportet qualem omnem Societatis familiam, nec non qualem unumquemque interiùs esse deceat: quandoquidem Societas exteriore disciplinâ contenta non est, sed dispositionem maximè & culturam animi interiorem intendit. Quoniam autem exterior disciplina certis regulis comprehenditur, Superioris est omnes nosse cùm communes, tum peculiares officiorum atque ministeriorum. Quinetiam pari diligentia procurandum est, non tantùm ut eas singuli intelligant, saltem eas quæ ipsos attingunt, verùm etiam ut easdem apud se habeant, usuque sibi familiares faciant.

7 Expedit etiam, imo necessarium est, curare ut singuli quod sciunt, prompte exequantur, adeoque animentur ad id amplectendum; tum vero suppeditare quidquid muneri bene obeundo faciet. Postremo videndum frequenter quo pacto rem gerant, quem modum in observandis regulis sequantur, instruendo, admonendo, reprehendendo per seipsum, aut alium, quo dirigantur, animentur, confirmantur, prout opus fuerit. Quapropter ipsum scire oportet, quibus difficultatibus cujusque officii

ficii implicata sit functio : easque primo apud Deum sedulo discutere , tum apud suos consultores , ut convenientia cuique auxilia dentur , & universi suaviter jugum ferant , intelligentque si minus ex omni parte provisum est , non desiderari tamen diligentiam & caritatem Superioris.

8 Iam quod spectat ad officii pastoralis eam partem , quæ in disciplina interiore versatur , (quæ satis ex ea quæ illi cum exteriori est proportio cognosci potest , cum quæ de hac dicta sunt ad cognitionem illius juvare possint) animadvertendum est , quod quemadmodum ut sciatur qualis in Societate familia aliqua esse debeat , ex regulis quæ de illa tractant , notitiam ejus parare opus est ; par ratione ei , qui scire velit qualis quisque è Societate interius esse debeat , petenda est notitia à regulis & Constitutionibus ea de re tractantibus. In illis enim omnia perspicue tamquam in speculo videbuntur , ut colligitur ex cap. 4. Examinis , itemque ex 3. 6. 9. & 10. parte Constitutionum , atque adeo passim ex aliis locis , quod magna ex parte summatim comprehenditur regulis Summæ sapientiæ , & libello spiritualium Exercitiorum B. P. I G N A T II. Cum ergo duo vel tria capita complectatur omnis disciplina interior ; primum , de iis quæ abneganda sunt , deque affectu ipsorum penitus exuendo ; alterum de studio comparandi virtu-

virtutes necessarias, Societatis ministeria tractaturis, ut taceam propolita sancta & pia desideria, quæ ad hoc subinde à Deo injiciuntur; qui in hanc pastoralis muneris curam adversum alios incumbet, non modo qualem esse oportet unumquemque ex regulis & Constitutionibus nosse convenit, verum etiam (quod ante dixi) plane necessarium est ut subditi persuasum habeant, eum esse ejus rei peritissimum: quæ persuasio sola rei veritate acquiri potest.

9 Præterea curandum Superiori est, ut subditorum quisque norit, qualis interior esse debeat, idque usitatis in Societate rationibus, quales nimirum sunt explicationes regularum, publicæ aut privatæ instructiones, exhortationes, aliaque id genus in Societate ordinaria. Quamobrem tanto diligentius procurandum erit, ut subditorum animi dirigantur, inflammantur, confirmantur, ac Superior apte foveat desideria hujus disciplinæ interioris, quanto certius est sine illa nullum profectum sperandum esse. Hujus porro disciplinæ exercitatio tota vita tenenda est, ut quasi nobis sit Novitiatus continuus. Necessitas quippe & continuïtas delictorum, & necessitatum nostrarum continuam hanc meditationem postulat. Demum Superiori videndum sedulo est, quam quisque viam in hac exercitatione insistant; quid, & quantum in unoquoque desiderare.

78 *Epist.* R. P. N. EVERARDI *De rectâ gubern.*
deretur, seu ad tollenda impedimenta virtu-
tum, seu ad vires & arma conquirenda. Atque
ut erunt difficultates, ad Deum recurret, ma-
gnoque studio radices & causas in singulis in-
vestigabit, inquireretque remedia nunc vini,
nunc olei, his malis necessaria. Propterea ad
manum habeat regulas, quæ tractant de dis-
cernendis spiritibus, & curandis animabus, ut
sancte docuit B. P. IGNATIVS in libro Exer-
citorum; sitque sollicitus, ut singuli tam sua-
rum imperfectionum causarumque noti-
tiam habeant, quàm remediorum convenien-
tium; incumbatque in rectam animorum dis-
positionem, ut ea omnia adjumenta ac reme-
dia ex animo admittere, & complecti possint.

Atque ut finem faciam, in cura hujus pasto-
ralis officii, promptoque harum industriarum
usu, Superior plurimum in Domino confidat
oportet: quoniam ipse unctionem Spiritus
sancti effundet, quo facilius omnia dirigantur
ad spirituale auxilium animorum, præparen-
turque ipsius hæc instrumenta ad obsequium
divinæ suæ majestatis.

EVERARDVS.

E P I S T O L A

R. P. N. G E N E R A L I S

CLAUDII AQUA VIVÆ

Ad Superiores Societatis.

De ejusdem Societatis felici
progressu.

DUm recogito gaudium & consolatio-
nem, qua ab initio conversionis meæ
perfundebantur intima viscera interioris ho-
minis mei, hac una cogitatione, quod in omni-
bus rebus à Superioribus dirigendi essent
gressus mei cum maxima pace atque securita-
te cordis mei, & cum maximis subsidiis ad ca-
vigandam propriam voluntatem, quæ nos,
quo id magis laboramus, eo minus vere no-
tros esse finit; dumque contemplor, quod
mihi Divina bonitas revelatis oculis osten-
dere dignata est, quanta videlicet sit vocatio-
nis nostræ altitudo; quantique momenti ad
animarum salutem, atque Ecclesiæ Christi ob-
sequium, corpus hoc Societatis æstimandum
sit; non possum non animo dolere in hac mu-
tatione dexteræ Excelsi, quam illi in me & de
me, præter omnem humanæ sapientiæ opinio-
nem,

nem, facere visum est. Quandoquidem altero me expoliatum video, quod tantopere à teneris annis concupivit anima mea, ut à Christis servis veluti cæcus deducerer; alterum, undè assidua copia gaudiorum erat, jam mihi perpetua materia fit timoris. Non enim solum tot tantisque adjumentis me orbatum cerno, quæ mihi oculi eorum afferre consueverant, à quibus antea gubernabar; sed me repente video tanto exercitui ducem factum, & navis tantæ, talibus militibus ac mercibus onustæ gubernatorem subito constitutum. Proinde procul dubio formidine majori, quamvis in dispari onere, verba illa mihi usurpanda sunt: quibus in causâ simili D. Gregorium è Scripturis usum scimus: *Ne vocetis me Noëmi, sed amar*am: quandoquidem contemplatus in domo hac veri Salomonis pacifici nostri, cibos mensæ ejus, & habitacula servorum & ordines ministrantium, (minori quidem sensu, sed admiratione non minori, ac Regina illa,) Non habeo ultra spiritum. Nec quidquam iam me invenire possum, unde non *renuat consolari anima mea*, nisi cum Dei memor sum: de cujus infinita bonitate, ita plane futurum confido, ut Societatem nostram, quippe opus digitorum suorum, sibi que gratissimum, tanto majori cum sua gloria conservet ac promoveat, quanto ineptius cognoscitur instrumentum, quod ille assumere, & quidem non ignarus, voluit; qui superbas

Ruth. 1. 20.

3. Reg. 16.
5.

Psal. 76. 4.

tùres

turres Ierico non tormentis bellicis, sed tenuissimo tubarum flatu, in brachio extento deiecit; & arrogantia Madian castra vilissimis fictilibus, iisque confractis, superavit ac perdidit. Cum itaque ex rei magnitudine intelligam, quantum à me diligentiae requiratur; & quantum mihi ut speculatori immineat periculum; ex eo autem quod sperem permanfurus oculos Domini & cor ejus in Societatem cunctis diebus, confidere debeam illum nostros conatus atque labores nec deserturum, nec irritos esse passurum; id à me officii exigi arbitratus sum, ut ad Reverentias Vestras nonnulla scriberem, quæ sentio multum per omnem modum ad felicem Societatis nostræ progressum pertinere: quod novo quodam spiritu induti, excitemur omnes Christo capiti conjuncti, ad opus hoc, quod illius opus est, totis viribus promovendum.

2 Hoc itaque primum cupio insculpi cordibus nostris, familiam hanc universam, tam Deo caram, atque ad tam præclara facinora electam, impositam esse super humeros & capita nostrum omnium, quibus hæc pascendi cura credita est. Ad quos, quandoquidem polliciti sumus nos vigilaturos, quasi rationem pro animabus eorum reddituros, quos pascimus, peculiari ratione pertinent monita illa Salomonis: *Fili mi, si spononderis pro amico tuo,* Prov. 6.1.
&c. *Fac ergo quod dico fili mi, & te metipsum libera,*
F quia

82 *Epistola* I. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ
quia incidisti in manus proximi tui. Discurre, festina, suscita amicum tuum: ne dederis somnum oculis tuis nec dormitent palpebræ tuæ. Verè etenim ita habet res, ut spiritualis subditorum profectus ab iis qui regunt maximâ ex parte pendeat. Videmus namque, quæ Dei est bonitas, ita affectos acparatos Societatis homines, ut maximus lucis fructus sperandus sit in omni, bonitate, justitiâ, & veritate, si nos omnes, qui præsumus, vigilanter & discretè ministerium nostrum impleamus. Quod quidem ministerium ut rectè intelligatur, illud necessariò statuen- dum est, esse hunc exercitum quemdam filiorum Dei, quos singulari vocatione dignatus est Deus noster congregare, ut serviant ei ex caritate non fictâ, corde magno, & animo volenti; & onus crucis (ut ita loquar) ei illi allevent, in ovibus, quæ perierant, ad cælum reportandis. Cùm igitur exercitus sit, maximum ordinem, maximasque vigilias exigit: cum sint filii Dei, satis apparet quibus oculis sint aspi- ciendi à Superiore; quanto amore ac reverentiâ disponendi, quàm ingenti profectus eorum desiderio: cum tam excellenti vocatio- ne vocati sint, non decet Superiores, ea quæ perfectionis sunt, pusillanimitatis spiritu, qui è sæculi prudentia nascitur, ulla ratione metiri: ac denique cum servitus quædam ex amore sit, id efficax maxime erit ad eos dirigendos, si Superior eorum teneat ac possideat volunta- tem.

tem. Neque enim, qui in Societate præsunt, eo contenti esse debent, ut obediat subiectus; & hoc aut illud quod iungitur modo præstet, quoquo modo præstet; sed illud maxime spectari oportet, ut id magna cum perfectione in Christo exequatur: ad quod præcipue conducet si subditi vere intelligant se à Superioribus diligere, qui suis se filiis patres; matres, nutrices, medicos, denique; omnia omnibus, pro cuiusque necessitate exhibeant necesse est. Quare D. Bernardus cum Superioribus agens, *Discite*, inquit, *subditorum matres vos esse debere, non dominos: studete magis amari, quam metui.* Atque idem paulo post: *Quid jugum vestrum super eos aggravatis, quorum potius onera portare debetis? Cur morsus à serpente parvulus fugit conscientiam Sacerdotis, ad quem eum magis oportuerat tamquam ad sinum recurrere matris?* Quod idem etiam ante D. Gregorius præclare docuerat iis verbis, *In quâ videlicet compassione necesse est, talē se, qui præest, exhibeat, cui subiecti quique; occulta quæque sua prodere non crubescant: ut cum temptationum suarum fluctus parvuli tolerant, ad Pastoris mentē, quasi ad matris sinum recurrat: Et hæc quod se inquinari pulsantis culpæ sordibus prævident. exhortationis ejus solatio, ac lacrymis orationis lavent.* Et revera qui se ipsum considerat circumdatum infirmitate, ac simul diligentius affimat amorem, quem Deo debet, ac propter eum ejus etiam filiis (hinc

In Cant.
serm. 23.

Ioan. 21.

84 *Epistola* I. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ
ris, interrogatione tentantur) optimè videt
quanta in his omnibus, quæ hoc loco sunt,
compassio; quanta etiam erga Deum &
proximum caritas requiratur. Neque enim si-
ne certi ratione mysterii Sacerdotali bysso,

Num. 19. 6. coccus, isque bis tinctus, adiungitur. Hunc sa-
nè affectum animi (ut in rationali pectoris, no-
mina etiam Patriarcharum intexamus) Moy-
ses ostendebat, cùm ita reputaret & diceret,
Deum sibi ita populi illius curam demandasse,
quasi ipse eam omnem multitudinem conce-
pisset ac genuisset, eique Dominus expresse
Nu. 11. 12. præcepisset: *Porta eam in sinu tuo, sicut portare so-
let nutrix infantulum.*

3 Hinc etiam illæ Apostoli Pauli voces: Fa-
1. Thef. 2. 7. *Et sumus, inquit, parvuli in medio vestrum, tam-*
2. Cor. 11. *quam si nutrix foveat filios suos. Et, Quis infirma-*
29. *tur & ego non infirmor? Et, Filioli mei, quos iterum*
Gal. 4. 19. *parturio.* Sic sic nimirum sanctæ memoriæ B. P.
IGNATIVS in Constitutionibus exigit ut Su-
periores amari potius, quàm timeri studeant.
Sic in formulâ Instituti præcipitur, ut in gu-
bernatione memores simus benignitatis &
mansuetudinis Christi, & formulæ Petri &
Pauli Apostolorum: de quorum altero ut in
præsens taceam, de Paulo certè novimus quæ
miro quodam compendio in suo Apologeti-
co colligat Nazianzenus, quantâ caritate at-
que discretione, quanto animi fervore atque
compassionis affectu omnibus omnia fieret,

&

& uno eodemque principio, tamquam sapiens medicus, diversis diversa exhiberet medicamenta. Quod ipsum officium egregiè, D. Bernardus paucis in epistolâ quadam pinxisse videtur, cum ait: *O bona mater caritas, quæ sive foueat infirmos, sive exerceat proventus, sive arguat inquietos, diversis diversa exhibens, sicut filios diligit universos. Cum te arguit, mitis est; cum blanditur, simplex est. Pie solet sævire, sine dolo mulcere: patienter novit irasci, humiliter indignari.* Et ne longior sim hac in re, cum subditus currit benè, quis nesciat quantus ei addatur animus exhortatione Superioris ac laude? cum reprehenditur, si id ex amore intelligat provenire, dolere fortassis potest, exulcerari non potest. Medici vulnus quamvis vrat, sectio non odium parit, sed amorem. Si à Superiore instruitur, à quo se diligi putat, suscipiet instructionem lætus, non ut murmuret, sed ut faciat quod monetur (sin contrariâ opinione imbutus sit, quod alioqui cibus est, ei vertitur in venenum) si tentatione pulsatur, securus in manu matris deponit spinam; & manifestè apparet non aperiri medicamento ianuam, sed occludi, cum Superior suspicandi causam præbet, vel se minùs diligere, aut malè sentire, aut sperare de filiis. Atque hanc quam dico fiduciam, Patres carissimi, non credere debemus in ipso necessitatis articulo in subditos gigni posse, licet tunc amantissimis verbis eam efficere conemur; sed ne-

Epist. 2. ad
Fulcon.

cessarium est præterito tempore variis occasionibus, ac beneficiis, tum ostendendo curam, etiam corporalium illius necessitatum, tum familiarius cum ipso agendo, tum denique aliis rationibus, apud eum & alios communiter hanc amoris opinionem collectam esse demonstrando, quæ non modo disciplinam nostram ac Instituti & Regularum observationem non enervat, sed etiam maxime perficit; quippe cum disciplinæ cura dilectio sit, & dilectio custodia legum illius, ut etiam infra differemus. Nunc enim primum hoc caput concludam, si illud addidero, quod sicut magistri spiritualis viæ, & ii qui alios regunt, graviter decipiuntur, cum omnes ad regulam propriæ conceptionis dirigunt; ita ad subditorum voluntates conciliandas & suaviter gubernandas, in primis necessarium est, ut quis in gubernatione, non modo aliorum partes deponat, ne adverti possit Superior esse Pauli aut Apollo, sed ipse seipsum exuat, & proprium spiritum Societatis induat; quem & in Constitutionibus expressit, & vivis exemplis ostendit sanctæ memoriæ B. P. N. quem etiam perpetua successione atque traditione quadam servandum ac custodiendum, non immutandum, accepimus.

4 Secundo autem loco, quod vehementer exopto, quia magni momenti esse intelligo, illud est, ut singulari diligentia atque industria
circa

circa ea, quæ ad orationis & meditationis studium pertinent, Superiores vigilant. Neque enim erga Deum, neque erga suos Superiores, neque erga seipsum, neque denique erga proximos recte unquam poterit absque hujusmodi exercitatione Societatis operarius ordinari. Nam quo modo posset aliquis aut sensu cordis divina beneficia percipere, nisi ea diligentius ruminaverit? aut iis gratus esse, vel operibus respondere, si ea non frequentius atque impensius cogitaverit? quomodo poterit ea, quæ videntur & temporalia sunt, serîo contemnere, qui non gustavit æterna? quomodo noverit honoris appetitum, amoremque proprium, gravissimum boni communis hostem, (ut eum B. P. Noster appellat) pedibus conculcare; qui clara luce non deprehenderit, quid sit homo, cur sit homo? Ave quando vires suppeditent ad difficultates superandas, quæ sese in via spirituali opponunt; passiones edomandas, quæ singulis horis insurgunt; ad virtutum actus exercendos, quibus habitus acquiruntur; ei, qui meditatione, ut D. Barnardus loquitur, non cognoscat quid sibi desit, & oratione non impetret? Quam verò rationem servare poterit agendi cum proximis de rebus spiritualibus, sic ut ad cælestium amorem illos excitet, aut eorum animos cælesti rore perfundat ille, qui nullam aut raram cum Deo communicationem habeat, atque ideo præ ariditate

88 *Epistola* I. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ
 rate cordis , sine magno labore tria verba ædi-
 ficationis eloqui vix possit ? Quis zelus illi esse
 poterit , quæ fames aut sitis salutis animarum,
 si non mentis intentione ingressus fuerit in ca-
 vernam maceræ, latus,inquam, Crucifixi, ubi
 cùm viderit quàm eæ carò illi steterint, ut
 aquila illa volans, quæ in Iob describitur, tota
 in Christo liquefacta, & inde contempletur ef-
 cam, *Et ubicumque fuerit cadaver, statim adsit?*
 Hæc verò mentis exercitatio tantum abest ut
 proximorum auxilium, nostraque ministeria
 erga infirmos fratres præpediat aut retardet,
 ut potius promoveat : hoc siquidem, ut idem
 Bernardus ait, vera & casta contemplatio ha-
 bet (si vera & casta est, id est, si neque se ipsam,
 neque propriam quærat consolationem) ut
 tanto animam repleat zelo acquirendi Deo
 qui eum similiter diligant, ut omnia derelin-
 quat, & seipsam oblita, ad prædam festinet dis-
 currere. Contrà verò qui meditationis exerci-
 tio non juvatur, affert ille quidem fortasse ali-
 quid fructus ex bonâ voluntate & opinione
 illâ, quâ sibi jam persuasit, sacrificium esse Do-
 mino auxilium animarum ; sed non ignoramus
 tamen quid Apostolica verba illa significant :
Caritas Christi urget nos, æstimantes hoc, quoniam si
unus, &c. Et pro omnibus mortuus est Christus, ut
qui vivunt, jam non sibi vivant ; sed ei qui pro ipsis
mortuus est & resurrexit. Denique qui novit la-
 bores, incommoda, persecutiones, contume-
 lias,

Greg. 31.
 Mor.

2. Cor. 5.
 14. & 15.

mazias, desolationes, quæ necessariò ferenda sunt
 illis, qui volunt animarum piscatores fieri; non
 obscure prospiciet, quàm necessarium sit sem-
 per, ut sint succincti lumbos, calceari pedes, ac
 fortitudine armati ita sint, ut liceat cum Apo-
 stolo dicere: *Maledicimur, & benedicimus: perse-*
cutionem patimur, & sustinemus: blasphemamur,
& obsecramus: tamquam purgamenta hujus mundi
adfacti sumus, omnium peripsa usque adhuc. &
in omni loco: In omnibus tribulationem patimur, sed non
angustiamur: aporiamur, sed non destituimur: per-
secutionem patimur, sed non derelinquimur: humili-
amur, sed non confundimur: deridemur, sed non peri-
timus: semper mortificationem IESV CHRISTI in
ipsa corpore nostro circumferentes, ut & vita IESV ma-
nifestetur in corporibus nostris: semper enim nos qui
vivimus, in mortem tradimur propter IESVM ut &
vita IESV manifestetur in carne nostra mortali: & in
et diis omnibus superamus propter eum qui dilexit nos.
 5 Et ne longum faciam, non obscurum est
 hac de re etiam B. P. IGNATII iudicium, qui
 in hac de re omnino jubebat, ne spiritualium rerum
 defrigescente feruore, *Humani atque inferiores af-*
fectus incallescere; volebat, ut intelligerent no-
 stri, ea media maiorem habere efficaciam ad
 salutem animarum, quæ magis instrumentum
 cum suo primo motore conjungunt: præci-
 piebat ut spiritualia exercitia nostris familia-
 ria essent, ut possent etiam in illis alios erudire,
 & dexteritatem ac usum in hoc spiritualium

1. Cor. 4.

12. & 13.

2. Cor. 4 8.

armorum genere tractando consequerentur
 Præter illa autem quæ in Constitutionibus ha-
 bentur, novimus quanti semper ea ipse fece-
 rit, quantumque illorum usum atque exerciti-
 tionem commendârit. Neque nos latet, quod
 suo ipse exemplo docuerit: volebat Rectorem
 in spiritualibus exercitatos esse, & qui oratio-
 nibus & sanctis desideriis totum Collegium
 velut humeris sustinerent. Cùm de Professores
 agit & Coadjutoribus formatis, ideò nullum
 eis certum orationis & meditationis tempus
 præfinit, quòd tamquàm certum ducat, eos
 profecisse, ut planè sint homines spirituales
 qui quantum corporis valetudo & externæ
 occupationes caritatis atque obedientiæ per-
 mittant, in viâ Christi inoffenso pede currere
 possint. In Generali Præposito scimus omnium
 primam hanc dotem expetere, ut cum Deo
 Domino nostro, quam maxime conjunctus &
 familiaris sit, tam in oratione, quàm in omni-
 bus actionibus suis. Ex quibus omnibus ma-
 nifestum efficitur, quanta sit meditationis
 Societate necessitas: nec omnino posse à vi-
 cali oratione eadem præstari, quod certæ
 tiones & experientia ipsa nimium aperte
 ostendunt. Fateor autem hoc meditationis
 negotium difficultate non carere, neque in
 omnibus æqualem habere successum; sed id-
 circo habemus Superiores, habemus & Præ-
 fectos spiritualium rerum; iis omni diligenti
 cura-

curandum est, ut non solum præscriptum tempus meditationi impendatur, sed utiliter impendatur, ut sciat unusquisque *Meditari cum corde suo, & exercitare & scopare spiritum suum: & cum cogitaverit vias suas, convertat pedes suos in testimonia Domini.* In summa omnes singulari studio non modo Novitiatus aut Probationis, sed etiam reliquo vitæ tempore in eo vigilemus. Neque enim video, quâ ratione possint Societatis homines, cum operarii fuerint, necessarios hujusmodi sumptus spirituales habere, si non ab initio eum sibi habitum quæsi-verint, & deinceps sine intermissione exercendo retinuerint. Quod si qua Religio est, cui meditationis familiare studium pernecessarium decessit, & prompta quædam facultas in Deum subinde evolandi, ea certe nostra est, ut non modo ex iis, quæ dicta sunt facile cernitur, sed etiam ex aliis, quæ nostram Instituti formulam comitantur. Cum enim certis de causis nostram rationem Chororum rejecerit, ac perinde ut occasio tulerit, per partes, & loco sæpe incommodo, divinum nobis officium recitandum sit; atque insuper vita nostra inter sæculares, in mediis distractionibus & occupationibus exerceatur; in mari, in terrâ, in carceribus, in hospitalibus, & quod iis difficilius est, in aulis Principum, cum necessitas aut caritas id postulat; quid nobis erit, si non omnia hæc, quasi spiritualia detrimenta, unius orationis compendio resarcire

re conabimur? & illud præ ceteris omnibus D. Basilii præceptum amplectamur, quòd cum ceteræ omnes actiones certum aliquod tempus ac præfinitum habeant, orationis tempus totam vitam occupare debet. Equidem credo ex hujus rei defectu non parva nec pauca in Religiosis hominibus incommoda accidere. Utinam det nobis Dominus, ut sanctum hoc studium in Societate floreat, *Benedicens coronæ anni benignitatis suæ, ut campi ejus repleantur ubertate: pinguescent quippe speciosa deserti, & exultant ne colles accingentur.* Nihil enim vereor, dum nostri in hoc studium incubuerint, quin asperitatem vitæ, corporisque afflictationes quas obligatione non habemus, ita compensent, ut nullam propterea vel fructus noster, vel bonum Societatis imminutionem patiatur.

6 Tertium verò, in quo Superiorum nostrorum magnam curam ac diligentiam desidero, est diligens Regularum observatio, quæ quo loco habendæ sint, vehementer cupio nostrorum cordibus imprimi. In iis enim quasi in speculo quodam elucet, *Voluntas Dei bona, beneplacens, & perfectæ*; & quid à nobis ille exigat, ut in omni conversatione sancti simus, sigillatim exprimitur; & quemadmodum quidquid vel ad singulorum per se, vel ad universorum simul, totiusque corporis Societatis nostræ conservationem, vel ad fructum nostrorum ministeriorum pertinet, nihil dubii est, quin à divi-

divinâ directione pendeat, & ab efficaci illius
motive, cujus dextera virtutem facit, quam
quidem non nisi ex influxu quodam peculiaris
gratiæ vocationis nostræ à Domino haurire
possumus. Sic contrâ qui à Regularum obser-
vatione & præfixo Instituti limite sese subtra-
hit, hoc ipso ab illâ Dei motive influxuque se
subtrahit. Ex quo fit, ut homo sibi ipsi relictus,
nihil aliud possit quàm id quod potest homo
sibi relictus ac destitutus, nempe ut labatur in
multis, & impingat in viis suis. Nec verò quis-
quam sibi blandiatur, si quasdam negligat Re-
gulas, quòd haud ita magni momenti videan-
tur, ut in his observandis negligentio rem se
esse posse existimet: quandoquidem neque
paruum aliquid reputandum est, quod suavem
illam cum Deo conjunctionem relaxet, atque
animæ serenitatem obnubilet; & manifestum
est non esse ea opera parvi æstimanda, quæ à
non parvâ caritate & obedientiâ proficiuntur.
Accedit quòd Religiosus, qui ita in animo
suo assuescit, ut majorum suorum statuta, quæ
revereri debet etiam in minimis, negligat; ha-
bitum quemdam libertatis induit, non sani spi-
ritus, sed sæculi, ut pedetentim majora quoque
parvipendat. Novimus autem qui dixerit, *Mu-
scæ morientes exterminant suavitatem unguenti: &
qui spernit modica, paullatim decedit.* Quare non
modò D. Leo ait; *Qui non proficit, deficit: & qui
nihil acquirit, non nihil perdit:* sed Abbas etiam
Theo-

Col. 6. c. 14.

Theodorus apud Cassianum ; *Quapropter*, inquit, *illud erit evidens nostri indicium detrimenti, si intellexerimus nihil amplius acquisivisse : nec dubitemus retrorsum nos omnimodis revocatos , quâ de non senserimus ad superiora progressos.* Felix anima & multipliciter felix, quæ sic investigat, quæ sit voluntas Dei , ut nihil prætermittat , in quo se dilecto posse gratificari arbitretur : sed ad singula verba cum quippiam injungitur , gaudio gaudet, & in exultatione cordis una cum sponsa illa sibi ipsi loquitur : *Vox dilecti mei.* Quidni dilecti vocem agnoscat , qui dilectum ipsum in homine veneratur ? Nec aliarum contra regularum asperitas excusare potest , ne quis forte ad excusandas excusationes , oleo peccatoris suum ore proprio caput impinguet. Nam quisquis diligenter nostra Instituta considerat , nihil asperum vel arduum inveniet, nisi forte nolentibus : latet enim eos hoc volentes , ea quæ in voluntate sita sunt , statim ut voluerit hominem etiam posse ; quia mox ut vult , utique potest.

Lib. 10. c. 23.

7 Atque in universum etiam ego quidem spirituales difficultates non aliunde oriri existimo, quam ex eo quod sapienter in suis Confessionibus D. Augustinus admonuit: *Quoniam*, inquit, *caro concupiscit adversus spiritum , & spiritus adversus carnem , ut non faciant omnes quod volunt , cadunt in id quod valent , eoque contenti sunt : quia illud quod valent, non tantum volunt, quantum sat est*

ut valeant. Itaque ubi primum à contradic-
 tione sensus, quam in civitate animæ nostræ vo-
 lentes nolentes patimur, vel modica difficul-
 tas exoritur, terga vertimus; nosque tamquam
 victos abjicimus turpiter, causantes nos id
 præstare non posse. Tota autem ratio est; quia
 neque fortiter, neque integre volumus. Ve-
 rumtamen quamvis difficilia & amara essent
 quæ injunguntur, ea si Prophetæ farinula con-
 diremus, verterentur potius in dulcedinem.
 Inde erant voces illæ adeo ab iis dissimiles,
 quas à tepidis quotidie audimus: *Quam dulcia*
 faucibus meis eloquia tua super mel ori meo: & In-
 venti sunt sermones tui & comedi eos, & factum est
 mihi verbum tuum in gaudium & lætitiā cordis
 mei. Et certe quidnam causæ esse putemus
 quod ea ut gravia & difficilia interdum horre-
 mus, quæ levia nobis ante atque suavia vide-
 bantur, nisi quia *comederunt alieni robur nostrum,*
 & ignoramus? & quemadmodum iis contingit,
 qui de viâ tessi sunt, sic nos marcescentibus in-
 terioribus viribus, gemere incipimus sub one-
 re, quod antea ne sentiebamus quidem. Quod
 perspicue in Collatione de mortificatione Ab-
 bas Abraham docuit, explicans unde fiat ut
 cum Dominus dixerit, *Iugum meum suave est, &*
 onus meum leve, tantas tamen in viâ spiritus dif-
 ficultates sentiamus: eamque ad rem affert lo-
 cum illum Ecclesiastici: *Laber stultorum affligit*
 eos qui non noverunt ire in civitatem. Vere enim
 sine

Psal. 118.

Hier. 15.

Col. 24. c.

24.

Matth. 11.

96 *Epistola* I. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ
 sine intellectu sumus, si in patriam Hierusalem
 cælestem properantes, asperas, & quasi spina-
 rum sepes, itinere non trito, vias quærimus, re-
 lictâ interim viâ vinearum planâ & rectâ, pe-
 scuifque uberrimis plenâ, quam Dominus ipse
 ostendit, paravit, atque munivit.

8 Et reverâ experientia docet eos, qui per
 observationem suarum Regularum ambulant
 inoffenso pede currentes, feliciter experiri
 quid sit quod dictum est : *Pax multa diligenti-
 bus legem tuam, & non est illis scandalum* & quod
 Dominus pollicetur : *Ego ero eis quasi exaltatum
 jugum super maxillas eorum*. Nolo hoc loco lon-
 gior esse eos admonens, quibus grave hoc
 onus redditur, ut infirmæ parti medicamen-
 tum adhibeant, curantes videlicet feriâ sensus
 atque judicii proprii mortificationem, cùm ex
 Epistolâ B. P. N. IGNATII perfectè intelligi
 possit quidquid ad obedientiæ virtutem per-
 tinet. Ego illud tantùm addam, quod in libro
 de Præcepto & dispensatione aptè à D. Ber-
 nardo dictum legimus : Porro imperfecti cor-
 dis & infirmæ prorsus voluntatis indicium est
 statuta seniorum studiosius discutere, & hor-
 rere ad singula quæ injunguntur : exigere de
 quibusque rationem, & malè suspicari de
 omni præcepto, cujus causa latuerit : neque
 unquam libenter obedire, nisi cùm audire con-
 tingerit, quod fortè libuerit, aut quod non aliter
 licere, seu expedire monstraverit vel aperta ra-

Psal 118.

Bern.

tio, vel indubitata auctoritas. Delicata fatis; imò nimis molesta est hujusmodi obedientia: non planè illa est, quæ ex Regulâ traditur, obedientia sine morâ: disputare profectò hoc est in actu cordis, non in auditu auris obedire. Denique addit, omnino fieri non posse, ut hujusmodi anima carnalis non opprimatur pondere, & non grave sentiat jugum Christi. Nos autem, si illius Spiritus participes sumus, qui totum hoc Societatis corpus vegetat atque vivificat, qui non spiritus hujus mundi est, sed Spiritus qui ex Deo; ac si, ut gloriosus ait Martyr Ignatius, Spiritu sancto ut lineâ & perpendiculo utamur ad nostras actiones moderandas ac dirigendas; videbimus, cum ejus gratiâ, rectè ac suo ordine dispositis lapidibus vivis admirabilem structuram ad IESV CHRISTI gloriam consurgere. Habent nostræ Constitutiones architecturam sane singularem in hac fabricâ Societatis, cujus exemplar quoddam perfectum & absolutum Spiritus sanctus B. P. Nostro ostendit in monte, nempe quod in Constitutionibus expressum ac designatum cernimus. Nondum ædificatio ista ad perfectum redacta est: nostrum est, quos posuit Deus quasi Architectos aut fabros, eam continuare, non quidem alia principia aut exemplaria sequentes, sed illud unum primum exemplar nobis traditum. Aliorum verò est, qui lapides sunt, sed lapides vivi, seipsos in hoc ædi-

ficiū offerre , mortificatione expolitos , religiosā observatione quadratos , & cæcā obedientiā indifferentes , ut suo quisque loco ad artificis nutum disponatur. Quod sane fieri non potest , nisi singuli defixos habeant oculos ad normam , quæ nostris Regulis & Constitutionibus continetur ; id sibi persuadentes non modò necesse esse , ut spirituales homines fiant , sed etiam ut tali formâ , ac talibus instrumentis , nempe ut in materialibus ædificiis , & aliis mechanicis contingere solet , ut ad exemplaris rationem & lapides conformentur , & instrumenta , quibus conformandi sunt , illi proportionē respondeant. Nam & in domo hac nostri Salomonis , *Omnia* , ut Scriptura loquitur , *lapidibus pretiosis exstruenda sunt* , qui ad unam certam normam & communem mensuram ferrati sint. Quare sapienter D. Basilii de religiosâ vitâ differens , ita statuit : Necessarium esse ut quisque suam propriam voluntatem , suosque proprios modos relinquat , atque abneget ; & in unam omnes formam libi propositam inspiciant , quam imitentur , & ad quam seipso componant. Ita enim fiet , ut quemadmodum pictores aliqui , qui ex eo lem prototypo varias effingunt imagines , omnes inter se quàm simillimas efficiant ; sic religiosi homines eandem vitæ formam intuentes , millimam ac pænè , si fieri posset , eandem inter se morum atque spiritus imaginem expr-

mant. Quod non modò per se, ac suo fructu optandum est, sed etiam ad perpetuæ consensionis mutuæque caritatis vinculum gignendum, vel maximam vim habet.

9 Nec dubium est quin propositâ nobis illa B.P. IGNATHI specie pulcerrimâ, quam suis ipse coloribus in Constitutionibus depinxit, dum quisque nostrum studet illi similem formare; augeatur in nobis non solum cujusque perfectio, sed unio etiam & conservatio totius Societatis. Verum ut perfectè spiritua-lem hanc imaginem, & quasi ad vivum repræsentare possimus, necesse est, ut D. Areopagita a-notavit, ita attente ac sine intermissione in eam defixos teneamus oculos, ut nihil in aliud distrahamur. Sic enim assequemur, ut res quam imitatur, quæcumque ea sit, non solum perfecte exprimatur, sed si dici potest, una geminetur. Nec me latet id sine labore non fieri. Novi contradictiones, quas vetus homo suscitavit. Sed hoc id tantum efficit, non esse cujusvis hominis ad perfectionem aspirare, non pusillanimi, aut pigri, *cujus agrum spinæ ac urticae repleant necesse est*; sed ejus qui non surdâ aures perceperit quid sibi velit, *Regnum cælorum vim patitur*; vel illud, *Certa bonum certamen*; vel *Omnis qui in agone contendit, ab omnibus se abstinet*; & *Melior est qui dominatur animo suo, expugnato- re urbium*. Hinc idem Areopagita spirituali intelligentiâ veterem illum baptismi ritum expli-

De Eccl.
Hierarc.
c. 24.

Matth 11.

2 Cor. 3.

1. Cor. 12.

Prov. 16.

100 *Epistola* I. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ
cans, quem suscepturi, priùs Occidētem versus
exsufflare jubebantur, quasi vitiis omnibus re-
nuntiantes; deinde ad Orientem conversi, in
illum lumina aliquamdiu defigere; ipse eo my-
sterio constantem quemdam, & immutabilem
divini habitus statum designari ostendit. Ne-
que enim satis esse, ab omni vitio sese remo-
vere, nisi mens masculo quodam vigore (sic
enim loquitur) ad omnem illius perniciosam
surreptionem inflexa atque interrita perdis-
cet, & nunquàm sacro veritatis amore sati-
etur, numquàm illum consenescere ullà ratio
permittat; sed ad perfectiora divinitatis ha-
rienda perpetuà semper intentione feratur.
Sed quoniam in his, quæ ad subditos per-
tinent, diutius immorati sumus, redeo ad ea quæ
Superiorum propria sunt, paucis expedienda.
Est itaque maximè necessàrium, ut in re-
giosâ disciplinâ & observatione regularum
Societatis peculiari ratione retinenda, Superi-
ores qui alios dirigunt, magno sint animo
facultatem eas observandi non pusillanimitate
spiritus metientes, quam humana prudentia,
quæ non intelligit quid possit Dei gratia
obicere interdum solet; sed eo planè spiritu
quo illæ conditæ, quo editæ sunt. Nemo enim
dubitare potest, quin spiritus Domini, qui ex
Patri nostro inspiravit, idem sit qui vires
executionem polliceatur. *Etenim benedictionem*
dabit legislator, tantùm sit qui manum mittat

fortia. neque illæ frustrà conscriptæ sunt, sed ut fervarentur ; quemadmodum tot jam servi Dei , exemplis suis in Societate docuerunt : quos si pusillanimes intuerentur, & ii qui inertia suâ excusationes quærunt, profectò cernerent, *ut instauret contra nos Dominus testes suos; respiceret homines & dicerent, Peccavi*, ut ait Iob. Quod tum contingit , cùm aliorum perfectionem considerantes, & agnoscimus, & sine palpatione infirmitatem nostram confitemur.

10 Proinde debent Superiores hujus gratiæ fiduciâ plurimum niti , cùm experientia doceat , quantum ea momenti habeat , ut quæ difficilia hominibus essent factu , vel omnino fieri non possent , ex gratiâ tamen vocationis (quam digitus Dei in cordibus nostris inscribit) non **p**ossibilia modò , sed facilia etiam atque suavia fiant. Quod ita verum ac certum est, ut hoc uno quasi cardine tota ista Societas, ejusque gubernandæ & administrandæ ratio consistat. Et mihi quidem videtur fortissimus ille Deus vocationis suæ vim , in his præcipuè quos ad Societatem vocat , non dubiis ostendere documentis ; qui in Novitiorum animis promptitudinem , & agilitatem quandam gignit ad ea omnia , quæ Instituti nostri sunt : ut quemadmodum fidei habitus nos inclinat , ut iis omnibus assentiamur , quæ ejus objecto continentur , quamvis alia atque alia subinde credenda proponantur ; sic etiam suo quodam

modo, videmus eos qui per portam ingrediuntur, ita animo affectos esse, ut omnia quæ nostræ professionis sunt, magnâ quadam alacritate & facilitate amplectantur, atque accipiant; ut videatur Dominus quasi dispositam nobis atque paratam exhibere materiam, in qua facili negotio forma illa introducatur, cujus exemplar divina illius Majestas in Societate demonstravit. Quamobrem solco ego Patres carissimi, huic nostræ sententiæ illam Hieremiæ parabolam applicare, de figulo faciente opus super rotam, qui lutum formam manibus suis, sicut placet in oculis suis ut faciat; cujus cum triplex sit munus, primum materiam præparare; tum rotam agitare, & illud ad speciem, quam in mente apprehensam habet, effingere; sic mihi propono, rotam ipsam esse dispositionem & tractationem per varias functiones eorum, qui gubernantur; quod fit per obedientiam: Pedum autem instar esse Superiores qui eam commovent; qui sane pedes, ut recte vas fiat, non nisi ad imperium intelligentis, qui ipse figulus est, moveri & vicissim movere debent. Quod autem ordine primum erat, nempe materiam præparare, id vere nostras non attingit vires. Unius enim Dei est argillam operi paratam aptamque exhibere: nos vero, quos formandos suscepimus, nec formare ac nec movere quidem possemus, nisi ipsi essent à divina directione moti. Et vere si creta

Hierem.
18.

hæc

hæc nostra, pro ea libertate qua prædita est, currentis rotæ cursum non impediret; & quod inde sequitur, artificis propositum atque ideam non disturbaret, quam pulcra passim, quamque nobilia in Societate vasa videremus! Sed nos ipsi qui regimur opera Dei, ad insipientiam utique nobis, non impedimus modo, sed destruimus ac dissipamus identidem, dicentes figulo quod Dominus per Isaïam conqueritur: *Quid facis? & opus tuum absque manibus est.* Quibus non immerito illud Prophetæ exprobrare posset: *Quoniam quæ tu fecisti, destruxerunt.* Proinde sicut Superioribus inde animus crescere debet, ut omnes ad perfectionem dirigant, quod Dominus adeo paratum & subactum præbet lutum; ita cùm satis appareat frequenter homines ex infirmitate deficere, propriaque eorum culpa perdi vasa pulcerrima, quo minus ad perfectum adducantur; maxima sollicitudine providendum est, ut subditi juxta divinæ voluntatis præscriptum, nostræque vocationis gratiam, & ad summum & absolutum virtutis gradum perveniant. Quocirca curandum in primis est, ut omnes de medio tollantur occasiones, quæ nostrum cursum impedire & retardare possent, cujusmodi sunt sæcularia præcipue negotia, quæ hominem vere quasi in alienam speciem ac personam transformant. Cum enim (ut in nostra formula dicitur, & quod semper ante oculos habere debemus,)

Deo militemus, utique cadit in nos illud Apostoli dictum: *Militamus Deo, & nemo militans Deo, se negotiis secularibus implicat, ut ei placeat cum se probavit.* Inde & Constitutionibus & operibus expressit semper beatæ memoriæ Pater Noster quantum hujusmodi occupationes à nostro Instituto alienas duxerit. Sed accidit interdum ut auctoritas quædam Principum ac magnorum hominum (quæ certè ut nos opprimat pati non debemus: sed acriter ei cum omni modestiâ, & humilitate, atque religiosâ suavitate resistendum est) efficiat ut in hujusmodi scopulos impingamus frequenter.

II Vereor quoque, ne nos fallat, vel species quædam falsæ utilitatis, vel etiam nostrorum ipsorum importunitas, pietatis zeli prætextu velata: & tamen cum videamus, extra septa nos versari, ac proinde in magno ac certo esse periculo, audendum est aliquid in Christo pro Societate, & magis Instituti nostri gratiæ, divinoque auxilio fidendum, quod nos & servabit incolumes, & *prava in directa, & aspera ponet in vias planas*, si à primo illo, germanoque Societatis spiritu nos divelli non patiamur. Sed in hac Regularum atque disciplinæ observatione, duo Superioribus extrema vitanda sunt, alterum ne dum subditis displicere, eosque contristare timent, paullatim disciplinam labefactari sinant; & in his conniveant, quæ correctione & remedio indigebant, non modo culpam

Apoculpam aliquam impunitam relinquentes (ea enim indulgentia in multis nec magnum vitium est, & fieri potest ut interdum expediat) sed etiam hujusmodi errata ne fraternâ correctione castigantes ; & quod perniciosius est, cum culpæ subinde iterentur , non applicantes in futurum efficax ac salutare remedium : quod sanè credi non potest , quantum detrimenti Societati affert. Paullatim quippe defectibus atque relaxationibus succrescentibus , Superiores ii , qui in gubernatione sufficiuntur , omnia inveniunt emendatu difficillima ; & ut novi sunt, nec severiori disciplinâ à se subditorum animos abalienare incipiant, atque in ipso gubernationis aditu , ea statim movere quæ molesta sunt & odiosa , quasi redimentes tempus , tempus expectant , quò suaviùs & mollius omnia fiant : dumque dies ex die protrahitur, incommoda crescunt : & quod vix credi potest, sed tamen certissimum est, fit ex consuetudine sensim ad eò familiare hujusmodi laxitatis & licentiæ velut idioma, ut etiam zelo præditi, minùs jam ac minus incipiant incommoda ac indecora videri, quæ antea turpissima videbantur. Itaque dum *terra paullatim alluvione consumitur ; & lingua , quam nascens Societas non noverat, auditur* , quasi altera repentè rerum facies , & alienorum civium regio existit. Quòd si ipsos spectemus subditos, tantum abest ut hac remissione suaviter cum illis agatur , ut maxi-

106 *Epistola* I. R. P. N. CLAVDII AQUAVIV.
me etiam dure & aspere tractentur. Nam *ut*
nemo repente fit turpissimus, ut inquit S. Bernar-
dus; augentur paullatim transgressiones, & in-
firmitates; quibus cum antè leve aliquod me-
dicamentum satis fuisset, adaucta & invetera-
ta mala, quæ suo tempore curata non sunt, et-
jam ferrum ignesque exigunt; ut serò tandem
miser ille, quam antea lenitatem, mox crudeli-
tatem ac sævitiam potius hostilem exhibitam
sibi fuisse censeat.

Traet 7. in
epist. Ioan.

12 De quò ipso præclare differens D. Augu-
stinus inquit: *Ne putes tunc amare filium tuum,*
quando ei non das disciplinam. Non est ista caritas,
sed languor. Atque idem paullò post, *Fel*, inquit
columba non habet, tamen rostro & pennis pro ma-
pugnat: sine amaritudine sævit: & amor sævit, cari-
tas sævit: sævire videtur pater, more columbino sævit,
cum sævit sine felle sævit. Divus etiam Gregorius
docet, *Superioribus servandam esse, & in cordibus*
humilitatem & in opere disciplinam. Atque inter
hæc, inquit, solerter intuendum est, ne dum immoder-
ratius custoditur virtus humilitatis, solvantur jura
regiminis. Atque idem quoque alibi præcipit cu-
randum esse, *ut Rectorem subditis, & matrem pie-*
tatis & patrem exhibeat disciplina. Atque inter hæc
solicite à circumspeditione providendū, ne aut disciplina
rigida, aut pietas sit remissa: sed debet in Superio-
ribus esse, Et juste consolans misericordia & pie sæ-
viens disciplina. Cujus typo asserit Evangelicum
illum infirmum, qui fuerat plagis impositis re-
lictus

lietus semivivus, à piissimo Samaritano & oleo
& vino curatum : *ut per vinum mordeantur vul-*
nera, & per oleum foveantur. Atque hoc erit il-
lud, quod nos quoque in Constitutionibus do-
cemur, severitatē suo tempore suavitati mis-
cendam: tunc enim suavitas dissoluta existiman-
da est, cum Superior errata non corrigit, ne eos
conturbet qui latam diligunt viam; tunc disci-
plina rigida, cum in corrigendo modum non
servat. Proinde sicut expedit primum illud di-
ligenter cavere ne laxi ac debiles; ita hoc po-
sterius, ne duri ac severi videantur. Totum au-
tem ferme positum est in modo. Nam sicut
fortes & firmos esse oportet, in eo exequendo
quod convenit; sic in ratione consequendi in-
suavitas & asperitas omnis fugienda est. Porro
asper & gravis est Superior, cum nimium cre-
dulus primis quibusque delationibus tenaciter
adhæret, nec ab iis abduci se patitur. Asper est,
cum quasi omnes transgressiones æquales sint,
easdem minoribus, quas majoribus, pœnas de-
cernit. Asper est, cum iis, quæ solâ monitione
corrigi possunt, acriora adhibet medicamenta.
Asper est etiam cum loci & temporis momen-
ta & opportunitatem expectare nescit; cum
errata, quæ secretâ correctione emendanda
fuerant, ita palam facit ut subditum confun-
dat; cum in corrigendo iracundiâ magis agi,
quam zelo, & caritate duci se ostendit, verbis
ac gestibus, incompoti ac perturbati animi
signa

signa exhibens, quæ non modò nihil conferrunt ad consequendum quod sibi proposuit, sed etiam maximè nocent. Nam cum duo sunt, quæ in subditorum animis, cum castigantur plurimum valere solent, alterum reverentia, quâ erga Superiorem afficiuntur ex opinione de illius virtute ac probitate conceptâ, hæc tamen opinio debilitetur necesse est, cum illi vident hominem esse similem aliis, non minus quàm alios ad passionum impetus expositum. alterum persuasio, quâ se diligi credit; hæc certè minui necesse est, cum quis viderit Superiorem neque paternè, neque amanter secum agere. Asper denique est, cum omnino is qui præest non ostendit se ex caritate moveri, sed desiderio perfectionis filiorum: cum reprehensionis austeritatem non temperat dulcedine spei, quam de illorum emendatione atque profectu præ se ferat: cuius quidem spei non mediocre pignus Superior exhibet, cum subditis aliquas vias rationesque proponit, quibus eos juvari posse sperat, præscribens etiam ut ad se redeant, sibi que communi fiduciam aperiant, quid utilitatis retulerint, quo se modo habeant, quid in se animi sentiant. Demum in correctionibus quod ad ordinem, & modum attinet, habenda sunt præ oculis, quæ in tertiâ Constitutionum parte B. P. N. I G N A T I V S docet, quæque Superioribus in suis regulis præscribuntur. Quæ in summâ ad illud

Basilii præceptum revocari posse videntur, ut Superior in animarum curandis morbis, probos medicos imitetur, *Vt videlicet ægris non irascatur, sed contra morbum ipsum pugnet.*

13 Et ut paucis omnia fere quæ dicta sunt complectar, duo esse possunt gubernationum genera. Alterum quod naturali lumine nititur, & humanæ sapientiæ principiis, quæ vere stultitia est, nec percipere potest ea, quæ Spiritus Dei sunt: hanc qui tenent rationem, ita subditos regunt, ut satis habeant, si in externis eorum actionibus, nihil inordinatum aut indecens conspiciatur; idque unum ab eis exigunt, ut officio quisque sibi injuncto, utcumque satisfaciant; neque sibi aut aliis negotium facessant; quod curant, ut illis tum rationibus, tum argumentis, tum etiam indulgentiâ quadam persuadeant: nullâ interim in re eorum virtutem exercentes, nihil imperantes, quod illorum imbecillitati & infirmitati gravius & acerbius accidere possit. Hoc genus ne pluribus describamus, politicum appellare licet. Sed alterum est, quod altioribus principiis, & superiori lumine, divino scilicet ducitur, & gratiæ vocationis innititur; probe intelligens virtutes & omnes animi nostri habitus bonos, & ut acquirantur, & ut deinceps conserventur, exercitatione indigere. Quare in mortificationibus quæ honorem ac proprium judicium convellunt, pugnantque contra sensum &

110 *Epistola* I. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ
& naturalem propensionem nostram, subdi-
torum abnegationem strenue exercet, & effi-
cit ut quisque tum quid sibi desit, experientia
discat, tum etiam contendat modis omnibus
vel id acquirere, quod nondum habet, vel
quod jam acquisivit studiosius conservare. Ac
prior quidem illa ratio, quam quidam ut faci-
liorem amplectuntur, tantum abest ut expedi-
tior sit, ut etiam Superiorem ipsum in inextricabiles difficultates adducat: quandoquidem
ejusmodi res sunt, quas semper in Societate
tractamus, & in quibus versamur assidue,
nempe quæ perpetuam sui ipsius abrenuntia-
tionem necessario requirunt, quo sane veteris
Adami oculus non pertingit; ut fieri nullo mo-
do possit, ut tantus hominum numerus tali-
bus judiciis & ingeniis præditus, humanis ra-
tionibus ac persuasionibus duci atque inflecti
queat, non magis quam si quis in magna tem-
pestate inter frementium ventorum impetus
undarumque jactationem, ex musicis præce-
ptis navem moderari conetur. Neque vero ea
gubernandi ratio iis ipsis qui gubernantur, aut
utilitatem aut consolationem afferre potest:
quod usu ipso semper apparuit in iis, qui hu-
jusmodi viam ambulant. Denique ut nihil po-
test esse magis contrarium vel inimicum prin-
cipiis Religionis; sic statuendum est, si ea ratio
gubernandi semel in Societatem induceretur,
ita certissime futurum ut non modo illa nul-

lum facere fructum , sed ne consistere ac conservari quidem posset. Sic enim brevi fieret, ut existeret in Societate magna hominum copia , qui litteris quidem egregie instructi , prudentia præterea , & rerum gerendarum dexteritate pollerent ; sed nostro fini minus certe utiles essent ; quod parum in exercitatione virtutum , solidique spiritus fundamentis profecissent. At vero posterior illa methodus , quæ prudentiam quidem secundum Deum non respuit , sed toto spiritu nititur mortificationis exercitatione , abnegationis usu , bonoris proprii , totiusque veteris hominis abdicatione , ea est , quam tantopore expetimus , quæque omni ope ac studio in Societate retinenda & colenda est : sic enim fore spero ut & omnis perfectio in Societate vigeat ac floreat ; atque etiam omnium animi perpetua quadam cælestis consolationis dulcedine , quæ certe in talibus studiis degustatur , quam maxime perfruantur. Hanc autem viam in subditis moderandis non modo exemplis docuit B. P. IGNATIVS , qui miris mortificationibus , quas pæne omnes norunt , suos exercebat , eoque magis quo probiores & insigniores , & sibi etiam majore familiaritatis usu conjuncti essent ; sed eandem etiam in Constitutionibus expressam tradidit. Hoc est enim quod in formula nostra , adeo diserte denuntiatur nobis , ad hoc Institutum neminem aptum esse , nisi vere humilem &

& prudentem in Christo, & in Christianæ
 tæ puritate ac litteris conspicuum. Hinc etiam
 in Examine præcipitur, ut majus ac impensius
 studium nostrum in eo ponamus, ut majores
 nostri abnegationem, & continuam in rebus
 omnibus, quo ad fieri poterit, mortificationem
 quæramus. Quod genus præceptorum ita
 in totis Constitutionibus usitatum ac frequens
 ut nihil aliud pæne continere videantur. Nos
 que mihi dubium est, si Superiores exemplum
 etiam suo præeuntes, cum quâ dictum est
 ritate, suavitatem etiam prudentiâ commiscen-
 tes, hoc gubernandi præscriptum sequantur
 quin nostris omnibus ita probetur, ut ipsi
 hoc potissimum modo regi velint, idque ma-
 xime cupiant & amplectantur omnes, cum
 singulari Societatis incremento, maximaque
 proximorum utilitate. Quod eò etiam facilius,
 suavisque reddetur, si modò omnes, qui
 in Societate præsunt, in hunc gubernandi
 pum conspirabunt; ne quorundam remissio
 aliorum odiosam reddat disciplinam; omnes
 que subditi intelligant ita se exerceri ad corum
 virtutem confirmandam & augendam. Quod
 si quorundam pusillanimitas vel teporitas
 eam perfectionem non aspiret, *Ipsi viderint*
 cum D. Bernardo loquamur) *quid excusationis*
possint asserere: quoniam Apostolicam omnes nos
tam secuti sumus; Apostolicæ professioni nomina
dedimus universi, dicentes Christo duci: Ego

Bern. ferm.
 contra vi-
 tium in-
 grat.

nos reliquimus omnia & secuti sumus te.

14 Quarto loco atque extremo illud mihi monendum occurrit, ut quanto studio Societatis conservatio curanda est, eo Superiores curent, ut Nostri & inter se, & cum proximis recte sint dispositi. Quævis enim ordinis perturbatio, quæ vel in militibus inter se, vel in modo exercitus ducendi exoritur, maxime vero inter præliandum, maximam totius exercitus confusionem parit & exitium. Quare B. P. N. IGNATIVS initio octavæ partis Constitutionum tam serio affirmat, neque conservari, neque regi, atque adeo nec finem ad quem tendit, consequi Societatem posse, si inter se & cum suo capite membra ejus unita non fuerint: eodemque loco, præter id quod media explicat, quibus hæc unio servari possit, quibus profecto omnibus basis ac fundamentum virtus est & spiritus; tanti hanc unitatem facit, ut contra eos qui dissensionis auctores extiterint, gravissimis illis verbis utatur, diligentissime videlicet separandos tamquam pestem à Societate, quæ eam potest summopere inficere, si præsens remedium non adhibeatur. Proinde nulla ratione Superioribus dissensiones inter domesticos ferendæ sunt; nec tolerandum ut ea quæ ad nationes pertinent, & caritatem maxime discindunt, vel leviter attingantur, dicente Apostolo, non apud Religiosos modo, sed etiam Christianos quosvis,

- Coloss. 3. *Nec servum, nec liberum, nec barbarum aut Scytham, sed omnia, inquit, & in omnibus Christum.*
 Hæc est gloria Societatis nostræ, jam tunc ab initio. Et certe *Melius est nobis magis mori, quam ut gloriam hujusmodi quis evacuet.* Non igitur ferendum est, ut quæ singulorum sint vitia, integris tribuantur nationibus: cum nihil laudis vel vituperatione dignum sit, quod voluntarium non est: & diligentissime regula illa servanda, quæ prohibet ne aliæ nationes de alio sinistre sentiant, aut loquantur: sed peculiari affectu faciendum est cuique, ut diversas nationes in Domino prosequatur. *Omnes siquidem sumus cives Sanctorum, & patriam unam paradysum computantes, eam à longe aspiciunt, & salutamus.* Cuperem equidem in hoc loco tam necessario, tamque Christo grato, diutius immorari, (adeo mihi cordi hæret) nisi me magna satis commendationis exaggerationis usum putarem, cum ita dixi credere me, ac pro certo habere ex eo uno maxime Societatis bonum & conservationem pendere. Murmurationes igitur zizaniorum semina, & quidquid caritatem violare, vel quidquid impedire potest, ex agro hoc Domini penitus exterminetur. Sed consideremus invicem, *non ut invicem contumamus, aut mordeamus, ne forte ab invicem contumamur;* sed, ut Apostolus ait, *in procreatione caritatis, & bonorum operum alter alterius vultum considerantes, ut crescamus in spiritu, Deumque*
 Dom.

Dominum laudemus, ut cum ala vicissim alam percutit, volumus cum præclaro illo cantico ad cælum: *Benedicta gloria Domini de loco sancto suo*. Dum enim quisque alterum respicit, atque in eo donum aliquod intuetur, quo ipse caret, fieri non potest, quin seipsum humiliet atque in amore, & communicatione cum ceteris cre-
scat. Sic quippe differit S. Gregorius, divisio-
nes gratiarum à Deo fieri nulla alia de causa, quam ad maximarum harum virtutum, humi-
litis concordiaque custodiam. In aliis quip-
pe regionibus vinum abundat, oleum in aliis, quædam tritici feraces sunt, quædam anima-
lium; ut dum una alterius ope indiget, servetur communicatio, mutuumque inter omnes com-
mercium foveatur. *Sicut ergo regiones terrarum,* inquit, *ita sunt mentes Sanctorum, quæ cum vi-*
cissim sibi conferunt, quod acceperunt; quasi fructus
suos regiones regionibus impendunt, ut in una om-
nes caritate jurgantur.

Ezech. 3.

15 Memores nos esse oportet testamenti quod disposuit dulcissimus Pater noster IESVS, & quidem quod ipso sanguine sancivit, & mor-
te confirmavit. *In hoc cognoscent omnes quod mei* *discipuli estis, si dilectionem habueritis ad invicem.* *Quod præceptum Evangelista qui audierat,*
ita etiam hausit, & ad extremum usque spiri-
tum retinuit, ut, quemadmodum refert D. Hié-
ronymus, nihil pæne aliud discipulis inculca-
ret, quod etiam, ut ille affirmabat, & præce-

Ioan. 13.

116 *Epistola* I. R. P. N. CLAVDII AQUAVIV
 ptū Domini esset, & si solū fervaretur, suffice-
 ret. Id igitur nos opere & veritate assidue effe-
 cere necesse est, ut cortinæ, quæ Sanctum De-
 tabernaculum oriant, & à superiore parte, &
 ad latus inter sese hyacinthinis vittis collige-
 tur, id est, *Fidelium animæ*, ut S. Gregorius in-
 terpretatur, *per caritatem conjunctæ sint, non per*
discordiam divisæ. Sunt autem sæpe vel minus
 quædam, quæ hujusmodi unionem impediunt
 & distrahunt; & quemadmodum est apud
 D. Bernardum, ut inter dentium commissuram
 nihil tam parum intercedere potest, quod non
 magnam afferat molestiam: ita fraterna unitio
 quo arctior est, eo facilius exiguis quibus-
 causis perturbatur & relaxatur. Et quidem
 negandum non est, *debere firmiores aliorum per-*
ire infirmitates, & peculiari ratione pro iis ef-
 fundere cor suum, à quibus se in aliquo læsio
 aut vexatos dolent. Superioribus tamen cura-
 dum est, ut qui infirmiores sunt, etiam ipsi
 sustinere & abstinere discant. Contingit enim
 interdum, quod Cassianus inquit, *ut infirmiores*
eorum, qui tepidius perfectionis expetunt sanitatem
quantalibet fortium tolerantia sustententur, ab-
tamen, qui infirmi sunt, non ferantur, & ut
dicam, ipsum tolerari non tolerant. Quibus
 & omnibus efficacia admodum remedia, ar-
 tror, quæ sexto capite ejus collationis de An-
 citia Abbas Ioseph sapienter exposuit. Nec te-
 rò prætereundum videtur, quantum valeat
 animo

Hom. 19. in
 Ezechie-
 lem.

Rom. 15.

animorum servandam unitatem, ut fugiat unusquisque privatas quasdam amicitias, quas in Congregationibus velut *indecentem quamdam pugnam* appellabat D. Basilus, & quisquis peculiari affectu ducitur erga quempiam, vel quod ei sit sanguine junctus, vel quod illius consuetudine delectetur, seipsum, inquit, accusat ac prodit, quod non habeat integram caritatem.

16 Atque ut de hac re, licet valde per se suavi, scribendi tandē finem faciā, restat ut sermonē Apostolica illa exhortatione concludam: quam etsi ille ad Philippenſes, omnes tamen velim uti ad se factā, sibi que dictam accipiant: *Si qua ergo consolatio in Christo, si quod solatium caritatis, si qua societas Spiritus, si qua viscera miserationis, implete gaudium meum, ut idem sapiatis: eandem caritatem habentes, unanimes, idipsum sentientes: nihil per contentionem, neque per inanem gloriam, sed in humilitate superiores sibi invicem arbitrantcs, non quæ sua sunt singuli considerantes, sed quæ aliorum. Hoc enim sentite in vobis quod & in CHRISTO IESU, qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est, esse se æqualem Deo, sed semetipsum exinaniuit, formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus, & habitu inventus ut homo.* Erga proximos vero nostros ordinari intelligo in nostris ministeriis ad eorum salutem exercendis, inter quæ non immerito primum sibi locum vendicat id, quod tantopere gene-

118 *Epist. I. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ*
rali præcepto à B. P. N. nominatim commen-
datur, docendæ scilicet Christianæ doctrinæ:
tum propter multas magnasque rei utilitates
atque necessitates; tum quia, ut est in Consti-
tutionibus, periculum est ne ut quisque erit
doctior, ita provinciam hanc tamquam primo
aspectu minus pretiosam detrectare conetur.
Cupio etiam ut in Confessionibus, in quibus
fructum & consolationem proximorum spe-
ctare debemus, in id potissimum incumbamus,
ut iis succurramus, qui majore necessitate
spirituali premuntur. Ne teratur tempus ex-
quo admodum fructu, quando alibi suppetit
in quo cum majori Dei gloria, majorique la-
borantium animarum utilitate industriam no-
stram possimus impendere.

17 Moneo toto cordis affectu, ut in con-
cionando antiquus ille, germanusque Societa-
tis modus & servetur diligēter, & sicubi dege-
neraverit, sedulo instauretur: ne peregrini quidam
modi, atque à nostro fine institutoque
alieni introducantur; dum incipiunt juniores
imperitæ plebis aures mulcere: ne nobis
contingat, quod multo ante Chrysostomus
conquestus est, ut populi scilicet, quos docere
& dirigi oportebat ab Evangelii prædicatori-
bus, ipsos contra prædicatores instruant. Qua-
de re non subiiciam plura, quandoquidem non
ignorant Reverentiæ Vestræ quid in hoc ge-
nere vel Provincialis regulæ statuant, vel ad
diver-

diversas Provincias B. Pater Noster piæ memorie perscripserit. Illud tantum non prætermittam ; hoc à me negotium maximi momenti existimari, quippe cum ministerium ipsum tanti in Ecclesia Dei faciendum sit, quanti ipsa reformatio morum, & peccatorum atque vici-
 corum in populo Christiano extirpatio. Itaque semper maximum Dei beneficium duxi, cum eos divini verbi seminatores mittit, qui loquuntur ad cor. Et contra maximum omnino flagellum, cum eos venire permittit, quorum in Ecclesia strepitum D. Hieronymus amare deflet, qui fiunt populo, *Quasi tuba, & cythara suave sonans* : qui profecto adulterant potius verbum Dei, neque ea annuntiant, quæ aut ad pœnitentiam provocare, aut Christum in cordibus audientium formare queunt.

Præfatione
 in Epist. ad
 Gal.

18 Et quoniam non possum vere de ea re sine magno animi dolore cogitare ; nec ignore quid à me Ecclesia Christi suo jure exigat ; si quæ sunt in Societate vires ad eam juvandam, cupio vehementer, RR. Vestræ id ut intelligant, & opere exquantur : qui in concionandi munere ad Societatis institutum, ut videlicet in spiritu & fructuose faciant, sese componere aut negligent aut nesciant, eos scilicet ad id munus talentum nactos non esse, quamvis in vulgus fortasse laudentur ac suspiciantur : quamvis etiam eos ingens auditorum numerus sectetur. Quare eos in aliquo Societatis

1. Cor. 12.

ministerio vel legendi, vel alio quovis occupandos esse. Neque enim omnibus omnia talenta credita sunt, & *divisiones gratiarum sunt, & divisiones ministrarionum.* Quod ad Missiones attinet, etiam atque etiam hortor, ut Superiores curent eos mittere, qui exemplo & doctrina populos ædificare valeant, ad ea potissimum loca, cum iis Sociis, iisque instructionibus, quæ ad maiorem Dei gloriam futura credantur: servanturque sedulo quæ septima parte Constitutionum accurate præscribuntur: quandoquidem contingere interdum potest ut Superiores mediati suorum Collegiorum utilitati vel quieti consulentes, eos mitti curent, ut à se amoveant, quos minime oportebat. Quod omnes intelligunt, quam magnas in Societatem nostram calamitates inveheret: quippe cum hoc ministerium, si quod aliud in Societate, præclaros & maxime selectos homines sine dubitatione exigat. Et ne longior sim, si alias Societatis functiones atque opera percurram, ad ea me refero, quæ in formula nostri instituti in litteris Apostolicis comprehensa continentur: quæ toto cordis affectu exopto à Nostreis omnibus, & profunda meditatione ruminari, & cum ardenti desiderio nostræ vocationi respondendi: cum nos oporteat semper ad scopum nostræ professionis, atque altitudinem nostræ vocationis oculos defigere, *respicientes ad petram, unde excisi sumus; & sequen-*

Isai. 51.

sequentes saltem à longe, quibus licet passibus, gloriosos hosce Apostolorum Principes, quorum solemnem commemorationem die crastinâ celebramus; quorum protectioni, non modo ob recuperatam suam valetudinem, sed peculiari etiam sancti Spiritus instinctu voluit B. P. I G N A T I V S minimam hanc Societatem devotam semper inniti.

19 Et quando de dotibus quæ Superioribus necessariæ sunt, deque iis quibus eos ornatos esse cupio, tam multa dixi, ex quibus non obscure cernitur quantum lucis necessarium sit, quantumque virium ad gubernationem recte obeundam; obsecro vos PP. dilectissimi, viscera mea, ex intimis visceribus cordis mei, ut cum gubernatio tam universalis, tantique momenti imbecillis meis humeris imposita sit, vos vestris precibus assiduis & fervidis, ea quæ mihi desunt (quæ maxima & plurima esse sentio) ad totius nostræ Societatis utilitatem à Dei bonitate impetretis. Quod enim ad me attinet, equidem non parum præstitero, si vel per omnia membra dissectus, atque discerp-
tus, aliqua saltem ex parte me gratum præbuero ob singulare beneficium, quod hac ipsâ die à Christo Domino accepi, quod ita oculos meos illuminare dignatus est, ut à tenebris Ægypti & servitute, & ab inutilibus operibus lateris ac luti, quæ me plus satis, tum volentem tum nolentem premebant, emergere sta-

tuerim; meque quod à divinâ gratiâ vocabar
 transferre in admirabilem hanc lucem Socie-
 tatis nostræ: in qua quando id jam de me ejus
 providentia decrevit, quod ego non modo non
 suspicari, sed ne timere quidem unquam auli-
 essem, quo mea major est imbecillitas, eo ma-
 gis Divinam ejus Majestatem precor, ut ple-
 nam voluntariam divinorum charismatum
 cælestiumque omnium gratiarum in eam
 emittat, ut resplendant opera ejus, & con-
 spiciantur illi misericordie ipsius, & mirabilia ejus
 in oculis hominum. Dumque debetur nobis confusio fac-
 ti sit illi ab omni creatura visibili pariter & invisibili
 laus, & gloria, & benedictio, claritas & sapientia
 gratiarum actio; honor, virtus, & fortitudo in se-
 cula. Amen. Romæ xxviii. Junii, M.D.LXXXI.

Psal. 106.

Psal. 43.

Apoc. 7.

RR. VV.

Inutilis in Christo Servus

CLAUDIVS AQUAVIVÆ

EPISTOLA II.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS

CLAVDII AQUAVIVÆ

Ad Patres & Fratres Societatis.

DE RENOVATIONE SPIRITVS.

I S Spiritus ac fervoris renovatio spiritualibus ac religiosis hominibus adeo necessaria est (Patres, Fratresque carissimi) ut studium hoc cum semper flagrans esse in nobis omnibus velim, tum præcipue hoc tempore, Nunc enim IESVS Dominus noster non in Septemtrionibus modo, & Oriente alios ex aliis agros nobis colendos assignans ait, *Videte regiones, quia albæ jam sunt ad messem*, verum etiam in Indiis, vel Orientis, vel Occidentis, præsertim vero in Iapone, insula vastissima, campum latissimum aperit, ubi ad Christiani nominis, divinæque gloriæ amplificationem longe lateque nostra excurrere possit industria. Itaque si quando nostri Ordinis homines, & suæ perfectionis studio, & summa cum Deo conjunctione aptos se & idoneos Dei mini-

ministros præbere debuerunt, nunc quidem profecto quam maxime debent. Neque enim multitudo solum Ecclesiæ calamitatum, accubitasque verberum, quæ nobis divina severitas infligit, sic ut graviora etiâ (*adhuc enim manus ejus extenta*) in dies minuetur, nos admonent, ut imperfectum nostrum lugeamus, & murum nos opponamus pro Domo Dei; sed etiam Instituti nostri debitum cogit, ut tam multis panem, quo æternam ad vitam alantur petentibus aliquando frangamus. Atque ut de aliis taceam, ex Iapone proximis Nostrorum litteris affertur, Reges aliquot ac Dynastas potentes in primis, quamquam nondum Christianos, templis multis Deorum everfis, nonnullis etiam Christo excitatis, potestatem Nostris hominibus Evangelii prædicandi, populus suis suscipiendi fecisse, ut Christianæ religionis propagandæ spes ostendatur vel maxima. Ergo illi admirantes *in captura piscium, annuntia sociis, ut veniant, & adjuvent eos*: quoniam quidem magnam Deus ipem & facultatem affert suis retribus concludendi tam copiosam gentem, & idoneam; ut jam adesse tempus videatur, cum per hosce qualescumque operarios, etiam in maxima illa atque horrida Ethnicorum silva efficiat Dominus, quod in Filii sui adventu facturum se prolixè Isaïæ ore pollicetur. Cum enim illa dixisset, *Aperiam in superius collibus flumina, & in medio camporum fontes*: pe-

Exc. 15.

Thren 4.

Esaï. 41.

nam desertum in stagna aquarum, & terram inviam in rivus aquarum; adjungit: Dabo in solitudinem cedrum, & spinam (quæ arbor specie, & immortalitate ceteris antecellit) & myrtum, & lignum olivæ. Ponam in deserto abietem, ulmum, & buxum simul: ut videant, & sciant, & recogitent, & intelligant pariter, quia magnus Dominus fecit hoc. Ut in ariditate gentium (quemadmodum D. Hieronymus interpretatur) invenirentur fluentia virtutum; & in terra quondam deserta plenæque falsuginis, cedrus, & cyparissus, & aliæ arbores nascerentur. Ergo ut omnes ad hanc mentis, ac spiritus renovationem accenderemur; adductus sum, ut per litteras, quia coram non licet, de iis vobiscum agerem, quæ ad hoc negotium pertinere maxime arbitror. Ut autem tota res ad certum ordinem redigatur, eam ad duo capita revocare conabor, si prius, quibus in rebus, hæc, quam dico, renovatio sita sit, ostendero. Primum enim quanti ea sit momenti, ostendemus: tum remedia aliquot exponemus, quæ nos ad eam consequendam non mediocriter juvare possint.

Propositio.

2 Atque ut planius intelligatur, qua in re hæc instauratio consistat, quid inveteratum sit animadvertamus necesse est. Quod si attenderimus, reperiemus, mentem illam ardoremque animi nobis initio datum à Deo consenescere, hoc est, uti res veteres, neque nitorem, neque celeritatem, neque usus ceteros habere, quibus

13. *Vetustatis
signa.*

bus præditæ sunt recentes ac novæ. Vetustatis illa argumenta esse possunt, orare, ac meditari divina sine sensu animi atque fructu: ægre se colligere, & ad cor redire: cogitata, dicta, factaque sua sine pudore, ac proposito emendationis cursim examinare: in res externas libenter effundi: jamque non proximi juvandi gratia, sed tædii vitandi, solatiola à rebus creatis cupidius mendicare: liberius obloqui, & aliena dicta ac facta carpere: religionis disciplinam, levem olim ac suavem, iniquo animo reverere: ad otium aspirare: in animarum zelum languere, laboreque earum causa suscipiendos, qui dulces olim erant, acerbos ducendos, ægre, tarde, repugnanter, obtemperare: honorifice ab omnibus, indulgenterque tractari velle: immunitates & commoda singularia postulare: in animum inducere, se laborare plus æquo, nihilque esse, quod non sibi debeatur; aliaque generis ejusdem. Quæ quidem argumenta omnia facile declarant, naturam, quæ sui juris retinens admodum, atque appetens est, antea ferventis gratiæ beneficio compressam ac domitam, tamquam intentum acum nervo remisso, ad ingenium rediisse. Id autem committere nihil aliud est, nisi divinæ gratiæ opus ac vim labefactare; & integritatem, colorem, symmetriam tollere: quibus rebus animæ Deo desponsæ & copulatæ forma continetur. Hæc igitur omnia renovanda sunt,

id est, in pristinum revocanda statum, atque
 adeo nova facta accessione cumulanda. *Inistorum* ^{Prov 4.}
nim semita quasi lux splendens procedit, & crescit
usque ad perfectam diem.

3 Sed quoniam non hæc una in nobis se-
 lectus est ex virium languore, verum etiam
 interior (veterem hominem Apostolus vo-
 cat) quæ nisi omni studio, vigilantiaque ar-
 ceatur, perennis est fons prioris, propterea
 omnino veterem hominem exuere, novum
 induere oportet. Motus enim omnes atque
 impetus animi, quibus impellimur, ut nos ac
 nostra spectemus; ut ad rem quampiam mor-
 tualem & caducam adhærescamus; ut divini
 obsequii puritas ac libertas retardetur; ut mi-
 nus prompti & vigiles simus ad Dei volunta-
 tem; hæc, inquam, omnia veteris hominis vitia
 obesse. Quocirca renovatio posita erit in pri-
 mis illis propositis ac fervoribus revocandis;
 tum vero in vetere homine, vitioſaque natura
 exuenda; sic prorsus, ut voluntas nostra (quo-
 ad hæc exulum vita patitur) perpetuo intuea-
 tur divinam; seque totam ad ejus arbitrium,
 ac nutum ſingat & accommodet; quidquid
 Deo placet, vehementer expetat; quidquid
 displicet, constantissime respuat: omni deni-
 que conatu penitus homo à se ipso desciscat:
 ubi factus sibi terra sterilis, & regio egestatis
 veterascit, atque corrumpitur secundum desi-
 deria erroris. Accedat autem ad eum, qui, ut
 nobis

*Renovatio
 spiritus in
 quo consti-
 tat.*

nobis appropinquaret, ad nostram descendere humilitatem: ut ibi scilicet tamquam in vinea regione, in iustitia & sanctitate veritatis, quae aquilae renovetur juvenus nostra. Itaque alacriter progrediamur quotidie, ut nunc primum iter ingredi videamur. Quod quidem nobis

Philip. 3. praecipit, dum de se profitetur Apostolus, *quia retro sunt, obliviscens; ad ea, quae sunt priora, intendens meipsum, ad destinatum persequor brava*

Rom. 12. *supernae vocationis.* Nam (ut ad eum locum notat D. Chrysostomus) qui tantum sibi processum videtur in stadio, ut jam ad calcem se pervenisse arbitretur, de cursu utique consistit: qui etiamnum à meta abesse se cogitat, decurrere ne utiquam desistit. Idem igitur faciendum est nobis, etsi maximos in virtute progressus habeamus. Etenim si Paulus ipse (inquit ille) sexcentis mortibus periculisque perfundus, ita de seipso sentiebat; profecto multo magis convenit nos sentire de nobis. Et nimirum hactenus demum ratione sanctarum virtutum speciem conservatur ac nitor. *Quippe animus noster*

Lib. 22. Moral. c. 2. (inquit Gregorius) *dum igne amoris excogitur, semper in se servat caritatem pulcritudinis quotidiana innovatione fervoris. Nescit enim me-*

Ad Eph. 4. *per torporem veterascere, quae studet per desiderium semper inchoare. Hinc namque per Paulum dicitur: Renovamini spiritu mentis vestrae. Hinc Psalmista*

Psal. 76. *qui ad perfectionis jam culmen pervenerat, quae inchoans dicebat, Dixi, nunc coepi: quia si lassescerem*

ab inchoatis bonis nolumus, valde necesse est, ut inchoare nos quotidie credamus. Hæc Gregorius. Id vero quanti intersit, magnus Antonius declaravit, qui (ut in ejus vita B. Athanasius refert) fratrum cœtu aliquod ab eo vitæ præceptum efflagitante, ita sermonem exorsus est: *Hoc sit primum cunctis in commune mandatum, Nullum in arrepti propositi vigore lassescere, sed quasi incipientem augere semper debere, quod cœperit.* Idque cum sæpe alias suis inculcavit, tum vero extremo in spiritu, quasi testamento legavit his verbis: *Ego quidem, filioli, secundum eloquia scripturarum, Patrum gradior viam: jam enim Dominus me invitat, jam cupio videre celestia. Sed vos, ô viscera mea, admoneo, ne tanti temporis laborem repente perdatis. Hodie vos religiosum studium arripuisse arbitrmini, & cæptæ voluntatis fortitudo succrescat.*

Sed quoniam nihil attinet hac in re diutius immorari, ad hujusce renovationis necessitatem veniemus. Hæc autem quanti momenti sit, tribus ex capitibus ex parte intelligi poterit.

Quanti momenti sit spiritus renovationis.

4 Primum (quod ad salutem perfectionemque nostram attinet) si attendas perfectæ vitæ consecranda obligationem, intestinos rebellantium affectionum tumultus; externas occupationes ac prælia, quæ solidarum germanarumque virtutum, quasi armorum assiduam tractationem, exercitationemque desiderant. Deinde (quod spectat ad salutem adjumentumque aliorum) si nomina expendas, quibus

nominibus ex nostro Instituto hominibus opitulari debemus ; quantum opis ac virium ad eos à pravitate vitæ ad innocentiam, pietatemque convertendos requiratur ; quo zelo, qua caritate, qua patientia, qua cælesti luce opus sit, ad idonea remedia adhibenda ; qua humilitate, ne qua ex parte impediatur id quod per nos Deus efficere molitur : qua prudentia, ne in adjumento aliis afferendo, ipsi detrimentum accipiamus. Denique (si res ipsa spectetur) quia facile admodum (auctore D. Gregorio) fervor hic mentis, ac studium virtutis refrigescit. *A fervore enim mentis, vel inter spirituales inimicos, vel inter carnales quosque proximos, ipso aliquo modo vivendi usu veterascimus, & assumptæ novitatis speciem suscamus.* Quo fit, ut nihil religioso viro tam suspectum esse debeat (nihil enim æque periculosum) quam si in se studium procedendi in virtute, & perfectæ vitæ persequendæ frigescere sentiat. Etenim ea res non modo facit, ut lente gradiamur, aut potius consistamus, & ad speciem dumtaxat, usurpationemque consuetudinis nostra munera obeamus ; verum etiam assidue, tamquam tinea quædam, vires roburque nostrum sensim sine sensu corrodit. Itaque idem nobis quod tigno cariola usu venit : quod etsi integrum videtur extrinsecus, tamen pondere imposito frangitur, & casu ipso ostendit, quid antea vitii lateret interiorius. Ejus autem, qui ita affectus est, & moeror

mœrore cumulat; & vita ac salus periculis magnis exponitur. Ita fortes olim, ac robusti debilitantur paulatim atque franguntur: *Lapidēs enim* (ut ait Scriptura) *excavant aquæ, & alluvione paulatim terra consumitur.* Nam revera perpetuo enitendum, & tamquam adverso flumine progrediendum est ei, qui retro rapi nolit, ac regredi. Fortasse enim D. Petrus idcirco Dominum negavit, quod *sequebatur eum à longè.* Iob 14.

5 Neque vero existimandum est (ut ait D. Bernardus) cum ruinæ alicujus cernuntur, tum incipere damnum; *sed quia comederunt alieni robur ejus, & ignoravit.* Ob eam causam ita nos Spiritus sanctus admonet: *In pigritiis humiliabitur contignatio, & in infirmitate manuum perstillabit domus.* Nam ut disturbare domum nemo conetur, tamen si imber paulatim tegulas pervadens tigna putrefecerit; profecto unius pigritiæ vitio tectum corruet, & inutiles reddentur ad habitandum, quamvis amplæ ædes atque magnificæ. Hinc odiosus ille tepor, qui Deo (ut ipse in Apocalypsi denuntiat) nau- Serm. contra vit. in-
gratit.
Eccl. 10.
Apoc. 3.
Coll. 4. 6.
19.
seam movet ac vomitum. Quem quidem locum Daniel Abbas apud Cassianum in sua collatione hisce verbis explanat, quæ mirifice rem ante oculos constituunt: *Nec immerito eos Dominus, quos jam in visceribus receperat caritatis, noxiæ tepefactos, cum quadā convulsione pectoris sui evomendos esse pronuntiat: qui cum salutarem quo-*

132 *Epist. 2. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ*
dam modo ei potuissent prætere substantiam ; arve
ab ejus visceribus ma'uerunt ; tanto deteriores effecti
illis , qui numquam ori Dominico illati sunt , cibis ,
quanto id quod nansæa compellente proj. imus , odi-
bitius detestamur.

Teporis caus-
sa.

Rom. 7. 23.

6 Et quidem nos hujus teporis causas , & multas habemus , & intestinas. Cupiditates enim (quas membrorum legem vocat Aposto-
lus) ceteræque pravæ affectiones sacrum in nobis ignem restinguere conantur : atque ut Spiritus sanctus suo nos amore incendens erigit & extollit, ita hæ pestes contra opprimunt atque prosternunt. Quod si ambitio, honoris-
que cupiditas , si commodorum desiderium , si impetus iracundiæ, si livor invidiæ animos nostros deprimunt ac deorsum trahunt ; & tum hoc vitium, tum illud, tum universa nos degradant ; quem tandem ad perfectionis culmen nostræ industriæ cursum fore putamus ? Vt-
nam quemadmodum hoc impedimentum plane intelligimus , atque adeo in se quisque plus minusve experimur , ita ad id removen-
dum oculos aliquando aperiamus.

Diaboli
qualitates.

7 Nam quid ego de externis bellis pugnis-
que dicam ? Mitto hostem , qui præterquam quod hoc est in prælio superior, quod est inv-
sibilis , & calliditate usuque valet plurimum , quippe qui cum tot , tantisque viris depugna-
rit , interdum victor è pugna discesserit ; ita præterea pollet viribus, ut existimet (quod ait
Iob)

Iob) quasi paleas ferrum, & quasi lignum putridum Iob 41. 18.
es. Nihil dico de perpetua ejus vigilantia, qua
 nos dies & noctes impugnat. Nihil de pertina-
 cia, qua nos obsidet, atque oppugnat, non
 unum alterumve mensem, aut annum, sed vi-
 tam plane universam. Taceo insaturabile
 odium, quo ad eos potissimum devorandos
 rapitur, qui arctissimis se cum Deo vinculis de-
 vinxerunt: ut vere dicatur *cibus ejus electus*. Ve-
 nio adea, quæ tum domesticis tum externis
 hostibus tela acuunt & suppeditant. Habac. 2.
16.

8 Primum igitur, nili nimios animi motus
 domitos habeas, teque assidue in his frangen-
 dis ac vincendis exerceas, quoties te offensa-
 rum esse censes? Quod si hæc cura religiosi vi-
 ris omnibus necessaria est, quanto tandem ma-
 gis iis, qui opitulando aliis in hominum cœtu,
 quasi in acie versantur? Nam (ut prudenter
 disserit D. Chrysostomus) in hisce hominibus
 eæ belluæ (sic enim vitiosas animi affectiones
 appellat) pabuli multo plus habent. Superbia
 enim laudibus & honoribus alitur, qui suapte
 sponte consequuntur concionandi munus, lit-
 terarumque, & aliarum rerum tractationem,
 quæ hominum oculis patent. Invidia alienâ
 existimatione, & fama inflammatur. Ira, si quis
 nobis sese opponat. Quamobrem ejusmodi
 Christi milites necesse est gloriæ contempto-
 res esse; gloriam compressam, ceterosque im-
 potentes animi motus subactos in sua ditione

Lib. 3. de
Sacerd.

ac potestate habere. Hi enim motus haud dubie facilius sese producant in mixto vitæ genere eorum, qui in suam aliorumque salutem incumbunt, quam in simplici illa vitæ ratione eorum, qui sua perfectione contenti sibi vacant, & Deo. Quare idem Chrysostomus eodem loco, *Vt ignis, inquit, metalla probat; ita Certe exacta probatio mortalium animos secernit atque internoscit. Ac si quis est vel iracundus, vel pusillanimis, vel gloriæ appetens, vel arrogans, vel alio quorum morbo obsessus, id omne detegit, ac latentes statim morbos nudat.*

Lib. 1. de
Consid.

9 Iam si occupationes assiduæ (ut Bernardus tradit) sibi hominem quodammodo forantur, facile apparet, quam sit mentis renovatio ad nosmetipsos tuendos, conservandosque necessaria. Nam quod ad juvandos alios attinet, pauca illa capita, quæ supra exposuimus, attigisse satis est: illud tamen non prætermittam, quod in mentibus ac visceribus nostris hædere summopere exopto. Qui in hominum animis ad bonam frugem revocandis versantur, horum ut virtutis ardor atque impetus majus omnium opinione momentum habet; ita languorem contra, ac vitia longè maximo esse detrimento. Idque non idcirco solum, quia factis improbant, quod verbis docent, & altera manu (ut ait Nazianzenus) animas advocare videntur, altera repellere; verum etiam quoniam, ut nihil obsit exemplum, minus quidem certe

In sent. n. 4.

certe idoneos se Dei administros præbent, minusque efficaces. Quare debet quisque nostrum imperfectum suum æstimare ac lugere, non ex suo tantum vnus damno, sed aliorum etiam multorum, quorum salutem impedit. Nam ut parum fermenti magnam farinæ massam in se convertit, panemque omnem bonum efficit; ita non quantitate numeri (ait Chrysostomus) *sed gratia spiritus vim suam iusti homines tenent.* Sic enim Apostoli duodecim numero, parui instar fermenti, maximam orbis terræ massam fermentarunt. Sic omnibus ætatibus in Ecclesia Dei homines, non magno numero, sed magna vi ac virtute, quid efficere possent, cum illustri orbis terrarum emolumento declararunt. Sic denique (domestica enim exempla non desunt) primos illos Societatis nostræ Patres, admodum paucos, industriæ suæ fructus tulisse scimus tantos, quantos Dei beneficio ipsi videmus, ac fruimur. Hinc profecto colligitur, commodum æquè & incommodum, quod ex parvo fermento bono malove nascitur, vniuersum in panem redundare: usuque venire posse, ut alicujus è Societate vitium, & culpa, quæ per se alioqui levis existimaretur, conversionem tamen impediat, salutemque multorum.

10 Sed ut alterum hoc caput epistolæ concludam, unum addam ex D. Basilio, qui illa Deuteronomii verba, ex LXX. Interpretum

De virt. & vit.

Cap. 15.

Versione, luculenter explicans, *Attende tibi ipsi*, hanc ait sententiam omnibus necessariā, omnibus temporibus, omnibus ordinibus eorum, qui Dei Ecclesia continentur. *Habet enim*, inquit, *Domus Dei viventis, quæ Ecclesia est, venatores, viatores, architectos, ædificatores, agricolas, pastores, athletas, milites. Omnibus his convenit breve hoc verbum, singulis ingrens & exactam operis obendi cognitionem, & ad perficiendum, studium propense voluntatis. Ac mihi quidem hæc omnia officia ac munera videntur, præterquam pastoris (quamquam hoc quoque proportionem quadam accommodari potest) in nostræ Societatis homines convenire. Itaque Basilii oratione, quam propter egregiam in hoc genere doctrinam fusius exponendā censeo, & vos ego hortari possum, & se quisque vestrum, ea quæ dicuntur attendens, incitare. Venator es missus à Deo, ita monente, Ecce ego mitto multos venatores, & venabuntur eos super omnem mentē. Attende igitur magnam diligentiam, ne forte fugiat te præda, ut effra-ctos per improbitatem, verbo veritatis convictos Salvatori offeras. Viator es ei similis, qui orabat, Gressus meos dirige. Attende tibi ipsi, ne quā exorbites, ne ad dextram deflexeris, aut sinistram: progreditor via regia. Architectus solido tutore in loco jaciatur & colat fidei fundamentum, quod est IESVS CHRISTVS. Aedificator, quo pacto ædificet, videat, ut non ligna, non fœnum, neque calamentum; sed aurum, argentum, lapides pretiosos.*

Pastor

Homil. in
illud, quæ
est 3 inter
hom. vari.
argum.

Yere. 16. 16.

Psal. 118.
133.

Pastor es? Attende, ne quid te prætereat eorum, quæ ad obeundum munus istud pastorale attinent. Hæc porro quæ tandem sunt? Palabundum pecus & erraticum convertito: quod conquassatum est & contritum, colligato: quod ægrotum, sanato. Agri-rotationisne professor? Ficum, infructuosa si est, circumfedito, illique ingerito quæ conductura novæ ad edendos fructus. Miles? collabora Evangelio: milita bonam militiam contra spiritus nequitie, adversum vitiosas carnis affectiones: induitor omnem armaturam Dei, ut probes te ei, sisque gratosus duci tuo, qui huic te militie adlegit. Provide, ut nullis implicere vitæ istius negotiis & perplexis curis. Athletas? Attende tibi ipsi, ne quam ex legibus athletico agoni præscriptis inveniare transgressus: nam nemo coronatur, nisi qui legitime certaverit. Imitare Paulum & cursu contendentem, & in palæstra colluctantem, & in agone pugillari decertantem. Ut strenuus pugil ipse habeto animæ oculum nufquam evariantem, sed attentum ac pervigilem. Præmuni ac tuere partes, quarum plaga lethalis sit. In adversarium immotum oculum intendito fixius. In stadiario cursu, qui tibi præcurrunt, in eos te extendens fac assequaris; sic currito, ut prævertas. In luctamine, repugna invisibilibus adversariis. Per vitæ istius periculum, talis ut perseveres hæc facit sententia, nimirum animo ut sis non supino, aut concidente, sed arrecto; non dormituri, sed pervigili ac sobrio; quique multa cum vigilantia præsens sit, & norit sibi præesse. Cupientem me singula

138 *Epist. 2. R. P. N. CLAVDII AQUAVIV*
perconsere hic deficiet dies. Hæc ille. Atque hæc
 quæ dicta sunt de vitæ mixtæ difficultate, de
 virtutis absolute, quam illa desiderat, de
 que aliis rebus ejusmodi, quas aut sanctorum
 virorum auctoritas, aut usus ipse nos docet
 hæc, inquam, omnia ad excitandos animos nos-
 tros, & ad eam quæ in nobis requiritur, vigi-
 lantiam valent vel plurimum. Sed videndum
 est, ne forte contra quam oportet, aut langu-
 rem cuiquam afferant, quo minus ad perfectæ
 vitæ culmen aspiret; aut sic aliquem afficiant
 uti tam præclaram vitæ rationem minus du-
 cem, minusque expetendam putet. Sane tan-
 tam rei præstantiam qui intuetur, non potest
 non magnopere eam suspicere: quisquis au-
 tem bene de nostro Instituto sentit, hujusmo-
 di cogitatione vehementer impellitur. Et sci-
 licet qui præscriptis à Societate remediis uti-
 tur accurate, magnitudinem animi incredibili-
 lem Dei beneficio ac munere experitur ad
 quamcumque rem suscipiendam: planeque vi-
 det, perdifficile non esse, quod antea fieri nullo
 modo posse judicabat.

4. *Ad reno-
 vationem
 spiritus re-
 media.*

II. Restat, ut ad ea, quæ valent ad renova-
 tionem (quod erat ex iis, quæ proposuimus,
 extremum) aliquando veniamus. Primum igitur
 ejus, quam exposui, necessitatis cogitatio
 ad eam rem valde conducet: eoque etiam ma-
 gis, quod etsi vita nostra terris superior, altior-
 que esse debeat (*In carne enim ambulantes non se-*

2. Cor. 10. 3.

cundum carnem militamus: sed nostra conversatio Philip. 3. 20.
in cæli est) debemus tamen necessario prædæ
capiendæ causâ inter communis vitæ homi-
nes versari, eorumque vitia non levia solum,
sed etiam gravia interdum cognoscere. In quo
periculum est (ut D. Basilius monet) ne quis
se cum aliis longe deterioribus comparans, In Reg. sup.
disp. c. 6.
quodammodo sibi de virtute blandiatur, pro-
gressum videlicet suum metiendo non tam
spatio ejus, quod restat, itineris, quam inter-
vallo, quo alios post se reliquit. Et vero sic na-
tura comparatum est, ut oculos libenter con-
vertamus ad ea, quæ nos delectant; avertamus
ab iis, quæ offendere aliquo modo possunt:
atque uti factæ progressiones, bonorumque
partorum cogitatio voluptatem; ita distantia
contra, inopiæque nostræ consideratio mole-
stiam pariat. Idque hoc etiam magis, quod ille
nos respectus ad quietem invitat, hic incitat
ad laborem. Nimirum ut viatores, ubi tædere
eos itineris cœpit, respectare solent, quantum
viæ confecerint; ita nos simul ac virtutis ardor
restingui, & industria frangi cœpta est, decur-
sum spatium respicientes, facile nos ipsos con-
ferimus cum iis, quos aut in voluptatis cœnum
prolapsos, aut in avaritiæ dumetis hæsitantes,
aut ambitioni & honori misere servientes in
sæculo reliquimus. Quamobrem metam per-
petuo ante oculos propositam habere conve-
nit; & quam longe ab illa etiamnum abissimus
sedu-

sedulo videre : ut scilicet coram Deo, in clarissima ejus luce, recte facta, bonaque nostra omnia divinæ veritatis statera examinemus, quid fortis demum, ac rei familiaris domi nostræ sit intelligamus : atque hac ratione sciamus, *quid nobis deus sit*. Ac mihi credite, permagnum interit, quotidiano ac peculiari vitæ examine uti diligenter, ut tecum te ipse conferas ; & tamquam prudens, & industrius paterfamilias, custosque domus tuæ, non modo ad lites arcendos advigiles, sed & lustres omnia, quid ad domesticas rerum necessariarum provisiones desit, prospicias. Hoc nimirum illud est, quod Salomon de sapiente illa ac provida muliere, Ecclesiam, atque in ea cujusque nostrum animam describens, agebat in Proverbiiis : *Consideravit semitas domus suæ, & panem eius non comedit : & paullo ante ; Quæsitit laniam, & linum, & operata est conlino manuum suarum : fallax est quasi navis institoris, de longe portans panem suum : de nocte surrexit, deditque prædam domesticis suis, & cibaria ancillis suis.*

12 Deinde ad eam, quam dixi, vitæ renovationem magno erit adjumento divinorum beneficiorum meditatio, nominumque innumerabilium, quibus Deo inservire debemus ; simulque illa cogitatio, quam in quodam sermone D. Chrysostomus exponit : Nihil boni facere, nihil aliud esse, quam facere aliquid mali, quippe cum nostro officio desimus, & præ-

Prov. 31.
27.

Ibid. v. 13.
14. 15.

De virt. &
vit.

prætermittamus id, quod nostri instituti pro-
fessio postulat. Exempli causa, inquit ille, si
ervum habeas non rapacem, non ebriosum,
non contumacem, sed sobrium, moderatum,
vitii omnis expertem; idem tamen totos dies
si domi sedeat otiosus, omittatque ea, quæ ad
suum munus attineant, nonne graviter vapu-
rabit? Atqui nihil maleficii commisit: sed satis
maleficii est, munus officiumque suum negle-
xisse. Quid? agricola, qui ceteris quidem in
rebus vacet culpa, sed domi desideat, non
serat, non aret, non vites colat, nonne is quo-
que valupabit? At nihil injuriæ intulit, nihil
damni: verum celsationem ipsam injuriam
damnumque ducimus. Atque etiam in ipso
nostro corpore, si manus ita affecta sit, ut non
linguam quidem illa præscindat, non oculos
eruat, nihil denique detrimenti afferat, sed de-
fidiosa cesset, reliquo corpori nullo modo in-
serviat; quis non istiusmodi manum inuti-
lem, & præscindendam potius, quam retinen-
dam putet? Eodem pacto, ait ille, non modo
aliquid fecisse mali; verum etiam aliquid
omisisse boni, magna comprobatur injuria.
Porro divinis in rebus id ipsum multo ma-
gis apparet. Atque haud scio, an ob eam caus-
sam Deus per Prophetæ personam quera-
tur, *Retribuebant mihi mala pro bonis, sterilitatem*
animæ meæ: quod scilicet terra tam sedulo ex-
cultâ, tot divinorum beneficiorum imbribus
irri-

142 *Epistola 2. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVAE*
irrigata, tot Solis justitiæ radiis tepescata,
uberes fructus non ferat, mala retribuatur pro bo-
nis ei, qui tot illam benedictionibus dulcedi-
nis prævenit.

13 Equidem, Patres, Fratresque carissimi
nescio, quæ fiat, ut tantorum beneficiorum
consideratione, tantoque divini erga nos
amoris æstu, non animorum nostrorum gla-
cies (ut ita dicam) penitus liquefiat. Quæ
possit, ut quatuor illa nomina, quæ nos Deo
debitores constituunt, à D. Bernardo quodam
sermone breviter expensa, considerantes, sa-
tisfactionem videlicet peccatorum, quæ sem-
piternis erant suppliciis vindicanda; creatio-
nem, atque conservationem; quo nomine,
quod sumus, quod vivimus, Dei sumus; divini
sanguinis pro nobis profusionem; denique
promissionem mercedis, ac beatitudinis æter-
næ; nescio, inquam, quæ eveniat, ut qui hæc se-
cum reputant, non se & gratiores & liberalio-
res præbeant ei, cui se totos omnibus nomi-
bus debent. Quis enim multa pertulisse, mul-
tumque laborasse sibi videbitur, si sempiter-
nas inferorum pœnas obierit animo quas mil-
lies meritis est? Quis queri poterit, ab se ni-
mium postulari, cum cor postulatur, si memi-
nerit sese & naturæ & conservationis jure to-
tum ejus esse, cui se tradidit? Quis aliquid dare
se existimabit, cum vitam reddet Deo suo, qui
eam antea sua causa profudit: Et certe nec
ejus

Serm de
quadr. de-
bit.

us vitæ pretium, nec obligationis ratio, qua
 vobis teneretur, nec illorum conditio, pro
 quibus illam profundit, ullam in hac re com-
 arationem admittit. Etenim si vitam Dei
 causa ponimus, suum illi reddimus; facimus
 pro eo, qui tot modis meritis est, ut face-
 remus; vitam denique ponimus pro eo, qui
 posuit ante pro nobis. Ille contra Deus ac
 Dominus sanguinem ac vitam dedit, non mo-
 do pro vermiculis, quibus nihil omnino de-
 mereret; sed pro servis, pro sceleratis, pro inimi-
 cis; quod nimirum Apostolus (ut scitis) tanto-
 ere exaggerat. Quis porro carius ducet pre-
 cium momentaneum & leve, quo sibi compa-
 rat *supra modum in sublimitate æternum gloriæ*
condus; quod oculis non vidit, nec auris audivit, nec
in cor hominis ascendit? Quæ cum ita sint, nihil
 est, quod non pro tot immortalibus promeritis
 tali tantoque Domino anima debeat. Itaque
 mentem omnem nostram, cor, ossa, viscera ipsa
 clamare oportet: *Domine quis similis tibi?* ejusque
 laudem, ac prædicationem in nostro semper
 tempore versari. Nempe hoc frenum est illud, quod
 est hominum generi Deus injecturum Isaïæ ore
 confirmat; *Laude mea infrenabo te, ne intreas.*
 Dulce vero frenum ac suave, quo, nisi forte re-
 rectantes sumus & effrenati, nullo negotio
 electi reflectique possumus ad nutum & arbi-
 trium regentis Dei.

14 Ac sane si animus noster sui adhuc juris
 manet,

Rom. 5.

2 Cor. 4. 17.

1 Cor. 2. 9.

Isai. 48. 9.

manet, nec totum se Domino dedit ac tradidit merito sterilis dici potest, qui mala retribuit pro tot ac tantis bonis. Quo mihi spectare

Isai. 57. 17. detur Deus, cum apud Isaiam exclamat: *Propter*

iniquitatem avaritiæ ejus iratus sum, ac per-

eum. Abscondi faciem meam, & indignatus sum

& abiit vagus in via cordis sui. Neque enim qui

liscumque avaritia est, sed incredibilis quæ-

dam avaritiæ iniquitas, si neges te ei, cui debet

omnia. Atque istiusmodi hominibus jure acci-

dit interdum, ut Deus abscondat faciem suam

ab eis, & abeant vagi in via cordis sui. Quod

quidem est pœna longe gravissima. Id adeo

multo magis in nos convenit, qui nos totum

nova quadam voluntate consecravimus Deo

& per vota quasi holocaustum immolavimus.

In quo ille holocausto gravissime fert surripere

sibi aliquid ex eo, quod fuerat consecratum.

Huc enim etiam divinam illam vocem derivate

Isai. 61. 8. re possumus: *Ego Dominus diligens judicium*

odio habens rapinam in holocausto. Nos vero ster-

iles & ingrati erimus si nostra in Deum officio

exiliter ad calculos revocabimus, quasi vere-

tes, ne major datorum sit ratio, quam accepto-

rum; si divini obsequii annos, si susceptos la-

bores, si præsentem disciplinam, si emolumen-

ta à nobis in proximos profecta numerabimus

ac pendemus. Hæc enim omnia nova be-

neficia sunt, quibus etiam arctius devincimur.

Quare B. Bernardus negat, animam nostram

amori

amori cælestis sponſi mutuò reſpondere ullo modo poſſe. *Nam* & cum ſe totam, inquit, effuderit in amorem, quantum eſt hoc ad illius fontis perenne profluvium? Quocirca permagni mihi ponderis videtur quædam D. Chryſoſtomi ſententia, qui illam Iſaiæ viſionem tractans, *Vidi* *Dominum*, & quæ ſequuntur, ait, Seraphinos alis non ora ſolum tegere, quod intelligentiæ obtutum figere in ſumma illa luce nequeant; ſed pedes contegere, quod reverentiæ amorisque ſui exiguitatem erubeſcant; qui non pro ejus dignitate procreatorem ſuum diligant, neque tanta ejus caritatè flagrent, quantum præcellentiſſima illa natura poſtularet. Quod ſi Seraphini ipſi beatorum ſpirituum Principes, qui à divini amoris ardore nomen invenerunt, minus ab ſe, quam par eſſet, amari Deum erubeſcunt; cujus tandem oris & impudentiæ erit homuncio, ſi in animum inducat ſuum, ſe Dei cauſa plus æquo laborare? Vel hæc animi inductio efficere deberet, ut de nobis ipſis quam demiffiſſime ſentiremus; quippe clariffimum ſignum perexiguæ, vel divinatorum meritorum ergo nos cognitionis, vel noſtræ in Deum benevolentiæ. Animus enim divina caritate ardens non contrahit ſe, in anguſtumque reducit, ſed in dies augeſcens pro amoris acceſſione dilatat ſeſe, & immenſam interminatamque abyſſi magnitudinem in Deo nanciſcitur; ubi infinite ſe in omnes partes effundat. Et ſi dederit

Iſai. 6. 1.

Cant. 8. 7.

K

omnem

146 Epistola 2. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ
*omnem substantiam domus suæ pro dilectione, quam
nihil despiciet eam.*

1a sent.

Eccl. 9. 10.

Ephes. 5.
15.

15 Iam vero illud quoque proderit in primis, brevem sibi quemque hujus vitæ cursum circumscribere; & simul meminisse, quod perfectionis & gratiæ divinæ non comparâris in vita, id te comparaturum esse numquam. Vitam autem ipsam (ut D. Greg. Nazianzenus tradidit) esse quasi mercatum, cujus dies cum abierit, tempus amplius non sit emendi, quod velis. Hinc illa Sapientis admonitio : *Quodcumque facere potest manus tua, instanter operare: quia nec opus, nec ratio, nec sapientia, nec scientia erunt apud inferos, quo tu properas.* Itemque Apostolus nos monet, ut *cante* ambulemus, non quasi insipientes, sed ut sapientes; redimentes tempus; hoc est, occasionem negotiandi; significans videlicet, quemadmodum mercator pecuniæ non parcit, ut emat redimatve quod adamavit; ita nos nulli labori parcere oportere, ne merendi occasio elabatur, *quoniam dies mali sunt.* Ita fiet, ut neque laborum brevisitas gravis videatur, neque ullum punctum temporis lucro vacuum præterire patiamur. Constat enim gratiæ in hac vita partæ gloriam in æterna illa vita, & felicitatem proportionem responsuram, ut ne minimum quidem lucrum parvi faciendum sit, cui tanta mercedis accessio sit propofita. Ita quo minus aberis à meta, eo magis properabis; & quo magis accedes ad præmium,

eo plus animi accedet ac virium. Illud etiam summa ope vitabitur, ne idem cursui nostro accidat, quod violentis motibus solet; qui ab externa vi atque impulsu profecti, processu paulatim remittuntur ac languent: sed contra nos ab insita vi ac virtute acti, hoc est, ab inhabitante Spiritu sancto, (*Quicumque enim Spiritu Dei aguntur, ii sunt filii Dei*) tanto concitatori cursu rapiamur, quanto viderimus appropinquantem finem.

Rom. 8. 14.

16 Hinc ultimum, idemque præsentissimum remedium peti licet, ut manum operi admoveamus, & in rebus, quibus caremus, comparandis omnem operam collocemus. Id enim demum est (ut D. Gregorio placet) non modo cor, sed etiam manus (quod Hieremias monuit) ad Deum tollere. Nam qui ad solidas virtutes parandas satis esse unam voluntatem arbitrat, is profecto vehementer errat. Quamobrem D. Basilius docens, in solitaria vita & plus periculi esse, & minus ad necessarias virtutes parandas facultatis, ait: *Neque eum suæ humilitatis documentum dare posse, qui neminem habeat, cui subjiciat se ac submittat; nec mansuetudinis, qui cum mortalium nullo versetur; nec patientiæ, qui nullum omnino habeat suis voluntatibus adversantem.* Ad extremum illud adjungit: *Siquis autem ad componendum moderandumve animum sacrarum litterarum præcepta, doctrinam, meditationemve satis esse ducit; is similiter facit ut*

Lib. 18.
Moral. c. 5.Reg. fus.
disp. c. 7.

148 *Epistola 2. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ*
siquis disceret edificare, neque unquam tamen ædifi-
caret; disceret æs cudere, & tamen quæ didicisset,
numquam in ætū educeret. Atque usu docti sci-
mus, non nisi faciendo artes addisci. Quæ ta-
men ipsæ in externa tantum materia cum ver-
santur, nihil admodum habent repugnantiz.
Neque enim Architecti, neque ceterorum ar-
tificum conatibus operis materia reluctatur. At
nostra hæc Philosophia, quæ in interioribus
animi motibus perdomandis occupata est; dif-
ficultates habet, & impedimenta nec minima,
& plurima. Ut enim in quadrando lapide dif-
ficultatis aliquid ac negotii fuerit; quadratus
certe ad rudem illam asperitatem nequaquam
redit: at efferatos animi motus, quamvis edo-
mitos, ad ingenium tamen redire sæpius expe-
rimur. Et vero si in virtute ac pietate quotidie
augendâ sedula à nobis opera poneretur, ad
majora quotidie lucra aditus patefieret; præ-
sertim cum in hoc quoque genere sua sponte
lucrum vel minimum (ut Chrysostomus mo-
net) animos faciat, & ad lucrum majus alli-
ciat. Id quod cerni licet, inquit, in pecunia, &
mercibus. Lucrum enim, exempli gratia, unius
& alterius aurei numi, animum addit lucrandi
decem, aut etiam viginti. Videmus etiam lo-
cupletes, quibus plus & auri sit & animi, faci-
lius ad maximas pecunias pervenire, quam
pauperes locupletari. Quare in eam curam in-
cumbendum est, ut oblatas lucri occasiones ne
dimit-

De virt. &
vit.

AVT dimittamus ; quandoquidem quaecumque
 en e incrementum animos nobis ac vires addit ad
 idu majora. Nec vero illas modo virtutes, quæ de-
 oct sunt, parari, verum etiam quæ sunt, perfici
 Que oportet, tum gradu, tum etiam firmitate. Qua
 um de re D. Gregorius ad illa verba Iob præclare
 rum differit : *Per singulos gradus meos pronuntiabo il-*
 lum. Librum autem dicit illum, quem humeris
 atu ferre, & coronæ instar capiti imponere gestie-
 ion bat; significans, sacras litteras factis expressas
 est coronam parere nobis victoriæ. Ita Christus
 im Dominus noster (ut notat D. Gregorius) ter-
 ide ram dixit animæ nostræ, ubi Divini verbi semen
 adr jactum sit, *fructificare primum herbam, deinde spi-*
 ac cam, deinde plenum frumentum in spica. Hoc uti-
 se que studium in eo, qui ad perfectam vitam, cu-
 ex mulatamque contendit, vigere opus est ; & ad
 not hoc quoque ipsum quotidianum examen refe-
 r. rendum est. Ceterum hæc remedia libet ea-
 dem sententia claudere, quam Divus idem
 p Gregorius eo loco posuit, quem supra indica-
 vi, cum docerem, mentis nostræ fervorem
 se paullatim veterascere. Ibi igitur hæc ille subji-
 cit: *A qua tamen vetustate, si studio perfectionis in-*
 u vigilemus, orando, legendo, bene vivendo, renovamur:
 quia via nostra dum lacrymis lavatur, bonis operibus
 exercetur, sanctis meditationibus tenditur, ad novi-
 tatem suam sine cessatione reparatur.

17 Ac ne longior sim, illa nos potissimum
 cogitatio adjuvabit, Actiones nostras fere ini-

Lib. 12.
 Mor. c. 14.
 Iob 31. 37.

Lib. 2.
 Moral.
 c. 14.

Lib. 19.
 Moral.
 c. 16.

Hom. 3. in
ver. Isai. vi-
di Domi-
nus. Ps. 74.

Psal. 74. in
ritulo.

tio fervidiores esse, sed tempore procedente refrigerescere. Idcirco enim (ut docet Chrysostomus) Spiritus sanctus Davidis ore nos admonet, *In fine ne corrumpas*: quoniam tum vigilantia desideratur, ut cum maxime. Quippe actionis ingressu cum vires animæ integre sunt, nemo quantumvis piger non multum adhibet studii ac diligentiae. At in progressionē; & scilicet in extremo, hæc admonitio necessaria est: *In fine ne corrumpas*. Idque hoc etiam magis, quod eo præcipue tempore diabolus omni ope atque opera nos bonis omnibus conatur evertere. Ut prædones, inquit ille, non solventem è portu navim inanem, & merces aliunde petentem invadunt; sed onustam in reditu observant, atque diripiunt; ita diabolus ubi complures virtutes magno studio collegeris, tum verò in te, quasi in onustam mercibus navim, impetum facit. In quo quidem illius præda non solum magna est, quod nostris bonis prædatur; sed etiam quod offensio nostra ad direptionem valet aliorum, qui nostro exemplo in fraudem ac perniciem inducuntur. Quare omnino humilitatis præsidio recti semper sumus necesse est. Nihil enim (quæ naturæ nostræ est infirmitas) superbiam elationemque animi (nisi vigilantia comprimat) æque gignit, atque innocentiae ac recte factorum conscientia, & industriæ fructus ex multorum conversione perceptus: ut recte

Do-

Dominus ita præcipiat: *Cum feceritis omnia quæ* Luc. 17. 10.
præcepta sunt vobis, dicite, servi inuiles sumus. Hoc
adminiculo carens Ozias corruit. Nempe cui
sacrae litteræ testimonium dederant sanctitatis,
quod fecerat rectum quod erat in conspectu Domi- 2 Paral. 26.
ni. Verum is per superbiam sacerdotale sibi 4.
munus adsciscere conatus, teterrimam inle-
gram incurrit. At Moses (id quod observavit
Theodoretus) non prius tantæ hominum
multitudinis dux est creatus à Deo, quam
dextram illam, quæ mare divisura, & quæ res
admirandas editura esset, insertam in sinum
suum, leprosam animadverterit. Nimirum ut
homines in meditationis tamquam sinu intel-
ligant, qui ipsi per se sint, quid munere ac be-
neficio Dei: atque illud liquido profiteantur:
Dextera Domini fecit virtutem. Ita demum ve-
ra germanaque humilitate nixi, in vita nostra
renovanda perpetuo versabimur: & habentes
in nobis ipsis, & non in altero gloriam no-
stram, id est, testimonium bonæ conscientiae,
quæ nihil spectat aliud præter divinam glo-
riam, dicemus cum S. Iob: *Gloria mea semper* Iob 29. 20.
innovabitur, & arcus meus in manu mea instaura-
bitur. Vt videlicet partim hoc conscientiae te-
stimonium nostræ perfectionis studio, par-
tim zelum salutis animarum studiosè curan-
tes, arcum sagittasque nostræ militiæ instau-
remus, tamquam veri germanique *fili ex-* Psal. 126. 4.
cussorum, ut animas Divini amoris telis

152 *Epist. 2. R.P.N. CLAVDII AQUAVIVÆ*
fauciatas mundo mortuas Christo Domino
mancipemus.

18 Neque vero vitiis, quæ in nobis cerni-
mus (dummodo de hac arcus, & gloriæ reno-
vatione, quam dixi, laboremus) deterreri
suscepto consilio, sed potius vocationis nostræ
gratia freti, animos viresque renovare debe-
mus; & nos ipsi jucundissima illa, quæ apud

Zachar. 12.
6.

Zachariam est, Domini voce consolari: *In illa
die ponam Duces Inda sicut caminum ignis in lignis,
& sicut facem ignis in fœno: & devorabunt ad dex-*

Ibid. v. 8.

teram & ad sinistram omnes populos in circuitu. Et
quoniam hæc sunt ejusmodi, ut nostras vires
longe, multumque superent, accipite, unde
animi nobis ac vires addantur: *In die illa prote-*
get Dominus habitatores Hierusalem. Magnus ve-
ro patronus ac potens. Sed quid tandem ab eo
opis afferetur? *& erit, qui offenderit ex eis in die il-*

Psal. 117.
16.

la, quasi David. Dextera Domini faciet virtutem.
Vt scilicet claudus, qui passim offende-
bat, robore alter David existat, usque eo fortis, ut fun-
da & lapide carneam illam turrim (sic enim
Philistæum appellat Chrysostomus) nullo ne-
gotio dejiciat, suo illum gladio obtruncet; vi-
ctoriam ac lætitiâ populo pariat universo.

19 Atque ut paratioribus animis studiis-
que ardentioribus in mentis instaurationem
incumbamus, Gregorius XIII. Pont. Max. pro
sua paterna in filios omnes caritate, & egregia
hæreticorum, ethnicorumque in Ecclesiæ ovi-
le

Docere cogendorum voluntate; partim cupiditate impulsus videndi in Societate nostra novum in dies splendoris incrementum, novosque fructus nostrorum operâ colligendi, atque in primis tantam hominum multitudinem, quæ extra Ecclesiæ arcam obruitur, conservandi; partim etiam nostris precibus adductus, occasione januæ, quam initio dixi, in Iarione patefactæ; his, inquam, de causis Pontifex Indulgentiam plenariam, Iubilæumque amplissimum omnibus Societatis hominibus largitur, quicumque sacra confessione, & communionione facta, nominatim pro illorum populorum ad Ecclesiam translatione, Deum perunt deprecati. Quo quidem tam præstanti munere, ut cum certa stabilitate animorum nostrorum utilitate, & illustri atque insigni illius nationis emolumento perfruamur, cohortor omnes in Domino, ut (quod commodo cujusque ex præscripto Superiorum fieri poterit) in Exercitiis spiritualibus dies aliquot ponant, seque ad sinceram animosamque confessionem comparent; generalem, scilicet, aut superiorum dumtaxat mensium, initio ab ultima facta (uti statis temporibus fieri ex Constitutionibus nostris solet) aut etiam vitæ totius in Societate actæ, ut cuique commodum erit. Ex quo novam omnes vitam novo animi ardore instituant; sic prorsus, ut re ipsa cujusque appareat instauration, tum in perfectione

etione sua, tum in zelo animarum. Et quoniam
 etiam perfecti viri aliquid semper habent
 quod renouent, & in quo crescant; neque factum
 est hac, aut alia quapiam occasione interdum
 huc cogitationem conatumque conferre; vo-
 vehementer etiam atque etiam hortor, ut ani-
 mum ad ejusmodi exercitationes spirituales
 identidem referatis; præcipue vero post ope-
 ram aliquamdiu in missionibus, aliisque So-
 cietatis muneribus collocatam, Vt nimirum
 cogitemus vias nostras: &, quo majore de-
 de animo ac viribus ad opus redeamus, inter-
 quiescamus interdum ac respiremus. Ita de-
 mum quisque nostrum illam vere Prophetæ
 vocem usurpabit: *Os meum aperui, & attraxi spi-
 ritum.* Illud enim & usus ipse docet, & Socie-
 tatis nostræ parens IGNATIVS censuit, atque
 adeo in epistola quadam testatum reliquit,
 ejusmodi meditationes (quas ille arma spiri-
 tualia in Constitutionibus appellat) non mo-
 do ad cujusque nostrum, sed etiam ad aliorum
 incolumitatem, ac salutem maximo esse præ-
 fidio. Hinc porro magna Dei cum gloria fiet,
 ut omnes, qui viderint nostros, cognoscant il-
 los, *quia isti sunt semen, cui benedixit Dominus.*
 Quam ille benedictionem pro sua immensa
 benignitate confirmet, perpetuoque adaugeat
 in nobis, ut quos & ipso vitæ genere, & pur-
 gandi illuminandique alios munere, Angelo-
 rum (quorum festum solemnemque diem hac
 luce

Psal. 118.
59.

Ibid. v. 131.

Par. 4. c. 8.
5.5.

Isai. 61. 10.

uce celebramus) in hoc exilio focios esse vo-
uit, his beneficium suum stabiliat & cumulet
in patria: ubi una cum beatis illis spiritibus mi-
sericordias Domini in æternum cantetis; & si-
mul cum aliis compluribus eodem per vos in-
ductis, ante thronum Dei, & Agni concinatis:
Redemisti nos Domine Deus in sanguine tuo, ex Apoc 5. 9.
omni tribu, & lingua, & populo, & natione: & fecisti & 10.
nos Deo nostro regnum, & Sacerdotes; & regnabi-
mus in æternum. Amen. Romæ 111. Kal. Octo-
bris, anno post Christum natum M. D. LXXXIII.

Omniū in Christo Servus

CLAUDIUS AQUAVIVA.

EPISTOLA III.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS
CLAUDII AQUAVIVÆ

Ad Patres & Fratres Societatis.

DE STUDIO PERFECTIONIS
ET CARITATE FRATERNA.

SI munifici dona largitoris, cujus beneficium vitam, & eam quæ natura nobis inest, & longe diviniorem alteram adepti sumus, primigeniam apud nos dignitatem suam perpetuo retinerent; & si nos, arborum instar, æstivæ fluvii, qui cælestem lætificat Hierusalem, patriam nostram, decursum consiti; & ab æstu quam longissime geluque semoti, perennem illam irrigationem, & sempiternam velut patrii soli cælique serenitatem hauriremus; nihil attineret tam gravem nos & quotidianam in rebus nostris, quæ pæne in horas dilapsæ fluunt, aut silvescunt, dijudicandis, & prout opus fuerit, repurgandis, novandis, & alio atque alio apparatu tuendis, operam col-
loca-

ocare. Iam vero cum perpetua atque infesta
 mortalis corporis pugna gravemur & sarcina ;
 tumque , quasi stirpes quædam in siticulosos
 altus transpositæ , peregrina adversaque gle-
 ba conflictemur , mirum nemini videatur , si
 necesse sit jugem adhibere solertiam , ac velut
 Virtutem , quæ nos excolat , erigat , obtegat , admi-
 niculetur : & adjumenta conquirere , quæ ad
 omnem nobis incolumitatem , atque incre-
 menta præsidio sint : non secus atque tenerio-
 res quædam , atque opere topiario eleganter
 intextæ , aureorum malorum arbusculæ , si fri-
 gidiore cæli plaga , ac perpetuis vexentur niv-
 ibus , singularem cultoris vigilantiam , labo-
 rumque contentionem desiderant , ut nativam
 vim suam & pulcritudinem tueantur. Cum
 præsertim etiam postquam religioni nomen
 dedimus , non raro reliquum fiat in nobis ve-
 terum semen aliquod errorum , ac velut ante-
 actæ vitæ lolium : præterquam quod in ea , quæ
 auspiciatò cœpta sunt , transversa soleat incur-
 rere parum constans naturæ nostræ conditio ,
 quæ quantis ponderibus ad pejora fere nos
 deprimit , tanto majoribus vigiliis , & quasi la-
 certis est obnitendum. Ea de re cum verba fa-
 ceret D. Gregorius Nazianzenus , exponeret-
 que cæleste donum , quod initio divinitus ac-
 cepimus , quam ægre conservetur , Saulis Re-
 gis pertractat exemplum : negatque ulli dubi-
 tandum esse , quin per inhabitantem Spiritum
 fan-

*Necessarium
 esse studium
 ad perfectionem.*

*In Apolog.
 Ad Patrem,*

sanctum fuerit ille in spiritualem virum com-
mutatus. *Verum*, inquit, *quia non se totum Spiritus*
præbuit, nec pure alium in virum mutatus est, quem
admodum oraculo de ipso proditum fuerat; sed impro-
bitatis scintilla pristina, malique seminis aliquid
restabat, eratque in eo pugna spiritus & corporis,
et rissimis illis tandem jactatus est tragœdiis. Et sub-
cit paullo post: *Illud tamen hinc animadvertitur*
quod tametsi gratia divina non contingat indigne,
nec omnino in malum & ineptum instrumentum ca-
dat, (nam recte dictum est, etiam me assentiente,
malevolam animam non introibit sapientia) nihil
minus propter mutabilitatem habitus, ac naturæ hu-
manæ, nequaquam minoris negotii sit, mea quidem
sententia, dignitatem suam, & concinnitatem ser-
re, quam ab initio vere aptum concinnumque reddere
dignum effici: præsertim cum ipsa gratia sæpenum-
(ut quod omnium malorum nostrorum miserrimum
est, & absurdum maxime proferam) fastu quodam
animos efferens à Deo dejiciat eos, qui non recte ad
ipsum propius accesserant, eoque modo fiat, ut dum ex-
tollimur, deturbemur, quo peccatum fiat supra mo-
dum peccans, per rem bonam mihi mortem asserere.
Duas nobis res hoc facto, & tam gravibus
verbis religiosissimus Pater commendat, am-
bas quidem pernecessarias iis, qui à despica-
tis ac stolidis domus suæ jumentis conquiren-
dis, hoc est, à recordibus ac brutis hujus vitæ
voluptatibus & curis abstracti, sese in altioris
vitæ genus recepere. Vna res est, ut Deo se
quif-

quisque tota mente devoveat, nec ullam in se-
 cundo vanæ cupiditatis sementem reliquam pa-
 scatur. Nam propterea sanctissimus Doctor
 affirmat, fuisse adhuc in Saule spiritus & cor-
 poris pugnam (neque enim sentiebat, ab ea
 posse nos penitus immunes esse, dum fragili
 uxoque corpore distinemur) sed illud modo
 os monitos voluit, Si ad Deum, ut inquit
 apostolus, *in plenitudine cordis accedamus*, hoc
 est, Si & nosmetipsos exuere, & induere
 Deum, ex animo studeamus, ita posse nos, &
 plere divinis auxiliis confirmari, ut licet non-
 ulla resideat rationem inter sensumque di-
 catio, non ea tamen sit, quæ vel internæ ci-
 tatis tranquillitatem perturbet, vel in du-
 bium revocet, uter in hac dominetur, atque
 imperet: sed potius invicta mens jus suum
 neatur, & impetus concupiscentis animæ, ne
 longius evagentur, coërceat. Contra vero qui-
 umque ita se Deo Religionique addixere, ut
 interea loci neque omnem de se curam abji-
 ciant, neque mundo placere velle desinant,
 minime mirum est, si magnis periculorum flu-
 tibus agitentur. Nam hoc quidquid mali se-
 ninis in ipsis residuum est, sensim pullulat at-
 que adolescit in culmum: & (quod aliquando
 ubi D. Augustinus fatetur timuisse) quæ te-
 nuissima licia videbantur, in funes pæne nau-
 ticos excrescunt, arctissimeque quos implicue-
 re, devinciunt. Itaque testatur ille, se tunc à Deo,

ut

ut nequaquam desisteret, exstimulatum, ne,
non, inquit, *abrumperetur idipsum exiguum* &
nue, quod remanserat, revalesceret iterum, & me-
bustius alligaret. Altera res est, quòd esto, rebu-
 iis, quas admirantur homines, initio nuntius
 remiserimus ex animo; tam lubricum tamen
 & ad deteriora declive naturæ pondus est,
 quam facillimam conversionem & inclinatio-
 nem tranquilli status cavere nihilominus
 boriosum atque arduum sit, quam ad præci-
 ram aliquam animorum dignitatem, & quæ-
 centum pervenisse: cum præsertim (quod
 in malis nostris luctuosissimum miseriæ genus
 est) ipsamet erga nos Dei liberalitas nonnulla
 interdum plus nimio jam elatos, sibi que præ-
 fidentes ex cælestium copia donorum (quod
 tamquam in gyrum rationis ac modestiæ de-
 cantur) ab eodem Deo, ad quem non ut pos-
 erat accedere, deducat atque abstrahat. Ex
 igitur præcipites agit, dum attollit incautos
 ut satis inde perspicuum fiat illud Aposto-
 lum.

Rom. 7. 13. *Peccatum, ut appareat peccatum, per bonum opera-*
tum est mihi mortem, ut fiat supra modum pecca-
tum; hoc est (ut Chrysostomus interpre-
tatur) peccatum turpitudinis ac nequitiae sua-
virus satis manifestò prodit, cum sanctissimam
plane rem per summum scelus, ac socordiam
nostram in strumam vertat ac pestem. Quo-
*circa, nec mihi, nec vobis molestum esse de-
 bet, quas possumus, sequi atque urgere oportet.*

nitates ad mentem nostram identidem exci-
 andam, scientes, Fratres à Deo dilecti, ele-
 ctionem vestram, cum quanto majoribus do-
 nis aucti videmur, tanto severior eorum ratio
 reddenda sit; & quanto copiosiore misera-
 tionis suæ vim erga nos Deus ultro profudit,
 us consequens etiam sit, ut tanto gravius nostræ
 tarditati inertięque succenseat, ut, si hoc spe-
 ctetur, hominum ceterorum, qui se pæne to-
 tos tenebris mersere, delictis vix commoveri
 & videatur. *Quis cæcus* (inquit per Prophetam Isai. 24.
 quemdam) *nisi servus meus? aut quis surdus, nisi ad*
quem nuntios meos misi? ac si aperte profite-
 tur, ceteros neque cæcos esse censendos, si of-
 fusis cælo tenebris videant nihil; neque sur-
 dos, si, quibus nihil loquere, non audiant:
 verum si qui sint, qui in clarissima luce cali-
 gent, & ad nuntiorum clamores obsurdescant,
 id demum cæcitatatis esse, id surditatis argu-
 mentum. Id quod ut planius explicem, (tam-
 etsi de vobis dilectissimi meliora, quin etiam
 altiora confidam) nego, ullam nobis excusatio-
 nem in Dei conspectu profuturam, nisi eum
 teneamus vitæ cursum, eamque lucem sequa-
 mur, quæ nobis, id agente Deo, per famulum
 suum IGNATIVM ex Constitutionibus, ex no-
 stræ Societatis instituto, ex ejusdem denique
 optimi parentis, dum in humanis ageret, gra-
 vissimis monitis, & salutaribus affulget exem-
 plis. Cum præsertim Dei prætereà benevolen-

tissima sedulitas quotidie mentibus nostris varie praeleceat, & stimulos ad meliora subjiciat. Neque nobiscum velut cum servis agat, exponens dumtaxat, quid à nobis herili more deponat, sed ut carissimos sibi liberos instituat, consiliorum etiam suorum communicatione dignatos. Atque, ut missa alia faciamus, una vox illa Redemptoris nostri, *Si diligitis me, mandata mea servate*, cujusnam pectus non emolliat? sanè ac si dixisset, non poenas denuntio, pollicitationes meas non inculco, non meorum erga vos meritum rationes exigo, non pono ob oculos praeiorum amplitudinem; sed illud unum: Si diligitis me, perficite quæ jubeo. Quis tam ferus ac ferreus sit, qui si secum ipse reputet, quis loquatur, & quibus id verbis commendet, inusitata mentis dulcedine non liquecat ac fluat; certoque statuat alacri atque erecto animo aggredi, quidquid perspexerit illius aut voluntati gratum, aut honorificum majestati? *Hæc est pars mea, & hereditas mea*, canebat S. David. Sequantur alii quæ maxime velint: suas licet, quam longe lateque norint, proferant cupiditates; mea vero pars fuerit, Domine, custodire legem tuam. Verum majora adhuc atque illustriora jura sunt, ut Divus annotat Basilii, quæ nobis quasi Prætorianis militibus, aut Regiis cubiculariis sanciantur, quàm quæ promiscuè feruntur in vulgus. Eam ob rem nostræ quæ sint par-

Joan. 14.
15.

Psal. 15.

partes, attendamus. Sunt autem illæ, in quibus figenda nostra omnis mens & locanda est, nimirum ut in omnem vitam divinæ voluntati obsequamur & gloriæ: neque Dei servus alia in re ulla suam positam esse existimet vitam, delicias, beatamque tranquillitatem, quam si totum se fingat & accommodet ad arbitrium nutumque Dei; cujus voluntas totius est juris ac recti certa lex; cujus studium, ut ei nos, nostræ solum felicitatis causa, morem geramus, cujus obsequium jucundissima quies: ab eo vero recedere, extremum malorum omnium. *Os meum aperui, & attraxi spiritum, quia mandata tua desiderabam,* ajebat Psaltes. Cum enim os aperuisset necessariæ refrigerationis gratia, testatur duxisse se vitalem auram de cælo, hoc est, perficiendi, quæ Deo placent, desiderium, quod solum respirationis loco velit habere, dum vivat. Deus meus (ut ita loquentem David faciamus) in quo vivo, moveor, & sum, meo quidem in ea, quæ jubeas, obsequio, tibi que obtemperandi studio perinde sustentor, atque animantes respiratu. Itaque sicut corpus quovis temporis puncto frigidiorē auram hauriat oportet, ne natus calor interclusus extinguatur; ita multo etiam magis pæne in horas, aut in momenta potius explendæ tuæ voluntatis amore, ac pietate meus animus recreatur. Hoc itaque desiderio, quasi

Psal. 118.

L 2

quo-

164 *Epist. 3. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ*
quodam oris hiatu, suavissimam requiro aspi-
rationem, & quidem quanto possum creber-
rimam, prout hujus scenæ domus, quam in-
habito, patiuntur angustiae. Neque immerito
ait: *Os meum aperui*. Nam, ut Sapientes tradide-
re, aspiratio meatu oris excipi trajicique non
solet, nisi cum permagnum & præsentissimum
influentis aëris subsidium, vita ne opprimo-
mur, exposcit. Iis igitur verbis sanctissimus va-
tes declaravit, non sine maximo melioris vitae
periculo, ullis unquam momentis piam hanc
aspirationem, qua sub divinæ jus voluntate
nostram subjungere cupimus, intermitteri: ac
fortassis ita vehementibus incensisque studiis
ad Dei voluntatem capeSSendam sese inflam-
matum animadvertibat, ut propterea se respi-
randi vicissitudine, tamquam gravis æstus æ-
levamento, reficiendum putaverit. Hoc de-
nique illud est studium, quod nostræ vocatio-
nis ratio nobis imponit: hoc consilio Societa-
ti IESV nomen dedimus, ut Patris ac Domina-
toris nostri voluntate nihil habeamus anti-
qui, & re ipsa præstemus id, quod ex gravissi-
ma Constitutionum asseveratione, & ex pri-
mis adeo tirocinii nostri rudimentis, tam-
quam cum lacte nutricis exugere visi sumus,
nempe, ut Dei voluntatem, cujus interpretes
Præpositi nostri sunt, nostram esse arbitremur.
Qua in re frequens ac perennis exercitatio
eximiam quamdam vim habet efficiendi, ut &

in dies maiorem ex illa capiamus voluptatem, & nescio quo sapore, admirabilique luce, quæ naturæ facultatem atque aciem exuperat, perspicue dignoscamus, hoc disciplinæ genus haustum decerptumque fuisse de cælo. Id tamquam pro testimonio dixit Salvator noster iis verbis: *Si quis voluerit voluntatem ejus facere*, Ioan. 7. *cognoscat de doctrina meâ, utrum ex Deo sit.* Hoc est, eam doctrinam si vita ac factis exprimere studeamus, arcanos quosdam sensus, & inusitatos afflatus supra consuetudinem, supra mortalitatem nanciscantur, ut propterea sapientiam istam divino latu fuisse ortam, facile in animum inducamus.

Verum hujus suavitas argumenti meam longius, quam oportuit, provexit orationem: voluissem enim, non ut alias feceram, pluribus agere, sed breviter id dumtaxat, quod hoc tempus postulabat, exponere. Scripseram namque aliàs impulsus ea, quæ tunc nuntiabatur, Iaponicæ Ecclesiæ bona fruge, & cohortatus unumquemque, ut renovaretur spiritu mentis suæ; misi etiam, quod nobis ad eam rem promovendam piæ memoriæ Gregorius XIII. concesserat, iubilæum. Nunc cum non ita pridem ex Sinarum regnis recens orta esset occasio, ut ex ejus rei lætioribus initiis, quod Dei munus est, cognoscere potestis; alterum putavi mittendum, quod à Sanctissimo Domino nostro Sixto V. impetravimus. In quo illud

adhuc amplius est, quod ad bonum Societatis nostræ statum, ejusque feliciores progressus Deo impetrandos concessum est. Inde planum fit, & quanta sit hujusce rei magnitudo, & quanto officii nostri major obligatio, quanta denique in unoquoque nostrum posita vis ac facultas, ut eorum, quæ agimus, secundos exitus consequamur. *Rei magnitudo* inquam: neque enim solum ad Dei obsequium per se valet quamplurimum prosperitas, ac perfecta pietas Societatis nostræ; sed etiam, cogitationem intendas in omnia studia, quæ nostrates in Iaponiorum, Sinensium, aliarumve gentium salutem conferunt; certe nec ad animarum lucra, nec ad Dei gloriam, ut oportet amplificandam, conatus nostri momentum ullum habituri sunt, nisi sua ipsa Societas vi, ac firma valetudine cohæreat. Nam imbecillum si fuerit, nec probe affectum corpus, ejusque membra in suis obeundis munis languescant, nullum cum laude cursum seu pugilatum adoriatur. Dixeram adhuc, *Officii nostri major obligatio*: nam si (ut superioribus litteris de spiritu renovando fusius disputavi) religiosissimam vitæ rationem à nobis Deus exigit, ut proximis adjuvandis Societatis industria sit salutaris; quanto severius reposcet, ut ipsa Societas non modo nihil per nos de statu declinet, sed ut vigilantia potius & contentione nostra ad ampliora se tendat atque

erigat? Quam sane ad rem nec leve nobis cal-
 car accesserit, si cogitemus, ex nobis universis
 corpus unum coagmentari; eamque esse mem-
 brorum inter se consensionem, ut unicuique
 pertimescendum sit, suo ne vitio in reliquum
 omne corpus aliquid redundet periculi. Mi-
 rum atque horribile plane est, dignumque ob
 quod ambæ audientium aures (ut scripturæ
 loquuntur) merito tinniant, meminisse apud
 Israël, duce Iosue illustrem, Deo autem
 Principe ac moderatore gloriantem, & tunc
 ejus jussu eductum in aciem, propter unius
 Achan furtum de anathemate Hiericho, quan-
 tum totis pæne castris turbatum sit, fusis ab
 hoste tribus millibus fortissimorum Israël: &
 Deo severe denuntiante: *Non poterit Israël stare
 ante hostes suos, eosque fugiet quia pollutus est ana-
 themate*: &, quod longe magis horrificum est,
*Non ero, inquit, ultra vobiscum, donec conteratis
 eum, qui hujus sceleſis reus est.* Et quamvis unius
 esset sacrilegium, universos tamen (ut anno-
 tat Augustinus) afflixit ac perculit: *Vt non, in-
 quit, se solum quisque curet in populo, sed invicem
 sibi adhibeant diligentiam, & tamquam unius cor-
 poris, & unius hominis alia pro aliis sint membra sol-
 licita.* Quo sane facto sempiternus Iudex in-
 dicavit, quanta sit singulorum in aliquo cœ-
 tu ac sodalitate communitas, cum eorum
 nullus seorsim solus censeatur, sed singuli sint
 quarundam partium instar in toto. Vides, in-

1 Reg. 3.

Iosue 7.

Quæst su-
 per Iosue
 lib. 5.
 quæst. 8.

De verbis
Isaïæ: *Vidi*
Dominum.
hqm. 1.

quit Chrysostomus, quomodo unius peccatum toti populo vindictam accersit? Quomodo Deum adversus multitudinem hostem reddidit? Sed bona sunt tua judicia, Domine, & nostram utilitatem dispensata. Lues quædam est peccatum: per ultionem evulgatur ac traducitur apud omnes, ne corrumpat omnes: ut ubi cognoverint, quantas minas una peperit transgressio, fugiant ultionem, de multis alioqui sumendam æternam vindictam. Eam ob rem viri sanctissimi, qui & veræ humilitatis spiritu præditi, se numquam humanis exultationibus agnovere, & caritate incensi proximorum zelo fervebant, sua peccata (quod de Catharina Senensi, aliisque proditum est) malorum omnium, quibus Ecclesia vexabatur, causam dedisse putabant. Iam vero nobis, quod non modo communis illa unius Ecclesiæ necessitudo connectit; sed adhuc proprius quidam ejusdem instituti ac vocationis nexus astringit; quanto magis metuendum est, ne quod privatim à singulis delinquitur, gravius totius corporis malo luatur ac vulnere? Neque luatur modò, sed periculosa etiam imitatione exempli serpat longius: ea namque res proclivius ad perniciem, cum semel cœpit, labitur. Hac porro de causâ paullo ante dixeram, in unoquoque nostrum magnam positam esse vim ac facultatem, ut eo sit loco Societas, qui nostrum omnium respondeat optatis; cum non

Epist. 7. &
aliis.

non modo possimus à Deo castissimis precibus id impetrare, quemadmodum & veram exteris gentibus religionem, & Ecclesiæ splendorem pristinum; sed etiam nobis, qui vinculo consociamur arctiori, divinam demerebimur benignitatem, quo plenis misericordiæ oculis aliquando respiciat ac sublevet Societatem universam. Hinc & illud existet, si unumquodque hujus corporis membrum meliore cultu seipsum perpoliat atque exornet, consequens esse, ut ex singularum partium ornamentis totius etiam nitor ac pulcritudo splendescat. Ex iis planum fit, & quæ sit obligatio singulorum, & quæ hujus operis magnitudo, utque totius corporis robur ac valetudo cum statu cujusque partis implicita sit & cohæreat. In eum igitur usum curatum est, ut Sanctissimus Dominus noster Sixtus V. ex Ecclesiæ thesauro Iubilæum istud nostræ promeret Societati. Quod si nequissimus Satan, cum indignissime ferat, divina manu, & Societatis opera tam multis orbis terrarum regionibus fraudari se tam multiplici spe prædæ & rapinarum, facturum est, quod in ipso erit, finem nullum hujus vineæ septa diruendi, obterendi vites, quatiendi turrim; satis patet, quanta nobis vigilantia, quam forti animo, ac virtutibus exaggerato, perditis ejus conatibus obviam sit eundum. Itaque providendum est, si qua irruptio facta sit uspiam, ut ad repugnandum ac-

Psal. 79.

curramus universi, iisque malis non in præse modo, sed etiam, quoad ejus fieri potest, præspiciamus in posterum. Quin etiam ut sed vinitores non cavent solum, ne exterminetur eam; sed in novos etiam satus, traduces, pastinationes, propagines, quibus vitium feracitas ac decor augeatur, incumbunt; ita nos quoque omni ope atque opera elaborandum est, ut non modo nihil detrimenti Societas capiat, sed ut in dies uberior ex ea proventus vectigal redundet.

Porro, quoniam singulari Dei beneficio (quod & mihi & toti Societati accidit jucundissimum) renovatio spiritus, & piæ meditationes, quibus superiore Iubilæo vacatum est, mirificos nostris fructus peperere; dubitandum non est, fore, ut minimam hanc familiam easdem, quas antea, exercitationes iterantem, nova Deus liberalitate ac misericordia protequatur. Quocirca consimili nunc ritu modoque pervelim (qua de re Præpositis Provincialibus mandata perscribentur) ad hoc alterum Iubilæum nos comparemus, eoque ardentius, quod nunc agimus de conservando, amplificandoque Societatis statu: sed & quid hac de re tunc à nobis delibatum est, ad idem denuo gustandum magis ac magis nostram acuet aviditatem. Deum itaque etiam atque etiam supplex obtestor, ne mea causa,

ilpave, pii conatus ac cogitationes vestrae
concident aut retardentur: vosque pro ea, qua
mnes ex animo complector, benevolentia,
ro vehementer atque obsecro, ut gravem
remque curam suscipiatis de vestris ad abso-
itam pietatem progressionibus. Et quam-
quam superioribus de spiritu renovando litte-
s meis denuo attenteque perlegendis, multo
ero magis Examine, Confessionibus, Spiri-
tualibus Exercitiis, & paullo prolixioribus
um Deo congressibus incundis, ex ejus incre-
ibili beneficentia consecuturos vos confido,
t & plane intelligatis, quæ sit spes vocationis
estrae, & quid sit ambulare digne Deo; non
ommittam tamen, ne hanc nactus opportu-
nitatem, duas speciatim ad res vos etiam at-
que etiam adhorter: quæ ad id quod nunc agi-
mus, opitulante Deo, ponderis plurimum vi-
lentur habituræ.

Propositio.

Quarum prior est, ut ita nobis mutua inter
os caritas curæ sit, expurgatis penitus abje-
tisque ex animo velut pestibus, parum benevo-
is Nationum inter se studiis, aliisque id genus;
perinde atq; hac una re contineretur (nam vere
continetur) Societatis incolumitas omnis ac
& prosperæ res: studeamusq; optimam parentem
nostrâ restituere in antiquum (si qua ex parte is
veterasceret) nitorem ac jucundissimâ benevo-
lentiam, quæ nascentis Societatis membra vin-
ciebat. Nā si Sociorū multitudine aucti sumus,
cari-

caritatis tamen amplitudo nec hominum numero, nec locorum distinguitur intervallum;

Hom. 18.

Quin etiam legere me memini apud D. Martinum; Sancti Spiritus caritate in eam intendit hilaritatem, atque amoris vim excitare, ut omnia inflammarique pectus humanum, ut omnes homines nullo proborum improborumve crimine, intimis, si fieri posset, prae cordis condere vellet & collocare. Quanto magis tamquam pensum iis reddendum est, quod cum fraterna nobis necessitudo multis nominibus intercedit? quæ non qualemqualem a

Reg. bre. in
interr. 162.

bis amorem, sed eximium quemdam repositum ac vegetum, ut S. Basilius tradit: qui cum quaereret, quam inter nos benevolentiam copari nos oporteat? Ea, respondet, quam Christus Dominus declaravit iis verbis: *Diligite me, sicut dilexi vos: majorem dilectionem*

Ioan. 15.

habet, quam ut ponat animam suam pro amicis suis. Quod si ponenda anima est, quomodo multo magis in iis, quæ minoris pretii sunt, necesse est adhibenda est animi promptitudo, non ea re humanis officii faciamus satis, sed eo consilio, ut placeamus, & utilitati cujusque consulamus?

quod haud molestum ac difficile nobis erit, re ipsa præstemus, quod amatissimus Pater Noster IGNATIVS tertia parte Constitutionum, quod etiam in decimam septimam Summam regulam transcriptum fuit) commendat: Cuiusbro, inquit, admoneantur, ut in omnibus quibus

Par. 3. c. 1.
s. 26.

ant Deum, exuentes se, quantum fieri potest, amore omnium creaturarum, ut affectum universum in ipsarum Creatorem conferant, cum in omnibus creaturis amando, & omnes in eo, juxta sanctissimam ac divinam ipsius voluntatem. Quæ cum ita sint, non obscure intelligitur, quantum à recta via aberrant, qui privata quadam communione, vel generis, & consanguinitatis, vel consimilis naturæ ac momentum, vel gentis, aut patriæ, abduci se sinunt ab omni nexu, atque animorum conjunctione, quæ inter nos esse debet.

Et quamquam primis meis ad Superiores litteris (quibus exposui, quam ratione Nostris inter se, & cum externis agendum sit) attingi nonnihil eâ de re, ac breviter indicavi, quanta & P. IGNATII fuerit, & mea nunc sit sollicitudo, ne quid adversus hanc spiritus unitatem peccetur, utpote multo magis quam credi possit necessariam; pro rei tamen magnitudine, & ne zizaniorum auctor, dum aliud agere videtur, simulatâ nescio qua specie recti, supponat aliquid suorum seminum; hic etiam paucis vos ea de re commonefaciendos putavi. Valde namque formidandum est, ne sicut olim paucorum culpa, ut loquitur D Hieronymus, quamquam in re dissimili, *Ingemiscens orbis terrarum Arianum se esse narratus est*; ita vitio eorum, qui in sedandis animi motibus non multum operæ posuerunt, quique, ut ait

*Hortatur ad
unionem.*

P. 8. Const.
C. 1. 5. 2.

P. I G N A T I V S, nec ordinem, nec unionem
ferre possunt, cum lacrymis aliquando mire-
tur Societas, non eam se esse quæ fuerat, se-
tamquam effæto jam corpore defloruisse.
Cum enim ab ortus sui primordio, nulla ha-
bita dissimilium nationum ratione, ex mutua
animorum conjunctione & coagmentata
& adoleverit; si alio paullulum deflecteret
Ægyptum non egressa sane, sed ingressa, *lo-*
guam, quam non noverat, audiret. Huic tam pe-
nicioso, tamque pestilenti morbo opportu-
medetur, si caste integreque servetur memo-
rata Constitutio; ut quanti sit ea momenti, fa-
cile appareat, cum possit, si ejus usus exolesca-
tam gravis nobis labes & calamitas impende-
re. Itaque monemur, in omnibus amandum
esse Deum, & omnes in Deo. Id quod si vigeat,
& nationum & personarum ruet omne disci-
men ac delectus. Nam si Deus in iis, quos di-
ligimus, diligendus est; is ubicumque fuerit,
eo se noster amor tendat ac porrigat oportet;
& quidem vehementior in eos, apud quos lu-
culentius diligendi ratio, qui Deus est, eluce-
atque eminet. Itaque pie diligentis animus, si-
ve Dei donis, quibus enitescunt alii, delecte-
tur; si ve alios iis, quibus carent, ornamentis
cupiat honestari; in utrisque sane Dei, eorum-
que, quæ Dei sunt, & amans & appetens est.
Eam ob rem neque ex alienis virtutibus, cete-
risque rerum bene gerendarum facultatibus

in iis enim Deum purior animus intuetur) in-
dendi, obtrechandive, sed agendi gratias po-
us, Deique munificentiam collaudandi, caus-
m nactum se esse putat: neque illi ea, quæ pec-
antur ab aliis, indignationem ac stomachum
novent, sed benevolentissimam potius com-
miserationem, & vehemens studium, ut ad vir-
tutum decora, quæ in eo desiderantur, paran-
ta proximus convalescat. Atque in hoc posita
tant omnis laus adamantis, & quærentis Deum
fratribus, ut eum agnoscat, & complectatur,
amicumque sit: percipiat vicissim, ut uberiore
manu suas ille opes impertiat, & tamquam
consensentem se præstet, sicubi minus adesse vi-
neatur. Hanc amandi viam si insistamus, erit in
non probis etiam, quod amemus, nempe natu-
ram, & conditoris imaginem, optantes, ut Dei
semilitudo rursus in eis elucescat. Eorum au-
quem, qui Dei amicitia gratiaque dignantur, hoc
singulare ac cæleste ornamentum feremus in
speculis: avebimus etiam, ut iidem tam pretio-
rum mercium pleniore copia cumulentur.
Sicut autem divinæ gratiæ communio tam la-
tè patet, ut in ea nihil inter barbaros, Scythas,
deletrasque gentes intersit; ita si quis cogita-
tionem defigat in Deo, in nullo hominum pror-
eas desiderabit ac requiret, quod diligat, cum
ex Deo, qui præsto est omnibus, dimanet ad
universos satis magna causa, & quasi com-
munis fons amoris; non secus atque ad conspi-
cien-

ciendos colores quosvis communis aliqua ratio suppetit, sive lux ea sit, sive color. Ad hæc sentiendi appetendique vim (ut à Philosophis proditum est) ea re, in quam percipiendam tenditur, oportet esse vacuam, ut multas res adverti adhiberiq; possit: alioquin ad aliud nihil pateret, quam ad id, quod in ea fixum esset atque inditum. Sicut oculorum sensus si colorum uno aliquo esset infectus, ad reliqua caligaret, nam si viridi imbueretur, virescere putaret omnia; rubescere, si coccineo; atque in eundem plane modum de aliis, quorum quempiam natura sibi insitum nactus esset non posset ceteris oblectari. Non aliter nisi voluntas nostra privatos amores, ac pensiones deponat atque exuat, benevolentiam suam vim in res universas propter Deum, ex quo omnia, per quem omnia, & in eo omnia sunt, derivare non potest. Sed si ad patriam gentemque suam animus adhærescat, eorum modo colet amicitias, quibuscum patriæ & gentis communione copulatur. Idem eveniet, si necessariorum suorum consanguinitate delinctus, carni tantum & sanguini deserviat. Parum reliquis iudicium. Quod si infeliciter agi putaremus cum oculis, quorum videndi vis super colorem unum videret nihil; quid de voluntate, si in amando similiter affecta sit, sentiendum? Certe neque corporis oculi, quos cum muscis, & culicibus communes habemus, ad

quæren-

quærendum, videndumve Deum usui possunt
 esse; neque ulla oculorum, sicut voluntatis,
 virtute boni nominamur & sumus. Itaque
 summa ope nitendum est, ut denudetur volun-
 tas, & ab omnibus vindicetur affectibus, quo
 liberius eam curam & cogitationem induat,
 quæ Deo soli quærendo amandoque dicata
 est. Hac enim amor & defœcatur liquidum, &
 omnes ampliatur in partes. Huc pertinet celsi-
 tudo illa animi, & amplissima caritas Apostoli
 Pauli, cujus D. Chrysostomus non modo egre-
 gium laudatorem ac præconem, sed & præ-
 sentem quodammodo se præbuit spectato-
 rem. Digna plane res, quæ nobis afferat ad-
 mirationem, & pudorem incutiat. Ea vero
 mirifice licet in tot vigiliis, ærumnis, periculif-
 que aditis animarum causa, quas Christo pa-
 rare studebat, eluxerit; privatim tamen, ac præ-
 ter modum (ut idem sanctus Doctor observa-
 vit) vim suam exprompsit in amorem, sedu-
 lamque curam, qua complexus est Onesimum.
 Servus is erat, & quidem profugus ab herili
 domo, quam & furto vexaverat: eum tamen
 Apostolus, quamvis omnium Ecclesiarum
 pressus sollicitudine, unice dilexit. Nam illi &
 veniam deprecatur à Philemone, & tam inusi-
 tatum habet honorem, ut eum & filium suum
 in vinculis, & viscera sua, & alterum se nomi-
 nare non dubitet. Hæc ei præstabat Aposto-
 lus, quia, ut ait Chrysostomus, non hoc consi-

Hom. de
 profectu
 Evang. in il-
 lud. Apost.
 siue occasio-
 ne siue veri-
 tate Christus
 annuntiatur.

Epist. ad
 Phile.

derabat, quòd unus esset, qui peccaverat, & præsidio egeret, sed quòd homo esset: homo dignissimu n Dei animal, & propter quem, ne unigenito suo Pater pepercit. Non enim mihi hoc dicas, quòd sit fugitivus quispiam; vel latro, vel fur, vel facinorosus, vel quòd sit pauper, abiectus, vilis, & nullius frugis: sed cogites, quòd pro ipso mortuus est Christus, sufficiatque tibi, utpote idonea sollicitudinis causa. *Cogita quantum illum esse necessarium sit, quem tantus Christus ita appetiatus est, ut nec sanguinem suo pepercerit.* Neque enim, opinor, si Rex pro aliquo occidi vellet, quæreremus argumentum aliud, num magnus quispiam ille sit, quem Rex tanti facit. Iam vero perpendamus, quanto dignandi sint amore, qui non servi, sed fratres nostri, non fugitivi, aut fures, sed sæculi sunt contemptores abdicatis ob Christum omnibus, in eandem nobiscum conscripti militiam, iisdem castris, signisque centuriati, ad quotidianos labores atque excubias, in Dei tandem adoptionem, & hereditarium regni jus adsciti. Nihil igitur mihi antiquius, nihil in optatis magis est, quam, ut quanto maximo possumus studio, conglutinemur inter nos mutux necessitudine caritatis, quæ ab Apostolo merito dicitur *vinculum perfectionis*. Nã & tum demum præstitisse nobis videbitur Deus, quòd desponderat per Sophoniam: *Reddã, inquit, populis labium electum, ut invocent omnes*

Coloss. 3.

Sophon. 3.

omnes

omnes in nomine Domini, & serviant ei humero uno, Labium vere electum, neque enim in linguis omnibus ulla pretiosior, neque ad loquendum. audiendumve jucundior, neque ad res bene gerendas valentior, quam id linguæ genus, quod animorum, consiliorum, operumque conjunctione fraternus amor format atque instruit. Hinc enim existit Deo famulantium tanta consensio, ut uno quasi humero, quidquid est onerum portare videantur. Sed & illud memoriâ repetendum, cum Deus sacri legos turris Babel architectos ac molitores ab opere quod stulte, & adverso numine machinabantur, arcere, & tamquam deturbare statuisset; id demum non aliter perfecisse, quam dissimilium confusione linguarum, Tantum valet ad res interturbandas dissidium quoduis, etiam linguarum, tametsi magna foret inter illos consiliorum voluntatumque conspiratio. Nos contrâ si vivas ac spirituales domos, juxta S. Petri sententiam, in no-
Petr. 2.
 stris, proximorumque mentibus extirpare contendimus; & ad muros felicioris Hierusalem, pro quibus ut benigne faceret Dominus in bona voluntate sua, David castissime
Psal. 50.
 precabatur, exædificandos aliquid afferre momenti, idem jugum trahamus oportet, & ad unius linguæ consortium redeamus: alioquin labores quidem magni, laborum fructus pæne nullus.

His expositis, perspicuum est (quod & initid dixeram) quàm exitialis sit ista velut linguarum varietas, & quàm severe in eos animadvertendum, qui tantam lucem importarent in familiam nostram; cum hoc malo grassante, & structuræ tam illustris, & divinæ gloriæ feliciter provehendæ labor omnis, atque apparatus noster frangatur & concidat. Multa quidem in hanc sententiam possent adduci, non modo ex Evangeliiis, Patrumque libris, atque exemplis, quæ ad nihil ferme aliud non instituunt; nec solum ex nostris Constitutionibus, quæ nullam in rem gravius aut crebrius amplificandam excurrunt, perinde atque hoc Societatis esset columen ac firmamentum; sed etiam ex omni rerum natura. Siquidem cælum, terra, ut egregie disputat Gregorius Nazianzenus, elementorum mixtiones ac temperaturæ, membrorum propóriones & conjunctiones, animalium nutrimenta, ortus, habitationes distinctæ, quorum quædam imperant, quædam subiecta sunt, quædam sub jugum nobis mittuntur, quædam libera sunt. Hæc igitur omnia cum ita se habeant, ac secundum primas causas harmoniæ, sive conjunctionis, & mutuæ concordie regantur ac moveantur, quid aliud putare debemus, quam prædicare amorem & concordiam, suoque exemplo conjunctionem animorum inter homines sancire? Contra vero sublata consensione, quam

Orat. I. de
pace.

*Concordia
rerum naturalium.*

vocat ille pulcerrimum & utilissimum Christianæ sapientiæ decus, rerum vastitas continuo defævit, & ordinis perturbatio. *Quæ*, ut illius verbis utar, *in aere quidem fulmina, in terra successiones, in mari exundationes, in urbibus ac familiis bella, in corporibus morbos, in animis peccata, quasi novas res moliendo, introduxit.* Veniat illud in mentem, Patres ac Fratres desideratissimi; *Concordia res parvæ crescunt, discordia maximæ dilabuntur.* Cujus enim navis tam constans est ac firma compactio, ut evulsis clavis, quibus tabulæ & trabes agglutinantur, non statim fatiscat, ac recidat in struem lignorum, cuius sit usus in re nautica nullus? Cujus vero aut turris aut arcis tam septa atque munita firmitas ac robur est, quod soluta compage saxorum non continuo ruat, atque ex propugnaculo degeneret in acervum, temere congestis in unum lapidibus? Non enim ex saxis & cœmentis, sed ex apta & quasi demensa saxorum cœmentorumque structura turris aut murus assurgit. Quin etiam de Regnis Salvator clare demonstrat: *Omne regnū in se ipsum divisum desolabitur*, & *domus supra domum cadet.* Profecto sicut concordem Societatis statum, quæcumque irrumpan exrrinsecus, labefactare non possunt, ita vicissim si concordie inter suos jacturam faciat, nullis poterit extrariis cohærere præsidiiis. Et quoniam D. Bernardus, cum illud Cantico-

Salustius.

Luc. 11.

Serm. 29.
Capt.

tra me, præclare, ut assolet, de hoc toto argumento disputat; licet ab omnibus sermonem illum perlegi velim, quo magis tamen ad magnum unicuique sit, hic illius partem aliquam disputationis adscribam. Cum igitur de gravissimis dissidiorum incommodis ageret, *Longe, quæso, inquit, à vobis facite semper hoc tam abominabile, & detestabile malum vos, qui experti estis, & quotidie experimini, quam bonum sit, & quam jucundum habitare fratres in unum; si tamen in unum, & non in scandalum; alioquin nec jucundum plane, nec bonum, sed pessimum ac molestissimum.* Væ autem homini illi, per quem unitatis vinculum jucundum turbatur: judicium profecto portabit, quicumque est ille. *An te mihi contingat mori, quam audire in vobis quempiam juste clamitantem: Filii matris meæ pugnaverunt contra me. Nonne præsentis congregationis tanquam unius matris filii omnes vos estis, singuli à terutrum fratres? Quid ergo aforis vos conturbare aut contristare possit, si intus bene estis, & fraterna pace gaudetis? Denique quis vobis nocere poterit, inquit, si boni æmulatores fueritis? Quamobrem æmulamini charismata meliora, ut bonos vos probetis æmulatores. Charisma peroptimum caritas est, plane incomparabile, quod novæ sponsæ cælestis (sponsus toties inculcare curabat, nunc quidem dicens: In hoc cognoscent omnes, quia mei estis discipuli, si dilectionem habueritis adinvicem. Nunc vero: Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem: &, Hoc est præceptum meum, ut diligatis invicem. Itemq; orans*

unum eos fore, sicut ipse & Pater unum sunt. Et vide, si non ipse Paulus, qui te ad charismata meliora invitavit, inter cetera caritatem in summo ponit; sive cum fide & spe dicit eam esse majorem, & supercunctam scientiam; sive cum enumeratis pluribus a ceteris mirabilibus supernæ gratiæ donis, tandem ad superexcellentiorem viam nos mittit, haud aliam profecto illam quam caritatem definiens. Denique quidnam huic comparandum putemus, quæ ipsi præfertur martyrio, ac fidei transferenti montes? Hoc igitur est, quod dico, Pax vobis à vobis sit, & omne quod extrinsecus minari videtur, non terret, quia non nocet. Nam è contrario quidquid foris blandiri apparet, nulla est profecto consolatio, si intus (quod absit) seminarium discordiæ germinaverit. Proinde, dilectissimi, pacem habere ad vos, & non ite ledere invicem, non facto, non verbo, non signo qualicumque. Tandem ut hac de re, de qua, cum nostra vehementer inter sit, pluribus egi, quam cogitarem, scribendi finem faciam; magnopere cupio secum quisque reputet, quod Pater Noster decima parte Constitutionum tradit, & refertur trigesima regula inter communes: Caveant, inquit, sibi omnes ab illo affectu, quo aliæ de aliis nationibus sinistre sentire, aut loqui solent: quin potius, & lenè sentiant, & peculiari affectu diversas à sua nationes prosequantur in Domino: ac proinde nemo bella contumeliosæ inter Christianos Principes in colloquium inducat.

Vsq̃ue adeo plane abhorrebat ab hoc malo, ut
 ne eos quidem sermones suis licere velleret, qui-
 bus aut de Principum agatur simultatibus, aut
 aliis aliæ nationes obloquantur. Ne quid igitur
 resideat inter nos inimicum concordia, si-
 ve id ex studio nationum, siue ex aliis redun-
 det fontibus sane amarissimis, cum ad lætio-
 res progressus omne nobis iter atque aditum
 intercludant, unusquisque velim in se ipse ac-
 ter inquirat, & attente dispiciat, quam sedulo
 fraternam colat consensionem: neque leviter
 eam rem decurrat, sed cuiusmodi sit sua car-
 tas, exploret ad Lydium lapidem, & exigat ad
 eam normam, quam Apostolus præscribit his
 verbis: *Caritas patiens est, benigna est: caritas non*
emulatur, non agit perperam: non inflatur, non est
ambitiosa: non quærit quæ sua sunt: non irritatur,
non cogitat malum: non gaudet super iniquitate, con-
gaudet autem veritati: omnia suffert, omnia credit,
omnia sperat, omnia sustinet. Hoc igitur modo si
 quasi ad Lydium, ut dicitur, lapidem explore-
 tur caritas nostra, si qua harum laudum effe-
 ctorumve careat, nondum omnes virtutis nu-
 meros complexa censeatur: sed quot orna-
 mentis ab Apostolo commemoratis destituta
 sit, tot eam gradibus, & quasi notis ab eo, quod
 summum optimumque est, abesse arbitremur.
 Enitendum igitur est, ut eam ad id, quod per-
 fectum, suisque omnibus partibus explerum
 sit, perducamus: & si laude patientiæ careat,

I Cor. 13.
 Caritatu si-
 gna,

benignitatis, vel alicujus ex reliquis, eam,
quæ desideratur, comparemus. Nec facile mi-
venit in mentem, quamnam ad aliam libel-
m ista res exigi possit, ex qua magis appareat
manifesto, vel quid unicuique desit in hoc ge-
ere, vel quæ sibi ratio ineunda sit, ut recte
mandi legem integram inviolatamque con-
rvet, quam Apostoli memorata præscriptio.
Iud denique habeamus, fructum, quem Do-
minus à nobis reposcit iis verbis, *Ego vos elegi*, Ioan. 15.
et eatis, & fructum afferatis, & fructus vester ma-
neat, aliud nihil esse quam caritatem, ut D. Au- Tract. 86. in
gustinus exponit. *Maneat*, inquit, *dilectio: ipsa est* Ioan.
fructus noster. Quocirca etiam si sanguinem
profundamus, aut Angelorum etiam linguis
loquamur, aut montes solo verbo transfera-
mus; nisi reddamus hunc fructum, nihilominus
infructuosi palmites præcidemur. Cujusmo-
di crimen si jure plectendum est in omnibus,
nam ex sterili ficu testari voluit Dominus, quæ
supplicia in desides homines ac plane steriles
constituta sint) quibus tandem securibus, qui-
bus flammis sævietur in eas arbores, ex quibus
nec soli, quod occupant, uberrima feracitas, nec
desiderum, quibus afflantur, benignissima vis,
quidquam bonæ frugis expressere.

Neque prætereundum puto quod ad hanc
rem maxime, de Evangelica ficu scribit Am- Lib. 7. in
bros. *Quod de Judæis*, inquit, *dictum, omnibus ca-* Luc. 13.
videndum arbiutor, & nobis maxime, ne fecundum Ec-

*clesiæ locum vacui meritis occupemus, qui quasi in
 lagrana benedicti, fructus ferre debemus inter
 fructus pudoris, fructus conjunctionis, fructus misericordie
 caritatis & amoris, sub uno utero matris Ecclesiæ
 clusi, ne aura noceat, ne grando decutiat, ne æstus
 cupiditatis exurât, ne humoris imber elidat.*

Animum jam referamus ad opimum istum
 ac pulcerrimum Ecclesiæ agrum, & in eius
 amplitudine meminerimus partem esse nos-
 tram, aut feraciorem, aut frigoris & caloris me-
 do temperatiorem, aut maiore agricolarum
 opera subactam atque excultam, quam Re-
 gionis statum; & facile intelligemus, quanta
 gravioris culpæ rei efficeremur, si hanc ipsam
 partem vacui meritis occuparemus. Perspicimus
 deinde, quid mali Punici typo sancti-
 mus Doctor indicet de commoditatibus
 præsiidiis, quæ nobis suppetunt ex religiosa
 disciplinæ tamquam velamento aut cortice, quod
 cōtrecti verendum non est, ne ventis impetu-
 mur, ne decutiamur grandine, ne stultarum æ-
 cupiditatum torreamur, ne dejiciamur imbribus
 aut procellis. O quam optatam & expectatam
 securitatem religio nobis præstat! ô quanta
 utilitates & commoda nobis in hac tamquam
 penuaria cella reposita sunt, si ea cognoscamus.
 Verum hæc pluribus persequi neque loci ne-
 que temporis huius est. Sed quam tuto agamus
 audivimus: audiamus jam, quæ nos vicissim
 cuius in tutela ac præsidio sumus, debeamus.

Debe

habemus vero fructum malo Punico quam
 nullimum, fructum sane non adumbratum ad
 eciem, & variis patentē injuriis, sed constan-
 tem, & in intimis expressum sensibus: fructum
 genui pudoris, mutuae fructum conjunctio-
 nis atque amoris, Punicorum instar granorum,
 & iorum & conceptaculum intra corticem, &
 bicundus decor, & dispositio concinnior;
 que adeo vero alia ex aliis annexa tactu mu-
 to cohærescunt inter se, ut eorum series in uno
 quoque potius, solidoque corpore descripta vi-
 detur, quam ex diversis vermiculata corpuscu-
 lis. Ac ne longior sim hac in re, utque ad al-
 teram ex duabus, quas proposueram, gradum
 veniam, omnes ad extremum iidem, quibus in-
 speram, verbis oro atque obtestor, nempe ut
 consensionem mutuam, eo studio, quo Socie-
 tem salvam cupimus, tueamur. Altera res, qua
 minima Societas nostra nitatur, fore confi-
 do, ut (quæ Dei beneficentia est) etiam atque
 iam in dies efflorescat; est præcipua quædam
 religio ac pietas erga Sanctissimam Virginem
 MARIAM. Ea namque cum parens fuerit ejus,
 cui omne cælum, omnemque naturam moli-
 tis est, vere ac proprie, ut ait Damascenus, in
 es universas heræ ac Reginae nomen & jus
 depta est. Itaque velim in omnibus rebus, ac
 temporibus, sive publicis Societatis, sive pro-
 priis singulorū, præstanti quadam veneratione,
 & singulari fiducia, quæ nullam vereatur repul-
 sam,

*Devotio erga B. Virgine-
nem.*

*Lib. 4 de fi-
de c. 15.*

sam, ad hoc laborum omnium ac sollicitudin
 perfugium supplices accurramus. Equid
 mecum dum reputo, quanto devotionis aff
 ctu hanc cæli Reginam complexi sint, qu
 tu nque ex ejus pio & assiduo cultu, ad omne
 profecerint sanctimoniam multi sancti viri,
 privatim P. I G N A T I V S quantam rerum
 strarum spem ac tutelam in hac velut arce
 locarit, magno teneor studio, ut & nos
 propensissimis animis atque obsequiis pro
 quamur, deposcentes, ut ipsamet deprec
 hæc pietas velut suavissima nardus nostr
 mentibus innascatur. Certe sive spectem
 Deiparæ Virginis dignitatem auctore Deo
 tam illustri excelsoque loco sitam, ut per
 ipsam & religionem & admirationem move
 sive Beneficiorum illius in nos magnitudinem
 quibus gratiam, quam possumus, referre fas
 sive inopiam ac mendicitatem nostram, qu
 oportet tam salutari patrocinio sustentemur
 potiora semper sperantes in posterum; hæc
 quam, omnia si spectemus, ea sane quam max
 mas à nobis & honoris & amoris significatio
 nes erga cælestem hanc præsidem & custodem
 nostræ salutis exposcunt. Quapropter merito
 D. Bernardus: *Totis*, inquit, *medullis cordium*
totis præcordiorum affectibus, & votis omn
 M A R I A M hanc veneremur, quia sic est volum
 ejus, qui totum nos habere voluit per M A R I A M
 Denique cum tot naturæ & egestates & ar

ne levari nequeant, nisi ab ea quæ polleat & caritate, qua velit, & potestate, qua laborantibus queat opitulari, quantum in utroque Maria valeat, ex eo, quod præpotentis Dei mater est, manifesto perspicitur. Id D. Bernardus addit his verbis : *Nihil enim sic potest vel pietatis vel potestatis commendare magnitudinem, nisi te aut non creditur Dei filius honorare matrem, et dubitare quis possit in affectum caritatis transisse* MARIA viscera, in quibus novem mensibus ipsa, quæ Deo est, caritas corporaliter requievit. Verum non longiori aut cohortatione aut laudatione augustissimam Virginem celebrare mei consilium non est, ut ad calcem aliquando decurrat oratio, illud addidisse satis sit, quod Germanus Constantinopolitanus Patriarcha in homilia quadam, brevissime quidem, sed gravissime, de pie ac benevole colenda Deipara Virgine pronuntiavit, eam compellans : *Quo modo, inquit, proprius nostrum vitalis signum operationis habet respirationem; ita etiam sanctissimum tuum nomen, quod ore servorum tuorum versatur assidue, in omnipore, loco, & modo non solum lætitiæ & auxilii est signum, sed ea etiam procurat & conciliat.* Ego sane, nimensâ Dei largitate fretus, facile in animum induco, ex hac posteriore renovatione, cui non minus sedulo, plus etiam quam priori vacandum esse confido, omnibus Societatis membris præstantem quemdam splendorem, atque incrementa pietatis accessura, præsertim

190 *Epist.* 3. R. P. N. CLAUDII AQUAVIVAE
tim si serio, atque enixe studeamus duobus
ornamentis, quæ jamdudum commendo,
gis ac magis abundare, nimirum, fraternam
ter nos consensione, & perquam honorifi-
in Beatissimam Virginem studio ac pietate
Quam si deditissima mente complectamur
suam illa in fidem & clientelam nos adsciscere
augebitque velut sedula deprecatrix, iis viri-
tibus, quæ ipsam quasi deliciis affluentem, co-
litibus ipsis speciosam atque admirabilem pro-
stitere; & quibus nos oportet collucere, ut ei
filio placeamus, qui earum vestigiis ac ve-
lineamentis terrarum orbem primus impe-
fit, veramque docuit humilitatem, puritatem
patientiam, animarum zelum, & rerum, quæ
in terris sunt, despicientiam; ut sua nos a-
quando similitudine, conspectuque dignatus
in sempiternæ lucis & gloriæ domicilio collo-
caret. Romæ XIX. Maii, M. D. LXXXVI.

Omniū in Christo Servus

CLAUDIUS AQUAVIVA

EPISTOLA IV.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS

LAUDII AQUAVIVÆ

Ad Provinciales Societatis.

DE QVIBVSDAM MEDIIS
AD EIVS CONSERVATIONEM
FACIENTIBVS.

Quantum momenti sit Societatis nostræ con-
servatio, felixque in omni virtutum ge-
re progressio; quanta etiam nobis incum-
bit obligatio, vel sanguinem ipsum, si opus
erit, ad hæc consequenda profundendi; non
quod hoc tempore apud RR. Vestras scri-
bendo commemorem. Illud tantum ad me-
moriam revocabo, hæc ipsa magna ex parte,
ea una re pendere, ut Superiores solliciti
sint ac vigiles ad omne genus incommodo-
rum, priusquam augeantur, removendum; &
ad ea damna mature præveniendâ, quæ futu-
ris temporibus succrescere possunt. Persuade-
re enim nobis debemus, nullam esse apud ho-
mines rem vel per se tam sanctam, vel tantis
præ-

præsidiiis firmatam ac munitam, quæ tempore non labascatur. Quod & ipsa multorum operum experientia splendore non exiguo magnæ sanctitatis inceptorum plus satis demonstrat. Unde non mediocriter quidem cupio, ut illud restaurandum ac perficiendum omnino enitamur: quod D. Gregorius Nazianzenus oratione 1. in Iulianum admonet. *Quemadmodum*, inquit, *in corporibus cum unum aut alter membrum condoluit, reliqua membra haud diutius emergunt, partique majori sanitatis bonum servatur; interdum etiam accidit, ut partes ægræ valescant, atque ad ceteras redeant; at cum membra inter se dissident, acerbèq; laborant, fieri potest quin totum corpus ægrotet atque in periculo sit; ad hunc modum in subditis quoque lares morbos commodiore totius Reipub. valeat occultare contingit, pluribus autem exulceratis morbo afflictis atque oppressis, tota jam Respub. in periculo versatur.* Quæ ed à me allata sunt, ut cognoscere, dum pauci erunt in Societate nostri, qui ab illa perfectione spirituali degenerant, quæ requiritur, & tamquam membra quæ infirma impediunt valetudinem integram, unionem totius corporis, fieri potest per gratiam, ut reliqua membra non solum non inficiantur aut corrumpantur, sed ut etiam ipsi perfectæ aliquando sanitati restituantur. Verum si acciderit, quod avertit Deus, ut istiusmodi hominum invalescent

valde numerus, manifestum esset universi corporis periculum. Proinde nullo modo conemni debet aut negligi defectus spiritus ac disciplinæ in quocumque homine particulari, sed medicina potius ei adhibenda est, qua re-lucatur ad reliqui corporis conditionem ac-tatum. *Turpis est enim omnis pars, inquit Augu-tinus, suo toti non congruens.* Alioqui sine dubio-uturum est, ut quemadmodum numerus ex-nitibus coalescit, ita negligentia nostrâ So-cietatis multitudo, ex singulis istis infirmis in-fermetur, & prius damnum sentiamus, quam-oculis prævideamus.

Et mihi sane videtur perinde contingere in-istis Religionibus, quæ longe lateque diffusæ-sunt, multasque regiones ac homines com-plectuntur, ut in spatioso quodam terræ tra-ctu aut agro, ad ripam alicujus magni flumi-nis confito, ad cujus tamen repellendam vim-non paucos aggeres ac munitiones habet. Si-enim ad aquarum istarum impetus, ac cona-tus continuos, quibus modo in hanc, modo in-illam partem se insinuant, continua etiam non-adhibeatur diligentia ad ea reparanda, quæ-fluminis alluvione atteruntur ac debilitantur; certissimum est, venturam aliquando repenti-nam aliquam inundationem, idque cum mi-nime expectatur, quæ universa dissipet atque-demergat. Atque in hunc ipsum plane mo-dum, affirmat Gregorius Nazianzenus, dia-

N

bo-

bolum se ut aquam immittere, exili quoque foramine primum, quo tamen paullatim diducto atque laxato, toto impetu influit atque illabatur. Quam etiam ob causam mihi plane necessarium visum est, vehementer ac sedulo RR. Vestris commendare pro eo amore quem in Societatem habent, ac zelo quem ad salutem ejus tuendam sentiunt, nonnulla capita earum rerum quæ in praxi consistunt, & in perfecta observatione illorum mediorum, quæ ad conservationem totius corporis pertinent. Jam enim satis constat ordinationum, præceptorum, Regularumque multiplicationem nec malis ipsis mederi semper, nec in Societate nostra necessariam esse, cum habeamus Constitutiones tanto spiritu, ac cælesti lumine conditas, regulasque tam plenas, claras, atque perfectas, ut manifestum sit nullum esse defectum, qui ex aliqua istarum prætermissione non nascatur; & qui è contra ex diligenti harum observatione efficacissimum non accipiat remedium.

2 Atque ut ab hoc ipso capite nostrarum Constitutionum ordiar, illud nobis certum, ac persuasum esse debet, Societatis institutum, modum gubernandi, occupationes, ac ministeria constituta ac fundata esse in perfectione quadam spirituali minime vulgari aut superficiali; sed exigere potius abnegationem veram, expoliationemque affectus proprii, studium etiam ardens solidarum perfectarum.

Quocumque virtutum, ut §. 2. par. 10. B. P. N. IG-
TATIVS S. Mem. declarat. Hinc est, quod si in
societatis hominibus fundamentum hoc
bene positum non fuerit, in pluribus rebus
impedimenta magna occurrent, quibus ido-
neum satis non erit remedium, si difficultas
tantum quæ præsens est, tollatur aut supere-
ritur; hoc enim nec firmum, nec diuturnum
est, nec universam mali naturam attinget: sed
ad ipsam radicem adhibenda est medicina.
Itaque si in diversis hominum gradibus, quos
societas complectitur, suboriuntur aliquan-
do tentationes aliquæ, aut amaritudines; si in
distributione officiorum ministeriorumque,
ut sunt concionandi, prælegendi, excipiendi
confessiones, docendi litteras inferiores, aliis-
que rebus ejusmodi; in correptionibus item,
œnitentiisque ferendis, in vilissimis quibus-
que humilitatis ac paupertatis amore libenter
accipiendis nonnullæ reperiantur subinde
difficultates; eæ omnes sine dubio ab unius
hujus fundamenti defectu proficiscuntur. Ac
proinde, cum offendit quis è Nostreis, aut diffi-
cilem se exhibet in istiusmodi rerum aliqua,
& Superior remedii causa id tantum agit, ut
Frater in præsentia se vincat, nec studium ad-
hibet, ut interius emendetur aut juvetur, num-
quam assequetur quod desiderat: is enim ipse
qui modo se accommodavit tempori, defi-
ciet postea in multis alijs, imo & in hac ipsa

per aliam occasionem, & fortasse etiam, si pre-
matur, non difficulter rumpetur, quemadmo-
dum in formanda cera aut vitro contingit. V-
enim illa ad arbitrium nostrum flectamus
efformemus, necessarium est ut materia mo-
ac tractabilis sit. Nam qui postquam ea
obduruerit, efformare ac flectere velit, qu-
quid ille artis ac industriæ adhibeat, non
do non id consequetur, sed potius dirumpe-
Ita ad observationem Constitutionum reg-
larumque nostrarum præcipuum in eo po-
nendum est momentum, ut homines Societ-
tis tales sint, quales ipsæ Constitutiones ac-
gulæ requirunt.

3 Quibus consideratis, primum maximum-
que Superiorum studium, ac præcipua eo-
rum diligentia, tum etiam vigilantia in eo est
debet, ut qui iis subsunt, in veris solidisque vi-
tutibus progressum certum stabilemque fa-
ciant, quem ad finem summopere conducere
ut toto animo Superiores ad gubernationem
curam se applicent, reliquis omnibus omittant
quæ eos impediunt ac distrahant; nec sese
amicis inviscendis, vel juvandis proximis, immo
nec ipsa concionandi frequentia occupari
nant; multo minus rerum temporalium solli-
citudine: qua tamen certe ita Rectores no-
stros gravatos cernimus atque oppressos, ut
vix respirent. Facile quidem video Collegio-
rum necessitates, egestatemque non exiguan-

QUAT cum numerosa personarum multitudine con-
junctam (qua levare tamen non possumus)
huius incommodi magna ex parte extitisse
causam; sed video etiam gravissima damna, quæ
inde consequuntur. Et propterea cupimus om-
nino, ut boni rerum temporalium Procura-
tores istiusmodi Collegiis assignentur; quorum
industria Rectores ea parte sollicitudinis exo-
nerati, quæ ad temporalia pertinet, atten-
tiores esse possint ad illa quæ longe majoris
sint momenti. Qua in re cum Nostri ea præ-
stitierint, quæ officii nostri sunt quoad res spi-
rituales, ac juvandos proximorum animos,
confidere debemus sanctissimam Dei provi-
dentiam necessitatibus etiam temporalibus mi-
nus esse defuturam: quod & S. Augustinus
admonet, cujus verba ad hoc ipsum pertinentia
ex epistola quadam ad Episcopum suum Vale-
rium subiicere placet, quibus ostendit, si ar-
bores vivæ, quæ homines sunt, diligentius co-
lerentur, facilius multo ac felicius ipsos Dei
pauperes pascere, quam agri redditusque Ec-
clesiastici, sic enim Dominum ad se loquentem
introducitur: *Serve nequam, si villa aliqua Ecclesiæ*
ca'umnio sum a'liquem paterctur, cujus fructibus col-
ligendis magna opera impenditur, neglecto agro, quem
rigavi sanguine meo; si quid agere pro ea posses apud
judicem terræ, nonne omnibus consentientibus, non-
nullis etiam iubentibus atque cogentibus pergeres; Et
si contrà judicaretur, etiam trans mare profisce-
reris,

198 *Epist. 4. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ*
reris, atque hoc modo, vel annum vel amplius, absen-
tiam tuam nulla querela revocaret, ne alius posside-
ret terram non animæ, sed corpori pauperum necessa-
riam, quorum tamen famem vivæ arbores meæ mi-
to facilius mihi que gratius, si diligenter colerentur,
explerent? Quod si tantopere expedit ut Recto-
res alii que nostri earum etiam rerum, quæ ac
nostrorum hominum victum ac sustentatio-
nem necessariæ sunt, quantum possunt, sollici-
tudinem fugiant; facile cernitur quanto mi-
nus qui Superiores sunt, externorum causis
negotiiisque sæcularibus implicari debeant,
quæ non tantum professioni suæ in universum,
sed particulatim etiam officio recte gubernan-
di adversantur.

4 Et quia bona malave capitis affectio ac dispositio in totum corpus facile redundat, & quales fuerint Superiores, tales, ut plurimum, reperiri solent subditi, ut 10. parte §. 8. dicitur, hinc fit ut bona Societatis gubernatio à bona Superiorum electione non parum dependeat. Quæ quidem electio etsi ad nos pertinet, nec quidquam magis desideramus quam huiusmodi Superiores ubique constituere, quales 4. parte c. 10. & par. 9. c. 6, describuntur (qua etiam in re, juvante Domino, omnem industriam diligentiamque nostram adhibebimus) duæ tamen res ad Præpositos Provinciales in hoc ipso pertinent. Prima ut post orationem ad Deum habitam, sollicitamque investi-

investigationem, ac consultationem cum iis qui-
 bus consilium oportet, diligenter nos informant de
 nominibus idoneis ad gubernandum, juxta
 normam instructionem, quam hac ipsa de re in
 Provincias misimus. Cujus executionem, id
 est, informationem factam ad illam normam,
 quæ ibi præscribitur, cupimus omnino ut Pro-
 curatores, qui Romam jam proxime sunt ven-
 turi, perfectam completamque ad nos defe-
 rant. Altera res est, ut Provinciales sibi subor-
 dinatos Superiores diligenter instruant, diri-
 gebant, ac manu quasi ducant, formentque ad
 omnem gubernandi virtutem, quo melius pos-
 sident utiliusque præesse iis, qui sub eorum regi-
 mine serviunt Deo in hac sacra militia.

8 Ad quam etiam rem non mediocriter inter-
 est, ut Provinciales in visitationibus suis supra
 cetera omnia, id in primis respiciant, ut Supe-
 riores bene fungantur officiis suis, præsertim (ut
 est dictum,) in rerum spiritualium promoven-
 do studio, cui & ipsi dediti & non mediocriter
 etiam in eo versati esse debent. Quod si subdito-
 rum erunt in eos querelæ vel amaritudines, ex-
 aminari oportebit, ut ipsis etiam adhibeatur
 correctio & emendatio in quibus erit opus.
 Nec habeantur omnes subditorum querelæ pro
 tentationibus, sed audiantur cum caritate, ac
 deinde, ut opus est, in Domino dirigantur.

Majori etiam quam hætenus diligentiam
 constituentur in Collegiis Præfecti rerum spi-

200 *Epist. 4. R. P. N. CLAVDII AQUAVIV*
ritualium, præcipue autem in iis, quæ nostrorum hominum Seminaria sunt, eligantur quæ aptissimi, etiamsi aliis ministeriis eam ob causam incommodare oporteret, in quibus eo forte occupatos esse contingat. Permittantur etiam eis tempus, quo cum Nostris commo tractare possint, auctoritasque conservetur, ut majori fructu id ipsum præstent, quandoquidem revera universum ædificium nostrum, quod molimur, sicut jam dictum est, hoc maxime fundamento spirituali nititur.

Haberi debet non mediocris cura in admissione Novitiorum, ut nonnisi digni & idonei admittantur: quique hujusmodi vocationem habent, quæ ad Instituti nostri constantiam et necessaria. Perfecte etiam observare oportebit in iis instituendis, quæ de probatione ipsorum in regulis Magistri Novitiorum traduntur, nec erit dispensandum in secundo tertio probationis anno, nisi gravi aliqua urgente necessitate, juxta id quod aliàs à nobis, hac ipsa de re, ad Provinciales scriptum est. Providendum etiam diligenter, ut satis tempore, ac mature dimittantur ii, qui (secundum Constitutiones) utiles futuri Societati nostræ non judicabuntur.

6 In Scholaribus Societatis omni modo nitendum erit, ut conservetur spiritus ac devotionis fervor: curandum etiam ut tempus habeant vacandi studiis, & ut liberentur ab omni-

in omnibus aliis occupationibus, quæ hoc ipsum
impediant. Videndum tamen in primis erit,
si in ullo modo permittantur in litterarum
studiis progredi, qui superbi, inquieti, aut ma-
mortificati animadvertentur, de quibus
probabiliter existimari poterit, si scientiis &
Oratorum orinentur, non aliud esse, quam eos
in Societatis damnum, sive nobiscum
transierint, sive potius discesserint, quod ali-
quando necessario futurum est, nisi se emen-
averint. Quocirca inuigilandum est primo
quoque tempore ad verum in eis spiritum ex-
citandum ac renovandum. Quod tentari po-
terit removendo illos ab occupationibus stu-
diorum, reducendo ad solitas Novitiatu pro-
pationes, exercendo in rebus humilibus ac
contemptibilioribus, aliisque ejusmodi exer-
citiis ac modis: è quibus tamen, si vix fuerint
potius proficere, aut emendationem seriam
ac sufficientem non consecuturi, præstat ma-
gis ut è Societate dimittantur: vix enim cre-
dendum est, si poterunt damna atque incommoda, quæ ab
ejusmodi hominibus Societas patitur, non
lum tantum ob molestias illas, quas in dies afferunt
ostenduntur, quamquam & hæ permagnæ sunt) sed & mul-
to magis quod progressu tandem temporis,
animi si ad Sacerdotium promoveantur, murmu-
rant facile ac tumultuantur. Si vero promo-
veantur, majores longe difficultates exhibent,
nec potest Societas de eis esse secura: dilabun-

tur postea ad prætensiones graduum, ob
 quantur palam, alienant animos simpliciorum
 ab Instituto, scandalizant alios, & denique gra-
 vissime periculosissimeque nocent; quod tu
 maxime etiam faciunt, cum operarii jam
 Concionatores constituti, alliciunt sibi animi
 Prælatorum populorumque, quo fit ut
 eos aliquamdiu tolerare, cum incommodis
 enumeratis cogamur, & tandem dimittere
 jori cum ipsorum amaritudine, minorique
 ximorum benevolentia ac ædificatione.

Sed quoniam tamen ad hos ipsos lucra-
 dos omnia prius ex caritate remedia tenta-
 da nobis sunt, quam ad extremum illud de-
 veniatur; nec in promptu est, aut facile, quod
 mensura patientiæ præstanda cuique sit, di-
 dicare; Provinciales aliqui nostrum etiam
 hac in re iudicium, tamquam universale
 quamdam instructionem ac directionem pe-
 tierunt: quibus quod responsum fuit, non
 erit fortasse alienum hoc loco subicere: No-
 mirum perdifficile esse reperire modum, quo
 difficultates istiusmodi penitus tollantur, cer-
 tamve regulam in universum constituere.
 Hoc enim præter unctionem Spiritus sancti,
 quam similibus in rebus procurare debebunt
 diligenter Provinciales, (cum ad Deum re-
 currendo per orationes ac sacrificia, tum
 etiam conferendo cum immediatis Superio-
 ribus, ipsorumque Consultoribus) dependet
 plu-

Primum ex particularibus circumstantiis sonarum, affectionumque quæ in eis cer-
tur; nonnihil etiam ex qualitate remedio-
rum jam adhibitorum, aut vero quæ adhiberi
erunt. Quæ omnia cum ab iis facilius diju-
ari possint, qui rebus ipsis præsentibus inter-
t; hoc tantum in universum dicendum vi-
ur, experientiam ipsam ipsasque has diffi-
tates docere, probationem illam, quam
imus, dimissionisque dilationem ex emen-
tionis futuræ spe tam diuturnam esse non
ere, ut numquam aliquid certi constitua-
is: sed videndum est suo tempore ac ma-
e, quamnam satisfactionem præstent de se
cietatis subditi. Quod si aliqui satis co-
iti ac perspecti non fuerint, tentandi sunt
obandique, idque in iis maxime rebus ex
ibus non tantum Societas intelligat quan-
um virium ac virtutum sunt, sed etiam
si se ipsos cognoscant. Et quando sine fructu
nuntur alicui adhibita remedia, exoneran-
est Societas ab inutili arbore. Qua in re
celerem nimis aut præcipitem esse non con-
nit Superiorem, ad determinandum judi-
um, quod aliquis Instituto nostro sit ineptus,
e debet si prius ad exemplum misericordiæ Christi,
d Diligentem ac diligenter circumfoderit, finemque
ficia, pposuerit, aliaque adjumenta opportuna
s Supplicaverit; ita ex altera parte non est opus
deprel tam cupidum esse illius commodi aut au-
ilii, quod ab iis posset Societas accipere; vel
nimis

nimis timidum aut scrupulosum, ne videatur
 dimittatur is, qui fortasse aliquo tempore
 emendare se possit: nisi enim hæc emenda-
 nis spes moraliter intelligenda ac limitanda
 per universam vitam expectari debebit,
 nullum sit tempus in quo mutare se homo
 melius non valeat.

7 Quoad Concionatores, adhibeatur
 gentia ut observentur Ordinationes ac regu-
 alias à nobis datæ ad conservationem spiritus
 & ad fructus in auditoribus uberiores facien-
 dos: serio se applicent ad studium ac medi-
 tationem divinarum Scripturarum, Sanctorum
 que Patrum, prætermis-
 sionibus quibusdam propriis minoribus
 menti, ut majori cum dignitate ac utilitate
 solum Societatis ac proximorum, verum etiam
 ipsorummet, recte tractent verbum Dei. A-
 putetur efficaciter ambitio locorum ac pulchri-
 rum honorabilium, humiliumque contemptum
 & assuefiant omnes ad eam modestiæ & humi-
 litatis normam, quæ Societatis nostræ esse
 & convenit.

8 Animentur Confessarii, ut vero an-
 affectu accingant se ad tam sanctum ac necesse-
 sarium in Ecclesia Dei ministerium. Magis
 etiam interest ad Dei gloriam ac servitium,
 per aliquot menses in varia loca fructificandi
 mittantur. In quo etiam efficacia poni debet
 ut difficultates, quæ ejusmodi in rebus or-
 sole-

, ne
quo
trent, superentur : quod ita commodissime
ec eme
eri posse videtur, si bini tantum vel etiam sin-
c limit
uli per vices mittantur pro numero opera-
debebo
rum qui domi erunt, aliique loco absentium
re se
abstuantur. Quod si erunt forte nonnullæ
uerelæ devotarum feminarum, aliorumque
hibea
centientium, qui istis ordinarie confiteri so-
nes ac
ent, iis non difficulter occurri poterit per ipsos
nem
Confessarios, si ii, ut veri Societatis ac Obe-
iores
dientæ filii, rem serio in se suscipient, reddent-
m ac
e pœnitentibus hanc veram rationem, ita
, San-
omnino in Domino expedire, ut ipsi tempus
eprob
etiam aliquod in Missionibus ponant, quod
mino
pluribus prosint; ac nonnulla Domini ac Sal-
utilit
vatoris sui causâ foris patiantur, redituros an-
erunt
tem brevi; nec alios interea suo loco defutu-
n De
ros: non expedire vero ut vel pœnitentes sic
n ac p
ipsis adhærescant, vel ipsi uni sedî locove ita
onten
sint affixi, ut majorum commodorum causâ,
iæ &
non fiant aliquando mutationes. Hæc & ejus-
ræ el
modi si Nostri efficaciter ac sincere dixerint,
probabile est pœnitentibus satisfactum iri.
vero
Quod si aliter evenerit, aut si Nostri hoc ipsum
n ac
præstare noluerint, indeque cerneretur, nimio
n. J
eos affectu huic loco officiove inhærere, tum
ritum
major esset necessitas eos separandi. Et profe-
ctum
cto, ut vere dicamus, res est commiseratione
ctum
digna, nec sine scrupulo, quod Operarii, ad res
ni de
maximas pro animarum salute idonei, sedeant
bos
totos annos uni alicui sedî affixi, paucarum fe-
m
minarum

minarum confessionibus occupati, quæ illuc
sua tantum particulari devotione ter quater
in hebdomada ventitant, cum interea per
pida, vicos, ac castella tam multæ animæ reperi-
antur & auxilio indigentes, & ad auxilium
accipiendum bene dispositæ.

9 Interest multum ad pacem cum Societatis, tum hominum etiam particularium, explicetur bene, serioque Novitiis inculcetur quantum pertinet ad resignationem indifferen-
tiamque ad omnia ministeria Societatis præcipue vero quod Constitutiones nostræ habent de graduum inter Nostros diversitate, ut dum mollis adhuc cera est, eam iudicii formam apprehendant, ac imprimant de rebus nostris, ut existimare postea nequeant recte non intellexisse, aut fuisse deceptos. Provinciales autem nos admoneant tempestive, ac formationes mittant de promovendis ad gradus juxta instructionem à nobis jam missam & particulatim meminerint, ut quibus gradus Coadjutorum spiritualium dari oportebit, mature fiat: ac ordinarie, si bona alioquin satisfactio habita fuerit, ultra septennium prorogandi non erunt.

10 Quando aliquis animadvertitur non jam defectibus tantum communibus ac ordinariis obnoxius esse, unaque aut altera in re minus satisfacere, sed in ipso vere procedendi modo male esse dispositus, ut si, verbi causa,

constaret nimis vivam habere passionem hominis, judicii tenacitatem, aut aliud hujusmodi impedimentum grave; ad hunc juvandum, esse scholaris sit, sive operarius, expediens fore videtur, si ab occupationibus liberetur, tempusque habeat cogitandi de se suisque rebus: et durante deliberatione, paterne omnino moneri debet de rei gravitate; ac invitari ipse media cogitet ac proponat quæ efficacissima existimat ad se juvandum. Induci etiam oportebit, ut verum suæ emendationis desiderium concipiat, ita ut nullo modo Superiorem se tamquam adversarium habere existimet; sed potius ipse ex una parte, & Superior ex altera idem se onus portare existiment, acambo in unam eandemque rem voluntate fentur.

II Provinciales juxta regulam suam 14. procurent omnino, ut ordinationes, quæ hinc mittuntur, Superioribus aliis, qui in universa provincia sunt, ac etiam Consultoribus manifestæ fiant. Nam præter instructionem ac luculentam quod inde concipient ad exequenda illa omnia ordinantur, proderit etiam multum ut eos à pluribus certiores reddamur de rei successu in unoquoque Collegio.

12 Maximi momenti res est, cognitio Institutum in Superioribus qui gubernant, etiam in Consultoribus qui assistunt: adeoque Provinciales præcipuam quamdam de

de eo curam habeant, ut frequenter ab eis
gantur, recteque intelligantur Constitutio
ac regulæ: de quibus etiam expedit, ut
sitationibus suis, se præsentibus, fiant co
nes ad rectam intelligentiam, veramque
rationem percipiendam: credantque magis
inde futuram utilitatem, quam existima
quemadmodum è contrario non medi
damnum affert Societati earum ignoratio,
sicubi illarum exercitium in usum non fu
Persuadere enim nobis debemus Societatem
nostram perinde se habere ac ædificium
gnum exquisitissima quadam architectura
signatum; quod ita compingat colligetque
invicem diversa membra ejusdem molis
structuræ, ut si una pars deficiat, cetera com
rere ac componi non possint, ut ad artifi
ideam ac intentionem perveniatur. Exemp
sit, si aliquis in ædificando hoc sibi propo
rit, ut tectum ad tantam altitudinem per
tur, necessario curare debet, ut murus propo
tionatam habeat latitudinem ac crassitudinem,
alioquin qui tenuiorem fecerit, non poterit
ædificium ad designatam altitudinem elevare.
idipsum contingit in ceteris partibus. Quod
etiam sine dubio & in ædificio spirituali
cietatis nostræ animadvertitur, ubi ex defectu
observationis unius regulæ, impedimur sapientia
numero ne observari possint aliæ. Ut ex defectu
fectu praxis eorum, quæ in prima parte Con
stituta,

Constitutionum habentur de admittendis, & in se-
cunda de dimittendis, & in tertia de recte in-
stituendis quoad spiritum, & in quarta quoad
litteras, eveniet ne fieri possit illud, quod par-
te quinta præscribitur de cooptandis in ipsum
corpus Societatis: & tunc consequenter si qui
incorporantur ejusmodi non erunt, quales ibi
describuntur, observari non poterit quod par-
te sexta de perfecta Obedientia dicitur: nec
ultra successum habere quod parte septima de insti-
tuendis Missionibus declaratur. Multo minus
quod differtur parte octava de unione ani-
morum ac vinculo caritatis inter Nostros con-
colligendo: nec denique quod decima de cor-
poris Societatis tuendo bono statu. Ita ut de-
fectus alicujus partis in hoc nostro ædificio,
ut aestimari tantum non debeat ex particulari da-
tur. Ex quo aut incommodo quod infert, quantum
ex conjunctione ac proportionem, quam habet
ad cetera structuræ membra, & ex commodis
majoribus quæ impedire potest. Ac proinde
valde commendatam esse cupimus intelligen-
tiam praximque Constitutionum ac Regula-
rum, tamquam rem proprie plurimumque ad
officium Provincialis pertinentem in sua Pro-
vincia, quemadmodum & ad Generalem in
universa Societate.

Nominatim vero cupimus ut hæc sequentes
Regulæ particulari studio perfecte observen-
tur: ex Regulis Provincialis, 41. & 100. Præ-

210 *Epist.* 4. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ
positi, 3. 16. 26. 48. & 72. Quæ sunt in offi-
Rectoris, 2. 15. 25. 69. & 70. Sacerdotum, 1
17. & 18. Magistri Novitiorum, 56.

13 Ponatur in eo diligentia, (cujus con-
rium vehementer solet Religionibus nocere
ut qui antiquiores sunt in Societate, exem-
plum præbeant aliis veræ humilitatis & aff-
ctus optimi erga paupertatem, obedientiam
suique contemptum: juniores enim ac rece-
tiores, quibus ante oculos versari debere
semper virtutes ac labores antiquorum ad
imitationem, his prætermisiss libenter (pe-
naturæ nostræ inquinatæ corruptela) conbi-
rare solent ac imitari defectus. Ex altera autem
parte non permittatur juvenibus ac novis
oblivisci illius modestiæ ac reverentiæ, quam
hujusmodi antiquis Patribus exhibere debent,
consideratis eorum laboribus pro Christo to-
leratis, officiisque plurimis recte ac utiliter in
Societate præstitis. Ad quam rem non parum
conducet, ut ipsi Rectores exēplo suo præeant,
procurantes ut ejusmodi bene meriti Patres sic
in omnibus tractentur, ut eorum conditio ac
virtus postulat: quod si fecerint ultra debitum
caritatis ac officii, id etiam consequentur, ut
tanto eos majori efficacia fructuque admonere
possint, ad hoc ipsum exemplum præbendum,
quod diximus, quanto majorem de eis curam
habere se monstraverint.

14 Invigilandum serio Provincialibus est,

ut

ut Superiores pro paterno affectu subditos gubernent, nulla inordinatæ benevolentiae in hunc magis quam in illum significatione data. Et quemadmodum desiderandum est, imo etiam efficaciter procurandum, ut assuescant inferiores ad ferendas nonnullas Superiorum horum imperfectiones, & conditiones quasi tam naturales (certe enim non est ferendum, esse ita quosdam delicatos ac morosos, ut re quavis minima in Superiore offendantur) ita etiam justum est, ut ipsi Superiores intelligant, præcipuam officii sui partem in eo esse positam, ut Patres se exhibeant; id quod subditi experiri debent, atque plane animadvertere, non tantum in suarum necessitatum commoditatumque cura ac sollicitudine, aliisque amoris signis; verum in ipsis etiam reprehensionibus, mortificationibus, ac pœnitentiis, quæ sibi imponuntur. Qua de re etsi copiose satis scripsimus in Epistola nostra prima ad Superiores (quam ab omnibus haberi, atque etiam aliquando relegi cupimus) non hoc unum tamen hoc loco adjungendum videtur, nullo modo committendum esse, ut subditi quavis in causa exulcerentur aut vero exacerbentur: hoc enim non solum ad emendationem non prodest, sed effectum plane contrarium producit; aversionem nimirum talem, quæ omnem viam aditumque obstruit, quo juvari possint per ejusmodi Superiores.

In quam sententiam scribit D. Gregorius Nazianzenus, filiorum suorum nomine, ad Vitellianum quemdam, expedire Patribus, quo filios conservent, & majori erga se obedientia retineant, multa dissimulare. *Quo fit, inquit, multa quæ vident, videre se dissimulent, multa se minime audivisse fingant, quæ auribus infixa habent. Verendum enim sibi esse intelligunt, ne si ob quædam errata filios coarguant, frontem tandem ipsi perfrecent abstergoque omni pudore (qui non leve parentibus adjumentum affert) temere in scelus omne prorumpant. Contumacia enim impudentiam atque audaciam parit: clementia contra hoc efficit, ut ii quibus noxa condonata est, parcius in posterum peccent. Quod cum in omnibus hominibus locum habet, tum præsertim in filiis, qui cum propinquum paternæ gloriæ exemplum habeant, non tam violenta manu coercendi sunt, quam benevolentiae vinculis constringendi & retinendi. Nec tamen ea causâ hoc dico, quod velim Superiores omnia in filiis errata dissimulare, permittereque ut in dies in pejora ruant (hoc enim damna gravissima inferret non tantum Religioni, sed iplis etiam qui sic tolerarentur) sed ut considerent non esse perpetuo urgendos delinquentes: semper enim premere, nervumque stringere, semper offensionem præ se ferre, parem etiam in imparibus inæqualibusque peccatis diffidentiam quoque ostendere, suspiciones alere, temporis præteriti commissâ exprobrare, ac denique desperationem*

emen.

commendationis insinuare, nihil aliud est quam
errantes præcipitare, omne frenum timoris
disrumpere, & iplas habenas, quibus regeban-
tur, sibi ipsis de manu excutere.

15 De unionis ac fraternæ caritatis neces-
sitate ad Societatis nostræ conservationem,
utilitatemque animarum, quæ inde sperari po-
test, non pauca diximus postremis nostris lit-
teris. Hic illud addam, ponendum esse omne
studium, ut radicitus evellatur quidquid eam
offenderit. Illud autem in primis manifestum
est, propriam cujusque existimationem, hono-
rumque affectationem, invidiam ubique ac æ-
mulationem gignere. Disparitas etiam judi-
ciorum non potest quin animorum etiam dis-
junctionem parturiat. Murmurandi consuetu-
do, & nimia loquendi licentia, qua nonnulli
sine scrupulo in Fratrum suorum negotiis
utuntur, venenum quoddam concordiae ha-
bendum est. Quapropter si occurrat forte ali-
quid (ut homines sumus) quo integritas istius
unionis violetur, curabunt Superiores ut cure-
tur penitus: nec satis esse ducent, tamquam
fascia quadam plagam ad præsens obducere,
ita ut operiatur potius quam sanetur. Pericu-
lum enim est, ne ea paullatim recrudescente
animus odio exulceretur: & proinde in simi-
libus rebus initia parva non sunt parvi facien-
da. Id quod S. Augustinus ad Profuturum scri-
bens egregie quidem explicat, affirmans con-

tra plane faciendum esse in istiusmodi animi affectibus, atque in peregrinis hospitio excipendis. Illic enim præstat aliquando vel malum aliquem hospitem in domum admittere, quam per nimiam examinandi diligentiam bonum aliquem excludere : hic vero contrarium plane agendum. Deinde vero de modo, quo generatur in nobis odium, sic infert : *Subrepat autem odium dum nulli irascenti ira sua videtur injusta : ita enim inveterascens ira fit odium, dum quasi iusti doloris admixta dulcedo diutius eam in vase detinet, donec totum acrescat, vasque corrumpat.* Hæc S. Augustinus : qui post huiusmodi comparisonem, hæc ipsa pulcerrima verba subjungit : *Nam incomparabiliter salubrius est etiam iræ iustæ pulsanti non aperire penetrale cordis, quam admittere non facile recessuram & perventuram de surculo ad trabem. Audet quippe impudenter etiam crescere citius quam putatur : non enim erubescit in tembris, cum super eam sol occiderit.*

16 Quandoquidem autem vita nostra est, quæ mixta dicitur, nostrique Instituti finis non tantum salutem perfectionemque propriam, sed proximorum etiam, quoad fieri per nos poterit, complectitur ; necesse est ut omnem diligentiam industriamque adhibeamus, quò errantes animæ ad suum Creatorem reducantur, per illa media ac caritatis opera, quæ in nostri Instituti formula Constitutionibusque describuntur. Et qui recipere se vellet

rellet ab hac consuetudine ac communicatio-
ne cum proximis, ut sibi tantum vacaret, & ut
sugeret distractiones ac molestias, quæ genus
hoc vitæ concomitari solent, clarum esset ten-
tationem esse, quam spiritus alienus à nostra
vocatione suggerit. Illud tamen diligenter ad-
vertendum est, ut modus is in juvandis proxi-
mis teneatur, qui nostræ vocationis proprius
est. Nam cum duo sint ab Instituto nostro
præscripta, auxilium nimirum proximorum,
modusque juvandi; sæpenumero fit, ut non-
nulli rem ipsam ab Instituto accipientes, con-
temnant ejus agendi modum: id quod de-
cursu temporis perniciosum valde Societati
nostræ esse posset. Divus enim Bonaventura
affirmat, inter præcipuas causas Religiones
evertendi, extitisse nimiam externarum occu-
pationum frequentiam, quæ, ut inquit ille,
corda distrahit, & omnem affectum devotio-
nis extinguit. Quo circa si ipsi nos conservare
volumus, necessarium erit, ut & in modo
agendi, & in ipso etiam tempore moderatio-
nem adhibeamus. In agendi modo, quia in
ipsis etiam mediis occupationibus meminisse
debemus cum divinæ præsentiae, finisque qui
nos ad occupationes illas induxit, tum Reli-
giosæ etiam professionis nostræ; & quid per-
sonam nostram deceat; & denique earum
omnium circumstantiarum, quæ ad illud opus
recte præstandū regulis nostris præscribuntur,

Quæst. cir-
ca reg. 9,
19.

Verbi gratia, in accipiendis infirmorum Confessionibus, ut socius eo loco sit unde videre nos possit: Dum ad populum concionamur, non oblivisci vitæ etiam exemplo auditores instruere, ut Regula 18. Sacerdotum ac Concionatorum 3. admonet. Atque ita quoque ceteris in rebus: adeo ut si rectam in omnibus intentionem habentes, præfidiisque idoneis auxiliisque utentes, quæ nostra nobis Religio subministrat, nobis ipsi non defuerimus, sperandum sit per divinam gratiam, & per influxum illum cælestem, ac restaurationem spirituales; quam Salvatoris nostri bonitas ita laborantibus impertire solet, majoribus nos viribus, consolatione, ac securitate, progredi posse per semitas istas alioqui difficiles: in quibus quidem duarum rerum nos admonet Ieremias Propheta illis verbis: *Prohibe pedem tuum à nuditate, ac guttur tuum à siti.* quarum utraque sine dubio summopere nobis necessaria est. Nam nisi in hoc itinere pedes nostros benemunitos præfidiis his, quæ jam diximus custodiamus, periculū est non tantum, ne mundi huius luto inquinentur aut vulnerentur spinis, sed (ut notat S. Hieronymus in illum ipsum locum) ne à venenatis etiam serpentibus mordeantur. Ex altera etiam parte nisi rore aliquo ac refrigerio cælesti, in his aliquādo laboribus reficiamur, ac consolationibus sustentemur; certum est, debilitatem nostram futuram tantam, ut

Ierem. 2.

mul-

ultum itineris conficere nequeamus. Sed tamen cum ad vires colligendas recipimus nos interiores animi motiones, Deique contemplationes, & ex iis egredimur ad proximorum necessitates: non est difficile retinere in eadem quiete cum tranquillitatem, tum vigorem etiam animi nostri. Vnde D. Augustinus ad Nebridium scribens cum dixisset ex separatione à Re multo strepituque rerum istarum, gigni in animo solidum quoddam gaudium, cui nullum humanum gaudium ulla ex parte comparari potest; subjungit etiam hæc verba: *Quod in naturam humanam talis vita non cadit, cur aliando evenit ista securitas? cur tantò evenit cretius, quantò quis in mentis penetralibus adorat in Deum? cur in actu etiam humano per eumque ista tranquillitas manet, si ex illo adyto ad agendum nunquam procedat?* Ecce ab experientia propria demonstrat nobis hic sanctus Pater, tum securitatem veramque lætitiā reperiri, quando in penetralibus cordis cum Deo tractamus; tum pacem etiam ac tranquillitatem in actionibus retineri, quando ex interiori hoc colloquio, nati tamquam armati ac splendentes ex consortio Dei, eximus ad quærendas animas ipsius gloriæ divinæ causā. Ex quo facile cernitur, quantum sit orationis necessitas, & quantum nostra intersit diligenter ac fructuosè facere, quod ex regula quotidie facimus.

Epist. 116.

17 Prætereà in ipso tempore moderatio-

218. *Epist. 4. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ*
nem adhibendam esse : quia præter hanc di-
gentiam jam explicatam, quam ob infirmi-
tem nostram certum est nec omnibus facile
esse, nec à plurimis tam perfecte præstari pos-
quam expediret, necessarium est quandoque
tempus nobis vacuum à negotiis concedi, in
sanctis ac utilibus; quo respiremus aliquan-
tum, ac vires spirituales restauremus: sim-
que nos & nobis ipsis & proximis nostris
liores reddamus. Neque hoc est ullo modo
spiritus peregrinus, aut contra Instituti nos-
trationem, sed valde potius consentaneum
ac regulis Constitutionibusque nostris,
B. P. N. I G N A T I I menti ac desiderio quan-
maxime consonum. Nam sculptores ac lapi-
cidæ, qui marmora aliaque petrarum generum
incidunt formantque, cum non ignorent
continuis ictibus ac collisione rerum duris-
marum retundi aciem suorum instrumento-
rum, paratam habent semper apud se cotam
qua acuantur; & aliquando etiam ignem, quo
novum eis temperamentum restituatur. Nec
ipsi aut quisquam alius recti iudicii existima-
re potest, id tempus esse perditum, cum alio-
quin non solum lapides illi formari non pos-
sent, sed & ipsa etiam instrumenta licet ferrea
remanerent obtusa ac penitus inutilia. Id quod
D. Gregorius divine plane ad nostrum expli-
cat propositum commentariis suis in Iob su-
per illa verba, *Numquid mittes fulgura, & ibunt,*
& re-

*Lib. 30. Mo-
ral. c. 2.*

Iob. 38.

revertentia dicent tibi, *Adsumus? Mittuntur*, in-
 nit, & vadunt cum de abscondito speculationis inti-
 mæ in activæ vitæ latitudinem diffunduntur. Sed
 revertentes dicunt Deo, *Adsumus*, quia post opera
 exteriora, quæ peragunt, semper ad sinum contem-
 plationis recurrunt, ut illic ardoris sui flammam re-
 fluant, & quasi ex tactu supernæ claritatis ignescant.
 Citius enim inter ipsa licet bona, exteriora frigesce-
 rent, nisi intentione sollicita ad contemplationis
 ignem incessanter redirent. Et paullo inferius: *Nisi*
nim ad contemplandum Deum sollicita semper
mente recurrerent, nimirum interna cæcitas etiam
 exteriora prædicationis eorum verba siccaret. Verum
 quoniam hac de re jam alias scripsimus, osten-
 dimusque quanti momenti sit, ac etiam neces-
 sarium, nonnulla tempora receptui ac solitu-
 ni in Societate etiam dare ad meliorem spiri-
 tus restorationem per exercitia quædam spi-
 ritualia; nihil ultra hoc tempore adjiciam,
 nisi ut ipsum iterum vobis commendem, id-
 que eo vehementius, quo jam per Dei gra-
 tiam experientia didicimus, universales il-
 las renovationes, quæ jam non semel factæ
 sunt, non minus utiles fuisse per totam So-
 cietatem, quam divinæ bonitati ac majestati
 gratas.

18 Postremo loco præter illa, quæ par. 10.
 6. 7. 8. & 9. dicuntur, non parvi æstimanda
 sunt, quæ undecimo habentur de retinendis
 externis Societatis amicis, ac reconciliandis:

iis qui ullo modo à nobis alieni fuerint. Manifestum enim est, Societatem non paucos & versarios habere, quos ut timere non debemus, cum ea præstamus quæ officii nostri sunt (*imo beati sumus cum ma' edixerint nobis homines* quod ad humiliationem, exercitium, ac metum nostrum non parum prodesse potest) nihil minus ut per huiusmodi hominum externorum inevolentiam, quemadmodum Constitutio inquitur, magis in omnibus r. bus Dei obsequium gloria crescat; curandum nobis est diligenter per ea media, quæ prudentia religiola subministrabit, ut qui averſi sunt, recuperentur. Maxime autem studendum est, ne ullam ex parte nostra causſam præbeamus, dum vel cupiditatis & avaritiæ notam non effugimus; vel aliquam occasionem præstamus, ut nos superbos aut arrogantes, vel negotiorum sæcularium cupidos esse putent, quique in Principum aulas, & in omnia loca & omnia negotia nos ultro ingeramus. Quo in genere, etsi dubium non est, quin multa falsa injuste nobis imponantur; debemus tamen hinc majoris cautionis ansam sumere, nec quidquam facere quod iniquam illam opinionem confirmet: sed omni potius cum humilitate ac circumspectione ambulare, secundum gratiam vocationis ac Instituti nostri.

19 Ecce, Patres carissimi, sensum affectumque animi mei quam potui planissime his ver-

is expressum : judicium etiam de iis rebus ,
 quæ Societati nostræ nocere possunt ; & quid
 iam faciendum ad ejus conservationem.
 Hoc illud est quod in præsentia mihi occur-
 bat post aliquot mensium meditationem ,
 quibus & divinæ bonitati per orationes & sa-
 crificia rem commendavi , & cum Patribus his
 nobis Assistentibus contuli. Executio ad RR.
 vestras pertinebit , ad quam cupio ut RR. Ve-
 stræ quam primum manus admoveant , virili
 animo , ac suavi efficacia ; quemadmodum fa-
 turus scio , nec dubito quidquam ex ipsarum
 parte defuturum. Negotium non mediocris
 momenti est. Agitur enim de conservatione
 illius rei , quam qui impugnat , pupillam tangit
 Altissimi.

2o Reliquum ergo est , ut omnes ausculte-
 nus Matrem nostram , quæ nos iis vocibus ap-
 pellat , quæ cujusvis pectus commovere queant ,
 quibus iisdem olim illa Sanctorum Machabæo-
 rum mater filium suum fortissimum animabat :
*Fili mi , misere mei , quæ te in utero novem mensi-
 bus portavi , & lac triennio dedi , & alui , & in æta-
 tem istam perduxi .* Misericordia autem , quam
 ipsa sibi à filio precabatur , illa erat , ut ille viri-
 liter in certamine se gereret. Unde infert : *Sed
 dignus fratribus tuis effectus suscipe mortem , ut in
 illa miseratione cum fratribus te recipiam .*

Iam vero eò majoribus ac ardentioribus vo-
 cibus hortatur nos Societas , Mater nostra ,
 quæ

2 Mach. 7.

222 *Epist. 4.* R. P. N. CLAUDII AQUAVIVÆ
quæ tantis laboribus ac vigiliis, tantaque
ritate nos genuit, lactavit, educavit in Christo
quod illa à nobis postulat, ut non solum
viriliter, ac fortiter in hoc prælio dimicemus
sed alios etiam fratres nostros, filios suos,
idem certamen animemus ac dirigamus: quod
aliquando una cum iis ac aliis fratribus nostris
majoribus natu, primis videlicet Societatis
nostræ Patribus, qui fortissime, summaque
cum ædificatione ac fructu certamen hoc
sustinuerunt, gloriosos tandem in cælo nos
cipiat. Orationibus, sanctisque RR. Verborum
sacrificiis plurimum me apud Dominum
commendo. Romæ xxviii. Martii, M.
LXXXVII.

RR. VV.

Omnium in Christo Servus

CLAUDIUS AQUAVIVA

EPI

EPISTOLA V.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS

CLAUDII AQUAVIVÆ

Ad Patres & Fratres Societ. I E S V.

QVIS SIT ORATIONIS
ET POENITENTIARVM VSVS

in Societate, juxta nostrum Institutum.

N Onnullorum animis aliquando de Constitutionum & Regularum intelligentia simul & praxi, qua de poenitentiis & orationibus præcipiunt, infedisse dubitationem accessimus. Itaque optimum factu judicavimus, pro ea quæ nobis incumbit ex officio cura, aliquot super ea re capita, quam fieri poterit breviter, enodare.

I Finis nostræ Societatis est, salutis suæ & perfectioni consulere primum; deinde proximorum etiam salutem & perfectionem accurate promovere: cum illo tamen inter finem utrumque discrimine, ut qui nos spectat, eo qui proximi rem attendit potior habeatur, tam propter uniuscujusque vinculi obligationem,

nem, quam propter bene constitutæ caritatis
ordinem, & maximè, quod hic postremo
priori illi velut fundamento innixus ita
ciatur, ut hoc labefactato, iste corruat & col-
labatur necesse sit Eapropter primi illius as-
quendi rationes, incredibili plane sapientia
B. P. N. IGNATIVS quam plurimas nos edo-
cuit, sed nullam oratione & mortificatione,
quibus aliquid jam dicturi sumus, efficacior
commendavit; ut quas superiori Patrum
strorum memoria, diuturna viri sanctissimi
experientia edocti, validissimas esse testat
reliquerunt.

2 Et ut ab Oratione ducatur exordium
quod ad destinatum illi tempus attinet, pri-
mum dico: Tancti liberum non sit Scholæ
sticis, multum in illa temporis collocare, tan-
do studiose caveatur, *ne intepescas solidam*
virtutum, & religiosa vite amor; ut nec etiam
variis poenitenciarum afflictionibus corpo-
atterere; propterea quod litterarum studi-
quæ totum pæne deliderant hominem, ad-
cantur: quæ si ad maiorem Dei gloriam,
proximorum utilitatem sincera mentis ac-
colliment, ipsi non modo gratam æque tem-
poris, verum etiam, quod ipsæ perhibent
Constitutiones, divinæ majestati rem faciunt
gratiorem; nihilominus tamen Professis, &
formatis Coadjutoribus, de quibus tamquam
certum ducitur, quod in viros spirituale evan-
ferunt,

serint, & qui sic in via Christi Domini Nostri profecerint, ut per eam currere possint, nullam regulam præscribendam judicavit, nisi quantum corporis valetudo, & externæ occupationes caritatis atque obedientiæ permittunt; dum tamen semper Confessarius consulatur, & ubi dubium acciderit, quid conveniat, res ad Superiorem deferatur, ut expresse habet sexta pars Constitutionum. Et si vero postmodum Congregatio Generalis singulis horam meditationi impendendam definivit; ea tamen est illius mens, ut ad longiorem nemo quidem per hoc teneatur, nemo pariter ab illo tempore eximatur: non tamen ullatenus Constitutionem abroget, aut ei quod antenus deroget, quin, sub ea qua superius exposui ratione, utriusque ampliandi libera facultas omnibus permittatur. Quamobrem dum quis probabiliter audeat sibi polliceri, fore ut nec immoderato labore valetudinem lædat, nec in officiis proximo præstandis desit, aut deficiat, nec in obedientiæ mandatis ea qua par est alacritate exequendis tardior se præbeat, integrum ei relinquitur quidquid temporis ad profectum suum magis facturum videbitur, id omne tempus piæ, vel commentationi, vel lectioni, non minori laude, quam merito assignare. Quantum vero spectat ad studium in officio suo perfungendo, ad disciplinam & communem domus ordinem, ut est recrea-

226 *Epist. 5. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVAE*
tio, &c. vel denique ad necessariam post toleratos ministerii sui labores cessationem, constat hæc omnia superiori exceptionis formula, obedientiæ nimirum & valetudinis, ceterorumque prius commemoratorum capitula ambitu comprehendi.

3 Quod si vel modus attendatur vel materia, qui se jam sæpius piis illis commentationibus exercuerunt, longoque usu facilitat in orando sunt assecuti, illis nec certum argumentum, nec ratio singularis videtur esse præscribenda. Spiritus enim Domini, qui laxissimis habenis ferri solet, per innumerabiles animarum illustrandorum, & sibi arctissime devinciendorum vias, quasi freno, sic finibus denotatis non est coërcendus: & nos, ut non minus pie quam prudenter bonæ memoriæ P. Natalis in hunc sensum aliquando pronuntiavit, divino Doctore par est quidem obsecundare, sed non licet antevertere. Quare ut absurdum foret, & prudentiæ legibus alienum, Societatis nostræ hominibus penetranda naturæ divinæ mysteria, infinita per omnem modum Dei supremi attributa pervestiganda, hypostasi triplicem unitatem, & naturam simplicem Trinitatem rimandam & perscrutandam peculiari penso dictare; ita foret absurdissimum illis commentandis, quasi nostro repugnantibus Instituto, cuiquam interdiceretur. Non tamen imus inficias in hoc meditando
gene-

genere nonnulla interdum, ex eorum qui minus illo prudenter utuntur vitio, mala suboriri, dum illi scilicet effectum ex eo plane contrarium assequuntur: ut cum, exempli causa, inde reportant bonam de se, quod sublimia speculentur, opinionem; de eo vero qui res simplices, nec ita reconditas rimetur, æstimationem viliores; aut pervicax in decernendo iudicium; vel obfirmatum ad spirituales, quibus illic mens perfunditur, voluptates fruendas, animum. Hæc namque omnia parem & obedientiæ injuriam, & animorum zelo inferunt detrimentum. Itaque hujus notæ homines, non ut contemplativi, sed ut certissimis adversarii laqueis irretiti contemplantes expediendi sunt: imo etiam interdum ab illa inani & falsa contemplatione segregandi, & in viam reducendi. Neque tamen ea re veritati reluctandum est, aut testatissimæ Sanctorum Patrum experientiæ refragandum, & habenda despiciatui contemplatio, vel ab ea Nostri prohibendi: cum illud plurimorum Patrum sententia suffragioque perspectum sit & exploratum, veram perfectamque contemplationem potentius & efficacius altera qualibet piarum meditationum methodo, superbientes hominum animos frangere atque contundere, pigritantes ad obeunda Superiorum mandata vehementius incitare, & languentes ad salutem animorum procurandam ardentius inflammare.

4 Iam vero quod à plerisque solet usurp
 ri, cum asserunt omnem orationis nostræ vim
 & efficientiam ad aliud referendam esse; ne-
 que committendum, ut ex se nuda sit & solia-
 ria contemplatio; si recte intelligatur, extra
 omnem reprehensionis aleam est constitutum
 imo & eorum aliquo, qui deinceps significa-
 buntur, modo à Prædecessoribus nostris re-
 sponsum aliquando fuit & scriptum. Primum
 est, non illic Nostris consistendum esse, ut in-
 terno illi orationis gustui adhærescant, & per-
 modica dulcedine deliniti, nihil uberioris fru-
 ctus illinc ad se derivare, ad vitam moresque
 recte formandos, aut virtutes sibi comparan-
 das elaborent: ita ut, verbi gratia, post pensi-
 tatam solerti contemplatione Servatoris ho-
 minum, quæ in acerbissimis dolorum perpe-
 sorum cruciatibus eluxit, patientiam, post ab-
 jectionem illam accurate discussam, post ser-
 vorem & eum, quo violentissime incendeba-
 tur, zelum animarum, iisdem, quibus antea,
 impatientiæ superbiæque stimulis agitentur.
 Verum hic orationis fructum ad aliud refe-
 rendi modus, Religiosis hominibus commu-
 nis est, & omnibus qui se contemplationi de-
 dunt, usurpandus. Alter est, ut in contempla-
 tione mens nostra divinæ caritatis ignibus ex-
 ardescat, & in Deum, quem summe bonum,
 summe diligendum intelligit, amore feratur
 inflammato: ex quo deinceps acris illa deside-
 ri

rii flamma subsultet, ab amore sui tamquam à vinculis & custodia evolandis, & Deo Opt. Max. fideliter in omnibus famulandi, simul etiam omni conatu annitendi, ut tantum & tale bonum, tam expetendum cognoscatur ab omnibus diligenter, & ametur singularitèr. Ea tamen lege, ut cum ita præpotenti Deo placere, ita sui Instituti normam exigere, ita expedire, vel denique ita juberi intelliget, se libenter ab illa suavitate, & grato contemplationis sensu sejungat, & ad operandum animose reliquis adjungat: iidemque concepti in illa fornace pietatis ardores, & eum ad agendum inflamment, & eos quibuscum agit, laudabili religiosæ vitæ exemplo incendant. At vero qui se vitæ Monasticæ mancipavit, & solitariæ Religioni addixit, cum id Deo cordi esse noverit, ut juxta illud quod profitetur vitæ genus, placidissima illa quiete perfruatur, *ut vacet & videat, quoniam suavis est Dominus*, satis habere debet, cellæ suæ conclusus angustiis, proximum ferventi precum suarum auxilio impertire. Tertius denique modus est, ut sacrarum paginarum sensa, fideique nostræ vera principia, ea mente meditemur, ut intelligentia comprehensa, deinceps ea rudium populorum animis dicendo docendoque instillemus. Quod si tamen quisquam sentiat Meditationis nostræ fructum, hoc postremo sensu ad aliud spectare, ut ex vi naturæ suæ, non etiam feratur ad amandum

Deum, aut cognoscendum meditatio; imo sic afferat Societatis homini nunquam licere, Deū unicum diligendum vel intelligendum in oratione sibi proponere, sed ita perpetuo ei meditationem instituendam, ut re ipsa semper ad aliud intendat, neque sit ei liberum aliquid eorum, quæ non referantur ad aliud, meditari, is dubio procul errat, & in alium sensum hanc propositionem detorquet, quam vel Doctorum auctoritas, vel contemplationis natura patiatur. Nec enim quispiam recte pronuntiaverit, ideo à me Deum amari, ut aliquid ei gratum exequar, contra potius illud ea propter exequi censebor, quod illum amem, & amoris illius stimulis ad opus illud aggrediendum & perficiendum impellar.

§ Et quoniam superius commemorata magni ponderis habenda sunt & momenti, contraham in pauca, quæ jam explanata sunt, de eo quod inter meri contemplativi (puta Carthusiani, aut alterius cujuscunque) & unius è Nostris orandi rationem discrimine intercedit. Primum enim, tempus in utroque diversum est. Etenim ille id omne quod potest temporis, quoniam aliis negotiis non distinetur, in orando consumit: hic succedentibus sibi indefinente serie negotiis, pietatis exercitia, & animi cultum sæpius interrumpere cogitur. Ille tametsi corporis vires labore illo precationis longioris multum enervet atque debilitet,

litet, modo tamen valetudinis apertum periculum non incurrat, nihil à professione sua alienum admittit, cum se minus idoneum ad obeunda cetera suæ religionis munia non efficiat: hic vero, quia multa, neque mediocria bona, vocationi suæ conformia, acri illa corporis divexatione, & virium defatigatione impediat, dum immoderatis illis laboribus plus justo se conficit, fines sibi à Deo & Religione constitutos prætergreditur. Ille vix unquam ex obedientiæ mandato à meditatione, in qua suæ vocationis præcipuum caput est collocatum, distrahitur: hic identidem aliò, quò scilicet eum vocatio sua deducit, abducitur. Postremò ille tamquam in portu suo, sic in hoc exercitio jucundissime acquiescit, & tentationi ducere debet, quotiescumque aliud quidquam in his commentationibus suis spectare provocatur: hic contra, si propter eam, quam in hoc sanctæ quietis otio voluptatem experitur, ad opus in Domini vineam egredicunctetur, in potissima suæ vocationis parte insigniter deficit. Ille solitudinem sectatur & silentium, ut ea, quibus in oratione plurimum juvatur, subsidia; & quia nihil aliud proficetur, utrumque sanctum & inviolatum religiosissime custodit: hic vero quatenus Instituti sui mediis, nec finis sunt obstaculo, secessum eundem ab humana consuetudine, silentiumque consecratur. Et eam ob rem, ut se ab

232 *Epist. 5. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVAE*
hominum familiaritate sponte segregat, & se-
lentium, dum licet decetque, observat, ita pa-
riter utrumque, cum vel obedientia vel caritas
exigit, non sine merito sæpius interrumpit.
Non enim debet permittere, ut eum captandæ
quietis illius amor ab accurandis proximi com-
modis retardet: debet tamen hoc tenere, quod
Superioribus B. Gregorius faciendum fug-
gerit: *Internorum curam, exteriorum occupatione*
minuens; exteriorum providentiam, in internorum
sollicitudine non relinquens.

6 Quia vero crebris negotiorum turba-
tibus sanctæ contemplationis tranquillitas
Societate frequentissime interturbatur, illam
in Nostreis desiderabat Beatus Pater I G N A-
T I V S (non quò forent minus studiosi ad tem-
pus aliis occupationibus suffurandum, & in
colligendis conferendum, sed ne proximi com-
munionem ideo intermittere, & opere imperfecto
recipere cogerentur) ut in omni loco consti-
tuti, & quibuscumque implicati negotiorum vi-
culis, per aspirationes tamen frequentata
mente ad Deum euolarent; eumque locorum
ubicumque præsentem invenirent; & hoc per
optimum orandi genus existimarent, cum sum-
ma omnia ad Dei cultum & gloriam ampliorem
revocarent. Hic tamen aliquid ahiberi di-
stinctionis necesse est. Nam si pure solitaria
opera, & externa ministeria attendamus, eo
sensu orationis nomen ferre possunt & susti-
nere,

& aere, quo viri sancti solent asserere, quod is ab oratione non desistit, qui à recta operatione non discedit. At si illam mentis ad Deum sursum intentionem, & oblationem, quâ se Domino suo mens in oratione consecrat, intelligamus; hæc una vere orationis appellationem promeretur, quam, ut hortatur S. Basilus, omni temporis puncto debemus usurpare, tum immortales Deo gratias agendo, tum in supremam illius majestatem mentis oculum defigendo. Tum demum enim vere & perfecte, *Sine intermissione orabimus, ubi omnis prorsus vitæ nostræ ratio atque institutum divinæ nos conformaverit voluntati; sic ut vita ipsa dici & esse promereatur, continens quædam & indivulsa oratio.* Animadvertendum tamen occurrit, hanc proprie non esse profundam illam altamque de rerumstrarum statu, de natura Divina, vel æternæ beatitatis gloria, quæ ad sui notitiam absolutamque rerum cælestium cognitionem desideratur, considerationem: deinde vero vix, ac ne vix quidem id genus aspirationum ab eo exerceri posse, qui non ante diuturno & diligenti usu consuetudinem orationis contraxerit; animumque peregre comparatum habuerit. Ut enim verissime dicam, animi illa in sublime iterata familiariter ejaculatio, vere fructus qui ab oratione reportatur, reputanda est. Vnde præclarissime D. Gregorius in illa verba, *Sine intermissione orate*, docet hoc eum,

qui perfectus non sit & numeris suis absolutissimus, præstare non posse: itemque illum propter tenuitatis imbecillitatem humi seorsum abjectus & terrenis affixus, tanto minus interrupte hoc effecturum, quanto magis ipso orationis tempore per continuam mentis ad alia evagationem, à divina præsentia quæ fugereprehenditur.

7 Sit igitur indubitatum, hanc Dei præsentis intuendi exercitationem esse pietatis plenissimam; & Societatis operis, quæ tempore proximi bonis infudant, admodum necessariam: non sic tamen, ut illa una contenti esse debeant, nec secessum etiam & otium suo studiose captent, aut se donum illud affectuuros confidant sine peculiari recollectionis studio, quam in eum finem curare debent, non internam modo ab omni strepitu, & tumultu rerum mundanarum, & suarum cupiditatum: verum & externam loco & tempore debito retinendam, modo ut ullatenus, quod sæpe fuit inculcatum, aut obedientia non lædatur, aut animorum auxilium non retardetur.

8 Iam vero tum internæ, tum externæ mortificationes, non solum à B.P.N. in aliis Religiosis ordinibus liberaliter laudantur; sed etiam ipsi nostræ Societati enixe commendantur. Et quamquam ad maiorem Dei gloriam magis pertinere credidit, ut nullas haberemus poenitentias ex officio persolvendas, sed ut eas

sibi

sibi quisque posset assumere, quæ viderentur cum approbatione Superioris ad majorem sui spiritus profectum convenire, & quas propter eundem finem Superiores eis possent imponere. Quamquam item in quarta Constitutionum parte, ubi de Scholasticis agit, propter eam, quæ valetudinis ipsorum haberi debet, curam, & occupationis in studio rationem, quemadmodum de oratione dixit, ita & de mortificationibus monet, ne multum illis eo tempore loci tribuamus. Nihilominus tamen perspicuum est ex capite tertio partis sextæ, provectis eum & spiritualibus, quales ponit esse Professos & Coadjutores formatos, nec mortificationis, nec orationis certum modum definire, sed discretæ cujusque caritati ex Confessarii consilio, & Superiorum in dubiis responso, definiendum permittere.

¶ Verum, ut arbitror, nulli super ea re dubium unquam inhæsit. Hoc tantum nonnullos angit, quod Societatis nostræ labores, & varia officiorum impedimenta, maximam hac in parte moderationem petere videantur. Quibus ut satisfaciam, & animos omni scrupulo levem, statuendum est primo, qui hic in excedendis modi terminis errores admittuntur, non solum à B. P. N. parte tertia, quod & regula 48. Summarii Constitutionum continetur; sed etiam à D. Augustino in sua regula, S. Basilio, Cassiano, D. Bernardo, omnibus deni-

Exam. c. 1.
§. 6 Habe-
tur reg. 4.
Summar.

Cap. 2. §. 7.

denique Ducibus in via Domini improbare
quod nocumentum afferre, & majora be-
soleant impedire, ut B.P.N. admonet: & i-
met de se B. Hieronymus testatur in hæc vo-
ba: *Experientia didici, asinum cum lassus fuerit
diverticula quærere.* Sanctus item Bernardus
ut oculatus testis asserit, æqualium suorum pro-
rosque attrita per immoderatos ardoris efflu-
vescentis impetus valetudine, amatores e-
toresque sui in tantum postea factos fuisse,
nemo non quereretur, nemo non eorum di-
cata vivendi ratione offenderetur. Nam,
prudenter notat Humbertus in regulam S. Au-
gustini, verum quidem est, ei qui prædica-
nibus, & laboriosis aliis operibus vacat, i-
menti sui curam, ut multorum dierum ite-
emetiri possit, gerendam esse: item illi, cui ter-
vilem operam alius præstat cavendum esse,
dum hunc nimio pondere premit, opprimat,
& ille fractus & exhaustus in morbum inci-
dat, ut ei postmodum dominus cogatur mi-
strare. Tamen etiam, ut idem ille monet, à car-
ne nostra cavendum est solerter, quæ ut astutus
vulpecula gallinæ rapiendæ gratia se mortua-
sæpe mentitur, simillime licet multa possit,
tamen infirmam & invalidam fraudulenter li-
mulare non veretur. Quin & ipse B. P. N. I-
NATIVS, qua parte de victu moderando
Exercitiorum libello disserit, aperte significat,
in pœnitentiis intermittendis persæpe nos sub-

molæ carnis affectu seduci; persæpe falsa persuasione deludi, qua ad credendum impellimur, tam graves à nobis sine valetudinis evitanti detrimento afflictationum asperitates non posse tolerari. Neque vero sufficit erga illas macerandi sui rationes animo bene affici, nisi pariter reipsa, eas animose in seipsos usurpent & convertant. Earum enim usus juvat plurimum, meriti palmā amplificat, & omnes, quæ pullulare possent in hoc colendo exercitio, difficultatum aut molestiarum spinas aculeosve vel retundit, vel stirpitus eradicat.

10 Nec vero etiam id existimandum est pœnitentias in impudicos lascivientis carnis imperat, tus tantum debere adhiberi, cum non ad id solum efficaces, sed ad sexcenta alia in virtutum studio non mediocriter conferre perhibeantur. Divus idcirco Hieronymus ad Celantiam matronam (aut, ut verius loquar, S. Paulinus, cum ius ea epistola probabilius esse judicatur) loquitur, cum illum Pauli discutiens, *Castigo corpus meum*, innuit planissime, non id solum propter corporis castitatem in integrum conservandam ab Apostolo factitatum, ut quidam imperiti putant: *Non enim huic tantummodo, sed omnibus omnino virtutibus abstinentia opitulatur; neque magna aut tota Apostoli gloria est non fornicari: sed hoc agit, ut castigatione corporis erudiatur animus, quantoque nil ex voluptatibus concupiscit, tanto magis possit de virtutibus cogitare.* Sed neminem, ut opinor, latent de

de mortificatione externa fructus uberrime
 promanantes, non item permulta, quæ Re-
 giosos, maxime vero operarios, ad illam ma-
 faciendam possunt incitare, argumenta. Quo-
 rum aliqua, præter ea quæ traduntur à B. P. N.
 in Exercitiorum libro, belle Humbertus
 superius annotato, recenset. Illud vero er-
 gravissimo affine est, affirmare, internam
 nobis satis esse mortificationem, resig-
 nationem, obedientiam, aliasque generis e-
 dem virtutes; nec esse quod viam illam aspe-
 ram à Sanctis Patribus tritam & calcatam
 sistamus. Licet enim B. P. N. singulari cu-
 prudentia, propter maximam naturarum,
 tionum, negotiorum, muniorum, aliarumque
 circumstantiarum in Societate varietatem,
 nihil ex vi regulæ æqualiter ab omnibus tene-
 dum injunxerit; non ideo tamen eadem ip-
 regula, eademque Constitutio, mentem suam
 & voluntatem satis evidentibus indiciis
 vincendam non patefacit: sed omnis dubii ca-
 do versatur, ut quæ mediocritas custodienda
 sit, habeatur.

II Si quis tamen propius animam adven-
 tat, omnis ille modus à tribus capitibus, qua-
 lis esse debeat, nullo negotio deprehendetur.
 Primum est Societatis finis: alterum, quibus
 uti solet, media: tertium ipsius Constitutionis
 verba. Et quoniam, à nobis salus & perfectio
 propria, tum deinde proximi, ut scopus atten-
 ditur,

ubætur, quæcumque mortificationes fini illi non
quæ sunt impedimento, sed magis adjumento, ne-
amque nimia, nec immoderata, habita ratione
ta, nis, judicandæ sunt. Media vero quampluri-
à B. ga censentur: ad usum quidem nostrum, Re-
ertulæ: ad bonum proximi, munia omnia, sive
eroædicationum, sive confessionum excipien-
termarum, sive lectionum. Quamobrem quæ-
, reamque mortificationum genera impediunt,
neris ut ita debilitabunt, ut commode vacare non
lam liceat iis, quæ vel propria profectus singulo-
catum necessitas exiget, vel imperabit obedien-
ularia, vel externa illa ministeria flagitabunt, in-
rum, discretæ Nostris & immodicæ, licet fortassis
iarum in solitario moderatæ viderentur, existiman-
tem læ sunt. Restat extremum caput, quod verba
us te Constitutionis observanda suggerebat, quæ
adem plana sunt, tam liquida, loco signato, par-
tem te sextâ, ut vix ullum dubitationi locum reli-
ciis quum esse patiantur. Etenim præter illam Re-
lubigulam, quam in universum ponit sub finem
todie paragraphi primi ipso initio, duo tangit capita,
quorum alterum corporis valetudinem, alte-
rum occupationes à caritate, vel obedientia
s, & profectas intuetur.

12 Hæc cum ita sint, ut breviter omnia re-
, quæplicemus; Pœnitentiæ, quæ ad illam normam
tutio comparatæ, modum non superabunt, nequa-
erfectam quam ut Instituto alienæ haberi debent aut
s attrahunt appellari, quas etsi ille frequentet, hic omit-
ditat,

tat, singularitas tamen non est censenda, de
 aliquis ut suæ pietati singulariter satisfaci
 officium tamen ceteris commune non præ
 mittit. Cujus rei disertissimis verbis co
 ptum Generalis Congregationis decre
 habemus, ut omittam constantem omni
 Theologorum hac in re sententiam, *Quod*
pertinet ad singularitatem si quis jejunet, alius
jejunantibus, &c. Securè igitur juxta mensuram
 discretionis in sanctæ caritatis affectu, eas
 quas convenire duxerit, quisque assumat;
 alius alium vel judicet ideo vel contemnat. I
 S. Augustinus *De moribus Ecclesiæ* disputa
 quarumdam Congregationum meminit, quæ
 ipse Mediolani & Romæ vitæ sanctissimo
 florescentes viderat, in quibus licet singularia
 continentia viri Deo militarent, neminem tam
 ad austerum illud vivendi genus hortabantur
 neminem, quod amplecti non posset, asper
 bantur: ut nec etiam è contra de ullo, qui
 huic addiceret, male sentiebant. Nam ut p
 clare vir ille sanctissimus enuntiat, *Caritas præ*
cipue custoditur, caritati victus, caritati sermo, car
tati habitus, caritati vultus aptatur. Iam cui qu
 que sit oneri ferendo par, cui minor, Confessa
 rii & Superioris erit judicare, simul & studio
 cavere ne in alterutram partem quoquo m
 do peccetur. Illud vero quod à nonnullis mi
 nus forte cogitantibus fertur, profectum spi
 ritualem non in pœnitentiis & mortificatio
 nibus,

da, in quibus, sed in momenti majoris virtutibus, obedientia nimirum, & aliis generis ejusdem constitutum esse, non est universim accipiendum. Nam si velint perfectum non esse in his positum, hoc est, hæc non esse ipsam & germanam perfectionem; id quidem certissimum est; sed non jam controversum, cum idem ipsum de sexcentis aliis, quæ Regulæ nostræ à nobis scerio petunt, possit verissime pronuntiari. Hæc tamen media sunt & adjumenta non vulgaris utique facultatis, quibus ad virtutes adipiscendas, & perfectionis viam fideliter ex Regularum præscripto emetiendam, uti debemus. Itaque semper à Dei servis in omni Religiosorum familia, etiam eorum, qui se ex animi sui sententia juvando proximo totos consecrassent, fuit observatum. Nec est quod illis nos quasi majora exequentes anteponamus: quidquid enim de hac ætate sentiendum sit, exploratissimum est eos omnes in ipsis incubulis, & nascentis Religionis ardoribus, gravissimis occupationibus, cum insigni sanctæ Matris Ecclesiæ fructu & gloria fuisse intentos.

13 Cum vero etiam existant forte nonnulli, qui non modo non probant, sed etiam culpant, quod Superiores ad orationes & pœnitentias plures quam Regula jubeat adhortentur, hoc amplius addendum fuit. Nempe quod si Superioribus liceat subditorum suorum pro-

movendorum gratia, etiam iis pœnitentias iungere, si forte profuturæ judicentur ad eos Deo conciliandos, & ab amore proprio demovendos; cum ad perfectionem, & ea quæ illi conducunt, libere possint Superiores habetando consulendoque movere, nihil appropinquat causæ, cur nec possint, nec debeant, ad habetando quoque perfectionis viam capeffendam tractare: modo cautionem adhibeant, ne quid indiscrete, vel supra modum, aut intempestive ad iis fiat; abftineantque à præscribendo, & censurando quidquam singulis privatim definiendo, vel ad hoc, aut illud mortificationis genus impellendo, nisi cum aut rei necessitas desideraret, aut subditus ipse consilium à Superiore postulare.

14 Ad extremum offenduntur nonnulli, quod cum ad has pœnitentias vehementius amplectendas invitantur, audiant interdum Regula nostra nobis præstitutas vix sufficere. Et tamen dubio procul si quis enucleate repensitet, maximam hic ambiguitatem latere clarissime comperiet. Nam qui sentiret, satis non esse, quod ex vi Regulæ præcepit super hac re B. P. N. næ is injuriam faceret Beato Patri, qui quod sufficere judicabat, Societati, in qua communis omnibus & eadem mensura valere non poterat, prudentissime imposuit. At vero si sic interpretemur, ut contendamus non esse illic consistendum, ubi nullas metas fixit B. P. N. sed ulterius modico illo,

illo, quod præscribitur, expleto, ad ampliora properandum; tum demum Sanctorum Patrum doctrinæ conformia sentiemus, (licet enim Religioso, præter Regulæ suæ demensum, aliquid Domino liberaliter supererogare) & Religionum antiquarum vestigia prememus. Sic namque apud Palladium Angelus Pachomio respondet, facilem suis legem positam esse, quod provectiores ea non contenti ulterius progressuri forent. Sanctus item Hieronymus ad Eustochium, de custodia virginitatis, Religiosorum prisca illius sæculi morem refert: inter quos qui spiritu ferventiores erant, si quempiam communi orationis penso contentum, ad reliqua pietatis officia tardiolem animadverterent, illum eapropter non increpabant, sed dissimulato quod noverant, eum sæpius visitabant, & prius incipientes provocabant magis orare, quam cogeabant. Quin & hoc ipsum consentaneum est ei quod B. P. N. declaravit. In eadem enim Regula docet liquido ad maiorem spiritus profectum, cum approbatione Superioris, eas quemque sibi assumere posse, quas sibi magis ad eum finem expedire cognoverit. Vnde liquet, quod qui sic locutus est, *Nolim equidem ut ex obligatione pœnitentias ullas suscipiendas habeant; tamen hæ poterunt assumi*, &c. apertissime testatus est à Regula præscriptas, quæ præter

unam diei Veneris abstinentiam nullæ fore
non sufficere. Alias quid vetat quempiam
colligere & argutari: Satis superque sunt,
Regula mihi ex obligatione mandat; e
vero Regula diserte fatetur nullas esse ex
gatione injunctas. Quantumvis ergo
nullas adhibeam, satis abunde fecero. Q
quam sit absurdum, quis non videt?

15 Quid quod in alia Regula, quæ ex
parte depromitur, monet quod *Corporalis
gatio immoderata esse non debet, nec indiscreta.*
hæc indiscretio nullatenus in id, quod à Re
la jubetur, cadere potest. Hinc ergo colligitur
est, aliud omnino præterea suscipiendum
Quare constat eos, qui in via perfectionis pro
gredi cupiunt, uti debere mediis illis, quæ
B. P. N. in Regulis & Constitutionibus com
memoravit, quorum è numero præcipua
sunt. Maxime tamen iis piæ & frequentime
tationi incumbendum est, quæ hominem
gis arctè Deo devincit, & præter divinæ op
quod impetrat, subsidium, D. Thomæ re
rente, ardentiores amoris divini flammæ edu
cit, & vehementiores actus educit. Iuvat etiam
mirum quantum pœnitentiæ & mortificatio
nis exercitium, quod dum intra modum, &
obedientiæ normam peragatur, ingentes gra
tiæ thesauros à Dei manibus impetrat; intim
ius Deo nos conjungit, & quod magni pen
dendum est, ad exactam Regularum aliarum,

ut per singulas decurrentibus potest apparere, nulla observationem confert. Nisi enim divinus amor, & nostri contemptus altas in animo nostro radices egerit, ægre Instituti nostri leges, quæ spiritus fundamento stabilitæ mutuis se juvant operis, illibatæ servabuntur.

16 Ob id causæ acriter intueri par est, in qua reparandarum spiritus virium necessitate versumur, & languorem, ac inertiam nostram causari potius necesse est, quam fervorem nimium criminari. Non est enim hoc tempore alteri orationi locus. Quod si inter primos illos fervores B. P. N. ævo in Societate, antequam ulla Regularum mentio facta fuisset, solemnes ageremus; contrahendæ fortassis habentæ videri possent, & impotentiores ardoris impetus, ut in Epistola de Obedientiæ virtute, & alibi non semel loquitur, moderationis freno coercendi. Sed quæ duæ cum ad ita sentiendum loquendumque causæ tum impellebant, nunc ambæ sublatae sunt: altera quod in illis mediocritatem omnem transilire clare arguerentur; altera quod inconsulto Superiore eas usurpare convincerentur. Nunc autem nihil valde de alterutra videtur esse metuendum. Et ut in aliquo deprehendatur immoderatus ille fervor, monendus tantum est, & in contentiori studio moderandus, non vero etiam in indiscretionem, quæ notatur in tam paucis, sic animose invehendum. Nam, ut semel dicam,

246 *Epist. 5.* R. P. N. CLAVDII A Q V A V I V A
quemadmodum dedecet, non adito au-
que Superiore hæc à subditis exerceri; ita
decet istis horum studiorum appetentior
sine ratione facultatem & usum liberum de-
gari, aut eos ab illis ullo pacto, nulla urgen-
caussa revocari. Non enim in obedientia
virtutum aliarum desiderato studio constan-
quisquam permanebit, qui non firmiter Deo
conjunctus uniatur. Quia nihil specta-
aliud, Epistolæ finem statuo, meque oratione-
bus vestris plurimum commendo. Roma
octavo Maji, M. D. IC.

Omniū in Christo Servus

CLAVDIVS A Q V A V I V A

247
EPISTOLA VI.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS

CLAVDII AQUAVIVÆ.

Ad Patres & Fratres Societatis, in Indiis Orientalibus constitutos.

DE FINE ILLIUS MISSIONIS.

VII **I**Nter multa, eaque mirabilia, quæ fidei nostræ oculis Dominus noster exhibere dignatus est spectacula, non est in postremis, tot barbararum gentium conversio, Ecclesiæ per omnes longe lateque mundi plagas propagatio, in tam densis tenebris errorum & ignorantie Dei & inscientiæ, clarissimum Evangelii lumen illatum; perduellium, & inimicorum in filios gratiæ & regni adoptio. Quod licet numquam attemptâ mentis cogitatione comprehendatur, nisi cum multa divinæ suavitatis dulcedine, sapientiæ admiratione, & potentiæ singularis laude atque veneratione; hisce tamen diebus, quibus æterni Verbi in hanc carnem mortalitatem adventum solemni cultu

Q 4

cele-

248 Epist. 6. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVAE
celebravimus, commodior sese nobis de
opportunitas, sacrarum paginarum oracula
& Prophetarum de eo vaticinationes
studio evolvendi, & attentiori cura me-
tandi.

2 Ex quo factum est, ut, dum ingentes pro-
missorum thesauros volutarem, quos ostendit
Esaia. 35. Esaia & aperit modò sub figura solitudinis
42. ad culturam extricatae, exultantis, lætabundae
& florentis quasi lilium; modò sub per-
35. cœcæ illuminatae, & in viam quam nesciebat
umbra scissarum in deserto aquarum, & tor-
rentium in terra arida & in aquosa apertorum
65. 19. nunc sub infinitis aliis figurarum, quæ vos
latent, integumentis; sed maxime dum discere
prædicat fore, ut gloria Domini prædicetur
gentibus, illorum ministerio, qui ad infolium
longè, ad eos qui non audierunt de eo, nec vi-
derunt gloriam ejus, summittetur; ut, inquam,
hæc eo majori cum admirationis sensu, animo
mihi repræsentarim, quo non præteritorum
illa modo, sed præsentium & futurorum esse
vaticinia videbantur, quoniam non uni fiebat
Europæ hujusmodi pollicitationes, neque fi-
nes aut Ecclesiæ termini, vel eorum qui ad tam
ingens convivium erant convocandi, angustia
cujuscumque provinciæ limitibus fuerant
coërcendi, cum idem ipse Propheta prædixisset:
Faciet Dominus exercituum in monte hoc con-

mentis oculos attentius defixi, ut intuerer quasi præluculentibus illis verbis, *Quia & hodie impletur hæc Scriptura in oculis nostris, & adhuc implebitur*, etiam industria laboribusque vestris (Patres Fratresque carissimi) quos ex omni membrorum Societatis nostræ numero, ad tam altam vocationem singulari privilegio delegit, potentique manu conservat idem ille, qui vos pridem ab hujus sæculi fluctuantibus undis liberavit. Hinc meum animum insignis enata subiit alacritas, cum animadverterem Fratres meos oraculo Prophetæ designatos, rei tam sublimis cooperatores, & administratos. Simul etiam confidenti juncta confusione, clarior mei status illuxit mihi cognitio, cum & vos illuc ab Europa delegandi, & duces præficiendi, & in opere suscepto vos dirigendi curam, æterna sapientia vili huic & inexperto ministro demandarit.

3 Quin etiam ulterius adhuc gradu facto simul cogitavi Religionis statum nobilem illum satis & sublimem (qui vobis cum reliquis Societatis Fratribus præsertim in Instituto communis est) à Domino cælestem & divinum magis mirabiliter in vobis effectum fuisse. Vestra siquidem castitas, non tantum ad propriam perfectionem, vel opem proximo qualemcumque suppeditandam refertur; sed eo etiam penetrat, ut vos idoneas reddat ope-

250 *Epist. 6. R.P.N. CLAVDII AQUAVIVAS*
ras, quæ Apostolicè discurrant ad Gentes v
culis, quibus implicatæ sunt, exolvendas. P
pertas vero dum vos ab omni terrena son
tudine segregat, & rerum humanarum aff
bus exuit, pedes vestros ad annuntian
Euangelium pacis veloces reddit. At obel
tia sancta vos dirigit, & quoquo versum
oras illas fidei lumine illustrandas deducit,
cæli motus terris lucem portare solet & ad
here. Perinde ac si in vobis vota illa, Reli
nisque statum divina providentia constut
voluerit, ut omnibus impedimentis expedit
eorum quos Propheta recensuit, albo ascer
possetis, & censeri ministri (quo nobilius qu
quam aut excellentius nec dici potest nec
gitari) gloriæ Plasmatoris vestri, odoris Ch
sti Domini dispensatores, & salutis animarum
egregii procuratores.

4 Quamobrem ardentissimo cœpi flag
re desiderio, partes quoque meas obeundi, &
vos ad vestras alacriter explendas animas
atque excitandi: quod ut facerem eò magis
sum adductus, quod acceperim pares aliquan
do monitiones injectas animis bonis & opti
mis, quales vobis Deus pietate sua largitus est,
non omnino sine fructu incassum abiisse. Sed
quoniam me temporis angustia, solatio desi
deratissimo vobiscum frui diutius non pa
tiuntur; hac perbrevis contentus epistola, alte
rius eadē super re, ad Nostros in India Orien
tali

tali degentes , à me nuper datæ exemplum vobis summittam. Etenim quod in vobis requiro ad summam , id unum est , ut attente perpendant singuli , videantque , quo tandem consilio tot operas Europæ subtrahimus , quorsum multa hic admittere Collegia recusamus , & tamen tantis cum periculis & difficultatibus , ad tanta maris & Oceani spatia emetienda vos mittimus , in quo nihil spectamus aliud , quam ut accurate indigenarum & fidei lumine destitutorum conversioni vacetur , cujus gratia nec barbarorum idiomatum perdiscendorum laboribus , nec itinerum asperitatibus , nec quibuscumque contradicentium obstaculis , nec cuiuscumque discriminis timori , nec ullius acerbis sensui , vel parcendum est , vel succumbendum.

§ Quod tanto studiosius est curandum , quanto natura (si sibi suæque indoli relinquitur) libentius fertur , & sive propter majoris momenti negotia , sive propter nobiliorem agendi rationem inclinatur , ut se totam impendat Lusitanis : quod tamen non sine gravi tot animorum instituendorum damno committeretur. Et sane dum numerum cogito , & eorum præcipue qui nostræ curæ subsunt , ad Deum adducendi facilitatem perpendo , magnopere vereor , ne Dominus aliquando rationem à nobis severissime reposcat ; *Quare non posuerimus pecuniam ipsius ad mensam , ut ipse*
veniens

veniens cum usuris exigat. Hic agitur de re magna & gravissima, ut illi nempe sint ab Deo, cujus ignoracione, ut nihil Divinæ Majestati est injuriosius, ita nihil rationali creaturae infelicius. Agitur, ut quantum spectat ad eos quibuscum illi non communicantur Passiones Dominicæ labores, quos tamen ea propter mortalitatem ingressus Servator noster toleravit, inutiles & irriti efficiantur. Et in hunc sensum sub persona Christi illa Jeremiæ verba Dominus peronymus declarat: *Non faceravi nec fecerunt mihi quisquam*; ubi LXX. interpretati sunt, *Non profui, neque profuit mihi quisquam*, quasi Dominus conqueratur, *Nullus enim tantum voluisti capere, quantum ego tribuere desideravi. Idcirco non mihi quidquam profuisse videor. Nec profuit quisquam: salus enim creaturæ lucrum est Creatori.* Itaque lucrum meum salutem illitis æstimans, non mihi profunt, qui non illam pro viris procurant. Id ipsum de Christianis improbis, qui Domini beneficiis, & expectationi non respondent, pronuntiari potest. Iam volens considerandum permitto, quantum illud mapam cum ratione de Gentibus vere dici possit, quæ non noverunt eum, neque laborum aut sanguinis à Dei filio fusi, vel copiosæ redemptionis participes factæ sunt, neque tam desiderato salutis suæ fructus ei reportant.

6 Non possum tamen facere quin vobis ob oculos ponam peregregium & appositissimum

ad mentem nostram D. Ambrosii sermonem ,
qui dum in Lucam agit de unctione , qua Sal-
vatoris corpus ungi debet , hæc habet præcla-
rissima, ex quibus juxta propositi vestri institu-
tum colligere licebit , quod vobis in manibus
sit ministerium, & apparatus, quem ad illud
per statum Religiosum fecistis; nec non obliga-
tionē, & illi satisfaciendi intelligere rationem :
Corpus ejus Ecclesia est. Corporis ejus odor sumus ,
& ideo decet ut mortem corporis ejus ornemus : etsi
nostros illa non requirat ornatus, sed requirunt pau-
peres. Ornabo corpus ejus, si fiam sermonum ejus præ-
dicator, & possim gentibus Crucis aperire mysterium.
Ornavit ille qui dixit : Quia prædicamus Christum
crucifixum, Iudæis quidem scandalum, gentibus au-
tem stultitiam, ipsis vero vocatis Iudæis, atque Græ-
cis, Christū Deum virtutem, & Dei sapientiam. Or-
natur Crux, cum id quod per imperitiam stultum pu-
tatur, per Evangelium sapientius æstimatur, ut possi-
mus docere , quemadmodum virtus adversaria per
Crucem Domini destruitur. Misi in Domini corpus
unguentū, spirare incipit, quod mortuum putabatur.
Ecce ministerii quod vobis commissum est, di-
gnitatem. Quid vobis faciendum incumbat at-
tendite. Ideo unusquisque adoriatur. emere labo-
re suo nisi quæ virtutum alabastrum unguenti , non
vile aliquod atque commune , sed pretiosum un-
guentum alabastrum , & unguentum pisticum : si
enim quis fidei congreget flores , & prædicet IESVM
CHRISTVM crucifixum , in omnem Ecclesiam ,
quæ

quæ corpus ejus est mundo mortua, requiescens D
 fidei suæ transfundit unguentum. Sequitur de-
 ceptus : Olere incipit tota domus passionem
 olere incipit mortem, olere incipit resurrectionem
 possit unusquisque ex hoc sacræ plebis numero d
 re : *Mihi autem absit gloriari nisi in Cruce Dom
 nostri Iesu Christi.* Iam studiose perpendite, q
 les demum esse debeant qui spirant, sed ma
 me, qui odorem illum spargunt. Spirat od
 redolet unguentum in corpore, si quis possit, (a
 utinam ego possim !) confidenter loqui : *Mihi au
 mundus crucifixus est.* Non amanti divitias,
 amanti homines sæculi, non amanti quæ sua su
 sed quæ Iesu Christi ; non amanti quæ videntur
 sed quæ non videntur, non cupido vitæ, sed ei qui f
 stinat dissolvi, & cum Christo esse, crucifixus e
 mundus. Hoc est enim crucem tollere, & sequi Ch
 stum, ut & nos commoriamur, & consepeliamur
 cum eo, ut unguentum, quod ista mulier in sepultu
 ram ejus misit, olere possimus. Sed videte quam
 pretiosum & salutiferum odorem : Non medu
 cre istud unguentum est, quo Christi longe lateque
 diffunditur nomen : unde etiam Prophetice dictum
 est : *Unguentum exinanitum est nomen tuum.* Ideo
 exinanitum, ut majore fides odore fragraret. Et ut
 finiam, ad alterius epistolæ exemplum vos re
 mittens, hoc tantum dico ; non sine ratione, à
 sanctis quibusdam Patribus in illa verba Can
 tlicorum, *Odor vestimentorum tuorum sicut odor
 thuris, differi ; tum demum sponsæ (quæ San*
 et a

ta Ecclesia est) vestimenta incensum redole-
 quuntur, quando reipsa convertendis reducendisque
 animis se totam impendit, cum in hoc maxime
 Deo, & odori suo per incensum designato, af-
 funditur.

7 Sed ut hoc percommode fiat, necessarium
 est triplicem illum habere bene contextum,
 bene tortum funiculum, quem D. Bernardus
 exprimit; qui dum agit de miraculo Elisæi,
 in quo, ut puerum ad vitam revocaret, posuit
 oculos suos super oculos ejus, & os suum super
 os ejus, & manus suas super manus ejus, ait, si-
 millime nobiscum diebus singulis Dominum
 agere. Vnde fit ut sentiamus, *Cordi tribui intel-*
ligentiæ lumen, & ori edificationis verbum, & ma-
nibus opus justitiæ. Dat sentire fideliter; dat pro-
ferre utiliter; dat efficaciter adimplere: & est funicu-
lus triplicis, qui difficile rumpitur, ad extrahendas
animas de carcere diaboli, & trahendas post se ad
regna celestia, si recte sentias, si digne proloquaris,
non nisi vivendo confirmes. Quod si quid horum desit,
 non est ita accommodatus funis, nec aptus,
 præsertim si primum desideretur, aut tertium.
 Sed quoniam totum hoc à continua cum hoc
 Elisæo nostro, qui vere Deus est, nos salvos fa-
 ciens, conjunctione dependet, ideo B. P. N.
 IGNATIVS 10 part. §. 2. monet, media illa,
 quæ cum Deo instrumentum conjungunt, ef-
 ficaciora esse animis ad ultimum & beatissi-
 mum finem suum perducendis. Quæ verba, ut
 in

Serm. 16.
 in Cant.

256 *Epist. 6. R. P. N. CLAVDII AQUAVIV*
in Constitutionibus scripta continentur, sc
maximopere percupio, ut in nostrum om
cordibus spiritus sancti digito descripta &
impressa perseverent. Vobis à Domino ca
stium thesaurorum abundantiam precor,
me, omnemque Societatem sanctis oration
vestris ex intimis visceribus enixe commen
Romæ xii. Ianuarii, M. D. XC.

Omnium in Domino Servus

CLAVDIVS AQUAVIV

EPISTOLA VII.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS

CLAVDII AQUAVIVÆ

Ad Provinciales Societatis I E S V.

DE IVBILÆO ET MISSIONIBVS.

Q Vantum in generis humani flagitia Divinæ vindictæ furor exarserit, satis aperte tot ubique locis nobis incussa flagella testantur: neque tamen, quod pejus est & magis dolendum, ad mores corrigendos quisquam animum applicat, vel tot verberum causam observare, aut ea sublata cum lacrymarum imbre continuo pacem ac veniam exposcere; & iram, quæ minatur acerbiora, quam insert, fatagit ullo pacto placare. Contra potius videre est, ad litteram re ipsa expressum, quod olim Dominus pæne (ut humano more dicam) fatigatus per Ieremiam pronuntiavit: *Defecit sufflatorum, in igne consumptum est plumbum, frustra conflagavit conflator: malitiæ enim eorum non sunt consumptæ.* Cum enim Divina Majestas hoc tribulationum igne scelerum nostrorum sordes per-

R

pur-

purgare statuisset, tam exilis tamen picta
cet, tam modicus Religionis feruor exar
tantumque vis amoris proprii cepit
mentum, ut in extremis & salus propria
vinus honor reponantur.

I Hæc ea mente loquor, Patres carissimi
ut intelligamus, non jam nobis gradu
incedendum; sed ardentius multo incur
dum in orationes, pœnitentias, & quod
est, in studium perfectionis propriæ, rati
bus omnibus, quæ ad hoc conducere judi
tur, efficaciter adhibitis; sic ut non modo
temporis, cum in proximi rebus occupamur,
verum etiam cum ab omni consortio seg
gati, nobismetipsis vacamus, ejus necess
sanctorum desideriorum præsidio, ferve
busque nostris precibus opitulari, & à Divin
bonitate peccatorum modum aliquem, &
verberum finem exorare valeamus. Enimvero
quid Ecclesia sancta irati Domini oculis, quæ
eum à justo furore mitigatum ad lenitatem
traducat vel misericordiam, poterit exhibere,
si in tanta totius corporis infirmitate, nobil
res potioresque partes, Religiosi, inquam (ne
enim eos meritissimè D. Gregorius Theolo
gus appellat) ii sint, qui Dominum nec demer
cere possint nec delectare? In sacrarum pagi
narum acta relatum legimus, Populum Dei,
cum Machabæorum ævo gravissimis vexaretur
calamitatibus, post longa multorum die
rum

rum jejunia , post decretas iteratasque supplicationes , in conspectu Dei libros legis expandisse ; ornamenta sacerdotalia , & Nazaræos ei consecratos admovisse , demumque voce magna in cælum exclamasse : *Quid faciemus istis, & quo eos ducemus?* Volebant quippe, dum sic æterno Patri, quidquid ei vehementius esset cordi censebant , offerrent ; indignationis ejus flammam ita violenter omniâ depascentem mitigare. Quod si nos non ii simus, qui digne Divinæ Majestati suæ offerri valeamus , non video cur ab eo misericordiam magis impetremus , quam irritatum gravius ad acerbiores pœnas à nobis reposcendas provocemus. Subit animum illius temporis memoria , cum filii Israël , Domini manum vindicem reformidantes , quod Tribus aliquæ altare sacrilegum ædificassent , prudenter veterem superiorum sæculorum Historiam repetentes , ex inflicta toti populo propter culpam unius pœna , eam collegerunt quæ ob multorum delicta metui debebat & expectari. *Nonne Achan* , inqueiebant, *filius Zare præterit mandatum Domini, & super omnem populum Israël ira ejus incubuit ? & ille erat unus homo, atque utinam solus periisset in scelere suo.* Iosue 22.

2 Iam vero in tanta eorum multitudine , qui furorem Altissimi provocant & accendunt , si nos Religiosi , qui apud eum sequestris , & pacis cum hominibus faciendæ inter-

pretes esse debemus ; non in uno , aut alio
nostrum , sed in multis , oculos illius acerrime
& Sole perspicaciores offendamus ; vobis
considerandum permitto , quid sperare
liceat , præsertim cum ad illud officii vinculum
quo tenemur in ejus conspectu mundi semper
& alacres apparere , misera temporis
conditio , & funesta rerum præsentium
accedat. Quamobrem duo nobis in mentem
potissimum succurrerunt , quæ duo & in Ec-
clesiæ sanctæ quadantenus emolumenta
redundabunt , & tum à nostræ Professionis
stituto , tum ab urgente nostrorum temporum
calamitate necessario exiguntur.

3 Primum erit , ut dictum est , orationum
pœnitentiis , fervori , & perfectioni propius
vacare diligentius : quem in finem promul-
gatum est jubilæum , à Sanctissimo Domino
Nostro aliquot ante mensibus impetratum
sed hætenus dilatum , quod in dies universi
expectaretur , & maxime quod non ita pridem
ejusdemmodi fuisset indictum. Hoc ego vehem-
enter à vobis nunc requiro , ut omni alacritate
& fervore , spiritualium commentationum
exercitiis , aliisque circumstantiis studiose
curatis , juxta præscriptam alias formulam
designato per Superiores tempore , quod si
longa procrastinatione videbitur opportuni-
us , excipiat.

4 Alterum est , ut ad extirpanda ex parte
vicia ,

vitia, quæ in mundo late dominantur; & homines ad ampliorem Dei notitiam, & conditoris sui amorem pelliciendos; singulis in Provinciis aliquæ Missiones, ex Instituto, & Professionis nostræ formula instituantur. Quorum numerus ineatur ex uniuscujusque Provinciæ viribus: & ubi Sacerdotes duodecim poterunt emitte, maximi res erit fructus atque compendii: ubi vero tot mittere non licebit, saltem omnino sex, superatis omnibus difficultatibus, ut delegantur, exopto. Hi Apostolico more bini & bini progredientur: ubi peculiaris non postulabit necessitas, pedibus, & ut veros pauperes decet pergere, non multis onusti libris, aut grandi supellectilis sarcina gravati, pleni tamen inflammato zelo incedant, ad tolerandum comparati, adque fructum incitato desiderio succensi, discurrent per vicos & castella, minori hominum frequentia habitata, & proinde opis illius magis indiga, tantum in locis singulis immorando, quantum prudentia & fructus operæ spes desiderare videbitur aut suggerere. Inter prædicandum solito caveant accuratius, ut ne pompam, verborumque lenocinia, aut reconditiores doctrinæ sensus consectentur, sed hoc unum sibi ante oculos constituent, ut auditores suos ad Pœnitentiam, odiumque peccati compellant, in S. Vincentii exemplum intuentes, cujus etiam conciones, & ejusdem styli li-

bro aliquot , post Prophetarum & sacrarum
 paginarum oracula , ad manum potius habere
 debent , quam alia quæpiam sensa , subtilese
 argumentationes. In Pastorum benevolenti-
 am insinuare se penitus enitantur , omnem a
 eorum animis suspicionem depellentes , quod
 ad eos velut Censores aliqui , morumve Cor-
 rectores, proficiscantur. Cum Religiosis vero,
 sicubi eodem in loco versabuntur , omni pro-
 fus cum submissione , & animorum sententia-
 rumque consensione se gerent : ne forte non
 nullis videantur, ad illud quod ceteri non præ-
 stant , vel præstare nolunt , exequendum per-
 rexisse. Verum illud in primis optimum erit
 factu , à Prælato , vel Diœcesis illius, in quo
 ad operandum profecturi sunt , Vicario Gene-
 rali testatam scripto sibi fieri potestatem im-
 petrare , & bona illorum cum venia gratiaque
 omnia administrare.

5 Qui vero ad hanc expeditionem , eate-
 nus Apostolicam sunt deligendi , expedit , ut
 probata spectatissimaque fide & maturitate
 sint insignes , quique ad hoc opus cælitus evo-
 cati aliqua propensione ferantur. Ad quod
 suscipiendum speramus in Domino propter
 Professionis nostræ obligationem vocationis-
 que gratiam , fore ut ad minimum Superioris
 nutum promptos & alacres se quam plurimi
 sine ulla tergiversatione exhibeant. Præstabit
 etiam , ut peramplam habeant facultatem ad

exercenda Societatis nostræ ministeria, & auxilia animorum adhibenda. Quod si quid aliud occurrat admonendum, id pro sua prudentia Provinciales, habita locorum & personarum ratione, edocebunt. Tantum addo, maximi ponderis totum hoc esse negotium, urgentissimam Ecclesiæ necessitatem, tempora calamitosissima, ignorationem Dei, & æternitatis oblivionem incredibilem: inde vero vim fidei insuperabilem, verbi Dei efficaciam admirabilem; vulgi & imperitæ multitudinis desiderium inexplabile, eam denique in tenui plebecula docilitatem, quæ vel in provectioribus posset desiderari.

6 Illud autem, per amorem Dei, advertamus, quam severam à nobis Dominus rationem repetet, si vota nostra, litterarum studia, tot labores in informandis operis, & necessario com meatu cogendo tolerati, postmodum angustis parietum nostrorum finibus coercantur, tribus aut quatuor mulierculis omnem operam impendendo, cum interea temporis ceteri universim miserabili fame conficiantur; aut si pariter omnis nostra ad medendum industria in quatuor sexve jam refertissimo omnium medicamentorum narthecio curandis contrahatur, dum interim innumeræ gentes insanabilibus confectæ vulneribus, omni remediorum subsidio destitutæ cruciantur. Et quod tandem in tempus arbitramur

labores nostros Dominum reservasse, aut
 mente in eum ordinem hunc exercitum du-
 buisse, vel ei tantum robur indidisse co-
 mus, nisi ut in Ecclesiæ sanctæ obsequium
 animarum utilitatem, quidquid in nobis
 quidquid esset proficui, sponte proferrem
 & libenter impenderemus. Equidem ita
 tio, cum infernus ille tenebrarum princeps
 festam aciem eduxerit, ad hanc Domini
 ditatem, qua hæreseos machinis, qua pecca-
 rum tormentis, qua dissoluta vivendi con-
 tudine, qua altissima rerum à sensibus ren-
 tarum oblivione oppugnandam; nobis
 sub ejus signis auctorati meremur stipendia
 leves aliquas & umbratiles non debere
 esse velitationes, sed instructa acie, ei egregie
 occurrendum. Etenim hoc de divina bonitate
 mihi polliceor, ipsam tanta cum gratiarum co-
 pia & ubertate nobiscum esse concursuram,
 ut felicissimum res tota sit exitum habitura.
 Itaque ex animo, & quanto possum majori
 studio, Patribus Provincialibus negotiorum
 hoc omne exequendum commendo: simul-
 que me per litteras de destinatis huic operi
 certiores faciant: & quam bene in dies suc-
 cedat expeditio, admoneant, postulo. Quam-
 vis enim officio meo defunctus esse mihi vi-
 dear, & omnem de cetero curam habendam
 in illos deonerasse, cum ita præcise, & stricto
 jure de tota re constitui; non possum tamen
 omnem

annem ejus , quod mihi incumbit, sollicitudi-
em & cogitationem deponere, quatenus hoc
salutarem eventum fortiatur ad majorem Dei
creatoris gloriam; à quo RR. Vestris gratiam
berem peto. Romæ XII. Maji, M.D.XC.

RR. VV.

Servus in Christo

CLAVDIVS AQVAVIVA.

EPISTOLA VIII.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS

CLAVDII AQUAVIV

Ad Patres Societatis.

DE FERVORE, ET ZELO MISSIONVM

DVm apud me tacita mentis cogitatione præsentem Ecclesiæ sanctæ statum, Societatis nostræ corpus, officii mei curam pendo; teneri mihi videor ad excitandum novis aculeorum stimulis, Missionum per universam Religionem nostram studium. Eodem jam in altera epistola vobis animos adduxi, sed quoniam postea Romam ad Congregationem convenire Provinciales oportuit, res in magis opportunum tempus dilata fuit, sine singulari, ut sentio, Dei maximi nutu, & providentia. Cum enim ea res in Congregatione Generali tractata, & super ea decretum factum sit (in quo plane non modicus solatii fuit materia, consentientes & congruentes in unum ardentissimos Patrum omnium animos intueri) in spem venio fore

quanto majori cum studio, & voluntatum
tentione in id unum omnes alacriter in-
bamus. In arenam ergo descendendum
& ad gementium atque plangentium hujus
modi calamitates hominum instar, arman-
nobis frontes, & salutifero Tau, sacrosan-
nimirum Crucis signo, muniendæ sunt:
quod ad hanc expeditionem nos morti-
atos & ad gravissima quæque perpetienda
emptissimos comparare & exhibere debe-
s; tum quia hæc ad majorem Dei gloriam
videtur esse referenda: sed maxime quod
nis præclare quidquam & laudabiliter
gandi fiducia, virtute, facultate, favore, &
mucifixi auxilio fulcienda est atque sustinen-
am. Ita signatos descriptosque, perinde ut veri
tates, qui sub hoc vexillo, & glorioso Iesy
permine stipendia facimus, decet manu corri-
pre zeli gladium ancipitem, & ex utraque
sarte acutum. Hinc enim peccati nos odium
illud stirpitibus evellendum inflammat; inde
autem quasi calcaribus admotis illius amor, qui
nos nobis, & seipsum dedit reddiditque, nos
ad gloriam ejus omnibus animi nervis pro-
movere exstimulat. Vnde mihi proprie
reclusus videtur esse fervor quidam, & motio
efficax ab amore profecta, cujus impulsu ad ea
& quæ dilecto aduersantur, utpote quæ nostra
pultum intersint, removenda atque depellen-
o, movemur.

2 Sed cum tribus præsertim modis contrarium quippiam patrari possit; quod aut illius, quem amore complecti honoris, nominisque dignitatem imitari vel ejus quæstum & emolumentum imitari vel denique quod minus placeat, ejusque derio satisfaciatur; abunde liquet quo pacto veri Christi zelatores, ad radicem stirpanda vitia, animosque juvandos, foveant, & incitari. Quandoquidem nunquam in parte, à mortali homine gloria majori habetur contemptui, quam se totum terrenis affectibus penitus dedit, Deoque suo terga nefarie vertit. Et Deus præpotens, ut refert D. Augustinus nullius egeat, lucro delectatur, suumque amat, quod nostrum est; ea ratione, qua D. Hieronymus locum illum Hieremiæ explicat.

Hierem. 15. Non fœneravi, nec fœneravit mihi quisquam, juxta Septuaginta legit, Non profui, dicit persona Christi: Nullus enim tantum voluit accipere quantum ego tribuere desideravi: nec profui quisquam, salus enim creaturæ lucrum est Creatura.

Serm. 2. in Cant.

Id etiam ex eo facile deprehenditur, quod hoc lucro faciendo, ut notat S. Bernardus majus dispendium fecerit, quam in cælestibus raque condenda, & hac universitate fabricanda. Nos vero cum animadvertamus, uti emolumentum percipiendi, paternique honoris amplificandi ergo, factus est ipse opprobrium

innum & abjectio plebis; ut reputatus est
leprosus, & percussus à Deo, & humiliatus
ut nec usquam nisi cruore vitæ libera-
profusa conquievit; læti & residues rebus
quibus undecumque instructissimi quietè
sistemus? non vero omni studio illius amo-
recensi, & genium defraudare, & volun-
tem in omnibus generose domando mor-
are annitemur? Quantum vero attinet, ut
cremo isti Principi nostro, Patrique amabi-
simo satisfiat, certissimū teneo, ei, qui vere &
lectè diligit, non tantum graviores culpas,
etiam levissimos quosque defectus, ut qui
gravissimos illius oculos offendant, maximi
videris existimari: perinde ut fidelè servum,
bonæ indolis filium, non solum injuriæ &
contumeliæ domino illatæ, vel parenti, ve-
re & minima quæque, quibus ille vel tantil-
lo suboffendatur, angunt incredibilem in-
dignum & excruciant. Denique ut in unum
constraham, zelus est argumentum cer-
tissimum, & amoris indicium evidentissimum:
namque, ut arbitror, hic quoquo versum
protenditur, quantum illius amplitudo longe
protenditur. Ille, ille est, qui vos inde-
niti stimulo pungit & excitat, qui omnes
difficultatum molestias superat, qui nec accu-
sationes ullas, nec pericula capitis reformidat,
qui nec lente progreditur, nec remisse, sed qui
nullum non movet lapidem, ut quacumque
tan-

tandem industria poterit, quod dilecto
cordi esse intelligit, viriliter exequatur; cum
vero quod aliquatenus ei displicere depre-
dit, removeat accurate & depellat; aut si
impedimenta prohibere liceat, vehemen-
tis interius amoris penitissimi flammis ex-
descat, & saltem Domino cor liquefactum,
que ad gloriam ejus omnem, proximorum
salutem alacriter paratum offerat.

3 Neque vero alia mihi videtur esse illa
taginis oblatio, in qua cum zeli & amoris
& misericordiæ erga proximum oleo, huius
spiritualis (granum plane à Christo electi
& in pulverem desiderii patiendi, contra
que in rebus omnibus mortificationis re-
ctum) seipsum in odorem suavissimum Cris-
tori suo, ut præclare testatur D. Gregorius
ligiosissime offert. Nec aliud quidquam ab ec-
clesiæ vasa vocem illam expressit: *Quis in-
firmatur, & ego non infirmor? Quis scandalizatur,
ego non uror?* Aut quid causæ fuit cur Prophe-
ta, imo Christus ipse exclamaret: *Zelus domus
tuæ comedit me?* Hic autem ut facilius exfo-
retur & exardescat ignis, tria potissimum al-
insigniter facientia mihi occurrunt. Primum
est præsentis rerum status, in quo univ-
ersus orbis versatur, cogitatio: alterum professio
nostræ obligatio: tertium talenti à Deo libe-
ri bonorum omnium dispensatore nobis dona-
ti recordatio,

Levit. 6.

Hom. 12. in
Ezech.

4 Nam quod ad primum spectat, qui per-
det attentè, quam miserabilem in modum
e deprimam omnium divinarum sensus obstupue-
aut tot, cum alta rerum terrenarum demersum
ebene lignine mortale genus tam parum in cælesti-
am videat; quam universa gens humana, ad
efactus vocem præclusis auribus obsurduerit;
rimor nam nihil suavitatis sentiat; quam non tan-
m obduruerit ad flagella, sed etiam ad vul-
r effera & ignis ardores violentissimos occallue-
amori; quam alacriter in exitium ruat volunta-
oleo, am, & sponte se plagis peccatorumque acu-
sto eis concidendam & confodiendam objiciat;
com nam libenter exitiabili cupiditatum incen-
tiono ita conflagret, ut etiam in cineres pæne
immutata soluta sine ullo tamen doloris sui sensu, com-
regere trefcat; qui ponet ob oculos tartarei tene-
quam rum principis acerrima prælia, tot anima-
: Quam jacturam, illam denique mundi imagi-
ndam ad exemplum illius, quam sub finem sexti
cur Pe Sacerdotio libri tanta strage & horrore
Zelæ terribilem depingit os aureum Chryso-
ilus, us, animo repræsentabit; qui luctum, & lu-
Timor abres in morte corporis complorationes co-
nt. Patibit, & inde ob interitum animæ fieri soli-
uo unis lamentationes, quas primo de Compun-
proffione libro idem ille commemorat, illis
Deo componet; non poterit pudore maximo non
nobis affundi, dum, quam multa illius ergo, quam
auca hujus gratia usurpentur, animadver-
tet:

tet: dum observabit quantis lacrymarum
 bñibus, quam implacabili luctu corporis
 teritum prosequamur, & mortem anime
 vita gratiæ infelicissime spoliatur, vix o
 doleamus. Atque nisi me conjectura fallit
 fuit non inter postremas causa, cur in Laz
 à mortuis ad vivos revocando mysteri
 simas illas lacrymas Salvator effuderit,
 magnum illum doloris sensum viderit, q
 super extincto cadavere gens illa testaba
 temporis, quo vix erat ullus, qui tot animas
 inter ipsos extinctorum perniciem lamen
 tur. O quis Hieremiam imitabitur, qui
 multiplici lesso lamentatur aurum obse
 tum, mutatum colorem optimum, diss
 lapides sanctuarii, filios Sion inclytos,
 purpura & auro primo amictos, reputat
 vasa testea, & amplexatos stercora? Sed
 dispar unius ab altero ratio, & ea re qu
 magis sub his figurarum involucris anim
 eum statum redactæ conditionem ma
 Prophetam lugebat? Hæc & ejusmodi certa
 raque quicumque secum attente conside
 nec tamen, ut inquiebat Psalter Regius,
 bescere se, & quasi defectione teneri per
 tiscit, non satis intelligo quam profu
 somno devinctus sopiatur. Alterutrum e
 pronuntiandum est, eum, quisquis ille sit,
 tantorum malorum præconcepta gravita
 quod statu nostro foret indignissimum,

Thren. 4.

affici; aut eum leviculo valdè, & prima superficie tenus Deum & proximum amore complecti. Quod tamen noxium nimis & damnosum esset iis hominibus, qui ex animi sui sententia, scientes prudentesque, ut hoc melius exequerentur, se mundanis affectibus & cupiditatibus exuerunt, seque totos in hac Religione Creatori suo in holocaustum consecrarunt.

§ Iam vero quod ad secundum; si semper inhæreretur animo vocationis, & Professionis Instituti nostri memoria, omnes utique actiones nostras ad eum scopum, quem hæc Religio ad majorem Dei gloriam spectat, possemus facile revocare. Etenim Beatus Pater Noster in Instituti formula edicit, ut quicumque in hac Societate voluerit sub Crucis vexillo Deo militare, proponat sibi in animo, se partem & membrum esse Societatis ad hoc potissimum institutæ, ut ad fidei defensionem & propagationem, & profectum animarum in vita & Doctrina Christiana, per publicas prædicationes, lectiones, spiritualia Exercitia, Christi fidelium in Confessionibus audiendis. ac ceteris Sacramentis administrandis consolationem præcipuè intendat. Item in eadem formula præcipit, ut Præpositus Generalis cum omni diligentia curet tradendæ doctrinæ Christianæ exercitium, quippe quod prima quidem fronte minus speciosum & plausibile,

sed tamen maximopere sit necessarium in ubi
 frequentissimo esse. In Constitutionibus autem
 parte septima, de Missionibus agens, primo
 statim capite dicit, Nostros quocumque gen-
 tium ad maiorem Dei gloriam & animarum
 auxilium se conferre debere. Et ut Nostri pa-
 rati esse possint, ad discurrendum per qua-
 bet orbis plagas, sexta parte, capite tertio, sta-
 tuit, propter graves & frequentes Instituti
 nostri occupationes, quia semper esse debeant
 expediti ad quasvis mundi partes, quo magis
 fuerint, obeundas; non debere rerum aliquos
 alioqui piarum & religiosarum curam susci-
 pere. Quarta vero parte, capite secundo, de-
 cernit, Professam Domum, quoad ejus fieri
 potest, rebus omnibus expeditam ad Sedem
 Apostolicæ Missiones obeundas, aliaque ope-
 ra ad Dei obsequium, & animarum auxilium
 esse debere. Denique Vocationis nostræ gra-
 tia non desiderat homines uni loco particula-
 ri, ut stabili & continuæ habitationi, inhæren-
 tes & illigatos. Sed eo fertur intentio voti il-
 lius, quo se obedientiæ summi Christi Vicarii
 sine ulla excusatione Societas obstringit, ut di-
 versa loca peragremus, & vitam agamus in
 quavis mundi plaga, ubi major animarum ne-
 cessitas videbitur postulare. Quæ profecto
 tanta est, ut vix sine magno dolore cogitari
 possit, quod in tanta operarum multitudine,
 live propter multa Collegiorum onera, sive pro-

propter modicum fervorem nostrum, & acerbata tolerandi-desiderium elanguidum, fructum tamen illum de Missionibus, quem debemus, quem & Ecclesiæ sanctæ necessitas, & vocatio nostra postulat, non reportemus.

6 Erigamus animos, Patres dilectissimi, & studia nostra novo cum fervore exsuscitemus: videbimus profecto, & reipsa experiemur, si nos divinæ gloriæ cupidos, & animarum salutis avidos præstiterimus, immensam illam bonitatem vicissim rependere: *Quicumque honorificaverint me glorificabo eos: qui autem contemnent me, erunt ignobiles.* Quin etiam imperscrutabili sua sapientia variis illis persecutionum, quas aliquot ante annos subivimus, flagellis, nosmet ipsos perpurgabit, efficiendo ut in nobis verum sit, quod olim Sapiens prædixerat: *Aufer rubiginem de argento, & egredietur vas purissimum.* Hoc ut studiosius etiam fiat, petere videtur insuper & exigere præteritæ vitæ damna resarciendi necessitas. Cum enim ipso statim principio, à quo primum per rationis ulum, eum cognoscere possumus & amare, referre debeamus ei fructus laudis, gloriæ, obedientiæ, amoris & perpetuæ servitutis; passionēs peccatorum, ut ait Apostolus, operantur in membris nostris ut fructificent morti, ita ut non solum præsentis status ratione, sed etiam præteritorum reparandorum causa, fructus uberes nobis referre cōveniat. *Et ad hæc quis idoneus? Hoc*

Rom. 7. 5.

ego vehementer expeterem, ut omni cordis affectu, sterilitatem, imo & acerbitem & turpitudinem fructuum nostrorum plangentes, alacriter aliqua saltem ex parte tot nomina dissolvere conaremur. Et licet mihi se campus ingens aperiat, & incentivorum, quæ nos ad illud præstandum hortari valeant & impellerent, seges offerat; lubet potius, ut etiam magis expedit singulis, hæc in divino conspectu discutienda & considerata permittere.

7 De tertio vero talento, nimirum extra omnem dubitationem & controversiam situm est, omnem illam diligentiam culturamque quam Societas in nobis instituendis in virtutum & litterarum studio & informandis adhibet, ad aliud non spectare, quam ad finem assequendum, qui primo salus & perfectio propria, deinde proximi censetur, ut instrumenta iis, quibus nos Deus applicare dignabitur, idonea reperiamur. Vt enim de litteris seorsim dicam, constat etiam si rerum cognitio varia disponat, & ad usus nostros animum illustret, longe tamen amplius eam ad aliorum utilitatem promovendam intendere, ideoque statim in ipsis studiorum carceribus nobis illa regula proponitur, quæ jubet animi puritatem custodire, & rectam in studiis intentionem habere, nihil aliud in his quam divinam gloriam, & animarum fructum quærentes; ad hunc enim scopum studia Societatis diriguntur. Miserrimum quippe

quippe foret, post aliquod tantis laboribus, tot annorum studiis, talentum comparatum, cujus adminiculo animas Deo lucrari valeremus, opportuno ejus depromendi & exercendi tempore imminente, illud involutum in linteis, aut in terram defossam occultare. Quod si quid ego talenti nomine velim, tacita apud vos quæstione interrogetis; juxta D. Chrysostomi & constantem Doctorum aliorum sententiam, talentum interpretor quidquid omnino cum proximorum fructu & utilitate proferri potest & impendi. Vnde fit ut etiam naturæ dotes, scientiæ, & hujusce generis animi vel corporis ornamenta, nobis à Domino munifice erogata, talenta merito nuncupentur. Et sane in Societate nostra, quantumvis unus & idem non sit omnium modus & ratio, tamen verissime profiteri possumus, nullum esse qui donum aliquod & talentum juvando proximo accommodatum, divina largitate concessum non possideat. Deinde vero cum in idem vocationis gratia, finis instituti, & quæ nos ad illud dirigit obedientia referantur; multum profecto pungere nos deberet & movere illa de servis parabola, quibus Dominus peregre proficiscens bona sua tradidit ea lege, ut quidquid lucri facturi essent, id totum redditibus suis & emolumentis accederet. Illic enim eorum, qui se ad quæstum faciendum constanter impenderunt, mercedem & lucu-

lentam remunerationem, simul & irrogatam ei contumeliam & poenam, qui vel abjecto & humili præpeditus animo, vel pigritia retardatus, nihil Domino suo fructus repræsentavit. Vbi primo venit observandum, hunc a Domino male mulctatum fuisse, non quod bona sua dissipasset, sed quod nihil emolumenti retulisset. Deinde si tanta cum severitate placet eum, qui paucillum illud otiosum remanere passus fuit, quanto sæviet vehementius in eos qui non talentum modo, sed talenta Dei benignitate receperint. quamplurima. Tertio solerter animadvertendum est, spem omnem & fructus expectationem, non tam in industria nostra, quam in accepto à Divina manu dono sitam esse & collocatam. Vnde nobis hinc omnis animum deijciendi causa tollitur, inde multum arrogantis superbiæ factus insolescens retunditur. Eapropter D. Lucas servos illos utiles Domino suo dixisse refert: *Domine mna tua decem mnas acquisivit*, &c. perinde ut si illud Apostoli vellet exprimere: *Plus omnibus laboravi, non autem ego, sed gratia Dei mecum.* Ad hæc quarto notandum accedit, à Domino rationem non de fructu re ipsa reportato, sed de cura & diligentia in bonis suis fideliter administrandis abhibita, reposci.

8 Quamobrem, ut advertit D. Chrysostomus, non dicit Apostolus: *Plus omnibus lucravi sum, sed plus omnibus laboravi.* Ideoque Dominus

ius prænuntiat fore, ut sub adventum suum fructus à nobis exigat. Quæ cum ita sint, contendamus enixe pro virili parte nostra : licet enim fructus laborem non consequatur, ejus erit curare, & à singulis quod persolvere tenetur, repetere ; simul etiam desideria contentionesque nostras justa compensatione munerari. Præterea sollicitè considerandum est, quod si Dominus ita se lucri studiosum præbeat ; & metat & colligat ubi non seminaverit ; multo magis ex eo agro fructum percipere volet, in quo tot jam annis, tanta cum gratiæ cælestis benedictione, sanctorum desideriorum sementem injecit, utque messem uberem referret, largissimum tot beneficiorum imbrem è calo immisit. Enimvero si præpotens illa Majestas, non quod dura sit vel austera, ut perperam servus ille piger objiciebat, sed propter admirabilem summæ bonitatis & potentiæ abundantiam, metit interdum ubi non seminavit (cum ad gloriam suam, suorumque servorum utilitatem etiam ea mala, quæ ab ipso non profecta sunt, refert) quanto magis existimandum est, cum in votis habere, ut quæ ab ejus manu dona gratiæ, in bonum & obsequiû Ecclesiæ sanctæ convertenda, dimanarunt, cum fructu impendantur & exerceantur ?

9 Postremo non est illud cursim prætereundum, sed accurate pensitandum, quod ab eo talentum aufertur, qui illud occultando

280. *Epist. 8. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ*
pariter se gerit atque si nusquam illud attigisset. Ait enim Salvator: *Ab eo autem qui non habet, & quod habet auferetur ab eo; cum tamen contra ei qui jam plura possidebat, alia insuper affirmet elargienda: Dico autem vobis, quia omni habenti dabitur & abundabit.* Deinde remuneratio, & honorifica illa prædicatio, simul & dignitas super tot civitates, in gratiam lucellianis, potestatem habendi, ex parte nobis illud adumbratum ostendit, quod paratum ei Dominus asservat, qui humili & ardenti animo, eum illud quod sibi concessum est, fructuose collocare elaborat. Ex quo omnis, quæ hinc colligitur utilitas, in usum nostrum maximam partem cedit. Verum, ut hoc non ita sit, amor tamen præstat, ut a vide votis omnibus concupiscamus, ut ab omnibus intelligatur pariter & diligatur. infinita illa per omnem modum Dei bonitas & pulcritudo, cujus ergo vehementi amore animas prosequi debemus, & ad hunc bonorum omnium fontem omni studio allicere, ut admonet D. Augustinus: *Rape ad eum tecum quas potes, & dic eis, hunc amemus, & ipse fecit nos, & non est longe.*

Lib. 4.
Conf. c. 12.

10 Sed finem aliquando faciamus, modo prius attente cælestis sponsi vocem exceperimus, qui vicem suam dolens, & ægerrime ferens se propter obstinatum animi duritiem a suis non admitti, sic loquitur: *Aperi mihi foras mea, columba mea, perfecta mea: quia caput meum plenum*

plenum est rore, & cincinni mei guttis nocturnum.
 Quem locum discutiendo D. Augustinus, ro-
 rem illum & guttas asserit esse eos, qui jacen-
 tes amore divino destituti, in nocte iniquita-
 tis refrigerantes, portantur quidem in crini-
 bus Christi, quod adhuc in Sacramentis Ec-
 clesiæ visibilibus tolerantur, sed tamen sine
 illa gratia, mortalis peccati sarcina prægravati, vi-
 tam infeliciter trahunt. Pulsat ergo Servator
 cor ad ostium, & ad Ecclesiæ caulas eos advocat,
 ut quos ad illud exequendum idoneos arbitra-
 tur, eosque perhumaniter compellat, ut inter-
 rupta quiete propria, curas & studia sua ad ani-
 marum salutem promovendam convertant.
 Aperi mihi de sanguine, soror mea; de spiritu meo,
 columba mea; de sermone meo, quem plenius ex me
 didicisti, perfecta mea; aperi mihi, prædica me, ad
 eos quippe qui clauferunt contra me. Quomodo in-
 ventrabo sine aperiente?

II Quod si nihil nos hæc commoveant,
 fieri potest ut fiduciam aliquam in langu-
 dis frigidisque desideriis reponentes, familia-
 ritatem cum Deo conjunctissimam, multam-
 que tum professionis nostræ, tum Divinæ vo-
 luntatis cognitionem nobis polliceamur?
 Equidem non me fugit D. Bernardi sententia;
 Ut nempe is, qui ex officio animarum saluti
 habet intendere, quoties hominem suum in-
 teriorem senserit, ad has revisendas, corrigen-
 das, instruendas, & salvandas permoveeri, to-

Tract. 17. in
 Ioan.

Serm. 58. in
 Cant.

ties pro certo sponsum adesse intelligat, totum se ab illo sentiat invitari. Porro invitatio quid est, nisi *intima quædã stimulatio caritatis, nos sollicitantis æmulari fraternam salutem, decorem domus Dei, incrementa lucrorum ejus, incrementa frugum justitiæ ejus, laudem & gloriã nominis ejus*

12 Hæc habui (dilectissimi Patres) quæ vestrum memoriam ut vobis per litteras (quæ gratiam non licet) refricarem, variis rationibus adductus sum. Vnum hoc tantum à vobis desidero, ut ad partes nostras perfectius intelligendas, ad recentes animos concipiendos, vires ad hoc restaurandas, quicumque in Missionibus erunt dimittendi, per aliquot dies se per spiritualium Exercitiorum commentationibus exerceant, iis præsertim, quæ de Regno Christi, deque Vexillis duobus agunt, alius generis ejusdem, quæ ad excitandos animos & ad tam generosam expeditionem inflammandos videri possunt opportunæ. Ad Provinciales utique perscriptum est, & perscriptum, ut juxta ordinem anno nonagesimo datum Missiones renoventur, & ad earum omnium voluntates accendantur. In spem venio fore ut plerique se alacriter offerant, Professores potissimè, quippe qui ad eas peculiari quadam ratione obligantur. Ego sane Divine bonitati tantum confido, ut credam totum hoc, quemadmodum iis & merito vertetur in coronam, ita in Ecclesiæ proximorumque fructum.

at, tum insignem, in Divinæ Majestatis gloriam
ot animarum conversione non mediocrem
essurum esse. Hoc ipsum ceteraque munia, ut
d feliciorem exitum perducatis, vobis abun-
tantem gratiarum copiam ab immortali Deo
razcor, simulque me VV. RR. orationibus,
s) ctisque sacrificiis multum commendo. Ro-
quæ I. Augusti, M. D. XCIV.

RR. VV.

Servus in Christo

CLAVDIVS AQUAVIVA.

EPI-

EPISTOLA IX.

EIVSDEM

R.P.N. GENERALIS

CLAVDII AQUAVIV

Ad Provinciales Societatis.

DE MODO INSTITVENDARVM MISSIONVM

CUm Missionum ministerium non solum sit vocationi atque Instituto nostro maxime consentaneum (unde & in Congregationibus generalibus, atque in hac præsertim ultima, tantopere nobis earum cura demandatur) sed ingenti passim, quæ Dei est benignitas, cum animarum fructu ad spiritualem, privatorum hominum tantum, sed integrarum etiam urbium, civitatumque consolationem exerceatur; cumque spiritualis hæc proximorum necessitas major in dies appareat ob penuriam hominum, à quibus erudiantur & adjuventur; tametsi alias sæpe tum litteris nostris, tum indulgentiarum, quas hoc nomine obtinueramus, occasione hortati Superiores sumus, ut accensum in Nostris hoc studium, spiritumque excitare ac fovere nitantur; Mis-

ionesque in suis Provinciis, pro cuiusque facultate crebras instituant; ac tamen re sæpius Domino commendata, & cum Patribus Assistentibus deliberata, novum quoque nunc stimulum addendum censuimus; novumque in omnium animis ardorem resuscitandum: prolassimul in medium rationibus, modisque quibus tam sanctum, & tam fructuosum opus stabiliri posse videatur.

2 Et quia nonnulli abierunt anni, cum integras hac de re literas dedimus ad singulas Provincias, omnes hortando, ut magno animi studio ministerium hoc complectantur; operæ pretium fuerit, si R. V. ne in iisdem nunc caream, relegendas curet, quas mense Augusto anno 1594. scripsimus, quia cupio prorsus, ut quam efficacissime poterit, spiritum hunc Missionum in suis accendere, ac magis magisque inflammare studeat. Ut igitur in praxim opusque res facilius deducatur, expedire videtur, ut singuli Sacerdotes nostri (iis exceptis, qui vel propter infirmitatem, vel ob aliud iustum impedimentum idonei ad hoc præstandum R. V. non videbuntur) Missionem aliquam deinceps quotannis per vices obeant, nullusque ex iis qui præstare id possunt, eximatur. Ac primi in hoc genere sint Professi, ad quos professionis ipsius causa proprie magis spectat hoc exercitium: quique aliis exemplo ac in re esse, & duces se illis præbere debent.

Quod

Quod si qui fortasse vel propter ætatem, vel propter valetudinem, occupationesve alias longiores obire Missiones nequeant, necesse est circum prætermitti debet, quin breves saltem aliquas suscipiant paucorum dierum, & in locis propinquiorebus juxta vires, & facultates uniuscujusque.

3 Modus autem eundi in Missionibus ad animas juvandas, uberiolemque fructum colligendum, is erit, quo Apostoli utebantur, ut bini eant, & quoad fieri poterit pedibus faciant, sicut alias copiosius scripsimus *lib. XII. Maji, anno M. D. XC. datis*, quas nunc jam legere licebit, ne eadem repetamus.

Porro ut difficultas omnis tollatur, & nunquam desint, qui ad Missiones has destitui possint; atque ut ineatur stabiliaturque ratio, quæ prompti paratique semper sint ad hoc ministerium, cupimus ut è singulis Societatis miciliis aliqui, ac duo saltem circa Missiones occupentur: qui si per vices cum iis operibus mutabuntur, qui domi resident, facile ad numerum semper erunt, qui Missiones obeant, quia vicissim alii atque alii foris versabuntur non magno erunt oneri Collegiis.

4 Sed quia non ignoramus, quam difficile esse soleat, ut moveantur è Collegiis operarii, qui in iis habitant, unde retardari, & impediri ex parte Missionum usus solet, minus certe frequentes fiunt, quam & Instituti nostri, & fructus

ius ipsius causa optandum esset; venit in mentem post diuturnas preces, maturasque con-
sultationes, rationem quamdam experiri quæ
præter alias varias utilitates, multum, ut in Do-
mino speramus, sanctum hoc opus promove-
at; nimirum ut R. V. in sua Provincia duo
vel tria loca designet ex iis quæ Collegia non
habent, ubi cum bona civium & Prælati venia,
Residentiam ad tempus collocet, quæ Missio-
nariis tantummodo deserviat, tum ejusce loci,
et vicinorum, ita ut mutari subinde possint
huiusmodi Residentiarum sedes, atque ex uno
loco in alium transferri, quo pluribus locis
posint, ne paucis aliquot oppidis urbibusque
circumscribantur.

In his Residentiis vivere Nostros ex elec-
tæ eleemosynæ oportebit perinde ac in Domibus Pro-
cessibus. Quod si locus quispiam, qui aptus alio-
tanti & opportunus censeatur, idoneus non erit
ad eos eleemosynas sustentandos qui sedem in
loco fixerint, quod quidem vix continget, præ-
cipue si Nostri, quod curare debent, eo victu,
ut qui pauperes deceat, contenti erunt, nec super-
fluas commoditates consectentur; tum R. V.
procurare poterit, à piis personis, Prælati-
bus vel eleemosynam quampiam, qua illorum
necessitati subveniat.

In singulis ergo Residentiis octo minimum
esse oportebit, lex Sacerdotes cum binis Fra-
tribus, quorum quatuor per varia circum lo-
ca,

288 *Epist. 9. R. P. N. CLAVDII AQUAVIV*
ca, bini ac bini proficiscantur. Deinde statim
temporibus juxta Superioris præscriptum
Residentiam redeant, in quo commorentur
aliis vicissim foras pergentibus. Superior
tem, qui Residentiæ præficietur, spiritu fervore
esse debet ac rerum peritus, ut Missiones
& quamdiu recte instituat. Sacerdotes
qui in Residentiis agent; mutandi post aliquod
tempus erunt, aliique in eorum locum
tuendi ex iis qui in Collegiis versantur.
enim ex æquo distribuentur labores, & si
lis locus dabitur atque occasio fructificandi.

5 Ceterum necessarium ducimus, ut R. V. iis, qui ad Missiones ibunt, & in Residentiis hærebunt, diserte inhibeat, ne de Collegiis erigendis ullo modo tractent, nec sermones audiant, quia è re Societatis præsentia non videtur augeri numerum Collegiorum. Quod si forte in aliqua civitate
mus Professæ erigendæ sese occasio præbeat
V. R. erit monere Nos, quibus in animo est
commoda omnia fuerint, eam acceptare.

6 Denique ut fructum, quem ex Missionibus istis speramus, primo quoque tempore consequamur, cupio ut R. V. simul atque litteras acceperit, cum suis Consultoribus
liberet de modo ac ratione exequendi quæ
ximus: feligat è sua Provincia decem aut
decim Sacerdotes, qui idonei sint Missionibus
obeundis, eorumque pro consolatione nostris

nomina ad nos mittat, ac locorum simul quæ ad Residentias designabit.

7 Addam ad extremum quod hujus argumenti occasione visum est suggerendum, ut meminerit R. V. diligenter curandum esse, ut Professi in primis, tum ceteri etiam qui ad Societatis gradus promoventur, doctrinæ Christianæ quadraginta dies peragant. Quod ipsum ad Missiones operarios R. V. suppeditabit, præterquam quod Professi ejus memores, quod in professione sua promiserunt, curæ cordique habere debent Doctrinæ tradendæ ministerium, tamquam ipsorum proprium & B. P. N. I G N A T I O primisque Patribus tanto cum fructu atque ædificatione celebratum: quorum quidem exemplum amplecti, & omni studio & diligentia imitari cum divina gratia debemus. Romæ XII. Maji, M. D. I C.

RR. VV.

Servus in Christo

CLAVDIVS AQUAVIVA.

EPISTOLA X.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS
CLAUDII AQUAVIVÆ

Ad Provinciales Societatis.

DE VSV EXERCITIORVM
SPIRITVALIVM.

ET si alias sæpe variis occasionibus Exercitiorum spiritualium usum commendamus, cum minime obscurum sit, quantopere Dominus Deus noster ab ipso exordio Societatis nostræ animarum auxilium hac ratione promoverit; nunc tamen, quando nova se offert occasio ex Directorio Exercitiorum (quod recognitum tandem, aptatumque juxta depurationem hac de re habitam in quinta Congregatione generali, mittimus in Provincias) nullo modo prætermittendum visum est, quin R. V. iterum majorem in modum hortarer, ut omni studio excitare atque accendere nitatur usum hunc Exercitiorum, non solum in Nostris, verum etiam in externis: quandoquidem re ipsa constat, solere Deum per Exercitia, non
Reli-

Religiosis tantum pro cuiusque vocatione, sed sæcularibus quoque abundantem spiritum, ipsorum statui captuique congruentem communicare. Quamobrem magnopere optarem ut Nostri, primum in seipsis frequenti usu illa excolentes, idoneos se Magistros redderent, qui eadem postea cum fructu tradere sæcularibus possent. Velim etiam Confessariis nostris à R. V. serio commendari, ut pœnitentibus suis, quos aptos judicarent, Exercitiorum usum insinuent: ad eumque capeßendum illos suaviter invitent & excitent: quoniam qui horum fructum semel degustarint, eadem postmodum aptissimi erunt, qui ceteros ad idem desiderium alliciant & inflamment: satisque constat in Vrbe, ubi Exercitia sæcularibus tradi cœpta sunt, rem Dei beneficio multiplicata cum ædificatione, magno eorum emolumento consolationisque cessisse. His positis necesse erit, ut locorum Superiores promptos se liberalesque in eos admittendos exhibeant, qui per Exercitia spiritualia juvari cupiunt, ita ut postpositis incommodis, aut etiam sumptibus, quos fieri nonnumquam oportebit, cōdilatent, & spiritualem fructum, qui cum divina gratia speratur, anteponant, alacriq; animo promoveant. Nam si parcos in hac re Superiores, & parum propensos ad admittendum se ostendent, credibile est paucos ad Exercitia venturos: & Confessarios perspecta Superio-

292 *Epist.* 10. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ
rum difficultate , parum animi habituros , ut
suos excitent ad illa flagitanda. Plurimum
etiam confert, si procuret, quoad ejus fieri po-
terit , R. V. ut in singulis Collegiis ac Dom-
bus statuta sint aliquot cubicula , in hunc usum
Exercitiorum pro externis designata : atque
ut in iis domiciliis , quæ in posterum ædifi-
cantur , commodo loco fiant ejusmodi cubi-
cula , ita ut Nostriis nullo sint impedimen-
tum. Et quoniam minime ignoro R. Vestrae
exploratum esse , hujus rei pondus ac momen-
tum, quantique ad Dei obsequium , & animarum
profectum referat , ut usus hic passim in-
troducatur & ferveat , pluribus verbis id re-
culcare supervacaneum duco. Hoc tantum
suggeram , opportunam R. V. occasionem fore,
tum in Conferentiis , quas cum Superioribus
instituet, de modo & ratione gubernandi
tum in Congregatione Provinciali , quando
Superiores omnes in unum coactos habiturus
est , quibus Professos etiam adjiciet , aliosque
quos ipsa censuerit ; cupio summum illis desi-
derium explicet, quod mihi Dominus injunctum
dignatus est, ut Nostros videam re ipsa ferve-
tes , omnique studio in animarum auxilium
incumbentes , cujus causâ nos Dominus ad
Institutum hoc vocavit , & de quo exactam
nobis rationem postulaturus est. Eamque oc-
cassam R. Vestra non solum ad id omnes co-
hortetur , sed de modis etiam variisque ratio-
nibus

nibus una tractet, quibus juvari plurimas animas liceat: hanc Exercitiorum praxim illis commendando, ac cetera etiam ministeria Concionum, Confessionum, & alia quæ ex Instituto nostro exercemus, ut ea in seipsis, & in subditis, cum spiritu ac fervore obeunda curent, ita ut in omnibus Dominus glorificetur, laudeturque cum multarum animarum quæstu atque lucro. Omnium precibus me valde commendo. Romæ xiv. Augusti;
M. D. I C.

RR. VV.

Servus in Domino

CLAVDIVS AQUAVIVA.

EPISTOLA XI.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS

CLAVDII AQVAVIVÆ

Ad Provinciales Societatis.

DE FORMANDIS AC BENEFICIIS
INSTITVENDIS NOSTRIS
CONCIONATORIBVS.

CUM in hunc præcipue finem singulari
providentia instituta Societas nostra
rit, ut secundum perfectionem propriam,
salutem & perfectionem proximorum
studio & diligentia incumbat; nostrum est
quos Dominus huic vineæ suæ præposuit,
dulo providere, ut ejus operarii memores
ficii sui rationisque quam Patrifamilias, qui
ad laborandum vocavit, aliquando reddunt
sunt, quam fructuosissimi cum divina gra-
evadant, omnia illis auxilia & media suppe-
tando, quibus in suo quisque gradu promove-
ri ac perfici possint. Cumque inter Societa-
operarios ad spirituale proximorum auxilium
plurimum in primis Concionatores possint
multas Christo animas divini ejus verbi vi lo-

crifa-

crificando; his ego Reverentiæ Vestræ, tamquam maximi momenti negotium peculiari studio commendandum censui, ut summam in provincia sua curam ponat in formandis idoneis ac fructuosis Concionatoribus: serio illos adhortando, ut officii sui gradusque, quem in Ecclesia tenent, magnitudinem considerantes, quo par est decore, dignitate, spiritu, atque fructu in eo versari omni cura & animi contentione studeant: ac proinde inanibus verbis tamquam maxime indecoris & alienis procul abstinentes, scopumque suum rite dirigentes, in unum Dei obsequium, animarumque auxilium & lucrum penitus intendant.

2 Et quoniam bonos prædicatores habituri non sumus, nisi ad eos formandos instruendosque operam conferamus, eas illis studendi & preparandi commoditates præbendo, quæ necessariæ sunt, ut solidam utilemque doctrinam acquirant; ideo ut occasio omnis amputetur, ne aliorum conciones exscribere assuescant Concionatores nostri, Reverentiæ Vestræ impense commendo, ut in praxim revocet §. 7. Institutionis pro Concionatoribus Societatis, atque ea pariter quæ § 9. & 10 præscribuntur: quæ quidem eo tendunt, ut necessaria directione instruantur, caveantque ne factis ipsis parum ædificent, quos verbis ædificare & lucrari conantur. Sed ante omnia commendatū Reverentiæ Vestræ, quoad possum,

T 4

lum,

296 *Epist. II. R. P. N. CLAUDII AQUAVIVÆ*
fūm, cupio, ut inculcet Concionatoribus no-
stris, omnique studio amplectendum insinuet
§. 8. ejusdem instructionis. Ex eo siquidem
quod ibi præcipitur, tamquam ex fonte deri-
vatur & manat illud ipsum quod tantopere
expetimus, id est fructus & auxilium anima-
rum: quoniam experientia ipsa docet parum
utiles ut plurimum eorum conciones esse, qui
cum devotionem illam, zelumque animarum
qui necessario requiritur, in seipsis non sen-
tiant, parum efficaciter verba faciunt; nec
possunt cum spiritu in audientium animos
eos affectus imprimere, quos ipsimet non in-
duerunt.

3 Ad hunc porro finem magnopere con-
ducet usus Exercitiorum spiritualium, cujus
ibidem fit mentio. Idcirco velim, ut Concio-
natores nostri priusquam quadragesimalium
Concionum curriculum ingrediantur, mo-
rem hunc servarent, ut aliquot ante diebus
prout eorum ferret commoditas, & unius sal-
tem hebdomadæ exercitiis se transferrent.
Conferret enim id quam maxime ad excitan-
dum in illis spiritum, fervorem, istumque ze-
lum, & optimæ præparationis instar esset ad
Dei verbum cum fructu sacro illo tempore
annuntiandum. Ac sperandum haud dubie
cum Divina gratia nobis est, si ita ut par est, sat
præstiterint Concionatores, majores animi
vires in seipsis experturos, uberioresque labo-
rum

rum suorum fructus collecturos. Hoc tamen
ipsum præscribi à nobis vel injungi debere
non duximus ; satis fore rati , enixe commen-
dasse, atque ob oculos nostrum desiderium
eis posuisse , mediumque adeo ad id efficax ,
quod ipsi tanto labore consecretantur, auxilium,
inquam, spirituale , quæstumque animarum.
RR. VV. sanctis sacrificiis me commendo.
Romæ XIV. Augusti, M.D.IC.

RR. VV.

Servus in Christo

CLAVDIVS AQVAVIVA.

EPISTOLA XII.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS

CLAVDII AQUAVIVÆ

Ad Patres & Fratres Societ. IESV.

DE RECVRSV AD DEVM
IN TRIBVLATIONIBVS
ET PERSECVTIONIBVS.

PRimis annis gubernationis nostræ, quæ divina fuit benignitas, magnam ubique ferventium gentium, per quas Societas diffusa est (quod ita tunc expedire videbat) prosperitatem, letosque ac felices processus consecuta est: ad ut PP. Assistentibus dicere solerem, dum tranquillitas erit, intendendum nobis esse cursu navigationis, quâ dirigendo, quâ ordinando, melioremque ad formam res & membra singula revocando: successurum fortasse tempus, quo necesse foret cum procellis scopulisque luctari, & curam ac vires nostras ad propellenda potius pericula, quam ad magnos progressus faciendos convertere. Sed idem Dominus, qui summa cum sapientia nos regit, qui (ut loquitur S. Augustinus) *tempora mutat*, non

conf.

consilia, quemadmodum erga ceteras olim Religiones sibi carissimas ita semper se gessit, ut illas identidem exerceret, illustrioresque plurimis tribulationibus efficeret; sic & minimam hanc nostram ab aliquot annis exercere, variisque modis probare dignatus est. Nos sane, qui ex hoc loco, tamquam ex specula, totius Ordinis nostri statum uno aspectu contemplari possumus; facile animadvertimus, licet nullo unquam tempore, nunc hac, nunc illa ex parte adversa defuerint; tanto tamen & magis universales & magis continuas tribulationes ac persecutiones variis in Provinciis nunc esse, quæ à multis diversisque hominum generibus inferantur, ut officii nostri necessaria quadam instigatione permoti, excitare omnes cogamur, ac toto cordis affectu in Christi visceribus orare, ut communi studio atque ope communem hanc causam complectantur; nec Societati modo nostræ, sed ipsi etiam Dei Ecclesiæ communem, cujus cum rationibus conjunctissimus haud dubie status est, seu melior, seu deterior, hujusce Religionis.

2 Primumque omnium maximas censeo habendas esse gratias paternæ optimi illius Domini providentiæ, qui tanto amore nos prosequitur: quandoquidem tribulationes, quas immittit, eo tendere sperandum, ut meliores nos reddant, quia sicut recte à Cassiano scriptum est, *Facilius quis elidi potest prosperis, quàm*

quam adversis: hæc enim interdum etiam in
 retinent atque humiliant; & compunctione saluberrima, vel minus peccare faciunt, vel emendant: vero mollioribus mentem ac perniciosius extollentia blandimentis, securos felicitatis suæ proventu, ruina majore prosternunt.

3 Tria deinde omnibus nobis curæ esse, à singulis præstari cupio. Vnum, ut Deum audentissimis precibus exoremus, illuminare docere nos velit, qui tandem à nobis ex per hujusmodi tribulationes: ne forte puerorum similes simus, qui cum à patribus corripuntur & vapulant, lacrymis planctuque contenti, nec causas requirunt, cur pœnas dent nec de emendatione sua solliciti sunt. Nos enim in nos ipsos descendere debemus, & altius intima nostra rimari atque excutere, animo id reputantes, membrorum vitia in toto corpore redundare; multosque fortasse sanctos verosque Dei servos in nobis esse, qui propria delicta nostra eadem tempestate agitentur, cet exitu & fine longe dissimili; quippe cum illos tamquam aurum purificet, nitoremque illis afferat & perfectionem; ignavis vero & negligentibus novarum imperfectionum materiam, tepiditatemque perniciosissimam. Cupio itaque ut præter usitata examina, servum quoddam atque accuratum de moribus nostris omnes, deque privatæ vitæ ac disciplinæ norma rationem ineamus, sedulo investigantes.

tes, an aliquam revera his malis & detractio-
 nibus occasionem præbeamus. Obloquuntur
 g. de nobis homines, quasi nimium in sæcu-
 laria negotia nos ingeramus; quod externis
 occupationibus congressibusque plurimum
 distrahamur & occupemur; quod circa doctri-
 nam liberi simus, studiosique novitatis; quod
 habendi cupidi & avari; quod honoris aman-
 tes ac propriæ existimationis; quod denique
 de aliorum moribus factisque facile loqua-
 mur & judicemus. Qui quidem ac similes de-
 fectus cum à malevolis jactantur & spargun-
 tur, atque ab unoquoque pronis, ut solet, auri-
 bus audiuntur credunturque, dici non potest
 quam odiosam, & quam despicabilem reddant
 quamlibet Religionem. Quod si qua in nobis
 forte subsit occasio & fundamentum, eo fit ut
 boni ipsi & benevoli, fautoresque nostri aciem
 acrius intendentes, ea observare ac notare in-
 cipiant, quibus ipsorum animi incredibiliter
 refrigescant. Ideoque ante omnia necesse est,
 quod dixi, ut singuli diligenter explorent, an
 ulla detur occasio: & quod in se culpæ agno-
 scunt, hoc emendent: ad propriam perfectio-
 nem studiosius & enixius incumbentes per in-
 ternam sui recollectionem, & circumspectio-
 nem, per vera religiosæ humilitatis indicia, per
 modestiam & ædificationem in verbis, *Nu-
 li 1 Pet. 2.*
*ma'um pro malo reddentes, nec maledictum pro ma-
 ledicto: sed è contrario benedicentes: totam denique
 vitam*

vitam ita conformantes, ut Deus, quod B. Cyprianus ait, in filiis suis clarificetur, dum in tanti Patris imago resplendet. *Si enim, inquit, hominibus lætum est & gloriosum, filios habere similes; & tum magis generasse delectat, si ad parentis lineamenti paribus soboles subcisis respondendo quanto major in Deo Patre lætitia est, cum quo spiritua'iter nascitur, ut actibus ejus & laudibus Divina generositas prædicetur.*

4 Secundo loco necesse est, ut ad orationem omni studio recurratur; tamquam ad rem medium efficacissimum, & à sanctis viris perpetuo usurpatum, dicente David: *In die tribulationis meæ Deum exquisivi manibus meis non contra eum, & non sum deceptus; & alibi rursus: Cui mihi molesti essent, induxeram me cilicio; humiliaxeram in jejuniis animam meam. & oratio mea in conspectu meo convertetur.* Quibus verbis assiduum orationis usum valde significanter expressit; quod rei cujuscumque quæ in sinu identidem agitur & revolvatur. Satisque constat Religiosos ordines S. Dominici & S. Francisci ad hoc maxime præsidium convolasse, quo tempore gravissimis & ipsi difficillimisque tempestatibus jactabantur. Propterea cupio pariter, ut quod alias sæpe à nobis statutum est, sepositis per aliquot dies ceteris negotiis, spiritualibus Exercitiis dies illos impendamus, eaque non solum ad privatum profectum nostrum, verum etiam ad commune Societatis auxilium

feramus, ut Dominus apprehendat arma & scutum, & exurgat in adiutorium nostrum, gratiamque ac lumen nobis infundat, ne adeo præsens bene merendi, & spirituales thesauros accumulandi occasio sine fructu nobis elabatur de manibus, aut cum jactura etiam, quod gravius foret, per ignaviam vel impatientiam nostram effluat: cum occulta Dei beneficia, cujusmodi sunt tribulationes, intentis oculis spectari debeant, & nos ambidextri in illis esse: quod tum nimirum accidit, si ut præcipit Cassianus, ea quæ prospera sunt, dextraque censentur, & ea quæ adversa sunt, & sinistra dicuntur, bono utroque usu ad partem dexteram fecerimus pertinere: & quæcumque fuerint illata, fiant nobis, secundum Apostolum, arma justitiæ. Neque ex eorum numero simus, de quibus secundum LXX. scriptum est in Proverbiis: *Omnia adversa viro incipienti: nec prosperis enim rebus proficit, nec emendatur adversis.* Ad hunc ergo finem præterquam plurima sacrificia & suffragia, quæ ex communi Societatis thesauro, partim eo jam destinavimus, partim etiam in dies destinaturi sumus; expedit ut singuli pro devotionis suæ modo aliquam poenitentiam, mortificationem, privatamque orationem offerant: adjiciantque ad communes Litanias, quæ à Superioribus indicentur, etiam *Ave maris stella*, aut *Salve Regina*, ad Matrem sanctissimam, quæ tanto semper cum affectu, tantoque cum fructu

Psal. 34.

2 Cor. 6.

Cap. 14.

304 *Epist. 12. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ*
eorum patrociniū suscepit, qui in ejus se præ
fidium ac tutelam conjecerunt: adeo ut D. Bern
nardus (nullum unquam in cassum ad ej
opem confugere significans) his illam ver
alloqui non dubitaverit: *Sileat laudes tuas, &*
ta Virgo, qui te invocatam in necessitatibus suis
minerit defuisse.

5 Et quoniam ita prorsus mihi persuasum
inter cetera, quæ dæmon, harum calumniarum
ac persecutionum auctor & incentor, sibi præ
ponit, non postremum id esse, ut nos animi
dere faciat, retardetque ab auxilio animarum
dum tot primariorum, inferiorum omnium
ordinum obrectationibus impugnari nos
debimus, quia cum vere à Salomone dictum
Eccl 7. *Calumnia conturbat sapientem, & perdet ro*
cordis illius, mirum haud fuerit, si in quo lo
Dei gloriam proximique salutem confes
mur, in eo ipso præpediri nos sentientes,
sensim aut pusillanimitate victi, aut tædio fra
debilitatique gradum revocemus. Dei contra
qui ad gloriæ suæ cumulum, ipsius inimici
nibus coronam nobis architectatur, con
lium voluntatemque esse credendum est,
novo fervore incensi, ardentiore quam
quam spiritu in proximi salutem per ministe
ria nostra elaboremus, quid D. Paulus dica
attendentes: *Ostium enim mihi apertum est na*
gnum & evidens, & adversarii multi. Quem ad lo
cū præclare S. Chrysostomus duo hæc par
ter

1 Cor. 16.

ter conjungi & copulari solere observat, propterea quod humanæ salutis hostis, ubi ostium ad fructificandum latius patefactum est, ibi aciores adversarios atque impedimenta suscitavit & obtrudit. Omnino autem animos nostros vehementer acuere, fervoremque accendere debent vel fructus ipsi, qui ex Missionibus undique uberrimi reportantur; populorum concursus, affectus, & amor ingens quem declarant; lætitia & plausus, quo venientes excipiunt; lacrymæ & voces quibus digredientes prosequuntur. In quibus omnibus manifeste elucet gratia vocationis nostræ, cui ne desimus, omni nobis cura & attentione providendum est. Ita enim fiet ut messis amplissima colligatur: & Dominus, qui salutem animarum tanto opere sitit, tanto nos impensius protegendos suscipiat, quanto gloriæ suæ, hujusque animarum cibi avidiores nos recognoscet.

6 Ad hæc, Superiores privatim hortor, ut diligenter emendare studeant, si quid in eo desideretur, quod Beatus Pater Noster in 10. parte Constitut. §. 11. nos admonet de amore & caritate externorum, ac præcipue Magnatum, erga Societatem conservanda. Sed meminerint hoc ipsum religiosa potius modestia, simplicitate, atque humilitate, ac solidæ virtutis existimatione perfici, quam aulica urbanitate, gratisque humanæ benevolentiae obsequiis: quæ licet interdum nonnullis principi-

bus viris placere soleant, vel ad oblectationem, vel ad certum ipsorum finem, ac propositum; sæpius tamen in illorum animis opinationem relinquunt aulicorum, & festivæ conversationis hominum, aut fortasse etiam superbiorum, ambitiosorum, gloriæque cupidorum, quam bonorum ac simplicium Religiosorum.

7 Commendo ad extremum hac ipsa occasione, mutuam inter nos unionem & fraternam caritatem: non solum quia per illam acceptiores Deo erimus, & in medio nostri, ut salvet nos, habitare dignabitur; verum etiam quia quidquid extrinsecus impetum faciat, quamdiu colligati hoc vinculo erimus, tutiores fortioresque futuri sumus. Quare per Christum Domini nostri amorem obtestor, ut dispiciatur etiam atque etiam, ne quid desit ab hac parte: quoniam re ipsa, quæ unionem hanc lædere possint, multa sunt: seriisque atque efficacibus remediis occurratur; recogitentque Superiores exactissimam se Deo rationem reddituros, si adeo pestilens ac perniciosum malum invalescere sinant. Quin hic unus fortasse inter alios fructus est, quem ex tribulationibus istis elicere nos vult Deus, ut nosmetipsi tanto inter nos conjunctiores simus. Quod si qui in sæculo secundum carnem fratres sunt, inter quos aut rei familiaris controversiæ, aut privatiæ aliæ causæ graves sæpe discordias suscitant, simul atque foris inimicitiae exoriuntur, mox arctissime sese

confociant, summâque unione defendunt; multo magis eos qui non carne & sanguine, sed eodem spiritu, eademque vocatione conjuncti sunt, colligari inter se, mutuisque auxiliis adjuvari æquum est, dicente Spiritu sancto : *Frater* Prover. 19.
adjuvans fratrem quasi turris munita, ut non immerito concluderit D. Bernardus : *Pax vobis à vobis sit, & omne quod exterius minari videtur, non terret, quia non nocet.*

8 Quibus in verbis ut finem faciam, solum hoc addo, majorem in modum optare ac desiderare me, ut ad hæc omnia summopere invigilemus, secumque statuant universi, multo graviolem re ipsa necessitatem esse, quam aut his aut aliis litteris explicari queat. Quamvis Divina sapientia more suo non intermittat & multos excitare, qui nos ex animo defendant, & protectionis interim suæ manum inter nos, & ignem, ut loquitur S. Macarius, opponere, ut nos calefaciat, non adurat. Ipse suo nos omnes afflatu moveat, ut amoris & caritati, quem communi parenti nostræ debemus, unico ejus gloriæ adspectu studioque respondeamus. Omnium precibus & sanctis sacrificiis me commendo. Gratia Domini nostri Iesu Christi cum omnibus vobis. Romæ xxix. Julii, M. DC. II.

Omniū in Domino servus

CLAVDIVS AQUAVIVA.

EPISTOLA XIII.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS
CLAUDII AQUAVIVÆ

Ad Patres & Fratres Societ. IESV.

DE RENOVATIONE SPIRITVS
ET CORRESPONDENTIA CVM DEO.

QVam necessaria sit quotidiana spiritus re-
novatio, jugisque & indefessa internova-
tionis hominis reformatio, ex iis, quæ in se quilibet
miserere experitur, intelligit; & confitetur, qui
quis non segniter spiritualis esse desiderat, ut
forte hoc esse negligat, quod profitetur. Hæc
divina eloquia in Prophetis, Apostolis, & Sa-
pientiæ libris, nil frequentius, nihilque effica-
cius commendant & urgent, quam ut ea quæ
retro sunt obliviscentes, ad anteriora nos
defectis studiis extendamus: ita ut Apostolus
ipse Paulus, cum ad id nos graviter hortatu-
us esset, hæc verba subjungat: *Quotquot enim perfecti
estis sumus, hoc sapiamus.* Ne quis forte occasio-
nem errandi sumeret, credendiq; illud ad inci-
pien-

Aq
 III
 A
 V
 I
 IR
 D
 p
 it
 e
 et
 s
 v
 a
 r
 v
 Aq
 pientes tantum pertinere; vel certe eos qui
 magno principio exorsi fuerant (ut revera fe-
 cimus, quicumque ad Religionis statum Di-
 vina misericordia vocati sumus) perpetua re-
 novatione minime indigere. Quò factum est
 ut D. Hieronymus ad Abigaum, hæc suo no-
 mine filiae cuidam spirituali indicanda denun-
 tict: *Vt in cœpto itinere non laxetur: ut ad terram* D. Hier.
sanctam multo per eremum labore perveniat: ut non
pudet perfectam esse virtutem exiisse de Aegypto, sed
per innumerabiles insidias ad montem Nabo, & ad
Jordanem fluvium pervenire, ut accipiat secundam
in Galgala circumcisionem: ut illi muri Hierico cor-
ruant, Sacerdotalium tubarum subversi clangoribus;
ut juguletur Adonizedec: ut Hai & Hazer, pulcer-
rimæ quondam corruant civitates. Quibus, licet
 brevibus, frequenti, ut solet, ad sacras historias
 allusione, illud indicat gloriosus hic Doctor;
 non esse satis mundum ingressu Religionis re-
 liquisse; sed ut ad terram promissionis, id est,
 cælestem patriam, multa cum gloria pervenire
 valeamus; per innumeras nobis tentationes
 atque insidias perrumpendum esse, pervenien-
 dumque ad sublimem perfectionis montem,
 & ad Jordanem fluvium, qui suo nomine (quod
 descensionem sonat) voluntariam mentis hu-
 militatem ac vilitatis nostræ opinionem indi-
 cat, ubi à pulvere & sudoribus perpetuis (qui-
 bus ex laboribus & tentationum sollicitudini-
 bus, ac vitæ hujus distentionibus scædari ne-
 cesse

cesse est) lavari possimus & recreari. Necesse-
 riam præterea esse secundam in Galgala cir-
 cumcisionem, quod non sufficiat mundi hi-
 superfluitates semel tantummodo rescuisse,
 nisi etiam frequentius, imo perpetuo studea-
 mus abscindere quidquid in nobis assidue ge-
 minat, quod à cœpto itinere quoquo modo
 præpediat: necessariam esse fortitudinem, ne-
 minus assiduam orationum instantiam, qua
 difficultatum muri, qui obstant, destruantur.
 Occidendum quidquid in nobis carnale & se-
 suale adhuc viget, & civitates munitas inimi-
 carum regionum, hoc est, quantum ego asse-
 quor, quidquid mundus amat & amplectitur,
 pervigili sollicitudine destruendas.

2 Nec difficile intelligemus, unde difficul-
 tates innumeræ & impedimenta molestissima
 oriantur, si spectemus & vanitatem & quali-
 tatem hujus mundi, (in quo tamen quamdiu
 in mortali corpore peregrinamur, vivere co-
 gimur) si insidias & mille artes inimici, cui, ut
 loquitur S. Leo, *Sanitas nostra, vulnera; lucra, sunt*
damna; qui & voluntate & arte nocendi omnes
 superat inimicos: si perpendamus concupi-
 scentias, quæ in nobis militant, quæ procli-
 vem in singulas horas lapsum ad vitia, arduum
 ascensum ad virtutes suo pondere faciunt: un-
 de necesse est nobis contra nos ipsos, num-
 quam intermissam exercere pugnam, & invi-
 cta perseverantia indefessisque laboribus lu-

cra conquerere ; palmamque , ut cum S. Augu-
stino dicam , quasi de medio abreptam sæculi
hujus incendio , reportare. Quare etsi aliquan-
do nec semel scripsi , hortatus vos , pro muneris
mei obligatione , ut magnis itineribus ad eam
perfectionem tenderetis , quam nostrum Insti-
tutum exigit ; fateor tamen quoties attentis
oculis statum Societatis nostræ contemplor ,
quid boni ad Dei gloriam in eâ fiat , quidque
feri melius possit ; toties me vehementer ac-
cendi , ut ad majora tendamus : eoque magis
quò quisque nostrum , si se diligenter excutiat ,
non solum inveniet in rebus & actionibus
particularibus quod emendet , (*in multis enim* Iacob. 3.
offendimus omnes) sed etiam deprehendet clara
luce , se , nisi pervigil sit & indefessus atque ad
anteriora & superiora se rapiat , semper pluri-
ma etiam non advertentem perdidisse. Atque
utinam circa hujusmodi cogitationes semper
intenti , atque perpetuò nos occupati essemus :
appareret profecto longe pulcrior longeque
splendidior totius hujus corporis facies ; atque
interiori auditu longe majori cum suavitate &
delectatione perciperetur suavis illa harmo-
nia , quæ ex tanta nationum , naturarum ; inge-
niorum , & gratiarum varietate in auribus non
militantis tantum , verum etiam triumphantis
Ecclesiæ personaret.

3 Ergo præter cetera , quæ divina aspi-
rante gratia adhiberi poterunt , censui facien-
dum,

dum, ut hoc veluti practico instrumento uteremur, Exercitiorum videlicet spiritualium, & internæ cum Deo colloctionis studio: quod ex adjumento non semel eadem operante tractus uberrimos in universa Societate percipimus. Quam ad rem etiam SS. D. N. CLEMENS VIII. ut pius Pater, & qui Religionis nostræ felicem progressum desiderat, lumen etiam nunc, ut sæpe antea, nobis efflagrantibus concessit. Qua occasione sensi me etiam jam suburgeri, *ut vestram excitem in communione sinceram mentem.* Nec video quo aut commodius aut efficacius id præstare possim, quam Religionis nostræ, cujus quilibet nostrum pars est & membrum, statum atque dignitatem ob oculos ponere tentavero. Legimus in Ezechie Deum Dominum, ut filios Israël, qui aberraverant, excitaret ac pudore suffunderet, dixisse Prophetæ: *Fili hominis ostende domui Israël Templum, ut confundantur ab iniquitatibus suis, & metiantur fabricam, & erubescant ex omnibus quæ fecerunt.* Et quidem D. Gregorius intelligit tunc Deum nobis ad confusionem Templum ostendere, atque exactam mensuram considerandam indicere, cum oculis nostris vitam perfectorum hominum subiicit, ut comparantes nostris imperfectionibus illorum virtutes; paupertati & humilitati nostræ, illorum sublimitatem; humiliemur tandem, & ad perfectionis studium accendamus. Ego tamen existimo

1. Pet. 3.

Ezech. c. 43.

33. Moral.
Cap. 6.

imo posse nos totam Templi ostensionem, dimensionum descriptionem in alium deducere tractatum. Nam si plurimam confusionis & erubescendi materiam Dominus nunc præbebat, cum populo illi ostenderet, quam ingens illa fuisset machina, & qualis quædam tempore fere conciderat, quomodo sua ipsorum culpa eâ privati fuerant, quibus ge-
nitibus, quaque instantia orationum contem-
nere debuissent, ut iterum restitueretur, quam non multis ante annis ingenti decore & majestate florentem viderant; quid, quæso, animi vobis esse poterit, quæ non confusio faciem vestram operire, si structuram hanc Societatis, quam non fundavit solum, sed etiam singulari providentia & servat & auget Divina bonitas, sincero ac vivido mentis intuitu contem-
plemur?

4 Arbitror itaque præter ceteros, quos investigare quisque posset, tres præcipue ob-
fines, qui nunc meo instituto deseruiunt, aded exacte voluisse Dominum, Templum à Pro-
pheta describi.

Vnus est, ut contemplantes amplitudinem, majestatem, structuram admirabilem, orna-
tum, & divitias illius, atque ex eo intelligen-
tes expensas, opera, magnificentiam, quibus illud divina sapientia in illorum bonum utili-
tatemque statuerat; confunderentur & eru-
bescerent, cum animadverterent quanta vi-

cissim ipsi ingratitude respondiſſent; ſu-
 peccatis & operibus id egiſſent, ut quaſi vana
 & inutilis, tam divinus apparatus redderet
 quamque inſipienter, dum id boni poſſide-
 rent, eo frui neglexiſſent. Et nos igitur ſi dili-
 gentius inſpiciamus hanc Societatis noſtræ
 machinam, quam Dominus tam inſigni archi-
 tectura & magnificentia erexit; ſi conſidera-
 mus ſtructuram, columnarum firmitatem
 porticum amplitudinem, ornatum capitula-
 rum, divitias auri, magni illius vasis (quod pro-
 pterea Mare vocabatur) commoda, ſanctita-
 tem altaris, ſacrificiorum varietatem, & ſer-
 centia huiusmodi, ſingulari conſideratione di-
 gniffima (quæ omnia facile quivis poterit
 ſpiritali ſenſu divino ædificio noſtræ Religio-
 nis applicare) ſtupore atque extaſi repleti, non
 poterimus ex intimo corde non exclama-
 re cum Propheta: *Quam dilecta tabernacula tua Do-*
mine virtutum! concupiſcit & deficit anima mea in
atria Domini. Et quoniam (ut S. Auguſtinus, in-
 re quidem alia, loquitur) dum dicitur Dominus
 parare nobis locum, ſimul & nos loco parat
 nec Divinæ providentiæ, cui omnia præſentia
 ſunt, novum aut inopinatum erat, quemque
 noſtrum vocare, ut in hoc loco habitaremus;
 certum eſt quo tempore B. P. Noſter, ut divi-
 na ſapientia repletus architectus, & exemplar
 huius fabricæ, & ſtructuram ipſam molieba-
 tur, eodem etiam divinam bonitatem, qui,
 quales,

Pſal. 83.

In Io. tr.

quales, quot, & quomodo in ea habitaturi essent, jam designasse.

Iam igitur qui serio huic meditationi conducerit, quomodo poterit non confundi, & turbescere, cum perspexerit quam amplum, quamque augustum Deus templum nobis construxerit, ipseque vicissim, quam parum huic beneficio respondere nitatur?

5 Secundus, ut intelligentes peculiarem in Templo Altissimi assistentiam, quod se futurum promiserat Salomoni illis verbis, *San-*

ctificavi domum hanc, ut ponerem nomen meum ibi in sempiternum; Et erunt oculi mei Et cor meum ibi unctis diebus;

intelligerent simul illud in eis respectu quidem tantæ Majestatis omnino de-
dere progignere sacrum quemdam profunda-
rum reverentia horrorem, admixtum sollici-

to cuidam tremori, ne id profanarent: quem-
admodum & vicissim ob tam benevolas læ-
tasque promissiones, quas Dominus exhibe-

bat, singularem quamdam fiduciam: quando-
quidem oculi & aures illius, qui summa sa-

pientia, summaque simul bonitas est, perpetuo aperti, atque intentæ super domum illam
erant: quibus perpetua illius protectio aper-

tius insinuatur. Et nos igitur proculdubio, si
profunda meditatione attendamus Divinæ
bonitatis assistentiam, atque sollicitudinem,

quâ huic minimæ Societati exhibere dignatur:
non modo cognitâ à nobis, sed, ut ita dixerim,
mani-

3.Reg.4.

2.Paral.6.

manibus cōtrectatam, tam multis rerū varietatibus, tribulationibus, persecutionibus, prosperitatibus, infamia, & bona fama, fructibus in proximos, gloria quæ factori tribuitur, aliisque plurimis, quæ ingenti cum admiratione cōsolatione cernuntur; poterimus certe, veri & legitimi Societatis filii fuerimus, non pro nobis tantum, sed etiam pro aliis singularem Dei quamdam protectionem nobis quæ ulla hæsitatione polliceri. Quod si Divina Scriptura refert quasi magnum aliquod privilegium, Nabusardan (qui licet magni Regis vermis tamen & mortalis hominis & imple homo dux erat) dixisse Ieremiæ, *Ponam super oculos meos*; in quantum fiduciæ ac spei non poterit anima excrescere, quando solus potens, qui omnia quæcumque voluit in cælo, & in terra, & in mari, & in omnibus abyssis fecit, asserit se apertos & intentos habere oculos in eum locum, quod singulari sua providentia vocavit illam? Revereatur itaque profunde tantæ majestatis præsentiam, humilietur in abyssu sui nihili, in conspectu ejus repleatur Divina fiducia, & animi magnitudine quisquis ad eum locum vocatus est. Ceterum dum hæc perpendit, si quid in eo sensus est, non poterit non confundi & compungi, quod tam male respondeat. Sed illud mihi exploratum est, hanc Divinam protectionem ejusque præsidia, vix plus audeo, ne vix quidem eos sibi polliceri posse,

posse, qui egressi limites & cancellos Instituti,
 nec sibi pro continuis distractionibus, nec
 proximis per spiritualia adjumenta intendunt
 sed eorum communicatio cum externis, ma-
 gratiæ vocationis est, & sæcularis illorum ac-
 que finibus & adinventionibus, quam Dei lu-
 commodata quibuscumque agunt, quæ Dei lu-
 cris, & fini Religionis præter, qui sola anima-
 rum salus & gloria est: fitque inde ut plu-
 rimas non procuras aliis, sed sibi nocituras
 horas utilibus studiis suffurentur. Proinde
 qui se hujusmodi occupationes & distra-
 ctiones inclinari sentit, obsecro per misericor-
 diam Dei, ut diligenter id examinet, certetque
 in lumine Spiritus sancti attendere in se, seque
 invenire, neque sinat se torrente humanæ gra-
 tiæ, aut plausibus potentium abripi: sed id sibi
 potius persuadeat, hujusmodi humanis ac sæ-
 cularibus tractationibus se & seipsum, imo &
 Societatem, non sine insigni jactura proprii
 spiritus, & fructus proximorum, variis, iisque
 non levibus periculis exponere. *Qui autem spe-* Isai. 40.
sunt in Domino, mutabunt fortitudinem; assument
penas, ut aquilæ, volabunt, & non deficient: sicut
reipsa in iis apparet, qui puro zelo animarum
salutem consectantes, per vastitates terræ, per
immensitates Oceani, in mediis periculis &
mortibus, à Domino admirabili planè provi-
dentia & potestate, & anima & corpore pro-
teguntur. Quemadmodum & Apostolus Pau-
lus,

318 Epist. 13. R. P. N. CLAVDII AQUAVIV
lus, singulare speculum ministrorum Dei atque
hominum Apostolicorum, manifeste asserit d

80.

porē fructus, ut videntes eas, quibus eo tem
tes magnopere efficiendi, & orationibus
sacrificiis innumeris conquirendi (quod
doquidem extruxerat Dominus in Te
plo aulam veluti quamdam benignitatis, ut
ad familiare colloquium sine intermissione
los admitteret, ibique regalem misericordi
thronum erexerat) dolerent se propriam negli
gentia & oblivione illius, quem perpetuo
de gestare debuerant, non modo vacuos &
ne fructu remansisse; sed eo jam omnino m
fere caruisse. Et quisnam sine rubore & sicco
oculis recogitare possit subsidia quibus in Ro
ligione abundamus, ut in omni virtute & f
ctitate crescamus; & tamen quam exiguum s
lucrum, quod inde conquirimus? Sic sane, di
lectissimi, necesse est quisque nostrum profu
de oculos figat, & metiatur fabricam, & eru
bescat, quot opportunitates habeamus innu
meros thesauros acquirendi, virtutum actu
exercendi, quot calcaria quæ ad perfectionem
urgeant, quot stimulos in conscientia exami
ne, quot reprehensiones in exhortationibus
quas frequenter audimus, si tamen nos ipsos
deinde ad interiora reducimus, ut Deum au
diamus eas medullitus explicantem, lucidius
&

efficacius imprimentem ; quantam in Superiorum vigilantia custodiam ; quales in multitudine regularum sepes ; quàm copiosam de celo cælestium donorum pluviam in frequentia Sacramentorum , & præsertim in sanctissimæ Eucharistiæ, *quam cum dico* (ait S. Chrysostomus) *omnem benignitatis Dei Thesaurum aperire* ; qualem contra omnes inimicos fiduciam à spiritualibus munimentis & vallo ; quam firmam & valida in orationibus arma ; qualia in peccatis & corporis afflictionibus munimenta ; quantam in Angelorum custodia securitatem ; ut vere securus asseram , si hæc à nobis eo petuo par est modo perpenderentur , magna nos cuosculdubio & confusione & tristitia , quod nimiam tenuiter his omnibus respondeamus , scire & assidue perfundendos. Quare illud cupio multis modis omnibus , ut serio & accurate in turpitudine & foeditatem tepiditatis reluctantes excutet oculos convertamus , recogitantes cuinam clauderemur : qua promissione ex parte nostra , in quibus ex parte Religionis præsidii : quanta ex parte Dei gratiarum copia , qui nos vocavit , nos prævenit , & traxit : qua spe & magnitudine promissorum à tam liberali , tamque potenti , sed vel pro minimis obsequiis , remuneratore : sciamus quandoquidem Rex talis , non maximus modò , sed etiam supremus , ac naturalis , à quo & esse , nos & vivere , & moveri , & denique omnia sine cessatione percepimus ; qui semper super nos

ocu-

oculos apertos vibrat, non ut discernat tantum opera, sed ut nos adjuvet; cui ut serviat, natura nostra condita est (adeo ut in hac una felicitatem suam inveniat, ut Sanctus affectus Augustinus, *Quandoquidem sic facta est, inquit ut ei bonum sit subditum esse, perniciosum autem suam, non ejus à quo condita est, facere voluntas* qui sic curat unumquemque nostrum tamquam solum curet; qui tum res nostras diligentius accuratius procurat, cum perfectius curas operas nostras, nosque in ipsum projicimus: Res inquam, talis, Dominus, & Pater, quomodo non integram atque omni ex parte perfectam servitutem mereatur?

7 Vnde B. Augustinus pleraque ex iis capitulis attingens sic Armentarium compellat: *Reddite igitur quod vovistis, quia vos ipsi estis, & ei redditis à quo estis: reddite, obsecro: neque enim quod redditis reddendo minuitur, sed potius servabitur & augebitur: benignus enim exactor est, non egenus qui non crevit ex redditis, sed in se crescere faciat redditores. Huic ergo quod non redditur perditur; quod autem redditur, reddenti additur: imo vero in eo quod redditur, ipse reddens servatur. Id ipsum quippe creditum, & redditor, quia id ipsum erat acbitum, debitor. Deo namque se ipsum debet homo ei; reddendus est, ut beatus sit, à quo accepit, ut sit. Ceterum de damnis hujus tepiditatis, id est, molestis amaritudinibus, quas tepida anima patitur quomodo permultis iisque gravioribus per-*

culis exposita sit, ne à Domino (ut ipse in Apocalypsi loquitur) evomatur; quam difficilis, & tarda sit hujus morbi curatio, cum homo se ipsum palpet, & quasi hecticus cum ea maxime laboret, febrim non sentiat, quo pacto quotidie aliquid perdat, quod natura semper se ipsam quærat, & insensibili quodam modo quasi alluvione, consumat, & si qui fiunt interdum actus, qui boni videantur, remissi atque ignobiles fiant; quomodo quotidie ad capiendas, quæ ex Divino fonte jugiter effluunt, aquas, vas cordis jugiter angustetur; quod plurimos gradus gloriæ, quos fervore lucrari potuisset, miser hujusmodi homo sibi tepore furatur: deque innumeris aliis incommodis, quæ ex eo morbo proveniunt, digna prorsus, quæ serio neque cursim recogitentur à nobis & plorentur; memini me in libro Industriadum aliquid pertractasse. nunc satis sit cum D. Gregorio concludere: *Si inchoata bona fortis operantis manus ad perfectionem non si.blevat, ipsa operandi remissio contra hoc quod operatum est, pugnat.* Hinc est enim quod per Salomonem dicitur: *Qui mollis & dissolutus est in opere suo, frater est sua opera dissipantis.* 3. Past. ad 2.
monit. 35.
Prov. 13.

8 Radices porro & causas hujus tepiditatis, licet ad eas fere tandem reducantur, de quibus mox dicam, tamen necesse erit, ut quisque peculiari studio ad cor rediens, excutiat diligenter, ut eas intelligat & eradicet, vel certe

322 *Epist.* 13. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ
mortificet, ut quæ tam amaros atque exitiales
fructus gignant. Quæ autem in mentem ve-
niunt, hæ fere sunt. Amor proprius, seipsum
perpetuo quærens; passionum rebellio & con-
flictus; horror difficultatis in pugna & victo-
ria; desiderium rerum faciliuin & molliorum,
cujusmodi esse solent, ad quas natura propen-
det; voluntaria per multa cordis evagatio; de-
fectus Orationis; negligentia Examinis; &
hujusmodi plurima, quæ opus non est hic sin-
gillatim recensere. Illud tamen non omit-
tam, quod puto, & aliqui experti sunt, plurimum
juvare posse; hoc autem est permultum tem-
poris diesque plurimos serio atque accurate
meditari, quanta obligatione obstricti simus
Deo per omnia respondendi, quamque segni-
ter & quam male id præstare nitamur. Id quod
si in sæcularibus deslendum est, longe magis in
nobis, qui Religiosi sumus, & sentiendum &
deslendum est, qui & ex obligatione status, &
propter opportunitates quibus abundamus,
ut dictum est, & ob magnitudinem & multi-
tudinem beneficiorum, id excellentius præ-
stare debemus. Quod ut clarius intelligamus,
& non segniter nec quasi prætereuntes medi-
temur; poterimus id perpetua memoria re-
tentare, si inter innumeras, quas in simplicissi-
ma illa Dei natura perfectiones investigare
possumus, duodecim saltem consideremus,
quæ aliqua à nobis vicissim exigunt.

3 Prima est, Majestas & celsitudo. Secunda, immensitas ac præsentia ubique locorum. Tertia, naturale dominium in omnia quæ creata sunt. 4 Providentia, qua nos gubernat. 5. Beneficia, quibus nos prævenit. 6. Sapientia. 7. Pulcritudo. 8. Suavitas & dulcedo. 9. Liberalitas. 10. Amor. 11. Quod sit Spiritus & vita animæ. 12. Quod centrum & finis illius.

10 Majestas igitur ac celsitudo, abyssalem, ut ita dixerim, reverentiam & timorem exigit.

Nam si Ezechiel vidit subsistere Cherubim, alasque demittere, cum primum vocem audierunt ex firmamento, quod quasi Sapphiri specie super capita eorum erat; *vocem omnipotentis Dei*, ut ibi ait S. Hieronymus, *ferre non valentes*: quanta nos vermiculos terræ contemptibiles reverentia, quantoque tremore astare decet? ut propterea dixerit Apostolus ad Hebræos: *Habemus gratiam, per quam placeamus servientes Deo, cum metu ac reverentia. Etenim Deus noster ignis consumens est.* Vbi Græcum verbum, non nude reverentiam, sed cum pudore & rubore admixtam significat. Ezech. 1.
Heb. 12.

11 At Præsentia, cum ipse sit intellectus & oculus, nos actu semper considerans, nec exteriora tantum, sed etiam intima nostra, quibus ipse intimior est, accuratissime discernens; pedumque nostrorum radices considerans (quod pro verbo, *vestigia*. LXX. in Iob reddiderunt) manifeste & puritatem non vulgarem

Ecc1.23.

corporis & animi, & exquisitam in operibus diligentiam exigit; neque enim fas est distorta maleque disposita opera, præsentem ipso ac prospiciente moliri, cujus oculi, ut Sapientia loquitur, multo plus lucidiores sunt super Sulem, circumspicientes omnes vias hominum, & profundum abyssi, & hominum corda intuentes in absconditas partes; deinde vero etiam audaciam & animi magnitudinem; quandoquidem solo intuitu nos erigit, confortat ac virtutem ministrat operandi, tam pie tamque dulciter & cor dirigens, & manum movens, ut B. Dionysius non dubitaverit, cum de divinis nominibus ac perfectionibus loqueretur, Deum ipsum eo nomine Græce appellare, quo significatur, illum extenta semper manu nos manuducere.

12 Dominium vero, quo Dominus dicitur Dominantium, Rex Regum, Deus Deorum, quippe non solum omnium Dominus, & vere solus Dominus, sed etiam fons omnis Regni, omnisque domini, proculdubio promptam à nobis obedientiam, integrumque ac maxime voluntarium servitium requirit: quandoquidem non ex aliqua cum illo conventionem, pactum, aut ob nostra propria commoda, ut aliis Principibus fieri solet; sed naturali subjectione, utpote cujus omne creatum possessio sit, ejus servitio sumus obstricti; eoque magis, quod natura nostra, ut dictum est, talis est condita,

AVT dita, ut perfectionem aut requiem alibi invenire non possit, nisi cum integre subdita est ei à quo facta est. Quod si creaturæ omnes ei obediunt, unde Propheta ait, *Ordinatione tua perseverat dies, quoniam omnia serviunt tibi: & cæli luminen, ac stellæ,* ut alius Propheta loquitur, *cum tremore ei obediunt, & in custodiis suis lætata dicunt, Adsumus, & lucent cum jucunditate ei qui fecit illas;* dignum profecto est, ut homo similis factus Angelis, qui suo factori longe nobiliori modo, id est, per intellectum & voluntatem, servit, obediat illi in omnibus, majori qua potest perfectione ac promptitudine, illud interrim dolens nec sine pudore ingemiscens, quod jam frequenter ab eo se deamari conspicit. Si vero etiam promissionem per vota præstitam addamus, & consecrationem, qua nos totos ei dicavimus ut ad perfectam Dei servitutem libere aspirare possemus, Deus bone, quantum excrecet cumulus debitorum!

13 Verum providentiæ, quæ nos assidue dirigit, nobis consulens, nos vocans, excitans, gubernans, non obscurum est quanta resignatio debeat: talis nempe qualem Princeps Apostolorum verbis illis explicat: *Omnem, inquit, sollicitudinem vestram projicientes in eum, quoniam ipsi cura est de vobis,* ita ut in omnibus vel prosperis, vel adversis, quæ contingunt, sive ab hominibus, sive undecumque proveniant, parati semper simus, beatam illam vocem emit-

Luc. 22.

Psal. 107.

tere, quam S. Leo Ecclesiæ filiis medullitus discendam esse pronuntiat; *Non mea voluntas Pater, sed tua fiat*; atque his præsertim, qui ipsos abnegantes, propriæque voluntati renuntiantes, profitentur se se non ex parte, sed integre obtulisse providentissimo Patri holocaustum. Vnde fiet etiam nihil temere, & quod inde nascetur solidum illud gaudium, nullum unquam lætitiis ulla ex parte conferendum, quo perfusus qui ingeminaverat, *Paratum cor meum Deus*, in illas erupit voces: *Cantabo & psallam; Exurge gloria mea, exurge psalterium & citharra*. Tanta est in vera resignatione hilaritas & Dei laus. Ceterum beneficia quisque viderit quantam animi gratitudinem, beneficiorum agnitionem, gratiarum actionem, & operum mutuam redditionem postulent. Nam si in rebus humanis ingratitude tolerari non potest; satis liquet qualis erga Deum erit, erga quem sane tum ob frequentiam illorum, tum ob magnitudinem, tum ex necessitate nostra, qua illis assidue indigemus, tum quod ab illius bonitate, nullo ejus lucro nullaque necessitate, promanant; demum quod à tam nobili atque divina manu proficiantur, crescit cumulus in immensum. Atque hujus gratitudinis defectu nascuntur, ut S. Augustinus, & S. Bernardus asserunt, detrimenta omnia, atque mala spiritualia. Est enim, ut hi Patres loquuntur, veluti ventus urens, bona omnia exsiccaus, fontemque

que misericordiæ super ingratum hominem obstruens.

14 Sapientia porro attentum omnino & excitum discipulum erigit, ut & audiat solerter, & apprehendat fideliter internum ilius magisterium. O quanta circa animi nostri defectus, virtutum pulcritudinem, semitas quibus nobis insistendum est, secreta; quæ mundi amatoribus non manifestantur; viam sese ad perfectionem extendendi; modum cum eo agendi internus nos Magister hic edocet! Quare Isaias: *Erigit manè, inquit, manè erigit mihi aurem, ut audiam quasi magistrum.* Hæc nos intus docet semper nos ipsos habere suspectos, secreta Dei pertimescere; nostram vilitatem nostræque nihil agnoscere; in divino tantum auxilio spem ponere, scientes *quia vana salus hominis:* tandem, ut Spiritus sanctus loquitur, *sobrietatem, & prudentiam, & iustitiam, & virtutem, quibus utilius nihil est in vita hominibus.* Nec difficile esset hoc Sapientiæ magisterium, si illius voci ac suavissimo susurro inventum tandem inter rudera & ruinas collapsi ædificii nostri, indeque erectum cor applicaremus; & omni terrenarum strepitu silente curarum in mentis penetralibus docentem audiremus: quandoquidem ipsamet circuit quærens nos ad magisterium. Quare Spiritus sanctus ubi de Divina Sapientia hac dixisset, eum, qui illam quærat, minime laboraturum, *assidentem enim fori-*

Isai. 50.

Psal. 59.
Sap. 8.

Sap. 6.

bus suis, inueniet illam, subdit: In viis ostendet se illis hilariter, & in omni providentia occurret illis.

Vbi Græca vox, quam noster Interpres *Providentiam* dixit, paullo plus indicat: significat enim proprie excogitatum aliquod & inventum: ut sit sensus, Deum non solum præ foribus nostris nos expectantem opperiri; sed etiam in viis hilari suavique vultu nobis occurrere, denique nullum prætermittre inventum, non excogitare ut se nobis ostendat. Tanta est illius bonitas, tamque ingens desiderium, quo nostram perfectionem exoptat.

15 At pulcritudini, & pulcritudini tantæ sacram quamdam & ardentem concupiscentiam cum incredibili rerum omnium creaturæ contemptu, deberi facile videt, qui videt. Sed quis poterit Oceanum hunc intrare, ut de Divina pulcritudine differat, si etiam de creata sapientia, quod donum in nobis est, & vix minima quædam guttula perennis illius fontis, dixit Sapiens, ut quibusdam placet, *Speciosior est Sole, & super omnem dispositionem stellarum, lucis comparata invenitur prior.* Legat qui voluerit non modo sacras litteras, quibus innumeris in locis hæc pulcritudo resplendet; sed etiam Sanctos Patres, cum de Divinis perfectionibus agunt, præsertim vero Dionysium de Divinis nominibus, qui liquidissime pulcritudinem hanc videtur esse contemplatus. A nobis certe quod exigitur præcipue illud est, ut purgandis

gandis oculis, quibus videri potest, id est munditiæ cordis, diligentissime attendamus. Nam neque in hac vita impurus oculus eam potest intueri, ut plurimis locis egregie docet S. Augustinus; nec in alia revelata facie poterunt eam contemplari, nisi qui in hac mortali illud diligenter expurgaverint; vel certe ita constituerint, ut possit in Purgatorio plene mundari. Atque ex hac proculdubio visione ingens fastidium maximusque contemptus orietur cujuscumque tandem rei, sive visibilis sit, sive invisibilis, quæ illo inferior sit. Quapropter de Angelis, quorum nos formam & similitudinem, quantum quidem in hac vita assequi licet, omnino decet æmulari, S. Augustinus in libro de Civitate Dei loquitur: *Præ cuius non solum in corpore, sed etiam incommutabili & ineffabili pulcritudine, omnia quæ infra sunt, & quod ille est non sunt, seq̃ ipsos inter omnia despiciunt, ut ex toto, quoque boni sunt, perfrauantur.* De quo sane aspectu & pulcritudine dum ego loquor, illud præterire non possum, ex attenta hujus pulcritudinis consideratione, quod in creatis pulcris contingere non potest, id provenire utilitatis ac commodi, ut & ipsi pulcri efficiamur, & ad illius similitudinem conformemur: fit enim, ut ex Apostolo animadvertit S. Bernardus, ut cum anima gloriam Dei speculatur, *In eandem imaginem transformetur à claritate in claritatem, tamquam à Domini spiritu:* quo quid dici utilius.

1. Cor. 3.

Psal. 70.

aut augustius potest? Ad quam similitudinem
 ut nos B. Augustinus hortaretur, explicans ver-
 ba illa Psalmi, *Deus quis similis tibi*; sic ait: *Non*
ab illo recedat (scilicet homo) *ei cohærendo signa-*
tam, tamquam ex annulo cera, illi affixus habeat
imaginem ejus, faciens quod dictum est, Mihi autem
adhærere Deo bonum. Vere custodit similitudinem &
imaginem ad quam factus est. Suavitatem porro
 & dulcedinem fanitas quædam palati & gusta-
 tivæ virtutis incipiat necesse est. Quare omni-
 no ab omni terreno sapore, qui eam inticere
 possit, repurganda est accurate. O quam mis-
 rum in modum cura & delectatio terrena Dei
 saporem impedit! Nec dubium quin interdum
 peccata etiam levia nisi frequenter expurgen-
 tur, fructum internæ suavitatis, teste B. Gre-
 gorio, supra quam credi potest, impédiant.
 Huic autem dulcedini gustatio debetur, & si
 dicere licet saporatio, & quæ inde nascetur in-
 satiabilis quædam fames: sed ex defectu inter-
 ni gustus divinæ dulcedinis provenit inter-
 dum, ut idem Sanctus asserit, *Vt amemus foris*
miseri famem nostram. Et contra, qui palatum
 assidue expurgant, aptumque cælestibus sua-
 vitatibus impensius reddunt, accipiunt quam-
 dam divinæ dulcedinis portionem, atque in
 amore castissimæ voluptatis exardescunt, ut
 spretis omnibus temporalibus ad edendum
 bibendumque toto accendantur affectu.

16 Liberalitas autem perseverantem peti-
 tio

tionum constantiam, imo vero importunam, ut ita dicam, & insatiabilem indicit, nec non impetrandi subnixam magnanimitate fiduciam, ut propterea B. Bernardus dixerit, debere nos spiritu suspensos habere oculos erga Deum, expansumque sinum, *Ad largam ejus benedictionem, qui utique à copiosis illis cælestis mensæ deliciis vacua numquam revertitur manu.* Oportet igitur nos magna cum fiducia impetrandi importune precibus efflagitare; sinumque cordis ad suscipienda data optima, donaque perfecta semper habere dilatatum. Ad quod etiam maiores nobis animos addit, dum consideramus nihil nos humile, nihil expetere terrenum, cum harum rerum expostulatio, quæ minimæ, ac fere nihili sunt, injuriam potius, ut ait Cassianus, tam munifico Patri ac largitori irrogare videatur, qui paratus est majora ac præclariora absque comparatione ulla donare: sed tantum ea petere, quæ nos gratiores efficere possint divinæ ipsius Majestati, illique arctius atque intimius unire. *Adeamus ergo cum fiducia ad thronum gratiæ ejus.* Hebr. 4.

17 Sed enim amor ad amorem trahit dulciter, compellit fortiter, nec alio quam amore recompensari potest. Nec video quidquam quod nos tantopere & humiliare debeat & pudore suffundere, sicut profunda cogitatio, quod cum à Deo (hoc est à Majestate illa, quæ nihil in nobis amore dignum invenit, sed pro-

ducit

Serm. 83.
in Cant.

ducit amando) tam mirum in modum fuerimus in amore præventi , tam parum tanto & tali respondeamus amorì ; cum præsertim in hoc solo affectu , ut S. Bernardus annotavit , aliqua ex parte Deo possimus rependere vicem . *Nam cum amat Deus* , inquit hic Pater , *non aliud vult quam amari . Quippe non ad aliud amat , nisi ut ametur , sciens ipso amore beatos , qui se amaverint .* Præmiserat autem quod licet Deus timendus sit ut Dominus , honorandus ut pater , horum tamen neutrum acceptabit , si melle amoris condita non fuerint . Denique merito dixit : *Magna res amor , si tamen ad suum recurrat principium , si sue origini redditus , si refusus suo fonti , semper ex eo summat , unde jugiter fluat .* Verum sine suspiriis & lacrymis cogitare non licet , quam vilia & indigna sint , quæ ab hoc amore nos retrahunt ; quantumque amor proprius gravissimus ejus hostis , amarissimus ipse atque ingratisissimus , quasi catenis quibusdam , ne Deo , cui nos totos debemus , integre omnino reddamus , neceat atque coërceat , & tamen dignum esset , ut S. Hilarius loquitur , *ut illi nos integri redderemus , cui debere nos recognoscimus & originem & profectum .* Quamobrem ut amorem nobis , quem ei debemus , sua lege commendaret , postquam se dulciter Nostrum vocasset , *Diliges* , inquit , *toto corde , tota anima , ex omni mente , & ex omnibus viribus tuis ;* quamvis id ipsum certe quod totum est , parum admodum sit , ut ideo merito dixerit S. Bernardus :

dus: *Amat caritas, amat immensitas, & vicem re-*
pendimus cum mensura? Et in Cantica Sermone De dilig.
 citato: *Merito cunctis renuntians affectionibus aliis,* Ver.
sola & tota incumbit amori. quæ ipsi respondere amo-
ri habet in redhibendo amore: nam & cum se totam
effuderit in amorem, quantum est hoc ad illius fontis
perenne profluvium? Et hoc illud est, quod nos
 perurgere omnino debet, ut omni studio ac
 diligentia, nulla re prætermiffa, quæ ad id con-
 ducere possit, ad amoris proprii mortificatio-
 nem, divinique augmentum non segniter ac-
 cendamus, donec cum sponsa gloriari liceat:
Ordinavit in me caritatem, hoc est, Vexillum &
 præsidium amoris (id enim sonat militare il-
 lud vocabulum *ordinavit*) super nos mira con-
 stituit dignatione, tum ad nostri custodiam,
 tum ad ipsius Domini conservationem, in quo
 omne bonum nostrum positum est.

18 Et quamdiu anima infidelis Domino
 ac rebellis non ejicit sua culpa tam necessa-
 rium firmumque præsidium, nulla se vi à Do-
 mino separari posse secunda confidat. Vnde vas
 illud electionis gloriatur: *Quis nos separabit à ca-* Rom. 8.
ritate Christi? Tribulatio, an angustia, an fames, &c.
 quæ fidenter enumerat. Et revera quam tribu-
 lationem timeat, Domine IESU, qui te exhor-
 tatore & consolatore intrinsecus roboratur?
 qua angustia coarctetur, qui in te summa lati-
 tudine, corde undique dilatatur? quam famem
 horreat, qui de pane vitæ & pascitur & ine-
 bria-

334 *Epist. 13. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVAE*
 briatur? qua nuditate laboret, qui te indumento
 gloriæ tegitur & ornatur? cui periculo cedat,
 qui super omne mutabile, pennis amoris tui
 sublimiter elevatur? quæ illum persecutio fran-
 gat, quem lævâ & dexterâ tuâ molliter quies-
 centem amplecteris, & qui scapulis tuis jugiter
 obumbratur? quis gladius vulneret, quem tur-
 ris fortitudinis undique cingit ac protegit?
 Non itaque immerito humili fiducia plenus,
 post verba illa subdit Apostolus: *Certus sum enim*
quia neque mors, neque vita, neque fortitudo, neque
altitudo, neque profundum, neque creatura alia, po-
terit nos separare à caritate Dei, quæ est in CHRI-
STO IESU Domino nostro. Quæ verba perpen-
 dens D. Augustinus, tam ignitas divinalque
 affert meditationes, & tam dulces sensus, ut si
 non omnes recensere, ne longior sim, aliquas
 tamen mihi præterire non liceat: *Nemo, inquit,*
nos inde separat minando mortem: id ipsum enim
quo diligimus Deum, mori non potest, nisi dum non
diligit Deum, cum mors ipsa sit non diligere Deum.
Quod nihil est aliud, quam ei quidquam in diligen-
do atque sequendo præponere. Nemo inde separat pol-
 licendo vitam; nemo enim ab ipso fonte separat polli-
 cendo aquam. Non separat Angelus; non enim est
 Angelus, cum inhæremus Deo, nostra mente poten-
 tior. Non separat virtus; nam si virtus hic illa nomi-
 nata est, quæ aliquam potestatem in hoc mundo ha-
 bet, toto mundo est omnino sublimior mens inhærens
 Deo. Non separant instâtes molestiæ; hoc enim lecto-

De mor.
 Eccles. 11.

es eas sentimus, quo ei, unde nos separare moliuntur,
 certius inhaeremus. Non separat promissio futurorū;
 & quidquid boni futurum est, certius promit-
 temus; & nihil est Deo ipso melius, qui jam profe-
 rentur bene sibi inhaerentibus praesens est. Non separat al-
 titude, neque profundum; si enim superna & inferna
 huius mundi significantur, quis mihi caelum polli-
 citatur, ut à cæli fabricatore sejungat? aut quis ter-
 ram infernus, ut Deum deseram, quem si num-
 quam deseruissim, inferna nescirem.

19 Iam vero quod spiritus & vita animæ
 merito ad id nos constringit ut omni studio
 vivamus quo vivimus, & ut vitæ nostra,
 omnis sensus, motusque animæ à vitali hoc di-
 vino spiritu procedant. De hac animæ vita in
 libro de præcepto & dispensatione, B. Bernar-
 dus ita philosophatur: Si Deum amans anima ex
 ipso vivit, uti corpus ex ipsa; quo pacto, quæso, præ-
 miore esse contenditur, ubi dat, id est corpori,
 vitam unde accipit vitam, id est Deo? Fons siqui-
 dem vitæ caritas est; nec vivere animam dixerim,
 nisi de illo non hauserit: haurire porro quomodo
 potest nisi fuerit praesens ipsi fonti, qui caritas est, quæ
 Deus est? Praesens igitur Deo est, qui Deum amat in
 quantum amat; in quo enim minus amat, absens
 respectu est. Ex iis licebit ex parte conicere, quo
 studio cavenda sint nobis omnia, quæ vitæ
 huius actiones impedire possunt, quæ ex eo
 spiritu jugiter promanarent. Quare non modo
 exacta omnino diligentia à mortalibus peccatis
 caven-

Circa fi-
 nem.

Prov. 4.

cavendum est; quæ cum cor feriant, (de qua
nobilius à Sapiente dictū arbitror, *Omni custodia serva cor tuum, quoniam ex ipso vita procedit*)
extinguunt subito sublimiorem animæ vitam,
quæ inde ut cadaver putridum ac putidum
mul immobilis, insensibilis, & plane in
redditur; sed omni etiam cura à venialibus
imperfectiōibus, præsertim gravioribus,
stinendum, quæ veluti morbi animæ atque
mores noxii, qui quasi defluentes in nervos
ritus impediunt, retardant, prohibentque
tus, sensusque vitales ab hoc spiritu veniens
quo vivificantur, vegetantur, & sensif
animæ nostræ. Quod si hoc exemplo corpora
lium infirmitatum, quas ut abjiciamus, ten
mus omnia, perpenderemus diligentius,
actitentur in nobis; evigilaremus certe,
quid intentatum in hisce spiritualibus depel
dis relinqueremus: atque in omnibus atte
semper mente distenderemur, ut vitam
quam de cælo haurimus, sensu motuque
ter testaremur.

20 Tandem dum illum esse finem, ac
trum nostræ beatitudinis, attentius rumi
mur, liquidò certe perspicimus non modo
statu vitæ nostræ, sed etiam, ut nostra reg
docet, in particularibus actibus, in oper
verbis, & cogitationibus semper in eum
bis, non segniter nec cum torpore, tendend
quandoquidem rerum omnium perfectio,
quæ

quam & motibus semper intendunt, in eo posita est, ut ad centrum locumve suum perpetuo moveantur. Nam si infelicia prorsus putarentur corpora, quæ suis ponderibus, gravitate scilicet vel levitate, sua loca non peterent; longe proculdubio major miseria nostra fuerit, nisi assidue tendamus ad Deum: quod tunc vere fit, cum actus omnes nostri ab ipsius amore, & moventur in ipsum & diriguntur. Ex quo etiam id apparebit, quam non leviter venialia æstimanda sint & cavenda, quibus fit ut actiones, quæ hujusmodi fuerint, non possint tendere ad Deum. Quare B. Dionysius malum asserit *esse præter finem, extra terminum, scopo carens*. Itaque si ex centum motibus, qui verbi causa unius diei spatio fiunt, plures fortasse quam nonaginta in vanum recidunt, non in centrum; consideremus, obsecro, quam nobis ingratum, quamque invisum genus hoc vitæ debeat esse. Nec dicat quisquam, ut genus hoc peccatorum ob humanam fragilitatem sine singulari Dei privilegio vitari non potest, ita frequens admodum esse, ut in multis hujusmodi prolabamur; præsertim cum caro concupiscat adversus spiritum, & concupiscentia militet in membris nostris; quandoquidem teste Gregorio Nazianzeno, non solum compositi sumus, sed oppositi, quod est in nobis ipsis impedimenta pugnasque portantes: non, inquam, ad excusandas excusationes in peccatis hoc

Y

audeat

338 *Epist.* 13. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ
audeat afferre. Primo enim respondeo, si non
possunt omnia vitari, possunt multa: & qui vi-
gilat in iis præveniendis, & occasionebus am-
putandis, & postquam eas admiserit, flendo &
dolendo diluendis, excitatus & pervigil in cu-
stodia cogitationum verborumque, in præca-
venda diffusionē cordis, ad quod frequenter
redeat, in stipularum hujusmodi concrema-
tione, in flammis caritatis Christi; multa pro-
culdubio cavere poterit.

21. Vnde cavēbit etiam consequenter mo-
tus plurimos inordinatos & vanos, qui ad cen-
trum minime tendunt. Deinde assero ut non
desint impedimenta, quæ sunt veluti fines mo-
tum remorantes: nihilominus cum pondus,
id est amor, quo in Deum tendimus, magnum
est; hæc omnia veluti tenuissima fila sua inge-
nita vi disrumpere; quemadmodum linum ali-
quod tenuissimum si grave saxum alligaret,
non impediret certe, quin eo disrupto ipsum
quam velocissime raperetur ad centrum. Inde
B. Augustinus more suo, id est subtiliter ac
dulciter valde; *Nihil est tam durum, inquit, atque
ferreum, quod non amoris igne vincatur. Quo cum
se anima rapit in Deum, super omnem carnificinam
libera atque admiranda volitabit pennis pulcerrimis
& integerrimis, quibus ad Dei complexum amor ca-
stus innititur.* Et subdit exemplum invictissimæ
feminæ matris Machabæorum, quæ magni-
tudine hujus ponderis ingentes validasque ca-
tenas

tenas materni amoris , imo & sui ipsius, veluti
fila quædam araneorum diffregerat. *Quid tamen*
mirum, si omnibus medullis conceptus Dei amor &
tyranno, & carnifici & dolori, & corpori, & sexui,
& affectui resistebat? Denique semper ut desti-
natum scopum assequamur , altius nobis colli-
mandum est, scientibus debilia esse instrumen-
ta, infirmosque arcus , quibus jacimus : nec il-
lud obliviscamur, quod Cassianus refert, debe-
re Dei servum ad id perpetuo conniti , *ut quod*
in futurum dicitur, de beata conversatione Sancto-
rum, jam subarrhatum habeat in præsentī : id est, ut
sit ei Deus omnia in omnibus. Quod, ut supra di-
xerat, præstabit homo , *unum dumtaxat deside-*
rans, unum sitiens, ad unum omnes non solum ætus,
verum etiam cogitatus semper intendens.

22 Ex iis igitur, quæ posuimus, satis liquet ,
Dei servum , qui Domino suo non indigne re-
spondere desideret , semper debere in conspe-
ctu illius multa cum reverentia & timore ver-
sari ; magna cum puritate, & accurata diligen-
tia, prompta obedientia, ac perpetuo obse-
quio, integra resignatione , ut à nutu illius to-
tus pendeat , numquam interrupta animi gra-
titudine , summa attentione docilis accurati-
que discipuli , summo desiderio eo fruendi ,
magna palati puritate , & fame illum gustan-
di ; assidua oratione , & prece , ac latitudine
cordis ad impetrandum ; amore si non quan-
to debet , certe quanto cælesti largitate irro-

ratur; illi semper & de illo vivere, ad suum ultimum ac beatissimum finem sine ulla cessatione contendere. Qui ergo vivæ fidei oculis non oscitanter consideraverit hæc omnia, & ut cum Scriptura de fabri diligentia ac labore dicam, *Cor suum dederit in similitudinem picturæ* (quam videlicet exprimere debet) *atque in consummationem operum*, ut in vigilia sua ornet imperfectionem; qui fieri poterit, ut cum seipsum ab ea perfectione, quæ in hoc brevi exemplari depingitur, tam longe abesse conspicit, non se in conspectu Domini serio humiliet; & solita tepiditate abjecta, media non assumat, quibus quotidie magnis itineribus properet ad perfectionem? Sed necesse est has meditationes non tantum lectas audire, aut strictim cursimque percurrere, sed attenta & profunda consideratione penetrare, nunc simul omnes, nunc per se singulas: sperandum enim est hominibus læculi vinculis absolutis, voluntatis optimæ, & qui donum cæleste, atque adeo Deum ipsum non semel gustaverunt (quales Divina misericordia homines Societatis me credere & sentire justum est) hoc proculdubio non vulgaria spiritus lucra atque augmenta allaturum.

23 Et ut scriptioni modum ponam, sicut in principio dixi necessarium nobis esse nostræ vocationi respondere, dolereque ac confundi, quod ad tam sublimem vitæ statum vocati tam tenuiter id præstemus; ita in fine tacebo ipse,

ut

ut gloriosum Doctorem Ambrosium audiamus, qui sub typo & imagine athletarum, ut nostræ professioni satisfaciamus, pulcerrimis atque efficacissimis verbis nos compellat: *Athletæ sumus; legitime certandū est: ante bravium contenditur ad coronam. Postea numquid Athleta otio vacat, cum semel dederit certamini nomen suum? Exercetur quotidie, ungitur quotidie; ipse cibus ei agonisticus datur, disciplina exigitur, castimonia custoditur. Et tu dedisti nomen tuum ad agonem Christi, subscripsisti ad competitionem coronæ. Meditare, exercere, ungere oleo lætitiæ, unguento exinanito. Ergo per misericordiam Dei, & suavissima viscera CHRISTI IESU spei nostræ, evigilemus omnes, ut hæc spiritualia Exercitia, tali proposito, tantoque fervore suscipiamus, atque ad perfectionem excitemur ardentius, ut non modo fructus is constet & appareat, qui aliquoties benedicente Domino, magna omnium consolatione collectus est; sed colluceat etiam uberior in corpore hoc universo: cui oremus omnes instanter à Domino voluntariam copiosamque pluviam gratiarum. Romæ xxiv. Iunii, M. DC. I V. ipso die, qui glorioso PræcurSORI, lucernæ ardenti ac lucenti, sacer est.*

Omnium in Domino

CLAUDIVS AQVAVIVA.

Y 3

EPI-

EPISTOLA XIV.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS

CLAVDII AQVAVIVÆ

Ad Superiores Societatis.

DE SOLLICITVDINE
ET VIGILANTIA SVPERIO.
RVM ERGA SVBDITOS.

QUod spiritualis præfecturæ curam à sanctis, Deumque timentibus viris reformatam semper, omnique studio declinatam legimus; non ea sane causa est quod plurimum illa meriti non habeat, aut humili obedientia cum à Deo imponitur, suscipi non debeat; sed quod res & summæ sollicitudinis plena sit, & propter varias humanæ infirmitatis circumstantias, assiduasque tentationes innumeris periculis exposita. Quippe cum de ipsis etiam omissionibus, & de culpis alienis, quas male gubernando nostras interdum facimus, exactissimam Deo rationem reddituri simus. Unde quoties animum refero ad grave illorum Superiorum discrimen, qui à me tamquam

à ca-

à capite suo muneribus suis præpositi, ad curam oneris, quod sustinent, excitandi mihi instituendique sunt; satis intelligere potestis, Patres dilectissimi, me meum ipsius supra ceteros periculum intueri, ac meritò pertimescere. Itaque urget me idipsum & admonet, ne in præteritæ unquam diligentiae recordatione conquiescam; sed nullum ut finem faciam, me una vobiscum ad pastorale hoc munus magis magisque novis cohortationibus inflammandi. Et quamquam de instructione pro Superioribus ante aliquot annos missa, nuperque edita in lucem, resciri nondum possit (eo quod ad paucos, ut audio, antea pervenerit) quosnam fructus in hanc partem allatura sit, quamvis uberes illos caritas & vigilantia vestra sperare me jubeat; tamen cum oculis pateant incommoda, quæ quorundam immediatorum Superiorum vitio in dies suboriuntur; impellit me officii necessitas, ut omnes iterum hac occasione ad sex illorum capitum lectionem usumque ex animo amplectendum exsuscitem.

2 Multis autem studio prætermisissis, quæ à me in eo libello, quam minime male divino concessu licuit, indicata & commendata sunt, nunc solum hoc monebo, summopere in primis necessarium videri, ut tres fines considerentur, quorum gratia suscipi aliorum curam debere S. Augustinus observat: *Obediendi*, inquit, *subveniendi*, & *Deo placendi caritate*.

Quibus scilicet aperte docemur, quam sollicitos & quam vigilantes esse nos conveniat. Quia si obediendi studio ducimur, ut his nimirum, qui onus hoc imponere poterant, Deoque, qui eorum imperio nos regit, obsequamur; minime obscurum est, quam parum huius obedientiæ numeros expleturi simus, si parum accurate, leviterque officio functi fuerimus: aut si ut tot personis subveniamus, eisque in adeo gravi & cum ipsa illorum salute ac perfectione conjuncto ministerio inserviamus, nihil præter mediocrem quamdam & vulgarem diligentiam præstiterimus. Nam si id agimus, ut Deo placere studeamus, præterquam quod ipse toto cordis affectu & colit, & meretur; verbum ipsum *placendi* quantum in eo nobis elaborandum sit, liquidò declarat.

3 Veniat ergo in mentem, nos eorum similes esse, quos Præfectos & Exactores scriptura vocat, Hebræa vero lingua fortitudinem, ac perseverantem longanimitatem significanti voce designat. Quod si opus nostrum est finis Societatis, id est salus & perfectio propria simul & proximorum, constat profecto enitendum nobis esse omnibus nervis, ut subditi nostri hunc finem adipiscantur: ita ut satis esse numquam arbitremur, si honestam utcumque & laudabilem vitam ducant, nisi ad sui perfectionem, magnis quasi passibus contendant; neque

neque eo contenti, quod sua ipsorum causa faciant, in proximorum quoque salutem serio & viriliter incumbant: quandoquidem hoc etiam ad Superiorum officium curamque pertinere manifestum est. Ac pudendum reverà, quod cum illustres sint fructus, quos per Societatis ministeria tum in Missionibus, tum plurimis aliis modis divina bonitas elicit, quando Superiores invigilant, ipsi tamen sæpenumero dormire & torpere videantur.

4 Sic itaque statuere, sibi que proculdubio persuadere debent, se tam in defectibus quibus discernuntur, quam in bonis operibus, quæ prætermittuntur, non minimam nec postremam culpæ partem sustinere: magnamque adeo discipulinæ laxitatem & jacturam ex eo nasci, quod hac de re aliter ipsi fortasse sentiant.

Dum enim culpam omnem in subditos conjiciunt, & aliud præstare se posse diffidunt; rem suapte nutu ferri sinunt, dolore contenti, quem ex ejus ruina capiunt. Atqui magnam in Superioribus culpæ partem residere, satis demonstrat aut morbi ipsius in nonnullis subditis vetustas, quod vel nulla illis, vel minus apta remedia admoverint, aut ipsa ejusmodi defectuum in Collegio vel Domo quapiam frequentatio communis. Neque enim existimandum est, tum communes tantummodo dici posse defectus, cum in eos prolapsi omnes fuerint; sed tum etiam cum multos occuparint:

346 *Epist. 14. R. P. N. CLAVDII AQUAVIV*
ut contra error esset communem Collegio
pam appellare, qua unus tantum aut alter
imperfectioribus teneretur.

5 Quamobrem incumbant, Dei amore,
munus suum omni cura & contentione, pro
cul habitis omnibus aliis occupationibus, qu
animos avocare & distrahere possint. In q
sane scrupulum haud levem duci & haberi p
esset, adeo ut non semel animum subierit
gitatio, an expediret, mulierum confessioni
Superioribus interdici, quod his audiend
multum temporis exiguo fructu conteri s
leat; via sterna ad visitationes; turbari inte
dum etiam per æmulationes, aliasque occa
siones pax domestica, non sine magno debita
erga Superiorem reverentiæ amorisque detri
mento. Dedant se orationis rerumque inter
narum studio, quemadmodum regula præci
pit, & D. Bonaventura, Sanctique omnes vo
ciferantur, ac nos ipsi diversis Epistolis, instru
ctionibusque nostris abunde commonuimus.
Examem adhibeant, non modo defectuum
personalium, sed eorum etiam, qui ad Supe
riores, quatenus in eo munere versantur, pro
prie spectant.

6 Inculco etiam atque etiam quanto pos
sum animi sensu, quod multis ab hinc annis d
hora considerationis præscriptum est; qua
& ab effectis ipsis, & ex variis relationibus
sentio, neque adeo univrsim, neque ita serio
usur

usurpari ac Societatis necessitas postulare-
Legant studiosissime S. Bonaventuræ opuscu-
lum De sex alis, quod in hunc usum breviori-
bus paginis efformandum curavimus: & sicubi
forte non suppetant exemplaria, dent operam
Provinciales, ut iterum excudantur. Instru-
ctionem quoque nostram, & Industrias, ac
præ omnibus aliis regulas sui officii. Memine-
rintque hoc à se primum exigere, ut præsentem
Collegio quisque suo adsint, non tam corpo-
re, quam mente & attentione: sui muneris esse
invigilare, arguere, corrigere, exhortari, ob-
viareque malis eorumque occasionibus, præ-
lucere exemplo; objectasque difficultates for-
ti & constanti animo pervincere: nec leviter
peccare se credant, si incuria vel negligentia
sua permittant, ut peccata quamvis levia pro-
pagentur: quando his disciplina enervatur, &
religionis facies ac nitor odducitur, dum ne-
scio qua ignavia, perversaque consuetudine,
quæ parvi fiunt magno sane cum incommo-
do & noxa contemnuntur, qualia sunt negle-
cta silentii observatio, crebræ confabulatio-
nes, sermonesque rerum novarum, murmu-
rationes & susurrations, litteras dandi atque
accipiendi impunitas, prolixa cum feminis
colloquia, inutiles visitationes, & alia id ge-
nus; quæ quoniam quibusdam in locis usita-
tiora sunt, Superiorum oculos, licet magno
alioqui zelo videantur, non perinde offen-
dunt.

348 *Epist. 14. R. P. N. CLAVDII AQUAVIV*
dunt. Et tamen ab hisce defectibus gravissimis
interim damna consequuntur : præfocatur sp
ritus, ac devotio : minuitur affectus & observat
tia adversus Superiores : læditur ædificatio pro
ximi, bonumque nomen, ac fama Societatis
unio denique & caritas fraterna labefactatur.
Et tamen dissimulat connivetque Superior
non ignorat amaritudines & averfiones dom
versari ; & has tolerat ; cum officii ratio o
quam primum excidi, fratrumque gratiam re
conciliari jubeat : cumque omnes ejusmodi
culpas ex gravi damno, quod inferunt, non re
tiantur, ut deberent ; earum quoque occasio
nes, quæ ex variis cupiditatibus, æmulationi
busque humanis nasci solent, non antevertunt.
Hoc igitur caput impendio quam maxime
commendatum cupio : in memoriam revocari
quod S. Benedictus in regula sua monet, *ut scilicet*
Abbas, culpæ Pastoris incumbere quidquid in re
bus paterfamilias utilitatis minus potuerit invenire.
Quasi docere vellet, severissimam à nobis ratio
nem exactum iri, non solum de jactura, verum
etiam de parvo quæstu, hoc est, de exigua per
fectione & profectu, quem Dominus in subdi
tis nostris, filiis suis, nactus fuerit.

Cap. 2.

7 Advertant Superiores, quod dum amari
quandoque student, non solido ac spiritu
affectu, sed humano, subditis suis displicere u
ment, adeoque habenas remittunt. Sed Deo
justo fit judicio, ut hi multo minus amentur
quam

quam ceteri, cum solidus amor vitæ exemplo, & opinione sanctitatis, veræque erga subditos caritatis demonstratione, non hujusmodi indulgentiæ actibus, concilietur.

8 Et quoniam non potest Superior per se omnia complecti, solusque omnia administrare; necesse est S. Bonaventuræ consilio utatur, quod in quinta Ala, quæ est Discretio, his verbis exposuit: *Spiritualia vero, & quæ ad salutem necessaria sunt & profectum virtutum, principaliter debet animarum custos & rector sibi met curanda tenere; cum hæc sint de substantia officii pastoralis, & his maxime sit in judicio rationem Domino redditurus. Hæc sunt, qualiter Regula studiose servetur, alia statuta, & ordinis disciplina: item quod pax dilectio sit inter fratres: item ad ipsum pertinet conscientias singulorum agnoscere, & de quibuslibet perplexitatibus expedire; pericula peccatorum prævidere & præcavere; monere fratres ut proficiant, corrigere corrigenda, elucidare dubia, informare singulos, qualiter officia sibi commissa congrue administrent, quo & fratribus, prout convenit, sufficiant, & conscientiam non offendant.*

9 Maximi, opinor, refert ad bonam gubernationem, si Superiores locales Admonitionem suam libenter audiant: & cum de re quam admonentur, hanc tamquam gubernationi suæ utilem & commodam, non quasi illius notam aut reprehensionem excipiant: multoque magis, si cum Provincialis ad visitationem

350 *Epist.* 14. R. P. N. CLAUDII AQUAVIV
tionem aggreditur, non illum censoris loc
habeant, quasi ad ipsos deprimendos, e
rumque in subditos auctoritatem extenu
dam advenerit; sed ut eum potius, qui major
sua auctoritate auxilio futurus, difficultate
contrarias sublaturus sit. Quod ita reapse co
tinget, si Rector humilem se illi, subordi
tumque præbuerit; & perfecta cum illo con
sensione, rerumque omnium communicati
ne usus fuerit. Iuvabit præterea non mediocr
ter, si cum Provincialis ad visitandum venerit
sinceram & ipsi conscientiae suae rationem
reddant: de singulis, in quibus erratum à
circa officium, & de impedimentis, quibus
eodem retardari se sentiunt. Ac fortasse inter
erit prima hac vice, conferetque ad meritum
& auxilium, si ad nos etiam de eadem re scri
bant, adjectis difficultatibus, quas ipsi sua cu
pa experiuntur; ut informatio, quam de Co
legii sui statu mittent, non ea solum compre
hendat, quæ ad ceteros pertinent; sed humilem
simul eorum, quæ ad ipsosmet spectant, nar
rationem: quod multi jam magno animi can
dore alias fecerunt, faciuntque etiam nunc
fructu, ut quidem spero, & sentire illos arbi
tror, minime poenitendo.

10 Oro ad extremum, & quanta possum
contentione obtestor, ut tanti momenti op
ferio omnino, ac toto pectore amplectantur:
neque committant ut tot ordinationes, instra
ctio-

tionem, & conatus, testimonium in die mortis
contra nos dicant, si in usum non inducantur,
in libris tantum otiosa jaceant. Hoc modo &
& seipsos magnis, quæ impendent, periculis
operabunt. Idque demum simul omnes præ-
terimus quod à nobis requirit, tum Beatus
pater noster, qui è cælis nos respiciens, clama-
re quodammodo non cessat, *Hoc agite*; tum fi-
lius, qua carissimæ parenti obstricti sumus; tum
spiritus, quod Deo Domino nostro de-
bitum, obsequium: cujus gloriam impensissi-
me ac studiosissime sectari nos decet, cum eos
in nostræ commiserit, quos non solum pre-
cibus Sanguine suo redemit, sed. singulari
caritate amore, ac providentia in hanc sanctam
ecclesiam perduxit. A quo perpetuam vobis
gratiæ ipsius Majestatis præsentiam, & gra-
tiam implorans, me ipsum vicissim ut egentis-
simum, sacrificiis & orationibus vestris enixe
commendo. Romæ xx. Augusti, M. DC. IV.

RR. VV.

Servus in Christo

CLAVDIVS AQUAVIVA.

EPI.

EPISTOLA XV.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS

CLAVDII AQUAVIVÆ

Ad Provinciales Societatis.

DE OFFICII DIVINI RECITATIONE
AC CELEBRATIONE MISSÆ.

Quanta ad officium Divinum ritè performendum reverentia & attentio requiratur, præclare omnino Psalter Regius, proposita ipsius Domino, quocum agitur, excellenter præstantia commonstravit, his verbis : *Psallite Deo nostro, psallite; psallite Regi nostro, psallite: quoniam niam Rex omnis terræ Deus.* Id circo enim junxit, *Psallite sapienter:* quia videlicet non quod vis, sed apto prorsus quodam modo id officium recitandum est, præcipue quidem à nobis, quos huic ministerio ita destinavit Ecclesia, ipsius quasi nomine, & creaturarum omnium, quæ id minime norunt aut possuat, præpotentiam mundi effectorem laudamus Deum, precamur cunctis exoremus, & coram eo corda nostra expandamus. Quibus ex rebus, aliisque communibus

pluribus, quas de hoc eodem officio alta quadam cum exaggeratione Sancti Patres commemorant, liquido apparet, quam nos deceat, ut monet Apostolus, *psallere spiritu, psallere & mente*. Enimvero cum sic res habeat, ut sive ob studiorum occupationes, sive ob frequentior communicationem cum proximo, sive alias justissimas ob causas, quæ semper ad majorem Divinæ Majestatis gloriam dirigantur, siye denique ex Instituto & approbatione Sedis Apostolicæ, officium hoc privatim, non autem in Choro recitemus; majorem proculdubio à nobis diligentiam adhiberi necesse est: ut reverentia illa, quam ipse Chorus, ipsa Ecclesia, & communis multorum consociatio, ipsæ quoque cæremoniæ externæ conciliant; præfidiis aliis ita compensetur, ut quod hinc deest, aliunde suppleatur. Et eo quidem accuratius, quo proclivius nihil est, quam ut eas ipsas ob causas debita aliqua reverentia, re-collectio, & attentio depereat. Primo igitur, quod ad tempus attinet, non patiemur ita nos obrui negotiis, ut ad horas valde importunas proprium hoc munus rejicere cogamur, adeo ut præveniendi, postponendive facultas indulta necessitati, vel tempestivæ seriarum rerum tractationi, oscitantes nos reddat, minusve sollicitos. Quod deinde ad locum spectat, situm, statumque corporis, sicuti præscribere non est animus, ut officium recitetur in Sacello, Oratorio,

torio, aut cubiculo, flexis genibus, aut secus
 (nempe aliquid indulgendum fatigatis affi-
 duitate studiorum, vel operosè alioquin pro-
 ximi causâ laborantibus, sive audiendis con-
 fessionibus, sive custodiis adeundis, sive aliis
 hujusmodi pietatis ministeriis exercendis) ita
 certe officium persolvere, quasi pensum ali-
 quod indifferens, aperto loco, & salutationi-
 bus, aliisque distractionibus valde pervio, id
 prorsus aliter fieri ac deceat, neque ad reve-
 rentiam attentionemve conferre quidquam
 posse, manifestum est. Atque ut unum moneam,
 quod maxime nostra omnium intersit, ex usu
 fore confido, si decori habita ratione, se quis-
 que penitus examinet, si naturæ vim & habi-
 tum, si mentis volubilitatem, si devotionem,
 affectum, experientiam denique diligenter ex-
 cutiat. Sunt enim, qui pronis genibus etsi ora-
 re queant, non tamen eam attentionem, gu-
 stumque spirituales eo situ experiantur, ac-
 sedentes. Sunt qui inambulando se non impe-
 diri sentiant, quinimo liberiori mente ad al-
 tiora sublevari. Iam vero si quempiam docue-
 rit experientia, hunc, aut illum sibi modum
 non succedere, & eum nihilominus tædio se-
 cessus, aut cubiculi, velit consecrari; id certe
 Domino Deo gratum esse nequaquam potest.
 Quod si fatigato vel infirmo capiti aliqua
 opus erit cessatione, licebit, antequam incho-
 etur officium, inambulare tantisper, dum ali-
 quid

quid pie suaviterque meditando, & relaxetur
 animus, & se tamen ad officium comparet. Iu-
 verit quoque non mediocriter illa considera-
 tio, Divinum hoc officium maiore sui parte
 psalmis constare. Horum enim psalmorum
 tot ac tanta præconia Sancti Patres suis scri-
 ptis mandarunt (præcipue vero S. Chryosto-
 mus hom. 6. de pœnit. S. Ambrosius, & S. Au-
 gustinus in præfationibus ad psalmos, quæ lo-
 ca miræ suavitatis plenissima sunt, & dignissi-
 ma quæ legantur) ut eos si vel mediocri prævia
 animi præparatione recitare studeamus, non
 erubitem, quin mirabiles effectus experturi si-
 nemus; eumque spirituales mentis pastum pro-
 habaturi, ut numquam officii longitudo satieta-
 te nos afficiat: semper autem ejusdem jucunda
 varietas spirituali dulcedine perfusos dimittat.
 Quod fortasse contra usu venit plerisque, quos,
 dum id officii perfunctorie pronuntiant, tædet
 aridæ atque insulsæ longitudinis. Placet autem
 referre S. Gregorii verba, id quod volumus
 apte declarantia: *Sed qualis, inquit, aut quanta*
sit laus, si devota non sit? Aptè itaque tribus vitulis,
et eisdem farinæ modii conjunguntur (loquitur de
 oblatione, quam mater Samuelis offerebat) ut
 de eo, quod in Dei laudibus ore dicimus, per devotio-
 nem satiemur. Nam sine farina vitulum offert, qui in
 Dei laudibus verba quidem edit, sed mente vaga ad
 ea, quæ loquitur, non intendit. Sed si verba Dei lau-
 dando vel orando proferentes hilarescimus, dum in-

Lib. I. in 1.
 Reg. c. 1.

telligentiæ miscemur gaudium, illius vini, quod la-
ficat cor hominis, amphoram farinæ sociamus. Varie
tas deinde affectuum quanta in psalmis eluceat
quam dulces & efficaces loquendi modi, quam
singulare acumen non poëticum, sed divinum,
quod dum corda mirifice oblectat, in animam
penetrat; quanta, inquam, harum rerum
omnium copia extet in psalmis, credi vix po-
test. Hinc porro fit (quod recte animadvertit
S. Augustinus, qui res inibi scriptas, nostrum
appellat speculum) ut psalmoreum affectus ex-
primere nos oporteat: timere, cum timet Pro-
pheta; amare, cum amat; laudare, cum laudat;
plorare, cum plorat; postulare, cum postulat,
& (quod plurimum confert ad necessariam
attentionem subinde renovandam) mentem
ad Deum extollere, cum ille se erigit; nosmet-
ipsum deprimere, cum ille se agnoscit; pro in-
imicis orare, cum orat; flagitare exaltationem
Ecclesiæ, cum eam flagitat; amare pulcritudi-
nem Christi sponsi, eloquiorum dulcedinem
exoptare, ejusque liberalitatis amplitudini pe-
ctus aperire, eundem Patri mediatorem in-
terponere pro firmiori spe obtinendi, quod
ipse nobis acquisivit; mente expatiari per tur-
res illas & cælorum palatia; grates agere pro
egressu ex Ægypto; oblectare se rivis mellis &
petra profluentis; sitim explere aquis illis mi-
rabiliter manantibus; lætari de profligatis ho-
stium copiis, & adversus eorum vim & insi-
dias

Conci. 3. in
Psal. 30.

dias opem implorare; splendorē pariter ac mul-
 titudinem Sanctorum, quos sibi Deus in terra
 servat, contemplari. Denique, ne longior sim,
 nullum non licet pium animi affectum psalmo-
 rum recitatione concitare. Nam & in hunc us-
 que diem cithara illa Davidica malignos arcet
 prohibetque spiritus. Verum ut intelligamus,
 quo pacto psalmi ad spiritualem pastum fru-
 ctumque capeffendum recitari debeant, facere
 non possum, quin adducam perappositum Cas-
 siani locum, ubi dum agit de oratione, mirum
 in modum psalmos commendat his verbis :
Omnes quoque psalmorum affectus in se recipiens, ita
incipiat decantare, ut eos non tamquam à Propheta
compositos, sed velut à se editos, quasi orationem
propriam profunda cordis compunctione depromat :
vel certe ad suam personam aestimet eos fuisse dire-
ctos, eorumque sententias non tunc tantummodo per
Prophetam, aut in Propheta fuisse completas, sed in
se quotidie geri implerique cognoscat. Tunc enim
Scripturae divinae perpatescunt clarius, & quodam-
modo earum venae medullaeque panduntur, quando
experientia nostra earum non tantum percipit, sed
prævenit notiones. Postquam vero aliquot affe-
ctus psalmorum percensuit, subjungit : Omnes
namque hos affectus in psalmis invenimus expressos,
ut ea quæ incurrerint, velut in speculo purissimo
pervidentes, efficacius agnoscamus. Et ita magis viris
affectibus eruditi, non ut audita, sed tamquam per-
specta palpemus, & quæ sequuntur. Atenim ut

Col. 10.
 c. 10.

358 *Epist. 15. R. P. N. CLAVDII AQUAVIV*
eò pertingamus, præter cordis puritatem,
quam diligenti examine, accuratoque labore
consequi oportebit, duo insuper necessaria re-
quiruntur. Alterum, ut aliquis auctor perlega-
tur, qui breviter, dilucide, ac spiritualiter litte-
ralem psalmorum sensum exponat: quod mira-
prorsus felicitate Cardinalis Bellarminus mihi
videtur affecutus. Alterum, ut eò feratur me-
ditatio, & ita quidem, ut si quando Deus li-
men aliquod elargitus fuerit, vel motum ani-
mæ aliquo in versiculo concitarit, locus ille
postmodum in cubiculo sæpius expendatur.
Ac veluti cui argenti vel auri vena indicata fue-
rit, is avide effodit; sic nos altius (thesauri quip-
pe non deerunt) effodere non desistamus. No-
dubium quin uno in versiculo, quem multo-
rum annorum spatio millies pronuntiaverim-
us, novam subinde venam aut fodinam de-
monstret Christus Dominus. Adhibenda so-
lum diligentia, quam insinuat Sapiens, dum
ait, *Si quæsieris illam quasi pecuniam, & quasi the-
sauros effoderis illam, tunc intelliges timorem Domi-
ni, & scientiam Dei invenies.*

Prov. 5.

Hic demum scribendi finem facere cogita-
bam, cum ecce graves aliquot Patres ac zeli
pleni, admonent, operæ pretium me facturum,
si pauca de sacrificio Missæ his attexerem. At
fateor, vix me id ausum esse commendare (tan-
ta quippe est hujus Divini mysterii dignitas at-
que majestas, ut illa per se stimulus apprimo
effi-

AVT
itatu
e lab
lara
per
ter
od
nus
atur
De
cum
ocu
end
cata
ari
us
a m
reia
ram
nda
s,
mas
m D
co
ac
tur
m.
re/
tas
pi
efficax esse videatur ad timorem, reverentiam,
& actualementem devotionem in nobis excitandam) nisi defectus luminis, imbecillitas virium
nostrarum, naturæ infirmitas, levitas denique
mentis & inconstantia, qua fit ut aliis in mul-
tis delinquamus, idem & in hoc ipso, de quo
nunc agimus, negotio persæpe efficeret. Nunc
tamen unum hoc dumtaxat in memoriam re-
ducere satis fore arbitror. Expendendum vi-
delicet, (si quidem consideretur ut sacrificium)
cui, quid, quem ad finem, & quo modo offe-
ratur. Nam si offertur supremo rerum omnium
effectori Deo, quamvis turtures solummodo,
columbæ, aut vituli, more antiquorum ipsi of-
ferrentur; insignis tamen timor, puritas, & re-
verentia requireretur. Si ergo nobiscum re-
putabimus offerri Christum ipsum, unigeni-
tum Dei Filium, ad dexteram Patris sedentem,
verum ac summum Sacerdotem simul & sa-
crificium, manifeste constat, quantum præter-
ea momenti adjungatur. Finis deinde atque
intentio, qua Eucharisticum hoc sacrificium
offertur, nempe salus vivorum & mortuorum,
Ecclesiæ unio, debita gratiarum actio, lauda-
tio Divinæ Majestatis, apertè declarat, quid à
nobis desideretur. Modum denique inexpli-
cabilem, ut non modo coram Angelis & Cu-
ria cælesti universa id sacrificium offeratur, sed
& attrectetur à nobis & participetur, eum, qui
potest, animo comprehendat. Si post hæc ut

Sacramentum consideretur, quod à nobis sumitur, ut ab eo tamquam à fonte vitam in nos derivemus, & cum eo quasi concorporemur, ejusque gloriæ & claritatis efficiamur participes (ita enim Patrem alloquitur, *Claritatem quam dedisti mihi, dedi eis*: quod de Sacramento intelligendum ait S. Hilarius) manifeste apparebit, quanta cum præparatione, ac sensu pietatis ad illud accedere debeamus. Nec solum id intelligendum de remota illa præparatione (de qua divinum in modum agit Nazianzenus in suo Apologetico) nempe de puritate, & totius hominis sanctimonia, id est, ut assueverit oculus ita res omnes contueri, ut inde animus ad earum Creatoris laudem & admirationem traducatur: aures divinis solum præceptis ac monitis pateant: os, labia, lingua eo modo sint composita, ut è cælis dumtaxat spiritum salutarem ac vitalem hauriant; occlusa quoque, ac decenter aperta, soli præfixo sibi muneri deserviant. Lingua vero quasi plectrum Spiritus sancti concentum harmoniamque ad unius Dei gloriam efficiat. Pedes more cervorum comparati firmentur in petra, neque aliud iter norint, nisi gratum Deo, & ipsius consentaneum voluntati. Omnia demum corporis membra facta sint membra justitiæ, & quasi exuta mortalitate absorbeantur à vita. Non, inquam, id solum intelligendum de remota illa, sed de proxima item & actuali præparatione.

Ioan. 17.

32.

tionem. Qua ego re certe confundor, quoties veniunt in mentem illa S. Bonaventuræ verba: *Cum fuerit totus alteratus & Divinus effectus, ita ut nihil videat, nisi Deum, tunc accedat.* Et quamquam neque necesse est neque hujus loci, aut instituti mei referre, quod scribit S. Dionysius de Ecclesiastica hierarchia; Chrysostomus, uterque Cyrillus, atque ut uno verbo dicam, omnes Sancti Patres; nequeo tamen prætermittere quod habet Damascenus: *Ardenti, inquit, cupiditate ad eum adeamus; manibusq; in crucis formam compositis crucifixi corpus suscipiamus; atq; & oculis & labiis, & frontibus impositis divini carbonis participes efficiamur, ut ignis desiderii in nobis infusus assumpta ea, quæ ex carbone oritur, inflammatio ne peccata nostra exurat, ac pectora nostra collustret: demusq; operam, ut per divini ignis perceptionem inardescamus, diique efficiamur.* Hactenus Damascenus. Iam vero, quia decet nos ad eam dignitatem aspirare, satis liquet non accedendum ad illa tremenda mysteria, nisi præparatione prævia, quæ negotiorum colloquiorumve distractiones submoveat. Neque id committendum, ut cum primum quis in sacristiam pedem intulerit, dicere incipiat, *Impone Domine capiti meo.* Sed præmissa aliqua mentis in Deum elevatione cogitare oportebit, quid agendum, quove eundum sit. In ipsa deinde celebratione servanda omnino regula, quæ mediam horam Sacro faciêdo præscribit. Breviori quippe

Lib. 4. de
Fide, c. 14.

tempore, neque decentiæ, neque cæremoni-
rum distinctiōni locus esse potest, qui debet
Qua occasione valde commendatum vel
Ædituis & Præfectis Ecclesiæ, ut juxta præ-
scriptum regularum de iis, quæ secus facta de-
prehenduntur, Superiores admoneant. Pera-
cta denique celebratione, ac ministerio ra-
sublimi, durante adhuc corporali Christi Do-
mini præsentia, debitæ agendæ sunt gratiæ.
Ideo siquidem ab Ecclesia proponitur hymnu-
trium puerorum, qui in media fornace positi
(quasi vellent suppleri, quod non satis pote-
rant ipsi per se præstare) ad divinas laudes in-
vitabant & cælos, & Solem, & stellas, & reli-
quas omnes creaturas sublunares, quantum
sensus expertes. Nos igitur veluti in dulce jube-
lum prorumpentes, tot ejusmodi creaturarum
linguis, tam immensam Dei nostri suavitatem
celebremus: neque nos foras effundamus, sed
operam demus, ut divinum illum ardorem
conservemus; familiari illa Domini commu-
nicatione perfruamur; nostrasque necessitates
eidem humiliter insinuemus; tum ad præpa-
rationem consequentis sacrificii majorem de-
inceps perfectionem consecrandam propo-
namus. Ne divina gratia, & quidem tam exi-
mia, vel quia non tanti fiat, vel quia negligen-
tius tractetur, vel alia quavis culpa nostra, pe-
nitus in nobis exarescat. Nec id silentio præ-
termittendum, quod etsi quæ dicta sunt ad
omnes

omnes omnino spectant Sacerdotes, qui videlicet (ut ait S. Chrysostomus) in terris degeneres, cæleste nihilominus exequuntur officium ; ea tamen præcipue nobis dicta credere, nostra omnium vehementer interest ; à quibus nempe amplius quippiam jure requiretur , ut ab iis , qui divinitus ad statum religiosum vocati , tot muniti doctrinæ præfidiis , tam sublimis commercii notitia instructi , sæculi vinculis expediti , accedente tam frequenti usu meditationum , & quotidiano virtutum incremento , id nimirum operante ipsiusmet sacrificii efficacitate , præter peculiare vivosque amoris stimulos , videri possumus ad hunc gradum evecti à Deo , ut aliqua parte compensemus infinitum eorum numerum , qui irreverenter , inconsiderate , ac temere Divinum hoc tractant mysterium. Horum porro miseram sortem B. Laurentius Justinianus (ut præclara S. Chrysostomi , & aliorum Patrum antiquorum dicta factaque præteream) & accurate describit , & religiosè , dolenterque deplorat. Sed ut finem faciam , uberem omnibus à Domino Deo gratiam precatus , ut optatum ex hac qualicumque mea cohortatione fructum reportetis , majorem in modum velim Superioribus inculcatum, Confessariis item, & spiritualium rerum Præfectis , ut pro sua quisque parte , ac officii munere connitantur efficere , ut qua impedimentis submovendis , qua inqui-

ren-

364 *Epist.* 15. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ.
rendis commoditatibus hunc Dei cultum pro-
moveant, nec solum monitis, sed multo magis
exemplo subditis Superiores præluceant; to-
tiusque negotii difficultates diligenter expla-
nent. Atque hic tandem omnium precibus et
sanctis sacrificiis me commendo. Romæ XXIIV.
Novembris, M. DC. XII.

RR. VV.

Servus in Christo

CLAVDIVS AQUAVIVA.

EPI.

EPISTOLA XVI.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS

CLAVDII AQUAVIVÆ

Ad Provinciales Societatis ,

Monita complectens ,

FORMANDIS CONCIONATORIBVS

accommoda.

IV
Q Vemadmodum nostræ Societatis hic est finis, non solum salutis & perfectioni propriarum animarum (ut loquitur B. P. N. IGNATIVS) cum Divina gratia vacare, sed cum eadem impense in salutem & perfectionem proximorum incumbere; ita etiam media, quibus illi juxta nostram vocationem juventur, hæc suppetunt, quæ pariter ab eodem B. P. indicantur, oratio videlicet, sancta desideria, confessiones, spiritualia exercitia, colloquia privata, conciones. Et vero concionandi ministerium, si probe exerceatur, non dubium quin sit ad lucrum animarum aptissimum. Sic quippe

366 *Epist. 16. R. P. N. CLAVDII AQUAVIV*
quippe S. Petrus sibi à Domino dictum audi-
vit : *Ex hoc eris homines capiens.*

Ad illud autem munus pro dignitate o-
eundem, plurima in Societate adjumenta fun-
ministrantur : impedimenta si qua existunt,
pauca sunt ; & à quibus , si quidem plane vehi-
mus, expedire nos haud magno negotio pos-
mus. Quoniam ergo de hoc ipso argumen-
dicere aliquid in præsens instituimus, idque
vehementius inculcare, quod breviori epistola
missa ad Provinciales xiv Augusti, M. D. 16
commendaveramus ; ita rem omnem perstrin-
gemus, ut de adjumentis agamus primum, tum
de impedimentis, postremo de mediis & in-
dustriis, quæ ad id munus perfectè explendum
non parum conferant.

*Primum ca-
put de Ad-
jumentis.*

4. de Doct.
c. 27.

Primum adjumentum est, opinio virtutis
ac probitatis : in qua opinione fere sunt nostri
apud omnes, tamquam Societatis religiosi.
Hujus vero existimationis tanta vis est, ut dixe-
rit S. Augustinus : *Habet autem, ut obedienter au-*
diatur, quantacumque granditate dictionis majus
pondus vita dicentis. Ergo cavebunt nostri dili-
gentissime, ne quos præ se ferant minus recte
compositos animi motus, ne nimiam corpo-
ris curam, ne ambitionem honoris, aut quem-
libet denique alium immoderatum affectum.
Quibus rebus fit plerumque, ut apud sæcu-
lares, quamvis alioquin ab ejusmodi vitis
non alienos, nonnihil de Concionatoris no-
mine

ine & existimatione depereat. Eamdemque ob causam non se nimium dabunt in familiaritatem externorum; sed solummodo quatenus id eorum spiritualis postulabit utilitas: nam quæ propius inspectantur, ea quoque manifestius, quid in se habeant vitii, demonstrent.

2 Sua habere ordinata studia, & quidem necessariis vacua distractionibus, nisi quibus sponte se implicare forte quis velit. Inde vero consequitur, ut homines Societatis solidam eriscantur doctrinam, tutèque loqui valiant. Quæ res magno utique est adjumento: & quemadmodum è contrario quisquis sana est mente, timidior certe redditur, atque ad dicendum impeditior, si quod dicit, non adeo exploratum habet, ut in reprehensionem incurrere jure non posse credat.

3 Privato studio sacræ Scripturæ, ac legendis Patribus incumbere; tempusque huic studio destinatum habere liberum, juxta nostram instructionem, quam diligenter observari peroptamus. Instr. 2. §. 7.

4 Vberissima ad dicendum quasi obvia materia, quæ videlicet à plerisque eruditis, gravibusque Doctoribus aucta plurimum est, & tractenus digesta sapienter. Maxime vero cum de Societate non pauci, & Scripturis sacris exponendis, & aliis argumentis pertractandis, ejusmodi conscripserint libros, ut ingentes colle-

368 *Epist.* 16. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVAE
collectos thesauros nullo prope labore eru-
inde cuivis liceat.

5 Tempestive in Collegiis, ipsaque juven-
tute, concionandi ministerium inchoare: ac-
cedente ad exercitationem opera & instru-
ctione Præfectorum, ceterisque necessariis ad-
jumentis. Qua ex re perinde atque ex frequen-
ti animi reflexione, dum sæpius coram docto-
recteque dijudicantibus dicere contingit,
cile quis hoc assequitur, ut firmo sincero
judicio libere, animose, ac limatè dicat.

6 Multos, ac bonos audisse Prædicatores
Qua tamen in re iudicio est opus. Ideo cave-
bunt Superiores, ne nostri ad eos accurrant,
quibus vitia potius addiscant.

7 Sed plus quam credi possit, negoti-
promovet, potioresque nobis partes concil-
& materia de qua dicimus, & auditores ap-
quos dicimus, & auctoritas majestasque ma-
neris. Dicimus enim tamquam superiores
magistri, non coram Senatu aut populo,
modum antiquorum oratorum, Demosthe-
nis, Ciceronis, & similium, de rebus ad res
publ. spectantibus, deliberando, vel consil-
tando; accusando, vel defendendo singulas
personas; vel adhibendo panegyricos ad vir-
tutes, aut præclara cujuspiam celebranda fa-
nora; sed agimus de singulorum audientia
negotio maximo, & summis utilitatibus, qua-
una re nihil auditur libentius. Et si quidem do-
cemus,

emus, doctrinam proferimus divinam, propter quam fides ipsa, quæ in auditorum pectore
 ribus residet, eosdem benevolos reddit ac doctiles, necnon ad assentiendum faciles. Quod
 si delectare sit animus, nihil usquam verbo Dei & Scripturis sacris est delectabilius. Idco
 quippe ait Propheta: *Dilexi mandata tua super aurum, & topazion.* Item, *Quam dulcia faucibus meis eloquia tua! super mel ori meo.* Hanc enim per se vim habent, ut vel nude prolata delectent.
 Præterquam quod historiarum varietas, quæ tibi continetur, mirum in modum recreat audientes: metaphoræ item, & psalmorum poësis. Proverbia autem & sententiæ Salomonis, similia quoque ac dissimilia, si loco ponantur
 et tempore, sunt profecto (ut cum Scriptura loquar) tamquam mala aurea in lectis argenteis, vel inauris aurea, & margaritum fulgens. Verum de ornatu nimio ad oblectandum adhibito, recte D. Augustinus, *Nec illa suavitas, inquit, delectabilis est, qua non quidē iniqua dicuntur, sed exigua & frigida bona spumeo verborum ambitu ornantur, quali nec magna & stabilia decenter & graviter ornarentur.* Si tertiam deinde ac præcipuam oratoris partem consideremus, (quæ in persuadendo, affectibusque concitandis posita est) quis dubitat, quin verba resque divinæ sint veluti sagittæ acutissimæ? Testatur vero S. Augustinus, Philosophos ipsos ac Rhetores, quamvis Divinæ sapientiæ forent exper-

4. de Doct.
c. 5.

tes, dixisse tamen, pluris æstimandum, si diceret orator sapienter, ubi non posset eloquenter. Tum idem Sanctus subjungit: *Sapienter autem dicit homo tanto magis vel minus, quanto Scripturis sacris magis minusve profecit.* Deinde capite duodecimo hæc addit, quæ ad movendam rationem spectant: *Sicut delectatur auditor, suaviter loquaris; ita flectitur, si amet quod polliceris, timeat, quod minaris; oderit, quæ arguis; quæ commendas, amplectatur. & quæ sequuntur.* E quibus omnibus, ut liquet, ampla dicendi materia subministratur. Cum ergo Christiani Ecclesiastæ finis sit longe sublimior, magisque necessarius, quam cujusvis profani oratoris; materia vero prorsus alia; cumque iidem Concionatores sint veluti Legati à Deo missi (ita enim Dominus olim ad Prophetas, *Hæc dices populo huic, &, Hæc, & hæc dicit Dominus.* ad Hieremiam item: *Dedi verba mea in ore tuo.* Sic D. Paulus: *Legatione pro Christo fungimur, tamquam Deo exhortante per nos*) debent sane ipsius, à quo mittuntur, Principis verbis, quoad posunt, legationem exponere. Atque hinc fit, ut non eadem, sed plane diversa esse debeat utriusque Oratoris dicendi ratio. Res enim grandiores grandius quoque postulant genus orationis. Ceterum cum res illæ, quæ à secularibus Oratoribus tractantur, possint nunc parvæ esse, nunc magnæ, prout majorem utilitatem continent, nempe cum de pecunia, aut de

de hominum vita, ac similibus agitur; in his tamen nostris (quandoquidem omnia, ut idem S. Augustinus ait, maxime quæ è loco superiori populis dicimus, ad hominum salutem, nec temporalem, sed æternam referre debemus, ubi etiam cavendus est æternus interitus) in his, inquam, nostris, omnia sunt magna, quæ dicimus. Ideo subjungit: *Oportet igitur eloquentem Ecclesiasticum, quando suadet aliquid quod agendum est, non solum docere, ut instruat; & delectare, ut teneat; verum etiam flectere, ut vincat.* Concludam autem primum hoc caput illa S. Bernardi sententia, quæ complectitur omnia: *Est, inquit, funiculus triplex, qui difficile rumpitur, ad extrahendas animas de carcere diaboli, & trahendas post se ad regna cælestia, si recte sentias; si digne proloquaris; si vivendo confirmes.*

In Cant.
serm. 16.

Impedimenta porro licet multa sint, pauca tamen dumtaxat perstringam.

Secundum
caput de im-
pedimentis.

1 Est intentionis obliquitas. Cujusmodi esset, prædicare seipsum potius, ac laudem sectari, quam auditorum utilitatibus propter Deum consulere. Hæc enim res non modo minuit, aut prorsus tollit meritum; sed etiam, cum circa finem erretur, incredibile est quam detorqueat media, eaque depravet. Iis porro qui sic peccant, si quidem res succedit ex voto, ut siue ob actionis dictionisve concinnitatem, siue ob aliud quodvis naturale

donum, frequenti concione audiantur; successu ipso redduntur in dies magis vani, ad correctionem difficiliore, suarumque rationum retinentiores: sin autem minime succedit, tunc vero cum se sua spe frustratos videant, mirum quam pusilli, quam abjecti fiant animi, quam melancholici. Dum interea qui recta intentione, quaecumque talentum à Domino Deo acceperint, ad ejusdem gloriam, & animarum salutem illud impendunt, jugi lætitia perfructur, & novo semper spiritu labores obeunt. Dominus autem eorum labores inutiles esse non finit, quin potius exiguæ sementi uberem largitur messem.

2 Incautus delectus in studii materia, confectandis profanis auctoribus, historiis, hieroglyphicis, poëtis, & aliis id genus, dum quis eruditi nomen inde aucupatur, quasi Mathematicam norit, Astrologiam, Medicinam, Anatomiam, Physiognomiam, & ipsam (si Deo placet) Alchymiam: nec erubescit earum rerum ostentare notitiam, quas majore cum laude & opinione religiositatis se ne intelligere quidem ostenderet.

3 Inordinatum studium, minimeque firmum, dum quis hic illic sparsim aliquid legimusquam figit pedem: nec inspicit ubinam elfodiat, unde thesaurum eruat. Qui vero ejusmodi est, magnam utique facit temporis jacturam, nec debitam sibi comparat supellectilem.

4 Non observare diligentius, neque meditari, quæ leguntur in Scripturis sacris. Quo fit, ut plerique excidant, ac veluti neglecti pereant thesauri: idque, quod dicitur, languide ac jejune dicatur.

5 Lëctione quidem percurrere Sanctos Patres, sed exigua mentis applicatione, levique adhibito studio, ad eruendas materias, quæ postmodum futuræ sint usui. Atque hic longe falluntur, qui cum aliquem sibi levem ac futilem conceptum efformarint, tum Sanctos Patres in eum solum finem evoluunt, ut reperiant quo sua commenta confirmare queant. Quasi vero utilius expeditiusque non foret, ex ipsis augustissimis fontibus aquas haurire, quæ nullo postea negotio, quo potissimum expediat, deriventur, sua ipsorum verba, tum auditorum pectora irrigaturæ.

6 Memorix ostentatio, quæ profecto magnopere quemvis dedecet in historiis etiam adducendis, rebusque profanis; quibus nempe non nisi modice ac scienter utendum, si quando gravitatis aliquid habeant, & ad virtutem exacuant; inde videlicet stimulos admovendo, quod vel ab ipsismet profanis auctoribus, virtutis quoque splendor nobis demonstretur. At illa ipsa ostentatio in sacris Scripturis, ac Sanctis Patribus, nec laudem habet ullam, neque utilitatem, si crebræ ac variæ, non inculcato sententiarum pondere, citationes adducan-

374 *Epist.* 16. R. P. N. CLAUDII AQUAVIVAE
tur. Hæ siquidem lectionibus conveniunt
pòtius ad indicanda loca, unde doctrina en
possit atque confirmari, quam sacris concion
bus, quæ alium sibi finem proponunt.

7 Perlegere quosdam è Sermonariis,
vocant, qui temere plerumque Scripturis ab
tuntur; conceptusque vanos ac futes con
stantur, qui quo plus habent novitatis, lo
giusque absunt ab humana cogitatione, tan
magis Concionatoribus ipsis videntur arride
re, quasi exquisitam illam rationem attingere
alius nequeat ullus. Adeoque graviter his con
ceptibus & commentis in errorem impellun
tur nonnulli, ut se utilius in ejusmodi libro
rum, quam in Sanctorum Patrum lectione
ponere tempus arbitrentur: propterea qui
non perinde in his, atque in illis talia com
menta reperiant. Atque in hoc quidem mini
me falluntur: nam Sanctorum Patrum conce
ptus firmitatem habent, medullam spiritus,
multamque ad permovendos oblectandos
que animos efficacitatem: quin & ipsa per se
cujusdam Sancti auctoritas pretiosiores illos
atque commendabiliore efficit.

8 Affectatus dictionis ornatus. In quo qui
dem gravissime peccatur, non modo contra
quam deceat oratorem Ecclesiasticum, sed
etiam adversus eam artem, quam profani Rhe
tores tradidere; ut liquet ex Aristotele, Cice
rone, & aliis artis ejus magistris. Hic porro
innu-

innumeris pæne modis errari contingit, crebra videlicet epithetorum usurpatione, tum adhibendis phrasibus poëticis, nimiumque exquisitis; audacioribus item, atque frequentioribus metaphoris, longioribus circumscriptionibus earum rerum, quæ uno simplici que vocabulo essent contentæ; multarum quoque rerum enumerationibus, veluti virtutum aut vitiorum, quæ recto deinde, nec non inverso iterum ordine repetantur: adhæc investigandis vocibus antiquis, obsoletis, recens inventis, compositis, aut derivatis, usurpatis interdum (ut de Italicis exemplum afferam) à Boccatio, vel poëtis, aliisve, qui linguæ gnari ac bene periti videri voluerunt. Et sunt, qui quo minus intelliguntur, eo majorem apud auditores admirationem se habere credant. His vero plerumque accidit, ut spectatoribus exhibeant alterius quasi panni vestem Sericis aliquot particulis assutis: justo tamen Dei judicio, quod ipsa docet experientia, risui sint atque ludibrio apud eos, quibus lingua, aut nativa, aut probe cognita est. Idèd S. Augustinus, *In ipso*, inquit, *etiam sermone malit rebus placere, quam verbis; nec Doctor verbis serviat, sed verba Doctori*. Ceterum etsi referre non sit animus, quod Seneca, & alii graves dixere Philosophi, de sermone philosophico, plenoque dignitatis; prætermittere tamen non possum, quod à Plutarcho notatum

video : hanc scilicet exquisitam, & à communis
 usu abhorrentem verborum exornationem a
 que traductionem tenebras potius rebus ob
 fundere, quam splendorem afferre. Ait si qui
 dem, interrogatum Melanthium de Diogenae
 tragoedia quid sentiret, respondisse, eam se non
 vidisse, propterea quod ita verbis obscuram
 involueretur, ut perspicui non posset. Hoc au
 tem ideo adjecit, ut quod ante dixerat, confir
 maret : ornatiùs nempe, abundantiusque
 cendi genus auditorum animos adeo perstrin
 gere, ut ipsi rem, qua de agitur, capere non
 queant. Per multa item de eodem argumento
 disserit, & profert exempla, quæ percensere ut
 hil attinet. Sat quippe mihi erit caput hoc
 concludere illa memorabili S. Hieronymi sen
 tentia, istiusmodi Concionatores redarguenti
 in hæc verba : *Iam enim & in Ecclesiis ista que
 runtur, omisissaque Apostolicorum simplicitate & pu
 ritate verborum, quasi ad Athenæum, & ad audito
 ria convenitur, ut planctus circumstantium suscite
 tur, ut oratio Rhetoricæ artis fucata mendacio, quasi
 quædam meretricula prodeat in publicum, non tam
 eruditura populos, quam favorem populi quæsitura;
 & in modum psalterii, & tibie dulces canentis sensu
 demulceat audientium, ut vere illud Propheta Eze
 chielis nostris temporibus possit aptari, dicente Domi
 no ad eum, Et factus es eis quasi vox citharæ suave
 canentis, & bene compositæ : & audiunt verba tua,
 & non faciunt ea.*

Lib. 3.
 Com. ad
 Gal. in pro
 æmio.

9 Ingerere velle nonnulla, siue ea quadrent, siue dedeceant, quæ alias ipsi legerint, & venusta putent aut curiosa. Id enim si temere fiat, nullo negotio à peritis deprehenditur, judicaturque Prædicator curtam habere suppellectilem, quia similia in medium proferat.

10 Nihil sibi certo constituere, quod persuadere quis velit; neque rationes afferre, quibus id confirmet, amplificet, exaggeret, aut denique moveat audientes: sed id solum promittere, quod de Euangelio, vel alia quapiam materia legerit, aut excogitarit. Idque adeo grave impedimentum est, ut nihil apposite dici, fructus percipi nullus possit. Errat enim, & frustra vagatur, nihil habens certum quod petat oratio, & quo ictum dirigat: vacuique abscedunt auditores, nihil domum reportantes, quod secum ipsi, ut oporteret, meditentur, vel quo se permotos sentiant.

11 Huic impedimento affine est undecimum, quod ab eodem nonnumquam derivatur, non satis ruminari, quæ dicenda sunt; nec recte, ut ita dicam, secare, (sic enim D. Paulus, *Recte secantem verbum Dei*, quo loco nostra versio legit, *Tractantem*) non instare persuadendo, & inculcando, intellectum convincendo, & affectum permovendo: sed multa cursim dicere ad copiam ostendendam, ne Concionator jejunus appareat. Quasi vero insistere singulis, ubi sit opus, tum prolatis exemplis, & ra-

tionibus, quæ ducantur à similibus, & dissimilibus; à conjunctis, & contrariis: argumentis item conquisitis à majori ad minus, & contra, ab utilitate, & necessitate, à delectatione, facilitate, & aliis generis ejusdem; tum etiam loco ac tempore Scripturis expendendis atque dilatandis; quasi, inquam, hic amplificandi modus inopiam arguat potius quam uberitatem, & abundantiam. Certe hujus doctrinæ præstantissimus extitit magister S. Ioannes Chrysostomus.

12 Imitari, & exprimere velle interdum etiam, quæ vitiosa sunt in nonnullis Concionatoribus, quos alioquin plausus, & auditorum frequentia celebris effecit: neque enim res eadem cuivis ætati, naturæ, conditioni, ac ingenio convenit. Vnde nec dicenda est eloquentia, ut ait S. Augustinus, si personæ non congruit loquentis. Qui vero ejusmodi sunt, ij profecto ex insipientium sermone se pendere demonstrant, dum judicium concionum ad vulgus & auditores deferunt. Quæ res multo obnoxia est incommodis, recteque adversus eam differit ex professo D. Ioannes Chrysostomus lib. 6. de Sacerdotio. Et certe mirum est fieri nos velle discipulos vulgi, quod nec arte, nec judicio, nec rerum delectu docere nos potest; imo quod nec sibi constat: Fit enim plerumque, ut à diversis diversa probentur, aut improbentur; idque unus respuat, quod alter admit-

admittit. Quod si aliquando in una re plures conveniant, vix unquam id continget in laudando spiritu, efficacia, rerum copia; sed potius in prædicanda facilitate dicendi, memoriæ elicitate, aut alijs similibus levioris momenti motibus. Et tamen S. Gregorius Nazianzenus, S. Chrysostomus, & S. Augustinus affirmant, cum se populi approbationem consecutos, non cum applauderetur, sed cum animis concitatis, & collacrymantibus oculis à concione discederetur.

13 Monita non libenter audire, quasi non nisi ejus artis peritissimus de ea judicium ferre queat. Sed enim omnibus compertum est, alium etiam quam picturæ magistrum posse in tabula, quæ hominis speciem pictam referat,prehendere, si naso sit obtorto, si limis oculis, si tumidis manibus, si imparibus denique pedibus. Pluris autem fieri debent, ac lubentius audiri quæ quis à Superioribus, vel Præfectis concionum, ceterisque alicujus auctoritatis monebitur. Qui porro ejusmodi admonitionibus locum non dabit, hic certe nimiam sui confidentiam, rerumque suarum opinionem arguet.

14 In senescere vitiis, quibus à primis annis quispiam assueverit, maxime si ob ea ipsa à sui similibus laudabatur; adjectis iis gratulationibus, quæ novum oratorem nonnumquam agunt præcipitem. Qua in re graviter errant

380 *Epist. 16. R. P. N. CLAVDII AQUAVIV*
errant Superiores & Præfecti, quibus ea
cumbit cura; malumque reddunt insanabili
si, dum juventutem excusandam, animos
erigendos potius, quam contrahendos ar
trantur, connivent in eo genere vitiorum, q
non tam ætas minuere, quam augere solet d
simulatio. Et sane juvenibus animos addere
sed prudenter oportebit, ea laudando, q
recta, & in bona spe sunt posita; non ta
dissimulatis erroribus, ut scilicet meliores
dant: & dum per ætatem licet, ad perfecti
nem recta contendant. Ideo consultissim
est, eosdem iterum post monitiones ad cor
cionem evocare, ut numquid emendarint, a
pareat. Nam alioquin hærebunt vitia; & i
veterata, ut fere usuvenit, fient robustiora.
Nos quidem viros doctos & graves novimus
eosdemque Concionatores, cum à perso
magna auctoritate, sibi que benevolis, fidenter
admonerentur de via concionandi sua. respo
dere solitos, jam sibi integrum non esse eme
dari, tum quod in veteri more consenuissen
tum ne post tot annorum conciones forma
earum commutarent, præsertim cum prior
illam populi mirarentur.

15 Non meditari, nec animo comprehen
dere, ac possidere res dicendas, adeo ut n
tamquam alienæ referantur, sed veluti ej
proprie, qui dicit; quique primum sibi pe
suaserit, quod aliis persuasum velit. Nisi enim

ex intimo animi sensu loquatur, atque ita loqui
 redatur, nihil promovebit. Eam ob rem, atque
 apposite dicat, oratione indiget, motuque
 animi, antequam suggestum ascendat. Vnde
 Augustinus: *Ipsa, inquit, hora jam ut dicat*
cedens, priusquam exerat proferentem linguam, ad
Deum levet animam sitientem, ut eructet, quod bi-
berit; vel quod impleverit, fundat.

Cap. 15.

Prima Industria sit, Præcavere diligenter,
 ne in errores, seu impedimenta paullo ante
 numerata incurratur. Ex eorum quippe de-
 clinatione intelligetur, quid è contrario juva-
 re nos queat. Dum enim illa quindecim ca-
 pita percurrentur, multa proculdubio succur-
 rent adjumenta. Exempli causa, si impedi-
 mento est incautus librorum delectus; adju-
 mento erit prudens electio. Si nocet inordi-
 natum vagumque studium; proderit ordo at-
 que constantia. Si obest lectio sacrarum Scri-
 pturarum inconsiderata, ac meditationis ex-
 pers; conducet considerationem ac medita-
 tionem adungere: ad eundemque modum in
 reliquis.

II. Industria, Considerare quot extiterint; 3. Cap. de In-
 tum extra Societatem, tum etiam inter no- dustriis.
 stros, qui litterarum studio perexiguo, nec
 majori Rhetoricæ præsidio, vel opinione do-
 ctrinæ fulti; at spiritu ferventes, & ad cor lo-
 quentes, facilia quædam & utilia proferentes,
 non modo in Indiis, remotisque ac barbaris
 regio-

regionibus, sed etiam in Europa, & præcipue in
quidam civitatibus, non fructuose tantum
sed etiam jucunde, cum approbatione & vo-
minis celebritate auditi fuerint. Hæc porro
experientia demonstrat, quo loco summa
consistat.

III. Scripturas meditari attentius, &
observare loca, & inter se conferre: alter enim
subinde locus ab altero declaratur, exor-
tur, vim & spiritum mutuatur; perlegen-
scripta Sanctorum Patrum super propositi
loco, superque aliis, quæ ad eundem ipsi
cum afferunt; perpendendo quis sensus litte-
ralis, (nam quæ hoc sensu nituntur suasionem
plurimum efficacitatis habere solent) quis
allegoricus, quis moralis, seu tropologicus,
quis anagogicus. Et ex hoc multiplici
quis potissimum, & quatenus ad rem faciat
quis prætermittendus, quis verbo solum pro-
mendus, quis vero expendendus, atque
persuadendum dilatandus, citato auctore, quo
locum apposite ad id, de quo agitur, exponat.
Hic simul versionum consideranda varietas
adhibito contextu Hebræo, vel Græco; sed
vulgatæ editioni semper adhærendum, aliam
vero utendum quatenus propositi loci pro-
prietatem reddunt illustriorem, vel vim atque
emphasim augent. Exempli gratia, ubi nostra
versio habet, *Psal. Diligam te Domine fortitudo
mea*, in Hebræo fonte vocabulum est, quod si-
gnifi-

nificet, quasi in visceribus condere, aut ex intimo
 animi sensu amare. Quod planum est, quanto
 magis & affectum majorem exprimat, quam il-
 lud, *Diligam*. Et tamen ad vitandam ostentatio-
 nem, ejusve suspicionem, non multæ hujusmo-
 di significationes diversæ, ut quinque, aut sex,
 sed paucae omnino proferendæ in medium.
 Ac videndum, ne dum multæ afferuntur, eo-
 rum tamen omnes recidant; aut minutatim
 proponis, quod in schola potius magistrum decet,
 exponantur. Nam interdum magna ingeritur
 verborum ac notionum varietas, quæ ut ad pro-
 positam quæstionem haud magnopere facit,
 ita sane molesta est; nec vitiosa minus, quam
 superflua.

IV. E pluribus rerum capitibus duo, vel
 tria præcipua sibi deligere, quibus insistat,
 quæve persuadenda constituat; veluti eleemo-
 synam, orationem, frequentem usum Sacra-
 mentorum: aut certe dissuadenda, veluti ava-
 ritiam, odium, sensualitatem. Hæc vero capi-
 ta amplificare, exaggerare, inculcare ad per-
 suadendum oportebit, adhibitis rationibus,
 quæ & intellectum convincant, & affectum
 permoveant.

V. Vitium quoddam declinare, quo pec-
 catorum emendatio plurimum impeditur. Id
 autem est, quod quidam Concionatorum,
 ut reprehensionem illigent certis sententiis,
 atque conceptibus; satis habent eos semel,
 ite-

iterumve protulisse : neque curant sæpe ac variis modis vitiorum castigationem inculcare eademque urgere, ac tamdiu insectari, donec tamen rationibus ac stimulis, donec paulatim radicitus evellantur. Qua in re vehementer D. Ioannes Chrysostomus ; exempli causa versus Iuramentum, luxum, auri & argenti profluentiam, sensualitatem, luxuriam, abusus Sacramentorum, Communionis infrequentiam, & alia id genus multa.

VI. Cavere sibi ab humano respectu, quod vitandæ offensionis causa reprehensionum libertatem ac fiduciam infringit. Quamquam videndum pariter, ne per speciem libertatis nullo modo perstringatur aut particularis quædam, aut status publicus, veluti Prælati, Magistratus. Possunt enim ex circumspeditione, & prudenti consideratione, quæ videbuntur peccata universe redargui, dilata correctione, quæ personam attingeret, usque differri si opus erit, privatim fiat.

VII. Non videtur laudanda eorum diligentia, qui concionem perscribunt integram, & ad verbum mandant memoriæ. Nam præterquam quod ut populus probe intelligat ac percipiat quod dicitur, versandum est, auctore S. Augustino, quod agitur multitudine varietate dicendi : quod in potestate non habent, qui præparata, & ad verbum memoriter retenta pronuntiant : certum est dici efficaciter

ter eo modo , ac penitus inseri vix quidquam
posse. Id vero si animadvertat auditor (quod
proclive est) tum certe illud tamquam serium ,
aut ex animo dictum , non habet , nec magni
facit. Adde quod oratio artificiosè contexta
& elaborata seipsam prodit ; semperque vere-
tur Concionator , ne si vel una periodus , aut
etiam particula memoria excidat , totus ruat
orationis contextus. Quæ res quantopere di-
cendi vim retardet , credi vix potest. Nec
propterea tamen dicendum ex tempore , non
præmeditatis rebus , ac modo quo exponen-
dæ sunt.

VIII. Iuverit redigere ad communes lo-
cos, atque ad certa rerum capita revocare quæ-
cumque sparsim leguntur, ut præsto sint , quo-
tiescumque instruere concionem, aut exornare
quis volet.

IX. Præ ceteris Sanctis Doctoribus fami-
liarem sibi reddere S. Ioannem Chrysosto-
mum , qui non solum res ipsas edocet , verum
etiam rationem easdem pertractandi , amplifi-
candi, ac demum persuadendi.

X. Accurate observare Instructionem,
quam pro concionatoribus perscripsimus :
nominatim vero §. 2. 3. 4. Creditur etiam è re
Iuniorum fore , si quis insignem cuiuspiam
Sancti concionem in manus sumat , quam pa-
trio sermone veluti suam exprimat. Sed hujus
rei modum, ut sit utilis, considerare sedulo de-

386 *Epist.* 16. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ
bebit Superior, ac Præfectus concionum; at-
que ex Vrbe fortasse aliquid aliquando specia-
tim monebitur.

XI. P. Carolus Regius ad usum, & instru-
ctionem Concionatorum Societatis percom-
modum atque uberem, nostro jussu, librum
conscripsit. P. item Mazarinus alium ejusdem
argumenti tractatum brevissimum quidem,
sed methodo & præclaris monitis commen-
dabilem. Fuit uterque in munere concionan-
di apprime exercitatus. Quocirca faciendum,
ut quæ ab utroque scripta sunt, ea diligenter
à nostris atque utiliter perlegantur.

XII. Superiores denique in eam curam,
ut in rem maximi momenti, studiosissime in-
cumbent, ut magna habeatur ratio studiorum,
ac modi studendi, temporis item ac spiritus.
Ut aptus deligatur Præfectus concionum,
ejusque officii executio urgeatur. Seriæ adhi-
beantur monitiones ad emendationem, curio-
sique ac leves, nisi emendent sese, removean-
tur. Enimvero nisi hæc diligentius curentur
in posterum, suppetent quidem (ita potissi-
mum Divina opitulante gratia) non pauci, ne-
que infructuosi Concionatores; sed non tam
vi institutionis, quam naturæ munere, aut
applicatione animi, & spiritus ardore, dum
se quisque per se promovere contendit. Ce-
terum si institutio magistra & dux accesserit,
tum vero & ad absolutionem, & ad nume-
rum

rum Concionatorum accessionem magnam fecerimus.

Atque hæc sunt, quæ de proposito argumento mihi occurrebant. Superest ut ea per suam Provinciam Reverentia Vestra communicet, atque observanda curet diligenter. Sic omnium precibus & sanctis sacrificiis me commendo. Gratia Domini nostri IESU CHRISTI cum omnibus vobis. Romæ XXVIII. Maji, M. DC. XIII.

RR. VV.

Omnia in Domino

CLAVDIVS AQUAVIVA:

EPISTOLA I.

R. P. N.

GENERALIS
MVTII VITELLESCHI

Ad Patres & Fratres Societatis.

Quemadmodum ex ea ipsa hora, qua Domino visum grave hujus muneris onus, quod annum jam, eoque amplius, immeritae gerero, imponere imbecillitati meae, singulari in ejusdem oculis sensu Societatem universam comprehensam in cor atque conclusam, quam dulcissime valui, Patresque meos omnes & Fratres arctissime sum amplexatus; ita praestitistem idem per litteras sane quam libentissime, coramque adhuc, si licuisset, multo libentius. Verum multitudo magnitudoque hactenus occupationum fructum hunc mihi abstulit suavissimae jucunditatis. Nunc quoniam (si ita fas est dicere) induciarum nonnihil illae tribuunt & laxamenti, facere nulla ratione possum, quin omnes, in Dei caritate, amantissime complectar & consalutem; arreptaque opportunitate desideria communicem, quibus pro sua

sua me clementia exstimulat Deus ; ut recenti
 nimirum animorum ardore amoreque in no-
 strum Ordinem intimo atque verissimo , cum
 Bernardo clamemus , moribus magis , quam
 vocibus : *Domine dilexi decorem domus tuæ* ; ma- Psal. 25.
 gnanimoque consilio quod in se est , unusquis-
 que det operam , ut castissimis ejusdem oculis
 non habentem , quoad licet , maculam , neque
 rugam , minima hæc se exhibere Societas
 queat. Quamvis enim probe norim , quæ Dei
 est indulgentia , vigere in Societatis quasi cor-
 pore illum , quo initio animata est , etiamnum
 spiritum ; planeque perspiciam non supersti-
 tem modo , sed robustum esse præterea & vi-
 vidum ; tamen , quod quisque diligit , perfe-
 ctum omnibus numeris optat & absolutum ;
 neque insignia tantummodo vitia satis habet
 si detrahat , sed leves pro virili etiam nævos
 conatur abradere ; neque in eo laborat uno , ut
 corpori universo , seu vultui , partibusque prin-
 cipibus ceteris faciat medicinam , sed omnes
 sedulo diligenterque , quamvis ignobiles , cu-
 rat ; ut , quod modo dicebam , existat neque ma-
 culam habens , neque rugam : quo uno impel-
 lor ad hanc perscribendam epistolam deside-
 rio. In qua , quod familiæ suæ inclytæ consimili
 in loco scripsit B. Bonaventura , neque propo-
 situm mihi est , *nova statuere , nec vincula superin-*
ducere , nec onera gravia alligare , & imponere ; ve-
rum , ut ejusdem pergam verbis uti , caritatis ve-

Epist. ad
 Provinc. de
 Refor. Frat.
 Epist. de vi-
 tand. dis-
 cursib. 8.

stræ zelum, quantum possum, excitare, pauca de multis, decretis jam atque sancitis, ex quibus Societatis, ni fallor, salus & incrementum pendet, exponere; deque iis omnes sollicitos reddere quæ, si, quod Deus avertat, forte negligenter, brevi, ut idem ait, Sanctæ Religionis splendorem præfulgidum in pallorem degenerare, sanctæ namque sordescere pulcritudinem, bonæ opinionis odorem computrescere cerneremus. Sane uti Constitutum nostrarum à majoribus observata perfectio hætenus spectabiles & amabiles nos mundo reddidit, omnique favore ac reverentia dignos; ita, si ab iisdem deerrarem, non ingrati tantum & inutiles redderemur, sed, quæ sunt Generalis ejusdem sanctissimi verba, despicabiles onerosaque vertereturque in scandalum, quod cunctis esse deberat in exemplum.

Lib. 2. de
Virginibus.

Verum committendum nequaquam videtur, ut intro in domum pedem ante inferamus, quam sistamus tantisper gradum; unoque quasi oculorum flexu, externam, ut ita loquar, faciem perlustremus. Bona nimirum domus, ut hanc in rem aptissime Ambrosius, ex ipso vestibulo debet agnosci.

Dolet ac queritur vulgo Societas de nostra sane quammultum imminutum esse modestia. Opto itaque vehementissime, relegant omnes, perpendantque serio, quæ Beato Fundatori tanti steterè, modestiæ Regulas. Nemo rem hanc reponat in minimis: fixum quinimo apud

apud omnes constitutumque sit, eam nostri, qui intus est, hominis speciem sæculares viros animo conformaturos, quam exterius nobis impressam animadvertent. Nimirum elinguis licet & muta modestia, silentium, cujus meminit Nazianzenus, illud est sermone præstantius, atque ad homines permovendos flectendosque copiosa quavis disputatio-
ne longe valentius. Vsu quidem ipso comper-
tum est, Fratrum nostrorum, sive in gymnasiis, sive per compita, conspecta modestia, ad Societatem bene multos animum adjecisse; at-
que ego profiteri de me sancte vereque pos-
sum, tantum ex eo me spectaculo, cum adhuc versarer in sæculo, fructum capere solitum, ut cum Romanum Collegium concionis, lectio-
nisque sacræ gratia è Professæ Domo unà om-
nes bini repeterent, ejus frui conspectu pom-
pæ enixe contenderẽ. In summâ, quod ait Hie-
ronymus, *licet sermone taceamus, habitu loquamur & gestu*. Et quoniam optimam veluti matrem, Societatem ab omnibus unice diligere explora-
tum mihi perspectumque est, nulla caput hoc inculcari ratione vehementius à me arbitror posse, quam si monuero reputandum unicui-
que animo esse, totam se Societatis existima-
tionem dignitatemque in ore, externaque conformatione corporis circumferre.

Succedamus, ut ita loquar, nunc intro in domum. Et vero ad interiora facta tecta servan-

Orat. 12. si-
ve 1. de pa-
ce.

Lib. 2. con-
tra Iovin.

392 *Epist. I. R. P. N. MVTII VITELLESCHI*
da, ex quibus colorem speciemque ducunt externa, studiosissime se nobis inprimis per sese commendant, quæ ad illam, quæ Deum inter nosque intercedit, consuetudinem pertinent universa; precationeque continentur, excusatione conscientiae, piorum lectione librorum, Sacramentorum perceptione, Sacrificio Missæ (cujus lex, ne dimidiata minus hora teneat, jam pæne dilapsa, eorum qui præsunt delictam acriter reprehendit) crebro per ignita precum subinde jacula ad divinæ limen indulgentiæ perfugio, re sane extra modum pernecessaria iis atque perutili, qui tam multis, ac nos, occupationibus distrahuntur & curis. Eam ob rem postrema hæc Generalis Congregatio quædam primo & vigesimo decreto huc spectantia proprie constituit; nosterque magnus Pater ille Franciscus Borgia usurpare consueverat, spem sibi in Domino esse, tribus maxime rebus servatum, auctumque iri Societatem; orandi primum studio, tractationeque Sacramentorum; instructionibus deinde & tempestatibus; absoluta denique, numerisque expleta omnibus obedientia: suæque rationem sententiæ reddebat, quod Deo nos primum illud jungeret necteretque; à sæculi inanitate alterum & amore divelleret; cum ducibus tertium nostris, nobisque invicem compactos coagmentatosque nos una constringeret. Ad extremum pro harum exercitationum sanctarum

am modo procedent cetera, iisque languen-
 bus, flaccescant reliqua necesse erit. Egregie
 Iazianzenus, ejus, quæ in contemplatione
 versatur, vitæ studiis, actuosæ negotia, quo-
 rum quasi annulo consignari, notaque alte
 pressa insigniri tradit. *Contemplatione*, de
 Athanasio agens inquit, *vitam obsignans*, sive
 habent Græca, *sigillo vitæ utens*. Harum ope-
 rum exercitationum recalescent in nobis per-
 ceptionis nostræ studia, per quæ primigenius
 societatis ille spiritus revirescet, quo ejus
 instincta soboles sæculo rebusque omni-
 bus, quas in ipso cumque ipso reliquerat, obli-
 tione perpetua obrutis, vitam agebat; nulla
 consanguineorum plane recordatione, nisi
 decum aut commendandi per preces Deo, aut
 tempestive monitis ad æternam iis vi-
 tam iter commonstrandum foret; caducorum
 negotiorum procuratione, cognato-
 rum augendæ rei dignitatisque omni cura de-
 posita. Quoniam autem vereor, ne caritatis
 affectus hic animi sensim irrepat, per
 dispersionem sanguinis IESU CHRISTI
 universos obtestor, omnino apud se statuant,
 magnam hinc Societati cladem afferri posse.
 Quare pro mei ratione muneris, quam pos-
 sum graviter moderatoribus, severeque de-
 precantibus, robustos hic sese maxime fortesque
 præbeant; non consanguineorum postula-
 tionibus, non virorum commendationibus

Orat. 21.
 seu de lau-
 dibus Atha-
 nas.

principum, non ullo denique impulsu dimo-
 veri adducique se sinant, ut suæ fidei concre-
 ditos, aut forenses moderandas controversias
 aut corrogandas præfecturas, aut conciliandas
 conjugia patiantur in se recipere; nisi admo-
 dum forte perraro, re ipsa cogente, eaque tum
 quam caritatis ordo, proximorumque pro-
 ctus exigit, temperatione. Denique sibi p-
 suadeant statum hinc Societatis atque ex-
 mationem magna ex parte pendere.

Hac in eadem orandi palæstra, ad solidi-
 perfectasque virtutes, quibus ex Constituti-
 num præscripto nihil nobis esse debet an-
 quius, capessendas condoces facti nanciscemur
 præterea nervos ac vires; ad Obedientiam
 imprimis: qua de virtute sermonem instituere
 opus minime foret, quod maxime proprium
 sit Societatis insigne, tutumque navigium, (ma-
 P. Borgia dictitabat,) quo Religiosi, procello-
 so hoc mari, ad tranquillum beatæ tendunt
 portum æternitatis; & numquam, seu somnum
 seu quietem capiant, intermisso cursu, diu no-
 ctuque felicissime provehuntur. Satis est
 B. P. N. auream plane epistolam accurate con-
 siderateque perlegere, obfirmatoque ad illam
 re ipsa præstandam animo, summis quæ ju-
 bentur & alacriter exequi, nullis oblocutioni-
 bus, contumacia nulla, nullis prætenfis excusa-
 tionibus; nostri liberum in omnes partes arbi-
 trium Præfectis permittere, paribus omnino

suad omnia universe & munera & loca momen-
 tentis; quam certo ex loco munereve tranquilli-
 rorem levamenque nobis animo destinamus, à
 nobis Deo nobis & præstolari & certissimo pollice-
 ificari; beata illa, Ezechieli olim visa, Cherubim
 quæ gemulari, quibus extra fenas alas, quæ mobili-
 ue præstatis ad cuncta obsequii officia, agilitatis, per-
 fectitudinisque nos admonent; quatuor inerant
 ue præterea vultus, quibus ad quatuor pariter or-
 bis terrarum plagas obvertebantur; atque ita
 ad non quò proprio ferebantur nutu, sed quò Dei
 instigebantur spiritu pervolabant. Quin, quod in-
 bet super animadvertere nonnulli, pedibus insiste-
 bant, alasque aliò quasi jam commigraturi vi-
 ediebant: quo indicarent ad jussa paragenda
 instant divina numquam se promptos non esse & ex-
 propeditos; atque à Dei conspectu consuetudi-
 num neque, qua cum illo arctissima utuntur & per-
 pro familiari, explicari perpetuo alas cierique, vel
 e ten ad cælum etiam ipsum parendi gratia, si res
 a somposceret, descendum.

Præclare Augustinus: *Optimus minister tuus*
 Satis est, Domine, qui non magis intuetur hoc à te audire,
 arate quod ipse voluerit; sed potius hoc velle, quod à te au-
 e ad dierit. Qui ejusmodi est, si quæ in contrariam
 e qu forte partem occurrent momenta rationū non
 occu ita exponet, ut divinam voluntatem Præsidum
 is ex interpretatione evolutam suæ videatur velle
 rtes z subungere; neque tantummodo Præfectum,
 om live etiam fortasse consilium, nequaquam
 damna-

Lib. 10.

Conf. c. 26.

damnatum volet, sed ex illius etiam sententia
 atque iudicio formabit & finget suum. Ne-
 que vero generalium quarundam facultatum
 quoad fieri potest, extra non levem necessita-
 tem amore ducamur; minimarum potius
 etiam rerum causa, moderatoribus subijce-
 nos identidem gestiamus, in ejus gratiam, quae
purpuram suae divinitatis cilicio nostrae mortalitatis
operiens, quod Beatus ait Bernardus, factus est
pro nobis obediens usque ad mortem, mortem autem
crucis; ut nos (quemadmodum alio idem locus
habet) discentes verae humilitatis formam, castigamus
corda nostra in obedientia caritatis. Et lan-
 uberibus dignissima lacrymis eorum esset ca-
 citas atque calamitas, qui omnem in hoc ge-
 nere attactum moriunculamque defugerent
 quodque nonnullo temporis spatio certo in
 loco, munereve versati sint, jus sibi quaesitum
 aliquod esse opinarentur; ex quo fieret, ut iusti
 à Praefecto decedere, rationem facti repete-
 rent; absque suae id ignominiae nota peragi
 non posse jactarent; denique in ejusmodi lo-
 corum, & munerum vicibus, legitimum quasi
 iudicium constitui deposcerent. Iam isto maxi-
 me omnium in genere robur ego animi & fir-
 mitatem in Praefectis optarim; cujus prae-
 sidio, quam à sancto Fundatore possessionem
 acceperunt, nostrique illis retinere majores,
 in ea consisterent. Et vero quemadmodum
 ipsis, qua decet caritate agendum est atque
 pruden-

Serm. de S.
 And. tom. 2.

Serm. 2. S.
 And. tom. 1.

rudentia, ita in subjectis elimata subtilisque
 quædam Obedientia est exquirenda; iisque in
 memoriam revocandum hac se ratione ger-
 manam probaturos sobolem Societatis, quæ,
 uos reponit in suis, hoc educat cibo, ad ju-
 tamque perducit maturitatem. Recte Cyril-
 lus Obedientiam docet, & cibum à nobis ap-
 pellari & censerì debere. Vti enim corporis
 absque cibo, ita sine obedientia spiritus vita
 traduci nequaquam potest. Claudam hoc ca-
 put suavissimo Ignatii magni dicto, qui in epi-
 stola quadam de iis disputans, qui obedientiæ
 regendos sese permittunt, ad eam delabitur
 formam dicendi, ut asserat, suum se cum eorum
 animis animum quam promptissime commu-
 taturum. Ad extremum illud omnes memoria
 repetamus, mirifica hac esse vi sanctæ obedi-
 entię dexteram & efficacitatem, ut desiderii flo-
 rem in fructum operis excoquat, piaque
 consilia dum interpellat, adducique ad exi-
 tum vetat, cumulata omni ex parte plenaque
 reddat.

Ex hoc eodem precationis fonte major in
 dies existet sanctæ Paupertatis in nobis amor,
 blandior caritas, ampliorque fiducia. Et ve-
 ro, quoniam summus is sit oportet atque dul-
 cissimus, liberorum B. Pater amorì jubet illum
 esse persimilem: quoniam autem in ejus fide
 atque præsidio non tutis modo, sed etiam
 degere lætis licet, firmum Religionis mu-
 rum

Lib. 2. in
 Ioan.

Epist. 11. ad
 Polycarp.

rum appellat. Hæc nos vitæ commoditatum
 plus æquo nimiam sollicitudinem dedocebit
 quæ ne sensim influat illabaturque subvereor
 aditum pedetentim perque rerum incremen-
 ta fallentia, pandente necessitate, æquitate
 etiam cujusdam fortasse probabili nomine
 gratique post diuturnos in Societate laborum
 animi significatione. De justa mihi necessitate
 sermo neutiquam est: quæ cum premit, ne co-
 licibus quidem parcendum, quo egentibus,
 aliter nequeat, consulatur, moderatores non
 fugit: verum, hanc si unam excipias, animi
 credite Patres Fratresque tantisper intendere
 satis est, *Brevis viæ*, inquit Ambrosius, *non est*
magnum viaticum requirendum. Sane magistra
 experientia constat, blandimenta ista natura
 alia ex aliis necti; sedatioreque animo, minore
 que longe lucta, omnibus plane tibi interdices,
 quam, ubi semel cupiditati indulseris, deinceps
 absistas. Delectat me hic summopere, quod ad
 illa Psalmi verba, *Oculi ejus in pauperem respi-*
ciunt, palpebræ ejus interrogant filios hominum, ad-
 notavit solertissime Nazianzenus: *Oculi*, in-
 quit, *ejus in pauperem respiciunt, quod quidem pal-*
pebris melius est, atque præstantius; palpebræ autem
interrogant filios hominum, id est minor, ut ita dicam,
Et posterior inspectio. Quod si, ut hoc obiter ani-
 madvertam, qui opum (nos in rem nostram di-
 cere possumus cominoditatum) amantes, præ-
 fidentesque iis sunt filii hominum à divino spi-
 rity

Psal. 10.

Orat. 16. fi.
ve de Pau-
perum a-
more.

tu compellantur, certo affirmare tutoque pos-
 mus eos, qui vere pauperes sunt, nulliusque
 , qualibet contenti, cupiditate tanguntur,
 maxime propria quadam privataq; ratione Dei
 os esse: quo fit, ut hereditatem extra Deum
 nem defugiant, plenique animi ac spei de-
 tent: *Dominus pars hereditatis meæ, & calicis* Psal. 15.
 ; quidquid nimirum, aut in expectatione
 mihi est, aut re ipsa consequi valeo. Tu omnium
 mihi vicem Domine imple, neque opportu-
 nitates vitæ tantummodo, sed delicias etiam
 præsentas: in quem sensum verba illa, *calicis*
 , Cardinalis Bellarminus interpretatur.

Hac eadem precationis, ceterarumque pia-
 rum exercitationum in luce clarescet nostra in-
 tates magis, nitebitque castimonia; cujus splen-
 dor nisi candidissimus sit atque integerrimus,
 quoque ausu nitori pæne decertet Angelico,
 oculos ad hæc perstringat omnium, speran-
 dum non est, aut in divina amplificanda gloria,
 ut in juvandis ope mortalibus, pro illorum
 votis, nostrorum posse functione munerum
 promoveri.

Quærit peracute Nazianzenus, quid lum-
 inis cum veritate commune sit, ut propterea
 Paulus dixerit: *State ergo succincti lumbos in veri-*
ate: respondetque, contemplatione rerum
 divinarum (quibus nihil verius) concupiscen-
 tiam coërceri, ne alio feratur. Nimirum qui
 mentem atque oculos in cæli formositatem,
 fide-

Orat 42.
 five 2. in
 Pasch.
 Ephes. 6.

siderumque defigit, lapidum, quod idem indicat, terræque amore duci nequaquam conuenit. Atque hic ego optarim, ut qui, pro singulari Domini bonitate, præcipuus in Societate filiis erga cælestem hanc virtutem viget animus, excuteret eorundem de manibus, manus potius colligaret, ne genus nescio quod librorum vel attingerent quidem, è quibus numquam doctrinæ tantum accedet, quanto ut castimoniam decedat in proclivi est; ut ea

part. 3. c. 1. ob causam ne domi quidem habendos Constitutiones nostræ decernant. Ne nectar quidem, aut si quis adhuc præstabilior est liquor, reconditæ cujuscuque doctrinæ per fœdos ad inquinatissimorum verborum canales colligendum esset. Memini me apud Hieronymum legere, magnum illum Iosephum, castum virumque non minus, quam cautum & providum (& vero est illi tuendæ hæc virtus per necessaria) ubi pallium animadvertit à consecrata illa femina contrectatum, ac si infamili dextera infectum foret, eo actutum abjecto profugisse: *Pallium illud contactu impurissimæ manus contagione pestilenti contaminatum erat: & censebimus nostrum ab huiusmodi lue tutum cor esse, si oculos pestilentibus hisce chartis*

Hom. 2. in Hierem. commodemus? *Caix aureus hæ sunt*, Origene inquit, sed qui veneno redundet, ut si forte aurum illicit, magis multo virus absterreat, et

Hierem. 51 periculosius, quo tectius propinatum. *Calix*

aureus Babylon. Babylonis hoc porro nomen efficit, ut minime deinde mirum accidere debeat, si ab horum lectitatione librorum, qui Deum nonnihil verentur cæca fere omnes & obscura sollicitudine suspensi recedant, verborumne, sensorumque, vasis veluti cujusdam magnificentia duci se atque elegantia permiserint; at dulcicula etiam illa, qua quo nocentius fallat, obductum est venenum, illecebra.

Quo mihi verba, carminaque quædam quasi vasa, I. Confess.
c. 16.
ut loquitur Augustinus, *electa, atque pretiosa, si*

unum in eis propinatur erroris? In summa, ad hunc incomparabilem servandum thesaurum, intenta nostrorum fores sensuum custodia muniamus, discrimina devitemus, à propriis familiaritatibus nescio quibus, privatisque jungendis amicitiiis abhorreamus; revocemusque, & quod mirifice adnotavit Basiliius, in memoriam, iis ipsis, qui animi vitæque candore, præstantia virtutum, cælestis consuetudinis excellentia id elogii promerentur, *Dii estis;* sive ad comminationem, sive ad imbecillitatis humanæ, miseræque recordationem mox succedat: *Vos autem sicut homines moriemini.*

De Virgini

Psal. 81.

Isto ipso orationis in lumine spirabit flammæque perpetuo Caritas; omnesque proinde peræque homines nationesque collatata circumplectetur. Equidem facere minime possum, Patres Fratresque optatissimi, quin profitear me, cum appellationem istam ex-

ternorum in Societate audio, plane exhorrescere : sed fortissimam mihi cupiditatem injicit Deus, spemque firmissimam affectus hujusmodi vocesque stirpitus convellendi. Fide vero provinciis, atque nationibus additis, consecraturque isti spiritus, sanctæ hujus Societatis, cujus unus est eritque spiritus IESU, conjunctionis nimirum, caritatis, atque concordiae, dulcissimum mare influentes, æquum sane fuerat, ut oblitterato etiam nomine tererent. Quod si quis oculorum Societatis isti pupillæ, sive hujusce bene, adeo constituta compactique corporis cordi qualibet incommodare ratione conaretur, næ is à moderatoribus acerrime plectendus foret, pestilens habendus in loco : in qua tractanda uti clementer agere atque humaniter, immanitatis est summæ ; ita severe, atque, ut ita loquar, crudeliter se gerere, pietatis est maximæ atque verissimæ. Hæc efficiet conjunctio, ut nostro ingenti bono, & approbatione mortalium, non minus Fratrum Provinciarumque omnium lætis eventibus, quam nostris, nostræve Provinciæ triumphemus. *Incremento ditescunt proprio*, recte inquit Leo, *qui profectu lætantur alieno*. Recidendi igitur continenter affectus sunt quidam animi, quos isto in genere vetus in nobis homo progignit. Non ex elementis unquam argentum, aurum, gemmæ, aliaque peregregia permulta admixtionem habentia corpora

corpora existerent, nisi longissime licet inter se
 diffusa, dum sibi mutuo pæne concedunt, è
 pluribus unam naturis inita conspiratione
 conflarent. Eadem ergo & nos ipsi ratione,
 quamquam erga res nostræ, sive Provinciæ
 sive regionis, voluntatis propendamus incli-
 natione, exiguum quiddam concedamus, ut in
 hanc rem Nazianzenus ait, ut quod majus est
 recipiamus, conjunctionis hujusce stabilita-
 tem scilicet, concordiaque incrementum, ce-
 lamus, ut superemus. Enimvero hæc plane
 virtus est, quæ nos victores, & inexpugna-
 biles quidem reddit, ut idcirco Bernardus, sive
 quis alius, adnotet à sancto Spiritu Ecclesiam,
 omnemque famulorum Dei cœtum cum acie
 castrorum ordinata conferri. *Nam sicut hostes,*
inquit, timent quando acies castrorum bene ordina-
tas ad bellum vident; ita mundus, ita diabolus ex-
arvescit, quando spirituales viros virtutum armis
accinctos in unitate concordie vivere conspicit. Ne-
 que solum quovis hæc in discrimine forti-
 tudine admirabili quadam nos obarmat, per-
 ficique ut securo tantummodo atque tran-
 quillo, sed ut alacrietiam erectoque animo
 depugnemus. Legimus in sacris litteris : *Et*
adjuvabant Iudam omnes fratres ejus, & uni-
versi qui se conjunxerant patri ejus. Subjiciun-
 tur mox illa : *Et præliabantur prælium ejus cum*
latiniis; quamvis & præstantissimi robore
hostes, & multitudine innumerabiles pæne
 C c 2 essent;

Orat. 14. fl-
 ve 3. de pa-
 ce.

Serm. 41. de
 modo bene
 vivendi.

1. Mach. 3.

404 *Epist. I. R. P. N. MVTII VITELLESCHI*
essent. Animorum inter nos, in Domino, conjunctio sit & consociatio; idem sapiamus, idem dicamus omnes; neque nos admodum sollicitos habeant, quæ mundus in nos jactat & commolitur. De iis, quæ ad nostram pertinent perfectionem, omniumque consecutionem virtutum, ad quas precationis, uti memorabam, palæstra nos erudit, hæc dicta sint satis.

Eandem inter precationem piis exercitationibus ceteris consociatam, animorum salutaris zelus exardescet, qui otii nos & lentitudinem in suscipiendis eorum causâ laboribus horrore perfundet; ad Missiones, proprium ad Societatis munus, omnium adeo votis exoptatum probatumque sententiis, ad opem non pecuniosis modo & illustribus, sed pauperibus etiam atque humilibus ferendam, suavi quidam nos vi rapi sentiemus; neque si pluribus pares sint vires, unica iis functione prodessatis habebimus. Et sane dedecoris plena res esset, si ex Societate aliquis (soboles tandem Patrum, quibus Deo mundos ipsos totos lucrari perparum videbatur) satis sibi faceret multumque sane præstare se duceret, dum Collegio, Domove in aliqua non incommode degit, piisque triginta plus minus mulierculis bis terve per hebdomadam confitentibus aures præbet. Expendat igitur, per Domini caritatem, unusquisque in ejusdem oculis perdiligenter, num cui præterea labori par sit, remque præli-

præfidi totam candide exponat ; legitimum orationis ope comparare gustatum studeat , qui omnium sapore capiat animorum , neque , dum I E S V sanguine respersi sint , quid in super quærat. Quod si Concionator fuerit , illustria , media , obscura sint suggesta ne curet ; neque frequentissimis tantummodo in uribus atque celeberrimis , ad amplissimos ornatissimosque conventus , nobiles maxime conciones admittat ; vulgares modicis in oppidis variis congestis declinet excusationibus , germanamque imperii detrectationem fucata apud moderatores necessitate prætendat ; immemor Deum non irrideri , Deoque (ut hominem deludas) minime imponi.

Eodem orationis in lumine quam abjecta , despiciata , amore votisque nostris indigna plane sint , quæ extra Deum sunt universa perspicimus ; Ioannisque Baptistæ exemplo , qui , ut ait Hieronymus , oculis desiderantibus Christum nihil aliud dignabatur aspicere , divinæ gloriæ , perfectionis nostræ , proximorum salutis sincerissimis corda studiis cumulati , consilia , respectus , curas , terrenarum rerum cupiditates pectoribus nostris excipere , aut aditum his patefacere dedignabimur. Et vero an non probum esset intolerabile , si qui ex Dei caritate sæculo sibi que nuntium ipsi remisit , unius exinde cathedræ , suggesti unius , loci hujus , illius muneris ambitione duceretur ? avertat di-

Epist. 4. ad
Rusticum.

Psalm. 4.

vina clementia, ut ne in Societatis filios acer-
 rima illa iustissimaque apte cadat objurgatio
Filii hominum, &c. Hebræa habent: *Filii viri*
gloriosi mei, seu gloria mea, usquequo ad ignomi-
 niam? Filii amantissimi, tanto, atque B. I G N A-
 T I V S fuit, parente progeniti (eo scilicet viro
 in quem spiritum omnino masculum virile-
 que tanta Deus ubertate profudit) quibus
 (quamquam summa animi demissione detri-
 tis, & verecundia, liquidaque, quam nihil vo-
 bis ex vobis sit, vestri perspicientia) ad
 omnem tamen fas est veritatem, promptam
 que grati erga Domini indulgentiam animi
 contestationem, profiteri, Majestati divini
 visum hac vos nobili appellatione, *Gloria*
mei, seu *gloria mea*, condecorare; ergo vobis
 Deus compellat: *Filii viri*, &c. usquequo ad
 ignominiam, dum extra Deum aliqua de-
 peritis; si quæ vestrorum consiliorum infrin-
 gi interpellarive contigerit, animo discrucia-
 mini; cum tamen illa, nisi in Domini gloriam
 opemque ferantur animorum, abjecta fama
 quam esse necesse sit, vestrique similibus pro-
 brosa atque indecora? Subjicit actutum Pro-
 pheta *Sela* illud, quod interjectionem, ut La-
 tini vocant, quamdam esse nonnullis placeret,
 quæ ad ingentem aliquam significandam, quæ
 obstupefiscimus, admirationem usurpetur: ac
 diceret: Fierine unquam potest, ut parenti
 tanti liberi, tam à Deo dulciter magnificeque
 habiti,

habiti, præclarissimis destinati honestissimisque
provinciis, tanti adeo vilia & abjecta ducant,
tam intimis angantur eorum causâ sensibus
atque dispereant?

Hinc illud præterea commodi conseque-
tur, ut clientelas, commendationes, gratias,
seu domi, seu foris nemo colligat, quo altius,
quod mos est loqui, efferatur. Et vero hic ego
perate profectos, gravesque auctoritate Patres
omnes, Consultores, Præceptoresque, per
Domini caritatem, studiumque, quo in secun-
dum Societatis nostræ cursum feruntur, omni
contentione atque opera obtestor, intendant
serio oculos, perpendantque, quam illi, & im-
pense obesse, & prodesse insigniter possint:
non se certis propensionibus ferri sinant, ne-
que ad benevolentiam privatim designent, qui
ubicula frequentius terunt, laudibus libera-
ius onerant, ampliorem fiduciam ostentant,
nollem uti hac voce, quæ mihi Religioso
gloriâ nimium quantum videtur indigna, at-
que execranda) qui se aptos, & obnoxios ex-
hibere pendere omnium maxime præferunt.
Adjiciant potius sincere oculos ad virtutem,
deinde dotes, quas dispertiit singulis Deus;
omnes, qua consilio, qua exemplo juvent; ad
sanctam Obedientiam in primis, ad parem in
omnia animi nutum, ad se moderatoribus
permittendos, Deique arbitrium ex eorum
petendum oraculo; sibi que persuadeant, neque

Deo se , Beatoque IGNATIO gratum quid &
 jucundum magis patrare , neque majoris im-
 menti officium Societati posse persolvere ; con-
 uberrima sane in cælo præmia coronæque re-
 spondebunt amplissimæ , quæ , ut probe novum
 est ipsis , Dei munere , summa votorum. Ita
 ram illam immanemque belluam , quam Po-
 ticam appellamus , domo exterminabimus
 quæ , vocibus quidem omnium proripere
 jubentium , clamoribusque configitur , nostram
 tamen in insidiis obsidet perpetuo fores ; ac
 que utinam ne ad nostram interdum per-
 ciem etiam irrumpat. Æquum tamen verum
 que est , Religiosa submissione adolescentia
 atque simplicitate colere , qua decet , observa-
 tia Patres , qui suos in Ordinis obsequium
 nos contriverunt ; quo in genere non nihil ali-
 quanto ab hinc tempore juniores peccare
 ficiari non possumus. Denique , ut caput hoc
 claudam , quod pluribus , quam destinare
 sum executus , quemadmodum Sancti dulci-
 simo huic vastoque precationis committente
 se mari , pretiosissimas sensuum , virtutumque
 indepti cælestium , expiscatique sunt margari-
 tas , ut consimili in re Chrysostomus fere ha-
 bet , quibus cum se tum nos locupletarent ex-
 ornarentque ; ita usu nobis veniet , ut quidquid
 nostram in perfectionem , aliorumve salutem
 est opus in eodem deprehendamus. Haud
 scio , an tribus significatius verbis effern
 omnia

omnia possent, quam iis, quibus totam hanc rem complexus est Nazianzenus: *Per eam*, inquit, (sacram nimirum, quam contemplatione delibamus doctrinam) *Deus sincere percipitur, & conservatur, atque in nobis adolescit*: nocentibus herbis, dumisque, omnibus denique evulsis, quæ, ne vera Christus vitis nostris in cordibus comprehendat, pubescat, fructuosa sit, queunt officere. Hæc porro ipsa precatio depascitur, eamque ob causam, *Cantabiles mihi erant justificationes tuæ in omni tempore*, David agebat. Legunt nonnulli *amputationes*, seu *falces*. Et exploratissima sane res est divina mandata, si accurata commentatione exterantur, falces quasi quasdam esse, quæ demetant; assiduam Christi verborum gestorumque meditationem continentem putationem quamdam esse, quæ nostrarum sarmenta furculosque excindat inutilis perturbationum; quæ hujus in eremo vitæ, in qua peregrinamur, adeò valide, tamquæ uberi proventu succrescunt.

Ad extremum pervelim, ut parum propensas in nos hominum voluntates querelasque, quibus nos exagitant, toto pectore retractemus. Quamquam enim novi permultas in totum falsas esse, alias mirum in modum auctas atque exaggeratas; proderit tamen summo opere non ita nobis nos assentari, ut inducamus in animum ne à nemine quidem è nostris uno, saltem interdum, ansam aliquam occasionem-

Orat. 12. si-
ve 1. de pa-
ce.

Psal. 118.

410 *Epist. I. R. P. N. MVTII VITELLESCHI*
que præberi; quandoquidem proprio Societatis infortunio, seu potius privata quadam insignique felicitate, singulorum dicta vel facta omnibus tribuuntur; ut jam non Petrum, seu Paulum, sed hosce in univèrsum homines ejusmodi esse circumferatur. Verum, ut ut res habeat, demus rumores istos atque obtrusionem nullo veritatis fundamento nisi nulla culpa nostrorum; quid tandem obesse nobis queat, si materiam illis omnem atque occasionem præripere totis viribus contemnimus? Facile id autem, Deo juvante, consequemur, si, ut cautius agamus, in adversa tendamus & plane contraria.

Querimoniæ porro communiores ad hæc capita revocantur: superbos nos esse; hunc nos tendere, ut omnia per nos administrantur, ex nobis pendeant universa; de nostra nos sapientia ample magnificeque sentire, ceteros parvi facere, modico in pretio habere. Hoc primum est caput. Alterum est, vitæ commoditates nos impense sectari. Tertium, cupidos nos esse, & quærere quæ nostra sunt. Quartum denique, prudentes nos homines esse magis, & politicos, quam solide spirituales. Iam in hæc, oro, capita mentem animumque figamus, tutoque Regularum nostrarum ductu, uti aiebam, in adversa tendamus atque contraria. Curemus, omnes vulgo plane provideant, nullius nos alterius rei, quam novissi-

mi loci ambitione teneri ; utque tempore sumus ac nomine postremi , minimique (nimirum nostis Societatem ab iis , qui eam constituerunt Patribus Minimam appellatam) ita nequaquam quæsitæ , sed germanæ veræque demissionis laude , ut omnium maximi & principes simus , enitamur. *Nihil est*, inquit Hieronymus , *quod nos ita & hominibus gratos & Deo faciat, quam si vitæ merito magni, humilitate infimi simus.* Ne commoveamur si contemptim , si minus honorifice , si minori in pretio habiti nobis videbimur , sed patienter silentio feramus ; animorum potius lucris , quam plausibus nescio quibus mortalium oblectemur : ne in aulas nos inferamus ; ad spirituales pauperum opem totò pectore incumbamus : Episcopis , eorundem Vicariis , iis qui præsunt omnibus , unicum illud in hoc genere B. Xaverii exemplar perpetuo contuentes , intimam ex animo submissionem atque observantiam deferamus. Ne umbram quidem nostra , seu dicta seu facta , præferant , unde oboriri suspicio queat audere nos cum iis pæne ex æquo contendere , nihil non velle pervincere : ne alienis nos rebus immisceamus : *neque quid agatur in alia*, quod sapienter monet Hieronymus , *domus alia per te noverit* : de omnibus , religiosis præcipue , ut par est , honorifice atque officiosè loquamur : statimque haud amplius vulgo nos cen-

Epist. 24. ad
Celantiam.

Epist. 2. ad
Nepot.

cenferi superbos deprehendetis. Eadem ratione si in vitæ commoditatibus procurandis minus seduli erimus; si in itineribus, missionibus, xenodochiis, ergastulisque lustrandis, diu nō cūque ad pie mortem obeundam iuvantibus pauperibus nonnulla sciemus statuemus, perferre; si in corporis cultu atque vestitu peres & esse & videri gestiemus, neque vobis erubescemus detritis & consarcinatis vestibus novas remissionum atque oblectationum animi formas minime excogitabimus; externarum mensas, optimatum in primis refugium, neque tam iis nos oblectari, quam fatigari significabimus; quæ erat altera querela conticescet, omnesque factum sibi satis per nos esse fatebuntur. Ad hæc si à litibus abhorrebimus, rationem agendi veritatis & fidei plenam, à litibus nescio quo, & apicibus puram sequemur; pacta, promissa ad amissim sancte servabimus; testamentis condendis interesse ex regularum nostrarum præscripto recusabimus, quod tantopere suis etiam fratribus inculcat B Bonaventura: denique si nos ita geremus, ut omnes perspiciant, hominum animos, non marsupia nos quærere, neque id agere, ut ista nobis, verum ut illos Deo lucremur, quis nos insimulare valeat aviditatis? Hic vero quam maxime possum moderatores oro quosque, Procuratoribus, Confessariis, Ecclesiarum Præfectis, eleemosynarum conquisitori-

bus,

us, omnibus denique invigilent, ut moderatione, quæ sane est pernecessaria, utantur, certum unquam alios nobis commonstratoribus cursum ad cælum instituturos, si nos terrenis rebus affixos adhærescere animadvertent.

Ad extremum si opportune complures ad exercitia spiritualia peragenda perliciemus, inter quæ germanam spiritus Societatis speciem sæculares mente concipiunt; si de piis rebus sermones cum omnibus miscbimus, ad vitam melius iustituendam proximos cohortabimur, Patris Borgiæ, sanctæ memoriæ, conquestio illa cessabit: *Quam multi veniunt ad nos, ut fiant ditiores; quam pauci, ut fiant meliores!* Hoc porro caput, in quo nonnulla, quæ ad linguam pertinent, perstringere necesse habeo, gaudeo in postremum hunc locum cecidisse, quod cupiam omnibus, quæ hætenus recensui, altius ista cunctorum cordibus imprimi sempiternis notis. Ne, quæso, nobis, Patres Fratresque, blandiamur; non pauci hoc in genere valido freno egent; nemini parcunt; nimia agunt libertate & licentia, non sine gravi caritatis, justitiæque interdum injuria; dum aliena, seu dicta seu facta, nunc amplificata augent, modo ultro citroque renuntiant, nunc in deteriorem partem accipiunt; ad motus animi, atque consilia Deo reservata dijudicanda progrediuntur; haud scio an dicendum sit, res neque gestas

414 *Epist. I. R. P. N. MVTII VITELLESCHI*
stas unquam, neque per somnium quidem ob-
latas comminiscuntur & jactant. Equidem
mihi persuadeo, consulto & dedita opera non
delinqui, quod sciam quantus Dei timor, ipso
adjutore, in Societate vigeat; verum affirmo
inconsiderantiam, indiligentiam, lubricitatem
hac in re malum esse longe gravissimum, atque
que utinam interdum divina Majestas nihilo
magis, quam leviter lædatur, eoque periculo
fius, quo minus inde conscientia onerari alicui
fortasse videbitur.

Ego vero, quoniam exonere meam statum
mihique persuasum est innumera hinc nobis
bona intercludi, atque ex hoc fonte in primo
& universe derivari mala, quæ æquissimo Do-
mini judicio toleramus, ex intimis cordis me-
visceribus omnes obtestor, examen, quod vo-
camus particulare, quam accuratum per hos
dies in hoc vitium instituant; quandoquidem
latius, quam opus esset, illud serpere per Socie-
tatem deploramus omnes, fatemurque, vene-
nosæ hujus atque execrabilis plantæ fibris
evulsis, terrestrem quemdam paradisum illam
futuram. Remedio porro utantur, quod in
Domini nomine cunctis porrigo, omniaque,
quæ ex remissa linguæ custodia nobis impen-
dent mala stirpitus eradicabit. Neque vero
aliud illud est, quam ut omni ope atque opera
pios inter nos, cumque externis sermones in-
stituere consuescamus. Quanta hinc, Patres
Fra-

Fratesque nobis bona provenienti ! Ita res domesticas, non optimi interdum exempli, sæcularibus nequaquam indicabimus, magno ipsorum detrimento, nostræque existimationis majore jactura : ita rerum dictarum, gestarumque nuntiis aliorum aures non opplebimus ; neque pro nugarum rumorumque quitas falsi, inepti, vanique deprehendantur auctoribus unquam habebimur : ita nemini occasionem afferemus, ut prædicet, cum de rebus suis colloqui animus tulerit, ad aliorum se reliquorum fores, non ad nostras accedere. Ita neque nemo sæcularium observabit usurpatumque, haud amplius in nobis vigere priscum primorum Patrum spiritum, qui cum principibus viris, planeque omnibus non nisi de Deo, atque æterna salute sermones ferere poterant, eaque ratione pro arbitrato cuncta conficiebant. O si renovatam hoc in genere societatem daretur intueri ! Omni tunc sane mihi ardore inclamarem : *Nunc dimittis*, &c. incumbamus, per Dei caritatem, curemusque, ut longe alii hac ex parte evadamus : hanc in rem studium præcipue nostrum conferamus per hos dies, quibus pro opportunitate, rationeque à moderatoribus præscribenda secedere cuncti debebunt, quo ingenti hoc lubilæi thesauro fruantur, quod ex occasione novi muneris, quod mihi demandate est Deo visum, atque insectationum, quas pro

416 *Epist. I. R. P. N. MVTII VITELLESCHI*
pro ipsius gloria Societas, & Ecclesia universa,
in Iaponia præsertim, uti inaudistis, tolerat ex
Patrum Assistentium deliberatione, atque sen-
tentia à Sanctissimo D. N. humiliter petiti,
singularique ille benignitate, qua Societas
perpetuo protegit, est impertitus. Felicem I-
poniæ statum, Indiarumque omnium, præ-
bus universorum commendo, Dominum ob-
secrans, ut in multorum è Societate animis fla-
grantissima studia inflammet ad immanem
lam sterilitatem sudoribus, vel etiam sanguine
ipso, irrigandam se conferendi. Hac in re, per
Dei amorem, moderatores præsertim adjuto-
res se præbeant & administratos; atque in sub-
jectis vocationes ejusmodi & conspiciere
incendere gaudeant. Neque suarum provin-
ciarum caritate trahi se sinant, ne optimis ope-
rariis destituantur; sed Deo fidant, fore ut
ad ipsius gloriam permultas egregiasque ope-
ras liberaliter in Indiam submittant, Euro-
pæas ipsorum provincias, & numero virorum
& conditione Dominus locupletet. Et sane
dolerem vehementer, haberemque, quod jure
reprehenderem, si quis, moderatorum præci-
pue, pro eo ac me juvare debuerat, frigidum
se se præstaret, vel etiam obesset, minime re-
putans ardores istos à Domino excitari, non
ad egentissimarum illarum provinciarum ne-
cessitatibus tantummodo consulendum, sed
in Europæarum etiam summam utilitatem:

in quibus experientia plane testatur, quam
ejusmodi vocationum, itinerumque præfidiis
germanus Societatis spiritus servetur, & flo-
reat. Omnium me precibus, ut tandem finem
imponam, & sacrificiis, tamquam omnium
maxime indigum, ex animo, & omni humili-
tate commendo. Romæ 11. Ianuarii, M. DC.
XVII.

Omnium Servus in Christo

MVTIVS VITELLESQVS:

EPISTOLA II.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS
MVTII VITELLESCHI

Ad Superiores Societatis I E S V.

*Epist. de re-
for. Fratr.*

Licet insufficientiam meam ad ferendum onus
impositum cognoscerem manifeste per imperfe-
ctionem mentis (neque enim aliunde opportu-
nius huic Epistolæ initium facere me posse vi-
deo , quam ab hisce verbis , quibus ad sui ma-
gni Ordinis Provinciales conscriptas litteras
exorditus est B. Bonaventura) Congregatio-
nis tamen generalis , & altissimi Dei voluntati
pertinaciter resistere æquum minime erat.
*Eam ob rem sarcinæ gravi, & quasi importabili hu-
meros supposui imbecilles, sperans de adiutorio vniu-
tatis Omnipotentis, & confidens de adminiculo vestre
solicitudinis in idipsum. Nam etsi sit impossibile
homini quantumcumque forti, industrio, & experio
totam tanti oneris sarcinam suis humeris bajulare; si
tamen divisa in partes, & humeris imposita divi-*
foram

forum viriliter à quolibet portetur, non est quantumcumque debili capiti desperandum. Videns igitur me (quamvis maxime imparem, minimeque commeritum) speculatorem domui Israël datum; ne sanguis animarum de manu mea requiratur, tamquam annuntiator veritatis explicabo breviter pauca de multis, videns illa nullatenus reticenda.

Et vero primum ac princeps, quod commendem illud est, serio sibi, & ante omnes inuigilent: intelligant suæ semetipsos in primis curæ à Deo esse concreditos: reputent unicuique à Domino præclarum illud Eucherii monitum in dies, horasque singulas identidem instillari: *Commendo animo tuo curam animæ tuæ.* Nimirum hoc spectare, ita apud se discernere quisque deberet, Talem ego, Deo favente, me præstandum suscipio, quales eos esse, qui mihi parent, optarim; statuens munera in Societate, neque ad captandam quietem demandari, neque ad perfectionis, quoad satis sit, adeptæ contestationem, verum ad majores, quam unquam antea, exorbendos labores, tolerandasque perpeffiones; ad obligationem denique imponendam, quæ omnibus in virtutibus ad celsiorem perfectionis gradum citatiore cogat cursu contendere. Itaque transferre ad nos possumus, quod S. Gregorius ait: *Nomen nos Pastoris non ad quietem, sed ad laborem suscepisse*

Epist. Paten,

Lib 4.
epist. 59.

420 *Epist. 2. R. P. N. MVTII VITELLESCHI*
cognoscite. Exhibeamus ergo in opere, quod signamus
in nomine. Sint igitur in sancta precatione quam
exquisitissimi, in excussionibus conscientiarum,
ceteraque rerum omnium spiritualium tracta-
tione: quo in ludo germanam illam pie pater-
neque regendi rationem, quam Institutum no-
strum deposcit, haurimus. Denique memo-
nerint eos, qui alios ante purgant, quam
purgati fuerint, à S. Gregorio Nazianzeno,
tamquam minime idoneos, à gubernatione
repelli.

Orat. 21. si-
ve de lau-
dibus A-
than.

Alterum, quod omni animi contentione
atque opera in CHRISTI IESU sanguine
commendatum cupio, Regularum nostrarum
in universum custodia continetur, Religiosarum
que vitæ disciplina, qua ceteris ipsi præluceant.
Vti igitur dignitate sunt & loco principes, ita
omni studio allaborent, ut exemplar, ut forma
sint omnibus in victu, vestituque, in tota ra-
tione cubiculi, quod Regula Rectoris secun-
da præcipitur; dum legitimis temporibus pre-
cationem obeunt, conscientiam excutiunt, cu-
bitum se conferunt, surgunt: quæ omnia (cre-
dite) præstare si quis velit, omnino valet. Illud
vero apud omnes fixum constitutumque sit,
nisi exemplo præiverint, non privatis monitis,
non cohortationibus publicis, siue in subjecto-
rum commodum, siue in Societatis obsequium
quidquam admodum se promoturos. Quin-
imo suarum sibi culparum conscii alienas ob-
jurga-

jurgare minime audebunt : quod si audeant ,
 risui vel contemptui erunt , stomachumque
 movebunt potius , quam ardens corrigendæ
 ferio vitæ studium inflamment. Quare , quod
 S. Gregorius Nazianzenus habet , *duorum alte-*
rum peccant , vel , quia venia ipsi opus habent , ultra
modum aliis ignoscentes , ut sic vitium non modo non
reprimatur , sed etiam doceatur ; vel quia imperii
acerbitate sua vitia obtegunt , ut non mores dignitati ,
sed dignitas moribus fidem astruat , ordine admodum
præpostero. Verissimum est illud Tertulliani ,
Dicta factis deficientibus erubescunt. Non confun-
 dant , Hieronymus inquit , *opera tua sermonem*
tuum , ne , cum loqueris , tacitus quilibet respon-
deat , Cur ergo hæc , quæ dicis , ipse non facis ? Et alio
 in loco : *Erubescit quamvis præclara doctrina , quam*
propria reprehendit conscientia. Et sane , quo de-
 mum pacto ad commoditatum vitæ contem-
 ptum cohortabitur is , qui omni obsequio , &
 indulgentia corpori obsecundat ; ad patien-
 tiam , qui minimis quibusque rebus commove-
 tur ; ad humilitatem , qui delicatulum se , suæ-
 que peramantem existimationis ostendit ? Et
 oves meæ , apud Ezechielem Deus inquit , *his , quæ*
conculcata pedibus vestris fuerant , pascebantur ; &
quæ pedes vestri turbaverant , hæc bibebant. Sollici-
 ta semper consideratione pensandum est , Gregorius
 Magnus ait , *ne qui præsumt exempla mali operis*
subjectis præbeant , eorumque vitæ suæ gladio pravita-
tis extinguant. Conculcata , & turbata pedibus oves

Orat. 21 si-
 ve de lau-
 dibus A-
 than.

Lib. de pa-
 tient.

Epist. 2. ad
 Nepot.

Epist. 16. ad
 Princ.

Ezech. 34.

Lib. 22.
 Mor. cult.

pascuntur, & bibunt, cum subjecti ea ad exemplum vivendi appetunt, quæ Prælati quique pravo opere pervertunt. Idem præterea beatus vir verba illa

I. Reg. 14.

primi Regum libri edisserens, *Erat autem bellum potens adversus Philisthæos omnibus diebus Saul, expendit quidnam sit dimicare in die suo, in die alieno, & in omnibus diebus, atque*

Lib. 5 c. ult.
in I. Reg.

Quod bellum Doctoris est aliud, quam quod in via conficitur? In die autem suo pugnat, qui verba prædicationis ex propria trahit luce virtutis: in die vero alieno pugnare vult, qui contraire reprobis spiritibus satagit non loquendo, quæ agit, sed prædicando, quæ nescit: sed omnibus diebus pugnat, qui multa alios docet, sed nihil docendo profert, nisi quod prius fulget opere: omnibus diebus pugnat, quia omnia præcepta Dei ostendit in luce operis, quæ subsequendo vult pandere per lucem prædicationis. Merito itaque bellum potens dicitur, in quo cum omnimoda virtutum, vel operum luce pugnatur. Ex quo fit, ut quamvis bellum istud, quod à Moderatōribus, docendo inflammandoque, adversus ignorationem teporemque geritur, uti Sanctus hic perhibet, ad linguam pertineat, maximam sibi tamen pugnae victoriæque partem dextra vindicer.

Orat. 33. si.
ve 1. de
Theol.
Orat. 15. si.
ve in plag.
grandin.

Quocirca egregie hanc in rem Nazianzenus, *Cur, inquit, manibus vinctis linguam armamus? Nec enim, qui in sermone sapiens est, idem alibi ait, hic mihi sapiens est; sed is, qui pauca de virtutibus quidem verba facit; ceterum per ea quæ agi-*

multa

multa demonstrat, ac fidem & auctoritatem sermoni suo per vitam conciliat. Præstantior meo quidem iudicio est pulcritudo ea, quæ oculis cernitur, quam quæ sermone pingitur; & sapientia, quæ per opera demonstratur, quam quæ sermone nitet atque splendescit. Me porro non excitat tantum, sed etiam concutit atque tremefacit illa Gregorii Pontificis sententia, qui de femina illa disputans, quæ natum, quem vigilans lactabat, dormiens oppræsserat, in hunc modum differit: *Magistri vigilantes quidem scientia, sed vita dormientes, auditores suos, quos per vigilias prædicationis nutriunt, dum quod dicunt facere negligunt, per somnum torporis occidunt; & negligendo opprimunt, quos alere verborum lacte videbantur.* In summa si proficere quidquam cupimus, quod Iovium S. Paulinus monet, præstemus necesse est: *Non tam lingua, quam vita cruditus; non tam differas magna, quam facias.* Et vero permultum interest, an via perdifficili atque periculosa verbis quemquam dirigas, an manu prehensum deducas; neque subjectorum rapit atque conciliat animos Moderatoris oratio duris in rebus, tenoreque disciplinæ præire iubentis, sed hortantis subsequi: & exploratissimum est rectis exemplis curationem adhiberi multis partibus salutare magis, & minus cruentam. Equidem novi subjectos repetere memoria debere illud Christi: *Omnia*

21. Moral.
c. 8.

3. Reg. 3.

Matth. 23.

Epist. Pa-
rænet.

*quæ dixerint vobis servate & facite, secundum au-
tem opera eorum nolite facere : magnumque illud
Eucherii documentum esse oppido necessarium.
Obsecro te, delictum alienum (vel in ipsis moderatim
bus deprehensum) semper ut opprobrium respice,
numquã ut exemplum. Nihilominus tamen, quod
nostra infelix conditio est) nimis quidem apud
te experientia indicat, Chæræmonis Abbatis*

Coll. II. c. 4.

*apud Cassianum pronuntiatum illud esse phre-
sias verissimum: Numquam erit efficax instituentis au-
ditoritas, nisi eam effectum operis sui cordi affixerit au-
dientis. De S. Athanasio Nazianzenus hæc ha-
bet: Ita se comparans, ut neque sermone propter mo-
res abunde ad institutionem sufficientes magnopere
opus haberet, &c. Idemque de Basilio loquens
Sermone, inquit, ad animarum curationem haud
multum indigens. Quæris quamobrè? quia ope-
re quam plurima perficiens. At cur, quod de
eodem ille ipse narrat, tonitruum erat oratio? quia
vita fulgur. Diutius fortasse, quam par erat, hoc
in capite hæsi, quod hic, pæne dixi, omnia verti
censeam, & arbitrer illud B. Ioannis posse me
huc merito detorquere, Si solum fiat, sufficit. Quod
communis vitæ normam ferre non possunt, ij
ut ceteris præfint, idonei ferè non sunt. Sane
B. Bernardus verissime ille quidem, sed ut ad
nimiam quamdam exaggerationem deflectere
videatur, vel cum necessitas ipsa ad remissio-
nem aliquam atque relaxationem cogit, ma-
gnum inde Ordines religiosos detrimentum*

acci-

Orat. 21. fi-
ve de lau-
dibus
Athan.Orat. 20. fi-
ve de laud.
Basil.

accipere profitetur. Estque nostri Instituti detrimentum, si cogat infirmitas rigoris pristini aliquid laxari. Quod si in iis qui parent id usuvenit, quanto magis in iis qui imperant obtinebit; um præsertim ad aperiendum vitæ commotibus, corporisque appetitionibus aditum necessitatis nomen perniciosissime advolet, in his nominatim, qui, quod ceteris præsent, facultate ad ista, & quasi clavi potiuntur? Eam ob causam opto, ut in præficiendorum nominationibus hoc speciatim, an scilicet communitatem vitæ rationem sequi valeant, tamquam communi rem momenti, dispiciant Provinciales. Carolus Borromæus Præsuli monenti per litteras, ne se aspera adeo poenitentia mactaret, rescripsit apposite; Oportere, ut exemplo suo Pastor amaritiem poenitentiae edulcet & tolliat. Eadem igitur & ipse ratione pernebellarium plane esse prædico, ut Moderator forma factus gregis ex animo, quidquid in religiose disciplinæ severitate austeri inest & acerbi, exemplo leniat; & veluti isto pharmaco prægustato horrorem ex subjectorum animis pavoremque depellat, quem parere ea sollicitudo consuevit, ne amarum admodum sit, atque injucundum.

Tertium est, ut nostri sancti Instituti peritos crebra Constitutionum, Ordinationumque, quas vocamus, lectione se reddant; ex ut serventur potius quam ut novæ condantur

strenue una & suaviter curent: non eas ad su-
gubernandi rationem, sensumque duc-
queant, administrationem potius suam ad
las dirigant: ne susque deque omnia misce-
eximendique identidem, seu nulla, seu per
certe causa, Regulis atque Ordinationibus
liberam adeo sibi licentiam arrogent; me-
res grave nimis fore piaculum, si quis ex di-
plinæ, Regularumque jactura compen-
sibi benevolentiae venaretur. Denique h-
ipsum Apostolicum plane institutum subjes-
ut adamant, quam impensissime poterunt
enitantur.

Hunc in finem & verbis & re ipsa signifi-
cent pergratum sibi, perque jucundum esse,
à suis Moderatoribus dirigantur, lucem ope-
que subjecti afferant, præcipue Consultores
Hinc fiet, ut omnes intelligant nequaquam
los gravate ferre, si ad Moderatores de eorum
administratione referatur, perscribaturve. Et
vero contraria agendi ratio de eorum virtutis
sinceræque mentis opinione detraheret fa-
quam multum: locumque suspicioni faceret,
non unicam Dei gloriam, bonumque Socie-
tatis, sed proprium nescio quem gustum at-
que existimationem eo illos in munere habe-
re propositam. Ita præterea qua par est dili-
gentia, consultationes suas tempori habe-
bunt. Et sane non possum non demirari, quod
fiat, ut cum hoc præsidium tam enixe com-
men-

commendatum, adeo facile, tantæ sit ad faciendum
omnibus fatis, recteque progrediendum effi-
cacia, omnium nihilominus Provinciarum
vincors fere conquæstio sit, infrequenter Mo-
deratores cum Consultoribus agere; consul-
tiones esse multo rarissimas, eas in primis,
quæ ad res sancti Instituti nostri pertinent,
quæ tanti sunt tamen ponderis. Erga hoc
Institutum, quemadmodum paullo
ante monui, ut in subjectorum cordibus vi-
vat perpetuo amor elaborent, cura adhibita,
sancta illa animi æquitas, voluntatisque ab-
oluta abdicatio, ad quam in Probationum
homines informantur, quæque ejus pacis est
mensura, quæ exuperat omnem sensum, in iis-
dem & servetur & augeatur. Denique solli-
cite curent, ne qui cum adolescentibus nostris
conferantur, quidquam agant dicantve, quod
honorem, observantiam, existimationem So-
cietatis, omniumque ejusdem cellissimi Insti-
tuti partium ulla queat ex parte, sive restin-
guere, sive imminuere, aut quavis ratione se-
deritatis disciplinæque religiosæ spiritum re-
fringere.

Quartum est, ut in spiritualem subjecto-
rum profectum toto pectore incumbant; il-
los, uti filios Deo carissimos, ab eodem Præsi-
dum custodiæ unice commendatos, intuean-
tur: eorum sive animi, sive corporis necessi-
tates antevertant, ingenti caritate, quæ ad
omnes

omnes indiscriminatim pertineat, absque personarum acceptione, sine pondere & pondera ita ut neque genii naturæque consensione, neque cognationis necessitudine, neque patriæ communionem, non ullo denique humano respectu rapi se sinant, ut filiorum Dei in ejusdem domo conditionem disparem faciant. Sæpe tragœdiarum recordatio, quas Iacob famulus spectavit ob amoris præcipui significationem, quibus Iosephum virtute atque promeritis ceteris liberis adeo præstantem Beatus ille Patriarcha prosequabatur, satis apud nos esse haberet, ut nobis sedulo, continenterque caveremus: versareturque perpetuo ob oculos caritas, quæ ad omnes, uti aiebam, generatim se protendat; sitque (quod præterea necesse est ejusmodi, ut nemini comperta non sit, neque non certo reputet in Prælide, tum re ipsa, tum verbis, interius exteriusque promptam illam sibi semper atque alacrem ad manum præstaturam. Vno verbo studeant omnibus omnia fieri in visceribus, & dilectione IESU CHRISTI; inducantque in animum fore, ut superiorum, etiam non perfectissimorum, caput hac ratione carbonem congerant, usque demum pro arbitrio utantur. Denique ut quæque maxime opis indiget, ejus sive animo sive corpori, præcipua quadam sollicitudine atque cura prospiciant. Totum hoc vigesima quinta Rectoris Regula edicatur: *Crebrò & magna caritate*

atque significatione alloquatur subditos, eorumque
necessitatibus non corporis tantum, sed multo etiam
animæ paterno affectu prospiciat. Si quem vero
cognoscit aliqua tentatione pulsari, præsertim gravi,
in peculiarem curam & sollicitudinem non solum
se, sed etiam si necesse fuerit, per alios gerat: nec
medum longius differendo difficiliorem morbi cu-
rationem reddat. Proh quantum in hac regula,
patres amantissimi, momentum est, adeo ut si
cuncti, qui præsumunt, accurate servandam si-
miles suscipiant, felicissime cuncta progredien-
tes! Hæc fiducia illi, qua filii cum parentibus
vivere consueverunt, aditum aperit; quæ si de-
ratio gubernationis in Societate alia jam
non: hac caritas viam sibi munit, & rationem
excogitat, qua omnium sive necessitatem, sive
indigentiam prævertat & sublevet. Quam
rem mihi cupiditatem injicit Deus, ut mo-
dum illum pristinum repetant universi, cum,
quod ego sciam, nemo certum cubiculum, ve-
rum aliam, munus illud, quidquam denique
sibi poscebat, quod ita se præventos, ita sibi
respectum omnes sentirent, ut vel nihil ad-
modum opus haberent, vel caritate Modera-
torum & sollicitudine attonitos, animo quid-
quam agitare, nedum petere, puderet! Ægro-
tus in primis facere non possum, quin ex omni-
bus visceribus Moderatorum se-
culitati commendem. Sollicitum enim me ha-
bet caritatis atque sollicitudinis Beati Patris

IGNA-

430 *Epist. 2. R. P. N. MVTII VITELLES*
 IGNATII recordatio, qui inter tot tantasque
 occupationes eam ægrotorum curam gerens
 bat, ut haud sciam, an maiorem impendens
 bene sedulus valetudinarij administer,
 amantiſſima mater queat. Ne quæſo, per
 mini caritatem, præclaram adeo atque
 plam hereditatem per incuriam atque
 tantiam nobis effluere patiamur. Conſtitu-
 tur igitur, omnibus, ſi quæ obſtant, perrup-
 commodæ valetudinaria. Curatores eorum
 dem intelligentes parentur: quæ medici
 ſcripſerint, ſerventur quam accurate: denique
 ut meum uno verbo ſenſum & votum ex-
 nam, curetur, ut non Moderator tantum
 gnæque quiſpiam auctoritatis Pater, cum
 æger decumbit, ſed frater, & tiro quilibet
 quivis demum è Societate ægrotus, neque
 domesticas delicias, neque ad maternam
 duſtriam, & providentiam memoria refer-
 tur; quod illud ipſum eſt, quod de Ægro-
 monaſteriiſ memorat B. Hieronymus in
 verba: *Si quis cœperit ægrotare, tranſe-*
ad exedram latiore, & tanto ſenium min-
rio conſoventur, ut nec delicias urbium, nec ma-
tris querat affectum. Poſt ægrotos revoco
 mentem hoſpites & peregrinos; erga quos
 nollem aurum illud puriſſimum caritatis, quod
 in Societate claruit, ſenſim infulcaretur; ut
 que ille in caritatis Apoſtolicæ ſinu ortus en-
 leſceret, iis, qui peregre adveniunt, pedes la-
 vand

Ad Eustoch.
 de custodia
 virgin.

andi, omni amoris voluntatisque adjecta significacione, ut suo in Collegio Domove se deere sentiant : quo in genere, quæ peccari sentuntur, nimio sane rubore perfundunt.

Postremo, quod ad nostrorum curam, & religiosæ disciplinæ custodiam pertinet, inter curiosa, quæ possem, hæc pauca exponere, atque impense commendare satis habeo.

Principiò in nostrorum Seminariis viri vere spirituales, atque incorruptis moribus ad docendum feligantur ; qui ad magnos non minus doctrina litterisque, quam in virtutibus profectus habendos, rectis & exemplis & monitis invent auditores suos. Omnino, quibus præceptoribus utemur, ea Collegia habebimus. Hac igitur in restabiles immotique persistant, moderatores : non suis propensionibus, non priorum commendationibus locum tribuant : sed optimos coram Domino deligant. Quod quis non nimis utilis deprehenderetur, quævis est quidem prudentia, magna tamen fortitudine atque animo, antequam incipiat obesse, submoveant.

Deinde subjectos à nimio erga consanguineos affectu divellant ; planeque statuunt graviores, quam aspectu primo videatur, hunc morbum esse. Quoniam vero hac ipsa de re communibus in litteris nonnulla perstrinxi, tantum addo, Provinciales suis in Regulis admoneri, inter capita, de quibus sedulo in
Vifi-

Visitationibus est inquirendum, unum hoc ne si
 se: *An aliquis domi nimis affectus videatur ad om*
sanguineos.

Tertio intelligant importunitate aliquor
 in corrogandis eleemosynis atque nimio
 Dei obsequium maximopere interpellari, n
 strasque functiones quam despiciatissimas
 di; ut si Societatis munera una, quod apud
 manu sæculares alliciunt, centenis hæc in
 deratio manibus eisdem amandet atque
 pellat.

Quarto nonnullorum ex Societate sententias exi
 tiæ, in rebus præsertim ad mores spectantib
 plus nimio libere, non modo periculum est
 ipsam evertant, sed ne Ecclesiæ etiam Dei u
 versæ insignia afferant detrimenta. Omni
 que studio perficiant, ut qui docent, scribunt
 ve, minime hac regula & norma in del
 sententiarum utantur: *Tueri quis potest; P*
babilis est; Auctore non caret: verum ad eas
 tentias accedant, quæ tutiores, quæ gravi
 rum, maiorisque nominis Doctorum suffrag
 sunt frequentatæ, quæ bonis moribus cond
 cunt magis, quæ denique pietatem alere, &
 prodesse queunt, non vastare, non perdere
 Quoniam vero Constitutiones, Decreta, R
 gulas, probe callent, de S. Thoma sequendo
 non provehendis ad cathedras, aut etiam
 movendis, qui ejusmodi doctrinam parvi fac
 re, aut cordi non habere præ se ferunt, præse

tim si novitatum amantes deprehendantur, qui nulla sunt ratione ferendi, reliquum mihi præterea nihil est, nisi, ut hæc ipsa ferventur, uti maximi rem momenti quam ardentissime possum urgere.

Quinto sedulo subjectorum linguis invigilent, ut qua decet reverentia atque observantia, de Præsulibus, optimatibus, religiosis, omnibus denique loquantur; ne quidquid domi geritur sæcularibus in aures insusurrent, nec magno illorum profectu, nec maxima Societatis existimatione; ne tam multæ nullius necessitatis, aut utilitatis epistolæ, neque, si res ipsas, si rationem eloquendi spectes, pro more satis religiosæ scribantur. Quoniam vero de loquendi licentia conquestus sum, meumque communi in epistola sensum exposui, nonagam pluribus; illud tantum adjicio, facere me non posse, quin vehementer admirer, quæ fiat, ut, cum adeo frequenter nostris in tricliniis poenæ pro noxis in leges admissis infligantur, hæc una culpa (quæ tamen è gravioribus est, latissime patet, crebro contrahitur) aut nunquam, aut raro plectatur.

Sexto omni ope atque opera contendant, ut cunctos, pro singulorum viribus dotibusque, latis fructuoseque habeant occupatos: neminem ad otium vel quietem aspirare permittant. In primis vero, si quem, quo se religionis subducatur oneribus, majori licentia, minus-

E e

que

434 *Epist. 2. R. P. N. MVTII VITELLESCHI*
que Moderatoribus obnoxius vivat, in aulas,
& optimatum clientelas inferere se & infer-
re animadverterent, mature occurrant; ne-
que dum incommoda & corruptelæ incre-
scant, viresque sumant, præstolentur; sed
sub ipsa initia celeritate omni, fortitudine, in-
dustria utantur; neque hac in re modicum ali-
quid esse aut leve interpretentur.

Ad extremum sint, ubi res exigit, arcani
quam maxime tenaces; eorum in primis
omnium, quæ in reddenda ratione conscien-
tiæ inter ipsos subjectosque intercedunt, quæ-
que ipsis veluti patribus deteguntur; atque
intelligant hanc esse gubernationis totius in
Societate veluti clavim. Quod si quis hoc in
genere peccaret, næ ille à munere, quod susti-
net, semovendus foret. In summa obverse-
tur perpetuo ob oculos filiorum se Deo caris-
simorum, uti aiebam, curam gerere, quorum
severissimam idem rationem exiget, & san-
guinem animarum ipsorum pretiosissimo san-
guine dilectissimi Filii sui redemptarum resper-
sarumque, de manu nostra requiret. Moneo
ad hæc è re Divini obsequii visum fore, si fa-
cultates quælibet, quavis ratione, cuius à Ge-
neralibus etiam tributæ revocarentur, uti om-
nes omnium his litteris revoco; quod ipsum in
singulis Provinciarum suarum domiciliis Pro-
vinciales denuntiari curabunt. Gratia Domini
IESU CHRISTI sit vobiscum. Dilectio
mea

mea cum omnibus vobis in CHRISTO IE-
SV. Romæ IV. Ianuarii, M. DC. XVII.

Omniū Servus in Christo

MVTIVS VITELLESQVS.

EPISTOLA III.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS

MVTII VITELLESCHI

Ad Provinciales, & Patres Congrega-
tionum Provincialium ejusdem So-
cietatis.

INstante Congregationum Provincialium
tempore, quo singulis in Provinciis unus eli-
gatur venturus ad Congregationem Procura-
torum, quæ Romæ cogetur, favente Domino,
ad xv. Novembris decurrentis anni M. DC.
xix. volui ego spiritu affectuque animi, quan-
do aliter nequeo, sistere me præsentem omni-
bus, ut ubi amplexus fuero quam arctissime
unumquemque dilectissimorum Patrum meo-
rum (quos ego nomine Societatis, gaudium

436 *Epist.* 3. R. P. N. MVTII VITELLESCHI
meum, & coronam meam rite mihi videor ap-
pellare posse) iisdem quadantenus exponam,
tum quo nunc statu sit nostra Societas, quove
progressus ea faciat, aut eam certe facere.
Christo favente, confidamus; tum quo potabili-
mum ea ne delabatur, vereri possimus, si qui-
do sui ipsius, quod absit, suæve perfectionis
curam negligeret. Ex harum quippe remanens
notitia facilius pertingent RR. VV. ad eum
scopum, quem huiusmodi Congregationes
tertio quoque anno fieri solitæ, habent
propositum, & expressum in earundem for-
mula, approbata à Congregatione quarta ge-
nerali, §. 31. Ego simul officio meo aliqua ex
parte satisfecero, necnon ardenti illi desiderio,
quod mihi Dominus largitus est, non parcam
di labori, neque ullam prætermittendi occa-
sionem, qua submotis impedimentis, promo-
vere valeam, & quidem in dies vehementius,
adeo commendabile sanctæ hujus Religionis
institutum. Crediderim equidem, posse me
vere affirmare, quod non mediocri RR. VV.
ac mihi pariter esse debeat consolationi, uni-
versum hoc Societatis corpus (Deo sint lau-
des) recte habere, vegetumque esse ac firmum
in procuranda tum propria, tum proximi sa-
lute atque perfectione. Tametsi, ut tere
venit in humano corpore, suæ non desint in-
firmitates ordinariæ, interdum etiam extraor-
dinariæ nonnullæ: sed quibus tamen opportuna
adhi-

adhibeantur remedia; deprompta videlicet ex Constitutionibus, ex regulis, ex consultationibus, quæ de more instituuntur cum Patribus Assistentibus; denique ex eo lumine, quo benignissimus Dominus pro divina sua providentia perpetuo assistit huic suæ minimæ Societati. Vnde & ipsa dilatatur quotidie magis ac magis, & similiter augetur ubique fidelium numerus, qui vel ab hæresi, falsove idolorum cultu ad fidei veritatem adducuntur, vel à Nostris adjuti, ad meliorem frugem se recipiunt. Adeo ut recte cum Apostolo dicere possimus: *Ostium magnum nobis apertum est*; & quidem toto præne orbe, nedum in aliqua ejus parte: sed adjiciendum item quod subjungit Apostolus: *Et adversarii multi*; nobis, inquam, nihil non audentibus in eo, qui nos confortat; sed perinde diffidentibus, nobisque merito timentibus à nostris ipsorum miseriis atque infirmitatibus. Enimvero justam maximi timoris causam habet nostra fragilitas, ob id quod apte indicat S. Augustinus, dum generatim agens de creaturis, sic loquitur: *Omnes creature ex eo proficere possunt, quia esse coeperunt; ex eo deficere, quia ex nihilo factæ sunt: ad defectum conditio eas ducit originis, ad profectum potentia conditoris.* Nec sane dubium, quin si mentis oculos convertamus ad illam Domini dexteram omnipotentem, quæ tam brevi temporis spatio à tam exili, tenuique principio Societatem nostram ad tantam pro-

Psal. 79.

vexit amplitudinem, ut ei recte congruant verba Psalmistæ, *Plantasti radices ejus, & implevit terram: operuit montes umbra ejus, & arbuta ejus cedros Dei: extendit palmites suos usque ad mare, & usque ad flumen propaggines ejus;* Nec, inquam, dubium, quin si ea, quæ dixi, consideremus, sperare possimus ac debeamus fore ut illa ipsa manus, quæ Societatem instituit, eandem custodiat atque perficiat. Id nimirum pollicetur B. P. N. I G N A T I V S in ipso Constitutionum procemio. Atenim si altera ex parte conjiciamus oculos in materiam ipsam, ex qua corpus hoc constat, scilicet in personas tot, tamque diversarum nationum, affectionum, morum, voluntatum; jure timendum est, ne nostra culpa regularum sanctarum disrupta sepe, dicatur aliquando: *Exterminavit eam aper de silva, & singularis ferus depastus est eam;* Sitque hoc primum de damnis, à quibus Societas possit ac debeat sibi timere. Atque utinam ista ex parte nihil jam detrimenti acceperit! Non vacat mysterio, quod ipso Societatis nostræ exordio, cum eam Dominus Deus è suo nihilo ad tam insignem evocavit statum, eandem coagmentari voluerit è personis adeo discrepantium inter se nationum, sed quas arctissimo caritatis vinculo copularit, eisque unum quasi vitalem spiritum infuderit; quemadmodum & illis olim apud Ezechielem aridis ossibus: & ita quidem, ut ipso Constitutionum initio dicere non dubitant

B. P.

Cap. 37.

B. P. IGNATIVS, vix sibi videri necessarium regulas in Societate conscribere; quandoquidem unica regula caritatis, quæ est plenitudo legis, regula esset, atque instar omnium regularum. Nam vero nollem, Patres mei dilectissimi, ex veritate posse dicere: *Ad defectum nos conditio lucit originis.* At excrescimus, & longe lateque diffundimur: agit fere quisque perpetuo cum suis indigenis: plurimi nescio quo affectu, & quasi zelotypia, ad suam restringi videntur Provinciam. Verendum maxime, ne excidentes ab illa felici regeneratione, ad primam nostram originem brevi revolvamur. Principio videlicet nostræ Societatis nullum apparebat discrimen Collegiorum, aut Provinciarum, sed ne quidem nationum, regnorum, aut regionum; nunc tamen negari non potest, quin se prodant in nonnullis nescio quis affectus, & zelus illius particularis boni, quod ad suas ipsi putent spectare Provincias; indeque sensim sine sensu minuaturneque in iis, atque intepescat amor communis boni omnium Provinciarum, & subintret pedetentim meum & tuum, frigidum illud verbum, ut voluit S. Chrysostomus, & quidquid malorum est invehens. Ut sit, hoc unum summopere exopto (& ob id ego, ut quidem possum, assidue fundo cor meum in conspectu Domini) ut in spiritu humilitatis, & in animo contrito procidamus ante Deum, ploremus coram Domino, qui fecit nos, & evexit ad vitam hanc spiritu-

tualē, dum nos constituit membra mystici corporis Societatis; tum ardentissime ipsū exoremus, ut eam, quam plantavit dextera sua, perticere omni ex parte dignetur, quantūvis deeret opus illo miraculo, quod olim per Ezechielē operari non est gravatus: *Et tu fili hominis, sume tibi lignum unum, & scribe super illud, dā, & filiorum Israel sociorū ejus; & tolle lignum alterum, & scribe super illud, Ioseph, ligno Ephraim, cunctæ domui Israël, sociorumq; ejus; & adjuge la, unum ad alterum tibi in lignum unum, & erunt in unionem in manu tua. Cum autem dixerint ad filii populi tui loquentes; Nonne indicas nobis, quid in his tibi velis? loqueris ad eos: Hæc dicit Dominus Deus, Ecce ego assumā lignum Ioseph, quod est in manu Ephraim, & tribus Israel, quæ sunt ei adjunctæ, & dabo eas pariter cum ligno Judæ, & faciam eas lignum unum, & erunt unum in manu ejus, & facies eos in gentē unam in terra, & Rex unus erit in omnibus imperans, & non erunt ultra duæ gentes, nec dividuntur amplius in duo regna, & erunt mihi populus, & ego ero eis Deus, & servus meus David Rex super eos & pastor unus erit omnium eorum. Tunc autem proculdubio consequetur multiplex illa felicitas: In judiciis meis ambulabunt, & mandata mea custodient, & facient ea, & habitabunt super terram, quam dedi servo meo Jacob, in qua habitaverunt Patres vestri Et habitabunt super eam ipsi, & filii eorum, & filii filiorum eorum usque in sempiternum: & David servus meus, Princeps eorum in perpetuum.*

Et percutiā illis fœdus pacis, pactū sempiternum erit eis, & fundabo eos, & multiplicabo, & dabo sanctificationem meam in medio eorum in perpetuū. Et erit tabernaculum meum in eis, & ero eis Deus, & ipsi erunt mihi populus. Et scient gentes, quia ego Dominus sanctificator Israël, cum fuerit sanctificatio mea in medio eorum in perpetuum. Enimvero Patres mei in Christi visceribus dilectissimi, tametsi non sum ego Propheta, sed omnium minimus, sentio me tamen à Domino impelli, ad officii præstandum, quo vel meo profutū sanctæ Societatis reducam ad humum suam, ut illic ait Propheta, hoc est, ad pristinam suam veræ ac plusquam fraternæ caritatis unionem; tum maxime si RR. VV. quæ præcipua sunt membra suarum Provinciarum, me iuvabunt oratione, verbo, & exemplo.

Secundum caput, quod multa nobis ac gravia damna minatur, est defectus sanctæ obedientiæ, quem in plerisque non raro experimur, dum agitur de ministerio, de loco, aliave re, que minus arrideat aut convenire putetur miseræ illi existimationi, quam in humilitatis domo, (quod pudendum est) tanti facimus. Quoniam autem B. P. N. IGNATIVS in illa sua divina vere, nec unquam satis commendata epistola de Obedientia, virtutem hanc substituit, & quasi subrogat iis poenitentiis, & corporis afflictationibus, quibus in Ecclesia Dei plerique alii Ordines Regulares, juxta pro-

prium cujusque institutum magna cum ædificatione prælucent; hæc profecto una si deficit obedientia, jure nobis ab aliqua minente ruina timendum erit. Nec jam ciari possumus (quod pariter lugendum est quin incipiamus id in nobis præsentire, & quod est consequens, nonnihil damni non in ministeriis. Dum etenim aliqui (faxit Deus, sint pauci) veluti hujus corporis membra, cæcis in locis, occupationibus, ac muneribus, tendent magis honori ac nomini, propriisque commodis, quam totius corporis, necesse omnino est, gravia inde proveniant incommoda; multisque in rebus nostrum desideratur officium: non quia desunt operarii, sed animi inductio, & absoluta resignatio in manibus Superiorum, ipsa denique, ut uno verbo dicam, obedientia. Imo quod est dolendum magis, non deest, qui ut eò, quò intendit, perveniat, patronos & intercessores, tam intra quam extra Societatem, perquirat, majorum cum jactura boni nominis, graviorique offensione tum domi, tum foris, quam facile credat qui hæc molitur; & quidem contra quam Decretis admodum severis cautum est à sexta, & septima Congregatione generali. Vnde credibile sit fore, ut compellatur aliquando Societas extremum illud adhibere remedium, quod scimus attigisse nonnullos eorum Patrum, qui interfuerunt postremæ Congregationi

ioni generali, videlicet, inhabilitatis ad omnia
ministeria, &c. Ex hoc namque vitio, ut liquet,
causallatim inducitur altera longe major de-
formitas, nimirum ut aliqua hujus corporis
membra non modo sibi munia usurpent aliis
assignata membris ejusdem corporis (quod
si inconueniens, minus tamen est grave)
sed etiam in se recipiant eorum officiorum ac
negotiorum tractationem, quæ sint à Socie-
tatis corpore penitus abhorrentia, & ab ejus-
dem instituto aliena. Id vero ut illi assequan-
tur, insinuant se in amicitias Principum, co-
mum adhibent favorem, iis se tuentur: adeo ut
denegatur Societas, vel eorum à se voluntates
rebellare, si deneget postulata; vel se ipsam de-
trahere, si concedat. Sed præstat incidere in
manus hominum, quam in manus Dei viven-
tis. Nec est quod quisquam mihi dicat: Nol-
ui id ego quidem, mi Pater, sed eo me adigit
Dominus ille, aut Princeps: nam si te pude-
ret, non dicam à Principe occupari, sed vel so-
lutionem tuam requiri operam ad quodvis munus
le cui non conveniens instituto, ausim ego affir-
mare, numquam eum tibi fore importunum.
Existat vero plus satis mihi compertum est, ideo
revelle Principes, quia velis; ideo Societati
indesse importunos, quia te illis importunum
notoræbeas.

Spectabit tertium caput ad suavissimū casti-
tatis votum, à cujus tamen tractatione libenter
absti-

444 *Epist. 3. R. P. N. MVTII VITELLESCHI*
abstinerem, quandoquidem B. P. N. IGNATI
fatis fuit dicere, eam virtutem in Societate de
bere Angelicam imitari puritatē. Et vere (q
singularis est illius Domini benignitas, q
pascitur inter lilia,) talis omnino illa est,
quam plurimis Societatis alumnis, qui par
sunt sequi Agnū quocumque ierit. Sed
cessitas occupationum, quæ periculo sunt
noxiae, occasiones variae ac multiplices, de
ctus orationis, internæ recollectionis, studi
ambulandi sollicitè coram Deo, nonnull
otiositas, aliorum denique nimiae commod
tes, non levem nobis metum incutiunt, ne op
mo Societatis auro aliquantisper obscurat
amarissimi luctus causa præbeatur ei, qui a
quo tangatur zelo nominis Societatis, & de
ni honoris; neve liceat cum significatione d
loris & conquestionis exclamare: Quom
obscuratum est aurum, mutatus est color o
mus? Ceterum quamvis non sit meæ men
novas edere Ordinationes (extant quippe
multæ, & quidem efficaces) non possum tam
non vehementissime obsecrare, & obtestari
Reverentias Vestras, ut ob amorem Dei etiam
atque etiam considerent, num quid amplius
in eo rerum genere præscribendum occurrat,
ne forte culpa nostra tam pretiosus thesaurus
non dico depereat, (nam qui benignissim
Dominus eum Societati largitus est, eum de
uti juvat sperare, pro sua bonitate servabit)

neque ulla vel minima sui parte minuatur.

De Paupertate aliquid etiam dicendum est; nec enim dubium, quin ea relaxetur, indeque debilitetur nostræ Religionis murus. Et vera non se produnt in nobis ea grati animi, generique amoris signa, quæ huic virtuti, quam matrem agnoscimus, jure debentur. Sed aliud rem est, quod me pungit acerbius, & ob id Reverentiarum Vestrarum consilium & opem imploro & exposco. Reperitur nempe, qui majores in hac materia evocet opiniones ac divulgat; atque utinam illæ pariter non adverentur veritati! Zelus insuper animarum sane quam refrigescit in multis, nimisque verum est, paucis nos esse contentos, & à nobis occupationes assumi, ac ministeria ex voluntate potius traducendi tempus, quam ex sincero ardentique desiderio & fame salutis animarum. Est etiam, qui, si velit, duorum instar esse queat; sed ne sibi incommodet, ne unius quidem partes expleat. Hinc porro fit, ut cui muneri olim satis forent quatuor, ne viginti quidem, ut sunt hæc tempora, fortasse sufficiant. Certe cum ipse mecum reputo, quid illi primi decem Patres effecerint; quid alias item hæc sola professa Domus Romana cum operarum numero sane perexiguo, digna res mihi prorsus videtur, in qua omnes erubescamus, ut vere operit faciem meam confusio. Huc pertinet, quod meminisse evenisse anno M. D. LXIII. Nobilis quidam

446 *Epist. 3. R. P. N. MVTII VITELLESCHI*
dam Roma, ubi aliquamdiu moratus erat, re-
versus in patriam, & interrogatus à suis, quid
omnium vidisset Romæ pulcerrimum; pla-
nissime respondit, Societatem IESV. O quam
vellem his nostris temporibus liceret idipsum
affirmare non solum de Vrbe Romana, sed de
aliis quoque, ubi sedem ac domicilium Soci-
tas nostra collocabit! Ad hæc inter privati
crescunt vitæ commoditates, atque in dies co-
rantur impensius. Faxit Deus, ne præcipue
ejus rei causa tribuatur nostro Superiorum
exemplo: nostrum enim plerique in eo delin-
quimus; frustra que à subditis emendationem
requiremus, si nos eam primi non exhibebi-
mus. In recreationibus, in vineis, aliisque oble-
ctamentis, negari non potest, quin appareat
excessus, multa que superfluitas. In oratione,
examine quotidiano, ceterisque spiritualibus
exercitationibus, valde vereor ne quippiam de-
sideretur à non paucis. Quod si ægre, etiam
cum eorum adjumentorum usu, religiosa vita
sustentatur, quid tandem futurum est, si ejus-
modi exercitationes aut omittantur, aut adeo
negligenter, oscitanterque obeantur, ut peri-
de sit, atque si prætermitterentur? In his vero
non potest una aliqua generalis præscribi regu-
la æque omnibus conveniens. Si quis tamen
aliquam sibi volet præfigere, illam assumere li-
cet, quam omnibus communiter assignat S. Au-
gustinus, qui se ipsum interrogans in hunc mo-
dum:

Quantum temporis orationi tribuendum est ?
Sic ipse sibi respondet : *Quamdiu vacat ; id est ,*
quamdiu aliarum bonarum & necessariarum actio-
num non impediuntur officia. Hac profecto regu-
qui utetur , nusquam ei vacabit loqui extra
tempus, referre vel audire sæculi rumores, alie-
ingredi cubicula. Quinimo, quod pluris fa-
endum est, longe majorem quovis in loco ac
ministerio spirituales consolationem & animi
quietem experietur, seque suavius, & cum ube-
ore proximi fructu, in salutem animarum su-
crimpendent. Denique ut epistolæ finem im-
quam, tametsi adversus isthæc , quæ strictim
tugi, mala & incommoda non desint reme-
ta, eaque per Dei gratiam efficacissima , quæ
etere liceat ex Constitutionibus, regulis, in-
structionibus, & ordinationibus, quas, ut dixi,
multiplicare non intendo , præsertim cum ne-
ptii summa pendeat ab executione, quæ simi-
ter pendet à Superiorum fortitudine ac zelo ;
quando certum est regularū praxim fore satis,
et omnibus occurratur incommodis: nihilomi-
us tamen pervelim , & magnopere commen-
do RR. VV. ut fusis ad Deum precibus consi-
derent , ac pro ea voluntate , quam eis Domi-
bus largitur propensissimam in progressum So-
cietatis, tractent inter se, inquirantque diligen-
tissime, quid demum possit effici, ut non modo
nil nostræ Religioni deterius contingat ; sed
notius ad id , quod perfectum est , assequen-
dum,

448 *Epist. 3. R. P. N. MVTII ad PP. Cong. Pro-*
dum, bene omnes animati contendamus, &
quidem convenienter sublimitati nostræ voca-
tionis, ac peculiaris instituti. Quidquid au-
tem putabunt, statuentque mihi suggerendum,
accipiam ego libentissime ab istius Provincia
Procuratore Romam venturo. Equidem i-
eum finem jam ab aliquot mensibus ego singu-
lis hebdomadis ex thesauro Societatis offero
Patri misericordiarum magnum numerum sa-
crificiorum, & Rosariorum, ut ab istis Co-
gregationibus, quæ primæ sunt, ex quo ex
Dominus Deus, quantumvis inhabilem, quæ
lem me in dies agnosco manifestius, ad hoc
munus destinavit, is qui speratur, propitio
mine, fructus percipiatur, ad continuum So-
cietatis incrementum, ad subsidium anima-
rum, ad maiorem denique divinæ Majestatis
gloriam & honorem. Quod superest ego
plurimum, atque ex animo commendo preci-
bus omnium, & sanctissimis sacrificiis. Gratia
Domini nostri IESV CHRISTI cum omnibus
vobis. Romæ VII. Martij, M. DC. XIX.

RR. VV.

Servus in Christo

MVTIVS VITELLES CVS.

I N D E X

I N L I T T E R A S

P R Æ P O S I T O R V M

G E N E R A L I V M.

Admonitiones & Cor-
rectiones.

Q Vales. 106. 107. &c.
quomodo admittenda.
65. 66.

Amor Dei.

Eius incitamentum *A-*
mor. 145. 331. ad 336. *Vide*
105. 406. 280. 272. 269.
270.

Animarum salus
& zelus.

Vide 42. 135. 197. 198.
Quomodo modo ac mediis So-
cietatis. 214. 215. *Quantum*
ad eas iuvandas teneamur.
271. 272, usque ad 283.
Vide item 292. 293. 317.
318. 404. 405. 413. 445.
304.

P. Claud. Aquaviva.

Eius Epistola sexdecim à
pag. 79. &c. *Pix desiderii*.
79. 80. Humilitas & gra-
tutudo pro vocatione. 121.
studium in Societatem. 191.

P. B. Borgia.

Ejus Epistola. 51. *Æsti-*
matio Societatis & primo-
rum Patrum. 57. 58. 67.
68. 70. *Apophtegmata*.
392. 394. 413.

Caritas. *Vide* Amor
Dei & unio.

Castitas.

Eius momentum. 399.
Media. 399. 400. 401.
444. *Votum suavissimum*.
443. *Pericula*. 440. 444.

Christiana doctrina,
Catechism. *Vide* Missio-
nes, Professi, Superiores.
Concionatores, Con-
ciones.

Sint ad fructum, & cor.
118. 119. 120. 204. *Eorum*
momentum. 294. 295. 365.
modus. 295. *Quæ* *Conciona-*
toribus curandi. 295. 296.
421, ad 425. 296. 366.
405. 261. 262. *Eorum mu-*
nus. 371. *Adjumenta se-*

F f ptem.

I N D E X.

- ptem.* 366. ad 371. *Impedimenta quindecim.* 371. ad 381. *Industrie duodecim.* 381. ad 387.
Concordia. Vide Vnio.
Confessarii, Confessio.
Quadam iis prestanda. 204. 205. 206. 291. 118.
Constitutiones. Vide Regula.
Contemplatio. Vide Oratio.
Correctio. Vide Admonitio, Superior.
Devotio. Vide Maria, Oratio, Spiritus, Exercitia, Officium Divinum.
Deus.
Quis. 319. 320. 321. *Ejus perfectiones duodecim quid à nobis requirant.* 323. ad 340.
Diabolus.
Ejus qualitates. 132. 133. 194. 310. *Obnitendū.* 304.
Discretio. Vide Fervor indiscretus.
Domus Probationis. Vide Novitii.
Exemplum. Vide Concionatores, Superiores. &c.
Exercitia spiritualia.
Quoad nostros omnes. 133. 134. 218. 219. 260. 302. 303. 312. 415. 416. 291. *Quoad Missionarios.* 282. 296. *Concionatores.* 282. 296. *Quid externos.* 290. ad 294. 413.
Fervor indiscretus.
Ejus dum. 38. 39. *nus jam timendus.* 245. 413.
Fervor. Vide Lepor.
Spiritus, Perfectio, Renovatio.
Gratitudo in Deum.
Hujus motiva. 314. 316. 319. 320. 322. 323. ad 340. *Ingratitudo dum.* 326.
Humilitas.
Quam necessaria. 158. 410. 411. 411. 411. *Ejus praxis.* 410. 411. *Ejus typus Iordanis.* 309. 311.
Iaponia. Vide Missio Indica.
S. P. Ignatius.
Ejus Epistole duae. 113. *Quid senserit de Obedientia.* 11. ad 28. *De suo profectu ac zelo.* 28. 29. 30. 35. *De eorum mortificationibus & charitate.* 40. 41. *Non gubernavit populum.* 111. *Societatem inivit a patrocinio SS. Petri & Pauli.* 121. *vide* 84. 89. 96. 99. 108 113. 121. 161. 188. 195.

I N D E X.

- India. Vide* *Missio Indica.* 263. 286. & *residentiis.*
lubilæum. 286. 288. 289. *Necessitas.*
Ad id quæ preparatio : & 263. *Ad umentæ.* 267. 273.
quibus Societati concessum. 274. 282. *Zelus.* 266. 269.
 52 169. 260. 312. 415. 270. 271. 273. 276. 282.
 416. 284. 305. *Finis.* 268 269.
P. Laynius. *Impedimenta.* 274. 275.
Ejus Epistola de Missione *Momentum & fructus.* 282.
Indica. 44. &c. *Scientia* 283. 305. *Qui mittendi*
virtutibus. 57. 58. 282. 285. 286. 288. 289.
Lingua. 262. *Facultates.* 263. *Con-*
Ejus vitia. 413. *ad* 416. *ciones.* 261. 262. *In iis con-*
spiritualis colloquia. 413. *cilianda benevolentia,* &c.
 415 360 262.
B. V. MARIA. *Missio Indica.*
Spes & tutela Societatis. *Ejus præstantia.* 45. 46. 47.
 187. 188. *Ejus cultus.* *ibid.* *Ei quæ perfectio necessaria.*
Potentia, & charitas. 189. 47. 48. 49. *Quæ cautela &*
 190. *Ejus hymnus additus* *ad umentæ.* 49. 50. 45. *Ex-*
terminis. *cellentia & finis.* 247. 249.
Meditatio. Vide *Oratio.* 251. 253. *Predictiones.*
Missæ. 248. 249. *Ejus operarii cu-*
Devote celebranda. 358. *jusmodi.* 250. 251. 252.
 359. 363. *Impedimenta.* 254. 255. 256. 416 417.
 359. *In sacrificio cogitandæ* *Modestia.*
Quæ, Quid, Cur, Quomodo. *Ejus momentum & vis.*
 359. *Ad Sacramentum quæ* 390. 391
preparatio remota, proxima. *Mortificatio.*
 360. 361. *Quæ observanda,* *Internæ necessitas.* 66. 67.
ante, post in tempore. 362. 68. 69. 196. 201. 202. 209.
 392. *Ejus cultus & sancti-* 310. *Quam propria Societa-*
tas. 360 *ti.* 67. 69. 109 194. 195.
Missiones. 201. 202. *Publicæ.* 67. *Ex-*
Eorum mittendarum mo- *terioris utilitas.* 234. 237.
diæ à Collegiis. 261. 262. 238. 241. 242. 243. 244.
 F f 2 245.

I N D E X

245. 303. *Modus quoad Scholasticos.* 224. 235. *Quoad reliquos.* 234. 235. 236. 239. 240. 242. 245. 246. *Noviciatus, Novicii.*

Institutio & Probatio. 54. 55. 206. *Bene fundandi* 56. *Eorum gratia & docilitas.* 102. *Boni Novicii signum.* 56. *Noviciatus continuus vita nostra.* 77

Obedientia.

Nota Societatis. 12. 13. 26. 63. 394. 396. 397. 442. *Eius utilitas & praestantia.* 12. 16. 26. 27. 40. 41. 395. 397. *Eius necessitas & securitas.* 12. 19. 29. 40. 41. 396. 397. 442. 103. 443. *Eius munus & excellentia quoad voluntatem.* 14. 15. 16. *Quoad intellectum.* 17. 18. ad 23. *Latitudo* 14. 15. 25. 26. 396. *Typus.* 395. *Adjumenta.* 22. 23. 24. 25. *Defectus.* 441. 20. 21. *Exempla.* 24. 25. 27. *Obedientia imperfecta qualis* 96.

Officium Divinum.

Attentio, reverentia, devotio. 352. 353. 355. ad 359. *Tempus, locus, situs.* 353. 354.

Oratio.

Necessitas & utilitas. 87. 88. 217. 218. 219. 224. 257. ad 261. 302. 388. ad 418. *Excellentia* 408. 409.

Modus quoad Scholasticos. 224. *Quoad reliquos.* 224. 225. 240. 241. 242. 243. 245. 246. 257. ad 261.

Methodus. 226. 229. 230. *Meditationis necessitas, bene*

methodus, frequentia. 225. 226. 229. 230. 244.

Contemplationis usus in societate. 226. 227. 228. 229. 230. 231.

Tria genera. 228. 229. 230. *Ad*

Argumenta quaedam de divinis

Perfectionibus. 323. ad 340. *Recollectio frequens, elevatio*

mentis, &c. 49. 232. 233. *Aspirationes, Exercitia*

praesentia Dei. 232. 233. 234. *Vide Officium divinum*

Missae, Praesentia Dei, Spiritualia, Tribulationes, Exercitia, &c.

Passiones animi. *Mortificande maxime in*

vita mixta. 133. 134. *Mortificatio.*

Paupertas. *Circa eam observanda.*

63. 64. 398. 412. 413.

I N D E X.

- vianda.* 445. 446. *Ejus necessitas & excellentia.* 63. 398. 399
Peccata.
Eorum foeditas, malitia, & damna. 158. 160. 167. 168. *Etiā venialium.* 330. 336. 337. 338. 347. 348. *Quomodo à singulis cavenda.* 338. *Quantum à Superioribus in disciplina communi.* 347. 348 *Enumerantur quadam magis obvia.* *Ibid.* & 411. 412. 413. 414
Perfectio.
A quo detur; & quas dispositiones requirat. 29. *Documenta ad eam juvantia.* 31. 32. 33. *Incitamenta varia.* 28. 29. 30. 31. 33. *ad 38. 312. 318. 319. 320. Instrumenta quatuor.* 35. 36. *Impedimenta* 38. 39. 40. 99. 130. 310. 311. *Studium ejus quam necessarium.* 34. 35. 130. 134. 135. 147. 148. 154. 156. 157. 158. 309. 310. *Attēde tibi in vita mixta quid significet.* 136. 137. *Vide etiā* 34. 35.
Pœnitentia. *Vide Mortificatio.*
Præsentia Dei.
Ejus Exercitii necessitas,
- utilitas, & usus in primis Patribus, &c.* 68. *Vide Oratio, Deus, Missiones.*
Probatio. *Vide Novitii.*
Professi.
Quoad humilitatem, labores, & solidas virtutes. 58. 59. *Quoad Missiones.* 282. 285. 289.
Provinciales.
Iis commendata: quoad Regulas quasdam. 209. 210. *Quoad informationes.* 198. 199. 207. *Quoad Superiores sibi subditos, Consultores, & antiquiores Patres.* 199. 207. 208. 209. 210. 211. 212. *Quoad Praefectos spiritus, Concionatores & Confessarios.* 200. 204. 205. 295. *Quoad Scholasticos, quoad immortificatos & dimittendos.* 201. 202. 203. 204. 207. *Quoad Novitios.* 200. 207. *Quoad Missiones & proximos.* 214. 215. 261. 262. 263. 264. 282. 291. 293. *Quoad concordiam.* 213.
Proximi. *Vide Animarum salus, Superior.* &c.
Regulæ.
Earum præstantia. 92. 97. 99. 194. 390. 447. 448.
Earum observatio quam no-

I N D E X.

cessaria. 93. 99. 100. 101. 221. 208. 312. 313. 314. 414. *Humilitas.* 45. 411. 162. 208. 209. *Quam utilis.* 93. 96. 390. 447. 448. 194. 195. 436. 406. *Incarnatio.* 65. 215. *Incarnatio & simplicitas primitiva.* 66. *Vnio, uniformitas.* 98. 99. 114. 154. 155. 208. 392. 438. 439. 440. 441.

Religiosi, Religio.

Quales esse debeant, quoad Missam, orationem, gratitudinem, &c. 363. 322. 258. 259. 260. *Vide Societas, Spiritus, &c.*

Renovatio.

In quo consistat. 127. *quam sit necessaria & utilis.* 129. 134. 139. 140. 150. 308. 309. 310. 111. *Ad iumentum sex.* 139. *ad 151. Eius usus in Societate & fructus.* 153. 165. 170. 171. *Quae in ea procuranda.* 152. 190. *Quibus mediis fiat, & promoveatur.* 149. 190. *Vetustatis signa.* 126.

Scholasticus Societatis.

Quoad cognitionem sui, & humilitatem solidam. 58. *quoad pietatem.* 59. *Vide Provinciales, Superiores.*

Societas I E S V.

Eius incrementa. 51. 82. 221. 312. 313. 314. 315. 406. 446. *Figure.* 51. 52. 53. 54. 98. 99. 82. 193. 221. 208. 312. 313. 314. 414. *Humilitas.* 45. 411. 194. 195. 436. 406. *Incarnatio.* 65. 215. *Incarnatio & simplicitas primitiva.* 66. *Vnio, uniformitas.* 98. 99. 114. 154. 155. 208. 392. 438. 439. 440. 441. *Obligatio ad Perfectionem.* 69. 70. 161. 166. 167. 168. 169. 318. 319. 380. 406. 438. *Eius pietas & fructus.* 53. 61. 224. 316. 317. 396. 437. 438. *Mortificatio.* 65. 67. 69. 194. 195. 201. 202. 224. 393. 406. 446. *Fines.* 224. 393. 406. 446. *Modestia.* 390. *Obedientia.* 392. *Contemptus mundi.* 393. 394. 406. *Institutum & gubernatio.* 194. 195. 201. 202. 406. 407. 408. *Sanitas.* 192. 193. 436. *Labores, zelus & Missiones.* 215. 264. 273. 274. 276. 277. 278. 279. 281. 282. 341. 406. *Infirmittates verae vel existimatae.* 220. 406. 407. 408. 410. 414. 446. *Remedia.* 436. 437. 311. 167. 192. 193. *Admissiones.* 53. *Quibus mediis conservanda.* 61. 67. 99. 165. 167. 170. 191. 192. 193. 194. 208. 220. 299. 311. 317.

I N D E X.

17. 386. 392. 407. 408. *quoad suos Praelatos, Admo-*
 414. 438. 439. *Externi nitores, Consultores* 26. 349.
Conciliandi. 220. *Vide Tri-* 350. 426. 427. 434. *Quoad*
monatio, Vnio, Oratio, Societatem. 81. 97. 191.
Spiritus, Exercitia, Mis- 241. 343. 344. 345. 196.
iones, Superiores, Reli- 396. 441
gio, &c. *Quoad Regulas, Instru-*
Spiritus & Spiritualia. *ctiones, &c.* 346. 347. 78.
Quoad litteras. 57. 88. 76. 77. 420. 425. 426.
 61. *Medic & ad iumentis.* 427. 91, *ad* 106. 75. 76.
 92. 97. 392. 128. 129. 105 106. 107. 342. 344.
 10 311 135. 136. 137. 345. 348. 349. 351. 120.
 16. *Actionum spiritualium* 191. 192. *Quoad seipfos &*
 393. 394 446. *Regula bonum exemplum.* 74. 108.
Generalis. 446 447. *Cura.* 198. 349. 419. 420. 421.
 47. 446. *Profectus in spiri-* *ad* 426. 446.
 93 94. *Difficultates unde* *Quoad regimen subditorum.*
 5. *Spiritus consenscentis* 434. 72. 73. 74. 77. 211.
gena tredecim. 126. *Vide* 212. 347. *Egenium, agro-*
Oratio, Renovatio, Per- *rum, hospitum.* 429. 430.
fectio, Superiores, &c. 431. *In spiritualibus.* 103.
Subordinatio. 104. 428. 431. 89. 90. 91.
Inter Iuniores, & anti- *In disciplina interiori.* 77. *In*
quiores Consultores, Prace- *subordinatione & unione.*
ceptores. 407. 408. *Vide Su-* 210 113. 114. 306. 348.
periores, Obedientia, 428. 429. 433. 441. *In oc-*
Humilitas. *cupationibus externis &*
Superioritas, Superiores. *mortificatione.* 431. 434.
Qualis, quomodo acceptan- 194 195 241. 242. 245.
di, & administrandi. 342. 246.
 343. 344. 418. 419. *Idonei* *Quoad modum agendi, &*
 58. 424. 425. 72. 86. *gubernandi sollicitate, secun-*
Superiores: quoad Deum *dum Regulas, pie, prudenter.*
& divina. 86. 87. 88, *ad* 93. 196. 197. 198. 346. 424.
 78. 346. 347. 420. 197. 429. 78. 76. 77. *Cum aqua-*

I N D E X.

- li in omnes amore, veritate, Ejus adjuncta. 321*
sinceritate, auctoritate. 73.
74.75. Cum compassione, be- Tribulationes. 300.
nignitate, charitate. 81. ad 301. Remedia. 301.302.
87. Leni severitate. 106. 303.304. 409. 410.
107.109. Cum suavitate ac clus. 306. 307. Dei pro
prudencia divina, exercendo ctio. 307. v. 298. Vide Oratio,
subditos in mortificatione & Mortificatio, &c.
abnegatione sui. 111. 112. Vnio.
Vitando asperitatem. 107. Ejus prestantia &
108.211.212.213. & pru- fitas. 113. 114. 115. 116.
dentiam politicā. 109. 110. 180. 179. 181. 182. 183.
nimumque placendi stu- 187.402. Discordie damna
dium. 348.349. Regularum ac fœditas. 115. 197. 181.
executionem sincere urgendo. 182. Vnionis impedimenta.
425.426. & secretum fide- 115. 213. 214. Privat
ter servando. 434. Vide amicitia. 117. 176. Murmu
346. 347 rationes. 114. Spiritus nat
Quoad externos & scholas. nalis, &c. 113. 114. 171.
117.120.380. 386.284. 173.183.402.403.404.
285.220.416. 291. 292. 439. 441. Amandus 116
306.432.433. Vide Pro- omnibus Deus. 174. 175.
vinciales, Spiritus, So- 176. Vera caritas. 177.
cietas, Animæ, Missio- 178.179.183.402. E
nes, Vnio, Mortificatio, signa & lapis lydius. 184.
Oratio, Obedientia. Est fructus noster & t
Tepor. bulationum. 186.187.306.
Quid sit. 60. 130. 131. 307. & orationis. 401
140.141.440. Eius causa. S. Xaverius. Vide Hu
132.133. Damna. 134. militas.
135. 221. Remedia. 142. Zelus animarum. Vide
146.147. 319. 321.322. Animæ, Missiones, &c.

F I N I S.

INDEX
GENERALIS
IN OMNES LIBROS
INSTITVTI
SOCIETATIS
IESV.

ANTVERPIÆ,
Apud IOANNEM MEVRSIUM
M. DC. XXXV.
SUPERIORVM PERMISSV.

E R R A T A

*qua quantumvis sedulam typographi industriam
fugerunt, visum hîc est nonnulla indicare.*

In Litteris Apostolicis.

pag. 256. in margine, quinquies, lege sexies.

In Formulis.

pag. 46. lin. 13. tres, lege quatuor.

*Notandum quoque, in hoc libro sæpiùs in margine mal-
citari Decreta, juxta priorem vitiosam editionem.*

In Compèndio Privilegiorum.

pag. 26. lin. 9. regione, lege Religione.

In Directorio Exercitiorum.

pag. 24. lin. 7. de horæ, lege de horâ.

*pag. 86. lin. 13. procrastinari, videtur legendum, pro-
crastinare.*

In Epistolis Præpositorum Generalium.

pag. 128. lin. 1. descendi, lege descendit.

pag. 165. lin. 12. nanciscantur, lege nanciscemur.

pag. 250. lin. ultima, Orientali, lege Occidentali.

*pag. 276. lin. 11. verò talento, nimirum, lege verò, ta-
lento nimirum.*

Ad majorem Dei gloriam.

LIBRI INSTITVTI SOCIETATIS IESV,

Qui in hoc Indice, parte & paragrapho indicatis citantur, numero quoque paginarum expresse, qui semper inter numeros ultimus est, præcedentibus aliâ characteris formâ citationibus librorum Instituti. *p.* Partem. *p.* Paginam. *c.* Caput. *d.* Decretum. *r.* Regulam indicat.

- Bu.* Litteræ Apostolicæ.
- Co.* Constitutiones cum Examine.
- Re.* Regulæ.
- De.* Decreta Congregationum.
- Ca.* Canones.
- Fo.* Formulæ Congregat.
- St.* Ratio studiorum.
- Or.* Ordinationes Generalium.
- Pr.* Compendium Privilegiorum.
- In.* Instructiones.
- Id.* Industriæ.
- Cl.* Instructio P. Claudii.
- Ex.* Exercitia.
- Di.* Directorium Exercitiorum.
- E. G.* Epistolæ Præpositorum Generalium.

F O R M U L A
V O T O R U M S I M P L I C I U M
S C H O L A S T I C O R U M

*et si habetur Par. 5. Constit. cap. 4. §. 4. pag. 228. visa est
tamen hic separatim addenda, ad usum semestris renova-
tionis votorum.*

OMNIPOTENS sempiternæ Deus, Ego
N. licet vñdecumque divino tuo conspe-
ctu indignissimus, fretus tamen pietate ac mise-
ricordiâ tuâ infinitâ, & impulsus tibi serviendi
desiderio, **VOVEO** coram sacratissimâ Virgi-
ne **MARIA**, & curiâ tuâ cælesti universâ, **Di-
vinæ Majestati tuæ, P A V P E R T A T E M,**
CASTITATEM, & **OBEDIENTIAM** per-
petuam, in Societate **IESV**; & promitto eandem
Societatem me ingressurum, ut vitam in eâ per-
petuò degam; omnia intelligendo juxta ipsius
Societatis Constitutiones. A tuâ ergo immensâ
bonitate & clementiâ, per **IESV** Christi san-
guinem, peto suppliciter, ut hoc holocaustum
in odorem suavitatis admittere digneris; & ut
largitus es ad hoc desiderandum & offerendum,
sic etiam ad explendum gratiam uberem largia-
ris. *Amen.*

*Inferendum Compendio Privilegiorum ante Præfatio-
nem, pag. 3.*

Notum sit omnibus, ea privilegia quæ con-
cessa fuerunt vivæ vocis oraculo, revocata esse.

F I N I S.

INDEX

IN OMNES LIBROS

INSTITVTI

SOCIETATIS

IESV.

A

ABDICATIO.

- Q**UO tempore teneantur promittere se eāne. Exam. cap. 4. §. ult. p. 45. facturos. pag. 230. par. 3. c. 1. §. 27. p. 126. ejus
- Co. Exam. c. 4. §. 2. p. 24. Quo necessitas ad perfectionem. item optandum erat ut se quisque bonis suis abdicaret. Exam. §. 27. p. 126.
- c. 4. §. 1. pag. 23. Quo teneantur omnes id facere. Requiritur à nostris abnegatio sui in iis à quibus sensus abhorret. Exam. c. 4. §. 28. p. 124. Quid sit abdicare se p. 36. Ad litterarum studia. quemque bonorum suorum proæm. p. 4. A. p. 134. Quipossessione. par 3. cap. 1. §. 7. bus sit difficilior. I. B. voluntatis, & judicii. p. 3. cap. 1. p. 111.
- Alia quadam vide in titulo. Bona particularium. §. 23. p. 124. p. 6. c. 1. §. 1. p. 231. universi amoris sensualis. p. 5. c. 2. §. 1. p. 217.
- Abecedarii. St. In discipulos non admittuntur. prov. reg. 21. §. 1. p. 15. item in iis qua ad corpus pertinent. p. 3. c. 2. §. 3. p. 129.
- Abnegatio. Quàm sæpè de eā tractandum. p. 3. c. 1. §. 21. p. 122.
- Co. Impensius studium nostrum

Supponitur ut fundamen- & aliis contra fidem, in for-
tum in iis qui educuntur è conscientia. p. 73.

Novitiatu ad studia. p. 4. Absoluti à Censuris So-
procem. p. 143. Et in admit- cietatem ingressuri, reinci-
tendis ad professionem. p. 5. dunt in easdem, nisi mox in-
c. 2. §. 1. p. 218. Et p. 10. §. 7. trare, & vota emittere pa-
p. 363. Et ad vota Coadju- rati sint. p. 40.
torum temporalium. Exam. Absolutio Apostatarum
c. 6. §. 6. p. 52. reservatur. p. 101. & 137.

Re. In rebus omnibus studiosè similiter & receptatorum,
quarenda. Re. 12. Sum. p. 11. p. 100.

De eâ crebrò in Concionibus Absolutio. p. 7. Pr
domesticis tractandum. Re. Absolutionum formulas Co.
18. Sum. p. 13. minùs usitatas habere debet

Voluntatis & judicij. Re. Confessarius. p. 4. cap. 8. D.
31. & 32. Sum. p. 17. p. 175.

I. G. Totalis abnegatio nostra Absolutio à censuris in De
est Religionis fundamentum. loco electionis. p. 8. c. 6. §. 6.
pag. 194. 195. & E. p. 311. Co. 2. d. 23. A.

Absolutio. p. 103.

Bu. Absolvendi ab omnibus Absolutio à reservatis pro Or
peccatis etiam reservatis, & domesticis. p. 49. pro iter
censuris, exceptis contentis in agentibus. p. 51. pro Superio-
Bullâ Coena, facultas. p. 25. ribus. p. 52.

Absolvendi à contentis in Absolvere à censuris No- Cl.
Bullâ Coena, in terris infide- stri quâ formulâ debeant.
lium, & aliis remotissimis p. 23.

Provinciis, facultas de licen- Abstinentia.
tiâ Præpositi. p. 50. Non sit immoderata & in- Co:

Absolvere omnes de So- discreta. p. 3. c. 2. §. 5. p. 130.
cietate ab omnibus peccatis, Re. 48. Sum. p. 23.

& censuris, juxta Sixti IV. Sexta feria juxta morem Re.
Mare magnum, Generalis servanda. Re. 5. Com. p. 24.
potest, per se vel alios. p. 40. Ejus tempore quid in mē-

144. sâ legendum. Re. 9. Præf. lect.

De absolutione ab hæresi, ad mens. p. 226.

Academia pro nostris. *cretarius. Reg. Acad. 7. p.*

Ad Magistros instituen- 162. *Quo tempore, ac modo*
ds privata curetur. Reg. eligendi. ibid.

Prov. 30. p. 18. & re. Rector. Rector Academia qualis,
9. p. 25. Quo tempore, & ra- & *quid faciet. Reg. 7. & 8.*
tione. Ibid. Ib. Rector Theologorum actum

Ad Hebraam Gracamque *habeat. Reg. 8. Acad. Theol.*
linguam. Re. Prov. 8. p. 7. & *p. 167.*

reg. Rector. 7. p. 24. ejusdem *Consiliariorum munus.*
tempus, ac ratio. Ibid. Re. Acad. 7. 9. p. 162. 163.

Ad Mathematica. Reg. Secretarii munus. Reg.
Prov. 20. p. 15. Acad. 7. 10. p. 162. 163.

Academia pro externis. *Academica exercitatio-*

Quid sit. Reg. Acad. 1. nes tempore concionis, lectio-
p. 161. in inferioribus quo- *nisque sacra ne fiant. Reg.*
que scholis instituenda, & *Rector. 23. p. 28. nec tempore*
quorsum. Re. Praef. Inf. 34. congregationis. Reg. Praef.
p. 94. & Reg. Com. inf. 45. Acad. 5. p. 165. vide etiam
p. 117. CONSULTATIO &

Academiarum partitio *INTRODUCTIO.*
ac numerus. Reg. Acad. 5. Academicici externi.
p. 161. Ex congregatione, aut Re-

Praefectus totius Acade- *ligiosi ferme sint. Reg. 23.*
mia à Rectore Collegii insti- *Rector. p. 28. & Reg. Acad. 2.*
tuitur. Re. Acad. 4. p. 161. ab *p. 161. quales in virtutibus.*
eodem ei socius additur, & *Re. Acad. 3. Ib. eorum nomi-*
qualis. Reg. Acad. Theol. 3. na in libro sint scripta. Reg.
p. 166. & Re. Praef. Acad. Acad. 12. p. 164. sint assi-
Theol. 4. p. 169. Recognoscit dui, & exerceantur. Reg.
conclusiones, praelectionesque *Acad. 6. p. 162. qui immo-*
Academicorum. Re. Acad. desti sunt, aut non frequen-
Theol. 7. 11. p. 167. 168. ejus tant, dimittantur. Ibid.
munus. vide p. 164. & 167. Academia Theologo-
in Reg. rû, & Philosophorum.

Magistratus Academia *Constat exercitationibus*
sunt Rector, Consilarii, Se- *reputendi, disputandi, pra-*

- legendi, actus habendi. Reg. Academia Rhetorum
 Acad. Theol. 1. p. 165. repe- & Humanistarum.
 zitiones fiant per horam : quâ Quibus diebus conveniât
 horâ, formâ, Præside. Re. 2. Reg. Com. inf. 45. p. 117. &
 3. Ib. Disputationum tem- Reg. Acad. Rhet. 1. p. 169.
 pus, materia, argumentan- quas exercitationes Præse-
 tes, Præsides. Re. Acad. Theol. ctus habere poterit. Reg. 2.
 4. 5. 6. p. 116. praelegenda qua- Ib. quas Academici, & quâ
 stionis, aut problematis ra- ratione. Reg. 3. p. 170. illu-
 tio. Re. 7. p. 167. actuum tē- striores aliqua cum appara-
 tus, materia, ratio, appara- tu fiant. Reg. 4. p. 171. imò
 tus. Reg. 8. 9. Ib. possunt etiam præmia propo-
 ni, ac distribui, & privata,
 Præfectus hujus Academiae, & publica. Re. 5. 6. Ib. Festum
 qui & totius Academiae, & publicum. vide in Regulis. aliquod B. Virginis versibus
 munus. affixis celebrent. Re. 7. Ibid.
 p. 168.
 Præses Theologus, aliquis Rector hujus Academiae
 ex nostris Theologis prove- sit ferme ex Rhetoricâ. Reg.
 ïtior, qui & Socius Præfecti Acad. 8. p. 162.
 sit ; Philosophis Theologus Academia Grammati-
 quoque à Rectore Collegii corum.
 destinatur. Re. Acad. Theol. Quas exercitationes Mo-
 3. p. 166. derator habere poterit. Reg.
 Rector hujus Academia Acad. Gr. 1. p. 171. Acade-
 sit ferme Theologus. Reg. mici exerceantur repetendo,
 Acad. 8. p. 162. poterit ab- disputando, memoriter nar-
 sente Magistro Philosophos rando, praelegendo, privatim,
 dirigere. Ib. publicè. Reg. 2. 3. 4. 5. 6. p.
 Horum Academicorum 172. varientur exercitatio-
 praelectiones à Præfecto Aca- nes. Reg. 8. Ibid. poena litte-
 demia, conclusiones ab eo- raria in negligentes. Reg. 7.
 dem & Magistro, præfatio- Ibid.
 nes actuum à Generali quo- Accipere.
 que Præfecto recognoscenda. Accipere à quoquam ad
 Reg. Acad. Theol. 7. 9. 11. proprios usus dispositionemq;
 p. 167. nihil licet : nec possunt Superiores

riores ad id facultatem concedere. *Can. 7. Co. 6. p. 66.*

Dr. Accipere ab externis ad usum proprium, & dispositionem nihil licet. *p. 39.*

In. P. 83. Accipiendi, dandique facultas generalis non facile concedenda. *p. 73.*

Actus.

Co. Scholastici debent habere suos actus. *p. 4. c. 6. §. 17. p. 168.*

Ante eos debent examinari à Cancellario. *p. 4. c. 17. §. 2. p. 208. Quot anni studiorum ad eos requirantur. p. 4. c. 15. B. p. 201.*

Et quantum tempus in iis celebrandis ponendum. *p. 4. c. 15. §. 2. & 3. p. 201.*

St. Curabit Praefectus actus Theologicos tum nostrorum. *r. Praef. 7. p. 31. sive peculiares quarto ferme anno Theologia habendos. ib. quorum materias Praefectus cum Magistris distribuet, & quâ ratione fiant. r. 8. ib. sive generales. r. 9. 10. 11. ib. tum externorum solemniores. Reg. Praef. 12. p. 32. qui praesideat. r. 13. ib. Theologicos peculiares quatuor, generalem unum habeant repetentes Theologiam. Re. Rep. 9. p. 155.*

Actus Philosophici. *Reg.*

Praef. 19. p. 33. quales, quo examine, & per quos seligendi qui hos habituri sunt, sive nostri. *Re. Praef. 19. 20. 22. p. 33. 34. sive externi. Reg. Praef. 21. 22. p. 34.*

Examinis tempus, & forma. *Re. Praef. 23. p. 34. Vide Examen. Actuum ipsorum tempus, ac forma. Re. Praef. 24. p. 35.*

Quibus actibus qui intersint. *Re. Praef. 25. p. 35.*

Actus Academicorum.

Vide Academia.

Additio.

Additiones omnes servan- Di.
da exactè. *c. 3. §. 1. p. 21. & c. 15. §. 9. p. 62. dentur discretè, habitâ ratione complexionis. c. 15. §. 9. p. 62.*

Additiones qua ponuntur in fine prima hebdomada danda ante Exercitia. *c. 15. §. 8. p. 62.*

Additiones quatuor ad Examen particulare, addenda. *c. 13. §. 5. p. 55.*

Additiones de discernendis spiritibus quando, & quomodo danda. *cap. 15. §. 8. p. 62.*

Adjutor Magistri.

Vide Bidellus.

Administratio.

Administrantur Sacra- Bu.

A 5 menta

menta in Societate. p. 26. 43. *ti*, & idonei reperti sint. *ib.*

Administratio, seu gubernatio Collegiorum ad Generali spectat. p. 14. 20. 66. *Admitti possunt Coadju-*

Co. Per quos bonorum suorum res, sine certo numero. p. 52. *administracionem exerceat Admittendi Novitios* & Societas. par. 4. cap. 2. §. 5. C. cum illegitimis dispensandi p. 143. *facultas.* p. 294.

Universam esse penes Generalē. p. 4. c. 10. §. 2. p. 180. *Admittendi facultas est* etiam Universitatum. p. 9. *in Generali, etiam per alium.* p. 1. c. 1. §. 1. p. 66. & p. 9. c. 3. c. 3. §. 4. p. 328. *Per quos eam* §. 1. p. 326. *Isq; eam commu-* exerceat Generalis in Colle- *nicat ut vult.* *ib.*

giis, & Universitatibus. p. 4. *In admittendo necessarius* c. 2. §. 5. p. 143. p. 9. c. 3. §. 4. *est delectus.* p. 1. c. 1. §. 3. p. 67. p. 328. *A quibus rationem* & p. 1. c. 2. §. 1. p. 70. & p. 1. ejus exigat. par. 9. c. 3. §. 15. c. 4. §. 2. p. 82. & p. 10. §. 7. p. 334. p. 362. & desiderium moderatum. p. 1. c. 1. §. 4. p. 68. Ita

Admissio.

St. Novorum discipulorum, *tamen ne desimus vocationi* & Examen. Vide Examen, *divina.* *ib.* C. cavendum a & Scholastici. *particulari affectu.* p. 1. c. 1.

Non admittantur à Magistris. Reg. Com. infer. 11. *Mensuram autem in omnibus tenendam docet unctio.* p. 106. p. 1. c. 2. §. 13. p. 73.

Admittere.

Bu. Admittendi ad Societatem quoslibet juxta Constitutiones, facultas. p. 21. 59. *Qui habet officium admittendi debet habere apud se Examinatorem.* p. 1. c. 1.

Admittendi non sunt, nisi §. 3. p. 67. *Vterque autem* qui diu, diligentissimeq; probati fuerint. p. 15. & modò §. 4. p. 68. *qualis esse debeat.* par. 1. c. 1. *sint idonei.* p. 68. *In admittendis exami-*

Admittendi non sunt nanda est vocatio, & dotes. Scholares, & Coadjuutores, p. 1. c. 1. §. 3. p. 67. *Dotes autem qui diligenter examina-* tem qua sint. p. 1. c. 2. §. 6. & segg.

seqq. p. 72. & par. 4. c. 3. §. 2. batione opus esse. p. 1. c. 4. §. 1. p. 81.

Cur admittantur juvenes, & quales esse debeant. Num admittendi in Coadjutores temporales ii, qui ad studia, aut Sacerdotium af-

p. 4. Procem. A. p. 135. Inutiles, & difficiles non secti sunt. p. 1. c. 2. B. p. 71.

debent admitti, etiamsi ipsis Num admittendi qui sponte redeunt, & quid ii agere

Nec quorum parentes sunt debeant. p. 2. c. 4. §. 1. p. 102.

in necessitate extrema, & Quae sint impedimenta ne presenti. Exam. c. 3. B. p. 18. quis admitti possit in Societa-

Nemo debet admitti, qui tem. Vide Impedimenta.

non statuerit vivere & mo- Quales esse debeant ad- Re.

ri in Societate. p. 1. c. 4. §. 3. mittendi. Re. 32. Prov. p. 39.

p. 82. Nisi forte ad triduum & Re. 2. Exam. p. 112.

ut hospes. ib. B. Curandum ut nostrum

Admittendi valdè cogno- Institutum intelligant. Reg.

sci debent. par. 1. cap. 1. §. 3. 15. Exam. p. 115.

p. 67. & p. 1. c. 4. §. 1. 2. 3. p. Admittere ad Provin-

81. alioquin differendi. §. 3. cialem pertinet. Re. 32. Prov.

p. 82. Nisi peculiares causa p. 39.

urgerent. Ib. C. Superiores locales non pos-

Qui motus esset à nostris sunt. Re. 79. Prap. p. 90. &

ad Societatem, quando de- Re. 77. Rect. p. 110.

beat differri. Exam. c. 3. §. 14. Quid circa hoc facere pos-

p. 21. sint. Re. 80. Prap. p. 90.

Admittendorum quatuor Admitti possunt in Socie- Ca.

classes. Exam. cap. 1. §. 7. & tatem qui sunt ex Ordine

seqq. p. 8. militari Christi. Ca. 5. Co.

Qui dispenset cum ad- I. p. 4.

mittendis non habentibus Admitti non possunt, qui

requisita, & quo pacto. p. 1. ex Hebraorum, aut Sarace-

c. 2. C. p. 73. & p. 1. c. 3. H. K. norum genere descendunt.

p. 78. 80. Can. 3. Con. 5. p. 53.

Vi quis in corpus Societa- Admitti sine Generalis

tis admittatur, longa pro- facultate non possunt, qui

jure

- jure majoratus gaudent in modo eo uti debeat. Re. 8. lb.*
Hispania. Ca. 4. Co. 5. ibid. Admonitor P. Generalis De
 Admittere in corpus professus quatuor votorum esse
 Societatis. debet. Cong. 2. d. 22. p. 123.
 Quare in titulis, Caadju- Co. 4. d. 15. p. 246. Potest esse
 tores, Professi, Schola- unus ex Assistentibus. Co. 1.
 ftici. d. 81. p. 62. Congr. 4. d. 15. p.
 Admonitor. 246. Electus ad plura sus-
 Co. Generalis debet habere fragia. Congr. 1. d. 81. p. 62.
 Admonitorem. p. 9. c. 4. §. 4. Co. 2. d. 22. p. 123. Co. 3. d. 17.
 p. 337. Ejus autem dotes, p. 177. ad plura medietate
 officium, electio. Ibid. eligi debet. Co. 5. d. 68. p. 33.
 Prapositi inferiores debent Eodem die, quo Assistentis
 habere suos Admonitores. electus, sed à prandio. Co. 2.
 Ibid. & colligitur etiam ex d. 22. p. 123. Cong. 3. d. 17. p.
 p. 9. c. 6. l. p. 355. & p. 4. c. 10. 177. Electus die sequenti. Co.
 G. p. 185. 4. d. 17. p. 247. eodem die &
 Re. Officium suum modestè atq; actione electus. Co. 7. d. 8. p.
 humiliter obeat. Re. 1. Adm. 410. Ejus officium durat us-
 p. 157. servet tamen neces- que ad electionem novi Ge-
 sariam libertatem. Re. 2. Ibid. neralis. Cong. 2. d. 35. p. 130.
 De quibus, & quomodo Littera ipsius ad alios, vel
 Superiorem admonere. Re. 3. aliorum ad ipsum non refe-
 Adm. p. 158. randa. Co. 7. d. 14. p. 416. In
 Quali secreto teneatur. casu mortis vel absentia,
 Reg. 4. Ibid. alius à Generali substituitur
 Quid si Superior admoni- eodem modo quo Assistentis.
 tus remedium non adhibeat. Con. 3. d. 42. p. 191. Con. 4.
 Reg. 5. Ibid. d. 24. p. 251.
 Consultorum exigat litte- Admonitor P. Generalis Cl.
 ras, & ad mediatos Superio- potest esse, & non esse ex Assi-
 res mittat. Re. 6. Ibid. stentibus, Professus tamen
 Caveat ne subditorum er- quatuor votorum. Can. 24.
 ga Superiorem observantiam Con. 4. p. 50. Cujus officium
 imminuat. Re. 7. Ibid. usque ad novi Generalis ele-
 Sigillum habeat, & quo- ctionem durat. Ibid.

Admonitore Generalis Species exterior adificamortuo, aut diu abfuturo, rioni esse solet. par. 1. cap. 2. substitutuendus est alius. Can. §. 3. p. 71.

Co. 3. p. 41. In quâ substitutione sufficit approbatio

Ædificia.

Provincialium, qui sunt in Europâ. Ca. 25. Co. 4. p. 51.

Ædificia Societatis ne im-

Admonitor P. Generalis qualis, & quomodo eligendus. p. 48. An eligi novus debeat quoties moritur Generalis. p. 31.

pediantur. p. 47. Nec intracannas privilegii Mendicantium. p. 83. 85. 160. 163. Et non obstantibus confirmat

Admonitoris Regula. p. 109.

tionibus, ac censuris etiam in posterum emanandis. p. 163.

Admonitoribus libentes præbenda aures à Superioribus, & quomodo. p. 349.

Ædificanda sunt Collegia, Co.

Adventus.

& Domus in aëre salubri.

Adventus jejunium, vel à carnibus abstinencia. Co. 1. d. 96. p. 69. Con. 5. d. 27. p. 290. Con. 6. d. 9. p. 345.

p. 10. C. p. 366.

Ædificiorum cura pertinet ad Rectores. p. 4. c. 2. §. 5.

Ædificatio.

p. 143. & p. 9. c. 3. §. 3. p. 327

Eorum forma præscriptio Re.

pertinet ad Generalem. Reg.

75. Prov. p. 50.

Co. Semper ante oculos habenda. par. 6. cap. 2. §. 16. p. 245.

Eorum conservatio, & instauratio. Ibid.

Exam. c. 4. §. 41. p. 42. & p. 3. c. 1. §. 9. p. 114. & §. 15. N.

Ædificia Domorum, & De.

p. 117. & p. 1. c. 3. l. L. p. 70.

Collegiorum qualia esse debeant. Co. 1. d. 113. p. 81. eorū

& p. 2. c. 3. §. 10. p. 101.

forma ad Generalem referenda. Co. 2. d. 84. p. 148.

& p. 7. c. 2. G. p. 271. & c. 4. §. 6. p. 279. Procuranda ver-

Ædificia nostra utilia ad Ca-

curanda etiam ab agrotis. Exam. c. 4. §. 32. p. 38. & p. 3.

habendum esse debent, sed paupertati nostra convenien-

cientibus. p. 6. c. 4. §. 1. p. 253.

forma ad Generalem referenda est. Can. 9. Con. 2. p. 19.

Ædificare Superiores nihil

debent

debeant inconsulto Provincia- mentum non desit. r. 13. lb.
li. p. 20. Sacerdotes ad templum

Ædificia qua à Fundato- quando vocabit. r. 14. lb.
ribus exigenda. p. 96. Quid faciet cum Missa

E.G. Ædificanda mansiones pro orationes petuntur. r. 15
Exercitia spiritualia obeun- p. 243.

tibus. p. 292. Quos ad Ianitorem remit-

Ædituus.

tet, & quibus portam, quâ
à templo in Domum itur,
aperiet. r. 16. lb.

Re. In quibus Præfecto obe-
diet. r. 1. Ædit. p. 240. Mo-
destiam servet: omnibus cum
adificatione satisfaciat. Mu-
lieres brevissimè alloquatur.
r. 2. Ibid.

Lintea munda, & aqua
ad manus extergendas non
desint. r. 17. lb.

Nec aqua benedicta. r. 18.

Quomodo Sacris inserviet. Ibid.

r. 3. p. 241. Curet ut vesti-
menta sacra sint rectè aptata.

Eleemosynas non admis-
tat. r. 19. Ibid.

r. 4. Ibid.

Quando templi portas ape-

Missarum habeat mini-
stros. Ad missam summi alta-
ris Sacerdotes opportuno
tempore vocet. r. 5. lb.

riet & obserabit, claves ad
Superiorem deferat. r. 20. lb.

Templum apertum sine
custode non relinquat. r. 21.

Sudariola appensa in Sa-
cristiâ pro Sacerdotibus, &c.
habeat. r. 6. lb.

Ibid.
Ne in eo strepitus fiat. r.
22. p. 244.

Quot candelas accendet
dum Sacra fiunt. r. 7. lb.

Altaria & reliqua dili-
genter mundet. r. 23. Ibid.

Vinum ad Sacra quale
curabit. r. 8. p. 242.

Templum bis in hebdo-
madâ verrat, canes abigat.

Hostia sint pulchra. r. 9.
Ibid.

r. 24. Ibid.

Ægritudo.

Campanas quando pul-
sabit. r. 10. & 11. Ibid.

Ejus tempore quid obser-
vandum. r. 44. Sum. p. 21.

Scamna in Templo com-
ponat. r. 12. Ibid.

Infirmario vel Præfecto
sanitatis referenda, r. 17.

Lumen ante SS. Sacra- Com. p. 26.

Ægro-

Ægroti.

p.1.c.3.§.9.p.78. & par. 2.

Quomodo in visendi. r.29. c.2.§.2.p.93.

*Com.*p.28.

Affectus humani inca-

Eorum magna cura ha- *lescent refrigescente spiritu.*

benda. r.63. *Præp.*p.87.& p.6.c.3.§.1.p.247.

r.59.*Rect.*p.106.

Affectus in Generali de-

Quando visitari possint *bent esse mortificati.* p.9. c.2.

ab externis. r.76. *Præp.*p.89. §.3.p.323.

& r.74.*Rect.*p.109.

Inordinatus saculi & *Re.*

Quando communicabunt. *parentum exuendus.* r.8.

r.13.*Infirm.*p.246.

*Sum.*p.9.

Orationibus juventur. r.

Creaturarum etiam o-

14.*Infir.*p.247.

mnium, & in Creatorem

Vide Infirmarius.

conferendus. *Re.*17.*Sū.*p.13.

Æsalienum.

Affectus peculiare vin- *Id.*

Vide. r.82. *Prov.*p.52.

cendi. p.58.

Ætas.

Affectus major ratio ha- *Di.*

Co. *Ætas nimis tenera, vel* *benda, quàm intellectus.*

profecta est impedimentum c.14 §.3.p.57.

ad Societatem, sed secunda-

Affectus motio excellen-

rium. p.1.c.3.§.15.p.79. *Te-*

tior via eligendi, sed pericu-

nera est infra quatuordecim

losior, quàm discursus. c.27.

annos. p.1.c.2.§.12.p.73. & §.1.p.89.

c.3.*K.*p.80.

Affectus motio ratione

Ætas in Generali non *probanda, & cur.* c.28. §.5

debet esse nec valdè senilis, p.94.

nec valdè juvenilis. par. 9.

Affectus qui excitandi in

c.2.*B.*p.325.

meditandâ Passione. cap.3 §.

Affectus.

§.4.p.111.

Affectus propinquorum

Affectus Nationalis pesti- *E.G.*

exuendus. *Exam.* c.4. §.2.p. fer.p.113. & c.402.

24. & §.7.p.27. & *pericu-*

Aggregare.

lum affert errandi in judi-

Aggregare potest Gene- *Bu.*

cio. §.3.p.24.

ralis Primariæ Congrega-

Affectus pravi incorrigi-

tioni Romana quasvis alias,

biles excludunt à Societate. *vel scholarium tantum, vel*

etiam

etiam non scholarium simul.

p. 259.

Item non scholarium simpliciter. p. 269.

Etiam Residentiarum. p. 300.

Alere.

Ca. Provinciales, Commissarium, & Generalem ipsum alet ea Domus, vel Collegiū, ubi erunt: in itinere autem, quibus bono erit illud iter. Can. 10. Con. 2. p. 19.

Alienatio.

Bu. Alienādi facultas in evidentem utilitatem, ac more Societatis, cōceditur. p. 171. & p. 201. & seqq. extenditurq; etiam ad censuum venditiones. p. 202.

Alienare, vel dissolvere Domos aut Collegia, Congregatio generalis potest juxta Constitutiones. p. 62.

Pr. Alienatio. p. 19.

Co. Alienatio bonorum mobilium permittitur Generali. p. 9. c. 3. §. 5. p. 328.

Alienare Collegia. Vide Collegia.

Or. Alienādarum rerum informatio quomodo concipienda. p. 141.

Altare.

Bu. Altaris portatilis generalis concessio. p. 42.

Abrogata per Concilium Tridentinum, Restituta ad Missiones. p. 193.

Altare. conceditur in Societatis Oratoriis, & Capellis per Provinciale approbatis. p. 147.

Altare. p. 23.

Ambitio.

Quam sit fugienda. p. 12. B. Ambitiosus si convincatur, capax pralationis & dignitatis in Societate esse non potest. p. 39.

Est malorum omnium mater. p. 10. §. 6. p. 360. Pe. stis. p. 9. c. 1. A. p. 320. Proinde fugienda. par. 4. c. 6. §. 17. p. 168. p. 9. c. 1. A. 320.

Professi vovent se non ambituros dignitatem vel Pralaturam in Societate, nec extra eam, & delaturos quem sciverint ambire. p. 10. §. 6. p. 306.

Qui ambit Generalatū deferendus est ad quatuor antiquissimos. p. 8. c. 6. A. p. 308.

Et notatus seu convictus à quibus judicandus & quā pœnā afficiendus. Ibid. Ambit autem qui directè, vel indirectè id procurat, aut signo declarat. §. 2. Ibid. Et Electores tenentur manifestare. Ibid.

- Locorum ambitio in Scholis removenda.* p. 4. c. 6. §. 17. cendi. p. 58.
- Ambientium in electione Generalis iudicium, & pena.* p. 13. In electione Assistentium. p. 47. In electione Vicarii. p. 92. In Congregatione Provinciae. p. 64.
- Ambitus.*
- Ambitus Iudices ex quatuor nationibus ex quibus Assistentes.* Con. 4. d. 49 p. 264. quinque deinceps creandi pro numero Assistentium. Con. 7. d. 65. p. 4. 3. Eorum potestas post electionem prorogata, & qualis sit. Con. 7. d. 89. p. 468. Et Form. p. 13.
- Amici.*
- Amici conservandi, & adversarii conciliandi.* p. 4. c. 10. C. p. 182. & p. 10. B. o. 364. pro his orandum par. 7. c. 4. §. 3. p. 277.
- Examinator caveat ab affectu amicitiae.* par. 1. c. 1. §. 4. p. 68.
- Amicitiae.*
- Natura huius morbi.* pag. 56.
- Remedia.* p. 56. & 57.
- Affectus peculiaries vincendi.* p. 58.
- Quid cum carnis tentatione quis pulsatur.* p. 59.
- Amicitiae particulares unioni contrariae.* p. 117. 173. 176. 413.
- Amor.*
- Amor divinus magis juvat quam Constitutiones externae.* Proem. Co. p. 61.
- Amor creaturarum quantum exuendus.* par. 3. cap. §. 26. p. 125.
- Amor mutuus inter nostros quantum curandus.* p. 8. c. 1. §. 1. 6. & 8. p. 283. 291. 292. & p. 10. §. 9. p. 364.
- Amor privatus quantum soleat errare.* par. 8. cap. 1. §. 8. p. 92.
- Amor sui ipsius, hostis unionis.* Ibid. Est exuendus. par. 3. c. 1. §. 9. p. 112.
- Amor debet esse universalis in Societate erga omnes nationes.* p. 10. §. 11. 364.
- Amor potius quam timore Deo servendum.* r. 17. Sum. p. 12 & r. 33. Sum. p. 17.
- Amor in meditatione passionis concipiendus.* c. 5. §. 3. p. 112. in factis magis, quam in verbis consistit. cap. 36. §. 3. p. 115.
- Amoris divini meditatio*

- aptissima* c. 36. §. 2. p. 114. *Annua litteræ quadri-*
Quemodò fiat. Ibid. *meſtrium loco inſtituta* Co. 1
 Id. *Amor excellentiæ & ho-* 2. d. 37. p. 131. *In earum*
noris, morbi ſuperbiæ ſigna. *exemplaribus adhibita mo-*
 p. 53. *Superbiæ fructus.* *deratio.* Co. 4. d. 38. p. 259.
 Ibid. *Remedia.* p. 54. & 55. *Earum impreſſio* P. Ge-
 Anima. *nerali commendata.* Con 7
 E. G. *Animarum curatio,* d. 19. p. 421.
quantiò præſtantior, eò dif- *Annua externis non o-*
ficilior. p. 9. *ſtendendæ.* p. 39.
Animarum ſalus, & æ- *antiquiores.*
lus ut cordi ſit. p. 42. 135. *Antiquiores paupertatis*
 197. 198. *exemplo præluce* aliis de-
Iuvandæ modo ac mediis *bent* p. 8. *Patrocinia jumo-*
Societatis. p. 214. 215. *rum ne ſuſcipiant.* p. 34.
Quantum ad eas juvan- *Apoſtata.*
das teneamur. p. 271. 272. *Eorum duo genera.* pag. Bu.
uſque ad 283. *Vide item* p. 97. 98.
 292. 293. 304. 317. 318. *Apoſtata eorumque rece-*
 404 405. 413. 445. *ptores, fautores, conſultores*
 Animus. *excommunicantur.* p. 100
 Re. *Animorum propenſio ad* 217. 229. 237. *Innovantur*
partem alternam faction- *Apoſtatarum poenæ.* p. 217.
nis, &c. nec ſentienda. r. 43. 229.
 Sum. p. 21. *Apoſtata ſunt inhabiles*
 Annotatio. *ad matrimonium cum ſolis*
 Co. *Annotationibus cur u-* *votis ſimplicibus.* p. 237.
tendum. p. 4. c. 6. §. 8. I. p. *Apoſtata, & inſolentes*
 163. *Quinam iis ſe juvare* *alii, incarcerari, & excom-*
poſſint ac debeant. p. 4. c. 6. §. *municari poſſunt, tum à Ge-*
 16. M. O. p. 167. 168. *nerali, tum ab aliis Societa-*
 Di. *Annotationes quænam* *tis Superioribus.* p. 41. 101.
ingredienti Exercitiâ expli- *Quantum temporis ſpa-*
candæ. c. 11. §. 5. p. 51. *tium conceditur iis, qui*
 Annua. *Carthuſienſum Ordinem in-*
 Re. *Vide Litteræ,* *gredi, aut de licentiâ Supe-*
 riorum

- riorum ad aliam Religionem transire volunt ne Apostatæ censentur.* p. 100. 247. Applicatio sensuum. Vide Sensuum applicatio. Arca, & Arcula.
- Co. *Apostatæ si parum idonei sint, non sunt reducendi.* p. 2. c. 4. §. 4. p. 103. Nec si habitum alterius Religionis sumpserint. lb. B. alioquin arcam nullam claudendam: potest Societas eos urgere par. 4. c. 10. D. p. 183. Nullum esse admittendum in Ecclesiis nostris ad eleemosynas conficiendas. p. 6. c. 2. §. 8. p. 242. Rectori simpserint. lb. B. alioquin arcam nullam claudendam: potest Societas eos urgere par. 4. c. 10. D. p. 183. Nec aliud quidquam ob- Re. *Apostatæ redeuntes quo- serandum.* r. 11. Com. p. 25. modo recipiendi p. 2. c. 4. §. 1. Arcula in Ecclesiis nostris De. p. 102. Et quam debent dare satisfactionem. §. 6. p. 104. & quas probationes iterum subire. §. ultimo. ad colligendas etiam pro aliis eleemosynas non ponenda. Co. 2. d. 78. p. 147.
- De. *Apostatæ etiam ii qui post vota simplicia deficiunt.* Co. 4. d. 53. p. 266. An revocandi sint cum aliam Religionem ingrediuntur. Con. 1. d. 24. p. 35. Archivum. Ubi habendum, & quid Re. in eo asservandum. r. 19. Prou. p. 36. & r. 19. Proc. Coll. p. 224. & r. 12. Proc. Dom. Prof. p. 218.
- Apostatarum poenis obnoxij, qui fictis causis, vel studio procuratis dimissionem extorquent.* Co. 7. d. 22. §. 4. p. 427. Archivum Provinciæ, Or. quos libros habere debeat. pag. 57. Argumenta. In disputationibus ordinariè non proponat Præfatus. r. 6. Præf. p. 30. Urgeantur à Professoribus. r. 25. Præf. p. 35. & r. Com. Sup. 16. p. 41. Philosophorum contra fidem resellantur. r. Phi. 2. p. 74.
- Pr. *Apostatæ.* p. 24. Appellatio. Ad argumentandum cum externis mitteri possunt, qui Theologiam recolunt. r. 26.
- Bu. *Appellari non potest à correctione Regulæ.* p. 39. Pr. *Appellatio.* p. 30. B 2 Præf.

- Præf.* p. 35. *Doctores externi In Philosophiâ sequen-* *St.*
invitari possunt r. Com. Sup. *duſ, & quatenus r. 2. Phi. p.*
 16. p. 41. 74. *In ejus textu explic. and*
Argumentandi forma. non minus quàm in quæſtio-
Vide Disputatio. nibus ponatur operæ. r. 12.
Argumentum ſcribendi Phi. p. 78. præſertim in cele-
in inferioribus. brioribus. r. 11. Phi. §. 2. p.
Vide Scriptio. 77. & r. 13. p. 78.
Ariditas. Ethicæ Profeſſor in eodem
- Id. Examinanda. p. 29. Ejus textu progrediatur r. 1 Mor*
cauſæ. p. 30. Quid ſi longo p. 81. quid ex eo ob præcepta
tempore duret. p. 31. Quid ſi præleget Profeſſor Rhetori-
in matutinâ oratione acci- cæ. r. 1 Rhet. p. 119. & r. 6.
derit. p. 32. Cùm provenit ex Rhet. p. 122.
inordinato affectu. Ib. Cùm Interpretes Ariſtotelis ma-
ex inopiâ materiæ. pag. 33. lè de fide meriti, ut Aver-
Cùm ex negligentia & otio. roes, magno cum delectu le-
Ibid. Quid maximè fugien- gendi. r. 3. & 4. Phil. p. 74.
dū. p. 34. Cùm ex nimis oc- eorum errata non diſſimu-
cupationibus. p. 35. Cùm ex landa. r. 5. Phi. p. 75.
ſubtractione divinâ. p. 36. Arma.
- Di. Ariditatis tempore, quo- Arma nulla domi haben-* *Co.*
modo juvandus, qui ſuſcipit da. p. 3. c. 1. §. 14. p. 116.
Exercitia. c. 7. §. 4. p. 33. Idem præſcribitur. r. 36 Re.
ſuavem ſe præbeat Inſtru- Præp. p. 81. & r. 36. Recto.
tor. c. 5. §. 2. p. 28. pag. 100.
Ariditati præparandus In atrium, aut ſcholas non *St.*
qui ſuſcipit Exercitia. c. 7. inferenda. r. 43. Præf. Inf
§. 3. p. 32. p. 96. Et r. 5. Ext. p. 158.
Ariſtoteles. Ars Metrica.
- Co. Ejus doctrina in quibus In claſſe Humanitatis al-*
ſequenda. par. 4. cap. 14. §. 3 ternis diebus recolatur, &
pag. 199. quomodo. r. 2. & 8. Hum. p.
- De. Ejus interpretes quo de- 130. 133. alternis quoque in*
lectu legendi. Congr. 3. d. 47. ſupremâ Grammaticæ r. 2.
pag. 192. Sup. Gr. pag. 136. quotidie
yero

vero absolutâ repetitione culari curam suarû Na-
 Grammaticæ. Ibid. Græcæ tionum. p. 9. c. 6. §. 10. p. 353
 ad Rhetoricam spectat. r. 1. Et tamen simul considerare
 Rhet. p. 119. res universales Societatis. Ib.
 Assistentes. Præter hoc officiû suum pos-
 Co. Assistentes cur necessarii sunt vacare confessionibus,
 sint Generali. par. 9. cap. 6. & aliis rebus. Ibid.
 §. 10 p. 352. Consulendi sunt à Gene-
 Debent esse quatuor. p. 9. rali in rebus gravibus. p. 9.
 c. 5. §. 2. 3. 4. p. 340. 341. & c. 6. §. 11. p. 354. Quâquàm
 c. 6. §. 10. & 11. p. 352. iis auditis potest statuere
 Assistentium Congrega- quod sibi videtur. Ib. & p. 7.
 tionum electio, & officium. c. 2. §. 1. p. 264. & p. 9. c. 3. K.
 p. 8. c. 6. §. 6. p. 311. p. 334. & c. 6. §. 11. p. 354.
 Eligendi sunt à Congr. Poteſt Generalis præter illos
 generali. p. 9. c. 5. §. 3. p. 341. vocare etiâ alios ad cõſulta-
 Quomodo autem, & quan- tionē. p. 4. c. 11. §. 2. p. 188.
 do à Præposito Generali sub- Litteræ Generalis possunt
 rogandi. l. & A. Debent, si eis non ostendi. p. 9. c. 6. E. p.
 commodè poterit, esse Pro- 351. Quæ autem cum illis
 fessi. p. 9. c. 5. A. p. 340. conferendæ. p. 353. F.
 Debent habere zelum cõ- Iurant denūtiare Genera-
 munis boni. par. 9. cap. 5. §. 2 lem Societati, si inciderit in
 p. 340. Et esse literis, & aliquid propter quod deponi
 aliis dotibus clari. p. 9. c. 6. debeat p. 9. c. 5. §. 4. p. 341.
 §. 10. p. 352. Possunt convocare in cer-
 Per illos exercet Societ. tis casibus Congregationem
 suam providentiâ erga Ge- generalem. par. 9. c. 5. §. 4. p.
 neralem. p. 9. c. 4. A. p. 336. 341. Et cum Provincialibus
 Debent iuvare Generalem decernere, an sit cogenda.
 in omnibus ad doctrinam, p. 8. c. 2. C. p. 298.
 & praxim pertinentibus. p. Consulendi sunt in ad-
 9. c. 6. §. 10. p. 352. & c. 4. A. mittendis Universitatibus.
 p. 336. & cap. 5. §. 2. & 4. p. par. 4. c. 11. §. 2. p. 188. & in
 340. 341. admittendis obligationibus
 Debent singuli habere pe. fundatorum. Ibid. A.

Debent manere apud Generale. Con. 2. d. 44. p. 133. neque eorum substitui nec ab eo absque gravi causa amovendi sunt. Ibid. A. Con. 3. d. 12. p. 173. an novi

An aliquando eorum operâ compensetur Congregatio generalis. par. 8. c. 2. §. 1. p. 297. creandi sint, quando Generalis tempore Congregationis moritur, decernet ipsa Congregatio. Con. 6. d. 27. §. 4. p. 371.

De. Assistens electionis post Secretarium eligendus. Con. 1. A. d. 14. p. 21. Non eligendus ante quattriduum. Ibid. § Co. 3. A. d. 2. p. 162. Ejus juramentum & officium. Co. 1. A. d. 15. 16. p. 22. Assistentes novi substitutione fungere incipiunt. Co. 2. d. 20. p. 122. Dicere & facere circa Generalem, quo sensu intelligantur. Co. 1. d. 82. p. 62. Eorum officium

Assistentes P. Generalis à praelatura non est, nec digni Congregatione eligendi sunt. t. 18. Co. 7. d. 44. p. 445. dicitur etiam sub Vicario, usque ad novi Generalis electionem. Co. 1. d. 90. p. 66. § Con. 2. d. 35. p. 130.

Assistentes in electione Generalis jus habent suffragii, & Congregationi intersunt etiam post electionem. Co. 1. d. 90. p. 66. § Co. 2. d. 1. § 3. p. 107. 108. Sedent ordine suæ professionis. Con. 1. d. 9. p. 66. antiqui inter Provinciales, novi suis locis. Con. 2. d. 20. p. 121. Idem jus habet in omni aliâ Congregatione, quacunque de causâ cogatur. Co. 4. d. 45. p. 263. Suffragium extra Congregationem decisivum habere non debent.

debent. *Con. 5. d. 65. p. 328.* In casu mortis, vel mutatio-
haberi tamen in dissolven- nis, alium substituit Gene-
lis Collegiis. *Con. 4. d. 23. p. 250.* Et in omnibus iis in vinctualium Europæ. *Con. 4.*
quibus habent Provinciales. *d. 24. p. 251.* Et *Co. 6. d. 27.*
Con. 5. d. 16. p. 283. Eorum §. 2. p. 370. plures ab eo no-
literæ ad alios, vel aliorum minari non debent, ut unus
ad ipsos non referandæ. *Co. approbetur. Ibid. Nondum*
7. d. 14. p. 416. Aliis mini- approbatus suffragium non
steriis occupandi non sunt. *habet. Congr. 4. d. 25. p. 251.*
Co. 2. d. 74. p. 145. Vicepræ- Substitutus à Generali co-
profui Domus Romanæ esse ram quibus iuramentum
non possunt. *Con. 4. d. 32. p. 255.* etsi potest esse idem Se-
cretarius, Et Assistens, meli- pag. 370.

us tamen est ut sint diversi. Assistentes extraordina-
rî mutati mandato Ponti-
Co. 1. d. 89. p. 65. Aliò able- ficis. *Con. 5. d. 73. 74. Et 77.*
gari à Generali facile non p. 332. 333. Et 335. *Co. 6. d.*
debent : obedire tamen de- 4. p. 341. Et d. 10. p. 347. Et
bent, si mittantur. *Con. 1. d. d. 14. p. 350.*

83. p. 63. Si Pontifex aliquò Assistentes jurare iussi de
mittere velit, à Generali in- fidelitate servandâ circa
formandus est. *Con. 1. d. 86.* Congregationes Procurato-
p. 64. Generalis in diuturno rum. *Con. 5. d. 60. p. 325.* Id
itinere socium habere debet decretum postea suspensum
aliquem Assistantium. *Cong. in eadem Congregatione.*
1. d. 85. pag. 64. *Con. 5. d. 75. p. 334.*

Assistentem, si malè se ge- Assistentiurn officium us- Ca.
rat, suspendere ab officio po- que ad novi Generalis ele-
test Generalis, non remove- ctionem durat. *Can. 31. Con.*
re sine consensu Societatis. 2. p. 27.

Con. 1. d. 87. p. 65. removeri Assistantis officium, etiam
etiam non potest ob adver- propter adversam valetudi-
sam valetudinem in aëre nem, dimitti non potest, sine
Romano, sine consensu So- consensu Societatis. *Can. 35.*
cietatis. *Con. 1. d. 84. p. 64.* *Congr. 1. p. 11.*

Assistentes dicere & facere circa Generalem, quomodo intelligendum sit. Ca. 14. Co. 4. p. 46.

34. Co. 1. p. 11.

Assistentes antiqui sedeant

Assistentes suffragium habent decisivum in iis omnibus, in quibus illud habent; statim tamen officio suo Provinciales extra Congregationem generalem. Can. 2. p. 27.

19. Con. 5. p. 61.

Assistentium Substituti à

Generalis diutius Româ abfuturus, aliquem ex Assistentibus secum ducere debet; potest etiam plures, si velit. Can. 28. Con. 1. p. 9.

In substituendo Assistentium, qui sunt in Europâ.

Assistens aliis rebus vacare non debet, quibus impediatur in officio suo. Can. 37. Congr. 2. p. 29.

Assistens electionis. p. 17. Fo. Sedet in mensâ cum Vicario. p. 21. Ejus de suffragiis iuramentum. p. 25.

Nullus Assistens erit Superior Domus Professæ Romanæ. Ca. 27 Co. 4. p. 51.

Assistentium electioni dies assignandus post electionem Deputatorum. p. 39. Quot & quales eligendi. p. 34.

Assistentes non debent facile ablegari à Generali; si tamen mittantur, obedire debent. Can. 37. Con. 1. p. 12.

Quomodo de his capiendæ informationes. p. 45. Quomodo eligantur. p. 47. Electorum iuramentum. Ibid.

Si Pontifex aliquo mittere vellet Assistentem, à Generali eum ut plurimum informari oportet, ut potius aliū mittat. Ca. 36. Co. 1. p. 11.

An novi eligendi quâdocumque moritur Generalis. p. 31. Quomodo à Generali extra

Assistens, si malè se gerat, potest à Generali suspendi ab officio, non tamen removeri. Can. 37. Co. 1. p. 12.

Congregationem subrogentur. p. 47. Assistentium auctoritas in cogendâ Congregatione generali. p. 6. 32.

Assistentes in quibusvis Con-

33. Suffragium in Congregatione

- gatione Procuratorum. p. 83. *quiratur in subditos. p. 74.*
Assistentium Regulæ. p. 101. 75. 348. 349. & in Princi-
Atrium Classium. pes. p. 305.
 St. *Nihil ibi armorum, nihil Auctoritates quâ ratione St.*
otiosorum. r. 43. Præf. Inf. à Professoribus afferendæ.
p. 96. Lustrandum à Præfe- r. 8. Com. Sup. p. 39.
cto, & Scholarum tempore, Auctoritas Rabbini non
& ante. r. 44. Præf. Inf. concilianda. r. Script. 9. p.
p. 97. 45. Philosophorum malè de
Antentio. fide meritorum imminuen-
 Di. *Attentio orandi ne sit ni-*
da. r. 4. Phil. p. 74.
mia. c. 8. §. 3. p. 35. & c. 14. Aversio à fratribus.
§. 3. p. 57. & §. 7. p. 58. At-
tentio violenta non est fru- Quid cum fuerint aver- Id.
ctus orationis. c. 8. §. 3. p. 35. siones diuturnæ. p. 64.
Avaritia. Aversi per Confessarium
 Co. *Omnis ejus species evitan-*
di. p. 64. 65.
da. p. 6. c. 2. §. 8. p. 242. & p. Causa amaritudinis tol-
10. §. 5. p. 360 Idque pluri- lenda. p. 65.
mum confert ad conserva- Caritatis signa exhiben-
tionem, & augmentum So- da. p. 66.
cietatis. Ibid. Si fuerint subitaneæ hæ
 G. *Avaritia Religiosi Deo sui passiones. p. 68.*
imperfecta traditio. p. 144. Iratus quomodo accipien-
Auctores. dus à Superiore. Ibid.
 Co. *Qui legendi, & cujus fa-*
Quid Superiori faciendū. Sc. p. 69. 70.
cultate. p. 4. c. 5. §. 4. p. 157. Vide Superior.
& c. 6. §. 13. p. 165. Quinān Aula.
explicādi in Scholis. p. 4. c. 5. Quo pacto ornāda in publi- St.
§. 4. p. 157. & c. 14. p. 198. cis actibus. r. 6. Bid. p. 157.
Auctoritas. potest in eā recitari promo-
 Co. *Quæ auctoritatem confe-*
rant. p. 7. c. 2. D. §. 4. p. 266. vendorum catalogus. r. Præf
& G. p. 271. & p. 8. c. 1. B. p. Inf. 26. p. 92. & Declama-
284. & p. 9. c. 2. B. p. 325. tiones, & Carmina Rheto-
 E. G. *Auctoritas quomodo ac-*
rum. r. 17. Rhet. p. 127.
 B 5 Auli-

Aulicifmus.

gratiarum actio. par. 3. 1.

Id. *Quam faciem induat.* p. §. 5. p. 110.97. *hujus signa.* lb. *Hujus-* Quo ritus fiat Co. 1. d.*modi homines statim amo-* p. 70. Can. 6. Co. 1 p. 4*vendi.* p. 98. *Indicanda pe-* Benefactores*ricula.* lb. *Occupandi in mi-* Quantum iis debeantur*nisteriis.* p. 99. *Publicè re-* par. 4. c. 1. §. 1. p. 137. & p. 7*prehendendi.* lb. *Etiam ex-* c. 2. D. §. 3. p. 266*ternis denegandi.* p. 100. Iis ante alios debentur*subsidia spiritualia.* lb. d.

B

Missæ & orationes pro

BACCALAUREATUS.

dicendæ. p. 4. c. 1. §. 1. & p.Bu. **D**E hoc gradu fit mentio 137. *Et aliæ singulis hab**in litteris Apostolicis.* madis pro numero Sacer-

p. 75. 88. 92. um. p. 7 c. 4. §. 4. p. 28.

Barba.

*Benefactores sunt p. 110.*De. *Nostri non nutrienda.* cipes bonorum operum no-

Co. 1. d. 114. p. 82. strorum. p. 4. c. 1. §. 5. p. 179

Ca. *Et Can. 24. Con. 1. p. 8.* Eis gratitudo exhibenda

Bella.

r. 78. Præp. p. 90. & r. 76

Re. *Inter Christianos Princi-* Rect. p. 110.*pes in colloquium non indu-* An, & quomodo exequatur De*cenda.* r. 30. Com. p. 23. pro eis exhibendæ. Con. 1. d.

Benedicere.

120. & 121. p. 84.

Bu. *Benedicere possunt nostri* An in Ecclesiis nostris se-Ca.*vestes Sacerdotales, Pallas,* peliri possint. lbid. Can. 8.*Corporalia, Calices, Alta-* Con. 1. p. 5.*ria, & Coemeteria, in remo-* Beneficia.*tissimis regionibus, si non ad-* Beneficia Ecclesiastica re-Ca.*sit Catholicus Episcopus.* signanda sunt cum sit Pro-

pag. 51. fessio, vel vota Coadiutorum,

Benedici quomodo possint & quando ante. Exam. c. 4.*Ecclesiæ Societatis.* p. 47. §. 5. p. 26. *Quibus vero, &*Pr. *Benedicere.* p. 31. quomodo. lbid. & par. 3. c. 1.

Benedictio.

G. p. 112.

Co. *Benedictio mensæ, &* Beneficia si qua personis D.

Socie-

Societatis offerantur, non iis qui è Societate dimit-
admittenda sine licentiâ Ge- tumur p. 2. c. 3. §. 6. p. 100.
malis. Co. I. d. 139. p. 91. Si particulariter etiam in Mis-
que ante ingressum habebat sionibus. p. 7. c. 2. G. p. 271.
Nostri, an cogendi sint, ut ea Denique procuranda etiam
relinquât ante professionem. ab adversariis. p. 4. c. 10. G.
Co. I. d. 140. p. 91. Resignare p. 182. Benevolentie fru-
ea debent finito biennio, ante elus. par. 8. c. 1. G. §. 2. p. 291.
vota. Co. 5. d. 19. p. 285. Bibere.

Beneficiorum quæ curam ani- Extra consueta tempora Re,
marum habent, uniones non non bibendum. r. 16. Com.
admittendæ. Con. 2. d. 59. p. pag. 26.
141. & Co. I. d. 124. p. 86. Bibliotheca.

Beneficia Nostri ante Debet esse una communis Co,
professionem, quando, & à præter privatos libros. par.
quo cogi possint ad ea relin- 4. c. 6. §. 7. p. 162. Ejus cla-
quenda. Can. 1. Con. 1. p. 3. vis cui danda. Ibid. Et ejus
Beneficia quæ ante in- Præfecto constare debet a-
gressum obtinebant, finito tio librorum. Ibid. G.

biennio ante vota resignari Bibliotheca à fundatori- Or,
debent. Can. 5. Con. 5. p. 54. bus exigenda. p. 96.

Beneficiorum curatorum Amplificetur annuo re- St,
uniones non admittendæ. ditu assignato. r. 33. Prov. p.
Can. 8. Con. 2. p. 19. 19. Bibliothecarius libros ex

Beneficia personis de So- Præfecti præscripto dispen-
cietate non admittenda. Ca. set. r. 17. Rect. p. 27.
2. Con. 1 p. 4. Bidelli.

Beneficia Dei quid à nobis Duo veltres esse debent in Co.
requirât. p. 314. 315 & c. 319. Universitatibus secundum
320. 322. 328. 329. 331. facultates p. 4. c. 17. §. 4. p.

Benevolentia. 210. Non tamen ex Socie-
Benevolentia omniū con- tate. Ibid. G. Et accipient,
servanda. par. 6. c. 3. §. ult. p. commodum stipendium. Ib.
251. Sed præsertim Pontificis Et eorum aliquis Corrector
& Principum. par. 10. §. 11. esse potest. Ibid.

p. 364. & B. Ib. Etiam cum Bidellus à Rectore consti- St.
tuitur.

- tuitur. r. *Com. Sup.* 19. p. 42. p. 131. & p. 4. c. 2. §. 5. p.
Cum eo agat Magister. lb. 143. & c. 10. §. 5. p. 182.
Obtemperet Magistro. r. 1. Per eos bona tempora
Bid. p. 156. Collegiorum curantur & ad-
 Quodnam ejus munus. Vi- ministrantur à Societate. p. 4.
 de ejus Regulas. p. 156. 157. c. 2. §. 5. pag. 143. Ea ab uno
 Bona. quoque conservanda. p. 2.
 Bu. Quorum possessionem, & cap. 2. §. 7. Nec Generalis in
 usum repudiet Societas Pro- suum, aut consanguineorum
 fessa. p. 13. 14. 19. 65. suorum, aut Societatis Pro-
 De eorum alienatione, & fessæ usum ea transferre po-
 dispoſitione. p. 62. 107. 171. terit. p. 4. c. 2. §. 5. p. 143.
 Bona stabilia haberi pos- Eorum causæ nullum Ean-
 sunt, à Collegiis. p. 14. 19. 65. datoribus jus Patronatus
 Eis abuti non debent Colle- competit. p. 4. c. 1. C. p. 138.
 giales. Ibid. De vendendis bonis stabi-
 Bona Societati donata, libus quæ Domibus donan-
 pro Collegiorum sustentatio- tur. p. 6. c. 2. E. p. 240.
 ne, eo ipso Apostolicæ aucto- Num uti possit Societas
 ritate censentur perpetuò fructibus possessionum, aut
 applicata. p. 47. eos vendere. par. 6. cap. 2. F.
 Bona temporalia Colle- pag. 240.
 giorum non potest Societas Collegii relictæ bona cure
 professæ in proprios usus con- applicari possint. par. 4. c. 2.
 vertere. p. 14. 66. A. p. 141.
 Bona pauperibus distri- Reliqua vide in titulis,
 buendi promissio quæ. p. 230. Collegia, & Professæ Do-
 Co. Bona arbitrio Societatis mus.
 relictæ potest Generalis ap- Bona particularium.
 plicare cui vult loco. par. 9. c. Bonorū distributio debet
 3. §. 6. p. 329. Intra eandem fieri ante ingressum in Socie-
 tamen Provinciam. p. 3. c. 1. tatem. Ex a. c. 4. §. 1. p. 23 vel
 §. 9. p. 113. saltem post annū omnes ad eā
 An & quo pacto Colle- faciendam parati esse debet,
 giorum bonorum curam ha- cum Superior jusserit. lb. §. 2.
 leant Rectores. p. 3. c. 2. §. 7. p. 24. & p. 3. c. 1. §. 7. p. 111. &
 §. 25

§.25.p.125. possunt tamen Collegii relictæ bona cui rei De.
ad tempus retineri bona post applicari possint. Con.1.d.25
et simplex Paupertatis. p.36. possessionem bonorum
par.4.c.4.E. p.154. Quæ ad Collegia pertinentium an
autem, & quomodo. p.6.c.2. ipsa Societas capiat. Con.1.d.
H.p.243. 59.p.50.

Distributio debet fieri in Bonorum abdicationis pro-
veros pauperes, & non ratio- missio, quomodo intelligen-
ne propinquitatis. Exã.c.4 da. Con.3.d.19.p.178.abdi-
§.2.p.24. & sine spe unquã cari non debent sine permisso
recuperandi. Exam.c.4. §.1. Generalis. Co.3.d.39.p.189
in fin. p.24. Ut decet virum Alioqui fit contra votum
spiritualis vitæ sectatorem. Paupertatis. Congr.5.d.50.
p.3.c.1.G.p.112. §.4.p.311. & d.59.p.324.

Si sit aliquod dubium de Quando abdicare se nostri
propinquis, quinam debeant bonis, eorumq; administra-
judicare. par.3.c.1.G.p.112 tione debeant. Con.7.d.17.
Eorū autē aliqui possunt esse p.417. Circa bonorum dis-
externi. Exam.c.4.A.p.25. positionē explicatæ aliquot
Si quis velit donare Socie- locis Constitutiones. Con.2.
tati, debet ea liberè resignare d.23.p.123. & d.76.p.146.
in manibus Generalis. p.3.c. Bonorum quæ à nostris
1. §.9.p.112. Si autē particu- dantur distributio, in ea-
lari loco, Generalis iudicabit dem Provinciâ à Generali
antolerandū sit. Ib. H.p.113. facienda est. Cong.2.d.23.

Quæ secum afferunt No- p.123. Provincia intelligen-
vii scribenda sunt in libro. da est more Societatis, & in
Exam.c.4. §.4.p.25 & p.1. quâ sita sunt bona: sic ta-
cap.4. §.6.p.86. Ut restitui men ut caveatur offensio
possint, si dimittantur. Exam. Principum, si diversi in eâ
cap.4. §.4.p.25. & p.2.c.3 sint Provinciâ. Congr.3.d.
B.p.100. 16.p.175. & Congr.4.d.65.

Aliquando sunt occasio p.270. permittit ad tem-
tentationum, & minùs pro- pus Generali tertia Congre-
ficiendi in Spiritu. par.3.c.1. gatio, ut bona ex unâ ad
§.7.p.111. aliam Provinciam transf-
ferat

ferat pro Seminariis. *Con. 3. nemo potest sine facultate*
p. 194. & Con. 4 p. 273. & pag. 42.

Con. 6. d. 8. p. 345. & Con. 7. Bonorum distributio quæ
Ca. Promissio distribuendi bo- do, & quomodo facien-
na post primum annum, non pag. 32.

est votum, sed simplex pro- *Bona Societatis. p. 3*
missio aliquâ conditione af- *Borgia.*

fecta. Can. 1. Con. 3. p. 34. *P. Borgiæ meditatio*
Quis sua bona distribuere triduo recollectionis
vult Societati, debet ea re- *votorum renovationem*
linquere dispositioni Gene- *gendæ. p. 93.*

ralis in eadem Provinciâ. *Brasilia.*

Can. 3. Con. 2. p. 16. Eadem *De ejus Procuratore. Ca. 3.*
Provincia intelligitur, in *d. 48. p. 193.*

quâ sunt bona, habitâ ta- *Et Ca. 14. Co. 3. p. 4*
men ratione Principum, si *Breviarium.*

plures in ea sint. Can. 3. Con. *Trium lectionum recita- Bu-*
3. p. 35. *re potuimus. p. 26.*

Licet cum licentia Gene- *Brevitas.*

ralis pacisci de bonis suis *Commendatur Professo-*
cum propinquis; sed illi prius *ribus. r. Com. Sup. 7. & 8 p*

monendi sunt, Societatem *39. & r. Scrip. 12. p. 45*
ad ea nullum jus habere. *Bullæ.*

Can. 3. Con. 3. p. 35. *A contentis in Bulla Co. B.*

Circa bonorum distribu- *næ non possunt nostri ab-*
tionem declarantur Consti- *vere in Europa. p. 25. possunt*

tutiones quarti Capitis Exa- *tamen in partibus reman-*
minis, & primi Capitis ter- *mis. p. 50.*

tiae partis, & tertii Capitis *Debent ab ingredientibus*
nonæ partis Ca. 3. Co. 2. p. 16 *legi. Exam. c. 1. §. 3. p. 11. &*

Or. Bonis suis eorumque ad- *c. 4. §. 41. p. 42. & par. 1. c. 4.*
ministracione Nostri quando *§. 5. p. 85. Et postea sext*

& quomodo abdicare se de- *quoque mense, tempore Pro-*
beant. Can. 17. Co. 7. p. 74. *bationis. Exam. cap. 4. §.*

Bonis suis se abdicare, vel *41. pag. 42.*

de illis disponere post vota *Earum compendium à*
Gen-

Generali habendum. par. 9. versitatis Rector. par. 4. c. 17.
 6. §. 3. p. 347. C. p. 208. Debet esse doctus,

Bulla Cruciatæ Nostris bono iudicio & zelo, Sc. 1b.
 ad casus reservatos uti non §. 2. Sc. 13. §. 4. p. 196.
 licet. Con. 6. d. 5. p. 342. Ejus officium est exami-

Bulla Cœnæ in omnibus nare novos. p. 4. c. 13. §. 4. p.
 Domiciliis exponenda p. 18. 196. Sc. 15. §. 4. p. 202. &

Bulle novitiis, in tertio graduandos. cap. 17. §. 2. p.
 anno, & gradum susceptu- 208. Præesse actibus publi-
 cis, denique esse instrumen-

Bulla Cœnæ p. 38. tum universale Rectoris. 1b.

Bulla Cruciatæ. ibid. Eundem vocabit Rector ad

Ex Bullis formula in- consilium de rebus studio-
 stiuti legenda atque medi- rum. Ibid. §. 6. p. 210.

anda. p. 120. Non potest mutari à Re- Re.

C
 CÆREMONIÆ. Etore. c. 17. A. p. 207. Ejus,
 & Rectoris Universitatis in-

E Arum uniformitas quo- Quando, quid, & ad quos
 ad fieri potest servanda. scribent. r. 22. form. scrib.
 p. 4. c. 8. §. 2. p. 173. & par. 8. pag. 163.

c. 1. §. 8. p. 293. & Exam. c. Cancellarius. Vide. Præ-St.
 5. §. 7. In eis quo pacto se- fectus Generalis.

quendus sit usus Romanus. Candela.

p. 4. c. 8. §. 2. p. 173. Datur Fundatoribus, vel Co.
 Calix. cognatis eorum proximis.

Calix. pag. 39. p. 4. c. 1. §. 3. p. 138. Si nullus
 Campana. sit cognatus, ponenda in Al-

Campana debet dari si- tari. Ibid. B. Nullum tamen
 gnum ad opera domestica. ex ea eis provenit. 1b. C.
 p. 4. c. 10. Ip. 186. cui signo Fundatoribus danda. r. 9. Re.
 omnes statim obedire de- Præf Eccl. p. 175.

bent. ibid. §. 9. Candela Fundatoribus De.

Re. Vide p. 242. r. Ad. 10. & 11. Domorum Professorum non
 Cancellarius. datur. Con. 3. d. 41. p. 190.

Pote st esse idem qui Uni- Cui danda, quando Episcopi
 de

de mensâ Episcopali fundationum generalium post
dant Collegia. Congr. 5. d. II. electionem desumendi. p. 43
pag. 281.

Canisius.

P. Petrus Canisius extra
ordinem admissus ad tertiâ
Congregationem. Congr. 3.
d. 5. p. 170.

Cannæ.

Bu. Cannarum privilegium
mendicantibus concessum,
non impedit Societatis ædifi-
cia. p. 85. 163.

Canones.

Co. Lectiones Canonum liti-
giosorum non debent à No-
stris assumi. par. 4. c. 12. §. 1.
p. 191. Aliorum qui ad sco-
pum nostrum pertinent, pos-
sunt. p. 4. c. 14. C. p. 199.

Scientia Canonum ali-
quando potest compensare
Theologiam in Professione.
p. 5. c. 2 B. p. 218.

De. Canones qui ad praxim
pertinent, ex decretis desu-
mendi. Con. 2. d. 46. p. 134.
Con. 3. d. 9. p. 173. Soli evul-
gandi. Ibid.

Canones trium Congre-
gationum. Co. 3. d. 9. p. 172.
§ 33. p. 186. Congregatio-
num omnium. Con. 4. d. 51.
p. 265. Con. 5. d. 66. p. 329.

Fo. Canones qui ad praxim
pertineant ex actis Congre-

Canonica.

Canonica portio. p. 39.

Canonizatio.

Canonizatio B. Ignatii
§. B. Xaverii promovenda.

Co. 5. d. 71. p. 331. § Con. 6. D.
d. 3. p. 341. Item. B. Aloysii,

§ B. Stanislai. Congr. 6. d.
44. p. 401.

Cantus.

In iis officiis divinis quæ à
Nostris publicè celebrantur,

non debet esse catus firmus,
seu figuratus, sed tonus qui-
dam devotus, suavis, § sim-
plex. p. 6. c. 3. §. 4. B. p. 249.
§ c. 4. C. p. 255.

Chorus § Cantus re-
movetur. par. 6. c. 3. §. 4. p.
248. Vesperæ autem quan-
do, § quomodo dici possint.
Ibid. B.

Cantus Missæ non nisi ex De-
gravissimâ causâ à Genera-
li permittendus, idque diebus
tantum Dominicis § festis.
Con. 1. d. 39. p. 40.

Cantus Missæ, § Vesse-
rarum induci tolliq; potest a
Generali, quibus locis iudi-
cat expedire. Cong. 2. d. 17.
p. 119. qualis in Ecclesiis
nostris cantus esse debeat.
Congr. 1. d. 40. p. 40. §
Cong.

- Congr. 3. d. 36. p. 188. par. 4. c. 11. B. p. 189.
2. In cantu Missæ dicbus Carceratorum subventio
antium Dominicis & festis, est ex Instituto nostro. par. 7.
non nisi ex gravissimâ causâ c. 4. §. 9. p. 280.
- dispensare debet Generalis. Carcerum usus Generalis De.
Can. 25. Co. 1. p. 8. & Ca. 24. arbitrio relictus. Co. 1. d. 116.
Con. 2. p. 24. pag. 82.
- Cantus in nostris Eccle- Carceris usus in Societate Ca.
siis sit simplex, non figura Generali relinquitur. Can.
tus, aut firmus, & in iis tan- 5. Con. 1. p. 10.
- tiis locis retinendus, ubi per Caritas.
Nostros commodè exerceri In omnibus procedendum Co.
potest. Can. 9. Co. 3. p. 37. in spiritu caritatis. p. 6. c. 1.
Generalis tamen dispensare §. 2. p. 234. In admittendo.
poterit, præsertim inter hæ- p. 1. c. 3. §. 16. p. 80. In dimit-
reticos, & Infideles. Ibid. tendo. p. 2. c. 2. §. 3. p. 94.
- Capellaniæ. Sæpè de caritate tractan-
Capellaniæ in Ecclesiis no- dum in concionibus domesti-
stris erigi non debent. Con. 1. cis. p. 3. c. 1. §. 21. p. 121.
d. 103. p. 77. & d. 134 p. 89. Quæ caritati noceant. p.
2. Capellaniæ in nostris Ec- 6. c. 2. §. 12. p. 243. & p. 8. c.
clesiis non sunt erigendæ. 1. K. p. 293.
- Ca. 10. Con. 1. p. 5. Caritas Dei, & vera vir-
tus iuvat ad unionem. p. 8.
- Capitula c. 1. §. 8. p. 292.
3. Non sunt congreganda in Caritas nutritur crebrâ
Collegiis ad contractus in- communicatione & mutuâ
eundos. p. 107. notitiâ rerum, quæ fiunt à
- Caput. Nostris. p. 10. §. 9. p. 364.
- Re. Quibus aperiendum. r. 22. Caritas cum omnibus
Com. p. 27. in mensâ tantum conservandâ p. 4. c. 16. D. p.
Superiori. r. 35. Com p. 29. 206. & par. 6. c. 2. §. 12. p.
Carceres. 243. & p. 10. §. 11. p. 364.
4. An eorum usum probet Caritas universalis præ-
Societas. p. 41. 97. 101. ferenda particulari. p. 1. c. 3.
5. Scholastici externi inso- ferenda particulari. p. 1. c. 3.
lentes includendi carceri. §. 16. p. 80.

*Interna lex caritatis plus thufianis ad nos redeunt, non
juvat quàm ullæ Constitu- possunt iterum sine licenti-
tiones. Proæm. Co. p. 61. Generalis ad illos reverti*

E.G. *Caritas fraterna Societa- p. 247. 248.*
tis corpori conservando ne- Carthusiæ ad Ordinem De
cessaria. p. 113. 114. 171. 180 qui transeunt, eos sive deant
181. 187. 401. 402. Sc. 441. Societas recipere non tene-

Carmina. tur. Congr. 3. d. 45. p. 192 &

St. *Quomodo argumentum Co. 4. d. 66. p. 271. de iis qui*
eorum proponendum in Rhe- ad Carthusiam transire malâ
toricâ. r. Rhet. 10. p. 124 in fide petunt. Co 7. d. 15. p. 416.
Humanitate. r. 6. Hum. p.

126. in primâ Grammati- Castigatio.
cæ. r. Sup. Gr. 7. p. 139. Corporis castigatio qualis Co

A Rhetoribus in scholâ 2. §. 5. p. 130. & par. 6. c. 3.
interdum, interdum in Tem- §. 1. pag. 247.

plo, sive aulâ recitentur. r. 16. Num scholastici externi,
17. Rhet. p. 126. Vide etiam & quo pacto castigandi. p. 4
Declamatio. c. 7. D. p. 171. & cap. 16. §.

Ab externis Rhetoribus, 5. pag. 206.

Humanitatisq. studiosis al- Castitas.
ternis ferè mensibus affigan- Castitas nostra Angeli-Co.
tur. r. 18. Rhet. p. 127. & r. cam puritatem imitari de-
10. Hum. pag. 134. à nostris bet. p. 6. c. 1. §. 1. p. 231.

Rhetoribus, & semper & pu- Castitas perfectissimè ser-
blicè. r. Rhet. 20. p. 127. vanda r. 28. Sum. p. 15.

A nostris Theologis, ac Castitatis momentum, & El
Philosophis bis, terve in an- media. p. 399. 400. 401.

no. r. 8. Rect. p. 24. 25. quæ 444. Votum suavissimû, &
propalàm collocantur, seli- pericula. p. 440. 443. 444.

genda nonnulla. r. 3. Præf. Casus Conscientiæ.

inf. p. 83. Casibus conscientiæ qui Co
Carthusia. operam dare debeant. par.

Bu. *An nostri possint ad Car- 4 c. 5. D p. 157.*
thusianos transire. p. 100. Eorum studium necessa-

Nostri qui semel à Car- rium est Confessario, & præ-
serium

- sertim in quibus materiis. rias absolvant, à Provincia-
par.4.c.8.D.p.175. Est utile li destinantur. r. Prov. 12.p.
compendium eorum. Ibid. In 9. Professoris finis, ac munus
Collegiis debet, si opus sit, In ejus Regulis. p. 7 f. 72.
communiter de iis esse una Casus Conscientiæ scire Or.
lectio. p. 4. c. 7. B. p. 170. debent omnes Ordinandi. p.
Re. Eorum conferentiæ bis in 54. Eorum resolutiones ex
hebdomadâ. r. 57. Præp. p. Urbe missæ in libros referen-
85. Eorum Præfæctus. r. 57. dæ. p. 56. 58.
Prov. p. 46. Casuum Conscientiæ stu. In.
St. Qui ad hos destinandi. r. dii commendatio. p. 104. he-
Pro. 19. §. 4. p. 11. Theologiæ bdomadaria in primariis
Professor quo pacto eos tra Collegiis collatio. lb. § p. 26
stabit. r. Theol. 9. §. 4. p. 52. Casuum reservatio.
Casuum disputatio heb- Casus quinam reservari Co.
domadaria fiat in scholâ, debent. p. 3. c. 1. §. 11. p. 14.
§ quo pacto. r. Cas. 6. p. 72. Casus in Societate reser- De.
Casuum collatio domestica vati à P. Laynez. Con. 2. d.
quoties in hebdomadâ fiet in 60. p. 141. Reservati à
Domibus, aut Collegiis. r. Pr. quintâ Congregatione. Co. 5.
13. 14. p. 9. quinam ad eam d. 51. 57. p. 311. 318. ab his
convenient, § quo Præsides. Nostri absolvi non possum vi
Ibid. r. 13. 14. 15. Non absit Bullæ Cruciatæ. Con. 6. d. 5.
Superior. lb. Intersint eidem p. 342. Circa Decretum Cle-
repetentes Theologiam. r. 2. mentis VIII. de Casibus re-
Rep. p. 153. Collationis for- servatis quædam ab illo So-
ma. r. Cas. 7. 8. 9. 10. p. 72. cietati concessa. Co. 5. d. 51.
72. de propositis casibus con- p. 311. § d. 64. §. 4. p. 328.
sulantur auctores. r. Cas. 8. Casuum reservatorum Ca.
p. 73. discutiantur, § ex- ampliatio, vel restrictio per-
pendantur sententiæ. Ibid. tinet ad Generalem. Can. 4.
1. 9. si quid extra materiam Con. 2. p. 17
occurrat, deferatur ad Præ- Reservandi omnibus Re. Or.
fidem. Ibid. r. 10. gularibus communes. p. 44.
Casuum Professor unus, Alii præter illos in Societate
vel duo, qui biennio mate- reservati. p. 48.

- Catalogus. rum faciendus in unaqua-
- Co. Generalis debet habere que Provinciâ. r. 37. Prov
 apud se catalogum Domo- §. 2. p. 20.
 rum, & Collegiorum, & al- Quaestionum à Professore
 terum Personarum p. 9. c. 6. Theologiæ in Summâ S.
 §. 3. p. 347. Thomæ ordine explicanda-
- Catalogus Personarum ex rum. p. 54. & seqq.
 singulis Domibus & Colle- Discipulorum inferiorum
 giis mittendus ad Provin- sub anni initium, accuratij
 cialem, & ab ipso ad Gene- simus extremo anno à Ma-
 ralem. p. 8. c. 1. N. p. 295. gistris Præfeco tradendus
- Re. Catalogi, & informatio- r. 38. Com. Inf. p. 115. Exa-
 nes annuæ, quomodo confi- minatores illum accuratè
 ciendi, & quid in primo scri- legant, & conferant. r. Præf.
 bendum. r. 32. form. scrib. Inf. 20. pag. 90. 91.
 pag. 169. Promovendorum disci-
- Quid in secundo. r. 33. lb. pulorum ubi promulgandus.
 Quid in tertio. r. 34. p. 170. r. Præf. Inf. 26. p. 92. Opti-
 Quando Romam mittendi. mi quique nominemur pri-
 r. 35. Ibid. mi. Ibid. Suius cuique Magi-
- De. Catalogi singulis annis strò antequàm recitetur
 cum informatione Romam ostendendus. r. Præf. Inf. 24.
 mittendi. Con. 2. d. 48. p. pag. 91.
 135. & d. 54. p. 138. Librorum explicandorum
- Ca. Catalogum Patrum & fiat ante studiorum initium.
 fratrum semel in anno Præ- r. Præf. Inf. 27. p. 92.
 posui & Rectores conficere, Catalogi Rerum, & Per-Or
 & ad Provinciales mittere sonarum quomodo confici
 debent, & hi ad Generalem. debeant. p. 133. Eorum du-
 Ca. 28. Co. 2. p. 26. plex exemplum Romam
- Fo. Catalogus Electorum in mittendum. p. 134.
 Congregatione generali affi- Catechismus.
 gendus. p. 8. In classibus Grammaticæ, St.
- Catalogi duo in Congre- & in aliis inferioribus reci-
 gatione Provinciæ. p. 60. tandus. r. 4. & 5. Com. Inf. p.
- St. Catalogus dierum festo- 105. & r. 4. Exter. p. 158.
 Vide

Vide Regulam secundam gationis generalis. cap. 4. cuiusque classis.

§. 42. p. 24.

Explicandus feriâ sextâ aut Sabbatho. Ib. ultimâ semiborâ pomeridianâ in singulis classibus. p. 131 137.

142. 147. & r. 4. Ext. p. 158.

Cathedræ.

De. Cathedræ publicæ in Universitatibus quatenus admittendæ. Co. 1. d. 118. p. 83.

Ca. Can. 15. Con. 1. p. 6.

Causa.

Pr. Causa. pag. 39.

Censuræ.

Bu. Censuras & irregularitates pristinas quomodo iterum incurram, qui ab eis per ingressum in Societatem fuerint absolui. p. 40.

Censuras contra privilegia Societatis ferre Prælati prohibentur. p. 43.

Co. Censuræ propositæ Electoribus in Congregatione generali si non deferant am- bientem. p. 8. c. 6. §. 2. p. 308.

& si Generalem electum non accipiant. Ib. §. 8. p. 314

De absolutione à Censuris per Vicarium. p. 8. c. 6. §. 6. p. 311. & E.

De. Quæ ingeminantur Electoribus in Congregatione generali. Co. 2. d. 23. p. 103.

Fo. Et in formulâ Congre-

Censuræ. pag. 40.

Pr.

Censor.

Vide Decurio maximus. St.

Census.

An Collegia census habere possint p. 14. 19. 66.

Census impositio in bonis Co. Societatis pertinet ad Generalem. par. 9. c. 3. §. 5. p. 328.

Et Con. 1. d. 100. p. 70. De.

Census. pag. 40.

Cessatio à divinis. Pr.

Cessatio à divinis. p. 40.

Chorus.

Chori immunitas. p. 136. Bu. Vide officium.

Vide Cantus.

Christus.

Christus est Societatis nostre auctor. proœm Co. p. 61.

& p. 10. §. 1. p. 357.

Eum sequi omnes debemus. Exam. c. 4. §. 44. p. 44.

Ejus gloriam querere. par. 6. c. 4. §. 1. p. 253.

Ipsæ est merces nostra. p. 4. c. 15. §. 4. p. 202.

Ejus loco homini obedimus. p. 4. c. 4. §. 3. p. 152. & p. 6. c. 1. §. 1. p. 331. Exam. c.

4. §. 29. 30. 31. p. 36. & p. 3. c. 1. §. 24. p. 124. & par. 4.

cap. 10. §. 8. pag. 185.

Christus loco parentum & Re.

- rerum omnium habendus.* p. 194. *Quando duplicadæ.*
r. 8. Sum. p. 3. In omnibus Ibid. *Constitutiones, sive Re-*
imitandus. r. 11. Sum. p. 4. *gulæ quæ in singulis affigeri*
 Di. *Christus Dominus sol illu-* *dæ sint. p. 4. c. 17. E. p. 209.*
minans. c. 18. §. 3 p. 67 par- *Tempus in singulis consu-*
ticularia peccata habuit an- *mèdum. p. 4. c. 15. A. p. 200.*
te oculos. c. 35. §. 3. p. 100. *In quibus tradendæ lin-*
Christi Domini vita idea *gua Græca & Hebraica p*
& exemplum reformandi *4. c. 13. B. p. 194.*
vitam. c. 18. §. 2. p. 67. *Classēs inferiores.*
Christum Dominum à *Vide Gradus, Ordines, &*
Patre impetrare, ut homo *& Scholæ.*
est, rudibus explicetur. c. 15. *Classēs admissorum in*
§. 7. p. 61. & c. 19. §. 5. p. 71. *Societatem.*
Cibus. *Quatuor esse debent, & Bu.*
 Re. *Extra domum non su-* *quo pacto distinguantur. p.*
mendus. r. 16. Com. p. 26. *217. 225. & seqq. Ad quem*
Nec apud Externos. r. 76. *illarum pertinet distribu-*
Præp. p. 89. & r. 74. Rect. *tio. p. 10. 19. 61. Sunt divino*
pag. 109. *instinctu à S. P. N. Ignatio*
Cicero. *cōstitutæ p. 217. 225. nō li-*
 St. *Solus ferè ad stylum propo-* *cet admissis ad unam, curare*
nendus. r. Rhet. 1. p. 118. 119 *ut ad aliam promoveantur.*
Circumlocutiones. *p. 10. 19. 61.*
 E. G. *Circumlocutionibus Re-* *Quatuor sunt classes in Co-*
ligiosos uti non decet, & am- *Societate, & quomodo di-*
bagibus. p. 74. *stinguantur. Exam. c. 1. §§.*
Civilia. *7. 8. 9. 10. 11. p. 8. & seqq.*
 Co. *An nostri possint esse in eis* *Quicumque in probatio-*
procuratores. par. 6. c. 3. §. 7. *nibus versantur, propositum*
pag. 251. *ingrediendi in aliquam ea-*
An in eis examinari. p. 6. *rum habere debent. p. 5. c. 1.*
c. 3. §. 8. p. 252. *A. §. 1. p. 214.*
Classēs. *Earum distributio ad*
Quæ & quot classes in Col- *quem pertineat. Exam. c. 1.*
legiis esse debent. p. 4. c. 13. B. *§. 11. p. 10.*

Omnes quantum ex ipsis Præpositus easdem gratis est, ex 4. Classe, scilicet, in- & facultates concedere quas differentium esse debent. Ib. Professis. p. 31. Imò & omnibus. p. 52. 144.

Ad aliquam ex tribus Coadiutores formati in prioribus quo pacto quis promoveatur. Exam. c. 1. §. 12. communi.

& 13. p. 11. Coadiutorum duplex genus, Spiritualium, & Temporalium. Exam. cap. 1. §. 9.

Admissis ad unam non licet curare ut ad aliam promoveantur. par. 5. cap. 4. §. p. 9. & c. 6. §. 1. p. 49.

Eorum vota non sunt solemnia, sed publica, & simplicia. Exam. c. 1. §. 9. p. 9. & §. 12. p. 10. & cap. 4. §. 16. p. 30. & §. 41. p. 42. & c. 6. §. 8. p. 52. & p. 2. c. 1. A. p. 89. & p. 5. c. 4. A. p. 225. Fiunt cum conditione tacitæ, si Societas eos tenere volet. par. 5. c. 4. B. p. 227.

Indifferentibus non licet aspirare ad aliquam ex tribus prioribus Classibus. Exã. c. 8. §. 1. p. 57.

Di. Classium trium meditatio explicatur. cap. 29. §. 4. p. 97. Quò tendat. c. 29. §. 6. p. 98. Ægroti similitudine illustratur. c. 29. §. 7. p. 98.

Coadiutores.

Bu. Coadiutores possunt promoveri ad sacros Ordines. pag. 30. Possunt aliquando statim post biennium fieri. p. 5. c. 1. E. p. 216.

Coadiutores spirituales, & temporales admittendi facultas. Ibid. sine restrictione numeri. p. 52. 61. 68. & sequent. Possunt tamen differri. Exam. cap. 1. §. 12. p. 10. & c. 4. §. 43. p. 43. Nemo autem faciendus ante biennium. Exam. c. 1. §. 12. p. 10. & c. 4. §. 16. p. 30. & p. 5. c. 1. §. 3. p. 215. Nisi ex dispensatione Generalis, idq; raro. par. 5. c. 1. E. p. 216.

Coadiutores utrique participes sunt omnium meritorum Societatis sicut Professi. pag. 30. Quo riu formantur. Exã. c. 4. §. 41. p. 41. & par. 5. c. 4.

Coadiutoribus spiritualibus viginti tantum, potest

§. 1. & A. p. 225. & §. 3. & Exam. cap. 6. A. p. 53.
C. p. 227.

Neque id est iniquum,

Antequàm formentur etiamsi ipsi ligentur lb. Di
debent mendicare triduo. missi autem manent liberi à
Exam. c. 4. §. 21. p. 35. Et Votis. Exam. c. 6. §. 8. p. 52.
facere Exercitia spiritalia & p. 5. c. 4. B. p. 227.
per hebdomadam. Exam. c. Non possunt ingredi alium
4. §. 41. p. 42.

Religionem nisi de expressa

Eorum admissio perinet licentia Superioris Societatis.
ad Generalem. p. 9. c. 2. §. 1. tis. Exam. c. 4. §. 42. p. 47
p. 326. & p. 5. c. 2. §. 4. p. Forum confessio annua
220. Potest tamen delegare, Vide Confessio.
cui valdè confidat. Ibid.

Coadiutores spirituales.

Non debent fieri nisi sele- Debent esse litteris suffi-
cti p. 8. c. 1. §. 2. & B. p. 284. cienter instructi. Exam. c. 6.
& p. 10. §. 7. p. 362. §. 1. p. 49. & par. 4. c. 10. §.

Debent suâ sorte contenti 4. p. 181. Et docti. Exam
esse. Exam. c. 1. §. 9. p. 9. cap. 1. §. 10. p. 9.

Debent vivere in Domi- Requiritur probitas &
bus Professis ex eleemosynis, virtus. p. 5. c. 2. §. 4. p. 220.
nisi sint in Collegiis ob eorum Debent esse Sacerdotes.
utilitatem. par. 6. c. 2. §. 4. Exam. c. 6. §. 1. p. 49.
pag. 239.

Eorum officium est iudicare

Neque possunt frui rediti re Professos in ministeriis
bus Collegiorum. Exam. c. proximorum. Exam. cap. 6.
1. p. 4. p. 7. & par. 6. c. 2. §. §. 2. p. 50.
4. p. 229. & D.

Ex his ordinariè sumi

Non sunt capaces hære- Rectores Collegiorum. p. 4.
ditatum, neque Societas eo- c. 10. §. 3. p. 181. Et lectores.
rum nomine, ac ne Collegia par 6. cap. 2. §. 4. p. 239. Et
quidem. par. 6. c. 2. §. 12. p. Procuratores. par. 6. c. 3. §.
242. Nec possunt habere be- 7. pag. 251.
neficia Ecclesiastica. Exam. Possunt aliquando eligi ut
cap. 4. §. 5. p. 26.

Veniât ad Congregationem

Possunt dimitti p. 2. c. 1. A. Generalem par. 8. cap. 3. A.
p. 89. Sed à solo Generali. p. 300. & cap. 6. B. p. 309.

Non

Non habent suffragium in Sani, & firmi ad labores. Ib. electione Generalis. Ibid. §. 3. p. 71.

Nec ut possint præesse Professis 4. Votorum. par. 8. cap. 3. A. pag. 300. *Non debent exerceri confessionando. Exam. c. 4. §. 2. p. 34. Neque addiscere litteras. Exam. cap. 6. §. 6. p. 51.*

Possunt eis communicari eadem gratiæ, ad animarum auxilium quæ Professis. Exam. c. 6. §. 2. pag. 50 *Et affecti ad studia non deberent admitti. par. 1. cap. 2. B. p. 70.*

Non debent tentare ut mutent statum. Exam. cap. 6. §. 5. p. 51. & par. 5. c. 4. §. 5. pag. 229. *Nihil repugnat esse litteratos. Exam. c. 6. §. 1. p. 49.*

Coadiutores temporales. Eorum ordo & officium. Exam. c. 1. §. 9. p. 9. *Non debet esse in Sacris. Ib. Possunt exerceri in maioribus rebus secundum talentum Exam. c. 6. §. 3. p. 50.*

Debent etiam ipsi iuvare in ministeriis humilibus exacte servire cum omni humilitate & caritate. Exam. cap. 6. §. 3. p. 50. *proximum colloquiis Exam. c. 6. §. 4. p. 51.*

Debent addiscere eas artes, quæ honestius fiunt domi quàm foris. par. 3. cap. 2. §. 7. pag. 132. *In magnis domibus qui Coadiutores esse debeant. p. 1. c. 2. A. p. 7.*

Officia eorum graviora debent dari robustioribus. p. 3. c. 2. F. p. 131. *Quod tempus, & quam rationem in orando servare debeant. p. 4. c. 4. §. 4. p. 152.*

Non debent recipi plures, quàm necessarii sint ad usus Domesticos. p. 1. c. 2. A. p. 70. *Sunt participes bonorum operum, & indulgentiarum Societatis. Exam. cap. 6. §. 3. pag. 50.*

Neque tamen pauciores. p. 3. c. 2. §. ult. p. 132. & par. 4. c. 10. §. 6. p. 184. *Non debent tentare ut mutent statum. Exam. c. 6. §. 6. p. 51.*

Debent esse ædificativi, dò emittuntur. Nota. par. 5. c. 4. & præsertim sorte Marthæ C. p. 227. Vbi loquitur de formatis.

- Re.** Nec legere, nec scribere ad- Participes sunt omnium
discant, nec ab aliis docean- bonorum operum & Indul-
tur sine Generalis facultate. gentiarum. Ibid. p. 240.
r. 14. Com. p. 25. Coadiutores spirituales De-
- Quomodo exercitandi in formati doctrinam Christi-
primâ probatione. r. 21. Mag. nam intra annum per 40
Nov. p. 124. dies doceant. Con. 2. d. 58. p.
- In quibus instruendi. r. 140. Quæ in illis studia re-
59. Mag. Nov. p. 135. quirantur Co. 2. d. 69 p. 144.
- Quot Coadiutores tempo- Coadiutores temporales
rales admitti possint. r. 39. vestitu à Sacerdotibus No-
Prov. p. 41. stris, sæcularibusq; homini-
Eorum vestes sint brevio- bus distinguantur, & is ho-
res. r. 6. Cust. Vest. p. 251. nestus sit, juxta morem pa-
Qualis eorum finis. r. 1. p. triæ. Con. 1. d. 95. p. 68. Vestiu
236. quæ præcipue eorum brevitatis juxta Regulam ob-
cura. Ibid. r. 2. servanda Co. 6. d. 30. p. 374.
- Quibuscum in recreatio- & Co. 7. d. 24. p. 429. Pileo-
ne versari debzant. r. 3. p. rum ratio Provincialium
237. otium fugiât. Ibid. r. 4. arbitrio permissa Co. 1. d. 95.
- Cum foris Nostros comi- p. 68. Generali, prout cuque
tantur, observanda. Ib. r. 5. Provincia expedierit relicta:
Reliquos omnes reverean- sic tamen, ut prædicta distin-
tur, maximè Sacerdotes. r. 6. ctio servetur. Con. 3. d. 22.
pag. 238. p. 181. Pileus clericalis Co-
Paupertatis sint memores. adiutoribus in posterum in-
Ibid. r. 7. terdictus. Co. 7. d. 24. p. 429.
- Doctrinæ Christianæ in- & d. 27. p. 432. Eo privandi
terfint. r. 8. p. 239. ubi est introductus, qui malè
Erga proximos quomodo se gerunt. Co. 6. d. 30. p. 374.
- se gerent. Ibid. r. 9. Qui ex officio Missis inser-
Libris utantur iis solùm, viunt, eo uti debere visi. Co.
quos Superior concesserit. 1. d. 95. p. 68. Si expedire ju-
Ibid. r. 10. dicatur ut superpelliceis
Prompti ad officia sibi utantur, facultas à Genera-
credita. Ibid. r. 11. li petenda. Ibid.

Coadiutorum temporalium Coadiutores temporales, numerus minuendus. *Con. 1.* qui inserviendi Missis officium habent, clericali pileo Domibus, & Collegiis esse utantur. *Can. 26. Co. 1. p. 9.* debeant. *Con. 7. d. 82. §. 3. p.* Qui cum inserviunt Missis, 462. Eorum opera quomodo superpelliceo uti poterunt, dō uti oporteat Sacerdotes. cum facultate Generalis. *Ib. Con. 1. d. 103. p. 77.* Nullus Non desint in Collegiis St. cuicumque Sacerdoti certus parvis, ne discipuli munera ac stabilis assignandus. *Co. 7.* eorum obire cogantur. *r. 32. d. 29. p. 434.* Prov. p. 19.

Coadiutor spiritualis Coadiutores spirituales Or. turus, si ad altiora studia post septennium ab ingressu non sit promovendus, quibus formandi p. 111. nam studere debeat. *Ca. 17.* Coadiutores temporales *Con. 2. p. 21.* per annum saltem in Novitiatu retinendi, nec publicis

Coadiutorum temporalium pilei & indumenta distinguenda, & à nostris Sacerdotibus, & ab hominibus secularibus. *Can. 23. Con. 1. p. 8.* ad prædia mitti, & quomodo in iis versari debeant. p.

In Coadiutorum temporalium sotta & pallio servanda Regula. 6. Custodis cum in eâ satis sunt instrueti. p. 21.

Coadiutores temporales In. dis nullo modo concedendus; quinam difficilius admittenda ut dispensari à Generali non possit. *Ca. 24. Co. 7. p. 79.* in Novitiatu præcipue instruendi. p. 32. per annum Nulli Patrum certus & stabilis Coadiutor concedendus: In Collegiis altero anno habere aliquem debet loco Magistri. p. 33. publicis officiis ante biennium non occupandi.

- di. Ibid. *Quâcurâ in Collegiis iuvandi*. p. 36. *Conferentiae ad illos interdum loco potest esse Syndicus*. p. 4. c. 17. *doctrinae Christianae*. p. 37. I. p. 211.
- Soli ut exeant non faciliè permittendum. p. 38. *Ad praedicta procuranda quales deligendi, & quomodo versari in iis debeant*. Ibid. non contemnendi, neque vexandi, sed in quiete fovendi. Ibid. Docendi ut ad Superiorem referant de iis, quorum Socii fuerint. p. 85. *quâ poenâ multandi, si non referant*. p. 88.
- Cœna.
- Re. *Ejus hora*. r. 52. *Præp.* p. 85. & r. 50. *Reet.* p. 104.
- Cognitio.
- Di. *Cognitio peccatorum fundamentum ad reformationem vitae* c. 9. §. 3. p. 38. *Cognitio sui quomodo acquirenda*. c. 10. §. 8. p. 46.
- Collateralis.
- Co. *Collateralis Reetori quando dandus*. par. 8. cap. 1. D. pag. 286. *Non est subditus Reetori, sed tamen debet præstare ei omnem reverentiam*. Ibid. *D. Ejus officium*. Ibid. *Quomodo Superior erga Collateralem se gerere debeat*. Ibid. D.
- Collateralis fieri potest*
- unus ex Consultoribus. p. 4. c. 17. B. p. 208. Idem etiam potest esse Syndicus. p. 4. c. 17. I. p. 211.
- Scribere debet quotannis bis ad Provincialem, semel ad Generalem. par. 4. c. 17. §. 7. p. 211.
- Collectæ.
- Collectæ. pag. 40
- Collectio.
- Collectio necessaria sibi. E. p. 49. 153. 169. 171. 172. 312. 415. *Duplex, interna & externa*. p. 207. 360. 361.
- Collectio sui perfecta ex D. plicatur. c. 23. §. 5. p. 81.
- Collegia.
- Collegia retribibus dotata habere potest Societas. p. 14. 66. 230. *Vide Confirmatio. Etiam intra cinnas Mendicantium*. p. 83. 163.
- Collegia simul atque constructa, vel dotata fuerint, auctoritate Apostolicâ sunt confirmata. p. 46. 66.
- Collegia sunt ad litteras addiscendas. par. 3. c. 1. §. 27. pag. 126.
- Instituta sunt ad erudiendos juvenes. p. 4. proem. A. p. 135. *Et ut sint Seminarium Societatis*. par. 10. §. 4. pag. 359.
- Ea admittere ad Generalem

lem spectat. par. 4. c. 2. §. 1. p. legiorum etiam in iudicio
140. §. p. 9. c. 3. §. 17. p. 334. defendere. par. 4. cap. 2. C.
Non tamē illa dissolvere po- pag 143.

test sine Congregatione gene- Collegiorum officia qui-
rali. par. 4. c. 2. §. 3. p. 141. §. nam sustinere debeant. p. 4.
c. 11. §. 2. p. 188. §. par. 8. c. 2 c. 6 §. 3. p. 159. §. C.

§. 2. p. 298. §. par. 9. c. 3. §. 5. Collegia nullum donum
p. 328. §. §. 18. p. 335. Po- possunt accipere pro docendo.
test etiam aliquādo hæc dis- p. 4 c. 15. in fine. p. 203.

solutio fieri missis suffragiis Quando petere possunt elee-
per litteras. par. 4. c. 2. A. mosynam, quando nec pete-
p. 141. Iis autem dissolutis re, nec admittere. par. 4. c. 2.
quid faciendum de eorum §. ultimo. p. 145.

bonis. Ibid. In Collegiis quatenus ju-
Collegia habent redditus vandi proximi in spirituali-
propter sustentationem Scho- bus. Vide Proximus.

lasticorum. Exam. c. 1. §. 4. Si non suppeteret copia No-
p. 7. §. p. 4. c. 2. §. 5. p. 143. §. strorū, possunt ali externi ju-
p. 6. c. 2. A. p. 236. venes ad tempus. p. 4. c. 3. B.

In Collegiis accipiendis quæ p. 148. §. c. 9. A. p. 178.
possint admitti obligationes. Collegiorum admittendo- De.
p. 4. c. 2. P. p. 142. §. c. 11. §. rū formula à P. Laynez da-

2. p. 188. §. A. §. p. 9. c. 3. §. ta. Co. 2. p. 157 Alia à quin-
17. p. 334. tã Congregatione edita. Co.

In Collegiis humaniores 5. d. 69. p. 330. Admitti non
litteræ communiter docendæ possunt cum obligatione ad
cum Casibus Conscientiæ. p. Concionatorem, Confessa-
4. c. 7. B. p. 170. rium, vel lectorem Theolo-

Collegiorum regimen est giæ dandum. Con. 1. d. 74. p.
penes Soc. etatem Professam. 57. Quæ consideranda dum
par. 4. cap. 2. §. 5. p. 143. §. postulantiur. Con. 2. d. 8. p.
par. 10 §. 4. p. 359. §. super- 112. Collegii fundatio reie-
intenduntia eorum penes Ge- eta ob alienas cōditiones. Co.
neralem par. 9. cap. 3. §. 3. p. 2. d. 13. p. 116. In admitten-
327. §. cap. 6. §. 12. p. 354. dis adhibenda moderatio.
Et Societatis est bona Col- Con. 2. d. 8. p. 112. §. Con. 3.
d. 17.

d.17.p.177. & d.20.p.179. quàm alere possunt ex redi-

Collegia non solum ubi tibus, vel eleemosynis. Con. Seminaria sunt Nostorum, 2.d.27.p.127. & Con. 7. d. sed alia etiam in quibus stu- 82. p. 462. Ne admittant diatractetur, & scholæ aper- reditus cum onere partem tæ sint, Instituto sunt con- dandi Domui Professæ Co- sentanea. Co.6.d.18.p.353. d.50.pag.447.

De his tamen danda opera, Ad dissolvenda Collegia, ut perficiantur, quo Schola- cum extra Congregationem stici Nostri aliquot in illis, generalem res agitur, jus ha- vel eorum contributione in bent suffragii Provincia, Seminariis ali possint. Ibid. & Assistentes. Con.4. d.23

Collegia inchoata in qui- p.249. Duo etiam antiquis- bus Nostri nec legunt, nec simiciusq; Provincie Pro- Scholasticos alit, ex eleemo- fessi: Secretarius item, & synis vivant, dum fundatio Procurator Generalis. Co.4. perficitur. Co.2.d.71.p.144. d.27.p.252.

Poterunt etiam ex redditibus In Collegiorum multum- vivere arbitrio P. Generalis. dine admittendâ, adhiben- Co.3.d.43.p.191 in melio- da est moderatio; & potius rem formam reducenda in quæ jam admissa sunt robo- quibus studia litterarum randa. Can.6 Co.2.p.17. & omnino non tractentur. Co. Ca 8. Co. 5.p.55. 6.d.18.p.353.

Collegiorum fundando- rum triplex ordo, & quot Collegia eleemosynas ad- alendis sufficere singula de- mittere quæ non possunt. Con. 3.d.25. p. 182. Protectores beant, extra Indicas & Trā- habere possunt, sed sine juris- salpinas regiones. Co.8. Con. dictione. Co.1.d.112.p.81. 5.p.55.

Collegiorum ædificia qua- Collegia non solum ubi lia esse debeant. Con.1.d.113. Seminaria Nostorum sunt, Ibid. Collegium maximum sed etiam alia, in quibus lit- in singulis Provinciis à Ge- terarum studia tractantur. nerali designandum. Con.6. & ubi scholæ ad proximorū d.25. §.2.p.363. utilitatem apertæ sunt, Co-

Collegia plures ne habeāt, stitutionibus, Institutoq; esse con-

consentanea. Can. 6. Con. 6. ma capitulum, ut minimum, pag. 64. triginta. p. 95 Media, sexa-

Curandum ut Collegia ginta. p. 60. Suprema, cen-
mchoata perficiantur, quò nam. Ibid. Indica & Tran-
scholastici aliquot Nostri vel salpina excipiuntur. Ibid.

ibi, vel in aliquibus Semi Collegia. p. 40. Pr.
nariis ex illorum Contri Collegiales.

butione sustentari possint. Quo pacto se habere de- Co.
Can. 6. Con. 6. p. 64. bzant erga suum Rectorem.

Collegia non bene fun- p. 4. c. 10. §. 5. p. 182. & §. 8.
data, quâ ratione susten- pag. 185.

tari, aut retineri possint. Quo pacto in rebus spiri-
Can. 7. Con. 2. p. 18. tualibus. p. 4. c. 4. §. 2. p. 150.

In Collegiis non plures te- Quâ intentione, & dili-
nendi, quàm ali possint ex gentiâ illis studendum. p. 4.
reditibus, vel elemosynis c. 6. §. 2. p. 159.

consuetis. Ca. 12. Co. 2. p. 19. Quibus potissimum studiis

Collegiorum protectionem opera danda. par. 4. c. 5. B.
suscipere possunt amici sine p. 156. & c. 7. B. p. 170. & c.
nomine juridico. Ca. 7. Co. 1. 8. p. 174. & c. 12. B. p. 191.
pag. 4. Collegialibus Romæ in De.

Cum ad dissolutionem electione Generalis præstan-
Domus, vel Collegii, sine da. Co. 1. d. A. 10. p. 19. & d.

Congregatione generali ne- A 16. p. 25. & d. A. 19. p. 27.

cessitas urget, qu rumnam De eorum numero. Con. 1.

sint exquirenda suffragia. d. 73. p. 55. & Con. 2. d. 27 p.

Ca. 4. Co. 4. p. 43. 127 & p. 159. In formulâ

St. Collegia, & Universita- accipiendorum Collegiorum

tes cur admittat Societas. r. per P Laynez.

Rect 1 p. 23. Can. 5. 6. 12. Con. 2. p. 17. Ca.

Or Collegia elemosynas ad- & seq.

mittere quæ possint. v. 14. Colloqui.

Collegiorum Hist ria Ro- Colloqui cum quibus li- Co.

nam mittenda. p. 134. ceat. par. 2. c. 1. 6. 2. p. 108. De

Collegiorum acceptando quibus rebus. Ibid. §. 2. & 3.

rum triplex ratio. p. 93. Infi- & quo pacto. Ibid. B. & p. 7.

- c.4. §.8 p. 280 *Quibus hoc magis committendum.* p. 4. c.6. §.3. p.159. & p.7. c.2. F. §.3. p.269. *Coloni.*
In possessionibus Societatis Co. quid possint. par. 6. cap. 2. F. pag. 241.
- Cum Scholasticis externis qui colloqui debeant, & quo pacto. p.4. c.4. §.6. p.155. *Commentarii.*
Quinam legi possint. p.4. cap.14. §.3. p.199. *An muli legēdi quam in Nostris sunt audire.* p.4. c.6. M p.107
- St. Colloquia Magistrorum cum externis Scholasticis quali. r. 6. Com. inf. p.105. *Commisarii.*
Eorum acta à Generali rescindi possunt. par.9. c.3 § Com. inf. pag. 117. *qualia ultimo.* p.335.
- Scholasticorum Nostrorum cum externis condiscipulis. r.8. Schol. p.151. *Tantam habent potestatem quantam Generalis communicaverit.* par.9. c.3. §.7. pag.329.
- In. Colloquia ad januam refrananda. p.67. præsertim in Scholasticis. p.90. *Commissarios generales in De Congregatione sedere ante Provinciales statuit prima Congregatio.* Con. 1. d. A 12. p.19. *Postea eadem declaravit eorum officium per mortem Generalis expirare, nec suffragium illos habere ad electionem successoris, nisi eligantur.* Co. 1. d.91. & 92. p.67. *Eligi autem posse in Congregatione Provinciae in qua versabuntur.* Ibid.
- Di. Colloquium quam personam suscipiat. c.15. §.6. p.61. *Commisarii ad visitandas tantum Provincias mittendi, non autem, qui in remotis Provinciis continentur habeant officium, in posterum constituendi.* Co. 2. d.11. p.115.
- Fieri potest in principio, etiā & medio. c.15. §.5. p.61. *Colloqui proprius locus in fine cujuslibet exercitii.* Ibid.
- Ibid. Colloquia cum Deo & sanctis majorem requirunt reverentiam, quam meditatio. c.15. §.7. p.61. *Aptissima quæ varia sunt pro vario affectu.* §.5. Ibid. *Plura in Repetitionibus fiunt, quia major affectus.* c.15 §.2. p.59.
- E.G. Colloquia spiritalia. p.360. 413. 415.

p. 115. *Expirant in Europâ fessis inferiores Præpositi fa-*
per ebitum Generalis. Co. 2. cultates Societatis sibi con-
d. A. 20. p. 102. & Con. 4. cessas à Generali, de hujus
d. 3. p. 238. licentiâ. p. 77. Imo & non

Commissarii ad visitan- *Professis. p. 144.*
das Provincias tertio vel Communicatio gratiarum
quarto quoque anno, vel Societati conceditur, tum
quando Generali videbitur, Mendicantium, æquè prin-
mittendi sunt. Can. 35. Con. cipaliter. p. 119. tum aliorum
2. p. 28. omnium Ordinum, ac pio-

Commissarii non sunt of- *rum lectorum, & persona-*
ficiales ordinarii, & eorum rum. p. 143. 144.

potestas in Europâ per Gene- *Communicatio Constitu-*
ralis mortem expirat. Can. tionis Gregorii XIV. probi-
33. Con. 1. p. 10. & Con. 35. betur etiam iis qui sua pri-
Congr. 2. p. 28. & Con. 23. vilegia cum Societate com-
Con. 4. p. 50. municant. p. 289.

Commissarii non habent Communicatio gratia-Pr.
suffragium in electione Ge- *rum. p. 41.*

neralis, nisi ab aliquâ Pro- *Communio.*

vinciâ eligantur. Can. 33. *A Nostis saltem octavo Co.*
Con. 1. p. 10. quoque die sumenda. Exam.

Commorari. c. 4. §. 25. p. 34. & p. 3. c. 1. §.

Bu. Commorari, & conversa- *11. p. 114. & p. 4. c. 4. §. 3. p.*
ti licet Sociis in terris excom- 151. Neq; differenda sine cau-
municatorum, infidelium, sã, & licentiâ. par. 4. c. 4. B.
& hæreticorum de Præpositi p. 151. & p. 6. c. 3. §. 2. p. 248.
licentiâ. p. 44. Sæpius autem non nisi neces-

Communicare, Com- *sitatis causâ potius quàm*
municatio. devotionis. p. 4. c. 4. B. p. 151.

Communicare potest Ge- *possumus eam dare etiã ex-*
neralis Sociis gratias à Pau- ternis. par. 7. c. 4. §. 5. & D.
lo III. concessas. p. 52. Imo & pag. 278.

omnes tum Societatis, tum Vide Eucharistia. Re.

aliarum Religionum. p. 144. Communio infra hebdo- Or.

Communicare possunt Pro- *madam quatenus externis*

D per-

- permittenda. pag. 20. apud se habeat. p. 9. c. 6. §. 3.
- In. *Communione frequen-* pag. 347.
- tia in Ecclesiis nostris. p. 19. *Quæ Confessarij.* p. 4. c. 8
- Di. *Ad Communionem quo-* D. G. p. 175. 177.
- modo quis post Confessionem *Quæ Concionatores.* p. 4.
- generalem disponendus. cap. c. 8. B. F. p. 174. 177.
17. §. 2. p. 66. *Compendii privilegiorum* Or.
- Communione usus post* usus, & impressio. p. 18.
- exercitia octavo quoque die* Compositio.
- habendus.* c. 40. §. 4. p. 127. *De compositionibus eo-*
- Commutatio. rum qui humanioribus li.
- Bu. *Commutando vota omnia,* teris dant operam. par. 4. c. 6
- quinque exceptis, facultas. p. §. 12. 13. p. 165. & c. 13. A
26. *Vota etiã jurata.* p. 147. & §. 3. p. 193.
- Commutare infirmis So-* *Compositio loci quid su.* B.
- cietatis officium Divinum c. 14. §. 4. p. 57 & c. 35. §. 3.
- in aliud opus, aut orationem* p. 110. *juvat attentionem*
- leviorem potest Generalis per* & *motionem animi.* cap. 14.
- se vel alios.* p. 75. §. 5. p. 58.
- Pr. *Commutatio.* p. 45. *Revocat imaginationem*
- Comœdiæ & Tragœdiæ.* si evagetur Ibid.
- Re. *Vide r.* 58. *Prov.* p. 46. *Commendatur à S. Bo-*
- St. *Sint rarissimæ, sacro ar-* *naventura* Ibid.
- gumento, totæ Latine, sine* *Non diutius fabricanda,*
- habitu muliebri.* r. Rect. 13. *nec vis imaginationi facien-*
- p. 26. *Cavendum ne in his,* *da.* c. 14. §. 7. Ibid.
- aliisq; recitandis fiat jactu-* *In rebus incorporeis qua-*
- ra morum.* r. 14. Ibid. *quæ* *lis sit.* §. 6. Ibid.
- Nostorum sunt in Codi-* *Compromissarii.*
- cem referantur.* r. Rect. 16. *Quando eligendi sint pro-* Co
- pag. 27. *creando Generali.* par. 8. c.
- Comparatio. 6. §. 7. p. 314.
- E. G. *Comparatio sui peioribus* *Quando autẽ ad decidenda*
- damnosa.* p. 139. *negotia.* p. 8. c. 7. §. 3. p. 317.
- Compendium. *Compromissarii quinque* De. Co.
- Co. *Quæ compendia Generalis ad Generalem eligendum*
- post

post tentata scrutinia creandi. Co. 1. d. A. 17. p. 25. & Co. 2. d. A. 25. p. 104.

Compromissarii in Congregatione Provinciali quomodò, & inter quos suffragia ferant. Con. 6. d. 19. §. 4. p. 358. eligi debent ex praesentibus. ibid. §. 5.

Fo. Compromissarii in electione Generalis. p. 27. In Congregatione Provinciae. p. 67.

Concertationes.

St. Privatae inter Condiscipulos singularum Classium inferiorum magnificiendae. r. 31. Com. infer. p. 113. quales esse debeant, & qui quibus Committendi. Ibid. praemia victoribus proponantur. ibid. quibus de rebus esse poterunt inter aemulos in Rhetoricâ r. Rhet. 12. pag. 125. in Humanitate. r. Hû. 7. p. 133. in primâ Grammaticae. r. 10. p. 139. in mediâ r. 10. p. 144. in infimâ r. 9. p. 149.

Solemniore inter duas classes, hoc est cum proximâ, & quâ ratione. r. 34. Com. inf. p. 114. Praefecto praesentiae. r. Praef. inf. 33. p. 94.

Concilia.

Co. Concilia quando legenda. p. 4. c. 5. B. p. 156.

Conciliorum aliqua pars in scholis praelegi potest. p. 4. c. 14 C. p. 199.

Concilii Tridentini loca Depugnancia cum Societatis privilegiis. Vide post decreta. Con. 3. p. 231. & seqq.

Concilii Tridentini. p. 48. Pr. Concio, Concionari.

Concionatores.

Concionandi ubique facultas etiam in plateis, & non susceptis Ordinibus sacris. p. 25. 250.

Concionari ubi, & quomodò possint semel approbati. p. 147.

Concionari vel legere est Con. universalius bonum quam confessiones audire. p. 7. c. 2. E. p. 267. Est munus speciosum. p. 5. c. 3. B. p. 223.

Concionatores quam supellectilem praeparare debeant. p. 4. c. 8. B. p. 174. & quibus mediis adiuvari. ibid. C. p. 175. Debent linguam vernaculam benè addiscere. p. 4. c. 8. §. 3. p. 174.

In concionibus requiritur doctrina exacta, & modus eâ proponendi. p. 10. §. 3. p. 358. Is autè à scholastico diversus est. p. 4. c. 8. §. 3. p. 174.

Conciones in nostris templis assidue esse debent, nisi aliud

judicet Superior. p.4. c.7. B. quando in plateis habeatur. p.170. & par.7. cap.4. §.6. r.39. Præp. p.81.

pag. 279.

Quando in refectorio. r.

Possunt tamen Nostri concionari etiam in alienis. Ib.

54. Rect. p.104.

§.7. p.280. & in plateis. Ibi.

Designandi quide eâ judicet. r.23. Præf. Eccl. p.177

Concionator juvatur si

Horam non excedat. r.

habeat bonum Correctorem.

24. Præf. Eccl. p.178. & r.

p.4. c.8. C. p.175.

23. Conc. p.201.

In concionibus publicis

Concionari sine approba-

non sunt reprehendendi No-

tione nemo potest. r.6. Com.

stri. p.3. c.1. S. p.121.

pag.25.

Collegii fundatio cum

Præpositus. & Rector ali-

obligatione dandi Conciona-

quando potest. r.48. Præp.

torem non est admittenda.

p.84. & r.69. Rect. p.109.

p.4. c.7. §.3. p.172.

Concionandi modus ob-

Pro Concionibus nihil ac-

servetur à Provinciali, &

ciendum, ne elemosyna

quando ab eo munere No-

quidem. p.6. c.2. §.7. p.241.

stros amovebit. r.98. Prov.

& p.10. §.5. p.360.

pag.57.

Omnes exceptis Coadju-

Quàm frequenter concio-

toribus debent se exercere cõ-

nandum. r.99. Prov. Ibid.

cionibus domesticis. Ex. c.4.

Concionatores Sacerdo-

§.25. p.34. & p.3. c.1. §.21.

tum Regulas diligenter ob-

p.121. & p.4. c.8. C. p.175.

servent. r.1. Con. p.197.

aliquando etiam habenda

Quæ media adhibebunt

concio in mensa p.3. c.1. §.5.

ad animarum salutem. r.2.

p.110. & aliquâ horâ post

Con. Ibid.

prandium. par. 3. cap. 1. §.

Sint ceteris exemplo. r.3.

21. p.121.

Ibid.

Re. In domesticis concionibus

Lectioni sacre Scripturæ

de sui abnegatione crebrò

incumbant. r.4. Ibid.

tractandum. r.18. Sum. p.13.

Quæ illos adjuvabunt ad

Cum in Templo habetur

Concionandum. r.5. Conc.

audienda. r.2. Com. p.24.

p.198.

In Ecclesiâ assidue, ali-

Corrigi optent. r.6. Ibid.

Para-

- Paratos se exhibeant ad Horæ spatium non exce-
pueros instruendos. r. 7. Ib. dant. r. 23. Ibid.
- Volenti alii concionari li- Cum foras mittuntur
benter cedant r. 8. Ib. equum pro sarcinis ne ha-
beat. r. 24. Ibid.
- Utilitatem auditorum cu- In hospitio, victu, viatico,
rent. r. 9. Ibid. quid observare debeant. Ib.
- Quæ cōmendare debeant. Quomodo constituendi.
r. 10. Ibid. & r. 11. p. 199. r. 26. Prov. 38.
- Nullum in particulari re- Concionari possunt Nostri De.
prehendant r. 12. Ibid. etiam ad Ordines non pro-
moti. Con. 2. d. 62. p. 141
- Nec tacite Religiosos r. 13. Concionaturi publicè, ido-
Ibid. nei sint. Ibid.
- Parum confirmata, du- Conciones cum superpel-
bia, & incerta, populo non liceo faciendæ. Co 1. d. 110.
proponant. r. 14. Ibid. p. 80. Stola pro more patriæ
usurpanda. Ibid.
- A Superiore accipiant Concionum initio B. Vir-
modum res populo demun- go salutanda. Ib. Lectiones
tiandi, & c. r. 15. Ibid. Sacre Scripturæ etiam ad
populum sine superpelliceo
faciant. Ib. quod de iis tantum
locis intelligendum, ubi non
est illius usus. Con. 4. d. 10.
pag. 243.
- Facetias & similia fu- Concionatores ut idonei Ca.
giant. r. 16. p. 200. sint, Generalis curare debet.
Can. 27. Con. 2. p. 25.
- Dicenda præmeditabun- Privilegium, ut Nostri
tur. r. 17. Ibid. etiam non Ordinati Concio-
nari possint, retinendum. Ib.
- Arrogantiam & ostenta- In concionibus præmitten-
tionem fugiant, r. 18. Ibid. da salutatio B. Virginis, &
superpellicetum adhibendum.
- Populum movere curent. Quos corporis gestus,
r. 19. Ibid. quemque vocis tenorem scr-
vabunt. r. 22. Ibid. In lectionibus autem sacris,

secundum usum regionis, ut lenta ne diu in docendo retinetur stola. Can. 13. Con. 1. neantur. p. 15.

pag. 6.

St. *Conciones à scholasticis externis toto anno diebus festis audiendæ. r. 3. Cō. inf. p. 104. Et r. Ext. 3. p. 158. bis in hebdomadā in quadragesimā. Ib. hortandi ad has scholasticos superiorum classum r. 3. Com. Sup. p. 37. Ne ob Academiam, aut Congregationē impediatur audire. r. 23. Rect. pag. 28. Et r. 2. acad. Theol. p. 165.*

Or. *Concionatoribus singularitates, Et exemptiones minime concedendæ. p. 15. De iis qui cibis quadragesimalibus vesci non possunt. p. 14.*

In. *Concionatores quæ potissimum sectari, quæ vitare debeant. p. 14. singularitates illis exemptionesq; non facile concedendæ. Ib. de iis qui cibis quadragesimalibus vesci non possunt. Ibid.*

Concionatores futuri in virtutibus stabiliendi. p. 10. describendis aliorum concionibus tempus ne terant. Ib. ad aliorum imitationē quatenus se componēt. p. 13. privato ante studio Scripturæ Et meditationi vacent. p. 14. § 1. qui rariora ostendunt ta-

*Conciones in refectorio quales esse debeant. p. 11. bi-
dui spatium ad eas paran-
das. p. 12. non permittendum
ut immodicè laudentur,
aut carpanur à quibusvis.
Ibid.*

Concionum Præfectus, ejusque officium. p. 11. 12.

Concionatores. p. 118. Et. 204. 261. 265. 295. 405. 421. Et seqq. ut boni evadant. p. 366. Et seqq.

Concionandi talentum.

Vide Talentum.

Conclusiones.

Conclusionum in quaris St.

disputatione numerus ac ratio. r. Præf. 14. p. 32. Et 24. p. 35. omnes à Magistro corrigantur. r. Bid. 4. p. 157. à Præfecto recognoscendæ. Ibid. Et r. 4. Com. Sup. p. 38. qui nihil ex iis immutet in scio Magistro, Et Rectore. r.

18. Præf. p. 33. Academicorum recognoscit Magister, ac Præfectus Academiæ. r. 11. acad. The. p. 168. Metaphysicus unam Ethicæ interserat philosophicis. r. Mor. 4. p. 81.

Responsurus conclusionem confirmet initio. r. Præf. 15. p. 33. quinam ex philosophis

eam confirmabit in men- multitudinem, vel si quis ab
struis. r. Phil. 17. p. 79. alio melius juvetur. lb. § 1.

Generalium actuum Theo- Debet autem esse à Superio-
logicæ communes esse, & re assignatus. lbid. § par. 6.
imprimi possunt. r. Præf. 10. c. 3. §. 2. p. 248.

p. 32 unus Theologus subfi- Ei tota conscientia ape-
nem studiorum, aliter sub rienda p. 3. c. 1. §. 12. p. 115.
initium potest eas defende- & Q. p. 120. & poenitentia.
re. r. Præf. 11. lbid. p. 3. c. 2. §. 5. p. 130. Et qui

Casuum conclusiones Sabba- alii confessus esset, debet
tho habeatur. r. 6. Cas. p. 72. eidem conscientiam aperire.

Concordia. p. 3. c. 1. Q. p. 120.

G. Concordia omnium causa Confessarii Nostrorum de-
bonorum; malorum discor- bent scire casus à Superiore
dia. p. 180, 181. & c. reservatos. par. 3. cap. 1. §. 11.

Conferentiæ. pag. 114.

In. Conferentiæ casuum. p. 26. Cum facultate Superioris
105. De modo iuvandi possunt poenitentis appro-
proximos. p. 27. bare. Exam. c. 1. C. p. 8. Et si

Confessarius, Confessio. dubitent ad Superiorem re-

Confessiones quorumcunque mittere. par. 3. c. 2. §. 5. p. 130
Bu. audiendi facultas. p. 25. Docendi sunt Nostri cum

Etiā non habentiū à suis fructu confiteri par. 3. cap. 1.
Curatis licentiam. p. 26. 48. §. 20. p. 120.

Confessiones audiri quo- Confessio generalis fa-
modò possunt semel approba- cienda in primâ probatione.
ti p. 147. Exa. c. 4. §. 41. p. 42. & p. 1.

Co. Confessio à Nostreis debet fieri c. 4. §. 6. p. 86. Nisi quis ante
actavo quoque die. Ex. c. 4. fecisset alicui ex Nostreis.
§. 25. p. 34. & p. 3. c. 1. §. 11. p. Exam. c. 4. §. 41. p. 42.
114. & p. 4. c. 4. §. 3. p. 151. potest etiam differri. par. 1.
alioquin subrahendus cibus. cap. 4. §. 6. pag. 86.

p. 3. c. 1. Q. p. 120. Confessio generalis seme-

Confessarius unus esse de- stris. Exam. c. 4. §. 41. p. 42.
bet Nostrorum omnium. p. 3. Professorum & Coadiutorum
cap. 1. §. 11. p. 114. nisi propter annua. p. 6. c. 1. §. 2.

Confessarii munus magis stabilem habeat. r. 6. Sum
particulare est quàm Con- p.9 & r.3. Com.p.24.
cionatoris. p.7 c.2. E.p.268. Proprio Conscientia ape-

lucare proximos confessio- rienda, si quis alteri confes-
nibus est maxime Instituti sus fuerit. r.7. Sum.p.9.

nostri. p.4. Proem. A.p.134. Et poenitentiae detegende
& p.5.c.3.B. p.223. & p.7. r.48. Sum.p.23.
c.4. §.5. p.278. Non desint Confessarii in

Quibusnam rebus conve- Ecclesiâ, nec ad externos au-
niat instructum esse confes- diendos. r.40. Præp.p.82.
sarium. p.4.c.8.D.p.176. Eorum Constitutio. r.26.

Ad generalem pertinet Prov.p.38. & r.8. Præp.p.
constituere Confessarios. p.9. 74 & r.7. Rect.p.93.
c.3. §.9. p.331. Maturioris sunt ætatis, &

Confessarii designandi sunt privilegiis moderatè utan-
à Superiore. par.7. c.4. §.5. tur. r.100. Prov.p.57.
pag.278. Confessio generalis facien-

Coadiutorum spiritua- da in Societatis ingressu, de-
lium magis proprium est au- inde sexto quoque mense. r.
dire Confessiones. Exam.c.6. 5. Sum.p.8.

§.2. p.50. Et à Professis & Coadi-
Confessarius Concionato- toribus formatis semel in
ri in Missionibus jungendus. anno. r.5. Sum.p.9.

p.7.c.2.F.p.269. Particularis, à non Sa-
Audire Confessiones est cerdotibus, octavo quoque ac
unum ex experimentis. Ex. statuto die. r.3. Com. p.24.

c.4. §.15. p.30. Ad eam proximus exci-
Pro Confessionibus nihil tandus à Nostis. r.42. Com.
accipiendum. par.6.c.2. §.7. pag.30.

pag.241. Confessiones Religiosarum
Quæ eruditio possit suffi- aliquando audiri à Nostis
cere Confessariis externis. possunt. r.47. Præp.p.83.

p.4.c.13. E.p.196. Confessarii, ut idonei sint De-
Re. Confessarius unus sit om- curare debet Generalis. Co.
nium Nostriorum, si fieri po- 2.d.62.p.141.

test. sin minus, quisque sutim Can.27. Con.2.p.25. Ca.
Confes-

St. Confessio discipulorum à dò, & à quo petentibus con-
Præfecto curetur diligenter. cedendi. p. 72. Eorum in-
r. 46. Præf. inf. p. 97. singu- structio Principibus osten-
lis fiat mensibus. r. 9. Com. denda. Ibid.

inf. p. 106. & r. 3. Ext. p. 158. Confessarii Nostrorum Con-
discipuli Confessario nomen sultores non sint. p. 11. Quo-
tradant in schedulâ r. 9. modò in casibus reservatis
Com. inf. p. 106. gerere se debeant. p. 44. & c.

Nihil literariæ exercita- Confessarii Superiorum
tionis ob Confessionem deper- cum illis dispensant. p. 17.
datur. r. 42. Com. inf. p. 116. Eos absolvere possunt à re-
ideo singuli, aut bini, redeñ- servatis. p. 52.

tibus aliis; ordine submit- Confessarius. p. 49. Pr.
tantur. Ib. hortemur Magi- Confessarii maturi sint In.
stri ad eam sæpè & ritè ob- moribus. p. 15. affici ad suum
eundam. r. 5. Com. inf. p. 105 munus debent, & tenuiores
etiam Superiorum classium libenter audire. p. 22. spiri-
r. 3. Com. sup. p. 37. tum ac æelum quomodò ex-
citabunt. ib. Oitum quâ ra-
tionem vitabunt. p. 23. in mu-
lierum confessionibus obser-
vare quæ debeant. p. 16. 17.
18. earum, ac præsertim pau-
perum familiaritatem ca-
veant p. 86. Communionem
intra hebdomadam ne con-
cedant. p. 19. Ad Ecclesiam
intempestivè ne accedant. p.
86. poenitentes suos aliis cõ-
fiteri ne ægrè ferant. p. 87.
notitiâ per confessionem ha-
bitâ uti caveant. p. 30. ab-
Communionem concedere. solvere à censuris quâ formâ
pag. 20. debeât. p. 23. ad tempus in-
terdum mutandi sunt. p. 22.
in Templo si fieri potest quo-
tidie

Confessarii plures, & in-
terdum extraordinarii ex-
ternis scholasticis assignen-
tur. r. Prov. 31. p. 18. 19. iẽ-
pestivè adsint in Templo. r.
46. Præf. inf. p. 97. schedu-
las recipiant nominum. r. 9.
Com. inf. p. 106.

Or. Confessarius Societatis no-
titiâ per confessionem habita
uti non licet. p. 21. 46. Nec
ad usus proprios quidquam
accipere. p. 39. Nec ordina-
riam infra hebdomadam
Communionem concedere.
pag. 20.

Confessariis Principum
observanda. p. 66. Quomo-

tidie aliqui præstò sint. p. 23. *collocanda.* p. 86.

Di. *Confessarius stabilis post Confirmatio.*
exercitia, quasi dux eligen- *Confirmantur Constitutio. Ba.*
bus. c. 40. §. 4. p. 127. *nes factæ, ac faciendæ.* p. 22.

Confessio generalis valde Confirmatio, & prima
confert ad reformationem Institutio Societatis pro na-
vitiæ. cap. 10. §. 9. p. 47. *eius mero sexaginta personarum*
gratiâ quidam exercitia su- *tâtum.* p. 16. *Item absq; nu-*
scipiunt. c. 9. §. 2. p. 37. *eius meri restrictione.* p. 22
utilitates. c. 16. §. 2. p. 63. *Confirmatio tam Insti-*

Adeam quæ sit adhiben- *tuti, quàm privilegiorum,*
da diligentia. c. 16. §. 3. p. 64. *& gratiarum omnium So-*

Eam facturus non om- *cietatis.* p. 69. 73.

nem intermittat meditatio- *Plenior.* p. 220. *Plenissi-*
nem. c. 16. §. 1. p. 63. *ma, in quâ confirmantur*

Ferè non expedit fieri cum Institutum, Privilegia, &
eo, qui tradit exercitia. c. 16. *Constitutiones Societatis.* p.
 §. 5. p. 64. 235. *nempe Finis, Media.*

Facienda in fine primæ p. 224. *Longa Probatio. Bi-*
hebdomadæ. c. 10. §. 9. p. 47. *niium Novitiatus. Tria sub-*
 & c. 16. §. 1. p. 63. *stantialia Vota simplicia.*

Iuvanda aliquo directo- *Gradus Scholarium approba-*
rio. c. 16. §. 3. p. 64. *quædoque torum, & Coadiutorum tempo-*
Summâ Navarri. c. 16. §. 4. *ralium non formatorum.* p. 225.

p. 64. *postea parabola filii Formatorum itidem. Tertius*
prodigi versanda. c. 17. §. 2. *Probationis annus.* p. 226.

p. 66. *Vno die vacetur ab in-* *Gradus professorum quatuor*
tenso studio orandi. Ibid. *votorum. Professio trium voto-*

Confessionis usus octavo *rum. Gradus Coadiutorum spi-*
quoque die post exercitia in- *ritualium formatorum.* p. 227.

eundus. c. 40. §. 4. p. 127. *horumq; paupertas. Quartum*

E. G. *Confessarii.* p. 118. 204. & *Votum solenne. Vota quinque*
seqq. 291. Vide Sacerdotes. *simplicia quæ Professio emit-*

Confessionale. *tunt.* p. 228. *Pœnæ Apostasia,*

Pr. *Confessionale.* p. 52. *& Excommunicationis. Ea-*

In. *Confessionalia quomodo* *rumq; absolutionis reservatio.*

p.229. Vna omnium viven- per his, declarationes, vel
di & obediendi ratio. Domo- glossas facere, legere, docere,
rum probationis, & Collegio- aliis tradere, vel apud se reti-
rum facultas possidendi bona. nere, vel et in dubiū revoca-
Domorum Professorum, & re. p.237.238. Sicq; iudicari,
personarum omnium cuius- ac Ordinarios omnes litteras
cumq; gradus in Societate vi- huiusmodi Gregorii obser-
vatum paupertas. Novitio- vari facere debere. p. 239.
rum item promissio de distri- Confirmatio Constitutio-
buendis in opera pia bonis. nis Gregorii XIII. p. 275.
Declaratur etiā eos, qui ex- Confirmatio Constitutio-
pleto Novitiatus biennio tria num, Privilegiorum, atque
substantialia Societatis Vota Immunitatum omnium So-
simplicia emisere, verè ac cietatis. p. 280.
propriè Religiosos esse. p.230. Nova Instituti, Constitu-
qui si à Societate deficiāt, ex- tionum, Privilegiorum, Or-
cōmunicationis alijsq; apo- dinationum, & Decretorum
statutum poenis subjacet. p. confirmatio Pauli V. p.305.
231. quod tria huiusmodi Confirmatio. p. 52. Pr.
vota etsi simplicia, verè sint Confiteri.
Religionis substantialia vota. Confiteri non nisi deputatis Bu-
Illaq; emittētes, verè ac pro- per Superiorem possunt socii, nō
priè sint Religiosi p.236. Con- obstāte quocūque privilegio.
ceditur pr. eterea nova exē- p.41. Etiā Cruciatæ. p.145.
ptio. Poenarū apostatarū in- Conformitas.
novatio. Absolutionis earū- Conformitas, & mutua Re-
dē reservatio. Novum impe- unio diligentissimè curanda.
dimentum, matrimonium r. 42. Sum. p. 20.
dirimens. Præcipitur sub ex- Confraternitates.
cōmunicationis, & alijs gra- Quomodo cum eis agen-
vissimis poenis, eo ipso incur- dum. r. 103. Prov. p. 58.
rēndis, ne quis audeat Socie- Confraternitates in Mis- In-
tatis Institutum, Constitutio- sionibus inchoandæ vel pro-
nes, vel ipsā Gregorianā, aut movendæ. p. 64.
aliquid ex his, quovis quæsi- Congregatio.
to colore, impugnare, aut su- Congregatio, seu concilium Bu-
quale

quale in gravioribus, quale de Generali ab Assistentibus.
 item in levioribus esse de par. 9. c. 5. §. 4. p. 341. vel ab
 beat. p. 10. 62. ipsis Provincialibus inter se

Congregationes coactæ de Ibid.

his tantummodo agunt, quæ Ad eam Professarii tam
 in Congregationum genera- 4. volorum vocantur p. 8.
 lium decretis tractanda c. 3. §. 1. p. 300. Ex ipsis qui
 permittuntur. p. 280. excusentur. ibid. Aliquando

Pr Congregationes Societa- vocantur aliqui Professarii
 tis. p. 53. trium, vel Coadiutores. ibid.

Congregatio Generalis. A. §. c. 6. B. p. 309. §. cap 7.

Co. Non expedit ut certis tem- A. pag. 316.
 poribus, nec crebro fiat. p. 8. Ad eam quot ex singulis
 c. 2. §. 1. p. 297. §. c. 4. §. 2. Provincius venire debeant.
 p. 304. §. p. 9. c. 1. C. p. 321. p. 8. c. 3. §. 1. p. 300.

In eâ fit unio personalis Absentes non possunt sus-
 Societatis. p. 8. c. 1. §. 1. p. fragium mittere, sed tantum
 283. §. c. 2. §. 1. p. 297. sententiam suam. p. 8. c. 3. C.

Locus ordinariè est curia pag. 302.

Pontificis, nisi alius eliga- Tempus præscribere ad
 tur. p. 8. c. 5. §. 1. p. 305. Generalem pertinet, si ipse

Causæ Congregationis co- vocat. p. 8. c. 5. §. 2. p. 305. Si
 gendæ sūt, ad tractandas res Vicarius propter electio-
 magni momenti. p. 8. c. 4. §. nem, est quinque vel sex
 2. p. 304. vel ad deponendum mensum. Ibid.

Generalem. par. 9. c. 5. §. 4. Orandum pro iis qui ad
 p. 341. ut plurimum tamen eam veniunt. p. 8. c. 5. §. 3. §
 erit ad electionem Genera- 4. p. 306. §. pro bono ejus
 lis. p. 8. c. 2. §. 1. p. 297. §. p. successu. c. 7. §. 1. p. 315.

9. c. 1. C. p. 321. Quo ordine sedendum, §

Ad electionem Generalis sententiæ dicendæ. par. 8. c.
 in locum demortui, cogitur à 7. A. p. 316.

Vicario. p. 8. c. 4. §. 1. p. 303. Quando includendi Con-
 Ob negotia ab ipso Generali. gregati, §. ceteri ritus in
 §. 2. p. 304. §. p. 9. c. 3. §. 12. Congregatione servandi. p. 8.
 p. 333. Ad judicandum vero c. 6. toto. p. 307.

Post electionem Generalis possunt præter ordinarios, tractanda negotia sed gra- quando Generali, aut Vica-
 via tantum. p. 8. c. 4. §. 2. p. rio videbitur, unus aut duo
 304 nepe perpetua, & ma- ex singulis Provinciis. Co. 2.
 gni momenti. p. 4. c. 2. §. 3. p. d. 2. p. 107. iiq; à Congr. Pro-
 141. tractanda autem vinciæ ad plura medietate
 quam expeditissime. par. 8. c. suffragia eligendi. Con. 4. d.
 7. §. 1. p. 315. & quomodo. 35. p. 257. Ordo sedendi &
 ibid. §. 2. pag. 316. sententias dicendi in Congre-

Ad Generalem pertinet gatione Generali. Con. 1. d.
 dirigere Congregationem. p. A. 10. p. 19. Con. 1. d. 2. p.
 9. c. 3. §. 12. p. 333. Est ta- 28 Con. 2. d. 87. p. 149. Vno
 men hæc supra Generalem. die res proponendæ & sequē-
 p. 10. §. 8. p. 363. ti tractandæ. Co. 1. d. A. 3. p.

Quomodo promulganda 8. quod de rebus gravioribus
 ejus Decreta. par. 8. c. 7. C. p. intelligendum. Con. 1. d. 4. p.
 318. Ejus Decreta valent 29. & Con. 2. d. A. 8. p. 98.
 etiam Generali mortuo, sub Congr. Generalis solvi non
 quo facta sunt. par. 8. c. 7. C. potest solius Præpositi arbi-
 p. 318. Possunt tamen revo- trio. Co. 1. d. 145. p. 93. Cong.
 cari ab aliâ Congr. Genera- Generalium acta Provinciis
 li. Ibid. communicari non est necesse.

De. Ea statim temporibus non Co. 6. d. 27. §. 3. p. 370. De-
 cogenda. Co. 2. d. 19. p. 120. creta communicari possunt.
 & Co. 4. d. 7. p. 241. & Co. ib. & typis mandari. Con. 7.
 5. d. 30. p. 292. & Co. 7. d. 9. d. 6. p. 409.

p. 410. Ejus locus ad Gene- Formula eligendi Gene-
 ralem eligendum Curia Põ- ralem à tertiâ Congr. appro-
 pificis. Con. 9. d. 35. §. 21. p. bata. p. 195.

387. Ante electionē tractat Ei nullum certum tem- Ca.
 tantum pertinentia ad ele- pus: sed in Congr. Procura-
 ctionem. Con. 1. d. A. 3. p. 8. torū tertio quoque anno sta-
 Co. 2. d. A. 7. p. 97. & solos tuendum an cogi debeat. ca.
 admittit Electores. Con. 1. d. 29. Co. 2. p. 26. In quâ Pro-
 A. 3. p. 8. Ad negotia post e- curatores & Assistentes ha-
 lectionem tractanda, venire bent suffragium cum P. Ge-
 nera-

nerali, qui duo suffragia habet. Ibid. *pag. 37. quo ordine proponenda. p. 38. De sub-*

Qui ad eam cum Provincia- *stantialibus Instituti agere*
ciali venturi sunt, eligendi *non potest. p. 39. 40. De im-*
di semper à Congr. Provin- *mutandis, abrogandisque*
ciali. Ca. 17. Con. 4. p. 47. *Constitutionibus agere, &*

Fo. Congr. Gen. quatuor in *decernere quatenus possit.*
casibus cogenda. p. 5. 32. 33. *pag. 40. 41. Graviora uno*
& in aliis rebus, arbitrio *die proponenda, altero confi-*
Generalis. p. 6. Ad electio- *cienda. p. 39. De graviori-*
nem Generalis cogenda in *bus ad plura medietate suf-*
Curia Pontificis. p. 7. *fragia decernit, de ceteris ad*

Ante elect. Inchoari po- *plura. p. 40. Immiscere se*
test cum duæ tertiæ partes *illi non debent, qui ex ea non*
electorum convenerunt. p. 7. *sunt. p. 38. In dicendis sen-*
Qui in ea suffragii jus ha- *tentiis, quæ ratio tenenda.*
beant. ib. quo ordine sedeant. *pag. 41.*

p. 8. Nihil proponendum ad *Intercessionem quot, & quo-*
electionem non spectās. p. 12 *modò admittat. p. 42. Dissol-*
condere Decreta non potest. *vi non debet sine consensu*
ibid. Graviora uno die pro- *ipsius Congregationis p. 43.*
ponit, altero decedit. ib. quo- *Congregatio Provin-*
modò in ambientes proce- *cialis.*

dat. p. 13. quomodò in ca- *Est cogenda ante Genera-*
piendis Informationibus de *lem p. 8. c. 3. §. 1. p. 300. &*
futuro Generali. p. 17. 18. *c. 5. §. 3. p. 306. & p. 9. c. 5*
19. 20. quomodò in ipsâ ele- *§. 4. p. 341. Provincialis est*
ctione. p. 22. &c. quid agere *eam convocare. p. 8. c. 5. §. 3.*
debeat, si absente elegerit. p. *p. 306 In eâ conveniunt, &*
29. quid si Generalis paulò *suffragium habent Profes-*
post electionē decedat. p. 30. *si + votorum. par. 8. c. 3. §. 1.*

Post Electionem. Quæ *p. 300. Rectores item, &*
in Congr. tractanda. p. 35. *Procurat. res. Ibid.*
qui ad eam præter Electores *In eâ eliguntur, qui ad*
vocandi, & quo loco. p. 36. *Co. Gener. venire debeant. p.*
seligenda, quæ tractem De- *8. c. 3. §. 3. p. 300. &c. 5. §. 3.*
p. 306.

p. 306. item qui ad Præposi- peditis ne veniant, quinam
 tum Generalem tertio quo- subrogandi. Con. 7. d. 63. p.
 que anno. p. 8. c. 2. B. p. 297. 452. Si quis ante electio-
 Cogenda tertio quoque an- nem abesse cogatur. Con. 6. d.
 no ad eligendum Procurato- 25. §. 15. p. 367. & Con. 7.
 rem. Con. 2. d. 67. p. 143. & d. 61. pag. 452.
 quandoquæq; futura est Cōgr. Electio intra quadriduum
 Gener., ut eligantur in illâ inclusivè facienda. Con. 7. d.
 suffragium habituri. ibid. & 47. p. 446. Eligi potest in
 Con. 4. d. 37. p. 258. & d. 39. Procuratorem absens, si est
 p. 260. Congregandorum in Provinciâ; ad Cong. Gen.
 numerus contractus & de- mittendus, etiam qui extra
 finitus. Con. 5. d. 24. p. 288. Provinciam Co. 6. d. 25. §. 9.
 & d. 38. pag. 297. & d. 60. p. 365. Absentes electi,
 p. 325. & d. 81. p. 337. Su- quando ad Congregationem
 pra numerum admittendi vocandi. Con. 7. d. 62. p. 452
 Professi, post indictam Con- Electorum impedimenta
 gregationem Provinciæ ap- quandonam audienda. Co.
 plicati. Con. 6. d. 19. §. 2. p. 6. d. 35. §. 10. pag. 384. &
 357. qui Provinciales in eâ Con. 7. d. 49. pag. 447.
 Provinciâ fuerunt, si alio- Impeditis qui substituendi.
 qui numero excludantur. Congr. 7. d. 63. pag. 452.
 Con. 7. d. 2. p. 404. Professi Congr. Prov. auctoritas ma-
 aliarum Provinciarum. Co. jer non tribuenda. Con. 5. d. 32
 7. d. 57. p. 451. & d. 67. 68. p. 293. Secreti præceptum
 69. p. 453. 454. Romæ item imponere potest Provincia-
 lii, qui universæ Societati lis. Con. 6. d. 25. §. 8. p. 365.
 operam navant Co. 6. d. 25. Legenda initio responsa Ge-
 §. 10. p. 365. & aliquando neralis ad præcedentiẽ Cong.
 Secretarius. §. 12. ib. p. 366. Co. 6. d. 19. §. 5. p. 358. De
 De impedimentis convo- cogenda Congr. Gen. secretis
 candorum judicat Provin- suffragiis ne agant. Con. 6. d.
 cialis, ubi commodius ei vi- 22. p. 360. & Con. 7. d. 11.
 sum fuerit. Con. 7. d. 48. p. 411. Rationes utrimque
 p. 447. Ejus standum judi- allata, quomodo seligenda.
 cio. Con. 7. d. 53. p. 448. Im- Con. 6. d. 26. §. 2. pag. 368.
 Acta

*Acta quomodo scribi, & Ad plura suffragia de omni-
que Romam mitti oporteat. bus definit. ibid.*

Co. 6. d. 25. §. 16. p. 367 quomodo sigillanda. §. 17. ibid. Congregatio Pro-
torum

*Formula Congregationis Habenda tertio quoque De
Provinc. in tertiâ approba- anno, ut deliberent an cogē-
ta. Co. 3. d. 33. p. 186. da sit Congregatio Gen. Co.*

*Ca. Congr. Prov. nulla alia po- 2. d. 19. p. 121. quādo debeāt
testas concedenda extra for- cogendam decernere. Co. 6.
mulam. Ca. 15. Co. 5. p. 59. d. 26. §. 5. p. 369. An jurare*

*In eâ Congregandorum nu- de fidelitate debeant Con. 5.
merus definitus. Ca. 16. Co. d. 60. p. 325. In eâ qui ha-*

*5. p. 59. Ei de tollendis aut beant suffragium. Con. 2. d.
mutandis Constitutionibus 19. p. 121. Informatio peten-*

*vel Decretis quatenus liceat da potissimum à Generali.
proponere Cong. Generali. Co. 6. d. 35. §. 14. p. 385.*

Ca. 4. Co. 6. p. 63. manifestare propria suffra-

*Fo. Ea sex in casibus convo- gia temere non debēt. Co. 6. d.
cāda. p. 50. Non durat ultra 26. §. 4. p. 368. Duæ tertie*

*10. aut 12. dies. p. 53. quibus suffragiorum esse debēt, cum
in eâ suffragii jus. ibid. Con- dissēiunt à majori parte*

*gregandorum numerus. p. Cong. Prov. Con. 5. d. 60. p.
54. qui ultra admittendi. p. 325. & Con. 6. d. 26. §. 1. p.*

*55. quis ordo concessus. p. 60 368. Nō sum necessaria, sed
quæ agēda ante electionem sufficiunt plura medietate.*

*mittendorum. ibid. quomodo Co. 7. d. 10. p. 411. Cū de-
in electione procedendum. p. cernunt cogendam, intra*

*66. In rebus tractādis quam sesquiannum arbitrio Ge-
habeat potestatem. p. 75. De neralis cogenda intelligitur.*

*substantialibus Instituti, etiā Con. 6. d. 26. §. 3. p. 368. &
re dubiā, ne agat. p. 75. Co. 7. d. 71. p. 455.*

*76. De mutādis Co. vel Dec. Ea tertio quoque anno Fo.
quatenus agere possit. p. 78. apud Generalem cogenda. p.*

*Ordo & qualitas rerum in 82. Inchoari potest quando
eâ tractandarum. p. 78. 79. duæ tertie partes convene-*

*sententias dicēdi ratio. p. 80. runt. pag. 83. Ordo in eâ se-
dendi*

- endi & dicendi. Ibi. Qu- nerali conceditur. p. 259.
triduum ad informationes. Congregatio B. Virginis St.
p. 84. Ibid. Ad plura medie- ex Romano Collegio in alia
tate suffragia decernit an propaganda r. 23 Rect. p. 28
cogenda sit Congr. Gen. p. Tempore Concionis, ne
85. Si cogendam decernat, Congregationis; tempore
intra sesquiannum à Gene- Congregationis, ne Acade-
rali convocari debet p. 86. mie exercitationibus, nec
Congregatio ad eligen- privatis colloquiis distine-
dum Vicarium. antur discipuli. Ibid. & r. 5.
Co. Fii mortuo Generali. p. 8. Præf. Acad. p. 165.
c. 4. A. p. 303. Consanguinei.
Fo. In eâ electores esse debent, Diligendi sunt affectu spi- Co.
minimum septem, nec plures rituali. Exa. c. 4. §. 7. p. 27.
40. p. 89. 90. Quis eam con- Communicatio cum eis
vocet. p. 90. quis præsideat. verbo vel scripto turbat qui-
Ibid. ordo sedendi & dicendi. etem. Exa. c. 4. §. 6. p. 26.
Ibid. quæ ante electionem Non alloquendi à Novi-
agenda. p. 91. Biduum ad tiis, nisi aliquo præsentep. 3.
informationes quando in- c. 1. B. p. 108.
choandum. Ibid. quomodo In examinandis ad So-
contra ambientes proceden- cietatem consanguineis vi-
dum. p. 92. quomodo in ipsâ tandus affectus inordina-
electione. p. 93. tus. p. 1. c. 1. §. 4. p. 68.
Congregationes sæcu- Si in necessitate sint, stan-
larium. dum iudicio Societatis quã-
Co. Quomodo in nostris Do- tum ad eos sublevandos:
mibus, vel Collegiis tolerari Ex. c. 3. §. 3. p. 18.
possint. p. 7. c. 4. G. p. 281. Non debent iis bona di-
Re. Statuta iis condere sine stribui. Exam c. 4. §. 2. p. 24
facultate Superioris non li- Nisi ipsi quoque sint paupe-
cet. r. 22. Missio. p. 208. res. §. 3. Ibid. & hoc ex judi-
Congregationes B Vir- cio duorum vel trium. Ibid.
ginis. & p. 3 c. 1. G. p. 112. quo-
Ba. Congregationes Annun- rum aliqui possunt esse ex-
ciatæ erigendi facultas Ge- terni. Exam. c. 4. A. p. 29.
E Consan-

- Re. *Consanguinei, & amici* *Necessitas, & modus red-*
quomodo à Nobilitate alloquē- *dendi.* p. 145.
di. r. 52. Mag. Nov. p. 133. *Defectus tunc aperiendi*
Conscientia. *ibid.*
- Co. *Quotidie examinanda.* p. *Quatuordecim capitula re-*
3. c. 1. §. 11. p. 114. & quidem *rum de quibus ejus ratio*
bis. p. 4. c. 4. §. 3. p. 151. *reddi debeat.* p. 146. 14
Professi, & Coadiutores, *Modus accipiendi con-*
singulis annis tenentur red- *scientiæ rationem.* r. 131
dere rationem Conscientiæ; *Prov. pag. 65.*
reliqui autem singulis sex *Conscientiæ aperienda ratio*
mensibus. Exam. c. 4. §. 38. *tio, & praxis Præposito Ge-*
& 40. p. 41. & p. 6. c. 1. §. 2. *nerali commissa. Con. 4. d.*
p. 235. Imo utrique quoties *40. p. 260.*
Superior velit. Exam. c. 4. *Conscientiæ ratio quæ se-*
§. 40. p. 41 & par. 4. c. 10. §. *creti curâ excipienda p. 15.*
5. p. 182. *Conscientiæ ratio quo pa-*
Generalis debet cognosce- *cto exigenda p. 55. ejus & Co-*
re Conscientias suorum, & fessionis generalis discrimen.
maximè quibus majora *p. 69. Cogendi non sunt No-*
munera committit. par. 9. c. *stri ut extra confessionem*
3. §. 19. p. 335. *eam reddant. pag. 70 ejus*
De patefaciendâ conscien- *usus & necessitas in exhor-*
tiâ. Vide Superiores. *tationibus inculcanda. ibid.*
Quis fructus inde oriatur. *Conscientia minimè ti-*
Exa. c. 4. §. 34. & 35. p. 39. *morata. Eo morbo affectus*
& modus. §. 36. p. 40. *qualiter juvandus. p. 73.*
- Re. *Bis quotidie examinanda.* r. 1. *Com. p. 24.* *Quid cum in re gravi pec-*
cat. ibid.
Ejus ratio Superiori red- *Associandus alicui spiri-*
denda sexto quoque mense. *tuali viro. p. 74.*
r. 40. Sum. p. 19. & r. 4. Con. *Exercendus in exercitiis*
p. 24. & r. 23. Præp. p. 77. & spiritualibus. ibid.
r. 22. Rect. p. 97. *Trepiditatis effectus. p. 71.*
Instructio ad ejus ratio- *Profectus in spiritu exa-*
nem reddendam. p. 144. *minandus. p. 72.*

Semper perfectionis habenda ratio. p. 73.

Conservatores.

Conservatores Iudices sibi assumere possunt Societatis tum Religiosi, tum familiares Clerici. p. 127.

Conservator. p. 53.

Consilia.

Ab externis non petendum consilium. r. 40. Com. p. 30.

Consilia Evangelica servari possunt etiam in seculo. c. 25. §. 3. p. 85.

Consiliorum via cur pauciora requirat signa divinae voluntatis, quam praeceptorum. c. 23. §. 4. p. 80.

Consilio Patris spiritualis in omnibus procedendum. c. 39. §. 8. p. 125.

Consolatio.

Consolatio spiritualis quid sit, ei qui se exercet, declarandum. cap. 27. §. 2. p. 89. *Consolatio effectus & modi.* c. 27. §. 3. p. 90.

Consolatione praesente facili virtutis actus exercetur. c. 27. §. 3. p. 90.

Consolatio si affluat, bis id quod afficit, repeti potest. c. 15. §. 3. p. 60.

Consolationes spirituales ad morum emendationem dirigendae. c. 7. §. 2. p. 72.

Consolatio quomodo notanda pro electione. c. 27. §. 5. p. 90.

Consolationes spirituales scribendae. c. 7. §. 2. p. 32.

Constantia.

Quanta requiratur in consilialibus operariis. p. 1. c. 2. §. 8. p. 72.

In iis qui vota emissuri sunt. Exam. c. 1. §. 13. p. 12.

In redeuntibus ad Societatem, & quo pacto probanda. p. 2. c. 4. D. p. 105.

Constitutiones.

Constitutiones condendi. Bu.

facultatem habet Generalis in Congregatione generali, ad maiorem suffragiorum partem. p. 10. 62.

Mutandi etiam, alterandi, & cassandi, quae eo ipso censentur Apostolicam auctoritatem confirmatae. p. 22.

Constitutionum praecipuarum ad Instituti substantialia pertinentium Confirmatio. Vide. p. 229. & Confirmatio.

Constitutionum glossatio fieri non potest, nisi de licentia Generalis aliorumque Superiorum. p. 238.

Instituto aliquid addendum, minuendum, immutandum, non potest proponi,

- nisi Romano Pontifici im- §.5.p.85 Non tamen om-
mediate, vel mediante Apo- nes, sed compendiosum
stolicæ Sedis Legato, & Nun- Ibi Exam. p. 11.
tios, vel ipsius Societatis Præ- Dispensare in
posito Generali, aut Congre- tionibus ad Generali
gationi generali p.285. tunc. par. 9.c.3. §.8 p.329.
Co. Constitutiones scribi cur etiam per alios. Ibi De Re
necessarium fuerit. Procm. Et res autem possumus
Con. §.1. p.61. facultatem acceptam. par.
Quis finis earum. procm. 4.c.10.B p.182.
Con §.2.p.62. & par.9.c.3. Earum necessitas. r. 1 Re
§.8.p.329. Sum.p.7.
Debent esse plenæ, perffi- In earum absolutâ obser-
cua, breves. procm. declar. vatione nil prætermittendū.
p.63 & ad neutrum extre- r. 15. Sum. p. 12. & r. 52.
mum vel rigoris, vel dissolu- etus æ p.24 & r. 22. Præp
tionis vergere. par. 10. §.10. p.77. & r.21. Rect. p.97.
pag.364. Et regulæ sciendæ saltem
Perfectedè servandæ. par.6. quæ ad quemlibet pertinent.
c.1. §.1.p.231. & c.5.p.256. r.52. Sum.p.24.
Idque iuvat ad conservatio- Et similes libri non com-
nem Societatis. p.10. §. ult. municandi externis. r. 38.
p.366. Id autem curent Re- Com.p.29.
ctores. p.4.c.10. §.5.p.182. Constitutiones ratæ, & D
& B. & Generalis. p.9.c.3. §. firmæ habendæ, ut sunt in
8.p.329. & c.6 A.p.345. originali. Con. 1.d.15 p.32.
Non obligant ad pecca- recognitæ, & emendatæ a
tum. p.6.c.5.p.256. primâ Congregatione. Co.1
Quomodo possunt ostendi d.10. & seqq. usque ad 70.
externis. procm. Declar. à p.114. ad p.144. Non ex-
pag.63. pungendæ, etiâ quæ in praxi
Legendæ sunt in primâ non sunt. Con. 3.d.23.p.181.
probatione, & tempore No- quæ in his Concilio Triden-
vitiatus singulis sex mensi- tino adversari videantur.
bus. Exam. c.1. §.3.p.11. & Cong. 3.d.8.p.172. d.30.p.
c.4. §.41.p.42. & par.1.c.4. 184. & 231.233. de Consti-
tutio-

tutionibus mutandis quate- generali agere non licet, nisi
nus agere, aut statuere liceat plusquam media pars agen-
in Congregatione generali. dum autem discernat: ad de-
Con. 6. d. 11. p. 348 quate- cretum verò istud, duæ mi-
nus de iisdem in Congrega- nimum suffragiorum par-
tione Provinciae agi possit, Co. tes, ut fiat, requiruntur. Can.
6. d. 13. p. 349. 2. Con. 6 p. 63.

Constitutionum verba, Constitutionum versio à
salvo sensu, mutanda tribus quartâ Congregatione ap-
Patribus Commisit B. Ignatius. probata. pro vulgatâ habea-
Con. 1. d. 53. p. 48. Con- tur. Can. 3. Con. 4. p. 42.
stitutionum exemplar cum Constitutiones. p. 58. Pr.
autographo collatum, & ap- Consuetudines.
probatum in primâ Congre- Approbatæ servandæ, Re.
gatione. Con. 1. d. 78. p. 59. novæ non introducendæ. r. 5.
alterum in quintâ Congre- Præp. pag. 73. & r. 4. Rect.
gatione approbatum. Con. 5. pag. 93.
d. 61. p. 326.

Constitutionum Latinæ singulis domiciliis. Cong. 7.
versionis auctoritas. Con. 1. d. 90. p. 469. Isq; Visitatori-Or.
d. 79. p. 60. Versio duplex. bus probandus offerri debet.
Con. 3. d. 26. p. 182. posterior Ibid. pag. 57.
approbata. Con. 3. d. 34. p.

186. demum recognita. Con. Consultationes.
4. d. 8. p. 242. & d. 33. p. De Consultatione Socie-Bu.
256. & d. 50. p. 265. & Con. tatis iam generali quam
5. d. 76. p. 334. particulari. p. 10. 12. 62.

Consultationis tempore De.
Constitutiones firmæ ac legendum aliquid ex Regu-
ratæ habendæ, prout in origi- lis, Ordinationibus, &c. Co.
nali B. P. N. habentur. Can. 6. d. 36. §. 2. p. 388. Consul-
4. Co. 1. p. 4. Nec sunt expū- tatio de executione. ibid. §.
gēdæ, quæ ratione temporū, 5. p. 389. De Provinciae dis-
vel aliâ de causâ in praxi ciplinâ. Ibid. §. 6. p. 390.
non sunt. Can. 2. Co. 3. p. 34.

Consultationes Magistro-St.
De Constitutionibus im- rum infra Logicam singulis,
mutandis in Congregatione aut alternis mensibus, supe-
riorum

reriorum Classum interdum nisi consulto Provinciali. p. fiant, & quâ ratione. r. 18. 4.c. 17. H p 210

Recl. p. 27.

Semel in anno del.

Academicorum ad Aca- bere Generali, b. Pro-
demiam promovendam ter ciali. par. 4. cap. 17. 8. 7.
quaterve in anno. r. 11. 12. p. 211.

Acad. p. 163. 164.

Consultores deli.

Consultores.

â Provinciali, ut â Generali

Co. Multum confert ad Ge- confirmantur. r. 25 Pro-
neralis auctoritatem habere p. 38.

Consultores. p. 8. c. 1. G. pag. Quot, & ubi eos Provin-
290. Superioribus omnibus cialis habebit. r. 11. ejusd.
dari debent. par. 9. c. 6. §. 14. p. 35.

pag. 355.

Eorum officium quatuor

Rectores Collegiorum de- sit momenti. r. 1. Consul.
bent habere duos, vel plures p. 154.

Consultores. p. 4. c. 10. §. 7. p. In omnibus bonum com-
185. Universitatis autem mune præ oculis habeant,
quatuor. par. 4. c. 17. §. 1. p. & in suo sensu non nimis a-
207. Possunt tamen esse pau bundent. r. 2. ibid.

ciores. ibid. B. p. 208.

Sinceram habeant inten-

Consultores debent esse præ- tionem; caritatis & obedi-
diti prudentiâ, & probitate. tiæ memores, sententiam
p. 4. 10. §. 7. p. 185. dicant. r. 3. ibid.

Cum iis conferenda quæ Quomodo se habeant in-
sunt majoris momenti. p. 4. ter se. r. 4. ibid.

9. 17. §. 1. p. 207. Et quæ dif- Bene intelligant rem con-
ficiliora. par. 4. cap. 10. §. 7. sultandam. r. 5. p. 155.

pag. 185.

Breviter explicent ratio-

Iis auditis statuendi fa- nes suæ sententiæ. r. 6. ibid.

cultas est penes Superiorem. Quomodo se gerant post-
p. 4. c. 17. §. 6. p. 210. & H. quàm Superior aliquid sta-
ibid. & par. 9. cap. 6. §. ult. tuerit, & c. r. 7. ibid.

p. 356. Non tamen debet Su- Proponant utilia, li-
perior Universitatis contra cet non interrogentur. r. 8.

omnium sententiam facere ibid.

Nil aliis significabunt. r. *sim* scribant. p. 65. Quan-
donam ex officio scribere de-

9.p.156. Quid circa litteras ad Su- bent, & ut litteris suis CC.
periores mittendas observa- notam apponant *ibid*.

bunt. r. 10. *ibid*. Consultores Provincia-

Possunt aliorum litteras lis de aptis ad gubernan-
cōm suis mittere ad Gene- dum Generali quā ratione
talem r. 11. *ibid*. scribant. pag. 105. Quā

De quibus, & quomodo item de promovendis. p. 113.
Superiorem admonebunt. r. 125. 126.

12. *ibid*. Consultores ad Provin-In.

Superioris existimatio- cialem scribant de execu-
nem tueantur r. 13. *ibid*. ne memorialis. p. 95. 96. de

Constitutiones, & Regu- Præfecto rerum spiritua-
las familiares sibi reddant. lium. p. 53.

114.p.157. Consultores Provincialis

Quo modo, & exemplo ad Generalem scribant an
suum munus exequantur. servetur ordinatio de ordi-
115. *ibid*. nandis. p. 6. an Consulta-

De. Consultores ad scribendi tiones singulis mensibus
formulam revocati. Con. 7. fiant de disciplinā Provin-
ciae. p. 95.

Se. Consultores Provincialis
adbibeantur dum designan-
tur qui Theologiam biennio
repetant. r. Prov. 10. p. 8. Et

Contractus.

injudicandis talentis, ac lariter, sed juxta Consti-
tutione, ut mediocres per- tutiones celebrandi facul-
gant in studiis. r. 19. Prov. tas. p. 107.

§. 8. p. 12. Contractus in votis sim-
plicibus in Societate emissis
Or. Consultores ne sint Con- validus, & justus est. p. 279.

fessarii Nostri. p. 11. Sub- Ad faciendos contractus Co.
inde mutandi. p. 13. quæ le- non sunt Nostri Collegiali-
gere debeant. p. 64. quibus ter congregandi. p. 9 c. 3. §. 7.
de rebus ad Generalem scri- pag. 329.

- Omnis potestas celebrandi sticæ quatenus attingenda, contractus est penes Gene- r. Theol. 9. §. 2. p. 51. cas- ralem. par. 9. c. 3. §. 5. p. 328. Scripturæ Professor ex lico potest tamen alius illam quem tractat, decedat brevi- communicare. § 7. ibid. ter. r. Scrip. 16. p. 46 qui*
- De. *Contractuum celebra- Theologiam repetunt, us- dorum auctoritas est penes tempus certum impendant. Generalem. Con. 1. d. 77. p. r. Rep. 12. p. 155. 59. & d. 100. pag. 70. & d. Contumax. 139. p. 91. Collegialiter fieri Contumacem etiam Pro-Co- quando possunt. Co. 1. d. 144. fessum posse dimitti. p. 2 c. 1 p. 93. perpetuorum exempla C. §. 4. p. 92. authentica Romam mittenda. Con. 1. d. 103. p. 76. Con- Quopactio ferenda. Exa- tractus Parmensis à Congre- c. 4. §. 44. 45. p. 44. 45. gatione confirmatus. Co. 1. d. Convalescentes. 100. p. 73. Formula contra- Quid circa eos agendum. Re- ctuum. Con. 3. d. 28. p. 184. r. 11. Infir. p. 246.*
- Or. *Contractuum celebra- Conversatio. dorum ratio. p. 138. Conversationem cum ho- Co. Quæ- minibus esse ex Instituto no- qu- stro. p. 1. c. 3. §. 1. p. 74 formã p. 4- utiliter cum illis agendi di- ligo- ligenter curandam. p. 10. §. 3. p. 359. aliquibus documen- quini- tis tradendum. p. 4. c. 8. §. 8. 1. §. 8. p. 177. Quibus præcipue sit*
- Co. *Facienda est ad Procura- torum expensis. par. 4. c. 2. necessaria. par. 7. c. 2. F. §. 4. E. p. 144. p. 270. & par. 9. c. 2. §. 6. p. 324. & par. 9. c. 6. §. 9. p. 351.*
- Di. *Fundamentum est ad re- formationem vitæ. c. 9. §. 3. pag. 38. Cum quibus conversari liceat. par. 3. c. 1. §. 2. & 3. p. 107. & p. 4. c. 3. B. §. 1. & 2. pag. 148. 149. & cap. 4. §. 6. pag. 154.*
- St. *Controversiæ contra hæ- reticos à Professore Schola-*

Convictores. *qua parare sinat. r. 5. ibid.*

Convictores externi quādo, & quomodo possint tene- *Rerum catalogum ha-*
beat. ibid. r. 6.

ri. p. 4. c. 3. B. p. 148. etiam *Non nisi necessaria insu-*
cum Nostri. ibid. in fine. mantur. r. 7. ibid.

De. Convictorum cura. Con. *Quæ supersunt confer-*
vabit. r. 8. p. 258.

1. d. 126. p. 86. & Co. 4. d. 13. *Adiutores ædificet. r. 9. ib.*
pag. 245. Convictores cum

alumnis Collegii Germani-
ci. Co. 3. d. 24 p. 181. *Cor.*
Cor Deo tradendum. p. E. G.

Ca. Convictorum cura si fieri *172. 173. & c.*

posset, dimittenda: sed relin- *Corporalia.*

quitur iudicio Generalis. *Corporalia. p. 59. Pr.*

Ca. 5. Co. 4. p. 44. *Corpus.*

Jo. Convictorum, & Semi- *Corporis sanitas in Nostri Co.*

nariorum Rectores in Pro-
vinciæ Congregatione locum

non habent. p. 54. *requiritur par. 1. c. 2. §. II. p.*

73. & par. 2. c. 2. B. p. 94. &

p. 4. c. 3. §. 2. p. 147. Ejus cu-

ra quatenus habenda. par. 3.

Co. *Quæ fiunt in promotioni-*
bus quo pacto permittan-

tur. p. 4. c. 15. F. p. 203. *c. 2. §. 1. p. 127. & par. 4. c. 4.*

Cooperatio. *§. 1. p. 150. & par. 10. §. 13.*

Cooperationem nostrā Deus
requirit. Prooem. Con. §. 1. p.

61. & p. 1. c. 1. C. p. 68. *p. 366. Etiam in imposui-*

Coquus. *ne officiorum p. 3. c. 2. F. p.*

Munditiem in se & aliis
pag. 129.

Re. *curet. r. 1. p. 257.* *Tenenda est indifferentia*

Dignis nō cōtrectet quæ ad
in iis quæ pertinet ad curam

mensā portanda sunt r. 2. ib. *Corporis. par. 3. c. 2. §. 1. N.*

Cibos quo tempore para-
p. 127. Neque licet petere

tos habeat. r. 3. ibid. *mutationem aëris aut loci.*

Qualitas, & quantitas
ibid. G. p. 131.

portionum. r. 4. ibid. *Corporis labores mode-*

Infirmario tantum ali-
randi. par. 3. cap. 2. §. 4. & 5.

p. 129. & par. 6. cap. 3. §. 1. scholis. r. 40. Præf. Inf. p. 95.
 p. 247. & par. 10. §. 10. p. & r. 7. Ext. p. 159. quoda-
 364. Vt etiam in Generali. gendū si non satis sit expre-
 p. 9. c. 4. §. 3. p. 337. lere. r. 41. Præf. inf. p. 95. n.

Pœnitentiæ corporales. mel dimissis non patet. r. 42.
 Vide Pœnitentiæ. tus, inconsulto Rectore. r. 42.

Corporis deformitas est ibid.

impedimentum ad Societa- Correctio p. 60.

tem nisi compensetur. p. 1. c. 3 Corrector.

I. p. 79. Et species honesta in Corrector externus. scho- C.

Nostris requiritur. p. 1. c. 2. lasticorum debet aliquis esse,

§. 10. p. 73. Præsertim qui sed externus. par. 4. c. 7. §. 2.

versantur cum proximis. p. p. 170. & D. p. 171. & c. 16.

7. c. 2. F. p. 269. §. 5. p. 206 alioquin quomo-

Re. Ejus castigatio non sit do exercenda castigatio.

immoderata. r. 48. Sum. par. 4. c. 7. D. p. 171.

pag. 23. Corrector quaz ob causas

Correctio. adhibendus. p. 4. c. 16. §. 5. p.

Bu. Correctionis, & punitio- 206. lis tamen qui talis ca-

nis facultas aliis Ordinibus stigationis sint capaces. ibid.

concessa, Societati & ejus Potest idem etiam esse

Præposito Generali concedi- Bidellus. par. 4. cap. 17. G.

tur. p. 283. pag. 210.

Re. Correctio mutuò facien- Correctores externorum De.

da. r. 10. Sum. p. 10. scholasticorum ne sint, dis-

Modus in eâ servandus. pensare potest Generalis. Co.

r. 28. Præp. p. 79. & 26. & 1. d. 35. p. 38.

27. Rect. p. 98. Corrector externorū scho- C.

St. Correctio ob delicta dome- lasticorum retinendus: potest

stica ne adhibeatur in scho- tamen Generalis dispensare

lis. r. 38. Præf. inf. p. 95. qui Can. 17. Con. 1. p. 7.

eam recusant, aut cogantur, Corrector discipulorum de St.

aut consulto Rectore ejician- Societate non sit. r. 38. Præf

tur. r. 39. ibid. inf. p. 95. ejus operâ quando,

Quorum non speratur & quomodo Magistri uten-

emendatio, dimittantur à tur. ibid. & r. 7. Exte,

p. 159. atque ita, ut per se p. 6. c. 3. §. 5. p. 249.

ipsi non plectant r. 40. Com. Congr. I. d. 124. p. 86. & De.

Inf. p. 116. d. 139. 140. p. 91.

Crucis signum.

Can. 2. Congr. I. p. 4. Ca.

Ante prælectionem fiat à

Curiosa.

Magistris omnibus. r. 2. Cō.

Curiosa nostris iter agen- Or.

Sup. p. 37. & r. 2. Com. inf.

tibus vitanda. p. 41. Item

pag. 104.

in reliquis vitæ usu. ibid. p. 1n.

Cubiculum.

7. & 9.

Co. Iunioribus Novitiis in

Cursus.

eodem cubiculo socius matu-

In humanioribus litteris Co.

rior adiungi debet. par. 3.

quanto temporis spatium ab-

cap. 1 D. p. 109. & in diver-

solvendus. par. 4. cap. 15. §.

sis antiquiores internisceri.

I. p. 200.

ibid.

In artibus seu Philosophiâ.

In alterius cubiculum non

p. 4. c. 15. §. 2. p. 201.

est ingrediendum sine facul-

In Theologiâ. par. 4. c. 15.

tate, & ostio semper aperto.

§. 3. Ibid.

p. 3. c. 1. D. p. 109.

An quolibet anno inchoã-

Re. Cubiculum quomodo clau-

ditus unus Philosophiæ, & ab-

di debeat. r. 11. Com. p. 25.

solvendus alius. par. 4. c.

Ab eo non nisi decenter

15. §. 2. p. 201.

vestiti egrediantur. r. 13.

Cursus postquam finiti

Com. ibid.

sunt quomodo repetendi. p. 4.

Verrendum tertio quoque

c. 6. §. 16. p. 167. & p. 8. c.

die. r. 18. Com. p. 26.

I. K. p. 293.

In alienum quomodo in-

Reprobantur brevia & De.

grediendum. r. 33. Com.

privata artiū curricula. Co.

pag. 29.

2. d. 69. p. 144.

Culpæ.

Can. 17. Congr. 2. p. 21. Ca.

Co. Quales, & quo pacto pu-

Philosophiæ cursus trienni, St.

blicandæ. p. 3 c. 1. N. p. 117.

minimum absolvitur, ubi

Cura animarum.

sunt Nostri. r. 17. Pro. p. 10.

Non potest suscipi in Col-

& r. 7. Phil. p. 75. Theolo-

legiis. par. 4. c. 2. §. 4. p. 142.

giæ quadriennio. r. 9. Prov.

Nec in Domibus. ibid. B. &

p. 7. & r. 7. Theol. p. 49.

Rhe-

Rhetoricæ & Humanitatis
 biennio, interdum quoque
 triennio. r. 18. Prov. p. 10.
Casuum biennio. r. 12. Prov.
 p. 9. & r. 2. Cas. p. 71.

Custos vestium.

Re. Servet omnem suppellecti-
 lem. r. 1. Cust. vest. p. 250.

Inventarium rerum ha-
beat in libro. r. 2. p. 251.

Novas vestes à vetustio-
ribus sejungat. r. 2. ibid.

Quæ Novitii afferunt, se-
paratim asservet. r. 4. ibid.

Singulis mensibus cubi-
cula visitet. r. 5. ibid.

Inspiciat qui vestibus in-
digeant. r. 6. ibid.

Inconsulto Superiore ni-
hil dabit. ibid.

Vestes coadjutorum sint
breviores. ibid.

Linei panni lotori scripto
dentur. r. 7. ibid.

Subuculae signis interno-
scantur. r. 8. p. 252.

Pannos lineos utendos
numerato det & recipiat. r.
 9. ibid.

Quando linea munda di-
stribuet, advertat an omnia
recipiat. r. 10. ibid.

Linteamina munda pro
lectis quando distribuet. r.
 11. ibid.

D

DÆMON

De ejus illusionibus p. 3 c.
 c. 1. §. 10. p. 114.

Quanto conatu illius im-
pugnationibus in obitu u-
jusque sit obviandum. p. 6. c.
 4. §. 1 p. 253.

Valdè oppugnat electi- D.
nem c. 33. §. 3. p. 107. tem-
pore desolationis invadit. c.
 27. §. 5. pag. 90.

Dari mutuò, vel di-
spensari.

Nihil potest infcio Supe- R.
riore. r. 26. Sum. p. 15.

Debita.

Ingressuri Societatem de- Co.
bent prius debita solvere.
Exam. c. 4. §. 1. p. 23.

Æs alienum est impe-
dimentum secundarium ad
Societatem. p. 1. c. 3. §. 15. p.
 80. & in eo cavendum à
 scandalo. ib. Et si sit magni
 momenti, est causa dimissio-
 nis. p. 2. c. 2. §. 5. p. 97.

Decanus.

In Universitate erunt tres
facultates, Linguarum, Ar-
tium, & Theologiæ; & erit
suius cuique Decanus. par. 4.
cap. 17. §§. 4. 5. 6. p. 210. De
eius officio. ibid.

Deci-

- Decimæ: prælectio tantum. r. 33. Co.
- Bu. Decimas etiam Papales, Inf p. 113. 114. publicè singu-
prædiales, &c. aliave onera lis ferè mensibus habcantur
solvere non tenentur Nostri. à Rhetore in aulâ. r. 17.
p. 45. 89. 90. Cum deroga Rhet. pag. 127. Superiorum
tione etiam c. Nuper. de de- classum frequentia cohone-
cimis. p. 182. stentur r. 32. Præf. inf. p. 93.
- Pr. Decimæ. pag. 61. Ex Nostris nemini abesse
Declamationes. liceat Rectoris injussu. ib. ea
- Co. Singulis hebdomadis ha- Præf. superior antea
bendæ in Collegiis Græcæ vel recognoscit. r. 3. Præf. inf. p.
Latinae. p. 4. c. 6. §. 13. p. 165. 83. & Rhet. 17. p. 127. aut,
Idem in Vniversitatibus. ubi is non est, inferior. r. 50.
p. 4. c. 16. §. 3. p. 205. Præf. inf. p. 98.
- A quibus habendæ & Declamatio in præmiorū
audiendæ, & de quâ mate- distributione haberi potest.
riâ. ibid. r. 35. Præf. inf. p. 94.
- Possunt ab alio componi, Declaratio.
& ab alio recitari. p. 4. c. 16. Declarantur simul, & con-Bu.
B. p. 205. firmantur substantialia ferè
- St. Declamationes, vel Car- omnia, quæ ad Societatis
mina, vel Prælectiones, quæ Institutum pertinent. Vide
pronuntiãtur, expoliantur, Confirmatio.
non de integro fiant à Magi- Cur additæ sint Constitu-Co.
stris. r. 32. Com. inf. p. 113. tionibus. Proœm. Declar.
Privatim alternis Sabba- pag. 51.
tis habeantur à Rhetore, & Earum auctoritas est æ-
Humanistâ. r. 33. ibid. & r. qualis ipsis Constitutionibus.
Rhet. 2. p. 120. & r. 16. p. ibid. & p. 6. c. 1. A. p. 232.
126. & r. 2. Hum. p. 131. Non obligant ad pecca-
Invicem sese his duabus tum p. 6. c. 5. p. 256.
classibus invitantibus. pag. Examinantur. Con. 1. tit. De.
114 120. 126. 131. interfit 2. & 3. p. 32.
- Præf. inferior. r. 33. Declarationes Generalis
Præf. inf. 94. In classi- quam vim habeant. Con. 4.
bus Grammaticæ habeatur d. 19. p. 247.

- Ca. *Can. 21. Con. 4. p. 49.* scribenda sunt. *Con. 1. d. 117.*
 Pr. *Declaratio. p. 61.* pag. 82.
 Decreta primæ & secundæ Congregationis ante electionem in unum corpus redacta, & confirmata. Co. 2. d. 51. p. 135.
 Decreta aliquot Congregationum explicata. Congr. 4. d. 57. & seqq. p. 268 & seqq.
 Bu. *Decretum 70. Congr. 5. generalis contra perturbatores. p. 305.*
 Decretum 63. Con. 5. contra negotia secularia tractantes. p. 308.
 Decretum 47. Cong. 5. de triennali gubernatione Superiorum. p. 309.
 Decretorum supradictorum & aliorum Confirmatio. p. 310.
 Decreta Congregationum typis mandanda. Congr. 7. d. 6. p. 409.
 Co. *Congregationum decreta quam vim habeant. par. 8. cap. 7. §. 3. C. §. 2. p. 318.*
 Decretum electionis Præpositorum Generalium. Con. 1. d. A. 16. p. 22. & Con. 2. d. A. 24. p. 104. & Congr. 3. pag. 168.
 Decreta Congregationum Foederalium Provinciis communicanda. p. 4381.
 Decretum electionis Præpositi Generalis. p. 28.
 Decreta Pontificum.
 Quando Nostri poterunt Co-
 De. *Decreta Congregationum ante electionem in futurum non obligant, & seorsim* *iis legendis operam dare. par. 4. c. 5. B. p. 156.*

Decuriones.

135.342.345.347.

St. *Minores à Præceptoribus*

Definitores.

*constituuntur, & eorum nu-
merus. r. 19. & 36. Com. inf.
p. 108. 115. memoriae pen-
sum ipsi cui persolvent. ibid.
p. 108.*

*Definitores eligendi quan-
do Congregatio decernere
non potest. par. 8. cap. 7. §. 3.
p. 317. Hi quatuor esse de-
bent. ibid.*

*Decurio maximus qui &
Censor, sive Prætor, à Præse-
cto inferiore in singulis clas-
sibus constituitur. r. 37. Præf.
inf. p. 95. ejusdem privilegia,
& munus. ibid.*

*Eorum determinationi
stare debet Congregatio, li-
cet tamen intercedere. ibid.
§. 3. & 4.*

Defectus.

Co. *De eorum manifestatio-
ne. Exam. c. 4. §. 8. p. 28.*

*Definitores creandi, vel De-
quando rebus agitis nihil
statui videtur, vel ad cele-
riorem negotiorum expedi-
tionem. Con. 4. d. 29. p. 254.*

*Defectus non publici in
dimissis non sunt manife-
standi. p. 2. c. 3. §. 8. p. 100.*

*& d. 42. p. 261. Non semper
creandi. Con. 2. d. 44. p. 133.
sed quando res urget. Con. 3.*

Re. *Extra confessionem nota-
ti, Superiori manifestandi
sunt. r. 9. Sum. p. 10.*

*d. 6. p. 171. & quando in illis
casibus decernit Congrega-
tio. Congr. 4. d. 42. p. 261.*

*Aperiendi in reddendâ
ratione conscientiae. p. 144.
& 145.*

*creati sex. Congr. 2. d. 26.
p. 126. & Congr. 3. d. 18.
p. 178. Septem. Con. 4. d. 30.*

E.G. *Defectus particularium
nationibus non ascribendi.
p. 114. opera radici danda.
p. 321. opportunè. p. 105.
106. & seqq. Consilendum
cum uti communes dicun-
tur. p. 345.*

*p. 254. Octo. Con. 5. d. 39. p.
297. Per scrutinium ad ma-
jorem partem suffragiorum
creati. Co. 1. d. 7. p. 30. Co. 2.
d. 26. p. 126. & Con. 3. d. 18.
p. 178. ad plura medietate
creandi. Con. 4. d. 42. p. 261.*

*Defectuum radix curan-
da. p. 78. 191. 201. & seqq.
321. 340.*

*sine scrutinio electi. Con. 5.
d. 39. p. 297.*

Definitorum potestas. Co.

*Defectus timendi. pag. 4. d. 29. p. 254. & Congr. 2.
d. 32.*

- d 32. p. 129. & d. 39. p. 131. Eorum corpora præparan- Re
 & Cong. 3. d. 18. p. 178. & d. 42, & uno die insepulta te
 Cong. 4. d. 30. p. 254 cum nenda r. 15. Infirm. p. 257
 auctoritate ad immutandas & r. 33. Præf. l. d. p. 178.
 Constitutiones creari in pri- Quo vestitu sepeliendi
 mâ Congregatione non pla- r. 34. ibid.
 cuit. Co. 1. d. 19. p. 33. rejicere Pro eis Missæ & era-
 possunt quæ privato nomine nes. r. 5. eiusd. p. 174
 proponuntur. Cong. 2. d. 34. Delatores.
 pag. 130. Delatores falsi, detracto- De
 Ca. Definitorum duplex ge- resque coërcendi. Co. 7. d. 12,
 nus, & quomodo à Congre- p. 413. & d. 93. p. 470.
 gatione generali elegi de- Delatores falsi, & detra- Ca.
 beant. Ca. 20. Co. 4. p. 48. ctos puniendi, & à Supe-
 Fo. Definitores quando, & rioribus auctores investi-
 quomodo eligendi, eorumque gandi. Ca. 20. Co. 7. p. 76.
 potestas. p. 41. 42. Nemo quemquam ad me-
 Deformitas. diatos Superiores deferat,
 Co. Corporis deformitas est nisi prius immediatos mo-
 impedimentum ad Societa- nuerit. Ca. 21. Co. 7. p. 77.
 tem nisi compensetur. par. 1.
 c. 3. §. 15. p. 79. species hone- Denuntiatio
 sta in Nostris requiritur. p. 1. Denuntiatio paterna & De
 c. 2. §. 10. p. 73. præsertim in quæ ad eam pertinem. Co.
 iis qui versantur cum proxi- 6. d. 33. p. 377. & seqq.
 mis. p. 7. c. 2. F. p. 269. Deposita.
 Defuncti. Saltem pecuniæ, non ad- Re.
 Defunctis Nostris quæ mittenda r. 69. Præp. p. 88.
 juxta persolvenda. p. 6. c. 4. & r. 64. Rect. p. 107.
 §. 3. & 4. p. 254 Deputati, & Deputa-
 Quamdiu eorum corpora tiones
 tenenda sint inhumata. p. 6. Deputati pro detrimentis De.
 c. 4. B. p. 255. Societatis ante electionem
 Pro benefactoribus defun- creandi. Co. 2. d. 92. p. 170. d
 ctis quoties celebrandum. p. quibusnam informationem
 7. c. 4. §. 4. p. 278. accipere debeant. Co. 3. d. A.
 5. p. 163. In quintâ Congre-
 gatio-

gatione creati, etiam si nullum esset electio. Con. 5. d. 2. p. 275. In omni deinceps generali Congregatione designandi. Con. 7. d. 78. p. 458. Congregationi proponatur. Secretum illis obedientiae p. 39. In Congregatione Pro-
 precepto impositum. Con 5. vinciāli duo eligendi. p. 62.
 d. 3. pag. 276. Deputationes particulares.

Deputati ad seligenda pag. 41.

quæ Congregationi post electionem proponenda videntur. Con. 2. d. 4. p. 109. quinque ex Provincialibus, qui electi. ibid. Ex ordine Provincialium & Assistensium, aliis non exclusis. Co. 3. d. 3. pag. 169.

Deputati ad examinandam formulam eligendi Generalis. Con. 3. d. 4. p. 170. ad officium Vicarii, & formulam Congregationis Provincialis. Con. 3. d. 7. p. 171. Adeos asferre licet durante totâ Congregatione. Con. 3. d. 15. p. 174.

Deputationes privatae ad generalem deputationem re-
 jectæ. Cong. 7. d. 41. p. 443.

Deputati ad detrimenta ex quinque nationibus ante electionem creandi. p. 10. 11.

Creandi etiam cum nulla, aut cum peracta est electio. p. 37.

Deputati ad seligendum quinq. post electionem creandi. p. 37. Eorum etiam est providere ne desit, quod Congregationi proponatur. p. 39. In Congregatione Provinciali duo eligendi. p. 62. Deputationes particulares.

Derogatio.

Derogatur quibuscumque Bu. privilegiis Ordinum, Vni-
 versitatum, locorum, ac per-
 sonarum. p. 289.

Derogatur Constitutionibus aliorum Pontificum circa Novitios, & illegitimos editis. p. 294.

Desiderium.

Desiderium perfectionis E.G. Religioso necessarium. pag. 130. 153.

Desolatio.

Desolatio quid sit, exerciti se declarandum. c. 27. §. 2. p. 89. quomodo animadvertenda tempore electionis. c. 27. §. 5. p. 90.

Desolationis tempore demones non invadit. ibid. Longanimitas necessaria. cap. 7. §. 6. p. 33. amaritudo quæ sentitur, interdū oritur ex amore proprio. cap. 7. §. 7. pag. 33.

Desolationis remedia. c. 7. §. 4. ibid.

Devotio.

Deus.

- Co. *Ab omnibus quaerenda pro viribus.* par. 3. c. 1. §. 20. p. 120. & §. 27. p. 126. & p. 4. c. 6. A. p. 159. Et familiaritas cum Deo. p. 10. §. 2. pag. 358.
- Devotiones omnes cui aperiendae. par. 3. cap. 1. §. 12. p. 115.
- Devotiones indiscretæ sunt impedimentum secundarium ad Societatem. par. 1. c. 3. §. 12. p. 78.
- Requiruntur in Professo tritum votorum. par. 5. c. 2. C. pag. 226. Et in Coadiutore temporali. p. 1. c. 2. §. 2. p. 70. In scholasticis temperandus ejus excessus. par. 4. c. 6. §. 3. pag. 159.
- Id. *Quinque causæ subtractæ devotionis ex S. Bonaventura.* p. 36.
- Decem & septem ex Gersono. p. 37.
- Quid in subtractione præstandum. p. 38.
- Di. *Devotio nutrienda.* c. 40. §. 4. p. 127.
- Devotionis flos ne langueat, quid agendum. c. 30. §. 4. p. 101.
- Devotioni deditis percurrerit poterit prima hebdomada. cap. 9. §. 3. p. 38.
- Deus est in omnibus quaerendus. par. 3. cap. 1. §. 26 pag. 125.
- Amandus est in omnibus creaturis, & omnes in ipso. ibid. Agnoscendus in proximis ut in imagine par. 3. c. 1. §. 4. p. 109. Ejus major gloria est finis Societatis. par. 7. c. 1. §. 1. p. 257. & par. 8. c. 1. §. 1. p. 283.
- In eo solo fiducia constituenda. par. 6. cap. 2. §. 2. pag. 237.
- Ejus majus obsequium & bonum universalius semper spectandum est. p. 7. c. 2. §. 1. p. 264. & D. p. 265. & E. p. 267.
- Ei quantum quis se plus astringit, tanto eum erga se liberaliorem habebit p. 3. c. 1. §. 22. p. 122.
- Media quæ cum Deo nos jungunt, efficaciora quam quæ disponunt ad proximum. p. 10. §. 2. p. 358.
- Divina gratiæ usus. Ex. c. 4. §. 46. p. 45. & par. 3. c. 1. §. 20. p. 120. Vide Cooperatio.
- Deus in omnibus quaerendus, & in creaturis amandus. r. 17. Sum. p. 13.
- In aliis ut in illius imagine

gine agnoscendus. r. 29. Sum. pag. 16.

E. G. Datus in omnibus creaturis amandus & omnes in eo, & quomodo. p. 174.

Deus duodecim præstat ei qui spiritualibus difficultatibus, quæ grati animi laudem requirunt. p. 323. & c.

Diabolus.

Ejus qualitates. p. 132. 133. 194. 310. Obvitiandum. 304.

Dialogi.

St. Publicè in præmiorum distributione recitari possunt. r. 35. Præf. Inf. p. 94. privatim interdum, & sine ornatu à Rhetore in scholâ. r. 19. Rhet. p. 127.

Dictatio.

Qualis, quarumve rerum in classibus superioribus. r. 9. & 10. Com. Sup. pag. 39. qualis in inferioribus. r. 27. Com. inf. p. 111. in his observationes aliquæ in prælectionibus dictari possunt. ib. scribendi argumentum quâ ratione, & cujusmodi in his dictandum. r. 30. Com. inf. pag. 112. Vide etiam Scriptio.

Dies festi.

Vide feriati dies.

Difficultatès.

Cùm graves incidunt, Co. quid agendum. par. 7. c. 2. M. pag. 274.

Quorum iudicio standum

Diffidentia.

Vide Superior.

Id.

Dignitas.

Dignitatem ullam ralis absque Societatis, aut socius ullus absque Generalis consensu, acceptare non potest. p. 38.

Præcludendus aditus dignitatibus par. 10. §. 6. p. 360. Idque vident Professi. Ibid.

Dignitatem extra Societatem nemo admittere potest sine licentiâ Generalis. p. 9. c. 3. §. 13. p. 333. Nec Generalis sine licentiâ Societatis. par. 9. c. 4. §. 5. p. 337 & B. Nunquam autem danda licentia nisi Pontifici ex obliget ad peccatum. ibid & c 5. E. p. 345. & p. 10. § 6. p. 360. Imò ne in consultationem quidem adducendum. p. 9. c. 5. §. ult. p. 245.

Qui coacti dignitatem susceperint, quatenus Societatis consilia audire debeant.

F 2 par.

- par. 10. §. 6. pag. 360. debeat. *ibid.* B. pag. 90.
- De. Dignitas & Prælatūra in Nemo dimittendus nisi ex
Societate idem est. Cong. 7. causâ, cum ita convenit co-
d. 44. p. 445. muni bono Societatis. par. 2
Pr. Dignitas. pag. 61. c. 1. §. 1. p. 88. non quis po-
Dilatio. tius impedit quàm juvat di-
Di. Sæpè desiderium acuit. vinum servitium Exam. c.
cap. 18. §. 6. p. 68. procrasti- 6. §. ult. p. 52. Et cum quis
nari solet sensus in executio- malè se gerit. Exam. cap. 7.
ne divinæ voluntatis. c. 25. §. 1. pag. 54.
§. 7. p. 86. Confert ad Societatis con-
Dimissio, & Dimittere. servationem dimittere non
Bu. Dimissus à Societate, vo- id. neos. p. 10. §. 7. p. 362.
torum simplicium illius obli- Depravati moribus & in-
gatione liber omnino ma- corrigibiles omnino dimi-
net. p. 279. tendi. p. 10. §. 7. p. 362. scin-
Dimitti possunt, qui vota dalosi, & inquieti, & ali-
simplicia in Societate emise- quid molientes contra Supe-
runt. p. 284. riores vel Societatem par. 2.
Dimissio è Societate sine c. 2. D. p. 96.
formâ judicariâ, sed solum Auctores discordiæ. *ibid.*
juxta modum in Constitutio- & p. 8. c. 1. F. p. 290. Tena-
tionibus præscriptum. p. 282 ces judicii. p. 2. c. 2. §. 4. p. 96.
Dimittendi potestas So- Valdè inepti. par. 2. c. 2. §. 3.
cietati confirmatur. *ibid.* p. 93. Ad omnia scilicet mi-
Co. Difficilissimum dimittere nisteria *ibid.* & p. 4. c. 6. N.
quàm admittere oportet. p. 167. Item si detegatur im-
par. 2. c. 1. §. 1. p. 88. pedimentum. par. 2. c. 2. §. 3.
Dimittendi potestas est pag. 93.
penes Societatem & Genera- Dimitti potest aliquis
lem. par. 2. c. 1. §. 2. p. 89. & etiam propter peccata occul-
par. 9. c. 3. §. 1. p. 326. Penes ta si nolit corrigi. par. 2. c. 2.
reliquos autem quantum §. 2. p. 93. & hic occultè di-
eis Generalis communicave- mittendus. p. 2. c. 3. A. p. 98.
rit. p. 2. c. 1. §. 2. p. 89. Quo- Item ob causam infirmi-
modò autem communicare tatis. p. 2. c. 2. §. 4. p. 96. Non
tamen

tamen invitatus si in obsequio Societatis contracta sit. p.2. c.2. B. p.94. Dimissi manent liberi à votis simplicibus. Exam. c. 6. §.8. & A. p.53. & cap.7.

Omnes dimitti possunt. §.1. p.54. Idque illis declarandum. p.2. c.4. §.3. p.103. Generalis. par.9. cap.4. §7. Gratiae & facultates cessant in dimissis. p.2. c.4. §.2. quis arctius. Societati ligatus est par. 2. c.1. §.1. & A. pag. 102.

Dimisso quando restituentur da sint sua. Exam. cap.4. B. & qui habent bona talenta. p.26. & par.2. c.3. §.5. & B. p.2. c.1. A & C. p.89. pag.99.

Quando majus est offendiculum, quam peccatum, rior non debet recipi, ipso, potest quis aliò mitti, non dimitti p.2. c.2. D. p.96. qui Generali inconsulto, nisi forte ut hostes. p.2. c.4. §.1.

In modo dimittendi quæ & A. p. 102. servari debeant. p.2. c.3. toto. Redeuntes post dimissionem quomodo recipiendi. pag. 98.

Habenda est magis ratio p.2. c.4. §.8. p.105.

communis boni, quam particularis. p.2. c.2. §.3. p.94. Iudicium de causis ad dimissionem sufficientibus. r. 42. Prov. p.42.

alioquin esset imprudens caritas par.2. c.2. §. ult. p.97. Quid cum dimisso Superiores locales agere debeant. r. 81. Præp. p. 91. & r.79.

Imo vitium contrarium caritati. ibid. §.3. p.94. Rect. p.111.

Causæ publicandæ secundum qualitatem personæ. Quid illi declarandum circa vota simplicia, & c. r. p.2. c.3. C. p.100. Abstinentiam à defectibus non publicis. 45. Prov. p. 43.

ibid. §.8. Quod si publicari non possunt, occultè dimittendi. par.2. c.3. A. p.98. Dimittere Nivitios, & quomodo Provincialis possit. r.40. & 41. Prov. p.41.42.

Non debent Nostri manere malè affecti erga dimissum. p.2. c.3. §.9. 101. Alios non nisi in aliquibus casibus. ibid. Professos & formatos nullo modo Prov.

dimittat. *ibid.* r. 43.

Observanda circa mo-
dum dimittendi. r. 44. Prov.
pag. 43.

De. Dimittendis à Societate
adhibenda moderatio. Co. 5.
d. 31. p. 292. Circa dimitten-
dos explicantur Constitutio-
nes. Con. 5. d. 6. p. 279. & d.
50. p. 308.

Dimissionem qui petunt
cùm idonei sint, rationes
scripto dare, & Superiorum
judicio acquiescere cogan-
tur. Con. 7. d. 22. §. 1. p. 425.
Externorum consilio, vel
operâ uti ad dimissionem
non licet. *ibid.* §. 2. Qui sine
causâ insistent ut dimittan-
tur, ad aliam Religionem
compellendi. *ibid.* §. 3. Qui
fictis causis, vel studio que-
sitis, dimissionem obtinent,
Apostatarum poenis sunt ob-
noxii. *ibid.* §. 4. Qui secre-
tas causas obtinent, Gene-
rali aperire teneantur. *ibid.*
§. 5. Qui ob publicum de-
lictum dimittuntur, ante
dimissionem puniendi. *ibid.*
§. 6. Profugientes à Socie-
tate, ut dimissionem faci-
lius extorqueant, quâ pœ-
nâ mulctandi. Cong. 7. d. 4.
pag. 408.

Dimissis bonæ an resti-

tuenda. Con. 5. d. 8 p. 280.
An ad scholas nostras ad-
mittendi. Congr. 1. d. 119.
pag. 83.

Dimissos à Societate Sa-
cerdotes Episcopi alere non
tenentur. Co. 2. d. 77. p. 146.
Nec Societas ipsa. Con. 7. d.
3. p. 404.

Loca quædam Constitu-
tionum circa dimittendos
opposita & conciliata. Can.
6. Con. 5. p. 54.

Dimissionem sine justâ cau-
sâ qui petunt, rationes suas
Provinciali scripto dare, Su-
periorumque judicio acque-
scere debent. Can. 22. Co. 7.
§. 1. p. 77.

Nemo de dimissione suâ
externos, inconsulto Provin-
ciali, adhibere in consilium,
nec illorum intercessione uti
potest. §. 2. *ibid.*

Qui solâ importunitate
dimissionem extorquent, a-
liam Religionem ingredi co-
gantur. §. 3. *ibid.*

Qui causis non veris, aut
studio procuratis, dimissio-
nem impetrant, in conscien-
tiâ tuti non sunt, & Apo-
statarum poenis sunt obno-
xii. §. 4. *ibid.*

Qui secretas ad dimissio-
nem causas obtinent, Ge-
neralis

neralis arbitrio illas aperire
teneantur. §. 5. ibid.

Qui ob grave delictum pu-
blicum dimittuntur, & ante
dimissionem puniendi sunt.
§. 6. ibid.

Profuzientes à Societate,
quo facilius dimissionem ob-
tineant, nec facile à P. Nostro
audiendi, & in Provincia
puniendi sunt antequàm di-
mittantur. §. 7. ibid.

Or. Dimissi à Societate, aut
eam deferentes quomodo post
redium vota repetant, &
probenitur. p. 10.

Dimittendi usus, ac ne-
cessitas. p. 73. In dimittendo
quæ consideranda. p. 74. In-
formatio ad Generalem mit-
tenda. p. 76. Ejus postea ju-
dicio acquiescendum. p. 78.
De iis, qui dimissionem pe-
tunt. p. 77. De iis, qui occul-
tas ob causas dimittuntur.
ibid & p. 91. De iis, qui alias
in Provincias dimittendi
destinantur. p. 78.

Dimittendi publicis mini-
steriis non occupandi. p. 79.
Quando ante dimissionem
puniendi. p. 76.

St. Dimissio à scholis fuit Præ-
fecto ac Rectore consulto. r.
39. 40. Præf. inf. p. 95. 96. &
1. 11. Com. inf. p. 106.

Dimittendi à Societate E. G.
qui in spiritu non proficiunt,
& quando. p. 201. 202. & c.

Directoria.

Directoria varia con- De.
scribi jussa. Congr. I d. 107.

p. 79.

Discedentes.

Poenæ & censuræ quas in- Bu.
currunt discedentes & non re-
puniendi sunt. p. 41. 100. 101. 229.

Amittunt gratias Socie- Co.
tatis. p. 2. c. 4. §. 2. p. 102.

Discedentes sfronte non
sunt recipiendi sine consensu
Superioris ejus loci, unde di-
scesserunt, vel Generalis, aut
ejus Vicarii. par. 2. c. 4. §. 1.
pag. 102.

Quid circa hos agendum
si admitti petant. par. 2. c. 4.
§. 1. & A. ibid. & §. 6. & 8.
p. 104. 105.

Si non petant an sit danda
opera ut reducantur. par. 2.
c. 4. §. 4. & 5. p. 103.

Pro discedentibus si aliam
Religionem ingressi habitu
ejus induti sint, non est liti-
gandum. p. 2. c. 4. B. p. 103.

Non petentes denuo ad- De.
mitti, an sit danda opera ut
reducantur. Congr. 1. d. 24.
pag. 35.

Disciplina.

Curetur à Magistris, & St.

- quâ ratione. r. 39. *Com. inf. par. 3. c. 1. §. 25. p. 125.*
 pag. 116. *In provisione rerum neces-*
- E.G. *Disciplina interior. p. 77. sarianum. p. 6. s. 2. N. p. 246*
Discordia. In probandis subdus cir-
- Co. *Iudiciorum diversitas est ea obedientiam par 3 c 1*
mater discordiæ. par. 3. c. 1. V. pag. 124.
 §. 18. p. 119. *Requiritur in adhibendis Di*
- Ejus auctores dimittendi. additionibus primæ hebdo-*
par. 2. c. 2. D. p. 96. Ut pestis. madæ. c. 15. § 9 p. 62.
p. 8. c. 1. §. 5. p. 289. In electione tractandâ.
- Id. *Hujus morbi gravitas. c. 22. §. 1. p. 75.*
 pag. 102. *Discretio necessaria pag. E.G.*
- Exempla Sanctorum per-* 38. 39. 245. 246.
pendenda. p. 103. Dispensare.
- Ejusdem morbi natura, Dispensare in Nostorum Bu.*
causa, malitia, signa. p. 104. irregularitatibus, juxta Six-
- Remedia. p. 105. 109. ti quarti Mare Magnum,*
Ejus gravitas ex damno potest Generalis per se, vel
proximi attendenda. p. 107. alios. p. 40.
- Relationes contra alterum Dispensare cum Nostis*
perniciosæ. p. 110. potest Generalis, & de ejus
- Causæ ab infirmo inve-* *licentiâ Superiores subordi-*
stigandæ. p. 111. nati, circa defectum nata-
- Pericula. ibid. lium, irregularitatemque o-*
- Particulare examen ad-* *mnem, præterquàm homici-*
hibendum. p. 112. dii, mutilationis, & biga-
- Superiori servanda re-* *miciæ. pag. 48. Item per se vel*
sponsa ad Romanam Con- *Professos circa jejunia, &*
gregationem. p. 113. cibos prohibitos. p. 73. & per
- Discretio. quoscumque. p. 144.*
- Co. *Servanda in exercitiis Dispensare possunt Nostri,*
mentalibus. par. 3. c. 2. §. 4. in remotissimis locis cum
 pag. 129. *Neophytis, qui ante conver-*
- In castigatione corporis. sionem matrimonia in gra-*
p. 3. c. 2. §. 5. p. 130. dibus jure divino non probi-
- In exercitio paupertatis, bitis contraxerant, ut in*
eisdem

eisdem permanēant. p. 51. purganda curabit. r. 7. *ibid.*

Dispensare potest Societas Dispensatio. p. 62. Pr.

cum illegitimis cujusque ge- Dispositio.

neris tum admittendis, tum Dispositio facturo exerci- Di.
ad quaelibet officia, & gra- tia. cap. 2. toto. p. 17. quæ esse
dus in Societate obtinendos. debeat erga Deum. c. 2. §. 1.
pag. 294. p. 17. & §. 5. p. 18. & c. 19.

Re. Dispensare circa studia §. 2. p. 69. Quæ erga Instru-
in secundo anno probatio- ctorem c. 2. §. 6. p. 19.

nis, quomodo possit Provin- Desiderium proficiendi
cialis. r. 38. Prov. p. 40. habeat. c. 2. §. 4. p. 18.

In Regulis. r. 7. Prov. p. 33. Deliberationem fixam
& r. 11. Præpositi. p. 74. & non afferat ad exercitia. c. 2.
r. 10. Rect. p. 94. §. 5. pag. 18.

Cum promovendis ad gra- Omnibus negotiis & co-
dus. r. 63. Prov. p. 47. & r. gitationibus se expediat. c. 2.
42. Rect. p. 102. §. 2. pag. 17.

Dispensatio, & Dispen- Fortitudinem afferat. c. 2.
fator. §. 1. pag. 17.

Dispensator in rebus di- Prudentiæ suæ non inni-
stribuendis Superioris ordi- tatur. c. 2. §. 6. p. 19.

nem sequatur, & infirmo- Dispositio ad exercitia se-
rum curam habeat. r. 1. cundæ hebdomadæ est fer-
Dist. pag. 253. vor ex augmento devotio-
nis. c. 18. §. 4. p. 67.

Quomodo vinum aquâ Dispositiones ad electio-
temperabit. r. 2. *ibid.* nem faciendam. cap. 23. §. 1.

Conservet quæ supersunt. p. 78. cum ipsa secundâ he-
r. 3. *ibid.* bdomadâ incipiunt. cap. 29.

Res ad victum necessarias §. 1. pag. 96.

clausas custodiat. r. 4. *ibid.* Matutino tempore ani-
mus magis dispositus ad o-
rationem. c. 6. §. 2. p. 31.

Munditiem in omnibus Vespere crescunt tentatio-
curet. r. 5. p. 254. nes, & animus minus aptus

Cibi quando emendi. r. 6. contemplationi. *ibid.*
ibid.

Dolia concinnanda, & Dispu-
F 5

Disputationes.

- Co. *Utiles sunt disputationes.* p. 41. & *Reſtor frequenter.* r. 3. *Reſt.* p. 23. *qui Profeſſores in his,* & *quo pacto ar-*
gebunt argumenta r. 16
 p. 4. c. 6. §. 10. p. 163. *Com. Sup.* p. 41.
Habendæ ſunt quotidie in
Collegiis. *ibid.* §. 11. p. 165. &
ſingulis hebdomadis. *ibid.* *Com. Sup.* p. 41.
 §. 10. *crebrò etiam inferiorum*
clafſium cum ſuperiori-
bus. *ibid.* c. 13. §. 3. p. 193. *Non diſputent publicè niſi*
doſtiores. *ibid.* r. 17. *interſint*
ſcholaſtici ordinariis diſpu-
tationibus. r. 5. & 6. *Schol.*
omnibus diſputationibus et-
iam externis. p. 4. c. 6. §. 10. p. 151. *diſputaturi mature*
moneantur. r. 3. & 4. *Bid.*
 pag. 164. pag. 156.
In iis dandum eſt doctrinæ
ſpecimen cum modeſtia. *Hebdomadariæ Philoſo-*
phorum, ac Theologorum
ibid. *Sabbatoſiant, niſi ea heb-*
domada ſint duo feriati
dies. r. 14. *Com. Sup.* pag.
 40. *Hebdomadariæ caſum*
Sabbato quales. r. 6. *Caf*
 pag. 193. pag. 72.
 De. *Diſputationum præſes po-*
teſt eſſe antiquiſſimus pro-
feſſorum. *Congr.* 1. d. 30. *Menſtræ Theologorum*
ac Philoſophorum ſingulis,
aut alternis menſibus. r. 15.
 pag. 37. *Com. Sup.* p. 41. *interſunt*
 St. *Diſputationes ſuperio-*
rum clafſium curentur à
Magiſtris ſummò perè. r. 18. *utriſque qui Theologiam re-*
colunt r. *Rep.* 2. & 3. p. 153.
Com. Sup. pag. 41. 42. & à *Theologica quomodo in-*
Præfecto. r. 16. *Præf.* p. 33. *ſtituendæ.* r. 14. *Theol.* pag.
 53. *Philosophicæ quomodo.*
moderanda à Præfecto, ubi
Profefſores conveniunt, & r. 17. *Phil.* p. 70. *Logici in*
quomodò. r. 6. *Præf.* pag. 30. *Summa ad has non conve-*
niunt. r. 18. *ibid.* *Ubi eſt*
Discipulos adjuvet ac diri-
gat Magiſter. r. 18. *Com.* *unus Philoſophie Magiſter,*
Sup. p. 41. 42. *interſint alii pro menſtruis habeat ter*
quoque Profefſores noſtri, quaterve in anno ſolemnio-
res

res. r. 19. Phil. p. 80.

Solemnes disputationes. doctrina, & modus eam proponendi. p. 4. proem. p. 134. Vide Actus.

Disputandi formam se- & quidem exacta. p. 10. §. 3. verè exigant Magistri. r. 12. pag. 358.

Com. Sup. p. 40. præcipuè Doctrina in Societate de- Philosophiæ. r. 20. Phil. pag. bet teneri quæ sit magis cõ- 80. Ad disputandum cum munis. par. 8. c. 1. K. p. 293. externis mittantur præci- magis approbata. par. 4. c. 5. puè qui Theologiam reco- §. ult. pag. 157. Sana. par. 1. lunt. r. 26. Præf. p. 35. c. 2. §. 6. p. 72. & par. 3. c. 1.

Inferiorum classuum tum §. 18. p. 118. magis secura. privatae, quotidianæ, ac par. 4. cap. 5. §. ult. p. 157. Sabbati, tum solemniores & c. 14. §. 1. p. 198. magis cum proximâ classe. Vide solida. ibid. Melior. par. 8. Concertationes. cap. 1. K. p. 293. Magis con-

Academicorum. Vide A- veniens. ibid. cademia.

Diffimulatio.

E. G. Diffimulatio defectuum omnibus teneri. par. 3. cap. 1. remissio est disciplinæ. p. 105 §. 18. p. 118. & p. 8. c. 1. K. & §. 8. p. 293. & par. 10. §. 9. pag. 364.

106. & c. 344 quando con- Doctrina suspecta evitari deniat. p. 212. debet. par. 4. c. 14. §. 1. p. 198.

Distractio.

Id. Distractio in oratione. Vi- & quæ differat à communi sensu Doctorum Ecclesiæ. p. de Ariditas. 3. c. 1. O. p. 118.

Doctor, & Doctrina. Qui petunt Societatem examinandi de doctrina.

Bu. Doctrinam Christianam Ex. c. 5. §. 1. p. 46. docere pueros & rudes no- Doctrina Christiana: per minatim commendatur No- eam juvatur proximus. p. 7. stris. p. 12. c. 4. §. 6. p. 279.

Co. Doctrinæ nostræ scopus est, Eam Nostri omnes debent ut nostris & proximis profut. discere. Exam. cap. 4. §. 25. par. 4. c. 5. §. 1. p. 155. p. 34. & p. 3. c. 1. §. 20. p. 120.

& mo-

Et modum tradendi eam r. 35. Mag. Novit. p. 128.
pueris. p. 4. c. 8. p. 177.

Experimentum docendæ doctrinae. Exam. cap. 4. §. ferre nostris liceat Congr. 14. p. 30. Quod potest fieri d. 131. p. 88.

etiam privatim. ibid. Doctrina Christiana can-

Tradenda in nostris Tem- tendo docetur, ubi est a disci-
pulis assidue, nisi aliud Supe- catio. Co. 1. d. 137. p. 90.

reriori videatur. p. 4. c. 7. B. Post Professionem, Et una
p. 170. Et p. 7. c. 4. §. 6. Et F. publica, per quadraginta
p. 279. vel in plateis. ibid. §. dies intra annum docenda.
7. in Scholis etiam tradenda Con. 2. d. 58. p. 140.

discipulis. par. 4. c. 7. §. 2. p. Doctrina S. Thomae in
107 Et c. 16. §. 2. p. 204. Inno Theologiâ Scholasticâ No-
etiam Novitiis explicanda. stris sequenda. Con. 5. d. 4.
p. 3. c. 1. §. 20. p. 120. p. 299. Regulae pro delictu

Professi Et Coadiutores opinionum pro Theologis. ib.
spirituales faciunt de eâ vo- pro Philosophis. p. 301.

tum particulare. p. 5. c. 3. §. Doctrinam Christianam Ca
3. p. 222. Iuxta rationem docere tenentur Professi, Et
obedientiae. ibid. B. Est etiam Coadiutores spirituales for-
propria Coadiutorum spiri- mati per quadraginta dies
tualium. Exam. cap. 6. §. 2. intra annum. Ca. 20. Co. 2.
pag. 50. p. 22. Item Et Rectores. Ca.

Rectores tenentur eam le- 15. Con. 2. p. 20.
gere per quadraginta dies. Doctrina Christiana, præ-
p. 4. c. 10. §. 10. p. 186. possunt ter id quod ad probationes
tamen per alium cum con- pertinet, valdè commenda-
sensu Provincialis. K. ibid. tur Professis. Can. 21. Con. 1

Doctrinae differētes nō ad- p. 8. Commendatur etiam
mittendæ. r. 42. Sum. p. 20. Generali, ut frequenter a

Re. Doctrina Christiana. r. Nostris exerceatur. Ca. 20.
71. Prov. p. 49. quomodo do- Con. 2. p. 22.

cenda r. 39. Præp. p. 81. Et Doctrina Christiana do-
r. 45. Mag. Novit. p. 131. cerni potest canendo. Can. 14.

In eâ Novitiij exercendi. Congr. 1. pag. 6.

Doctri-

- St. *Doctrina Christiana. Vide* *Non possunt in eis teneri*
de Catechismus. arma. par. 3. c. 1. §. 14. p.
Doctores externi inviten- 116. *Nec res vanæ. ibid. M.*
ad argumentandum. r. *Domus Probationis, &*
 16. *Com. Sup. p. 41. Professæ. Vide suis locis.*
Doctoratus. Vide Gradus. Non egrediendum Domo Re.
 In. *Doctus saltem sit unus in* *nisi cum socio à Superiore*
singulis Collegiis qui alios assignato. r. 43. Com. p. 30.
exerceat. p. 28. & r. 84. Præp. p. 29. & r. 82.
 G. *Doctrina Christiana. pag. Rect. pag. 111.*
 118. 288. 289. *Ad eam se quisque reci-*
 Dominus. *piat ante noctem, nec ante*
 Domini nomen honorifi- *lucem egrediendum. r. 47.*
cum è Societate tollendum. Com. pag. 31.
 Con. 2. d. 85. p. 149. *Domus Probationis.*
 Domus. *Quotidianus ordo in eâ ser-*
 Ba. *Domos ubique habendi vandus. r. 68. Mag. Novit.*
facultas. p. 46. pag. 137.
Domus Professorum re- *Domus Professæ Non*
ditus ullos habere non pos- *nisi in minimis, Collegiorum*
sunt. p. 13. 65. 224. Vide *reditibus utatur r. 65. Præp.*
Confirmatio. p. 87. & r. 61. Rect. p. 106.
 Co. *Generalis est acceptare* *In eâ zelus animarum,*
Domos. par. 9. cap. 3. §. 17. perfectio, & Instituti puritas
pag. 334. clucescere debet; quæ circa
Debent esse in loco salu- *finem ipsum, & usum me-*
bri. p. 10. C. p. 366. diorum versatur. 37. Præp.
Non licet domo exire sine *pag. 81.*
licentiâ saltem generali, & *Domus Probationis an*
socio assignato. Exam cap. sejungendæ ab aliis. Cong. 1. De.
 4. §. 25. p. 34. & par. 3. c. 1. d. 127. pag. 87.
 §. 3. C. p. 108. & par. 4. c. 4. *In singulis Provinciis in-*
 §. 6. pag. 154. *stituendæ, vel conjunctæ*
Feminae non possunt in- *Collegiis, vel separatæ. Con.*
gredi Domos nostras. p. 3. c. 1. 2. d. 14. pag. 117.
 §. 4. pag. 116. *Domos tertiæ Proba-*
 tionis

tionis separatas dotatasque singulis Provinciis instituere
admittere licet. Congr. 7. d. d.e. Can. 1. Con. 2. p. 15.

31. p. 435.

Commen tatur Generali,

Domus Professæ in ma- ut Domibus Professis erigen-
gnis civitatibus erigendæ. dis animum applicet. Ca. 17.

Con. 3. d. 17. p. 176. Funda- Con. 3. p. 40.

torem habere possunt. & quid Fundator Domus Profes-
præstare debeat, quæ re pro sæ est, qui dat Domum &
illo suffragia faciendæ sint. Ecclesiam instruendam pro
Con. 3. d. 41. p. 190. & Co. 6. eo sunt suffragia in Provin-
d. 20. p. 359. Ad breve tem- ciâ, absque candele tradi-
pus locare domum aliquam tione. Can. 18. Con. 2. p. 41.
possunt. Con. 7. d. 51. p. 447. Domus Professæ non pos-

Reditus perpetuos à Collegio sunt habere bona immobilia
aliquo sibi ex onere penden- in communi, quia Societas
dos admittere non possunt. cessit juri suo per Concilium
Congr. 7. d. 50. p. 447. bona Tridentinum concessio. Can.
immobilia in communi ha- 21. Con. 2. p. 22.

bere non possunt, etiam post Domus Professæ admittere
Concilium Tridentinum. re non possunt redditus perpe-
Con. 2. d. 33. p. 129. tuos à Collegiis ex legati aut

Domus Professæ Ro- donationis alicujus onere
manæ Præpositus particula- pendēdos. Ca. 12. Co. 7. p. 72.
ris est Generalis. Co. 2. d. 49. Domus. p. 68.

p. 135. & d. 72. p. 145. Vice- Domi nostræ excipi possunt Di.
Præpositus ab eo creari po- qui exercitia sumunt. c. 4.
test, qui ordinariam habeat §. 1. p. 24. maneat separati
Superiorum potestatem. Con. ab aliis cubiculis. ibid.

4. d. 28. p. 253. & Congrega- Domi suæ poterit quis
tioni Provinciæ interfit, etiâ- facere exercitia. cap. 9. §. 12.
si non Professor: curandum pag. 41.

tamen quoad fieri potest, ut Donationes, & Donata.
sit Professor. Congr. 4. d. 32. Donationes quæcumque Bu.

p. 255. Non potest esse unus Societati factæ, eo ipso sunt
ex Assistentibus. ibid. Apostolicâ auctoritate con-

Ca. Domus Probationis in firmatæ. p. 46.

- Co. *Quæ, & quâ ratione accipi possint.* par. 4. c. 2. §. 6. *Exam. c. 1. §. 3. p. 6. & par. p. 145 & c. 5. §. 4. p. 203.* 6. c. 2. §. 2. p. 237.
- Re. *Donata. Vide Bona.* Non potest in eis poni arca
- Pr. *Donationes.* pag. 69. pro colligendis eleemosynis. p. 6. c. 2. §. 8. p. 242.
- Dormire.
- Re. *Quando dormiendum.* r. Affiduè in Ecclesiis nostris
12. *Com. p. 25.* verbum Dei proponendum. par. 7. c. 4. §. 6. p. 279.
- Dotatio.
- Co. *Cur admittantur Collegiorum dotationes.* p. 4. c. 7. *In Ecclesiâ emittenda professio, non necessario autem vota Coadiutorum formatorum.* §. 3. p. 172. *Non sunt admittendæ cum obligatione Concionatoris, Confessarii, nec lectoris Theologiæ.* par. 4. c. 7. §. 3. *ibid.* Ecclesiæ nostræ arculam De. ad eleemosynas pro Nostis, vel aliis habere non possunt.
- Da. *Quales esse debeant.* Co. 2. d. 8. Co. 2. d. 78. p. 147. *Non possunt in illis erigi Capellaniæ, quibus externi inserviant.* Co. 1. d. 103. p. 77. & d. 134. p. 89. *Sepeliri in iis externi quinam, & quâ lege possint.* Co. 1. d. 121. p. 84. *Pro quibus externis exequiæ à Nostis celebrari.* Co. 1. d. 120. p. 84. & Co. 4. d. 61. p. 269. *Ecclesiæ, nostrarum ædificia.* Co. 1. d. 113. p. 81.
- Ca. *Et Can. 6. Con. 2. p. 17.* Dubia.
- Dubia in nostro Instituto declarandi facultatem habet Generalis. p. 62. 238.
- Pr. *Dubia.* p. 69.
- E.
- ECCLESIA.
20. *Ecclesiæ ubique habendi facultas.* p. 46. Ecclesiæ Societatis à quo- cumque Episcopo quomodo benedici, aut consecrari possint. p. 47.
- Co. *Societas admittit Ecclesias ad auxilium animarum.* p. 6. c. 2. §. 2. p. 237. Ecclesiæ nostræ sepulchro- rum insignia, & titulos habere non debent. p. 10.
- Ecclesiæ. p. 69.
- Ecclesiastici.
- Quomodo per exercitia dirigendi. c. 9. §. 10. p. 40.
- Pr.
- Di.
- Effu-

- Effusio ad exteriora. intellectis. par. 8. cap. 6. §
 Id. Vide Exteriora. 6. pag. 311.
 Electio. Electio per communem in-
 Bu. Electio Præpositi Genera- spirationem. ibid. §. 5. p. 10.
 lis ad quos pertinet. p. 10. 61. Elector Generalis debet
 Et quo pacto. p. 64. eligere quem sentit ap-
 Electio Præpositi Genera- mum. p. 8. c. 6. F. p. 312.
 lis, illius Assistentium, Et Electio Præpositi Genera- D.
 Admonitoris tantum in lis per inspirationem quan-
 Congregationibus generali- donā acceptāda. Con. 1. d. A.
 bus habetur. p. 278. 12. p. 20. per scrutiniū. Con.
 Electio eorum qui Præpo- 1. d. A. 16. p. 22. per Compro-
 situm Generalem eligunt, missarios. Co. 1. d. A. 17. p. 25
 quique Congregationi gene- Electi ad Congregatio-
 rali interesse possunt, item- nem generalem, jus habent
 que Procuratoris Provin- ad electiones, si quæ tunc
 cialis creatio in Congregatio- contingant. Congr. 6. d. 35. §.
 ne Provinciali. p. 278. 18. pag. 386.
 Electio Superiorum, il- Electores Generalis infor-
 losque ab officio revocandi mationes petere omnes debet.
 potestas tota penes Genera- Con. 1. d. A. 6. c. 1. p. 10. Et
 lem est. pag. 281. Congr. 2. d. A. 13. p. 99. peti
 Eligere loco defuncti Pro- possunt à solis Electoribus, Et
 vincialis alium possunt No- Procuratoribus. Co. 2. d. 89.
 tri, in remotissimis regioni- p. 150. Et à Secretario Gene-
 bus, dum alius per Genera- ralis. Con. 4. d. 11. p. 244.
 lem mittitur. p. 51. Definire apud se non debent
 Co. Electio Generalis debet ante inclusionem. Con. 1. d.
 fieri in conspectu Dei. par. 8. A. 8. p. 18. Ordo inter illos
 c. 6. §. 6. p. 311. dum procedunt, communi-
 Non debent electores Ge- cant, Et sedent in Congrega-
 neralis definire nisi in loco tione. Con. 1. d. A. 10. p. 18.
 inclusionis. par. 8. cap. 6. §. 1. Nomen suum Et electi sus-
 pag. 307. fragiis adscribunt. Con. 1. d.
 In electione adhibendum A. 13. p. 20. Et Con. 2. d. A.
 ratiocinium mentis exprimens 21. p. 102. Eligentis nomen

non manifestandum, nisi *Electio difficilis locus, & Di-*
 cum necessitas urget iudicio discretionem indigens. cap. 22.
 Congregationis ibid. Suffra- §. 1. p. 75. quanti momēti sit.
 gia quomodo ferant. Con. 1. c. 22. §. 2. p. 76. pertinet ad
 d. A. 16. p. 22. dare possunt salutem æternam. c. 22. §. 4.
 cui voluerint inter omnino p. 77. dicitur plantatio Pa-
 pares. ibid. tris cælestis. c. 24. §. 1. p. 83.

fo. *Electio Generalis per in-* *Electio Status versatur*
spirationem. p. 24. per scruti- circa consilia, & præcepta.
 nium. pag. 25. per Compro- c. 25. §. 2. p. 85. & circa tem-
 missarios. p. 27. *Electio* nis- pus, ac modum exequendæ
 sinceritatem impedire co- vocationis. c. 25. §. 7. p. 86.
 nantes excommunicati. p. non danda Religiosis. cap. 9.
 14. In loco electionis quæ §. 6. pag. 39.

paranda. p. 21. *Electio magnum studium*
requirit, tam Instructoris,
negenerali. p. 7. Eorum Or- quàm ejus qui instruitur.
 do & Catalogus. p. 8. Depu- cap. 22. §. 6. p. 77.

tatis pro detrimentis exhi- *Electio quibus danda.* cap.
 bent, quæ ad id negotium 23. §. 1. p. 78. paucis unde
 spectant. p. 11. Informatio- magnus fructus speretur. ib.
 nem omnes petere debent in ingeri & obtrudi non debet
 quadriuo. p. 9. 10. Quo- non cupienti c. 23. §. 2. p. 79.
 do ea peti debeat, & ab iis quæ nisi adsit potius relin-
 dari. p. 19. *Electorum* sche- quatur. ibid. Ideo inclinan-
 dulæ suffragiorum cum ju- dus animus ad id quod per-
 ramento. p. 21. Simul omnes fectius, & difficilius. cap. 23.
 Missam audiunt, & commu- §. 3. p. 79. & cap. 30. §. 2.
 nicant die electionis. p. 22. pag. 100.

postea includuntur. p. 22. 23 *Electio tuta, quæ sit juxta*
 per horâ orant. p. 23. Absol- præscriptas Regulas. c. 24.
 vuntur à cēsuris. p. 24. *Suf-* §. 2. p. 83. quomodo peragē-
 fragia quomodo ferant. p. 25 da. c. 30. §. 3. p. 101. non no-
Electo Generali reverentiam stro placito faciendâ, sed Dei.
 exhibent. p. 29. Ad Eccle- c. 22. §. 5 p. 77. nihil atten-
 siam se unâ conferunt. p. 30. dat quod de sursum non sit.

cap. 23. §. 5. p. 81. non hu- Christi. cap. 30. §. 3. p. 101
manâ persuasione, sed divi- una tantum aut altera de-
nâ voluntate nitatur. c. 24. tur meditatio. cap. 31. §. 2.
§. 1. pag. 82. pag. 103.

Electio Religionis parti- *Electio* modus expre-
cularis non ex complexione tur similitudine ejus, qui c
solum, sed ex talentis me- nus cibi suo Principi offeri
tienda. c. 25. §. 6. p. 85. c. 27. §. 6. p. 91.

Electio ratione confirme- *Electio* articulo subie-
tur. c. 23. §. 5. p. 81. & c. 28. inter dum perturbationes. c.
§. 5. p. 94. & experientiâ sui. 24. §. 4. pag. 84.
cap. 28. §. 7. p. 95. *Electio* bonæ signum, &

Electio quando in dubium quasi sigillu. c. 31. §. 1. p. 103
revocanda, & mutanda. & cap. 32. §. 1. p. 105.
c. 32. §. 2. p. 106. dubia quæ *Electio* regulæ particu-
incidunt quomodo disci- laribus negotiis applicandæ.
tienda. ibid. & c. 33. per to- c. 25. §. 9. p. 87. & c. 34. §. 4.
tum. pag. 107. pag. 109. quod fieri debet

Electio materia. c. 25. extra exercitia. c. 10. §. 13.
§. 1. pag. 85. pag. 48.

Electio facienda tria *Electio* quid afferat
tempora. c. 26. §. 1. p. 87. Se- magnam fiduciam. cap. 23
cundum tempus quomodo §. 5. pag. 81.

differat à tertio, & utrum *Electio* succedat oratio.
excellentiùs, aut iuius. c. 32. §. 1. p. 105.
c. 27. §. 1. pag. 89.

Electio tempus tran- *Ad electionem* qui ad-
quillitatem animi requirit. mittendi. c. 23. §. 1. p. 78 non
c. 28. §. 2. pag. 93. *leves naturâ, non habuibus*

Electio meditationes *malis obnoxii.* cap. 23. §. 1.
quando inchoantur. cap. 29. pag. 78.
§. 2. pag. 97. *Electio* diversâ existen-

Electio praxis. cap. 29. *te in tertio tempore, abele-*
§. 1. pag. 96. *ctione secundi, quid agen-*
dum. c. 28. §. 9. p. 95.

Electio tempore, non *Electurus* conferat cum
omittenda meditatio vitæ *Instructore* rationes electio-
nis.

nis. cap. 31. §. 3. p. 104. *Von* nas. p. 6. c. 2. §. 8. p. 242.
 tum non emittat, nisi caute. *Domus* professæ vivunt
 c. 31. §. 6. p. 105. *Respectus* ex eleemosynâ. par. 6. cap. 2.
 humanos deponat. cap. 28. §. 3. pag. 238.
 §. 4. pag. 93. & cap. 23. §. 5. *Vide*. r. 19. *Ad*. p. 243. & *Re*.
 pag. 81. r. 14. *Præf. Eccl.* p. 176. &

Electurum Instructor non r. 7. *Proc. Dom.* p. 27. & r. 9.
 moveat ad unam potius, & i. 1. *Ian.* p. 249.

quàm aliam partem. c. 24. *Quomodo* à *Procuratore*
 §. 1. pag. 82. *Domus*, à *Peregrinis* peten-

Eleemosyna. da. r. 4. *Pere.* p. 148. & r. 4.
Proc. Dom. p. 216.

Non possunt accipi eleemosynæ pro ministeriis So- *Eius arcula non sit in no-*
cietatis. Exam. cap. 1. §. 3. *strâ Ecclesiâ.* r. 15. *Præf. Ecc.*
 p. 6. & par. 6. cap. 2. §. 7. pag. 176.

p. 242. & G. & par. 7. c. 4. *Quæ Superioribus præscri-*
 §. 4. pag. 278. *benda* r. 96. *Prov.* p. 56.

De eleemosynarum cura- *Eleemosynas pro ministe-* *De:*
*to*re. p. 1. c. 2. *A.* p. 70. *Pos-* *riis in compensationem ac-*
sunt autem esse plures. par. *cipere non licet.* *Con.* 1. d. 37.
 6. c. 2. §. 10. pag. 243. p. 39. & *Con.* 5. d. 29. p. 291.

Omnes ad mendicandum nec externis suadere, vt no-
parati esse debent. par. 6. c. 2. *bis potius, quàm aliis dent*
 §. 10. pag. 243. *pauperibus.* *Congr.* 2. d. 56.

Eleemosynæ perpetuæ re- p. 139. *Eleemosynæ à Colle-*
linqui possunt Domibus pro- *giis accipi an possint* *Con.* 3.
fectis, sed non habet jus civi- d. 25. pag. 182. *an ostiatim*

le ad eas exigendas par. 6. à *Domibus Professis peten-*
 c. 2. §. 6. p. 241. & *B.* nec de- *dæ, an per Procuratorem.*
bent Nostri quemquam ad *Con.* 1. d. 103. p. 77. *stipen-*

ei incitare. *ibid.* §. 6. *dium lectionis publicæ pro*
In Collegiis quomodo ad- *eleemosynâ Nostris datum,*
mitti possint eleemosynæ. p. & *repudiatum.* *Congr.* 2. d.

4. c. 2. §. 6. pag. 145. 24. pag. 125.

In Ecclesiis Nostris non est *Eleemosyna ut nobis potius Ca.*
tenenda arca ad eleemosy- *quàm aliis detur, suadere nō*

- licet cuiquam externo, sed simpliciter illam amore Dei petere, necessitates nostras explicando. *Can. 22. Con. 2. pag. 23.*
- Non licet in Ecclesiis nostris tenere arculam, etiam pro eleemosynis aliorum. *Ca. 23. Con. 2. pag. 23.*
- Constitutio, quæ eleemosynam pro ministeriis in cōpensationem admitti vetat, ita observanda est, ut ne Generalis quidem ipse dispensare possit. *Can. 1. Co. 5. p. 52.*
- Constitutio de non admit- tendis eleemosynis in Collegiis, quæ duodecim scholasticos alere possunt, ad finem ædificationis, arbitrio Generalis, exigenda est, & in eâ ipse dispensare potest. *Can. 7. Congr. 3. pag. 36.*
- Or. Eleemosynæ quales, & à quibus Collegiis admitti queant. *p. 14. Quænam item postquam Nostri aliquo in loco concionati sunt. ibid. Importuniùs non petendæ. pag. 38.*
- Pr. Eleemosynæ. *pag. 72.*
- In. Eleemosynas ad proprium usum accipere non licet. *p. 83. quomodo in missionibus dandæ. pag. 63. quomodo distribuendæ à Confessoribus. p. 86.*
- Ne importunè corrogen- tur. *pag. 432.*
- Emmanuel.
- Vide Grammatica.
- Emphyteufis.
- Emphyteufis. *pag. 73*
- Emptor.
- Pona & commodissimo pretio tempestivè emat. *r. 1. Emp. pag. 252.*
- Adnotet pecuniam acceptam & expensam, & Procuratori rationem quotulie reddat. *r. 2. Emp. pag. 253.*
- Curet ædificare eos qui- buscum agit. *r. 3. ibid.*
- Emptores soli ne eant præ- In- terquam in iis quæ sunt officii. *pag. 38.*
- Episcopi.
- Potest Generalis commu- nicare Episcopis, ut in corpus Societatis admittant, ubi nullus Professus esset. *par. 5. cap. 1 B. pag. 215.*
- Quantopere Societas Episcopatum dignitatem de- trectet. *p. 10. §. 6. A. p. 361.*
- Si quis cogatur Episcopus fieri, quid promittere debeat. *p. 10. §. 6. ad finem ibid.*
- Eorum Seminaria non fa- cilè admittenda. *Co. 2. d. 18. p. 120. & Co. 4. d. 13. p. 245.*
- Can. 13. Con. 2. p. 19. & Can. 5. Con. 4. *pag. 44.*
- Epi-

Epistolæ.

quoq; die in festis solemnio-

§. Ciceronis in tribus Gram. ribus & in Ecclesiâ illam
maticæ classibus explicandæ: sumant. r. 34. Rect. p. 100.
quæ in supremâ. r. 1. Sup. & r. 46. ejusdem. p. 103.
Gram. p. 135. quæ in mediâ. Sæcularibus moderatè
r. 1. med. Gr. p. 140. quæ in permittenda. r. 26. Sacerd.
infirmâ r. 1. inf. Gr. p. 145. pag. 196.

Equitare.

Circa ea quid Ecclesiæ

Co. Iumentum ad equitandū Præfectus curabit. r. 16.
ordinariè in Domibus pro Præ Eccl.p.176.
fessis ali non potest. par. 6.c. Nostri separatim ab ex-
2.§.14.p.244. quando ta- ternis communicent.r.17.ib.
men possu. ibid. K. quando ægroti communica-

Erectio.

bunt. r. 13. *Infirm.* p. 246.

Erigendi, & reformandi
Ecclesias, hospitalia, & alia
pia loca, in remotissimis re-
gionibus facultas. p. 51.

Examen.

Examen Conscientiæ. Vi-
de Conscientia.

Examen ad probationem, Co.

Errata.	<i>Communia omnibus ex-</i>
16. Errata timenda. pag. 53.	<i>minandis. Exam. c. 3. & 4.</i>
167. 168. 337. 342. 348.	<i>toto. pag. 17.</i>

Ethica.

Examen eruditorum, &

§. Vide Moralis Philosophia scholasticorum. Exam. c. 5.

Eucharistia.

p.46. *Coadiutorum. cap.6.*

Eucharistiæ Sacramen- p.49. *Indifferentium. cap.8.*
um in Ecclesiis suis tenere pag. 57.

licet Societati, & omnibus Potest omitti cum iis qui
fidelibus illud à Societate su- noti sunt. Exam. c. I. A. p. 5.

mere, non tamen in Pascha- Debet proponi in primâ
te, nec in articulo mortis. probatione, Impedimēta au-
pag. 49. tem ante eam, par. I. c. I. D.

Re. *Eucharistia post confessionem* p.69. § c.4. §.5. E.p.85.
generalem, & octavo § *clarius. Exa.c.5. A.p.5.*

quoque die sumenda. r. 6. De officio Examinatoris.
Sum. pag. 9. p. I. c. I. §. 3. & 4. & D. p. 67.

Scholastici non nisi octavo *Obligatio respondendi verè*

in *Examine* quanta sit, *cia*, quatenus à Nostris sus-
Exa. cap. 3. *A.* pag. 17. *ciendum.* Co. 2. d. 72. p.

Quæ in *Examine* dicun- 145. & Co. 4. d. 63. p. 269
 tur secretò servanda pro rei *Examen* Nostrum ad
 qualitate. *Exa.* c. 3. §. 1. p. 17 *Professionem.* Congr 7 d.

Varia *Examina.* 33. p. 437. an subire ul de-

Examen debet proponi beant, qui Doctores erant
 sexto quoque mense intra ante ingressum. *Con.* 7 d. 96
 biennium probationis. par. 1. pag. 471.

cap. 1. *D.* pag. 69. *Examina* annua scho-*a-*

Qui ex studiis venium sticorū Philosophiæ, & I heo-
examinari debent. par. 1. c. logiæ. *Con.* 7. d. 33. p. 456.
 4. §. 7. pag. 86. *Examinis* tempore nemo

Item qui ex aliis locis ubi ad ianuam, vel Ecclesiam
 non fuerunt diligenter exa- vocandus. *Con.* 7. d. 25. §. 2.
 minati. par. 1. cap. 4. §. 7. pag. 430.

pag. 86. *Examen* Ordinandorum, C

Item qui ad Societatem & aliorum, refugere debent
 redeunt. p. 2. c. 4. §. 8. p. 105. *Nostri:* si tamen non possunt,

Scholastici absolutis stu- licet eis ferre iudicium de do-
 diis *examinari* debent in ctrinae sufficientiâ, non de
 singulis facultatibus. p. 6. eorum admissione. *Can.* 19.
 c. 6. L. pag. 166. *Con.* 2. p. 21. & *Can.* 7. *Con.*

Item ante gradus susce- 4. pag. 44.

ptionem diligenter. p. 4 c. 6. *Examen* conscientie, ad St.
 § 17. p. 168. & cap. 15. §. 4. illud hortentur Magistri su-
 & E. pag. 202. periores. r. 3. *Com.* Sup. p. 37.

Nemo Nostrorum potest in & inferiores. r. 5. *Com.* inf.
 iudicio *examinari*, nisi in iis pag. 105.

quæ nemini nocent. par. 6. *Examen* Philosophorum
 c. 3 §. 8. & E. p. 251. nostrorum. *Examinâ* disun-

Re. *Examen* conscientie bis gulis annis, ita ut qui infra
 quotidie faciendū. r. 6. *Sum.* mediocritatem sunt, non per-
 p. 9. & r. 1. *Com.* p. 24. gant ad sequentem annum

De. *Examen* externorum ad r. *Prov.* 19. §. 1. p. 10. 11. neq;
 Ordines, beneficia, vel offi- ad Theologiâ, qui mediocri-

tatem

atem non superant. *ibid.* nisi Alumnorum; & Condi-
 alio talento præditi sint. *ibid.* Et eorum fit à tribus, & qui-

Examen Theologorū no- busnam r. 21. Præf. *ibid.*

strorum; singulis annis exa- Et Nostrorum & exter-

minandi sunt, ita ut non norum sit publicum; duret

pergant ad sequentem an- unâ horâ, quo tempore inci-

nium, qui supra mediocrita- piat, eatur per materias

tem non profecerunt. r. 19. præcipuas. r. 22. 23. Præf. *ib.*

Prov. 5. 3. p. 11. nisi alia sint nullus Nostrorum ab hoc

præclara talenta. *ibid.* Sub excipiat; externi cogendi

finem quarti anni exami- non sunt. *ibid.*

nantur ad professionem, & Examinantur & Nostri,

tales esse debent qui admit- qui extra Societatem studue-

tuntur, ut docere possunt Phi- runt. r. 19. Pro, §. 5. p. 12.

losofiam, & Theologiam. Examen Classum infe-

r. 19. Prov. §. 10. pag. 13. Nec riorum Novi discipuli, ut

dispensatur ob talenta nisi à examinandi, & adniten-

Generali. *ibid.* di. r. 10. 11 Præf. inf. p. 88.

Doctores, an & quando Examen peculiare admis-

examinandi. r. 19. Prov. sorum, ut promoveantur, eo-

§. 14. pag. 14. rum tantum qui excellunt,

Examen Metaphysicorum fieri potest intra annū. r. 13

& aliorum à tribus fit, duos Præf. inf. p. 89 & r. 37. Com.

bus aliis Magistris præsent- inf. pag. 115.

bus. r. 20. Præf. 33. 34. Examen generale semel in

Omnes ferunt secretum suf- anno. r. 13. 14. Præf. inf. p.

fragium. *ibid.* deligantur si 89. semel, aut iterum scri-

lātum, qui multò plus quàm bant. *ibid.* denuntientur

mediocriter profecerint. r. biduo ante scribendi ad

19. Præf. pag. 33. examen leges. r. 15. Præf.

Ordinem examinando- inf. pag. 90. Quæ habentur.

rum Rector distribuit, audi- pag. 98. 99.

to Præfecto, ac Præceptore. Scribētibus Præfectus ipse

r. 23. Præf. p. 34. Præfectus præsit, vel sui loco alius. r. 16

materias Examinatoribus Præf. pag. 90. & r. 2. scrib.

assignat. *ibid.* p. 98. Cōpositiones Præfecto,

Et examinatoribus distri- tinendum. c. 40. §. 4. p. 127.
buanur. r. 16. Præf. p. 90. Examen sui particulare. E. G.

Quot, Et quo ordine ad pag. 346. Unionis frater-
examen evocandi. r. 19. næ. pag. 184. Vna n. st. f.
Præf. inf. pag. 90. examinis 140. 300. 301. Contra tepe-
ratio. r. 21. pag. 91. ditatem. 322.

Or. Examen matutinum, Sa- Examinator.
cerdotum. p. 36 diebus festis Admittendorum in So-Re-
omittitur, ubi habita est cietatem qualis esse debeat
contio. ibid. r. 1. Exam. p. 122.

Examen de sufficienti do- Dotes petentium Societa-
ctrinâ ad professionē in fine tem agnoscat. r. 3. p. 113.
studiorum. p. 110. Quale esse Ineptos statim dimittat.
debeat. p. 117. ab eo eximen- ibid.

di Professores, Et qui Theses Superiori referri curet
publicè defenderunt. p. 119. quid Patres de admitendo

In. Examen doctrinæ ad gra- sentiant. r. 4. ibid.
dum seriò faciendum. p. 100. Quid faciet cum is qui
quot, Et quales in eo Theses ingredi cupit, nemini satis
esse debent. p. 101. est notus r. 5. ibid.

Di. Examen particulare, quã- Prudenter interroget de
do, Et quomodo explicandū. impedimentis essentialibus.
c. 13. §. 2. §. 54. plurimū va- r. 6. pag. 114.
let ad animi puritatem. c. 13 Vno detecto, ulterius non
§. 5. p. 55. absolventi exerci- progrediatur. r. 7. ibid.

tia inculcandum. ibid. Si tale impedimētum non
adsit, de quibus eum postea
Examen generale quan- adfit, de quibus eum postea
do, Et quomodo detur. c. 13. interrogabit. r. 8. Et. ibid.

§. 6. p. 55. cur non omnes Reliqua sui officii unde
peccatorum species contine- petenda. r. 16. pag. 116.

at. c. 13. §. 7. pag. 55. Eadem interrogandi for-
mâ alii Patres utantur. r. 17
Iuratur ab examine quo- ibid.

Examen quotidianum di- Examinatores quot, Et De.
standum, ut jacet. ibid. ab- quales esse oporteat. Co. 7. d.
solventi exercitia omnino re- 33. p. 436. quomodo suffra-
giat

gia ferre. Co.7.d.97.p.472. explicati sunt, asserant ad
 St. Examinatores Theologo- examē, ut in his examinen-
 rum, & Philosophorū, qua- tur. r. 11. Scrib. pag. 100.
 tuor saltem esse debent, qui Nihil innuant sociis, ne-
 & à quo designandi, vel sub- que corrigant, nisi rogati. ib.
 situendi. r. 19. Prov. §. 13. Scriptioni intersint, legesque
 p. 14. in examine ad profes- servant. pag. 98. 99.
 sionem jurare debent, & se- Examinatores esse qui de- Or.
 cretò ferre suffragia. ibid. §. beant, & quomodo senten-
 11. quomodo suffragia scri- tiam ferre. pag. 118. 119.
 bunt ad Generalem, & Pro- Examinatorum judicia In.
 vincialem. ibid. §. 12. Eorum in libro notanda. p. 100. li-
 judicium in libro notari de- dem scribere debent ad Ge-
 bet. ibid. §. 12. neralem. ibid.
 Examinatores, exami- Excitator.
 nandi inferiorum classium; Quo tempore cubitum ibit, Re.
 Examinatores tres sint, in & quo alios excitabit. Horo-
 quibus Præfectus. r. 18. Præ. logium habeat. r. 1. Excit.
 inf. pag. 90. à Rectore cum pag. 258.
 Præfecto constituuntur. ibi. Cubicula rursus visitet.
 ad plura suffragia decer- r. 2. ibid.
 nunt. ibi. quâ ratione exa- Ad initium & finem ora-
 minabunt. r. 19. 20. 21. Præf. tionis signum dabit. r. 3. ibid.
 inf. p. 90. 91. sententias sta- Adiutores Excitatoris re-
 timferant. r. 22. ibid. gulas servant. r. 4. ibid.
 In dubiis quid servabunt. Minus modestè dormien-
 r. 23. ibid. silentio sententias tes ad Superiorem referat.
 supprimât. r. 24. ibid. ineptos r. 5. Excit. pag. 259.
 nullâ ratione promoveant. Excommunicatio.
 r. 25. p. 92. ejus qui ægrè est Excommunicantur Apo- Bu.
 aptus, rationē non habeant. statæ, qui emissis Societatis
 ibid. rudium, & ineptorum votis, ab eâ vel recedunt,
 parentes moneantur. ibid. vel etiam ad alium Ordinem
 Examinandi mense ferme (Carthusiensi excepto) abs-
 anteâ præparentur. r. 37. que licetia Generalis trans-
 Com. inf. p. 115. libros, qui eunt, reservatâ absolutione

Pontifici, vel Præposito. pag. Co. 2. d. A. 27 p. 106
100. Vide Confirmatio. qui ad dimissionem sua

Excommunicantur item externorum consilium vel
qui eos recipiunt, auxilium intercessionem, aut ali-
ve, consilium, vel favorem adhibent Con. 7. d. 22 § 2.
præstant. pag. 101. p. 426. reservata Provin-

Excommunicari, & in- ciali. ibid.

carcerari possunt Societatis Excommunicatio. pag. 75 p.

Apostatae, & insolentes alii, Executio.

Ec. pag. 41. Executionem quæ imp- De

Excommunicari, suspendi, dian aut promoveant Co.

vel interdicti Socii contra eo- 6. d. 37. pag. 391.

rum privilegia ab ullis Præ- Executionis urgēdæ adju- In-

latis non possunt. p. 43. menta. p. 94. Ec. ad eam cō-

In excommunicatorum, Ec. spirare omnes debet, qui pro-

terris conversari. p. 44. movere illam possunt. p. 99.

Excommunicationi non Executionis defectus. p. 7. Cl.

subiacent tam familiares Ec. 21.

Nostri, quàm domestici Pro- Executionis vis à quibus

curatores, & operarii, nisi vel pendet. pag. 7.

causam dederint, vel nomi- Executioni incumben-

nati. p. 43. Abrogatum. dum. pag. 20.

Excommunicantur impu- Exemplum.

gnantes, vel alterantes Con- Quàm Nostri sit necessa Co.

stitutiones, decretaque Socie- rium. par. 4. proem. p. 134.

tatis: absolutio Sedi Aposto- Exemplum antiquiorū in

licæ reservata. ur. p. 287. Societate multum potest. p. 3

De. Excommunicatio in am- c. 1. §. 19. p. 119. & etiam Ge-

bientes pro se, vel pro aliis, neralis & aliorū primorum.

Con. 1. d. A. 7. p. 18. extensa. p. 4. c. 10. §. 4. p. 181. & p. 8.

Con. 7. d. 55. pag. 449. & in c. 1. §. 3. p. 285. & p. 9. c. 2. §.

eos, qui informationem dant 23. p. 322. & c. 6. A p. 345

non sinceram. Con. 1. d. A. 7. Exemptio.

p. 18. & Co. 2. d. A. 19. p. 101. Eximitur Societas univer- Bu

reservata Vicario, vel Gene- sa, & ejus bona à quacumq;

rali. Co. 1. d. A. 20. p. 27. & tum decimarum Solutione.

- p.45.90.182. *tum Ordina-* *Exercitationes extraordina-*
norum jurisdictione. p.42. *riae utiles, & quid in his ob-*
224. *& etiam delegatorum. servandum.* r.32. *Com.inf.*
p.236. *seu aliorum Iudi-* p.113. *exercitationes variae*
cum. p.237. *à Curis item a-* *assignandae discipulis, dum*
lis Instituto non consenta- *scriptiones corriguntur.* r.
neis. p.44. *Vide Societas.* à 24. *Com. inf.* p.10.
publicis item supplicationi- *Quae propriae Rhetoricae*
bus. pag.155. *codem tempore.* r.5. *Rhet.* p.
Pr. *Exemptio.* pag.76. 122. *quae Humanitatis.* r.4.
Exequiae. *Hum.* p.131. *quae primae*
De. *Exequiae pro externis. Prin-* *Grammaticae.* r.4. *Sup. Gr.*
cipibus, & aliis. Co.1.d.120. p.137. *quae mediae.* r.4. *med.*
p.84. *& Co.4. d.71. p.269.* Gr.p.142. *quae infimae.* r.4.
Ca. *Exequiae. Vide Sepultura.* inf.Gr. pag.147.
Exercitationes. *Exercitationes Academiae,*
Co. *Quàm debeant esse assi-* *& singularum Classum.*
duae. par.4.c.13. §.5. p.197. *Vide in suis Regulis.*
num aliquando mutandae. *Memoriae, scribendi, pro-*
p.4.c.6.K. p.165. *numiandi, declamandi, dis-*
Tractatus de eis traden- *putandi, & similes. Vide his*
das à Generali quàm debeat *ipsis verbis.*
esse locis, personis, & tempo-
ribus accommodatus. par.4.
c.13. A. pag.193. *Exercitia.*
St. *Varietas in his accidit pro* *Exercitia spiritualia in-Bu.*
regionum varietate. r.39. *Societas.* pag.8.61. *ter alia ministeria ad pro-*
Prov. p.22. *Fovendae omnes,* *fectum animarum adhibet*
atque amplificandae. r.3. *Exercitia spiritualia So-*
Rect. pag.23. *cietatis diligentissime exa-*
Ordo earum in Classibus *minata approbantur.* p.33.
inferioribus ex Provincialis *& seqq.*
praescripto mutari potest, *Sunt unum ex mediis So-Co.*
modo eadem spatia temporis *cietatis ad salutem anima-*
retineantur. r.15. *Com. inf.* par.7.cap.4. §.8. pag.280.
pag.107. *Quae etiam in Missionibus*
dantur.

dantur. p. 7. c. 2. E. p. 267. tum iis qui sunt in primâ
Iuvant in Nostri ad ha- probatione. r. 23. Mag. No-
bendam eorum notitiam. p. vit. pag. 124.

1. c. 4. D. p. 83. Et ad acqui- Quomodo tradi deb. am
rendam devotionem. par. 3. r. 28. ejusd. pag. 127.

c. 1. §. 20. pag. 120. Eorum usus, Sacerdoti-

Eorum experimentum pri- bus sit valdè familiaris. r. 7.
mum, Et per unum mensem Sacerd pag. 192.

Exam. c. 4. §. 10. pag. 29. Exercitia spiritualia No- De

Eorum usum callere de- stris omnibus per octo, vel
bent omnes Nostri. par. 4. c. decem dies quotannis obeun-
8. §. 5. pag. 176. da. Con. 6. d. 29. §. 2. p. 373.

Qui incipiunt aliis trade- Et Con. 7. d. 25. §. 4. p. 431.
re exercitia debent conferre Novitiis quando facien-
cùm aliquo magis perito. p. da. Con. 4. d. 67. p. 271

4. cap. 8. E. pag. 176. Exercitiis spiritualibus Ca.

Qui ea tradit Nostri, de Nostri omnes quotannis
bet referre ad Superiorem octo vel decem dierum spa-
quid de iis sentiat. Exa. c. 4. tio vacare debent. Can. 9.
§. 18. pag. 32. Cong. 6. pag. 67.

Exercitia primæ hebdo- Quo tempore ab aliis oc-
madæ possunt dari omnibus, cupationibus quibusvis etiâ
cetera non nisi capæcibus. p. confessionum, concionumque
4. c. 8. E. p. 176. Et p. 7. c. 4. cessandum est. Can. 4. Co. 7.
F. p. 280. sed alia ipsis ac- pag. 70.

cōmodata. p. 3. c. 1. R. p. 121. Exercitia spiritualia no- Or.

Re. Exercitia mentalia exter- vis superioribus facienda.
nis interrumpenda. r. 47. pag. 11. Ab his tertius an-

Sum. pag. 22. nus inchoandus. p. 26. 33.

Spiritualia Societatis ex- Quotannis omnibus No-
ternis non communicanda. stris obeunda. pag. 43.

r. 39. Com. pag. 30. Concionatoribus frequen- In.

A quo tradentur. r. 41. tanda. p. 14. Item Scholasti-

Præp. pag. 82. Et r. 67. Rect. cis spiritu remissis. p. 34.

pag. 108. à Novitiis initio integra fiant:

Sint primum experimen- altero anno non item. p. 90.

In

In Missionibus tradenda Exercitia sunt unum ex-
Clericis & Religiosis. p. 64. perimentum Societatis. c. 10.
Nostri quotannis obeunda. §. 1. pag. 43.

pag. 67. Danda plena & integra

Exercitiorum liber fami- in Societatis ingressu. cap.
liaris Sacerdotibus esse de- 10. §. 1. pag. 43.

bet. pag. 25. Vi sunt conserventur, nec

Di. Exercitia spiritualia, quid transformentur accommo-
sint & quomodo composua. data religioso statui. cap. 10.
Proxm. §. 2 pag. 7. §. 5. pag. 45.

Quatuor hebdomadis con- Exercitia traduntur aliis
tinentur. c. 11. §. 1. p. 49. Religiosis. c. 9. §. 3. p. 38. idq;

Sunt instrumentum ad fructuosè, præsertim per a-
propriam, & proximorum liquè ex ipsis c. 9. §. 8. p. 39.

salutem proximi. §. 1. pag. 7. Exercitia dumtaxat pri-
particulare donum à Deo mæ hebdomadæ, quibus
Societati datum. §. 9. p. 11. danda. c. 1. §. 7. p. 15.

Quem modum servant, & Eodem tradenda ordine
cum tam facile ad vitam re- quo ponuntur. c. 14. §. 1. p. 56

formandam juvent. §. 8. p. 10. Exercitiorum fructus.

A viris insignibus sunt proximi. §. 7. p. 9.
commendata, & à Sede Colligitur multò post ex
Apostolica approbata. §. 5. seminibus, quæ in Exercitiis
& 6. pag. 9. jacta sunt. c. 40. §. 3. p. 126.

Exercitia quibus homi- Exercitiorum usum No-
num generibus danda sint. stris commendabat B. P. Ig-
cap. 9. §. 1. pag. 37. natius. proximi. §. 4. p. 8.

Plena & integra non dan- Exercitiorum desiderium
da omnibus. c. 1. §. 7. pag. 15. in proximis excitandum, &
tradenda etiam secularibus. ad ea suaviter adducendi,
c. 1. §. 6. p. 15. & conjugatis, cap. 1. §. 1. & 3. p. 13.

& quo fine. c. 9. §. 9. p. 40. Exercitiorum liber exactè

Quomodo occupatis den- servari debet in iis traden-
tur. c. 9. §. 12. p. 41. & quo- dis. cap. 8. §. 5. p. 36.

modo feminis. cap. 9. §. 16. Quæ legitur, novum
pag. 42. lumen præbet. c. 8. §. 4. p. 36.

Faciens

Facienti exercitia primâ vice non datur. cap. 10. §. 1. pag. 43. *Exercitia spiritalia gratiâ obtinendi.* Jubilæum. p. 260. 312. 415. 416. *Inveniendi ad illa extranei.* p. 290. 291. 413. *mansiones ut illi exerceantur construendæ.* p. 292. *Quoad Nostros omnes.* p. 133. 134. 218. 219. 302. 303. *Quoad missionarios, & Concionatores.* p. 282. 296. *Exhortationes.*

Communicari potest Religiosis. cap. 9. §. 7. p. 39.

Exercitia facere qui soleant. cap. 1. §. 3. pag. 14. & §. 6. pag. 15.

Exercitia facturus poterit excipi domi nostræ. c. 4. §. 1. p. 24. *vel domi sue manere.* c. 9. §. 12. p. 41.

Victus ei paretur, ut pectierit. c. 4. §. 6. p. 26. *quomodo dispositus esse debeat.* c. 2. cap. 1. §. 28. p. 126. *De exhortationibus communibus ad populum.* p. 7. c. 4. §. 6. & 7. p. 279. *proprie sum Coadjutorum spiritualium.* Exa. cap. 6. §. 2. pag. 50. *De modo exhortandi.* par. 10. §. 3. pag. 358.

Exercitia faciens non visitetur à secularibus. cap. 4. §. 7. pag. 26.

Non nimis ab Instructore laudandus. cap. 7. §. 2. p. 32. *monendus, de Annotationum observatione.* cap. 3. §. 1. pag. 21.

Non tamen de omnibus simul. c. 11. §. 5. p. 51.

Quid agere debeat si primâ hebdomadâ minùs se dispositum sentiat. c. 17. §. 1. p. 65.

Exercitiis tractandis dexteritate opus est. proœm. §. 4. pag. 8.

Exercitiis absolutis quæ commendanda. cap. 40. §. 2. pag. 126.

Exhortationes faciende. Co.

sum Nostros singulis octo, vel quindecim diebus. par. 3. cap. 1. §. 28. p. 126. *De exhortationibus communibus ad populum.* p. 7. c. 4. §. 6. & 7. p. 279. *proprie sum Coadjutorum spiritualium.* Exa. cap. 6. §. 2. pag. 50. *De modo exhortandi.* par. 10. §. 3. pag. 358.

Hebdomadariæ singulorum Magistrorum in singulis classibus inferioribus. r. 21. Reët. p. 28. & r. 5. *Com. inf.* p. 105. *quibus de rebus.* ibid.

Aliera singulis, aut alternis mensibus ad omnes classes in loco ampliore. r. 21. Reët. p. 28. *In classibus Superioribus quâdo.* & de quibus rebus fiet. r. 3. *Cō. Sup.* p. 37.

Expenſæ.

Itinerum. Vide Reg. 116. *Re. Prov.* pag. 61.

De

- De extraordinariis Provinciis monendus. r. 68. Præp. pag. 88. Et. 63. Rect. re & tempus probationis prorogare potest. r. 37. Prov. pag. 107.*
- Ab exercitiis facientibus* pag. 40.
- nec requirendæ, nec, si à di-* Nullum permutabit Ma-
- toribus offerantur, rectifan-* gister Novitiorum in scio
- dæ. cap. 4. §. 2. p. 25.* Provinciali. r. 37. Mag. No-
- Expensarum causa non* vit. pag. 129.
- minuatür numerus eorum,* Omnia intra annum No-
- qui exercitia faciunt. ibid.* vitij absolvant. r. 38. ibid.
- nec quidquam fiat sordi-* Alia fieri, & ordinaria
- dum, & indecorum. ibid.* repeti à Novitiis possunt. r.
- Experimenta.* 39. ibid.
- Adhibentur ad melius* Exteriora.
- perspiciendos nostros. par. 1.* Ad ea effusio, & effusio. In-
- c. 2. §. 1. pag. 70.* nis causæ. pag. 49.
- Sunt sex. Exam. c. 4. §. 9.* Huiusmodi infirmus oc-
- p. 28. possunt tamen esse plu-* cupandus in utilibus. ibid.
- ra. §. 16. p. 30. & par. 9. c. 3.* De quibus monendus.
- E. p. 330. Possunt præponi,* pag. 50.
- postponi ex parte, vel omnia* A visitationibus absti-
- niungi, atque etiam per-* nendum. ibid.
- mutari. Exa. c. 4. §. 9. p. 28.* Sese frequentius colligat.
- Potest etiam Generalis dis-* pag. 51.
- pensare in iis omittendis. p.* Frequentius orationi va-
- 9. cap. 2. E. pag. 330.* candum. ibid.
- Debent fieri ante sectun-* Externi.
- dum annum probationis.* Cum illis quomodo domi. Re.
- Exa. cap. 4. §. 16. pag. 20.* loquendum. r. 36. Com. p. 39
- Si non fiant ante studia,* Adeos litteræ vel man-
- possunt fieri inter ipsa. ibid.* data non deferenda r. 37.
- vel iis finitis. Exam. cap. 7.* ibid.
- § 6. pag. 56.* Illis res domesticæ non re-
- Re. In eis cum fructu Novitii ferendæ. r. 38. ibid.*
- exerceantur. r. 27. Mag.* Quales, & quando domi
- per-

*pernoctabunt. r. 83. Præp. centur. Con. 7. d. 36. p. 440.
p. 91. & r. 81. Rect. p. 111. & d. 72. pag. 455.*

*Qui ex Nostriſe illis com- Facultates & privilegia à Ca.
municare debeant. r. 97. Pro. Superioribus concessa, ju-
p. 56. Vide Constitutiones. cessoribus monemibus ape-
rienda sunt, ut ea confirmet,
Pr. Extrema unctio. pag. 84. vel abrogent: alioqui cessant.
Con. 11. Can. 7. p. 71.*

F.

FACTIONES.

Vide Animus.
Facultas.

*Quæ à Visitoribus con-
cessæ sunt, roganti Provin-
ciali aperiendæ sunt: qui
tamen illas nisi admonito*

Bu. *Facultatibus tum suis, Generali revocare non po-
tum aliorum Ordinum ini- test. ibid.*

*tur Societas more suo, hoc est, A Generali concessæ vim
arbitrio Generalis per quos- habent, donec ab ejus suc-
cumque de Societate. p. 144. cessore revocentur. Can. 12.*

Co. *Pontificiæ facultates sup- Con. 7. pag. 71.
ponunt approbationem Socie- Facultates litterariæ.
tatis. Exam. c. 1. §. 1. p. 5. Tres tantum sunt in Vni-Co.*

*Earum compendium pe- versitatibus Societatis, Lin-
nes se habere debet Genera- guarum, Artium, & Theo-
lis. p. 9. c. 6. §. 3. p. 347. logiæ. p. 4. c. 17. §. 5. p. 210.*

*Non communicantur par- Quo pacto in eis Nostri
ticularibus nisi per Genera- proficiant. p. 4. c. 6. §. 1. p. 158.*

*lem. par. 8. c. 1. §. 6. p. 390. In omnibus dissertationes ef-
& p. 9. c. 3. §. 10. p. 332. Qui se debent. p. 4. c. 13. A. p. 193
potest eas contrahere, re- Quatenus cuique in eis
vocare, &c. ibid. progrediendum. p. 4. c. 5. §. 1.*

*Earum usus moderatus & 3. p. 156. & cap. 13. §. 4.
esse debet. p. 10. §. 12. p. 365. pag. 196.*

Vide. Gratia Apostolicæ. Quam doctrinam, aucto-

De. *Facultates ab aliquo Su- resque sequi oporteat in qua-
periore concessæ, vim habent, libet. p. 4. c. 5. §. 4. p. 157.*

*nisi à successore, cui cum ju- Quælibet repetenda pri-
bet, aperiendæ sunt, revo- vatim cum absoluta fuerit,
&*

- Et quo pacto. par. 4. cap. 6. V. ne cum dispensatione
 §. 16. pag. 167. quidem huiusmodi ingredi
 Studijs etiam absolutis possunt.
 cum quis ad domum vene- Nulla earum cura à No-
 rit, in omnibus quibus ope- stris assumenda. par. 6 cap.
 ram dedit, examinandus. 3. §. 5. pag. 249.
 par. 4. cap. 6. L. p. 166. Feminarum visitationes, De:
 Familiares. Et confessiones. Con. 6. d. 43.
 Pr. Familiares. pag. 84. p. 399. una viventium cu-
 Feriati dies ra Nostris interdicta. Con.
 St. Ac festi pro regionis more 7. d. 56. pag. 450.
 catalogo scripto consent. r. Feminarum superflue vi- Or.
 37. Prov. §. 2. p. 20. à Præse- sitationes refecandæ. p. 11.
 to Magistris maturè signi- Feminae officii causa visi- In:
 fcentur. r. 7. Præ. inf. p. 84. tari, quæ, Et à quibus queat.
 quibus diebus ubique feri- p. 20. 21. 84. in earum Con-
 andum. r. 37. Prov. p. 20. 21. fessionibus observanda. p. 16.
 Vide etiam Academia. Ec. 85. 86. earum donaria
 Disputatio, Sabbatum, à Concionatoribus non fa-
 Vacatio. cile admittenda. p. 14. fa-
 Fervor miliaritas Confessariis vi-
 Di. Et fructus exercitiorum tanda, præsertim tentio-
 ne perdat. c. 4. per totum. rum. pag. 86.
 pag. 125. Feudalia.
 E. G. Fervor necessarius. p. 11. Feudalia bona. pag. 87. Pr.
 32. 33. 60. 130. 146. 152. Fiducia
 157. 245. 321. Cur non du- Non ponenda in mediis Co:
 ret. 132. 157. indiscretus no- naturalibus. par. 10. §. 3.
 cet. 38. 39. Major esse debet pag. 358.
 in proximorum auxilio tem- Quantum fidendum Pro-
 pore persecutionum. p. 304. fessis, quod ipsis Deus sine re-
 Feminæ. diibus sit prospecturus. p. 6.
 Co. Feminæ non possunt ingre- cap. 2. §. 2. pag. 237.
 di domos nostras sine dispen- Finis
 satione Superioris. par. 3. c. 1. Atque intentio Professo- St.
 §. 14. p. 116. Sed post Pium ris cuiusque aut officialium
 H quis

quis esse debeat : fines item , à cēsuris. Co. 1. d. A. 15. p. 22
 hoc est termini gradusq; clas- reformata. Cong. 2. d. A. 23.
 sum Grammaticæ. Vide pri- p. 103. juramēti Electorum
 mam Regulam in singulis. Con. 1. d. A. 16. p. 23. De- re-
 ti electionis. Con. 1. d. A. 16

Formula.

ib. & Co. 2. d. A. 24. p. 104
 & Con. 3. d. A. 5. & p. 168.

De. Formula Collegiorum ac-
 ceptandorum P. Laynez in
 secundâ Congregatione ap-
 probata. Con. 2. p. 157. alte-
 ra P. Aquavivæ in quintâ
 Congregatione recognita.
 Con. 5. d. 69. pag. 330.

Formula Congregationis lo-
 generalis. p. 5. Congregatio-
 nis Provincialis. p. 50. Con-
 gregationis Procuratorum.
 pag. 82. Congregationis ad

Formula Congregationis eligendum Vicarium Socie-
 generalis à tertiâ Congre- tatis. pag. 89.
 gatione approbata. Congr. 3. Formula juramenti Ele-
 p. 195. Congregationis Pro- ctorum in electione Genera-
 vincialis à tertiâ approbata. lis. p. 21. In electione Com-
 Con. 3. d. 33. & p. 212. for- promissariorum. p. 27. Ab-
 mula Contractuum. Con. 3. solutionis Electorum à cen-
 d. 28. pag. 184. suris. pag. 24. Juramenti de

Formula de aptis ad gu- suffragiis fideliter publican-
 bernandum, & de promo- dis. p. 25. Decreti electionis
 vendis. Co. 7. d. 99. p. 472. Generalis. p. 28. Juramenti

Formula judiciaria. Co. 7. Assistentium. pag. 47.
 d. 94. pag. 470. Foundationes.

Formula scribendi in se- De diversitate fundatio- De.
 cundâ Congregatione à De- num. Con. 1. d. 26. p. 36. &
 finitoribus confecta. Co. 2. d. in formulâ acceptandorum
 16. p. 118. & ab eâdem ap- Collegiorum per P. Laynez.
 probata. d. 54. p. 136. pag. 157.

Formula suffragiorum. Vide Reg. 81. Prov. p. 52. Re.
 Con. 1. d. A. 13. p. 20. jura- Fundatores.
 menti de suffragiis sincerè Fundatoribus, & eorum Co.
 publicandis Con. 1. d. A. 15. necessariis obligatio osten-
 pag. 22. & Con. 2. d. A. 23. denda. p. 4. c. 1. §. ult. p. 139.
 p. 103. absolutionis Electorū Fundatores, vel præcipui
 bene-

benefactores sunt participes
meritorum Societatis. *ibid.*
§.5. Pro fundatore quot sa-
cra dicenda. *ibid.* §§. 1. 2. 4.
p. 137. Qui autem non plenè
fundavit. *ibid.* E. pag. 140.
De candelâ fundatori dan-
dâ. *ibid.* §. 3. p. 138.

Fundator quomodo potest
sibi reservare auctoritatem
applicandi bona ad aliud
opus. p. 4. c. 2. A. p. 141.

Si communitas fundârit,
quæ suffragia debeantur. p.
4. c. 1. D. p. 139.

Re. Fundatoribus gratitudo
exhibenda. r. 78. Præp. p.
90. & r. 76. Rect. p. 110.

Candela illis danda. r. 9.
Præf. Eccl. p. 175.

Pr. Fundatores. p. 87.

Funus.

Re. Vide Reg. 35. Præf. Eccl.
pag. 180.

G

GALLIARUM

Assistens.

De I N tertiâ Congregatione
postulatur. Congr. 3. d. 10.
p. 173. In sextâ conceditur.
Congr. 6. d. 1. p. 339.

Generalis.

Bo. In prælatione suâ sit semper
memor formulæ benignita-
tis, mansuetudinis, & cari-
tatis Christi, Petri, Pauliq.

p. 12. 64. Totum jubendi, &
ordinâdi jus habet. p. 10. 63.
etiam in cōtractibus ineun-
dis. p. 107. omnimodam gu-
bernationem Collegiorum,
& studentium. p. 14. plenam
administrationem, & in om-
nes jurisdictionem. p. 37.

Omnem potestatem supra
Societatem. p. 64. Potest in
certis casibus amoveri, &
alius substitui. p. 37. Potest
ire, & subditos mittere quo-
cumque etiam ad infideles,
& revocare. p. 38. Sociis licē-
tiam transeundi ad alium
Ordinem cōcedere. p. 41. 99.
100. 209. Gratias à Paulo
tertio cōcessas per alios exer-
cere. p. 52. Alias item omnes
p. 144. Indulgentias Prima-
rie Congregationis aliis ei-
dem per ipsum aggregatis
Scholarium Congregationi-
bus concedere. p. 260. etiam
non Scholarium. p. 270.

Generalis Præpositus in
cujusque gradus discretione
arbitrium habet. p. 278.

Generalis creat pro suo
arbitrio Professos, & Coadju-
tores spirituales, & tempo-
rales. p. 281.

Generalis retinet omnes,
quas habebat facultates, &
auctoritatem in cunctis. *ibi.*

H 2 Neces-

- Co. *Necessarius est in Societa-* non tamen dissolvere par 4.
te. p. 9. c. 1. p. 319. *Debet esse* c. 2. §. 1. & 3. p. 140. & c. 11.
ad vitam. p. 9 c. 1. A. p. 321. §. 2. p. 188. & p. 9. cap. 3. §.
Multum refert ad Socie- 5. p. 328. & statu re ubi j
tatis conservationem, ut ejus aperiendæ scholæ. par 4 c
electio fiat secundum Consti- 7. A. pag. 170
tutiones. p. 10. §. 8. p. 363. *Ipsius est Provinciales per*
In electione plusquam me- se constituere. par. 9. c. 3. §. 14
diam partem suffragiorum p. 333. & c. 5. §. 1. p. 34 &
habere debet. par. 8. c. 6. §. 6. *Rector.* p. 9. c. 3. §. 14. p. 333.
 pag. 311. *hos tamen etiam per alios*
Electus non potest recusa- potest. p. 4. c. 16. §. 3. p. 181.
re. par. 8. c. 6. §. 7. p. 314. *Et* *Ipsius etiam est admittere*
qui eum non recipit, excom- in Corpus Societatis. par. 5.
municatus est. ibid. §. 8. c. 1. §. 2. p. 214. *Quibus cu-*
Quæ dotes & animi & tem eam facultatem comu-
corporis in eo requiruntur. nicare possit. ibid. B. p. 215
 p. 9. c. 2. toto. pag. 322. *A Generali ut a capite*
Habet plenam auctorita- defluit universa potestas
tem in omnes ad bonum re- Provincialium & relinqui-
gimen. par. 9. c. 3. §. 1. p. 326. rum. p. 8 c. 1. §. 6. p. 290. *Et*
Idq; expedit ad conservatio- ipse eis dat auctoritatē, quā
nem Societatis. par. 10. §. 8. *judicat dandam.* p. 9. c. 3. §.
 pag. 363. 7. p. 329. & §. 16. p. 334.
In dimittendo habet omnē *Res graviores debet tra-*
potestatem quam habet ipsa stare cum Assistentibus, eij
Societas. par. 2. c. 1. §. 2. p. 89 *statuendi facultas penes ip-*
Solusque potest dimittere sum est. p. 9. c. 6. §. 11. p. 354.
Professos & Coadiutores for- *Quod in specie de acception-*
matus. p. 2. c. 1. C. p. 91. *dis Universitatibus dicitur.*
Potest vendere, & appli- p. 4. c. 11. §. 2. & A. p. 188.
care quæ liberè relinquun- *Ejus est supplere defectus*
tur Societati. par. 9. c. 3. §. 6. *Præpositorum inferiorum.*
 pag. 329. p. 9 c. 6 §. 2 p. 346.
Potest admittere Collegia, *Item uti correctione, & re-*
& Universitates, & Domos, prehensione cum opus est. ibid.
 Potest

Potest instituire Missiones. Provincialibus, sed aliquā-
 p.7.c.2.§.1.p.264. & par.8. do etiam cum Præpositis lo-
 c.1.§.6.pag.290. In omnes calibus, par. 9. cap. 6. §.2.
 mundi partes. p.4. proœm. A pag.346.

p.135. Mutationes persona- Debet exigere crebrò ra-
 rum. par. 9.c.3.§.2.p.327. tionem eorum quæ fiunt in
 Quomodo possit revocare Provinciis. par.9. cap.6. A.
 Missiones factas à Pontifice. pag.346.

p.7.c.1.§.6.p.262. & cap.2. Non debet vacare concio-
 H.p.271. & par.9.cap.3.G. nibus nisi commodè possit.
 pag.331. par.9.c.6.§.1.p.345. Neq;

Quot, & quos ministros occupari in aliis particulari-
 habere debeat. par.9.cap.6. bus, sed in universalibus.
 toto. pag.345. par.9. cap.6. §.6. pag.349.

Debet habere catalogum Neque habere curam ullius
 omnium Nostrorū cum suis Domus particularis. ibi. §.5.
 qualitatibus. par.9.c.6.§.3. Non potest mutare Con-
 p.347. & Collegiorum cum stituciones. par.4. cap.10.
 suis redditibus. ibid. §.2. pag.180.

Debet cognoscere conscien- Debet vitare negotia ex-
 tias subditorum, præsertim ternorum, etiam pia. par.9.
 majorum officialium par.9. c.6.§.4. pag.348.
 c.3.§.19. pag.335. Missiones Pontificias nec

Vt plurimum debet resi- debet recusare, nec affectare.
 dere Romæ. par.8.cap.1.§. par.7.cap.1.§.2.p.259.

7.p.291. & c.5.§.1.p.305. In Congregatione habet
 potest tamen visitare. p.8.c. duo suffragia, & prærogati-
 1.H. pag. 292. vam in paritate. par.8.c.3.

Debet curare ut serven- §.2. pag.303.
 tur Constitutiones. p.9.c.3. Est subiectus Societati.
 §.8.p.329. potest tamen par.10.§.8.p.363. potest ei
 dispensare. ibid. à Societate præscribi ratio

Confert ei ad auctorita- victus, & vestitus. par.9.c.
 tem habere a pud se viros 4. §.2. pag.336.

graves. par.8.c.1. G. p.290. Potest aliquando amove-
 Debet ordinariè agere cum ri, & etiam dimitti à Socie-

tate. par. 9. c. 4. §. 7. p. 339. p. 8. Eligi potest inter absen-
 Modus autem in eo servan- tes, vel præsentes, sed Pro-
 dus. par. 9. c. 5. §. 4. & seqq. fessus quatuor votorum. Co. 1.
 pag. 341. d. A. 13. p. 20. quomodo eli-

Si fuerit valdè remissus, gatur, electoque reverentia
 vel inutilis, debet ei dari Vi- exhibeatur. Co. 1. d. A. 16. p.
 carius vel Coadiutor. par. 9. 22. Quid factò opus, quan-
 cap. 4. §. 6. p. 338. & cap. 5. do Generalis eligitur ab-
 §. 6. pag. 343. sens, aut moritur paulò post

Si ex redditibus Collegio- electionem. Con. 7. d. 38. p.
 rum dat consanguineis, vel 441. Perpetuus esse debet.
 aliis, deponendus est. p. 9. c. 4. Con. 1. d. 47. p. 44. removeri
 §. 7. & D. p. 339. potest ta- non potest, nisi ob sex casus
 men facere convenientem in Constitutionibus expres-
 eleemosynam. ibid. sos. Con. 1. d. 48. pag. 46.

Re. Quomodè erga Genera- Ejus auctoritas in conden-
 lem se gerat Provincialis. r. dis Regulis, & Ordinationi-
 91. Prov. pag. 55. bus, declarandisq; Constitu-
 tionibus. Co. 1. d. 143. p. 92.

Ei omnia Provinciae ma- nifestanda. r. 92. ibid. Co. 4. d. 19. p. 247. Con. 7. d.

Ejus morte cognitâ quid 76. p. 457. ad quosvis cõtra-
 ager Provincialis. r. 113. ctus, exceptâ dissolutione
 Prov. pag. 60. Collegiorum, & Domor. Co. 1.

Ab eo approbata à Pro- d. 100. p. 70. In Cõgregatio-
 vinciali in libro scribenda. ne duo habet suffragia cum
 r. Prov. 135. pag. 67. prærogativâ præcedendi. Co. 1.

Ad eum quando, quid, & d. 8. p. 30. Præpositus est pe-
 quomodò scribent Superio- culiaris Domus Rom. Co. 2.
 res. r. 7. 8. 9. 10. & 11. form. d. 49. p. 135. & d. 73. p. 145.
 scrib. pag. 160. & Vice-Præpositum in eâ

Ad eos quando Generalis. creare potest, qui ordinariam
 r. 12. form. scrib. pag. 161. habeat Superiorum potestata-

De. Generalis Præpositus non tem. Con. 4. d. 28. pag. 253.
 suffragiorum qualitate, sed Quorum expensis alatur, &
 numero medietatem exce- iter faciat. Co. 2. d. 82. p. 148
 dente eligitur. Con. 1. d. A. 4. Assistentem, si malè se ge-

rat, suspendere potest ab offi- rum nominationes, & man-
cio. Co. 1. d. 87. p. 65. si extra data, nisi Superior aliud
Vrbem diu absfuturus profi- statuat. Con. 4. d. 3. p. 238.
ciscatur, Assistentium ali- vim habent omnia ab eo sta-
quem ut socium habere de- tuta, vel concessa, donec à
bet. Co. 1. d. 85. p. 64. Cura- Successore revocentur. Cong.
re item, ne Assistentes aliò à 7. d. 72. pag. 455.
Pontifice mittantur. Congr. Generalis retinere debet Ca.
1. d. 86. pag. 64. suam potestatem, juxta Cõ-
Curare debet, si quæ à su- stitutiones ad mutationes
priori Congregatione com- personarum faciendas, non
missa fuerant, nondum exe- tamen sine causâ, & cum de-
cutioni mandata. Congr. 2. trimento aliorum. Can. 32.
d. 93. pag. 151. Con. 2. pag. 28.
Officiales qui ab ipso creã- Generali non licet muta-
tur, mutare non potest post re officiales, qui ab ipsomet
inchoatam Congregationem creantur, durante Congre-
generalem. Co. 6. d. 35. §. 20. gatione generali, nisi ipsâ
p. 387. nec post decretâ. Co. consentiente. Can. 32. Co. 1.
7. d. 66. p. 453. usque ad fi- pag. 10.
nem Congregationis. Con. 1. Quod de omni Congrega-
d. 1. pag. 28. quod de omni tione generali quovis in ca-
Congregatione generali acci- su Congregatâ intelligendum
piendum est. Congr. 5. d. 23. est. Can. 18. Con. 5. p. 60.
pag. 288. Ideò facultatem Solus Generalis auctori-
cum opus est, petit à Con- tatem habet condendi Re-
gregatione. Congr. 6. d. 17. gulas, alij eam duntaxat,
pag. 353. quam ab ipso acceperint.
Vicarium ante mortem Can. 3. Con. 1. pag. 4.
nominare debet. Congr. 4. Declarationes Genera-
d. 20. pag. 248. lis in Constitutiones & De-
Generali mortuo juxta ubi- creta, non habent vim legis
que persolvenda. Con. 7. d. 5. universalis, sed valent ad
p. 408. Eius morte non expi- praxim bonæ governa-
rant officia ab ipso data. Co. tionis. Can. 21. Con. 4.
1. d. 4. 5. p. 9. nec Superio- pag. 49.

Quo sensu dicatur Generalis posse Regulas condere, exhibetur. p. 29. Si absens eligatur, quid observandum non leges. Can. 25. Con. 7. ibid. Præest Congregationi generali, & duo in ea habet pag. 80.

Generalis mandata non suffragia cum qualitate præ-
expirant ejus morte, exceptâ cedendi. p. 35. Duo item in
designatione ad Professionem Congregatione Procuratio-
ad Provinciale non dum rum. p. 85. In deputationi-
missâ. Can. 23. Con. 4. p. 50. bus unicuique habet, cum præ-

Generalis, erit Præpositus rogativâ præcedendi. p. 37.
Domus Professæ Romanæ. Mutare officiales non potest
Can. 36. Con. 2. p. 29. post decretâ Congregationem

Potest tamen habere Vice- generalem. p. 35. Congrega-
præpositum cum ordinariâ tionem generalem arbitrio
Præpositorum potestate. Ca. suo indicit in rebus magni
26. Con. 4. pag. 51. momenti. pag. 6. Et cum

Generalis ante obitum decretâ est in Congregatione
suum Vicarium sibi nomi- Procuratorum. p. 85. Cum
nare debet. Can. 18. Con. 4. Assistētibus examinat acta
pag. 48. Congregationum Provin-

Generalis morte auditâ, cialium. pag. 83.
solemnè ubique officium, & Generalis Præpositus fa- St.
sacrum à singulis præter or- cultatem dabit ad conferen-
dinaria faciendum est. Can. dum gradum Doctoratus
9. Con. 7. pag. 71. Nostris. r. 10. Prov. p. 8. & ad

Generalis de mortui ordi- geminandas scholas inferio-
nationes, responsa, privile- res. r. 21. Prov. §. 5. p. 16. & si
gia, & concessionem, aliaque Emmanuelis Grammatica
genus vim eandem habent, ad aliam methodum, quàm
donec à Successore revocen- Romanam, conformanda sit.
tur. Can. 10. Con. 7. p. 71. ibid. r. 23. & si quid præter

Fo. Generalis eligi qualis de- ea, quæ in libro studiorum
beat p. 18. Quoritu eliga- sunt, Provincialis in suâ
tur. p. 22. & seqq. Ad plura Provinciâ expedire judica-
medietate suffragia crean- verit. r. 39. Prov. pag. 22.
dus. p. 26. Electo reverentiæ Generalis de promovendis Or.
respon-

responsa, quâ ratione exequenda. pag. 125.

Pi. Generalis. pag. 88.

Gloria.

Di. Gloriæ divinæ desiderium est sumptus ad turrin. Evāgelicā. c. 23. §. 5. p. 81. Studium magnam affert animæ fiduciam. ibid.

Intuitus vera regula electionis. c. 25. §. 9. p. 87.

Gloria Paradisi addi potest meditationibus quartæ hebdomadæ. c. 36. §. 1. p. 114. § cap. 39. §. 4. pag. 123.

Gradus Admissorum.

Vide Classēs.

Gradus.

Bu. Gradus in Collegiis dat Rector, aut Præpositus. p. 76 91. aut studiorum Præfectus. pag. 190.

Gradus suscipere possunt Nostri in Collegiis extra Universitates, & in his etiā, si earum Rectores gratis dare recusent. p. 76. Similiter externi, qui apud nos studuerint. pag. 92.

Gradus, qui à nobis susceperint privilegiis Universitatum gaudent. p. 76. 88. § 190.

Gradus in Universitatibus à Nostri suscipi, cur non expediat. pag. 88.

Gradus omnes personarum Societatis confirmantur. Vide Confirmatio. § pag. 227.

Graduum discretio est in manu Præpositi, tempus item promotionis ad illos. p. 281.

Ad gradum suscipiendum quot annorum studium requiratur. par. 4. c. 15. §. 2. § B. pag. 201.

Eos conferre pertinet ad Cancellarium. par. 4. c. 17. §. 2. pag. 208.

Debet præcedere diligens examen, & quidem publicum. par. 4. c. 15. §. 4. p. 202. § idem cum Nostri. par. 4. c. 6. §. 17. pag. 168.

Potest tamen cum licentiâ Generalis, vel Provincialis privatim fieri. par. 4. cap. 15. E. pag. 202.

Externis gratis dandi. par. 4. c. 15. §. 4. p. 203. Nec permittendus sumptus nisi exiguus. ibid. § F.

Non sunt Nostri graduandis assignanda certa loca. par. 4. cap. 6. §. 17. pag. 168.

Atque idem etiam servandum cum externis. par. 4. cap. 15. §. 4. pag. 203.

Quomodo possint Nostri graduati habere aliqua insignia in actibus publicis.

par. 4. c. 17. §. ult. p. 212. niendum. Ca. 11. Co. 5 p. 56.

Externis fides facienda Gradum oblatum acce-
de gradu per Notarium. ptare quando unusquisque
par. 4. cap. 17. §. 4. p. 209. vi voti teneatur. Can. 15.

Nostri per Patentes Recto- Con. 7. pag. 73.

ris. ibid. F. Doctoratus vel Magisterij St.

Theologis graduatis per- gradus in quos cum faculta-
mittere potest linguarum stu- te Generalis conferri possu. r.
dium. p. 4. c. 6. D. p. 161. 10. Prov. p. 8. Servetur tunc

Admissus ad unum gradū Constitutiones; & qui pro-
non debet tētare ad altiore movetur, scripturæ quoque
progredi. Exa. c. 6. §. 5. & 6. theses intermisceat. ibi. r. 11.
p. 51. & cap. 8. §. 2. p. 58. Professores omnes intersint.

Re. Et r. 20. Sum. pag. 14. r. 25. Præf. p. 35. quid Præ-

Ad indifferentiam ad gra- fectus tunc præstare debeat,
dus, Nostri voto obligantur. à Rectore intelligit. ibid.

r. 15. Mag. Novit. p. 122. Gradus scholarum, hoc est

De. Graduum Societatis ac- ordines diversi. Vide Ordi-
curata juxta Constitutiones nes & Scholæ.

distributio Generali com- Graduum apta distribu- Ot.

mendatur. Con. 4. d. 9. pag. tio ad ordinem, & firmita-
242. Nullum illis certum tēpertinet Societatis. p. 109.

tempus præfigendum. Co. 5. Ad gradū tempestivè omnes

d. 36. 37. p. 295. In promo- proponendi. p. 110. Professi

vendis ad gradus ordo ser- triennio post studia, & tertiu

vandus. Co. 7. d. 75. p. 456. annum probationis. p. 111.

Qui oblatum gradum ad- Coadiutores spirituales post

mittere cunctantur, contra septennium ab ingressu. ibid.

votum quando peccent. Con. Coadiutores temporales post

7. d. 32. pag. 435. decennium. p. 117. simul pro-

Ca. De tempore admittendi ponendi, qui simul sum in-

Nostros ad status Societatis gressi. p. 112. si qui ob dese-

nihil innovandum. Can. 8. ctus differuntur, de iis mo-

Con. 4. pag. 45. nendi sunt. p. 113. 121. 122.

Nullum certum tempus & certior cur quisque disse-

gradibus conferendis præfi- ratur faciendus Generalis.

- p.112. *Ad gradum simul designati, ordine suo vota faciant.* pag. 112.
- Pr. *Gradus.* pag. 92.
- Cl. *Graduum difficultas.* p. 42. *servanda pro gradibus.* 43. *Quæ circa tempus proponendi.* ib. *Quid cum minùs in probatæ virtutis.* ibid. *Vt exercendi ad Professionem minùs idonei.* p. 44. *De gradu Coadiutorum non abiectè loquendũ.* p. 45. *Coadiutores spirituales præficiendi collegiis.* ib. *Quæ humilitas necessaria ad gradus.* p. 45. *Antiquiores ut disponèdi pro gradu.* ib. *Ad exercitia spiritalia hortandi.* p. 47. *Sincerae informationes instituendæ.* ib.
- Græca.
- St. *Græca lingua privatâ Academicâ inter Nostros fovèda.* r. 7. *Rect.* p. 24. *Græcus textus quatenus ad Scripturam exponendam asserendus.* r. 4. *Script.* pag. 43.
- Græcæ Grammaticæ in singulas inferiores classes distributio.* r. 13. *Com. inf.* pag. 107. *pro Rhetoricâ syntaxis, & syllabarum dimensio alternis.* ibid. & r. *Rhet.* 1. pag. 119. & 14. p. 126. *pro Humanitate syntaxis.* r. 13. *Cõ. inf.* p. 107. & r. 1. *Hum.* pag.
129. *in supremâ Grammaticæ octo partes orationis.* r. 13. *Com. inf.* p. 107. & r. 1. *sup. Gram.* p. 135. *in mediâ, & in infimâ, prima rudimenta.* p. 107. 140. 145.
- Græcum thema quomodò Humanitate, quomodò in primâ Grammaticæ dictandum.* r. 11. *Rhet.* p. 125. r. 6. *Hum.* pag. 132. & r. 8. *Sup. Gram.* pag. 139.
- Græca prælectio, auctores ac pensum.* In *Rhetoricâ* qui auctores, & quâ ratione interpretandi. r. 13. *Rhet.* pag. 125. *qui in Humanitate, quâve ratione.* r. 9. *Hum.* p. 133. 134. *in Humanitate Grammatica græca, & auctor explicentur alternis: inclinante anno alternis quoque Græcarum syllabarum dimensio cum auctore.* ibid.
- In primâ Grammaticæ Grammaticâ quoque græca, & auctor alternis.* r. 9. *Sup. Gr.* p. 139. *In media fere tantum Grammatica, aut altero semestri Catechismus Græcus, & quâ ratione.* r. 1. *med. Gr.* p. 140. & r. 9. p. 144. *In infimâ prima tantum Grammaticæ rudimenta.* r. 1. *inf. Gr.* p. 145.
- Gram-

- Grammatica. di generis , & figurata con-
 Co. Comprehenditur nomine structio attribuumur. r. 8.
 litterarum humaniorum. Præf. inf. §. 2. p. 84. & r. 1.
 par. 4. c. 12. A. p. 191. Sup. Gr. p. 135. Mediæ se-
 Ordinariè tres ejus clas- cundus liber usq; ad figura-
 ses esse debent. par. 4. cap. 13. tam Constructionem, & fa-
 B. pag. 194. ciliores appêdices. r. 8. Præf.
 , St. Ab eâ, vel Humguitate inf. §. 2. pag. 85. & r. 1. Med.
 docendâ Nostri ne eximan- Gr. p. 140. Infimæ primus li-
 tur. r. Prov. 26. p. 17. etiam ber, & aliquid secundi. r. 8.
 absolutis studiis, tertioq; pro- Præf. inf. §. 2. pag. 84. & r. 1.
 bationis anno possunt eam inf. Gr. p. 145. si hæc duos in
 docere. r. Prov. 27. p. 18. ordines dividatur, uni ordini
 Grammaticâ Emmanue- primo semestri prima pars
 lis utendum. r. Prov. 23. p. libri, alteri altera assignetur.
 16. tres ejus libri trium utraque utrique altero si
 Grammaticæ classum pro- mestri repetatur. r. 8. Præf.
 prii, singuli singularum. r. 8. inf. §. 3. p. 85. & r. 1. inf. Gr.
 Præf. inf. §. 2. p. 84. & r. 12. pag. 145.
 Com. inf. p. 106. Gradus singularum , &
 Vbi Romana non est re- pars Grāmaticæ, auctoresq;
 cepta, ad similitudinem Ro- in singulis explicandi. r. 1.
 manæ methodi cum facul- pag. 135. & 1. p. 140. & 1.
 tate Generalis conformetur. p. 145. Horarum in singulis
 r. 23. Prov. p. 16. & r. 8. divisio quotidiana. r. 2. pag.
 Præf. inf. §. 2. pag. 84. 136. & 2. p. 141 & 2. p. 145.
 Grammaticæ Professores Scriptionis in singulis corri-
 repetant initio breviter, quæ gendæ ratio. r. 3. p. 137. &
 in classe inferiore sunt tradi- 3. p. 142. & 3. p. 147.
 ta. r. 12. Com. inf. pag. 106. Exercitationes quas in
 Primo semestri suum librum singulis Magistri assignare
 absolvant, altero repetant. possunt inter corrigendum.
 r. 8. Præf. inf. §. 3. p. 85. r. 4. p. 137. & 4. p. 142. & 4.
 Supremæ Grammaticæ p. 147. in repetitione aucto-
 tertius liber Emmanuelis, & ris, præsertim in postremis
 ex secundo appêdices secun- duabus, exigantur potissi-
 mum

- num præcepta Grammaticæ regimine. p. 99. 109. & in cæx. 5. p. 143. & 5. p. 148. aliis. pag. 152.*
- Prælectio auctoris in singulis, Gratia Apostolicæ. quanta, qualisve. r. 5. p. 138 Gratia, & privilegia men-Bu. & 6. p. 143. & 6. p. 148. Ar-*
- dicantibus concessa, & con-*
- gumentum scribendi in sin-*
- cedenda, Societati concedun-*
- gulis quale. r. 6. p. 138. & 7. tur. p. 119. Aliorū item Or-*
- pag. 143. & 7. pag. 148. duntum, locorum, & persona-*
- rum, usq; utitur more suo.*
- Prælectio Grammatica in rum, usq; utitur more suo. mediâ. r. 8. p. 143. in infimâ. pag. 143. 144.*
- 7. 8. p. 148. Cōcertatio disci-*
- Coadiutores formati ea-Co.*
- pulorū quibus de rebus erit rum capaces sunt. Exam.*
- in singulis. r. 10. p. 139 & 10. cap. 6. §. 3. p. 50. Atque etiâ*
- p. 144. & 9. p. 149. Discipu-*
- Novitii. par. 5. c. 1. A. p. 214.*
- li supremæ Grammaticæ se-*
- Vide Facultates Apo-*
- mel ferè in mense suo marte stolicæ.*
- scribant. r. 6. p. 138. quo pa-*
- Gratiarum usus. p. 96. Pr.*
- cto in eâ carminum thema*
- Gratitudo in Deum.*
- dictandum. r. 7. pag. 139. Hujus motiva. p. 314. 315.*
- Grammatica Græca, & & seqq.*
- Hebræa. Migratitudinis damna. E. G.*
- Vide Græca, Hebræa. pag. 326.*
- Gratia. Gubernatio.*
- Co. Quo pacto Dei gratia ube-*
- Gubernatio Collegiorum Bu.*
- rius acquiratur. par. 3. c. 1. omnimoda est penes Genera-*
- §. 122. Ad eâ in primis effi-*
- lẽ vel Societatem. p. 14. 60.*
- cax est oratio. par. 9. c. 6. A. Gubernandi, & negotio-*
- p. 345. Sacrificia. par. 10. §. 1 rum ratio, apud Superiores*
- p. 357. Votorum item emis-*
- Societatis residet. p. 281.*
- sio par. 3. c. 1. T. p. 122. Tota Societatis gubernatio est penes Generalem. p. 9.*
- Quo pacto divinæ gratiæ*
- cooperandum. par. 10. §. 3. cap. 3. §. 3. pag. 327.*
- pag. 358. Quo pacto hæc erit bona.*
- E. G. Gratia vocationis ad o-*
- par. 9. cap. 3. §. 1. p. 326.*
- mnia promptitudo. p. 102. Vnde ea magnâ ex parte*
- faciles reddit difficultates in*
- pendeat. p. 9. c. 6. §. 6. p. 349.*
- Ejus*

Ejus causâ uberior à Deo p. 84. *Et* 429. *spiritu amo-*
Superioribus communica- *ris ibid.* *Societatis est propria*
tur gratia in Consultationi- *non particularis ratio.* p. 73.
bus. p. 8. c. 3. §. 2. p. 303. 74. *Et* 103. 111. 112. 425.

Ut rectè à Deo guberne- 426. *duplex, altera politica,*
mur quibus mediis utendū. *spiritualis altera.* pag. 109.
par. 10. §. 2. pag. 357. *Et seqq.*

Or. *Gubernationi apti diligen-*
ter à Provinciali nominan-
di, Et instruendi sunt. p. 99. *Vide Talentum.*
De his mittendæ tertio quo-
que anno ad Generalem in-
formationes. pag. 100.

Id. *Ratio spirituales viros gu-*
bernandi fortis Et suavis.
p. 21. huius difficilis praxis.
ibid.

Quid Superiori præstandū
ut utrâq; assequatur. p. 22.

Insuavis gubernationis
capita. *ibid.*

Remissæ gubernationis ca-
pita. pag. 24.

Afferitas Et laxitas.
pag. 25.

Quomodò coniungendæ.
pag. 26.

In quo suavitas sit posita.
pag. 28.

Quomodò miscenda cum
benignitate severitas, secun-
dum Constitutiones. p. 29.

E G. *Gubernatio est donum quàm materiæ genere distin-*
Dei, qualis esse debeat. p. 72 *guuntur* c. 11. §. 1. p. 49.
 109. *Et* 342. 347. 428. *Nec tam numero dierum,*
 434. *Non secus ac parentū. quàm effectu metiendæ* c. 17.

Gubernare.
Gubernandi talentum. Si.
Vide Talentum.

H A B I T V S.

H *Abitus.* pag. 97. Pr.
Habitus. *Vide Vestit-* Co.
tus. *Hæresis.*

De absolutione ab hæresi. Bu.

pag. 73.

Damnatus vel suspectus Co.

de hæresi per sententiâ, habet
impedimentum essentiale ad

Societate. Exa. c. 2. §. 1. p. 13.

Ep. 1. c. 3. §. 3. p. 75. Non ta-

men si sit hæresis generalis,
nempe nationis. *ibid.* B.

Hæreticus.

Possunt Nostri Hæretici Bu.

cohabitare. pag. 44.

Hæretici. pag. 97. Pr.

Hebdomada.

Hebdomadæ Exercitiorum Di.

non tam numero dierum,

guuntur c. 11. §. 1. p. 49.

Nec tam numero dierum,

quàm effectu metiendæ c. 17.

§. 1.

§.1.p.65. &c. 39. §.7.p.124. dos Exercitia faciens, posset
Respondent tribus viis, ob reverentiam à sacro abs-
purgativæ, illuminativæ, tinere. c. 11. §.3.p.50.

unitivæ. c. 39. §.1.p.121. Hebdomada secunda.

Hebdomadis quatuor o- Hebdomada secunda re-
mnia Exercitia continen- spondet viæ illuminativæ.
tur. ibid. cap. 18. §.3. pag. 67.

Hebdomadæ singulæ quid Quem finem habeat. c. 18.
contineant. c. 11. §.2.p.49. §.1. pag. 66.

Hebdomada prima. Quam dispositionem re-

Hebdomada prima quem quirat. cap. 18. §.4. pag. 67.

scopum habeat. cap. 17. §.1. Ipso initio ad electionem

pag. 65 &c. 19. §.1.p.68. disponit. c. 29. §.1.p.96.

Proroganda, quando non Vitam Christi Domini

sequitur fructus, & quid continet & electionem c. 11.

aliud agendū. c. 17. §.1.p.65 §.2. pag. 49.

Brevius transigitur ab Differenda si desit fervor.

us, qui sunt dediti rebus spi- cap. 18. §.4. pag. 67.

ritualibus. c. 9. §.3.p.38. Quatuor horas fatigatis

Hebdomada prima respon- præscribit. c. 21. §.1.p.74.

det viæ purgativæ. c. 10. §.6. Hebdomada tertia.

p. 45. &c. 39. §.2.p.122. Hebdomada tertia. c. 35. Di.

Continet considerationem per totum. pag. 110.

peccatorum. c. 11. §.2.p.49. Continet passionem Christi

Magis vel minus in eâ Domini. c. 11. §.2. pag. 49.

immorandum, prout magis Quâ meditatione stabi-

vel minus necessaria purga- litur electio. cap. 35. §.1.

tio. cap. 10. §.6. pag. 45. pag. 110.

Hebdomada prima, tam- Hebdomada quarta.

quàm basis nūquàm omit- Hebdomada quarta re-

tenda. c. 11. §.4.p.50. spondet viæ unitivæ. cap. 36.

Eodem ordine tradenda §.1. pag. 114.

quo ponitur. c. 14. §.1.p.56. Continet resurrectionem,

Quid agendum cum qua- & beneficia ad excitandum

tuor tantum horæ sunt. ib. amorem. ibid.

Hebdomadâ primâ Sacer- Hebdomadæ quartæ addi

possunt

possunt meditationes de gloria paradisi. ibid.

Hebraica.

De. Hebraicae linguae necessitas. *Con. 1. d. 29. pag. 37.*

Hebraeorum genere orti à Societate excluduntur. *Co. 5. d. 52. 53. pag. 313. 315. Ultra quintum gradum, nisi publica sit infamia, non rejiciendi. Con. 6. d. 28. p. 371.*

Hebræa.

St. Quo tempore à Nostreis ad discenda, & à quibus. *r. 8. Prov. p. 7. addicantur huic studio aliqui, juventur Academia, præsertim quo tempore Theologia recolitur ibi.*

Hebræus textus quatenus ad Scriptionem explicandam adhibendus. *r. Script. 4. p. 43.*

Quatenus Rabbini, pun-ctisve habenda fides. *r. Script. 10. 11. p. 45. Rabbini ne concilietur auctoritas. ibid.*

Hebraicae linguae Professor qualis. *r. 7. Prov. p. 7. ut idē sit ejus, ac Scriptione Professor optandum. ibid. quinam ejus finis, ac munus. r. 1. 2. 3. 4. p. 47. in ejus Regulis.*

Hispanice.

De. Hispaniæ Rex Catholicus petit, ut Societas quorundam privilegiorum usu abstineat in Hispaniâ. *Con. 5. 1. d. 303. pag. 76.*

d. 21. p. 286. à perturbatoribus Societatis falsis accusatoribus circumventus. *Co. 5.*

d. 55. pag. 319.

Historia.

Historia Domonum, Collegiorum Romam mutenda. *p. 10. Et tertio quoque anno ejus supplementum. pag. 133.*

Historicus.

Quid peculiare ad suæ applicationem requirat. *r. 28. Com. inf. pag. 112.*

Quatenus in Rhetoricâ, vel Humanitate explicandus. *r. Rhet. 2. p. 120. Et Hum. 2. pag. 130.*

Holocaustum.

In holocaustum se Deo. *E. G. confert Religiosus. pag. 17. 21. 22.*

Homicidium.

Homicidium. *pag. 98.*

Homo

Homo veterascit, quomodo renovetur. *pag. 125. 126. Ec. 130. 139. 149. 152. 190.*

Honor.

Fratres invicem honorandi tamquam Superiores. *p. 3. cap. 1. §. 4. pag. 186.*

Honoris inter Nostros loquendo, vel scribendo, an præscribi forma debeat. *Co. 1. d. 303. pag. 76.*

Honor

- Id. *Honor. Vide Amor.* Horologia.
 EG. *Honor proprius mortifi-* Horologia rotata Nostri Or.
candus. pag. 69. 194. 410. vetita. pag. 41.
 411. 441. pag. 9. In.
 Horæ. Hortus
 Co. *Horarum distributio per* In Collegiorum fundatio- Or.
signum campanæ necessa- ne requiritur. pag. 97.
ria. p. 4. c. 10. §. 9. p. 186. Hospitale.
Horæ statuta, ut cibi, & Hospitalis experimentum, Co.
somni, servari debent. par. 3. ibi dormiendo, vel per horas
c. 2. §. 2. Nisi Superior di- aliquas quotidie serviendo.
stenseret. ibid. E. Exam. cap. 4. §. 11. p. 29.
 St. *Horæ scholarum certæ* & §. 19. p. 32. In iis autem
pro varietate temporum qui redeunt ad Societatem.
assignandæ. r. 35. Prov. pag. p. 2. cap. 4. D. p. 105.
19. inchoandarum, finien- Subventio eorum qui sunt
darumque significantur ma- in hospitalibus, est ex Insti-
ture Magistris à Præfecto. r. tuto Nostro. par. 7. cap. 4.
 7 *Præf. inf. pag. 84.* §. 9. pag. 280.
Earum divisio in classibus In eo dormire & cibum Re.
inferioribus. r. 14. Com. inf. capere. Vide Reg. 29. Mag.
 p. 107. & *in singulis classi-* Novit. pag. 127.
bus. r. 2. in Rhetoricâ. p. 119. Hospitalis Domus circa De.
in Humanitate. p. 129. in non suscipienda. Con. 2. d.
supremâ Grammaticæ. 136. 13. pag. 116.
in mediâ. 141. in infimâ. Hospitalitas inter Nostros
 146. gratuita. Co. 7. d. 18. p. 419.
 Or. *Horæ considerationis Su-* Hospites.
perioribus observanda. p. 19. Quomodo circa eos & Re.
 Pr. *Horæ Canonice. p. 98.* transeuntes, Superiores se
 Di. *Horæ meditandi quotidie* habebunt. r. 82. & 83. Præp.
sunt quinque. cap. 3. §. 7. pag. 91. & r. 80. & 81. Rect.
 pag. 23. pag. 111.
Præterquàm fortè hebdo- Hospitium.
madâ secundâ. cap. 21. §. 1. Vbi Nostri sunt, non nisi
 pag. 74. ad nostrum divertendum.
 I x. 48.

7. 48. *Com.* pag. 31. 7. d. 92. p. 470. doctrinâ in-
 Eo quando externi susci- signes ad Professionem pro-
 piendi. r. 83. *Præp.* p. 91. & movendi. *Con.* 6. d. 15. pag.
 r. 81. *Rect.* pag. 111. 351. & *Con.* 7. d. 33. §. 3 pag.
 Humaniores litteræ. • 437. Magistri faciendi qui-
 Co. Earum nomine Rhetori- que, & quamdiu in eo mune-
 ca, & Grammatica intelli- re occupandi. *Con.* 7. d. 26.
 gitur. p. 4. c. 5. A. p. 156. & pag 431.
 præterea Poësis & Historia. Humaniorum litterarum In-
 p. 4. c. 12. A. p. 191. Quot au- commendatio. p. 101. earum
 tem, & quas classes conti- periti magnificandi. 102.
 neant. p. 4. c. 13. B. p. 194. quinam illis applicandi. 103
 Sunt his temporibus ne- Humanitatis schola.
 cessariæ. par. 4. c. 5. §. 1. pag. Ejus gradus, ac finis, au- St.
 155. & c. 12. §. 2. p. 191. Etioresq; in eâ explicandi. r. 1.
 Ad Professionem requiri- Hum. p. 128. Cognitione lin-
 tur etiam scientia humanio- gûæ, eruditione aliquâ, præ-
 rum litterarum. par. 5. c. 2. ceptorum informatione con-
 §. 2. & B. pag. 218. tinetur. *ibid.*
 Earum non patet esse Ex præceptis Rhetoricæ
 tempus limitatum. p. 4. c. 15. explicabitur Cyprianus, ex
 A. pag. 200. Orationibus aliquæ Cicero-
 Loquendo, & scribendo nis. r. 1. & 2. Hum. p. 129.
 stylus exercendus. p. 4. c. 6. §. 130. & r. 8. pag. 133.
 13. p. 165. & actio pronuntiâ- Inclinate anno Græca-
 do. par. 4. c. 13. §. 3. p. 194. rum syllabarum dimensio
 Compositiones emendandæ explicanda. r. Hum. 9. pag.
 à Magistris. p. 4. c. 13. A. 133. Carmina alternis men-
 p. 193. & aliquæ mittendæ sibus, aliquid interdum pro-
 ad Provinciale, vel Gene- se brevioris affigendum. r. 10
 ralem. p. 4. c. 6. L. p. 166. Hum. p. 134.
 A quibus litteris huma- Professoris ejus finis, ac
 nitatis abstinendum par. 4. munus. Vide in ejus Regu-
 c. 14. §. 2. p. 199. lis. p. 128. & seqq.
 De. Humaniorum litterarum Humilitas
 studia commendantur. *Con.* Servanda in animo, & Co.
 in

in exteriori, deferendo aliis. tate se conservent. r. 29.
par. 3. cap. 1. §. 4. p. 109. & in Sum. p. 15.

ratione vestitus. par. 6. c. 2. Humilitas quâ quis se Di.
§. 15. p. 244. & in omnibus. Instructori subdit, valdè Deo
ibid. §. 16. p. 245. placet. c. 2. §. 7. p. 20.

Silentium, & compositio Humilitas remedium
exterior est indicium humi- consequendæ devotionis cum
litis. p. 3. c. 1. §. 4. p. 109. desolationem quis patitur. c.

Requiritur in Rectore. 7. §. 7. p. 33. disponit ad ora-
p. 4. c. 10. §. 4. p. 181. & no- tionem. c. 8. §. 3. pag. 35.

minatum in Coadiutoribus Humilitatis tertius gradus
spiritualibus. Exa c. 6. §. 5. necessaria dispositio ad ele-
p. 51. & temporalibus. §. 6. ctionem. c. 23. §. 3. p. 79.

ibid. denique splendere debet Humilitatis tres gradus
in ipso Generali. par. 9. c. 2. toto uno die revolvendi. c. 29.
§. 2. pag. 322. §. 8. p. 99. quando prorogan-
tur. ibid.

Officia in quibus exerce- Humilitas necessaria. p. EG.
tur humilitas, devotè obeun- 150. 158. 441. 442. Ejus

da. par. 3. c. 1. §. 22. p. 122. & praxis. p. 410. 411. Ejus ty-
appetenda. Exam. cap. 4. §. pus Iordanis. p. 309. 310.

28. p. 36. & aliquando à Sa-
cerdotibus exercenda. p. 3.
cap. 1. §. 19. pag. 119.

Appetendus est contemptus
sui nullâ datâ occasione. Ex.
c. 4. §. 44. p. 44.

Experimentum versandi
in officiis humilibus. Exam.
c. 4. §. 13. p. 30.

Qui ad superbiam propen-
si sunt, in humilibus exerceri
debent p. 3. c. 1. §. 13 p. 116.

Humilitas est litterarum
fundamentum. par. 3. c. 1.
§. 27. p. 126.

Re. Omnes in internâ humili-

Ianitor.

Admonendus quò eun- Re.
dum est. r. 46. Cõ. p. 31.

Nomina Nostrorum prope
ostium scripta esse curet. Ne-
minem exire sine facultate
permittat. ibid.

Quò eant intelligat. r. 1.
Ian. pag. 248.

Nil intempestivè nuntia-
bit. r. 2. ibid.

Litteras Superiori tradat.
r. 3. ibid.

- Quid ager cum Nostri r. 45. Com. pag. 31.
 peregrè veniunt. r. 4. ibid. Ea sit semper obserata.
 Dato signo festinet ad ja- r. 13. Iamit. p. 249.
 nuam. r. 5. ibid. Quando claudenda, ejus
 Quid faciet cum quærun- claudes Superiori tradendæ
 tur qui domi non sunt. r. 6. r. 14. ibid.
 ibid. Jeiunare.
 Quem conversandi mo- Jeiunare aliis non ieiun- De.
 dum tenebit. r. 7. p. 249. nantibus non est singulan-
 Cum facultate vocet No- tas. Con. 1. d. 96. p. 69.
 stros ad loquendum. r. 8. ibid. B. P. Ignatii pervigilio
 De eleemosynis Superioris ieiunandum. Congr. 7. d. 16.
 mentem intelligat. r. 9. & pag. 417.
 11. ibid. Et Can. 2. Con. 7. p. 70. Ca.
 Cûret ut aliquis Sacerdos Jeiunium.
 Prælatum domum ingres- Facultas dispensandi in Bu.
 sum, comitetur. r. 10. ibid. ieiuniis per Professos. p. 73.
 Cum pauperibus benignè & per alios. pag. 144.
 se habeat. r. 11. ibid. Ieiunia volentibus juxta De.
 Mulieres paucis dimittat. discretionis mensuram con-
 vel ad Aedituum remittat. cedenda Co. I. d. 96. p. 69.
 r. 12. ibid. Ieiunium. pag. 100. Pr.
 Ianua sit semper observa- Jesu nomen.
 ta. r. 13. ibid. Iesu nomine Societas in-Bu.
 Portas quando claudet, signitur. pag. 9. 76. 106. &
 claudes Superiori tradat. r. aliis locis.
 14. pag. 250. Iesu nomen in Societate
 Nihil externorum custo- retinendum. p. 283.
 dabit. r. 15. ibid. St. Ignatius.
 Veniente medico signum Formati processus super
 dabit. r. 16. ibid. vitâ & miraculis S. Ignatii
 Et pro scholarum initio committuntur Auditoribus
 ac fine. r. 17. ibid. caussarum Palatii Apostoli-
 Janua. ci. pag. 321. & seqq.
 Non nisi consuetâ domus Natus est nobilibus, Ca-
 januâ egrediendum, & c. tholicis & piis parentibus.
 Ado-

Adolescens factus rei mili- decernitur. *Con. 5. d. 71*
tari operam dedit, deinde pag. 331.

Christo militaturus omnes *Quid senserit de Exerci-* Di.
res fluxas & caducas reli- tiis. *Proem. §. 4. p. 8. in epi-*
quit. pag. 325. 326. *stolâ ad P. Mionam, magnâ*

Studius operam navat, & *ab iis utilitatem promittit.*
sociis collectis saluti proxi- ibid.

morum proponit incumbere. *In Cassinatem ad Exer-*
 pag. 327. *citia secedit. c. 9. §. 13. p. 41.*

Post multos labores, Iesum *P. Ignatii sententia de*
appellans, piè obdormivit *indifferentiâ ad electionem*
in Domino. pag. 329. *necessariâ c. 23. §. 4. p. 80.*

Post felicem dormitionem *Illuminativa Via.*
plura patravit miracula. *Illusionibus patet nisi cau-*
 pag. 333. & seqq. *tissimus, aut si festinemus.*

Sanctorum Catalogo ad- *c. 39. §. 7. pag. 124.*
scribitur. pag. 340.

De. *S Ignatius tribus Patri-* *Imagines.*
bus commisit, ut salvo sensu, *Imagines multi valoris* Or.
verba Constitutionum, prout *Nostris.*
ipsis videretur, immutarent. pag. 41.

Con 1. d. 53. p. 48. Orare *Pag. 9.* In.

simul Nostros ordinariè non *Imitatio Christi Do-*
probabat. *Con. 1. d. 98. p. 70.* *mini*

Nec eleemosynas ostiatim *In ejus passione præcipuè* Di.
peti à domibus Professis, licet *quærenda c. 35. § 9. p. 112.*

ad tempus id permiserit, Co- *Est reformatio vitæ no-*
1. d. 103. p. 76. Professis in- *stræ. c. 18. §. 2. p. 67.*

junxit, ut semel per dies *Imitari.*
quadraginta doctrinâ Chri- *Imitari alios quatenus novi* In.
stianam docerent. *Con. 1. d.* *Concionatores possint. p. 13.*

138. p. 90. Ejus aliquot or- *Immunitas.*

dinationes extra corpus Con- *Immunitas à versibus, St.*
stitutionum repertæ. Con. 1. *Græcisque addiscendis nulli*

d. 72. 73. 74. 75. 76. p. 54. & *à Præfecto concedenda. r. 31.*
seqq. Canonizatio petenda *Præf. inf. p. 93. nec à Ma-*

gistro in aliis rebus. r. 11.
 I 3. Com.

- Com. inf. pag. 106. *Hæc satis possunt esse singula, ut quis non admittatur. par. 1. c. 3. H. p. 78 p. s. sunt tamen compensare aliis bonis præclaris. ibid.*
- Pr. Immunitas. pag. 101. *Impedimenta essentialia*
- Id. Impatientia. *Circa illa quid Provin-*
- Id. Vide Aversio. *Re-*
- Co. *Impedimenta essentialia* *cialis aget, & quomodo dis-*
que à Societate excludunt, sump-
sunt quinque. par. 4. c. 3. §. 2. pensabit r. 35. & 36. Prov.
p. 147. Ea quæ sint fusè ex-
plicatur. Exam. c. 2. p. 13. &
par. 1. c. 3. pag. 74. *Impedimenta quinque* De.
Cur hæc à Societate exclu-
dant. p. 2. c. 2. §. 3. p. 93. &
p. 4. c. 3. §. 2. p. 146. & Exa.
c. 2. §. 6. pag. 15. *primi generis irritant vota,*
& professionem. Congr. 7. d.
42. p. 443. celatorum judi-
cium, ut ad solam Societa-
tem pertineat curandum.
Con. 7. d. 43. pag. 444.
- Impedimenta non exclu-*
dentia. p. 1. c. 3. §. 8. p. 78. *Impedimenta substantia-*
Debent præponi ante pri-
ma probationem. Ex. c. 1.
A. p. 5. & par. 1. c. 1. D. p. 69. *lia Co. 1. d. A. in Interr. §. 1. p.*
Non tamen ut impedimen-
ta. Exa. c. 2. A. pag. 13. *15. Essentialia, & indispen-*
Qui unum celasset quod
peccatum sit, cui reserva-
tum. Exam. c. 3. A. p. 17. *sabilia. Co. 5. d. 52. p. 313.*
- Impedimenta quinque* Ca.
primaria irritant insequen-
tia vota, & Professionem.
Can. 26. Con. 7. pag. 80.
- Impedimenta Electorum. Fo.*
Si postea detegatur dimitti
debet. p. 2. c. 2. §. 3. pag. 93. *p. 74. De impedimentis cu-*
In his non potest Generalis,
nec Societas dispensare. p. 1.
c. 3. G. p. 77. Quis autem possit.
ibi. & tunc ex dispensatione
frat idonei. p. 4. c. 3. A. p. 147. *intrinsicca & extrinsicca.*
310. 311. *pag. 38. & seqq. 99. 130.*
- Impedimenta secundaria* *Impedimenta divini*
rum ex parte animi, tum
corporis, quæ sint. par. 1. c. 3.
§. 9. & seqq. pag. 78. *servitii.*
Non est in rebus divini ser-
vitii contradietionum causa
despon-

despondendum animo. p. 9. Christiani. p. 9. c. 3. F. p. 331.
 c. 2. §. 5. p. 323. Quo pacto Unus Assistens Indiae esse
 illis obviandum. par. 7. c. 2. potest. par. 9. cap. 6. §. 10.
 F. §. 10. pag. 271. pag. 352.

Impediti.

In India communicari po-

Po. Impediti ne veniant ad test. potestas dispensandi in
 Congregationem Provinciae. Constitutionibus. par. 9. c. 3.
 pag. 57. Eorum loco substi- D. p. 330. Item dimittendi
 tuendi. pag. 58. etiam Coadiutores formatos.

Impetrare.

par. 2. c. 1. C. p. 91. Et admit-

Pr. Impetrare. pag. 102.

tendi ad Professionem. pa. 5.

Incarcerare.

c. 2. A. p. 217.

Incarcerare. pag. 102.

Ex India quarto quoque

Inclinatio.

anno unus mittetur ad Ge-

Id. Inclinatio ad sensualita-
 tes & amicitias. Vide Ami-
 citia. Inclusor.

neralem. p. 8 c. 2. B. p. 297.

Potest in Collegiis doceri

lingua Indica. par. 4. c. 12.

De. Inclusor Electorum per
 secreta suffragia eligendus à
 Congregatione. Con. 7. d. 64.
 p. 452. ejus socii à Vicario sun-
 t. designandi. ibi. Ipse sibi socios
 deligit in primâ Congrega-
 tione. Co. 1. d. A. 11. p. 20.

B. pag. 191.

Indicarum linguarum stu- De.

dium, Nostri qui in India

p. 452. commendatur. Con. 5.

d. 67 p. 329. Earum periti

ad professionem promovendi.

Con. 6. d. 15. p. 351.

Fo. Inclusor Electorum & qua-
 tuor ejus socii p. 9. 23.

Ad Indias vocatio donum E. G.

particulare. p. 45. 46 prædi-

cta. p. 248. 249. Religiosum

Bu. An Nostri in India statu-
 ta Ecclesiastica facere, aut
 mutare possint. p. 51.

perficit statum. pag. 47.

48. 249. Valor, & fructus.

p. 25. 46. 247. 249. Qui

Co. Indos juvare quantum
 referat. par. 7. cap. 2. D.
 pag. 265.

mittendi. pag. 416. 417.

Indifferentes.

Indifferentes vocantur, Co.

Possunt Nostri in Indiam de quorum statu nondum
 mitti. p. 7. c. 2. C. p. 265. ra-
 rius tamen ubi nulli sunt §. 11. pag. 10.

decrevit Societas. Ex. cap. 1.

§. 11. pag. 10.

Hi debent esse parati ad cap. 30. §. 6. pag. 102.
omnia officia humiliora. Diligentia, & precibus
Ex. c. 8. §. 2. p. 58. Nec de- acquiritur. c. 23. §. 3. p. 79.
bent procurare ut mutent Indifferentia confert ter-
statum, sed tantum possent tius & secundus gradus hu-
proponere. ibid. A. pag. 57. militatis. ibid.

Omnès qui ingrediuntur, Indifferens esse debet tam
ex sua parte debent esse in- eligens, quam Instructor.
differentes. Exam. c. 1. §. 11. cap. 24. §. 2. pag. 83.

p. 10. & cap. 4. §. 17. p. 31. & Indiscretio.

cap. 5. §. ult. pag. 48. Indiscretio esse non potest E. G.

Debemus esse indifferen- in eo quod ex lege sancitum
tes ad omnia. Exam. c. 8. §. 1 est. pag. 244.

p. 57 & par. 7. cap. 2. §. 1 in Indulgentia.

fine. pag. 264. Indulgentia septem anno Bu-

Re. Indifferentes non interro- rum & totidem quadrage-
gandi in conferentiis. r. 60. narum pro visitantibus Ec-
Mag. Novit. pag. 135. clesias Societatis certis die-

Intra biennium ad cer- bus. pag. 50.

tum gradum applicandi. r. Indulgentia omnes alio-

67. Prov. pag. 48. rum locorum conceduntur

De. Indifferentium gradus ne sociis in suis Ecclesiis. p. 195.

duret ultra biennium. Con. Indulgentia plenaria ali-

4. d. 52. pag. 266. cui Societatis Ecclesiae potest

Ca. Et Can. 2. Con. 4. p. 42. à Generali concedi semel in

Indifferentia. anno. p. 49. Imò & singulis

Di. In fundamento quanti Ecclesiis conceditur. p. 189.

momenti sit ex sententiâ Indulgentia. pag. 102. Pr.

B. P. Ignatii. cap. 12. §. 3. Indulta.

pag. 52. Indulta. pag. 115.

Quomodo applicanda No- Indusium.

stris. cap. 10. §. 5. p. 45. Sine indusio non dormien-

Indifferentia qualis. cap. dum. p. 3. c. 2. E. pag. 130. Co.

22. §. 3. pag. 76. Infamia

Necessaria ad electionem. Est impedimentum essen-

cap. 23. §. 3. pag. 79 & tiale. Exa. cap. 2. §. 2. p. 14.

&

Ep. I. c. 3. §. 4. p. 76. Intelligitur tamen ubi ea extat. habeat. r. 7. Ibid. Medicinalia necessaria

Exam. cap. 2. C. p. 14. Infideles. Medici præscripta, & ordinem perfectè observet. r. 8.

Ba. Possunt Nostri illis cohabitare. pag. 44. ibid.

Notet horam quâ febres

Co. Ad illos mitti. par. 9. c. 3. E. p. 331. rariùs tamen ubi nulli sunt fideles. par. 7. c. 2. C. pag. 265. ægrotum corripiant, & deserant. r. 9. pag. 246.

Supellex infirmorum quando separanda. r. 10. ibid.

Pro iis infidelibus orandum quorum salutem procurandæ Nostri incumbunt. Quid aget circa convalescentes. r. 11. ibid.

par. 7. c. 4. §. 3. p. 278. Patienter ferat molestias incurandis infirmis, sed suæ salutem consulat. r. 12. ibid.

Infirmary.

Num coadiutor esse debeat. Quando ægroti communicabuntur r. 13. ibid.

par. 1. c. 2. A. p. 71. Quibus corporis viribus præditus. Admoneat ut ægrotus p. 3. c. 2. F. p. 131. Quo pacto orationibus iudetur. r. 14.

et obediendum. Exam. c. 4. pag. 247. §. 32. pag. 38.

Re. Infirmary curam habeat, & Præfectum & Superiorem admoneat. r. 1. Infir. Defunctorum corpora præparet, & uno die insepulta teneantur. r. 15. ibid.

pag. 244. Præfecto sanitatis obediatur. r. 16. ibid.

Quando unus, aut plures medici vocandi. r. 2. ibid.

Infirmi

Res ægrotorum sint benè ca officium divinum. p. 75.

præparata. r. 3. p. 245. Debent omnem sui curam Co.

Eorum cubacula sint munda, &c. r. 4. ibid. relinquere Superioribus. p. 3. cap. 2. G pag. 131.

Ægrotos consoletur, & quos ad id libros habebit. r. 5. ibid. Debent obedire infirmariis, & Medico. Exa. c. 4. §. 32. p. 38. & dare omnibus

Quos vocabit ad eos invitandos. r. 6. ibid. ædificationem. ibid.

Eorum infirmarii numerantur

rantur inter coadiutores. p. 1. Assistentium. Con. 7 d. 8. c. 2. A. p. 70. qui debent esse pag. 409.
bonis viribus. par. 3. c. 2. F. Infirmi in eodem Domi- bo. m. 12.
pag. 131. cilio pro praesentibus ha

Non minus donum Dei beantur. pag. 68.
est infirmitas quam sanitas. Infirmi. pag. 115. Pr. C.
par. 3. c. 1. §. 17. pag. 118. Spiritualiter infirmi Su- Id.

Infirmi Domorum possunt scepti dicuntur. pag. 12.
in hortis Collegiorum recrea- Quid si voluntas in infir- Co. 12.
ri. p. 6. c. 2. D. p. 239. mo desit. pag. 49.

Praefecto sanitatis omnes Difficultas ex infirmi vo- a. 12.
manifestare debent morbos luntate quomodo curanda p. 13.
suos. par. 3. c. 2. §. 6. p. 131. pag. 13.

Magna cura habenda Morbus agnoscendus. p. 14.
ægotantium. ibid. G. Infirmitas non facile dam- p. 15.

Praefectus sanitatis debet nandus. pag. 75.
eam habere etiam in sanis. Eidem compatiendum. ibi. a. 12.
ibid. §. 6. Quid cum infirmitas non

Ad visendos phreneticos apparet. pag. 76.
¶ parum ædificativos cum Alia remedia. ibid. ¶ seqq. m. 12.
delectu admittendi. par. 6. Infernus.

c. 4. A. pag. 254. Inferni meditatio, quando Di. m. 12.

Ille dimittendus est in detur. c. 14. §. 1. p. 56. In.

quo tempore probationis de- Inferiores scholæ. p. 12.

regitur infirmitas vel nota- Vide Ordines, & Scholæ. St. m. 12.

bilis dispositio ad illam. p. 2. Informatio.

c. 2. §. 4. pag. 96. Informatio de rebus tra- De. m. 12.

Ob corporis infirmitatem Etandis ante electionem si m. 12.

in obsequio Societatis contra- major desideretur, à Vicario p. 12.

etiam nemo invitus dimitti petenda. Co. 1. d. A. 3. p. 8. ¶

debet. p. 2. c. 2. B. p. 94. ab aliis etiam Electoribus. m. 12.

De. Infirmi in eodem Domi- Con. 2. d. 88. p. 149.

cilio, in Congregationibus Informationum ad Ge- p. 12.

consulendi. Con. 6. d. 25. §. 5. neralis electionem capien- p. 12.

pag. 364. petunt ab infir- darum ratio. Cong. 1. d. A. 6. p. 12.

mo suffragium in electione pag. 9. Con. 2. d. A. 13. 14. p. 12.

15. 16. p. 99. 100. Non sin-
 ceras dantes excommuni-
 cantur. Con. 1. d. A. 7. p. 18.
 Con. 2. d. A. 19. p. 101. In lo-
 co inclusionis sumi non de-
 bent. Con. 1. d. A. 13. pa. 20.
 Petere non licet, An hic, vel
 ille sit aptus. Con. 1. d. A. 6.
 p. 9. Licere statuerat secun-
 da Congregatio, sed non, An
 aptissimus inter omnes. Con.
 2. d. A. 16. p. 100. postea id-
 ipsum retractavit. Con. 2. d.
 90 p. 150. Silentium in re-
 bus secretis apud alios ser-
 vandum qui Electores non
 sunt. Con. 1. d. A. 6. p. 9. idque
 in virtute sanctæ obedi-
 tiæ. Con. 2. d. A. 16. p. 100.
 Secretum etiam erga eos, de
 quibus aliquid auditum est.
 Con. 6. d. 23. p. 361.

Informationum in Con-
 gregatione Provinciali ca-
 piendarum leges aliquot.
 Con. 6. d. 24. p. 362. Petere
 non tenetur, qui notitiam
 habet sufficientem. Con. 6. d.
 25. 5. 4. p. 364.

Informationes ad electio-
 nem Generalis, quæ, & quo-
 modo peti, ac dari debeant.

pag. 19. 20. 21. Non sinceras
 dantes excommunicati. p.

14. Informationes in ele-
 ctione Assistentium. pag. 45.

In electione Vicarii. pag.
 91. In electione mittendo-
 rum in Congr. Provinciali.
 pag. 63.

Informationes de aptis Or.
 ad gubernandum. pag. 98.

A quibus accipi, & quomo-
 dō confici debeant. pag. 100.

Quibus de rebus. pag. 102.

Consultoribus Provincialis
 communicandæ. pag. 101.

Earum praxis. p. 104. Pa-
 radigma. pag. 106.

Informationes de promo-
 vendis ad gradus. pag. 109.

A quibus capiendæ & quo-
 modo conficiendæ. pag. 113.

Quibus de rebus. pag. 114.
 Consultoribus Provincialis

communicandæ. p. 123. Ea-
 rum praxis. pa. 122. Para-
 digma p. 128. De Cordiu-

toribus temporalibus quales
 esse debeant. pag. 116. De iis

etiam mittendæ, qui è Pro-
 vinciâ recens in aliam mi-

grarunt. p. 121. Quomodo
 de iis capiendæ, qui ex aliâ

venerunt. ibid. Secretæ sunt.
 p. 109. 114. Sincerae. p. 121.

Ingressus.

Ingressus Religionis quâ E. G.
 dispositione. p. 53: 79. 200.

Nos ab omni injuriâ tuetur.
 pag. 186, applicanda juxta

defe-

- defectus remedia.* pag. 193. *Sex quâ lectione cognoscen-*
 194. *Principalis Ecclesiæ dum. r. 18. Præp. p. 76. & r.*
pars. p. 186. 258. 17. Rect. p. 96.
Injurix Institutum. p. 117.
Co. *Nobis illatæ ferendæ. Ex. Tentatio contra Institu-*
c. 4. §. 44. 45. p. 43. 44. tum. p. 80. Quomodo medē-
In nostris scholis, verbo dum. p. 80. Detegenda mor-
vel factō aliis factæ, non bi gravitas. pag. 81. Institu-
ferendæ. p. 4. c. 16. §. 4. p. 205. ti sanctitas ostendenda. p. 83
Inquisitores. Vestigandæ radices. p. 84.
Bu. *Nullus Nostrorum cogi. Solutio objectionum contra*
potest ut sine mandato sui Institutum. p. 85.
Superioris aliquod Inquisi- Infirmus hujusmodi exer-
tionis officium obeat. p. 243. citis spiritalibus juvan-
De. *Inquisitionis officia No- dus. p. 86. Interdicendum, ne*
stris ambire non licet. Con. 5. aliis communicet. p. 87.
d. 28. p. 290. In ejus gratiam Instructiones.
Nostri in Hispaniâ privile- An & quo pacto instruē-
giorum quorundam usu, di sint qui aliò mittuntur p. 7
Rege petente, abstinēt. Co. 5 c. 1. §. 5. p. 261. & p. 7. c. 2. §.
d. 21. pag. 286. 2. G. p. 271.
Insignia. Instructiones eorum qui
Co. *In nostris Universitatibus mittuntur à Generali, an*
an insignibus utendum. p. 4. cum Assistentibus communi-
cap. 17. §. 8. pag. 212. candæ. par. 9. c. 6. F. p. 353.
De. *Insignia Doctorū & Ma- Instructor tertii Anni*
gistrorum an ferre Nostri Qualis esse debeat. p. 23. Or.
queant. Con. 1. d. 131. p. 88. De probandorum defectibus
Ca. *Et Can. 19. Con. 1. p. 7. & talentis monendus. p. 24.*
Institutio, & Institutum. Ejus officii Regulæ & In-
Bu. *Institutio puerorum, & structio, &c. p. 25. Sigillum*
rudium nominatim pertinet habet. p. 29. Confessarius est
ad Institutum Societatis. p. 9. eorum quos instruit. pag. 28
61. Et commendatur nomi- Quæ in illos sit ejus auctori-
natim. pag. 12. tas. pag. 29. De singulorum
Re. *Institutum intelligendum, statu monere debet Pro-*
vincia-

vincialem. pag. 30.

Instructor quoad Ex-
ercitia.

Qualis esse debeat. cap. 5. modans. c. 10. §. 5. p. 45. Lu-
per totum. p. 27. Non omnia cem tamen det, quomodo in-
initio proponat. c. 2. §. 8. pag. ter meditandum accommo-
20. Seligat ei qui facit Exer- dari possint. ibid. excinet de-
citia, vitas Sanctorum, & siderium perfectæ reforma-
libros aptos. cap. 3. §. 4. p. 22. tionis. c. 10. §. 6. p. 45.
gravitatem humilitate tem- Instructor quid attendere
peret. c. 5. §. 3. p. 28. Nihil debeat in ordine ad electio-
industriæ suæ tribuat, & in nem. c. 19. §. 2. p. 69. magnū
Deo confidat. c. 5. §. 4. p. 28. ad eam studium adhibeat.
caveat ab indiscreto zelo, & c. 22. §. 6. p. 77. ad quam in-
finat Deum disponere. cap. 5. differentiam disponat eum,
§. 5. p. 29. & cap. 19. §. 2. p. qui est electurus. cap. 23. §. 4.
69. & cap. 24. §. 1. p. 82. & p. 80. motionem divinam
§. 2. p. 83. Perspectum ha- non præire debet, sed sequi.
beat eum, qui facit Exerci- cap. 24. §. 1. p. 82. Non debet
tia. c. 5. §. 6. p. 29. versatus movere ad unam, vel alte-
su in libro Exercitiorum c. 5. ram partem. ibid. debet re-
§. 7. pag. 30. & cap. 8. §. 4. movere in electione impedi-
pag. 36. menta, & errores. ibid. &

Exercitia meditetur, quæ cap. 24. §. 3. p. 84. Quid tem-
indies tradit. c. 5. §. 8. p. 30. pore electionis admonere
Visitet suis temporibus eum, debeat electurum. cap. 36.
quem instruit. c. 6. §. 1. p. 30. §. 3. p. 115. Motiones animi
de quibus interrogare de- exigat, & ad regulas dis-
beat. cap. 7. §. 1. p. 32. & cap. cretionis spirituum penset.
8. §. 2. p. 35. cap. 30. §. 7. pag. 102. ele-

Tempore consolationis cturum non fatiget, & ob-
præparet ad ariditatem. c. 7. ruat. cap. 31. §. 4. pag. 104.
§. 3. pag. 32. bonam de altero toleret patienter, si eligens di-
præ se ferat opinionem. c. 7. §. 8 vine voluntati minus re-
p. 34. particularem directio- spondeat. cap. 31. §. 5. p. 104.

quid

quid faciat, si advertat eligentem decipi. cap. 33. §. 1. pag. 107.

Instructor suppeditet loca sacrae Scripturae, promittenda Passione. cap. 35. §. 11. pag. 112. Dei monita accommodata ei, qui absolvit Exercitia. cap. 40. §. 5. pag. 127.

Instructoris prudentiae multa permittuntur circa praescriptum ordinem. ca. 4. §. 5. pag. 26. Instructori omnia aperienda, & obediendum. c. 2. §. 7. p. 20. & §. 8. ibid.

Instrumenta.

Bu. Civilia penes quem sit omnimoda facultas ea conficiendi. pag. 37. 62. 107. & seqq.

Co. Rerum vanarum quae nam censeantur. p. 3. c. 1. M. pag. 117. Musica Domi non habenda. ibid.

Re. Et. r. 36. Praep. p. 81. & 36. Rect. pag. 100.

In. Instrumenta contractuum Romam mitti quomodo debeant. pag. 44. C.

Intellectus.

Di. Intellectus etiam, & non sola voluntas in electionibus exercenda. cap. 27. §. 1. pag. 89.

Major habenda est ratio affectus, quam conceptuum. c. 14. §. 3. pag. 57.

Intentio.

Intentio recta. Ex. m. c. 1. §. 3. p. 7. dicitur nihil admittendum ob ministeria nisi à Deo, ob cuius obsequium omnia pure facere debent. Omnes rectam habere intentionem studeant. p. 3. c. 1. §. 26. p. 125. Quanam in ministeriis Societatis. par 7. c. 2. §. 1. p. 272. & cap. 4. E. p. 267. Quanam in studiis. p. 4. c. 6. §. 1. & 2. p. 158.

Intentio recta in rebus omnibus procuranda. r. 17.

Sum. pag. 13.

Intentio, ac finis Magistrorum in docendo sit Auditores ad Dei amorem at-

que obsequium excitare. r. 1. Com. Sup. p. 37. & r. 1. Com. inf. pag. 104.

Peculiares singulorum.

Vide in 1. r. singulorum.

Scholasticorum nostrorum

quae. r. 1. Schol. pag. 150.

Intercessio.

Intercessio una post decretum Congregationis, vel De-

finitorum, due in abrogatione veteris Constitutionis, vel novae institutione concessa. Con. 1. d. 9. p. 30. post tri-

viduum nulla est admitten-
da. Con. 7. d. 87. p. 467.

Intercessionibus, & patro-
cinia externorum prohiben-
tur. Co. 5. d. 14. p. 282. & d.
49. p. 308. & Co. 7. d. 20. p.
421. & d. 22. §. 2. p. 426.

Qui per intercessionibus ex-
ternorum aliquid à Superio-
ribus obtinere procurant, ca-
stigandi. Ca. 13. Con. 5. p. 58
& Ca. 19. Co. 7. p. 76.

Qui pro se intercessionibus
ab externis parari cognove-
rint, eas pro viribus impedi-
re, & Superioribus aperire
debent. Can. 19. Con. 7. p. 76.

Intercessio cuiusvis intra tri-
duum concessa una, vel ab-
tera pag. 42. In Congr. Pro-
vinciali nulla. p. 63.

Intercessionibus pro aliis
apud superiorem quibus-
nam; & quatenus promif-
se pag. 40.

Intercessionibus moderan-
da. p. 31, non reformidandi
recursus. pag. 32.

Interdictum.

Interdictum tempore, cele-
brandi, & Sacramenta iis,
qui vel causam non dede-
rint, vel nominati non fue-
rint, ministrandi facultas,
pro Præpositis, & de horum
licentiâ pro Sociis aliis. p. 42.

Abrogata per Concilium
Tridentinum

Interdicti tempore, pro
Societatis domesticis, fami-
liaribus, procuratoribus, &
operariis Divina audiendi
facultas. pag. 43. Abrogata.

Vide Irregularitas. Dis-
pensatio.

Interdictum. p. 118. Pr.

Interpretes.

Septuaginta Vide Ver- St.

fiones.

Aristotelis, ejusque tex-
tuum interpretatio. pag. 78.

Vide Aristoteles.

Interpretatio.

Interpretatio. pag. 122. Pr.

Interrogatoria.

Interrogatoriū primæ Con- Fo.

gr. Co. 1. d. A. p. 14. Probatur

idē in secundâ. Co. 2. d. A. 18.

p. 101. Interrogatoriū tertie

Congr. Con. 3. d. A. 5. p. 163.

Interrogatorio uti non est ne-

cesse. Co. 1. d. A. §. 16. p. 17.

Con. 2. d. A. 18. p. 101. Quo-

modo Electoribus communi-

candum. Co. 3. d. A. 5. p. 163

Interrogatorium à Depu-

tatis confectum. p. 10. Quo-

modo Electoribus communi-

cetur. p. 11. Introductio.

Ad Logicam in Rhetoricâ St.

non legatur. r. 1. Rhet. p. 119

prælegi poterit Academicis

paulò

- paulò ante studia, permittē- destri itinere utamur. r. 115.
 te Rēctore. r. 10. Acad. Theol. Prov. p. 61.
 p. 168. 169. Toleti, vel Fon- Iter pedibus Nostri face- De
 seca in Logica explicanda. re debem, cum possunt. Co. 3.
 r. 9. Phil. §. 1. p. 75. d. 37. p. 188.
 Invisere. Iter agentes superflua ne Or
 Co. Primarios viros quomo- coëmant, nec pecuniam ab
 dō liceat invisere. par. 6. c. 2. exieris conquiram. p. 40
 §. 9. p. 242. Quomodo à reservatis ab-
 Infirmos. par. 6. cap. 4. solvendi. p. 51. Quæ pro illis
 §. 2. pag. 254. suffragia, si decedem. p. 18.
 Iracundia. Iter agentibus superflua in. pere
 Id. Iracundia. Vide Averſio. ne permittamur. p. 7. eorum
 Ire. necessitati prospiciendū. p. 81.
 Re. Aperiendum quò eundem Lineris instrumenta in
 est, & cuius rei causā, auctū- Collegiis servanda. ibid. in
 que eadem die Superiori re- cubiculis esse non debent. p. 8
 ferendum. r. 44. Com. p. 30. lubilæum.
 Irregularitas. lubilæum. pag. 122. Pr. hunc,
 Bu. De dispensatione cum No- lubilæū causa impetrandi Ec
 stris in irregularitate. pag. gratias. p. 260. 312. Ad id
 48. 49. quæ præparatio. & à quibus
 Pr. Irregularitas. pag. 122. Societati concessum. p. 152.
 • Iter. 169. 415. 416.
 Re. Iter facientes observent Iudæi.
 regulas Peregrinorum suo Iudæi, & Saraceni exclu. De
 modo, & patentes litteras dumur à Societate. Con. 5
 habere curent. r. 12. Peregr. d. 52. 53. p. 313. & seqq. hoc
 pag. 150. est impedimentum indiffen-
 Longum facientes ample- sibile, sed non essentielle &
 Etendi. r. 34. Com. pag. 29. irritans. ib. Vide modera-
 Quas vestes portabunt, & tionem. Con. 6. d. 28. p. 371
 quis expensas solvet. r. 87. Iudex.
 Præp. p. 92. & r. 85. Rēct. An permittendum ut Co
 pag. 112. Nostri sint Iudices in crimi-
 Curandum ut nostri pe- nalibus, vel etiam civilibus.
 par. 4.

Par. 4. cap. 11. §. 3. pag. 188. 6. cap. 1. §. 1. pag. 233.

Scrupulorum, & difficultatum. Exa. c. 3. §. 12. p. 20. Ac speciatim circa statum peculiarem in Societate. Ex.

De Iudicialis denuntiatio. c. 5. §. 8. p. 48. Circa opinio-
Con. 6. d. 45. p. 401. Iudicia- nes. Ex. c. 3. §. 11. p. 20. Circa
ria formula. Con. 7. d. 94. conscientia difficultates. Ex.
pag. 470. cap. 3. §. 12. ibid. .

fo. Iudices ambitus in electio- Iudiciorum consensio quam
ne Generalis quinque. p. 14. utilis. par. 8. c. 1. §. 8. p. 292.
15. Post electionem etiam ju- Dissensio vero quam perni-
dicium exercent aliquo tem- ciosa. p. 3. c. 1. §. 18. p. 119.

pore Congregationis. p. 16. Proprium iudicio Supe- Re.
Totidem in electione Assi- rioris contrarium, nullâ ra-
stentium. p. 46. In Congr. tione demonstrandum. r. 32.
Provinciali quatuor. p. 65. Sum. pag. 17.

Pr. Iudex. pag. 123. Quomodo abnegandum.

Se. Iudices eorum qui exami- r. 31. Sum. ibi. & r. 35. ejusd.
nantur, & ad examen scri- pag. 18.

bunt, tres. r. 18. Praef. inf. pag. Iudiciorum diversitas evi-
90. premiorum quoque tres. tanta. r. 42. Sum. p. 20.

r. 1. Prem. pag. 102. Iudicium pertinax : in Id.

Vtrique plurium suffra- speculativis adhibendi Do-
gio decernunt. p. 90. & 102. ctiores. p. 100. In practicis de
Iudicii premiorum forma. quibus infirmus monendus.
r. 9. Prem. p. 102. Vide etiam p. 101. Remedia. ibid.

Examinatores. Iudicii & mortis medi- Di.

Iudicium proprium. tatio rarissimè / omittenda.

Co. Pertinacia iudicii est im- cap. 15. §. 4. p. 60. advocat ab
pedimentum ad Societatem. amore visibilibus. ibid.

par. 1. cap. 3. §. 14. p. 79. Iumentum.

Abnegatio iudicii proprii An ad equitandum in Co.

per obedientiam. par. 3. cap. 1. Domibus habendum. par. 6.

§. 24. pag. 124. c. 2. §. 14. pag. 244.

De ejus resignatione. p. 2. Equitandi causâ in Do- Re.

c. 2. §. 4. p. 96. & par. 3. c. 1. mo Professâ nullum sit. r. 71.

§. 12. 13. pag. 116, & par. Prep. pag. 88.

K Iunio-

Iuniores.

Laici.

De. *Iuniorum à ceteris separata habitatio stabilita.* Co. 6.d.16. p. 352.

Ca. *Et Can. 4. Co. 6. p. 64. Iuramentum.*

Pr. *Iuramentum.* p. 123. *Iurisdicção.*

Bu. *Iurisdicção Cõservatorũ non fororũ est ordinaria.* p. 127.

Co. *Iurisdicção civilis in Societate non admittitur.* p. 4. cap. 11. §. 3. p. 188.

Iuvenes.

E.G. *Iuvenes veteranos colant, & quomodo.* p. 113. & c. 210. 407. 408. 441.

L.

LABORES.

Co. **L**abores etiam mentales debent interrumpi exterioribus. p. 3. c. 2. §. 4. p. 129. vel convenienti recreatione. ibid. D.

Labores tam animi quàm corporis neque nimis intensi, neque remissi esse debent. par. 10. §. 10. p. 364.

Nostrium institutum exigit magnos labores. par. 4. Proæm. A. p. 135.

Lacrymæ.

Di. *Lacryma quadam violenter coacta non sunt fructus orationis.* cap. 8. §. 3. p. 35.

Laici. p. 123.

Languor in spiritu

Huiusmodi morbi remedia id

excitantia. p. 40. *miseria*

huius status. p. 41. *Pericula*

ibid. languor frigus anime.

p. 42. *Vita tepiditatis.* ibid.

Examen huius languoris

p. 43, *Remedia.* p. 44.

Lapsus.

Lapsus non repentini videtur, sed diuturna habuerunt exordia. p. 131. 172. 173. 214

Latina Lingua.

Vide Linguae.

Latinè loquendum in Congregatione Provincia. Co. 6.

d. 25. §. 7. p. 364.

Latini sermonis usus commendatur. p. 104.

Lectio.

Lectioes sacra debent assidue esse in teplis nostris. p. 7.

cap. 4. §. 6. p. 279. *nisi aliud*

videatur Superiori. ibid. E.

Earum modus à scholastico diversus est. par. 4. cap. 8.

§. 3. p. 174.

Debet tamen cum doctrina

redolere mores. ibid. A.

Lectioinum causâ possunt

dici vespere. p. 6. c. 3. B. p.

249. *Vbi & per quos facienda.* p. 7. c. 2. F. §. 5. p. 269. &

c. 4. §. 6. & 7. p. 279. 280.

- Pro his nullus redditus, vel etiam eleemosyna admitti potest.* par. 6. c. 2. §. 7. p. 241. *Libri, & Prælectio. Lectio ad meditationem dirigenda.* c. 3. §. 4. p. 22.
- & par. 10. §. 5. p. 360. Lectionis dulcedini non nimis indulgēdū.* c. 3. §. 6. p. 23.
- Lectioes Scholastica audienda sunt ex arbitrio Rectoris.* p. 4. c. 6. §. 6. p. 162. *Qui libri legendi primā hebdomadā.* c. 3. §. 2. p. 21. &
- Debent diligenter audiri,* cap. 3. §. 4. p. 22.
- & deinde repeti.* p. 4. c. 6. §. 8. *Legere non debet qui se* p. 163. & cap. 13. §. 3. p. 193. *exercet, nisi scripta tradita.*
- Pramittenda brevis oratio.* cap. 3. §. 2. p. 21.
- p. 4. c. 16. §. 4. p. 205. vel saltē Legēdus solū locus Euā-*
crucis signum. ib. C. p. 206. *gelii ad præsentem medita-*
- In eis aliqua inferenda ad pietatem.* p. 4. c. 8. A. p. 164. *tionem.* c. 3. §. 3. p. 22.
- Legendi potius libri, qui*
Aliqua lectiones cū majore pietatem nutriant quàm qui
apparatu fieri possunt. p. 4. *intellectum exerceant.* c. 21.
- c. 13. A. p. 193. Aliqua etiā* §. 2. p. 75.
- privatim.* p. 4. c. 6. E. p. 162. *Legēda non sunt mysteria,*
- De. *Lectio publicā, in quā sti-* de quibus postea meditatio-
pendium eleemosyna nomine nes faciēda, sed de quibus jā
dabatur, Perusia omissa. Co. *facta sūt, aut eodē die fiēt.* ib.
- 2. d. 24. p. 125. Lectionis spiritualis usus*
- Lectioi spirituali quadrās post Exercitia habendus.*
quotidiē destinatus. Con. 7. cap. 40. §. 4. p. 127.
- d. 25, §. 3. p. 431. Lectio ad mensam.*
- Ca. *Ante nocturnum examen, Qualis esse debeat.* par. 3. Co.
- quadrans libri spiritualis.* cap. 1. §. 5. p. 110.
- lectioni destinatus.* Can. 5. *Quid ejus loco fieri possit.*
- Con. 7. p. 70. par. 3. cap. 1. E. p. 111.*
- St. *Lectio spiritualis libri com-* Lectores.
- mēdetur discipulis.* r. 8. Com. *Lectores Theologia, & alia-* Bu.
- inf. p. 106. & hi, & Magistri rū facultatū deputare potest*
impurorū auctorum lectio- ubilibet Generalis. p. 50.
- ne abstineant.* ibid. & r. 12. *Etiā in Vniuersitatibus, non*
Ext. p. 160. Vide etiā cōcurrēdo tamē tribus horis

quotidie. p. 112. Imò duabus. pag. 190.

Co. Possunt aliqui fieri lectores ob suam vel aliorum utilitatem. par. 4. cap. 6. §. ult. pag. 369.

Lectores constituere pertinet ad Generalem. par. 9. c. 3. §. 9. pag. 331.

Lectores primarios mutare non potest Rector sine auctoritate Provincialis. par. 4. c. 17. A. p. 207. nisi ex necessitate ad breve tempus. Inferiores autem potest. p. 4. c. 6. F. pag. 164.

Reliqua vide in Præceptores.

Pr. Lectores pag. 123.

Lectus.

Re. Operiendus cum primum quis surgit, & postea componendus. r. 18. Com. p. 26.

Legata.

Pr. Legata. pag. 123.

Leges.

Co. Legum studium à Nostreis tractari non debet, nisi forte per alios. par. 4. cap. 12. §. ult. pag. 192.

Libri.

Bu. Libris non quidem hæreticis, sed aliis prohibitis quibus, & quomodo uti liceat Nostreis. pag. 138.

Libros, & proprios & alio-

rū quos, & quomodo emendare licet. pag. 138.

Libros proprios emendare debent Nostri juxta capitulum, & decretum Romanae Inquisitionis, ut retinere possint. pag. 139.

Libros hæreticos, & alios prohibitos legendi, ad eos impugnandum, facultatem Nostri facere quomodo possint Generalis. pag. 138.

Libri profani prohibentur Nostreis. par. 3. cap. 1. M. pag. 117.

In scholis non debent prælegi qui honestati repugnant, nisi purgentur. par. 4. c. 5. E. p. 158. & cap. 14. §. 2. p. 199. nec quorum auctores sunt suspecti, vel eorum doctrina. ibid. §. 1. & A. p. 198.

Societas professæ potest in cõmuni possidere libros proprios. p. 6. c. 2. E. p. 240.

Cuique dandi sunt libri necessarii. par. 4. cap. 6. §. 7. p. 162. & prætereà debet esse bibliotheca communis, & illius aliquot claves. ibid.

In libris nemo scribere debet. ibid. G.

Librorum scriptione juvatur proximus. par. 6. cap. 2. C. pag. 238. & par. cap. 4. §. 11. pag. 281.

Non possunt edi, nisi Generalis eos videat, & examinari faciat. par. 4. cap. 6. O. pag. 168. Quomodo autem examinandi. par. 3. c. 1. §. 18. pag. 118.

Re. Sine Generalis consensu non imprimendi. r. 42. Sum. p. 21. & r. 60. Prov. p. 47. nec transferendi ex unâ in aliam linguam. ibid.

Sine facultate non habendi, nec in illis nota ulla imprimenda. r. 8. Com. p. 25.

Lascivi domi non habendi. r. 36. Prap. p. 81. & r. 36. Rect. pag. 100.

Vide Præfectus Bibliothecæ.

De. Liber consuetudinum in singulis domiciliis. Con. 7. d. 90 pag. 469.

Libri à Nostreis edi non possunt sine facultate Generalis. Con. 5. d. 9. p. 280. im-primi, & venumdari an debeant. Con. 1. d. 105. p. 78. & Co. 7. d. 84. §. 3. p. 465.

St. Libri ne Nostreis desint, annui redditus instituendi. r. 33. Prov. pag. 19. librorum pralegendorū catalogus maturè conficiatur. r. 27. Præf. inf. pag. 92.

Ne hi libri desiderentur, sint Magistri. r. 25. Prov. curet uterque Præfectus. p. 17. & iudicium Exami-

r. 29. Præf. p. 36. & r. 27. & 28. Præf. inf. p. 92. Obscæni libri non nisi expurgati prælegantur in scholis. r. 14. Prov. p. 19. & r. 1. Hum. p. 128. si expurgari non possunt, non legantur, ut Terentius. ibid. Inutilium librorum lectione abstineant discipuli. r. 12. Ext. p. 160.

Librum novum singulis annis explicet Scriptura Professor. r. 18. Script. p. 46. Cujusque classis Grammatica liber altero semestri recolatur. r. 8. Præf. inf. §. 3. pag. 85.

Libri distribuendi Nostreis ex Præfecti præscripto, Rectore conscio, & Magistro. r. 17. Rect. pag. 27. & r. 39. Præf. p. 36. & r. 30. ejusd. ib.

Scholastici non utantur libris, nisi à Præfecto traditis. r. 3. Schol. p. 151. ubi non est Præfectus superior, distribuit eosdem inferior. r. 50. Præf. inf. pag. 98.

Quosnam Philosophis, ac Theologis Præfectus distribuet. r. 30. Præf. p. 36. iisdem aliquos Humanitatis. ibid.

Libro notentur qui admittentur in Societatem, ut

natorum. r. 19. Prov. §. 3. p. 11. cap. 13. B. p. 194.

Qua à Nostreis publicè Lingua Latina fundamē-
exhibentur in librum refe- tum jaciendum ante Artes
rantur. r. 16. Rect. p. 27. p. 4. c. 6. §. 5. p. 161. Reliqua

Or. Libri Nostreis prohibiti. possunt addisci post Artes
p. 17. 18. Quorum usus in ter- par. 4. c. 6. §. 4. p. 160.

tio anno permittitur. p. 30. Progressus lingua Latina
Ordinationum, in singulis specialiter interrogatur ab
Collegiis. p. 55. In Archivo ingredientibus. Exa. cap. 5.
Provincia. p. 57. Libris nemo §. 1. p. 46.

Ad usum inscribat, nec ul- Docenda lingua Latina,
los cum migrat aliò aspor- Græca, & Hebraica. par. 4.
tet. p. 41. c. 12. §. 2. p. 191. Aliæ etiã ut

Pr. Libri prohibiti. p. 124. Arabica si fuerit opus. ibid.

In. Libris inscribi Ad usum Linguarum studium tan-
nō debet. p. 9. qui aliò aspor- tum firmis in fide & doctri-
tari Superiorum permissu nā concedendum. par. 4. c. 6.
possunt. ibid. empti alicujus D. p. 161. Aliquando ta-
operā, loco applicandi sunt. men etiam iis, qui in maio-
p. 10. Licentia. ribus scientiis progressum
facere non possunt. par. 4. c. 5.

Pr. Licentia. p. 126.
Licentiosus. D. p. 157.

E. G. Licentiosus sermo corri- Latine loqui omnes scho-
gendus. par. 213. lastici communiter debent.
Linguæ. par. 4. c. 6. §. 13. p. 165.

Co. Lingua defectus est impe- Lingua vernacula à con-
dimentum secundarium ad cionatoribus bene addiscen-
Societatem. par. 1. c. 3. §. 13. da. p. 4. c. 8. §. 3. p. 174.

P. 79. Lingua Regionis in qua Re-
Linguarum studium ju- quis residet addiscenda. r. 10.
vat ad scopum Societatis. Com. p. 25.

par. 4. c. 5. §. 1. p. 155. Latina promotio, ejusque
Pertinent ad Collegia. Seminaria. r. 50. Prov. p. 44.

par. 4. cap. 7. B. p. 170. Aliarum studium, & He-
Docenda in classe Rheto- bra & usus. r. 51. ibid.

rica, & Humanitatis. p. 4. Linguā Latinā loquan- St.

- tur nostri Scholastici, & quâ iis operam dare. Exam. c. 6.
 exceptione. r. 8. Rect. p. 24. & §. 1. p. 49. & §. 6. p. 51.
 r. 9. Schol. p. 152. usus ejus Litteræ Apostolicæ.
 etiam inter externos disci- Earum notitia ab omni-
 pulos severè custodiatur in bus accipienda, & quo pa-
 scholis. r. 18. Com. inf. p. 108. Et in principio tradenda sit.
 Vide etiam Litteræ. par. 1. cap. 4. §. 5. p. 85. &
 In. Lingua vitia refranan- Exam. cap. 1. §. 13. p. 11.
 da, auctoresque investigandi, & cap. 4. §. 41. p. 41. &
 & puniendi. p. 72. seqq.
 E.G. Lingua defectus varii. Earum compendium à
 p. 347. 413. & seqq. Generali habendum. par. 9.
 Colloquia spiritualia. p. cap. 6. §. 3. p. 347.
 360. 413. 415. Litteræ.
 Litteræ. Litteras Sacra Pœniten- Bu.
 Co. Earum studium in Socie- tiaria aperiendi facultas.
 tate quàm sit Deo gratum, p. 197.
 & quâ ratione. par. 4. cap. 4. Litterarum missio de rebus Co.
 §. 2. p. 150. adificativis confert ad unio-
 Earum fundamētum quo nem animorum. par. 8. c. 1.
 pacto jaciendum. p. 3. c. 1. §. 27. §. 9. p. 294. Littera qua-
 p. 126. & par. 4. in Procem. drimestres. ibid.
 p. 134. & c. 16. §. 1. p. 204. Litteræ scribi non debent
 Quibus litteris Nostri im- nisi cum licentiâ Superioris ;
 buendi. p. 10. §. 4. p. 359. nec accipi nisi per ipsum.
 An in Domibus conceden- par. 3. c. 1. B. p. 108. & Exa.
 dum sit earum studium. Ex. cap. 4. §. 6. p. 26. & Superior
 c. 7. §. 1. p. 54. & p. 3. c. 1. §. potest eas retinere. ibid.
 27. p. 126. A quibus ad quos, & quo-
 Coadiutores Spirituales tics ordinariè scribenda p. 7.
 quàm iis ornati esse debeant. c. 2. §. 2. p. 274. & par. 8. c. 1.
 Ex. cap. 6. §. 1. p. 49. §. 9. p. 294.
 Eorum proprium esse lit- De Litteris officialium
 teras docere. Exam. cap. 6. nostrarum Vniuersitatum,
 §. 2. p. 50. & scholasticorum ad Ge-
 Temporalibus an liceat neralem, & Provinciales.
 K 4 par. 4.

par. 4. cap. 17. §. 7. pag. 211. *Littera annua quomodo*
Littera patentes danda confici debeant. Can. 12. Co.
iis qui mittuntur. par. 7. c. 2. 4. pag. 45.

Re. M. pag. 2. y 4. *Qua quantum ad res, &*

Non sine facultate scribē- modum, & ad anni tempus,
da, & prius ostendenda. r. 39. quomodo scribenda sint, Ge-
Sum. p. 19. & r. 35. Prap. p. nerali relinquitur. Can. 28
80. & r. 35. Rect. p. 100. Con. 2. pag. 25.

Non deferenda ad exter- *Littera qua ad Nostros St*
nos. r. 37. Com. p. 29. scribuntur à Scholasticis,

Cum litteris patentibus *Latinè scribantur. r. 8. Rect.*
Nostri mittendi. r. 85. Prap. pag. 24.

p. 91. & r. 83. Rect. p. 111. *Littera Nostris quales & Or.*

Venientes sine eis non ad- quomodo scribenda. pag. 37.
mittendi. r. 81. Prap. p. 91. & quales iis qui in tertio anno.
r. 79. Rect. p. 111. p. 29. Qua ad Generalem,

Littera annua ad Gene- *mediatosq; Superiores scri-*
ralem mittenda, & Roma buntur, vel ab illis accipiun-
um conficienda. r. 27. form. tur immediatis non osten-
scrib. p. 165. Ordo in eis ser- denda. p. 38. *Romam de ne-*
vandus. r. 28. p. 166. & de gotiis ad solum Generalem
quibus rebus agēdum. r. 29. scribenda. ibid. si res Procu-
ibid. Plenissima, sed sine pro- ratoris ope indiget, *P. adscri-*
lixitate, & proximorum of- bendum. *ibid. Qua Soli in-*
fensione scribēda. r. 30. pag. scribuntur, secreta tantum
168. Ex Vrbe missa statim contineant. ibid.

legantur. Coadiutoribus ex- *Litteris Consultorum CC*
plicantur, & in precipuā nota imponenda. p. 65. Con-
Domo asservuntur. r. 31. ibid. sultorum Provincialis lite-
Vide Scribere. ra, de aptis ad gubernādum.

De. *Littera quadrimestres in* pag. 105. *De promovendis.*
Annua mutata. con. 2. d. pag. 113. 124. 126.

37. pag. 131. *Litterarum ad Generalem In.*

Ca. *Ratio scribendi litteras ad* necessaria moderatio. p. 40.
Generalem, & ad alios Su- privatim scribere quisque
periores. Ca. 28. Co. 2. p. 25. potest cum volet. pag. 41.

Servanda scribendi forma id curare debet Provincialis.
mula. ibid. prius ad Provinciam scribendum, quam ad *ibid. pag. 24.*

Generalem referatur. p. 42. *Lites. pag. 126.* *Pr.*

de eadem re iteratò non scribendum, non expectato re- *Locus.*
sponso. ibid. Soli inscribenda *Loci mutatio, & quid in In.*
tantum, qua secreta conti- *eâ curandum. pag. 7.*

nent, alia seorsim in aliis lit- *Logica.*
teris exponenda. pag. 43. quo *Quo pacto primo anno St.*
Philosophia tradenda. r. 9.

charactere, ac methodo scri- *Phil. p. 75. 76. Ejus summa*
bendum. p. 45. alia in his lit- *ne explicetur in Rhetoricâ.*
teris observanda. p. 46. *r. 1. Rhet. p. 119. Vide etiam*
Disputatio. Introductio.

Lites.

Philosophia.

Co. Potest Societas bona Col-
legiorum in judicio defende-
re. p. 4. c. 2. C. p. 143. idq; per
Coadiutores, vel per exter-
nos. p. 6. c. 3. §. 7. p. 251.

Logici.

Vide Examen.

Loqui.

Demissâ voce loquendum. Re.

r. 28. Com. pag. 28.

Lites prascindenda, ut ca- *Cum externis Domi quo-*
ritas conservetur. par. 6. c. 2. *modò loquendum. r. 36. Com.*
§. 12. pag. 243. *pag. 29.*

De. Lites forenses fugienda.
r. 67. Prep. p. 87. & r. 62.
Rect. pag. 107.

Lotor.

Numeratur inter officia Co.

Coadiutorum. par. 1. c. 2. A.

p. 70. par. 4. cap. 10. H.

Quid circa eas Procura- *Potius domesticus esse de-*
tor faciet. r. 14. & 16. Proc. *bet, quam externus. par. 3.*
Coll. p. 223. & r. 5. Proc. Gē.
p. 211. & r. 77. Prov. p. 51. *cap. 2. H. pag. 133.*

De. Lites Nostri sine consensu
Generalis non intentent, ac
si fieri potest intentatis non
respondeant. Congr. 2. d. 55.
p. 138.

Lucrum.

Lucrum minimum, lucri E. G.

spes est majoris. p. 146. 148.

occasiones augendi in Socie-
tate. pag. 129.

Ca. Et Can. 26. Con. 2. lites
forenses fugiant Nostri, &

Ludus.

In nostris Domibus non Co.

K 5 possunt

possunt teneri instrumenta
ad lufum.par.3.cap.1.§.14.
M. p. 117.

Lumen.

Di. Lumina fpiritualia scri-
benda.c.7.§.2.p.32. Lumen
acq̃uifitum in Exercitiis ma-
ximi faciendum, & nifi illi
cooperemur timendum.c.40.
§.2. p.126.

M.

MAGISTER.

Re. **N**E Magiftri, vel Do-
ctoris nomine, ratione
gradus noſtri utantur.r.64.
Prov.p.47.

De. Magiftri cubicula mutuo
ingredi non debent. Con.6.
d.40. §.6. p.397. eorum
cum ſcholaftriciſ ſuis collo-
quia moderanda. Con.6. ib.
§.2. p.396.

In. Vide hac eadem prohibi-
ta. Inſt. p.91. & 92.

St. • Magiftri. Vide Profef-
fores.
Magiſter Novitiorum.

Re. Quando conſtitui poſſit à
Provinciali. r.23. Prov. p.
37. Curet ut indies inſtru-
mentum aptius reddatur.
r.1. Mag. Nov. p.117. Ama-
bilem ſe præſtet vitæ integri-
tate, ac diſcretionē. r.2. ibid.
In domibꝯ ſeparatis habebit

Regulas, & facultates Re-
ctorum. r.3. ibid. quot Socios
habebit. r.4. ibid.

In domo conjuncta (ill)
gio. &c. cui erit ſubordina-
tus. r.5. ibid. Menſa ipſi, &
Novitiis deſignanda. ib. quo-
modo pœnitentias tunc im-
ponet. r.6. p.118. Habeat
potēſtatem abſolvendi à re-
ſervatis, r.7. ibid. verſatus
ſit in lēctiōe librorum ſpiri-
tualium. r.8. ibid. quos li-
bros legendos Novitiis tradet.
r.8. ib. Catalogus librorum
ad ipſius uſum. §.119.

Notet diem ingreſſus No-
vitiōrum; ſimulqꝫ declaret;
an ut Coadiutor quiſque, an
ut Indifferens, ſit admiſſus.
r.26. p.126. Curet, ut Novi-
tii cum fructu in experimen-
tis exerceantur. r.27. ibid.

Videat, an expediāt Novi-
tios dormire in hoſpitalibus,
& ibi cibum capere. r.29.
p.127. ne noſtri morbi peri-
culo exponantur, neve ingre-
diantur ubi mulieres habi-
tare ſolent. r.30. ibid.

Advertat ut peregrina-
tio ſine notabili detrimento
imbecillum, & quo tem-
pore, ac modo fiat. r.32. ibid.
quod advertet in quarto ex-
perimento. r.33. pag. 128.

Cum

Cum illud sit extra domum, Ibid. omnes perspectos ha-
sit qui Novitiorum curam beat, & rationem ab uno-
gerat, & in recreatione sint quoque suaviter exigat. r.
separati. r. 34. ibid. 47. p. 132.

In docendâ doctrinâ In Regulis modestia No-
Christianâ Novitios exer- vitios diligenter instituat. r.
cendos curabit. r. 35. ibid. 48. ibid. quam rationem
Qui probandi in pradica- exiget rerum spiritualium.
tione, & confessionibus au- r. 49. ibid. quando aliquem
diendis. r. 36. p. 129. non expedit aliò transferri, Pro-
permutet aliquod experi- vincialem admoneat. r. 50.
mentum inconsulto Provin- ibid.
ciali. r. 37. ibid.

Omnia experimenta in- in eodem cubiculo simul ha-
tra annum absolvantur. bitant. r. 51. ibid. quomodo.
r. 38. ibid. alia experimenta permittendum Novitiis, ut
fieri vel eadem repeti pos- consanguineos alloquantur.
sunt. r. 39. ibid. mortifica- r. 52. pag. 133. quibus No-
tiones publica. r. 40. pag. vitii non assignandi in So-
130. Noviti juventur ad cios. r. 53. ibid. Non ha-
mortificationem vestitus ra- beant officia publica. ibid.
tione; & an cum vestibus videat, an eis assignandi
facularibus incedere sint sint, qui cum eis loqui possint.
permittendi. r. 41. ibid. r. 54. ibid. quâ facultate No-

Occasionem illis prabeat vitii intra biennium vota
exercendi obedientiam, & emittere, & quomodo pos-
paupertatem. r. 42. ibid. sint. r. 55. ibid.

Lectiones fiant de rebus In- De inutilibus ad Pro-
stituti, & quomodo. r. 44. vincialem quando scribet.
p. 131. Explicetur doctri- r. 56. pag. 134. Vota in fine
na Christiana, ac modus in biennii quâ facultate, &
Sacramentis, Missâ, Ora- preparatione emitti cura-
tione, & Lectione tenendus. tit; emissa quâ declara-
r. 45. ibid. tione subscribenda. r. 57.

Quarum rerum crebrò ibid.
Novitios admonebit. r. 46. Coadiutores Temporales in
qui-

quibus instruet. r. 59. p. 135. *nes habeat de Regulis.* 89.
 Eos & Indifferentes non in- Scholasticos, cum educuntur,
 terroget in Conferentiis. r. monere quid debeat. 33. ad
 60. ibid. quando, & quomo- Collegia tempore vacat
 dō ad Collegia mittentur. educendi non sunt. 89.

ibid. quando Novitii liberi
 erunt à lectionibus, confe-
 rētiis, & Tonis. r. 61. p. 136.
 Dies vacationis in hebdo-
 madā. r. 62. ibid.

Litteras Apostolicas, Re-
 gulas, &c. Sexto quoque
 mense quisque consideret. r.
 63. ibid. De quibus sunt de-
 inde interrogandi. r. 64. ibi.
 Examen scripto constet. r. 66.
 pag. 137.

Or. Magistro Novitiorum con-
 fessiones illorum audire licet.
 pag. 47.

In. Ejus judicium in dimit-
 tendis ineptis magni facien-
 dum. p. 31. Exercitia spiri-
 tualia differri ordinariē non
 permittat. ibid. initio integra
 fiant, altero anno non item.
 90. erga Coadiutores Tem-
 porales curare quā debeat.
 32. novitiorum bona usque
 ad biennii finem, intacta
 servet. 33. neque interim
 quicquam exigit ab eorum
 parentibus. ibid. Novitiis
 ostendat quā de manifesta-
 tione delicti statuta sunt in
 VI Congr. 90. Exhortatio-

Magister sententiarum
 An praelegendus in nostris Co-
 Scholis. p. 4. c. 14. B. p. 198.
 Con. 1. d. 65. p. 52. & 53. De
 Magistratus.

Scholis inferioribus eli-St.
 gendi singulis, aut alternis
 mensibus, & quomodo. r.
 Com. inf. 25. pag. 108.
 Magistratus & Magnates
 Quomodo dirigendi. c. 9. Di
 §. 11. p. 42. quomodo faciant
 electionem. c. 9. §. 13. p. 42.

Magnates.

Eorum benevolentia cur Co
 conservanda. p. 10. B. p. 365.
 cur magis procuranda. p. 7.
 c. 1. D. §. 4. p. 260. 261. An
 invisendi. par. 6. cap. 2. §. 9.
 p. 242. num eis munuscula
 offerenda. ibid.

Mahumetani.

Mahumetani ad Societa- De
 tem admitti qui possint. Co.
 6. d. 28. p. 371.

Majoratus.

Eos qui habent in Hispa- De
 niā, quā ratione in Societa-
 tem admittendi. Co. 5. d. 18.
 pag. 284.

Mala.

Mala.

E.G. *Malis remedia principio applicanda.* 191.

Manifestatio.

C. *Manifestatio delicti; & circa illam sancita in sexta Congr. Con. 6. d. 32. ad 34. pag. 375. &c.*

Ca. *Regularum. 9. & 10. Summarum circa manifestationem delicti declaratio. Can. 10. Con. 6. p. 67.*

Or. *Manifestatio delicti cuiusvis a quo animo nostris ferenda. p. 86. à quo, quando, & quomodo facienda. 87. quomodo in eâ gerere se debeat Superior. 89.*

Maria

E.G. *Maria virgo nostrum refugium, & fiducia in omnibus. p. 187. 188. 303. Ejus cultus. ibid. Potentia & charitas. 189. 190. Ejus hymnus additus Litanis. 303.*

Mathematica.

Co. *A nostris tradenda quatenus ad finem nostrum facit. par. 4. cap. 12. C. p. 192.*

Ca. *Prælectio à quibus audienda. r. Prov. 20. p. 15. qui privatim iuvandi. ibid.*

Professoris munus. r. Math. 1. 2. 3. p. 82. ei pleraque de calo quaestiones relinquenda. r. Phil. 10. §. 2. p. 77.

Matricula.

In librum matricula nostri Scholares referendi. p. 4. cap. 17. §. 3. p. 208.

Num ab officiali externo, De dubitatur. Co. 2. d. p.

Matrimonium.

Novum impedimentum Bu. dirimens matrimonium statuitur. pag. 237.

Matrimonium. pag. 134. Pr.

Matrimonio etiam juncti Di.

faciunt Exercitia. cap. 1. §. 7. p. 15 & 16. Sed post primam hebdomadam pauca quadam. cap. 18. §. 5. p. 68. non enim admittendi ad electionem. c. 23. §. 1. p. 78.

Mederi.

Medendi facultas quæ Bu. nam fiat Sociis medicina peritis. p. 152.

Medicina.

Medicina non est in nostris Co. Scholis docenda, saltem à nostris. p. 4. c. 12. §. 4. p. 192.

Medicina Spiritualis.

Ejus præcepta. p. 10. nihil est incurabile. 13. Agnoscendus est morbus. 14. Medicamentorum congruitas. 16. Opportunitas. 17. Medicamenta specie suavitatis non omittenda. 18. Perpendenda ante curationem. 19.

Ignora-

- Cl.** Ignoratio spiritualiter mēdendi. p. 18.
- Co.** **Medici.** Medicus vocandus, cū est morbus alicujus mōmēti. par. 3. c. 2. G. p. 131. ei obediendum. Exam. cap. 4. §. 32. p. 38. par. 3. cap. 1. §. 17. p. 118. & cap. 2. G. p. 131.
- Re.** Consulendus medicus de ratione victus, etiam in sanis. p. 6. c. 2. §. 16. p. 245. Vnus ordinariē esse debet. par. 3. c. 2. G. p. 131.
- Pr.** Medicus non consulendus sine facultate, nec medicina sumenda. r. 17. comm. p. 26. eō veniente signum detur. r. 16. Jan. pag. 250. Quomodo unus, vel plures vocandi. r. 2. Infirm. p. 244.
- St.** **Mediocritas.** In Philosophiā, & Theologiā quid sit. r. Prov. 19. §. 1. p. 10. 11.
- Co.** **Meditatio.** Meditandi modus tenendus. p. 3. c. 1. §. 20. p. 120. Quatenus scholares Societatis meditationibus dare se debeant. par. 4. cap. 4. §. 3. p. 151. quantum Professi, & Coadiutores Formati. par. 6. c. 3. §. 1. p. 247.
- Meditatio** suaviter faciēda. cap. 8. §. 3. p. 35. Licet cooperationem nostram desideret, majori tamen ex parte pendet à Deo. ibid. in eā quomodo exerceantur potentia anima. cap. 14. §. pag. 57.
- Meditandi** modus per perfonas, verba, & opera, quomodo intelligendus. cap. 19. §. 5. p. 71. nec excludit causas circumstantias. cap. 19. §. 7. p. 72.
- Meditanda** mysteria Christi Domini, ac si pro singulis gesta essent. 35. 3. pag. 110.
- Meditatio** fecundior sit ex consideratione circumstantiarum, & qua sint. 19. 7. pag. 72. Puncta non nimis enucleanda. 8. 1. pag. 34. dentur in scriptis, ne fatigetur memoria. 8. 2. pag. 35.
- Meditationis** fructus in quo consistat. 8. 3. p. 35.
- Meditatio** pueri IESU, in templo tendit ad electionem consiliorum. 29. 2. p. 97. Meditatio Passionis confirmat electionem. 35. 1. p. 110. est thesaurus reconditus. ibid. Sanctis familiaris. ibid. Ordinarius animacibus. ibid. Invenitur Scriptura

ptura Sacra sententiis. 35. 11. in consultationibus legendū.
pag. 112. Co. 6. d. 36. §. 3. p. 382.

Meditationi Passionis qua Memoriale in visitatione In.
via aperienda. cap. 35. §. 2. relictum. p. 94.

p. 110. qui affectus maxi- Mendicantes.

mè apti. 35. 4. p. 111. In eâ Mendicans ordo verè esse Bu.
odium peccatorum conci- declaratur Societas. p. 118.

piendum. 35. 5. p. 111. & 39. Ei omnia mendicantium
2. pag. 122. privilegia cōcedūtur. p. 101.

In meditatione vitæ Chri- adhuc plenius concessa, &
sti qui diutius immorari de- concedenda. pag. 119.

beant. 9. 3. p. 38. & c. 10. 6. Omnes parati esse debent Co.
pag. 45. ad mendicandum ostiatim.

Meditatio ad excitandum p. 6. c. 2. §. 10. pag. 243.

amorem divinum facundis- Professionem, vel Coad-
sima. 36. 2. p. 114. quibus iutorum vota facturi ter

modis fiat. ibid. Meditatio- mendicare debent. Ex. c. 4.
nes quotidiana nostrorum. §. 27. p. 35. Scholastici etiam,

10. 4. p. 44. Meditationum si Superior velit. ibid.

vitæ Christi puncta in fine In peregrinationibus men-
exercitiorū sumenda. 19. 5. p. dicandum ostiatim. Ex. c. 4.

71. Meditandi usus post exer- §. 12. pag. 29.

citia retinendus. 40. 4. p. 127. In missionibus mendican-
dum, si ita velit Pontifex,

Membrum. cum mittit. p. 7. c. 1. E. p. 261.

G. Membrum aliis opem haud Quando liceat in Collegiis
ferens culpabile. p. 141. mendicare. par. 4. c. 2. §. 6.

Memoria. pag. 145.

Quomodo in classibus in- Mensa.

ferioribus exercenda. r. 19. Ad mensam dandum est Co.
Com. inf. pag. 108. quomodo signum campanæ. p. 4. c. 10.

quotidie in Rhetoricâ. p. 121. I. p. 186. & adhibenda bene-
r. Rhet. 3. etiam à nostris dictio, & lectio. par. 3. cap. 1.

Rhetoribus excolenda. r. Rhe. §. 5. pag. 110.

20. pag. 127. Cum in eâ aliquid cui-Re.
Memoriale. piâ deest, vicinus admoneat.
e. Memoriale Provincialis & c.

Et c. r. 35. Com. p. 29. Illius
benedictio, & gratiarum
actio. r. 30. Sum. p. 16. r. 53.
Prap. p. 85. r. 51. Rect. p. 104
Ordo in eâ servandus: &
Superior, aut Minister pri-
ma adsit. r. 54. & 55. Prap.
pag. 85. r. 52. & 53. Rect.
p. 104.

De. Mensa privata Superio-
rum. Co. 1. d. 76. p. 58. Soli
Generali relicta: & quibus
ille concesserit. Con. 3. d. 38.
p. 189. Mensa communis
Prapofui Generalis approba-
ta. Co. 7. d. 7. p. 409, Mensa
benedictio & gratiarum
actio. Con. 1. d. 99. p. 70. Se-
dendi ordo in mensâ nullus,
nisi quod Sacerdotes prace-
dunt. Co. 1. d. 106. p. 79.

Ca. Benedictio in primâ men-
sâ communi danda secun-
dum usum Romanum: in
secundâ verò & privatâ
antiqua Benedictio retineri
potest. Ca. 6. Co. 1. p. 4.

In mensâ Sacerdotes nul-
lo inter se discrimine sedere;
alios tamen qui Sacerdotes
non sunt, precedere debent.
Ca. 30. Co. 1. p. 10.

Mensa privata à nullo te-
neri potest, nisi à Generali,
vel cum ejus dispensatione.
Can. 5. Con. 3. p. 36.

Metaphysici.

Vide Actus. & Examen. St.

Milites.

Milites Christi ad Socie- De.

tatem possunt admitti. Co. 1
d. 129. p. 87.

Minister.

Minister Rectori necessa- Co.
rius est, qui provident uni-
versali bono Collegii. par. 4.
cap. 10. §. 7. p. 185.

Potest appellari vice-Re-
ctor, vel Magister domus. ib.
Est officialis Rectori subor-
dinatus. Ex. c. 4. E. p. 37. Et
omnes, etiam alii officiales,
obedire debent. p. 4. c. 10. §. 8.
p. 185. Potest idem habere
alia officia. ibid. G.

Ministri officium quale. R.
r. 1, Min. p. 150. Omnium
officialiū regulas legat. Et c.
& observari curet. r. 2. ibid.
Officiales, & cubacula visi-
tet. r. 3. p. 151. Successores in
officiis à predecessoribus in-
strui curet. r. 4. ibid.

Mutationem horarum,
vestium, & ciborum obser-
vet, & adsit cum Medicus
agrotos invisit. r. 5. ibid. Ra-
tionem Superiori quotidie
reddat. r. 6. ibid. Domui ne-
cessaria ei in memoriam red-
igat. r. 7. p. 152.

Qua notabit, ut Superiori
refe-

referat. r. 8. *ibid.* observari Minister ne Coadiutores In-
curet an omnes cōmunicent. nimis urgeat. p. 39.

r. 9. *ibid.* Curet ut domus Ministeria.

munda sit. r. 10. *ibid.* & por- Ministeria, ac opera pie-Bu.

ta domus singulis noctibus tatis, quæ ad profectum ani-

sint benè clausa. r. 11. *ibid.* marum gratis exerceat. Socie-

Designet, qui curam ha- tas. p. 9. 61. eorum utilitas,

beat lucernarum, rerumque ac necessitas. p. 159.

communium. r. 12. *ibid.* unio- Quanam sint, & quæ ra-Co.

nem inter domesticos curet, tione ea quisque exercere de-

& quomodo se gerat circa beat. p. 7. c. 4. p. 277. Scopus.

pœnitentias injungendas. r. p. 4. c. 7. §. 3. p. 171. 172. p. 6.

3. pag. 153. c. 2. §. 8. p. 242. Quæ facile in

Quid sibi ordinariè, quid desuetudinem abire possint.

extraordinariè, absente Su- par. 5. c. 3. B. p. 223. Quid fa-

periore, agendum erit sciat. ciendum, ut Deus illis uti

r. 14. *ibid.* Quid si submini- dignetur. p. 1. c. 4. §. 1. p. 81.

strum non habuerit. r. 15. Gratis exhibenda, atque

pag. 154. adeò nulla compensatio aut

Ministro qui dicit, Nolo eleemosyna ab hominibus

facere, in casum incidit re- accipienda. par. 4. cap. 7. §. 3.

servatū. Con. 7. d. 45. p. 445. p. 171. 172. par. 6. cap. 2. §. 7.

Minister peculiaris junio- p. 241. par. 7. c. 4. §. 4. p. 278.

rum Scholasticorum; ejusque p. 10. §. 5. p. 360. Ex. c. 1. §. 3.

officiū. p. 82. 83. p. 6. Ex. c. 4. §. 27. p. 35.

Ministri quales deligendi. Cur nostri omnes aliquā-

p. 16. quæ illis potestas conce- do domestica ministeria ex-

denda. 22. quid in eos possint, ercere debeant. p. 3. c. 1. §. 19.

qui tertium annum agunt. p. 119. 120.

29. quid in juniores Schola- Quorum sit proprium in-

sticos. 81. 83. quomodo se ges- feriora, & humiliora, obire.

serint, qui in tertio anno, Ex. c. 6. §. 3. p. 50. Quā devo-

scribere debent Provinciali. tione obeunda. par. 3. cap. 1.

25. 30. Ministro si quis dicat, §. 12. p. 115.

Nolo facere; casus est re- Providendum de auxilio

servatus. 22. iis, qui certa obeunt, si opus

- sit. par. 3. cap. 1. §. 6. p. 111.*
E.G. *Ministeria applicitè benè-*
que in proximos obeunda.
p. 34. 35. 445. non secus ac
institutum requirit. 214.
Ec. 317.
Missa.
Bu. *Missam officio divino præ-*
ponendi facultas. p. 76. bis in
die celebrandi in remotissi-
mis regionibus. 51. & circa
diurnam lucem, & infra
horam post meridiem. 26.
etiam per horam ante auro-
ram. 189. etiam tempore In-
terdicti. 42. abrogatum.
Missam, & divina officia
apud nostros audire possunt,
qui concionibus eorum in-
terfunt. 43.
Facultas celebrandi in
Oratoriis & Capellis Socie-
tatis per Provincialem ap-
probatis. 147.
Co. *Quotidie à nostris audien-*
da. par. 4. cap. 4. §. 3. p. 151.
nisi ex particulari causâ.
ibid. B. & ab externis Scho-
lasticis. par. 4. cap. 16. §. 1.
pag. 204. & curandum, ut
cum fructu. par. 3. cap. 1.
§. 20. pag. 120.
Celebranda à nostris octa-
vo quoque die ad minimum.
p. 6. c. 3. §. 2. p. 248. imò se-
pius. cap. 4. §. 25. p. 34.
- An nostri, dum Missam*
audiunt, possint recitare offi-
cium, statuat Superior. p. 4.
c. 4. B. pag. 151.
In Missâ ritus Romani
ab omnibus servandi. par. 4.
cap. 8. §. 2. pag. 173. & in
iis debet esse conformitas. Ex.
cap. 5. §. 7. p. 48. & par. 8.
c. 1. §. 8. p. 292.
Missâ solemnem intelligitur
secundum usum nostrum.
par. 4. c. 1. A. p. 137.
In Missis maioribus eisi
submissâ voce dicantur, li-
cebit uti superpelliceis. par. 6.
cap. 3. B. pag. 249.
Obligatio ad Missas non
accipienda. p. 1. c. 2. §. 2. p. 142.
p. 6. c. 3. §. 6. p. 250. & quo-
modo hac obligatio sit intelli-
genda. par. 4. c. 2. B. p. 142.
Pro Missis nihil accipien-
dum, ne eleemosyna quidem.
p. 6. c. 2. §. 7. p. 241. & par. 7.
cap. 4. §. 4. pag. 278.
Qua Missâ dicenda pro
nostris mortuis. par. 6. cap. 4.
§. 3. p. 254. qua pro Fundato-
ribus. par. 4. c. 1. p. 137. qua
pro Benefactoribus. p. 7. c. 4.
§. 4. p. 278. & qua pro felici
Præpositi electione. par. 8. c. 5.
§. 3. pag. 306. & qua pro
bono exitu Congr. genera-
lis. par. 8. cap. 5. §. 4. p. 307.
qua

qua etiam pro Societate. par. inf. 45. p. 97. Ad eandem
10. §. 1. pag. 357. quotidie audiendam hor-

Re. Moderatè eas possunt Su- tandi superiorum classium
periores pro necessitatibus auditores. r. Com. sup. 3.
applicare. r. 21. Prov. p. 37. pag. 37. 38.

r. 20. Prep. p. 77. & r. 19. Missa. pag. 128.

Pr.

Rect. pag. 96.

Quomodo celebranda, & c. E. G.

Catalogus earum qua pag. 359. ad 364. 392.
nostris præscribuntur. p. 181. Missiones.

Missa & Sacramenta juxta Missiones apud Summum Bu,
usum Romanæ Ecclesiæ ad Pontificem non procuranda.
ministranda. r. 98. Prov. pag. 64. mittendi subditos
pag. 57. Vide Sacrum & etiam ad infideles, & revo-
Præfectus Ecclesiæ. candi potestatem habet Ge-
neralis. pag. 38.

De. Missa diebus Dominicis, & festis cantari potest ex Proprium est Societatis di- Co,
& dispensatione Generalis. Co. versa loca peragere. Ex. c. 4.

1. d. 39. p. 40. Con. 2. d. P. 17. §. 27. p. 35. p. 3. c. 2. G. p. 132.

p. 119. Roma cantari mo- & par. 6. c. 3. §. 5. p. 249. &

re solito jubet Pontifex. Con. p. 4. Procem. A. p. 258. Debet

3. d. 35. p. 188. In Missa Societas esse expedita ad mis-

quem usum sequi nostri de- siones. par. 4. c. 2. §. 4. p. 142.

beant. Con. 1. d. 93. pag. 67. & hac de causâ Professi non

Missa de Spiritu Sancto habent stabilem habitatio-

die electionis. Con. 1. A. d. 10. nem. ibid. B.

pag. 18. 19. Missionum quot sunt ge-

fo. Missa de Spiritu Sancto nera. par. 7. cap. 1. §. 1. & A.

die electionis P. Generalis. pag. 257.

pag. 22. Missiones primò & prin-

St. Missa à Scholasticis infe- cipaliter pertinent ad Ponti-

rioribus ordine distributis ficem. par. 7. cap. 1. §. 1. ibid.

quotidie audienda. r. Præf. Missiones Pontificis non pro-

inf. 45. p. 97. & r. com. inf. curanda. ib. §. 2. p. 259. Missæ

3. pag. 104. & r. Ext. 3. à Pontifice non debent petere

pag. 158. non nisi præfente viaticum. Exam. cap. 1. §. 5.

aliquo Magistro. r. Præf. p. 7. & p. 6. c. 2. §. 13. p. 244.

Et p. 7. c. 1. §. 3. p. 260. Debet tamen intelligi, qua sit mens ejus p. 7. c. 1. E. p. 261. Et parati esse debent mendicare. Ex. c. 4. §. 27. p. 35.

Generalis debet informare Pontificem de personâ, quam vult mittere. p. 7. c. 1. C. p. 260.

Cum Pontifex non limitat tempus, intelligitur ad tres menses, vel ut opus erit. par. 7. c. 1. §. 6. p. 262. Et pro qualitate negotiorum. c. 2. H. p. 271. Et in tali casu potest Superior eos revocare. par. 9. c. 3. G. p. 331.

Generalis in missionibus habet omnem potestatem. par. 9. c. 3. §. 9. p. 331. Nemo se ingerere debet in Missiones. p. 7. c. 1. §. 2. p. 259. neque directè, neque indirectè. c. 3. §. 1. p. 275. Possunt tamen representari motus animi cum indifferentiâ. par. 7. cap. 2. 1. p. 273. neque de eâ agendum cum externis. ibid. K.

Ex missione debent nostri saepe scribere ad Superiorem. p. 7. c. 2. §. 2. Et H. p. 274. nempe singulis hebdomadis si fieri potest. p. 8. c. 1. L. p. 294. Superior autem intelligitur vicinior. p. 7. c. 3. A. p. 276. Et par. 8. c. 1. §. 4. p. 286. Qui

mittuntur, oportet eos esse notissimos Superiori. Ex. c. 4. §. 35. p. 39. nec debent muti, nisi probati, maxime in obedientiâ. par. 3. c. 1. §. 3. p. 285.

Qui mittuntur non debent se excusare. Ex. c. 1. §. 5. pag. 7.

Debet iis à Superiore dari instructio in scriptis. p. 7. c. 2. §. 2. Et p. 274. non tantum de negotiis, sed etiam de personis. ibid. N. p. 275.

In missionibus faciendis, qua quibus loca praferenda sint. p. 7. c. 2. D. p. 265. Et qua quibus opera. ibid. E. p. 267.

In ratione mittendi spectandus major Dei honor. p. 7. c. 2. G. p. 271. vel Pontificis voluntas. par. 7. c. 1. E. pag. 261.

Non debet quisquam solus mitti. p. 7. c. 2. F. p. 269. Sed ita jungendi, ut unus suppleat defectum alterius. ibid. Et par. 8. c. 1. §. 3. p. 285.

Ex loco Missionis quatenus liceat ad loca vicina excurrere. p. 7. c. 1. §. 7. p. 262.

Pro missionibus majoris momenti Missa et preces dicenda. p. 7. c. 2. M. p. 274.

Tempus Missionum non est definitum, nisi pro majori servitio Dei. par. 7. c. 2. H.

p. 272. Qui non bene se gerent revocandi, vel juvandi socio. p. 8. c. 1. Cp. 285. In revocandis Missionibus habenda ratio, ne populi offendantur. p. 7. c. 2. H. p. 272. In Missionibus Societatis, quod optimum est, eligere optat. p. 7. c. 1. §. 1. p. 257. 258. & cap. 2. F. p. 269.

Missiones. Vide cap. 13. r. Prov. p. 59. Ad illas nostri mitti possunt, aliqui tamen domi maneat, qui proximis satisfaciant. r. 42. p. 82. & r. 43. Prap. p. 83. De successu earum, qui in eis sunt, quando ad Provinciales scribent. r. 5. form. scrib. p. 160.

Divina instrumenta esse curent. r. 1. Miss. p. 202. Parati sint ad varia loca peragrand. r. 2. ibid. liberam sui dispositionem Superiori relinquunt. r. 3. p. 203.

Scopum sua missionis intelligant. r. 4. ibid. modus servandus cum oppidatim mittuntur. r. 5. ibid. ad quod hospitium divertent. r. 6. ib. Ordinarium adeant. r. 7. p. 204. Ecclesiasticos sibi benevolos reddant. ibid.

Agnoscant qui eos, & fructum animarum juvare possunt. r. 8. ibid. quando ad

id Missas applicabunt. r. 9. ib. in quibus se exercebunt. r. 10. quibus mediis spiritualibus utentur. r. 11. p. 205.

Corporalia eorum pietatis opera. r. 12. ibid. ab humilibus ministeriis inchoandum. r. 13. ibid. divina media precipuè adhibenda. r. 14. ib. se omnia omnibus faciant. r. 15. p. 206.

Nulla eventu frangi debent. r. 16. Ibid. Male affectos erga Societatem quomodo concilient. r. 17. ibid. quid agent cum Pralatos comitantur. r. 18. p. 207. nullam reformati Cleri cura partem admittant. r. 19. ibid. Occasionem divini servitii è manibus elabi non sinant. r. 20. ib. Aliquas excursions facere aliquando possunt. r. 21. ibid. Congregationibus statuta non condant. r. 22. p. 208.

Nituntur stabilire, quæ Deo auctore persciant. r. 23. ibid. quando & ad quem scribent. r. 24. ibid. Propria perfectionis non obliviscantur, dum alios juvant. r. 25. ibid.

Spiritualia in Collegiis consueta non imminuant. r. 26. p. 209. nimiam cum secularibus conversationem

- non habeant. *ibid.* observent 289. *Necessitas.* 263. *Adju-*
etiam alia à Superioribus *menta.* 267. 273. 274. 282.
injuncta. r. 27. *ibid.* *Zelus.* 266. 269. &c. 276.
- De. *Missionum studium, &* 282. 284. 305. *Finis.* 268.
praxis commendatur. Co. 5. 269. *Impedimenta.* 274.
d. 46. p. 305. *Missiones obeū-* 275. *Momentum & fructus.*
tibus observanda. Con. 6. 282. 305. *Qui mittēdi.* 282.
d. 39. p. 395. *Certarum na-* 285. 286. 288. 289. 262.
tionum in Missionibus ca- *Facultates.* 263. *Conciones.*
uenda. Co. 7. d. 21. p. 423. 261. 262. *In iis concilianda*
- Ca. *Missionum executio &* *benevolentia, &c.* 262.
praxis commendatur. Can. *Missionis Indicæ pra-*
 14. *Con.* 5. pag. 59. *stantia, & finis.* pag. 45. 46.
- Or. *Missiones obeuntibus ob-* 47. 247. 249. 251. 253. *Ei*
servanda. p. 15. *Missiones co-* *qua perfectio necessaria.* 47.
rum, qui in tertio anno. 28. &c. *Qua cautela & adiuvē-*
- In. *Missiones duorum aut* *ta.* 45. 49. 50. *Prædictiones.*
trium dierum. p. 27. à *Præ-* 248. 249. *Ejus operarii cu-*
fecto rerum spiritualium *jusmodi.* 250. &c. 416. 417
obiri breves possunt. 52. à *Mittendi ad Congre-*
Confessariis etiam mensura. *gationes.*
 87. *Missionum finis.* 58. *illas* *Mittendorum electioni in Fo.*
obeuntibus qua observan- *Congreg. Provinciali dies*
da. 59. & seqq. *cum carita-* *assignandus. p.* 63. *Quales*
te ad eas profecturis prospici- *ii esse debeant. ibid. quomodo*
endum. 31. *eligendi.* 67. *Quinque desi-*
- Missionis Superior est, qui* *gnandi, cum ad Congrega-*
prior in patentibus. 64. *tionem Generalem mittendi*
 Pr. *Missiones.* pag. 129. *sunt.* 68. *Duo cum ad Con-*
 E.G. *Missiones qua?* p. 261. *ad greg. Procuratorum.* 70.
 264. 286. *ad* 290. *More* *Electi semper censentur tum*
Apostolico. 261. 286. *quomo-* *ad electiones, tum ad ne-*
do stabiliēda. 282. 286. 305. *gotia tractanda. ibid. Ele-*
Earum mittendarum mo- *ctorum loco, quando im-*
duus è Collegiis. 261. &c. *pediti sunt, qui substituen-*
 286. *è Residentiis.* 286. 288. *di.* 71.

Modestia.

hibedi. cap. 31. §. 1. p. 103. &

Co. Modestia interior & exterior facit ad propriam & possunt ad eam confirmandam. 28. §. 5. p. 94. quomodo par. 4. cap. 4. §. ult. p. 154. exercendi. 28. 3. p. 93.

Modestia vultus est signum humilitatis, & pacis interioris. par. 3. c. 1. §. 4. p. 109. Modus primus orandi explicatur. 37. 2. pag. 116.

Modestia in corporis refectione servanda. ib. §. 5. p. 110. quomodo prorogari potest. 37. 8. p. 118. plurimum commendatus à B. P. Xaverio. 37. 7. pag. 117.

Re. Modestia in vultu & incessu. r. 29. Sum. p. 15. & 16. Modus secundus orandi. 37. 9. p. 118.

Modestia & humilitas cum religiosa maturitate in omnibus actionibus. r. 1. Mod. 12. p. 119.

p. 143. qua speciatim circa eam observanda. ibid. Modi tres orandi ad quid ponuntur. 37. 1. pag. 116.

St. Modestia Magistrorum in refellendis opinionibus & possunt esse plures, quos Spiritus sanctus docet. 37. 13. pag. 119.

Auctoribus. r. Com. Sup. §. 5. pag. 119. Probandi iudicio Patris Spiritualis. ibid. variandi pro orantis dispositione. ibid.

p. 117. In templo potissimum, & Scholâ. r. Ext. 10. 14. Moniales.

p. 159. 160. quam curet Monialium, & c. curam, Bu. Praefectus inferior. r. Praef. Socii suscipere non tenentur, pag. 44.

inf. 45. pag. 97. A nostris Non potest Societas earum Co. quoque dum eunt ad Scholâ, & redeunt. r. Schol. curam suscipere. p. 6. c. 3. §. 5.

pag. 151. p. 249. potest tamen aliquando earum Confessiones audire. ibid.

E.G. Modestia momentum, & vis. p. 390. 391. Modi Eligendi & orandi.

Di. Modus prior & posterior bona electionis, quando ad Moniales. pag. 129. Pr.

- Moralis Philosophia.** *bus, & aliqui semper affi-*
St. *Ejus Professor in textu stant. ibid. §. 2. p. 254. pau-*
Aristotelis progrediatur, nec ciores tamen, si phrenesi labo-
ad Theologicas quaestiones rent. ibid. A.
digrediatur. r. Mor. 1. p. 81. Mortui notandi in Cata-
Ejus munus. Vide ibi in logo, qui mittitur ad Gene-
Regulis. ralem, & Provincialem. p. 8.
Moralis Theologia. *c. 1. N. p. 296. quando sepe-*
St. *Ejus lectio quando insti-* *liendi. Vide Sepultura.*
tuenda, & à quibus audien- *Pro mortuo qua orationes*
da. r. Prov. 9. §. 1. p. 7. facienda. p. 6. c. 4. §. 3. & 4.
Morbus. *pag. 255.*
Id. *Agnosendus. p. 14. inda-* *Habendum compendium*
gandi modus. ibid. Morbo- *de modo juvandi proximos*
rum spiritualium genera moribundos. par. 4. cap. 8. G.
sexdecim. 20. Morbi leviores p. 177. Isque modus à nostris
signa gravioris. § 3. quid cum Scholasticis discendus. ib. §. 7.
infirmetas latet. 76. Alia re- *Mortis meditatio rarissi-*
media. ibid. & seqq. mè omittenda. cap. 15. §. 4.
Mores. *p. 60. advocat animum ab*
St. *Praecipue in studiis à Pro-* *amore visibilibus. ibid.*
vinciali curadi. r. Prov. 40.
p. 22. carandum, ne discipu- **Mortificatio.**
li in scenâ recitaturi morum *Debet esse continua in re. Co.*
jacturam faciant. r. Rect. 14. *bus omnibus. Ex. c. 4. §. ult.*
p. 26. 27. p. 45. Ad cam conferi etiam
Moribundi. *vestitus. par. 3. c. 2. C. p. 129.*
Co. *Quid erga illos agendum.* *Multitudo immortificatorum*
p. 6. c. 4. §. 1. & 2. p. 253. 254. nec ordinem fert, nec unio-
Modus eos juvandi tra- *nem. p. 8. c. 1. §. 2. p. 284.*
dendus. p. 4. c. 8. §. 7. p. 177. Mortificatio carnis. Vide
Corpus.
Mors. *Publica sine facultate non Re.*
Co. *Morientes nostri quomo-* *facienda. r. 6. Com. p. 25. nec*
dò se ad transitum disponere nisi ordinaria, & quæ sint.
debent. par. 6. c. 4. §. 1. p. 253. r. 40. Mag. Nov. pag. 130.
Juvandi omnium orationi- *qua circa vestitum fient.*
r. 41.

7.41. ejusdem. ibid.

p. 178. quomodo extra con-

Mortificationum tabella fessionem alloquenda. r. 17.
tempore vacationum. p. 35. Sac. pag. 194. Vide Sacer-

E.G. Mortif. interna necessitas. dotes.

p. 66. ad 70. 196. 201. 202.

Mundities.

309. 310. Ea quam propria
Societati. 67. 69. 109. 194.

In omnibus curanda. r. 19 Re.
comm. pag. 26.

195. 201. 202. Publica. 67.

Mundus & Mundani.

Exterioris utilitas. 234.

Relinquendus omnino. Ex. Co.

237. 238. 241. 242. 243.

c. 2. §. 6. p. 15. & cap. 3. §. 13.

& c. 303. Modus quoad

pag. 21. & cap. 4. §. 1. & 7.

Scholasticos. 224. 235. quoad

pag. 23. & 27.

reliquos. 234. & c. 239. 240.

Abhorrendum à mundo.

242. 245. 246.

Ex. c. 4. §. 7. p. 27. & §. 44.

Mortif. voluntatum. 66.

p. 44. conculcandus est. p. 3.

67. honoris. 69. 194. 195.

c. 2. C. p. 129. ab eius pompis

& c. 201.

& vanitate recedendum.

Mulieres.

Ex. c. 4. §. 11. p. 29. Ejus con-

Non possunt ingredi habi-

temptus juvat ad unionem.

tationes nostras. par. 3. cap. 1.

par. 8. c. 1. §. 4. p. 293.

§. 14. L. p. 116. nulla mulie-

Contraria iis que sequi. Re.

rum cura à nostris accipi de-

tur amanda, & exoptanda.

bet. p. 6. c. 3. §. 5. p. 249.

r. 11. Sum. pag. 11.

Mulieres quando in visen-

Mundo mortuus quis. p. 65. E. G

da, & ad eas scribendum. r.

Mundani Religiosis ob-

72. Prop. p. 39. & r. 70. Rect.

sunt. 130. 133. 134. quantà

p. 109. Domum non ingredi-

opprimantur cacitate. p. 37.

atur. r. 73. Prop. p. 89. r. 71.

271. 272.

Rect. p. 109. Nec etiam Reli-

Muner2.

giosarum nostri curam habe-

Non possunt à nostris dari Co.

ant: illarum tamen confes-

magnatibus munuscula ad

siones aliquando audire pos-

res obtinendas. p. 6. c. 2. §. 9.

sunt. r. 47. Prop. p. 83. r. 68.

pag. 242.

Rect. p. 108.

Musica.

Earum locus in templo se-

Non possunt in domibus Co.

paratu. r. 25. Praef. Eccl. teneri instrumenta musica.

L 5 par. 3

par. 3.c.1. §. 14. M.p. 117.

Mutare.

De. Mutare personas ab uno in alium locum ejusdem Provincia, aut diversa potest Generalis; intra suas Provincias Provinciales. Con. 2. d. 12. pag. 115.

N.

P. NATALIS.

De. P. Natalis scholia directionis tantum vim habent sine obligatione. Con. 2. d. 42. p. 133. Admonitiones Provincialibus danda ad directionem tantum. Con. 2. d. 57. pag. 139.

In. P. Natalis Catalogus quotannis ad mensam legendus. p. 77. Natio.

Re. Nationes diversa peculiari affectu prosequenda. r. 20. com. p. 28.

E.G. Nationalis affectus pestifer. pag. 113. 402.

Negligentia.

E.G. Damnosa. p. 93. 94. 135. 141. 310.

Negotia, Negotiatio.

Re. Pia non suscipienda sine licentiâ, secularia omnino fugienda. r. 41. Com. p. 30. quâ directione tractanda. r. 48. com. p. 31.

De. Negotia Politica, & sta-

tus, nostris interdicta. Co. 5. d. 47. p. 306. & 79. p. 336. ejus generis censi quâ debeat. Co. 7. d. 46. p. 446. secularia etiam alia occupare nostros non debet. Co. 5. d. 47. p. 307. Co. 7. d. 13. p. 417.

Negotiationis speciem quam habent, nostris prohibita. Co. 2. d. 61. p. 141. Eorum quadâ exempla. Co. 7. d. 84. p. 464.

Negotia quæ ad rationem status pertinent, nostris in virtute obedientia, & sub pœnâ inhabilitatis prohibentur. Ca. 12. Con. 5. p. 57.

Negotia status prohibita quæ censi non debeant, aut debeant. Ca. 13. Co. 7. p. 72.

Ab aliis etiam secularibus negotiis, & ab instituto alienis abstinendum. Ca. 13. Co. 5. pag. 58.

Nonnulla ejusmodi sine expressâ Superiorum aut Generalis licentiâ prohibita. Ca. 18. Co. 7. p. 75. Omnia, quæ speciem habent secularis negotiationis, nostris prohibentur. Ca. 25. Co. 2. p. 24.

Negotia aliorum apud Superiorem tractare, quâ liceat. p. 40. Externorû Roma non tractanda. 36. publica status nostris interdicta. 42. secularia ad quosvis pertinentia nostros

nostros ne occupent. *ibid.*

per meditetur aliquid ex primâ hebdomadâ. *cap. 10. §. 4.*

Di. *Negotia & actiones ex regulis electionis diriguntur.* *pag. 45.*

c. 10. §. 13. p. 48. & cap. 25. *Inter meditandum poterunt*

§. 9. p. 87. Negotiis se accommodare statui religioso.

diat exercitia facturus. c. 2. c. 10. §. 5. p. 46. alias poterunt

§. 2. pag. 17. *facere meditationes. 10. 10.*

E.G. *Negotia secularia obsunt* *p. 47. benè calleant regulas,*

Religiosis. p. 103. 317. 431. & usum exercitiorum. 10. 3.

Superiores se abstineant. 196. p. 45. Nostri quomodo tra-

& c. Nobilitas. *denda exercitia. cap. 10. toto.*

Co. *Si cetera adsint, facit hominem magis aptum Socie-*

tati. par. 1. cap. 2. §. 13. p. 73. p. 45. Integra dentur exerci-

Idem in Generali. p. 9. c. 2. C. tia in Societatis ingressu. 10.

p. 325. Nomina. *1. p. 45. Commendanda do-*

Re. *Propria signanda ab egredi-* *ctrina de reformatione vita.*

diëtibus domo. r. 46. cõ. p. 31. 34. 2. p. 115.

Ca. *Nomen Don ubi est insi-* *Vide. p. 133. 134. 218. 219. E.G.*

gne nobilitatis secularis tol- *260. 302. 303. 312. 415.*

lendum. Ca. 2. Co. 2. p. 16. 416. 290. 291. 282. 295.

St. *Nomina discipuli Confes-*

sario tradant in schedulâ. r. *Notarius.*

com. inf. 9. p. 106. singulorû *In universitatibus debet Co.*

discipulorû à Praefecto in al- *esse Notarius externus, qui*

bum referantur. r. Praef. inf. *fidē faciat de gradibus susce-*

11. p. 88. 89. Eorû qui scribunt *ptis. p. 4. c. 17. §. 4. p. 209. sti-*

ad premia, diligenter obsignentur. r. Procem. 6. p. 101. eadē *pēdiū ejus sit moderatū. ib. F.*

resignet Rector cū utroq; Pra- *Notarius. p. 129. Pr.*

fecto. r. Procem. 10. p. 102. *Notitia.*

Nostrorum Exercitia *Notitiâ per Confessionē h. z. - Or.*

spiritualia. *bitâ uti licere, Nostri ne do-*

Di. Nostri aliquoties etiam post *ceant. pag. 21. Ut Superiores*

ingressum faciant exercitia. *vetat Pontifex. p. 46.*

c. 10. §. 2. p. 43. & tunc sem- *Notitiâ per Cõfessionē habi-*

neque eâ utantur. p. 29. 30. *In-*

Novi-

- Novitiatus.** cap. 3. §. 3. p. 147. Vide Pro-
- Bu.** *Novitiatus biennium con-* batio secunda.
firmatur, similiter & pro- Non sunt intra biennium
missio de distribuendis ad pios compellendi ad vota facien-
usus bonis. p. 225. Vide Con- da. p. 3. c. 1. T. p. 123. Possunt
firmatio ea facere ex suâ devotione.
- Novitiatus Societatis.* idid. & p. 5. c. 4. §. ult. p. 229.
pag. 215. 225. Convenit ea non emitti sine
- De.** *Novitiatus biennium cõ-* facultate Superioris. Ex. c. 1.
trahi non potest, ut ante il- E. p. 10. non tamen in manu-
lud quispiam religiosus cen- bus cujusquam. p. 3. c. 1. T.
seatur. Con. 5. d. 12. p. 281. pag. 123. & eorum memoria
d. 13. p. 282. d. 69. pag. 330. servanda. ibid. par. 5. cap. 4.
Biennium quando incipiat. §. ult. & G. p. 229. Debent
Cong. 7. d. 98. pag. 467. etiam ea bis in anno renova-
re. ibid. H. pag. 230.
- Novitij.**
- Bu.** *Novitios tum in Societa-* Intra biennium nullus eis
tem cooptandâ, tam ad Scho- certus habitus Societatis da-
lasticorum vota admittendi, tur. Ex. c. 1. §. 13. p. 11. Eorû
potestas in manu Superiorû vestitus mortificationi ser-
est. p. 225. In Novitiorum in vire debet. p. 3. c. 2. C. p. 129.
Societatem cooptatione, dero- Superior tamen potest dare
gatur Constitutionibus Six- convenientiorem eo, quem
ti quinti, & aliorum Ponti- ex seculo attulerunt. Ex. c. 1.
ficum. pag. 294. p. 11. vel permittere pretiosos-
- Novitij non admittuntur rem, quem attulerint.* par. 6.
per Consultorum suffragia cap. 2. M. pag. 245.
decisiva, sed tantum consul- Dicuntur esse de Societa-
tativa. pag. 293. te largo modo. par. 5. c. 1. A.
- Admitti possunt juxta So-* p. 214. & sunt capaces gra-
cietatis Constitutiones ex no- tiarum. ibid. Ipsi tamen non
vâ concessione privilegij. debent dicere se esse ex Socie-
pag. 294. tate. Ex. c. 4 §. 17. p. 31.
- Co.** *Novitiatus biennium du-* Docendi sunt doctrinam
rare debet. Ex. c. 1. §. 2. p. 10. Christianam, meditari, con-
& cap. 5. §. 16. p. 30. & p. 4. fiteri, audire Missam. p. 3. c. 1.
§. 20

§.20.p.120. & quomodo se §.27.p.126.& par.4.cap.2.
gerant etiam interius, & D.pag.144.

exterius.par.3.cap.1. §.12. Novitios dimittere possunt.

p.112.& interdum tentan- qui possunt admittere, nisi
di in virtutibus. ibidem. sit aliqua particularis ratio.

pag.124. p.2.c.1.p.91.C. difficilius ta-

Debet iis prescribi, qui- men, qui vota fecerunt.p.2.
buscum convergentur. par.3. c.1. §.1.A.pag.89.

cap.1.D.pag.109. Sacerdotes Novitij non

Debent quarere continuū possunt Sacramenta admi-
puritatis & virtutum au- nistrare, nisi cum peculiari

gmentum. Ex. cap. 4. §.41. approbatione Superioris. Ex.

pag.42.& in officiis abjectis c.5. §.7.p.48. Debent etiam

potius sunt jubendi, quam privatim exerceri in ritibus
rogandi.ibid. Missa.ibid.

Loqui debent de parenti- Solent perturbari natu-
bus, quasi jam eos non habe- rali amore parentum. Ex.

rent.Ex.c.4. C.pag.27.nec cap.4.C.pag.48.

cum eis vel aliis propinquis Eorum Magister alius esse
coram vel per litteras com- potest à Confessario, & Su-

municare. Ex.c.4. §.6.p.26. periore.par.3.c.1. §.12.p.115.

neque cum eis loqui, nisi bre- Potest tamen etiam Minister

viter, & aliquo presente.p.3. illorum curam gerere ob pe-

c.1. B. p.108. quòd si solici- nuriam hominum. par. 4.

tentur à suis, transmittendi cap.10.G.pag.185.

aliò. ibid.A.p.107. Debet esse versatus in spi-

Debent singulis sex men- ritualibus.par.3.cap.1. §.12.

sibus biennij legere Bullas, p.115. Quomodo se gerere

& Regulas. Ex. c. 1. §. ult. debeat cum Novitiis, & hi

p.11.& cap.4. §.41.pag.41. cum ipso.ibid. Vide Magi-

Constitutiones autem, non ster Novitiorum.

universas, sed compendium Novitii biennio probandi. De.

earum.Ex.c.1.G.p.11. Potest tamen circa studia

Possunt probari etiam in dispensare Provincialis in

Collegiis. p.4.c.6.C. p.160. secundo anno, ex commissione

vel in Domibus.par.3. cap.1. Generalis. Co.2. d.14. p.99

non.

- non sunt instigandi ut vota circa manifestationem deli-
 faciāt: si sponte fecerint, cum *cti. Ca. 10. Co. 6. p. 67.*
 aliis renovare non debent. Bonis suis ne se abdicent Or.
ibid. & Con. 4. d. 59. p. 268. sine facultate Generalis.
 Novitiis ostendenda quæ de *p. 42. Terni, aut quaternum*
manifestatione delicti sanxit singulis cubiculis. p. 20. Sa-
6. Congr. Co. 6. d. 34. p. 381. cerdotes celebrant, quo die
Nulla ætas admittendorum vota emittunt. 13.
 præscribenda, sed servanda Novitiis Bulla ostendi quæ
 Constit. *Con. 2. d. 14. p. 118. debeant. p. 9. Ostēdenda quæ*
Qui deserunt Societatem, & de manifestatione delicti de-
aliā Religionem ingrediū- claravit sexta Cong. p. 92.
tur, num sint reducēdi. Co. 1. Novitii. pag. 130. Pr.
d. 24. tit. 2. p. 35. De quibus Novitii cum delectu ad. In.
instruendi in primā proba- mittendi. p. 31. inepti facile
tione; & quæ exercitia spi- dimittendi. ibid. Scholastici
ritualia facienda. Con. 4. per biennium in Novitiatu
d. 67. p. 271. 272. retinendi. p. 32. Coadiutores
 Ca. Novitii biennio probari per annum. *ibid.*
 debent, non litterarum, sed Novitii quales recipiendi *E. G.*
 mortificationis studio vacā- & educandi. *pag. 53. 79.*
 do: in secundo tamen anno *200. 207.*
 potest Provincialis dispensa- Eorū institutio & probatio.
 re. *Ca. 1. Co. 2. p. 15. p. 54. 55. 206. Benè fundan-*
 intra biennium non in- di. *56. Eorum gratia & do-*
 stigandi ad vota: quæ si emi- cilitas. *102. Boni Novitii si-*
 serint seorsim inter se reno- gnum. *56. Novitiatus conti-*
 vent. *ibid. nuus vita nostra. 77.*
 Dispensare non licet in cō- Nox.
 trahendo biennii spatio, ad Aptum tempus meditatio- *Di.*
 hoc ut quispiam per vota, *ni. c. 3. §. 7. p. 23. Nocte non*
 ante illud expletum, emissa, surgunt debiliores. *3. 8. p. 24.*
 verus Religiosus censeatur. nec alii secundā hebdomadā.
 Can. *10. Co. 5. p. 56. 21. 1. p. 74. Nuntius.*
 Novitiis ostendenda, & de Nuntii Apostolici ne in vo- *De.*
 clarāda, quæ Cong. 6. sanxit tis simplicibus dispensare pos-
 sint

sunt à Pontifice petendum. peccatū manifestum. p. 3. c. 1. Co. 1. D. 142. tit. 6. p. 92. §. 23. p. 123. & p. 6. c. 1. §. 1.

O

& B. p. 233.

OBEDIENTIA,

& Obedire.

Præstanda etiā officialibus subordinatis. Ex. c. 4. §. 3 I.

Bu. **O**bediant subditi Præposito in omnibus, & in eo Christum veluti præsentem agnoscant, venerenturque. pag. 13. 58.

p. 37. par. 3. c. 1. §. 24. p. 124. p. 4. c. 10. §. 8. p. 185. etiā Coquo. Ex. c. 4. §. 29. p. 36. etiā Infirmariis & medicis. §. 32. pag. 38.

Obedientia Societatis. p.

Præstāda est Superiori cum reverentiā & amore. p. 3. c. 1.

218. & 230.

Co. Obediētia magni meriti est. p. 4. c. 6. §. 2. p. 152. est vinculum unionis. p. 8. c. 1. §. 3. p. 285. iuvat ad cōservationē Societatis p. 10. §. 9. p. 364. vocatur Sancta. p. 6. c. 1. §. 1. p. 231. p. 2. c. 1. §. ult. p. 91. securius fit opus ex obediētiā, quā proprio arbitratu. p. 7. c. 2. A. pag. 264.

§. 23. p. 123. & p. 6. c. 1. §. 1. p. 233. Neq; cōsiderandū cui obeditur, sed propter quē. Ex. c. 4. §. 29. p. 36. & p. 3. c. 1. §. 24. p. 124. Vide Superiores. Obediētia exemplo maximē præluere debēt primores Societatis. p. 8. c. 1. §. 3. p. 285. & qui aliis præsumt. par. 4. c. 10. §. 8. pag. 185.

Obedientia triplex; Executionis, voluntatis, Intellectus. p. 6. c. 1. §. & C. p. 233.

Subordinatio in obediētiā diligenter servanda. p. 2. c. 1. §. ult. p. 91. & par. 8. c. 1.

Debet esse præpta, humilis, integra. p. 3. c. 1. §. 23. p. 123. & par. 4. c. 10. §. 5. p. 183. & p. 6. c. 1. §. 1. p. 233.

§. 4. p. 286. E. & p. 10. §. 9. pag. 364. Potest tamen Provincialis, & Generalis aliquem sibi immediatē subdere. p. 8. c. 1. E. p. 289.

Obediētia littera inchoata. p. 4. c. 10. §. 9. p. 186. & p. 6. c. 1. §. 1. p. 233. Obediētia caeca, ut cadaveris vel baculi. p. 6. c. 1. §. 1. p. 234. in omnibus rebus etiā non obligantibus. §. 1. ibid. nisi præcipiatur

Superiores possunt obligare ad peccatum in virtute Obedientia, quando id multum conveniat. p. 6. c. 5. p. 256.

Obedientia Pontificis. Vide Pontifex.

Perfe-

- Re.** *Perfectè servanda. r. 31. 397. 442. 103. 443. ejus*
p. 16. & r. 33. p. 17. & r. 35. munus & excellentia quoad
Sum. pag. 18. & r. 21. Prop. voluntatē. 14. 15. 16. quoad
p. 77. & r. 20. Rect. p. 97. intellectum. 17. 18. ad. 23.
In eā ut cadaver, vel ba- Latitudo. 14. 15. 25. 26. 396.
culum se quisque gerat. r. 36. Typus. 395. Adiumenta. 22.
Sum. pag. 18. 23. 24. 25. defectus. 441. 20.
Ob eam littera etiam in- 21. exempla. 24. 25. 27.
choata relinquenda. r. 34. Perfecta & imperfecta.
ibid. 12. ad. 28. 40. 63. 394. & c.
Vide etiā. r. 15. Com. p. 26. 442. imperfecta qualis. 96.
Epistola B. P. N. Ignatii Obligationes.
de obediētia virtute. p. 260. Non sunt recipienda con-Co.
- Id.** *Eius pulchritudo & ne- tra sinceritatem Institui*
cessitas. p. 46. legenda episto- nostri. p. 4. c. 7. §. ult. p. 172.
la B. P. N. ib. exempla San- p. 4. c. 2. §. 4. p. 142. p. 6. c. 3.
ctorum colligenda. ibid. cau- §. 5. 6. pag. 249 250.
sa repugnantia examinan- Obligationes lectionū su-
da. 47. Deus in Superiore sciipi possunt in Collegiis. p. 4.
agnoscendus. ibid. Animi c. 2. B. p. 142. c. 7. E. p. 172.
preparatio ad quodvis. ibid. c. 11. A. p. 188. Eas autem di-
Quomodo in levioribus as- judicare pertinet ad Genera-
suescendum. 48. Exercendus lem. p. 4. c. 2. B. p. 142. p. 4.
in difficilibus. ibid. Interdum c. 11. §. 2. A. p. 188. par. 9. c. 3
pīe cōdescendendū. ib. Quid si §. 17. pag. 334.
volūtas in infirmo desit. 49. Non potest suscipi obliga-
- Cl.** *In eā proficiendum, & tio dandi Concionatoris, aut*
quomodo. p. 29. Cause in- Confessarii, aut Lectoris
obediētia. 32. unde fit minūs Theologia, nisi ex consequen-
suarvis obedientia. p. 33. ti. par. 4. c. 7. §. ult. E. p. 172.
- E.G.** *Obed. Nota Societatis. p. 12. neque ad Missas celebrandas.*
13. 26. 63. 394. 396. 397. p. 4. c. 2. §. 4. p. 142. qua vi-
442. ejus utilitas, & pre- deatur commensurata redi-
stātia. 12. 16. 26. 27. 40. 41. tui. ibid. B.
395. 397. necessitas & secu- Obligationes suscepta im-
ritas. 12. 19. 29. 40. 41. 396. plenda. par. 4. c. 11. A. p. 188.
prater-

præter eas nihil facile præpeti non potest. p. 39.
standum, sine Generalis Officiorum, & graduum
consensu. ibid. discretio, ac distributio tota

De. Obligari ad ministeria est in manu Generalis.
spiritualia Societas non po- pag. 10. 61.

test. Co. 1. d. 74. p. 57. Ad le- Officia Societatis distri- Co.
ctionem Theologicam potest buere pertinet ad Generalem.
ex consequenti. Con. 1. d. 75. p. 9. c. 3. §. 3. & 9. p. 327. po-
pag. 58. test tamen etiam per suos mi-

E. G. Obligationes Deo servien- nistros. ibid. H. p. 332. Omnes
di. pag. 30. 31. 134. & c. 309. parati esse debent ad omnia
& c. 318. 319. & c. officia. p. 3. c. 2. F. p. 130. ad

Observantia.

Di. Observantia religiosa ma- c. 4. §. 28. p. 36. & par. 3. c. 1.
ximè pendet ab oratione. §. 22. p. 122. Potest unus plu-
Proæm. §. 3. pag. 8. ra sustinere. par. 4. cap. 10.

Observantia annotatio- G. pag. 185.
num conducit ad fructum Non debet unus ingerere
exercitiorum. c. 3. §. 1. p. 21. se in officium alterius. par. 4.

Observationes.

In inferioribus Classibus c. 10. §. 6. p. 184. officia opero-
quomodo tradenda, aut ex- sa non debent dari occupatis
cipienda. r. co. inf. 27. p. 111. p. 4. c. 10. E. p. 184. laboriosa
verò danda firmioribus. p. 3.

Occasiones.

E. G. Occasiones profectus in So- c. 2. F. p. 131. & in quibus ex-
cietate. p. 30. 31. 35. 36. 129. perientia requiritur, non
318. 319. sunt facile mutandi. p. 4. c. 10,
E. pag. 184.

Occupationes.

In. Occupationes Sacerdotum Officia domestica qua.
propria. p. 25. 26. 27. propria par. 4. c. 10. §. 6. 7. p. 184. &
Superiorum. 28. 185. cui officiorum ratio red-
denda. par. 9. c. 3. §. 4. p. 328.

E. G. Occupationes in proximos Quæ honestius domi, quàm
inordinata perimunt Reli- foris fiant. p. 3. c. 2. H. p. 133.
gionem. pag. 214. 215. discenda à Coadiutoribus.

Officia varia.

Bu. Officio privari seu absolvi, Officium abjectum, & Re-

M humi-

humile promptius suscipien- illos rogare. *Ex. cap. 4. §. 30.*
dum. r. 13. Sum. pag. 12. 31. pag. 37.

Officia caritatis & humili- *Officiales domesticorum*
tatis devotè obeunda. r. 19. *officiorum, integrè debent*
Sum. pag. 13. in alienum *Ministro obedire. p. 4. c. 10.*
nemo se ingerat, nec in locum §. 8 p. 185.

hujusmodi officio deputa- *Subordinatis etiam offi-* *Re-*
tum ingrediatur. r. 32. Com. *cialibus perfectè obedi-*
pag. 29. *dum. r. 38. Sum. p. 19. vacuū*

Officia domestica à Sa- *illis tempus utiliter expen-*
cerdotibus, & Superiori- *datur. r. 7. Prap. p. 74. & r.*
bus aliquando obeunda. r. 6. *Rect. pag. 93.*

34. *Prap. pag. 80. r. 33. Rect.* *Officiales, qui à Generali* *De*
pag. 100. *creantur, eo mortuo durant*

Pr. Officia. pag. 131.

Co. Officiales.

Officiales debent eligi apti. *usque ad creationem novi.*
par. 4. cap. 10. §. 6. pag. 184. *Co. 1. A. d. 5. p. 9. & c. & us-*
spectato cujusque talento. *que ad finem Congregationis.*
par. 9. cap. 3. §. 9. p. 331. De- *Com. 1. d. 1. p. 28. Co. 4. d. 58.*
bent habere suas regulas. *p. 268. Mutari ab eo non pos-*
par. 7. cap. 4. §. ult. pag. 282. *sunt post inchoatam Congr.*
& par. 4. cap. 10. §. 6. pag. *generalem. Co. 6. d. 35. §. 20.*
184. quibus rationem red- *p. 387. nec post decretam.*
dant. par. 9. cap. 3. §. 4. *Co. 7. d. 66. p. 453. mutatur*
pag. 328. *permissu Congregationis. Co.*
6. d. 17. pag. 353.

Officiales Generalis. par. 9.

c. 6. p. 345. & seq. Univer-
tatis. par. 4. c. 16. §. 5. p. 206.
par. 4. cap. 17. p. 207.

Occupandi cum vacui
sunt, & cum opus est suble-
vandi. par. 4. cap. 10. §. 6.
pag. 184. 185.

Subordinati potius debent
subjectis precipere, quàm

Vide etiam Officia.

Officium Divinum.

Non tenentur nostri dicere Bu-
communiter, siue in choro.
p. 14. 167. & 136.

Id Missa postponendi, &
infirmis Societatis commu-
tandi facultas. p. 74. & 75.

Officium Romanum Pau-
li III. recitandi facultas.
p. 26. Abrogata.

Offi-

- Co. Officiis divinis iurvetur Institutum Societatis. par. 7. Proximus. par. 7. cap. 4. §. 4. cap. 2. E. p. 267. Sunt tamen pag. 278. minoris momenti, quàm spiritualia. ibid. ideoque iis in-
Officium Divinum priva- ritualia. ibid. ideoque iis in-
tim dicendum, non in cho- sistendum quatenus spiri-
ro. p. 6. c. 3. §. 4. p. 249. tualia permittent. cap. 4. §. 2.
Officia vespertina & Te- p. 280.
nebrarum possunt dici, sed Generalis potest interdum
sine cantu. p. 6. c. 3. B. p. 249. aliqua pia opera ad Societa-
& eodem tono etiam officium tem non pertinentia susci-
mortuorum pro Nostreis. p. 6. pere. par. 9. cap. 6. B. p. 348.
cap. 4. C. p. 255. De penuriâ operariorum.
E.G. Attentio, reverentia, devo- par. 7. cap. 2. D. §. 1. p. 265.
tio. p. 352. 353. 355. ad 359. 266. quâ consideratione
Tēpus, locus, situs. 353. 354. opus est in curando ut eorum
Officium S. Eucharistiæ. numerus augeatur, par. 1.
De. An quintis feriis à nostris cap. 1. C. pag. 68.
celebrandum. Con. 5. d. 72. * Operariis nil necessarium Re.
pag. 332. desit. r. 44. Prep. p. 83.
Officium B. V. Mariæ. Opiniones.
Co. Scholastici nostri debent Nova non admittenda. Co
dicere officium B. Virginis, par. 3. cap. 1. O. p. 118. in reli-
nisi à Superiore mutetur in quis etiam conformitas inter
orationem mentalem. par. 4. nostros tenenda. ibid. &
cap. 4. §. 3. B. p. 151. §. 18. par. 4. cap. 14. §. ult.
De. An id quotidie recitan- p. 200. par. 8. cap. 1. §. 8. &
dum. Con. 6. d. 40. §. 4. K. pag. 292. & in iis omni-
pag. 397. bus standum definitioni So-
Officium S. Inquisi- cietatis. par. 3. cap. 1. O.
tionis. p. 118.
De. Vide. Inquisitionis of- Qui examinatur ad So-
ficia. cietatem, interrogandus est
Opera. Operarii. de opinionibus particulari-
Co. Opera corporalia, in qui- bus. Exam. cap. 3. §. 11.
bus misericordia & charitas pag. 21.
exercetur, non sunt extra Vide etiam Doctrina.

- De.** *Opinionum delectus in Generalis debet habere fa-*
Theologiã & Philosophiã. miliarem orationem. par. 9.
Co. 5. d. 41. 56. p. 299. in qui- *cap. 2. §. 1. p. 322. & cap. 6.*
bus opinionibus iudicium *A. pag. 346.*
submittere nostri debeant, *Orandum pro proximis.*
Constitutiones explicata. Co. *P. 2. c. 3. §. 7. p. 100. p. 7. c. 4.*
5. d. 6. p. 279. & d. 50. §. 2. *§. 3. pag. 277. in particulari*
pag. 309. *autem pro benefactoribus.*
- St.** *Opiniones aliorum, præ-* *p. 4. c. 1. §. 4. p. 138. pro Prim-*
sertim nostrorum, vel conci- *cipibus & Prælatiis, qui mil-*
lianda, vel modeste confutã *tum prodesse, vel obesse pos-*
de. r. com. Sup. 5. p. 38. earum *sunt. p. 7. c. 4. A. p. 277. pro*
novitas vitanda. r. 6. ibid. *male affectis in nos. p. 10. B.*
non in omnibus, aut asseren- *p. 365. pro augmento Socie-*
dis, aut confutandis immo- *tatis. par. 9. c. 6. A. p. 346. p.*
rentur magistri. r. com. Sup. *10. §. 1. p. 357. Item pro mis-*
7. p. 39. Quæ Catholicos in *sionibus. p. 7. c. 2. §. 1. p. 264.*
aliquã regione offendunt & *Pro electione Generalis. p. 8.*
non asserantur. r. Thcol. 6. *cap. 5. §. 3. p. 306. cap. 6. §. 1.*
pag. 49. *p. 307. & pro Congregatione*
Oracula. *futura. par. 8. c. 7. §. 1. p. 215.*
pro mortuis Societatis. par. 6.
Oratio. *c. 4. §. 2. & 4. p. 254. & 255.*
- Pr.** *Vide. pag. 132.*
- Co.** *Orationis tempus unius* *Ejus tempus. r. 1. com. p. 24. Re.*
hora esse debet. par. 4. c. 4. B. *observandum, num omnes*
p. 151. an autem vocalis esse *illi vacent. r. 50. Præp. p. 84.*
debeat, an mentalis, in par- *& r. 47. Rect. p. 103.*
ticularibus iudicet Superior. *Orationis tempori à Con- De.*
ibid. Inexpertis proponenda *stit. præscripto, nihil adjicien-*
capita orationis. par. 4. c. 4. *dum. Co. 1. d. 97. p. 69. per-*
B. pag. 152. *missum Generali ut augere*
Professis & Coadiutori- *posset, habitã ratione perso-*
bus formatis nulla videtur *narum, & regionum. Co. 2.*
regula præscribenda. p. 6. c. 3. *d. 29. p. 127. Orationis hora*
§. 1. p. 247. nisi aliud iudicet *integra à B. Borgia introdu-*
Superior. ibid. A. *cta stabilitur. Con. 4. d. 5.*
pag.

pag. 240. Orare simul nostri ordinariè non debent. Con. 1. d. 98. pag. 70. Con. 4. d. 59. pag. 268. Orationis certum tempus habeant omnes, & quotidie visitentur. Con. 7. d. 25. pag. 430.

Orationis tempore ad januam, vel Ecclesiam, sine expressâ facultate nemo vocandus. Con. 7. d. 25. §. 2. pag. 430.

Ca. Oratio per integram horam, præter duplex examen, quotidie faciendâ. Ca. 6. Con. 4. pag. 44.

Oratio non in uno loco ab omnibus faciendâ nisi pro re aliquâ extraordinariâ ad tempus: sed cum Novitiis ante cœnam, Generalis dispensare poterit. Can. 12. Con. 1. pag. 6.

Orationis tempore omnes visitandi, certumque omnibus surgendi & orandi tempus statuendum. Ca. 7. Co. 7. p. 70. Orationis vel examinis tempore, nemo sine expressâ facultate ad januam, vel ad Ecclesiam vocandus. Ca. 6. Co. 7. pag. 70.

Orationes & suffragia pro nostris defunctis quæ sint faciendâ extra, & intra Provinciam. C. 11. Con. 3. p. 38.

Dies 27. Septembris ob confirmatam eo die Societatem, missis & orationibus celebrandus. Ca. 1. Co. 7. p. 69.

Oratio ad Deum ante prælectionem in scholâ superiori. r. Com. sup. 2. p. 37. in inferiori ante scholæ initium. r. com. inf. 2. p. 104. hortetur Magister discipulos ad orandum quotidie. r. com. sup. 3. pag. 37. 38. & r. com. inf. 5. pag. 105.

Orationis studium in Novitiis promovere, quæ possint. pag. 66.

Ad eam confugiendum. Id. pag. 14. Vide Ariditas in oratione.

Ejus potissima cura. p. 24. Cl. Promovenda media. ibid. exigenda ratio. 25.

Oratio, licet etiam à novitiis cooperatione, maxime tamen pendet à Deo; cap. 8. §. 3. p. 35. ejus momentum. §. 3. p. 8. fovet observantiam religiosam. ibid. ejus methodum multum referebat habere à capite nostro. ibid. Matutino tempore animus magis ad eam dispositus. 6. 2. pag. 31.

Ne nimia sit attentio & conatus. 8. 3. p. 35. 14. 3. p. 57. 14. 7. pag. 58.

Orationi deus percurri 257. ad 261. Continua. 234.
 poterit prima hebdomada. 9. impetrat, excitat. 227. 228.
 pag. 38. pro Societate exhibenda. 302.

Ei insistendum tempore 303. Ejus emolumenta &
 desolationis. 7. 6. p. 33. eam fructus varii. 389. ad 418.
 facturi ne confidamus propria Ejus necessitas & utilitas
 preparationi, & industria. 87. 88. 217. &c. 224. 257.
 8. 3. pag. 35. ad eam dispo- ad 261. 302. 388. ad 418.
 nunt humilitas & puritas. Excellentia. 408. 409. Me-
 8. 3. p. 35. thodus. 226. 229. 230.

Orandi modi tres. 37. 1. Meditationis necessitas,
 pag. 115. primus. 37. 2. p. hora, methodus, frequentia,
 116. secundus. 37. 9. p. 118. 90. 225. 226. 229. 230.
 tertius. 37. 12. p. 119. Oran- 244. Contemplationis usus
 di modi plures, prout Spiri- in Societate. 226. ad 232.
 tus sanctus docet. 37. 13. tria genera. 228. ad 231. Ar-
 p. 119. Iudicio Patris spiri- gumenta quadam de divinis
 tualis probandi. ibid. pro perfectionibus. 323. ad 340.
 orantis dispositione varian- Recollectio frequens, elevatio
 di. ibid. mentis, &c. 49. 232. 233.

Oratio vocalis tertio oran- Aspirationes. Exercitium
 di modo iuvatur. c. 37. §. 12. praesentia Dei. 232. 233. 234.
 p. 119. Oratio sive Decla-

E.G. Oratio qua. pag. 224. ad

235. inter Contemplativos

& nostros differentia. 230.

231. Orationes jaculatoriae

inter occupationes. pag. 49. 9. 23.

233. 234.

Oratio saginat animam. novatione ab insigniore ha-

61. ejus particularis cura benda Magistro. r. Rect. 15.

habenda. 57. 58. 88. 89. &c. p. 27. referenda in codicem,

428. Tempus limitatum ut & selecta alia, quae pu-

Scholasticis, secus Professis, blice exhibentur. r. Rect. 16.

& Coadiutoribus formatis. ibid. Vide etiam Decla-

224. 225. 241. &c. 245. &c. matio.

Ora.

Oratoria.

Bu. Oratoria ubique habendi facultas. 42. 47. Oratoria, & Capellas Societatis ad Missas celebrandas approbare possunt Provinciales. p. 147.

Pr. Oratoria. p. 132.

Ordinare. Ordinari.

Bu. Quibus in rebus Generalis totum jus ordinandi habeat. p. 62.

De. Ordinantur non Professi ad titulum Paupertatis. Co. 2. d. 77. p. 146.

Ordinationes.

Co. Ordinationes quaedam particulares necessariae sunt praeter Constitutiones. Procm. Declar. p. 62. Ordinationes Congr. generalis quae promulgandae. par. 8. cap. 7. C. pag. 318. Ordinationes Societatis non obligant ad peccatum. par. 6. c. 5. p. 256. Possitne Generalis ordinationes facere. par. 9. cap. 6. C. p. 349. 350.

Re. Ordinationes. Vide. r. 17.

Prap. p. 76. & r. 13. pag. 35. & r. 14. & 18. Prov. p. 36.

De. Ordinationes Generalium contracta, vim habent eandem quam antea. Con. 7. d. 81. p. 462.

Or. Ordinationum libri in

singulis Domibus, & Collegiis. p. 55. in Archivo Provinciae. p. 57.

Ordinationum varietas. Cl. p. 7. earum frequens lectio. 23.

Ordinationes non omitenda. E. G.

Ordines.

Ordines, etiam sacros à Bu quocunque Antistite suscipiendi facultas. p. 43. etiam ante professionem. pag. 30. 136. etiam extra tempora. p. 213.

Non debent ad ordines sacros promoveri Coadiutores Temporales. Ex. cap. 6. §. 1. p. 49. In Scholasticis differendi circa finem studiorum. p. 4. c. 6. C. p. 160.

Qui examinatur ad Societatem, interrogandus est, an habeat aliquos ordines. Ex. cap. 3. §. 9. p. 19.

Qui ad ordines praesentandi. re. 61. Prov. p. 47.

Sub finem studiorum suscipiendi. pag. 24. Suscepti à nostris in Provincia libro notandi. § 8. Quales esse debeant ordinandi. § 4. § 5.

Ordines. pag. 133. Pr. Ordinibus sacris initiandi, quales esse debeant. p. 4.

15. recens ordinati, quando

ad mulierum confessiones applicandi. pag. 15. 16. *Otium Religiosis noxium.* EG. pag. 99. 130. 141. 309.

Ordines Scholarum.

Otiosus, etsi mala non

St. *Vbi plures in unâ classe operetur, poenâ multandus.* pag. 141.

sunt, respondeant uni ex

quinque gradibus. Prov.

21. pag. 15. & r. *Præf. inf.* 8.

p. 86. 87. *quæ in Scholis duorum ordinum annui pensi repetitio.* §. 9. pag. 87.

Quæ his ordinibus propria,

quæ communia. §. 10. p. 88.

ubi quinque sunt classes, in

nullâ, præterquàm in infi-

mâ, duplex ordo permitta-

tur. r. *Præf. inf.* 8. §. 5. p. 86.

ubi in infimâ duo sunt, quid

utriusvis proprium. r. *inf.*

Gr. 1. p. 145. & r. 2. p. 146.

Reliqua vide verbp Scholæ.

Ordo domesticus.

Co. *Quo pacto campanâ di-*

stinguendus. par. 4. cap. 10.

§. 9. pag. 186.

De ordine studiorum. p. 4.

cap. 13. §. 1. 2. p. 193. *de ordi-*

ne disciplinarum. ibid. B. §. 3.

& 4. & 5. p. 194. & seq.

Otium.

Co. *Semper fugiendum ali-*

quâ occupatione. p. 3. c. 1. §. 6.

p. 111. *eaque cura ad Recto-*

rem pertinet. par. 4. c. 10. §. 6.

pag. 184.

Re. *Fugiendum.* r. 44. Sum.

pag. 21.

P

PÆDAGOGI.

Pædagogi nemini propo. St.

nantur à Magistris, in-

consulto Rectore. r. *Com. inf.*

48. pag. 118. *nec ab illis alia*

prælectiones discipulis expli-

centur. ibid.

Palentia.

in Palentino, Collegio. Bu.

pag. 82.

Papa.

Ei soli subjecta Societas. Bu.

pag. 42.

De quarto voto, quod illi

fit. pag. 11. 63. 228.

Quàm perfectè illi obediē Co.

dum. par. 6. cap. 1. §. 1. p. 232.

par. 7. c. 1. §. 2. p. 259. p. 7. c. 3.

§. 1. pag. 275. 276.

De quarto voto, quod Papa

fit. p. 5. c. 3. §. 3. p. 224. par. 6.

c. 5. p. 256. par. 7. c. 1. §. 8. B.

p. 263. Ex. c. 1. §. 5. pag. 8.

Quando, & à quo decla-

randum Papa. par. 7. c. 1. §. 8.

pag. 263. *Nulli privato licet*

gratiam ab illo petere, aut

petendam curare, sine licen-

tiâ Superioris. par. 6. c. 1. §. 3.

pag.

- pag. 235. *Ejus benevolentia conservanda.* p. 10. B. pag. 364. 365.
- Or. *Papyri forma Romam mittendorum.* p. 11.
- Paramenta.
- Pr. *Paramenta* p. 135.
- Parentes.
- Co. *Affectus carnalis parentum, mutandus in spiritua-* *lem.* Ex. c. 4. §. 7. p. 27. *horum necessitas extrema, & praesens, impedit ingressum in Societatem.* Ex. c. 3. B. p. 18. *Non debent iis bona distribui, nisi ipsi egeant.* Ex. c. 4. §. 2. & 3. p. 24. *In dubio standum iudicio aliorum.* Ex. cap. 3. §. 3. p. 18. & cap. 4. §. 3. pag. 24.
- Re. *Inordinatus in illos affectus exuendus, & in spiritua-* *lem convertendus.* r. 8. Sum. pag. 9.
- Pascha.
- Co. *In Paschate quibus com-* *munitio dari possit.* par. 7. c. 4. D. pag. 279.
- Passio.
- Di. *Passio Domini. Vide Me-* *ditatio Passionis.*
- Passiones.
- Co. *Indomabiles sunt impedi-* *mentum secundarium ad So-* *cietatem* p. I. c. 3. §. 9. p. 78.
- Passiones obtenebrant ani-* *mam.* c. 18. §. 3. p. 67.
- Iis obnoxii non admitten-* *di ad electionem.* 23. 1. p. 78.
- Mortificanda, maxime in* *vitâ mixtâ.* p. 133. 134. *Vide* *Mortificatio.*
- Patientia.*
- Tempore desolationis ne-* *cessaria.* c. 7. §. 6. p. 33.
- Patria.*
- Patriam adire nostris, qui* *liceat.* pag. 10.
- Patrocinium.*
- Patrocinia juniorum, se-* *nes ne suscipiant.* p. 34. 35.
- Pauperes.*
- Pauperibus non congruen-* *tia, ne permittantur nostris.* *pag. 41.*
- Paupertas.*
- Paupertas tum Domorum, Bu-* *tum Collegiorum.* p. 13. 14. 60. 65. *Vide* *Bona. Paupe-* *tas Coadiutorum Formato-* *rum confirmatur.* p. 228.
- Domorum item Professorum,* *Scholarium, & Coadiuto-* *rum non formatorum. Novi-* *tatus etiam ratio Paupertas-* *tis, & promissio distribuendi.* *pag. 230.*
- Diligenda ut mater* p. 3. Co.
- Co. *Indomabiles sunt impedi-* *mentum secundarium ad So-* *cietatem* p. I. c. 3. §. 9. p. 78.
- c. 1. §. 25. p. 125. Propugnacu-* *lum Religionum.* par. 10. §. 5. p. 366. *mur.* p. 6. c. 2. §. 1.

pag. 236. & par. 10. §. 5. p. 360. & Professi uoveant numquam eam relaxare. p. 6. c. 2. §. 1. p. 236. *sed tantum ad res mobiles. p. 6. c. 2. E. p. 240. & si quid stabile eis relinquatur, debet quamprimum vendi. ibid.*

Paupertas toti Societati communis in hoc consistit, ut nemo ulla re tamquam propria utatur. par. 3. c. 1. §. 7. p. 111. & nihil accipere, sit certus redditus pro fabrica. p. 6. c. 2. B. p. 237. & possint habere vineas. ibid. F. p. 241. vel eleemosynas perpetuas. ibid. §. 6.

Quomodo relinqui eis possit certus redditus pro fabrica. p. 6. c. 2. B. p. 237. & possint habere vineas. ibid. F. p. 241. vel eleemosynas perpetuas. ibid. §. 6.

Qui non sunt Professi vel Coadiutores formati, possunt retinere proprietatem bonorum, etiam post votum Paupertatis. par. 4. cap. 4. E. p. 154. & par. 6. c. 2. H. p. 243. nihil tamen habere penes se, vel penes externos. Exa. c. 4. §. 4. p. 25. & par. 6. c. 2. §. 11. p. 243. Vitanda superflua. par. 3. cap. 2. C. p. 129.

Paupertas ut murus Religionis, & mater diligenda, conservanda, ejusque effectus suis temporibus experiendi. r. 23. & 24. Sum. p. 14. In Victu, & vestitu. r. 25. Sum. p. 15. 2. 12. p. 23. 24. & 30. Contra votum Paupertatis.

Domus & Ecclesia Professa non possunt habere redditus ullos. Ex. c. 1. §. 3. p. 6. neque jus ad ullam rem stabilem, prater habitationem, 7. Con. §. p. 55.

- Or. *Paupertatis votum ea rei liaria, magisque oppugnantitas violat, quæ satis da. 13. 2. & 3. p. 54.*
ad furtum mortale. p. 39. ei Peccata timenda. p. 53. E.G.
dem repugnat re aliquâ ut Eorum fœditas, malitia, &
propriâ uti, aut de bonis suis damna. 158. 160. 167. 168.
sine facultate disponere. p. Etiam venialium. 330. 336.
41. 42. 337. 338. 347. 348. quo-
In. *Paupertatis puritas, & modo à singulis cavēda. 338.*
perfectio nostris in usu rerum quantum à Superioribus in
sectanda. p. 7. & seqq. 73. disciplinâ communi. 347.
non solum dominio, sed usu 348. Enumerantur quadam
etiam rerum ladi potest. p. 9. magis obvia. ibid. & 411.
E.G. *Paupertas fortis Religionis 412. 413. 414.*
murus. p. 63. 64. 398. 399. Pecunia.
quid à nobis requirat. 412. An Novitii possint habere Co.
413. 445. 446. Circa eam pecuniam penes se, aut alium.
observanda. 63. 64. 398. Ex. cap. 4. §. 4. p. 25. Num ab
412. 413. vitanda. 445. iis qui ad fructificandum
446. Ejus necessitas & ex- mittuntur portanda pecu-
cellentia. 63. 398. 399. nia. par. 6. cap. 2. l. p. 244.
Pax. *par. 7. cap. 2. G. p. 271.*
Co. *De internâ conservandâ. Nec apud alios habēda. r. 17. Rc.*
p. 3. c. 1. §. 4. p. 109. De exter- com. p. 25. Pecunia deposita
nâ cum omnibus. p. 4. c. 16. non admittenda. r. 69. Prap.
D. p. 206. p. 6. c. 3. §. 8. p. 251. p. 88. & r. 63. Rect. p. 107.
252. de procurandâ in aliis. Quomodo ab officialibus te-
p. 7. c. 4. §. 9. p. 280. 281. nenda. r. 29. Præf. Eccl. p.
Peccata. *178. & r. 5. Proc. Coll. p.*
Di. *Obtenebrant animâ. c. 18. 221. r. 8. Proc. Dom. p. 217.*
§. 3. p. 67. non sigillatim exa- r. 12. Proc. Gener. p. 213.
minâda in secundo exercitio Pecunia ex Provinciâ, aut De.
prima hebdomada. 15. l. p. 59. regno contra edicta regia
Peccatoris memoria juvatur non extrahenda. Con. 2. d.
consideratione locorū, nego- 15. p. 100.
tiorum, personarum. ib. vitia Pecunia itineris causâ ne In.
quidam cuique magis fami- conquiratur à consanguineis.

p. 8. nec ad describendas tati verbis. & exemplo adlectiones. *ibid.* cent. r. 8. *ibid.* Sobrietatis, &

Peregrinatio.

Co. Vnum ex experimentis est, & exemplo adlectiones. *ibid.* cent. r. 8. *ibid.* Sobrietatis, & modestia nunquam obliuiscantur. r. 9. *ibid.* De rebus, & personis aliorum Collegiorum, non nisi ad adificationem, loquantur. r. 10. *ib.* ubi erit domus nostrorum, nil ab externis accipiant, sine facultate Superioris. r. 11. pag. 250. Patentes litteras habere curent. r. 12. *ibid.*

Re. Sine detrimento imbecillium, & quo tempore, ac modo facienda. r. 32. Mag. 250. Patentes litteras habere curent. r. 12. *ibid.*

Ca. In peregrinationibus & perfectionibus nostri pedestri itinere, iudicio Superiorum uti debent. Ca. 12. Co. 3. p. 39. In equitando autem, ut solius necessitatis ratio habeatur, invicem omnes exhortari decurare debet Generalis. *ibid.*

Peregrini.

Re. Finis peregrinationis. r. peregr. 1. p. 147. Litanias vel Itinerarium dicant, & alias Regulas servant, quantum iter permittit. r. 2. p. 148. Christum sibi comitem, & fructum in externis faciant. r. 3. *ibid.* eleemosynas quomodo petent. r. 4. *ibid.* Indigentiam & penuriam probari exoptent, & injurias patienter ferant. r. 5. *ib.* Iter debiliū infirmitate commensuretur. r. 6. p. 149. Quid illis faciendum, cum eorum quis in morbum inciderit. r. 7. *ibid.* in vi-

Perfectio.

Perfectionem omni studio quisque in se procurare debet. par. 6. c. 1. §. 1. p. 231. & p. 10. §. 2. p. 358. Ad eam se invicem omnes exhortari debent. p. 3. c. 1. §. 21. p. 121. Potissima ad eam via est sui abnegatio. Ex. cap. 4. §. ult. pag. 45.

Perfectionem quisque in Di. suo statu post exercitia sequatur. c. 40. §. 4. p. 127.

Perfectionis inimica pigritia. p. 32. 33. 99. 130. A quo detur, & quas dispositiones requirat. 29. documenta ad eam juvantia. 31. 32. 33. Incitamenta varia. 28. ad 32. 33. ad 38. 312. 318. 319. 320. Instrumenta quatuor. 35. 36. Impedimenta. 38. 39. 40. 99. 130. 310. 311. Studium ejus quam necessariū 34. 35.

130. 134. 135. 147. 148. *losophicarum delectus*. Co. 5.
154. 156. 157. 158. 309. d. 41. p. 299. *Aristotelis in-*
310. *Attende tibi, in vitâ terpretes quâ cautione legen-*
mixtâ, quid significet. 136. di. Co. 3. d. 47. p. 192. *Philo-*
137. *vide etiam*. 34. 35. *sophicus cursus scribendus*.

Perturbator.

Co. 5. d. 70. p. 331.

De. *Perturbatores Societatis*
graviter coërcentur. Con. 5.
d. 54. p. 316. *Eos inquirere, ac*
deferre jubentur Provincia-
les. Co. 6. d. 2. p. 340.

Philosophia ita traden- Ca.
da, ut ancilletur Theologia,
ideòque interpretes Aristote-
lis, qui impiè scripserunt, cum
delectu legendi. Ca. 8. Con. 3.
pag. 37.

Ca. *Qui aliquid machinan-*
tur contra Institutum, ad
Generalem deferendi sunt,
ut puniantur, & dimittan-
tur. Can. 20. Con. 5. p. 61. *In*
eos inquirere, & ad Genera-
lem deferre, Provinciales ju-
bentur. Ca. 1. Co. 6. p. 62.

Philosophia breves cursus
non sunt instituendi. Ca. 17.
Con. 2. p. 21.

Philosophia Professor à St.
Provinciali designetur; &
qualis. r. Prov. 16. p. 10. *ad*
novitates proni, à docendo
amoveantur. *ibid.* *Quis ejus*
finis, quodve munus. p. 74.
ad 80. in rr. Prof. Phil. Vide
etiam Aristoteles. Exa-
men. Logica. Moralis
Philosophia.

Co. *Philosophia tam natura-*
li, quàm morali danda à no-
stris opera. p. 4. c. 5. §. 1. p. 155.
& quidem ante Theologiam.
par. 4. c. 6. §. 4. p. 160. Eitres
anni dandi; & pratereà di-
midius ad repetendum. p. 4.
c. 15. §. 2. B. p. 201. *In utra-*
que Philosophiâ sequendus
Aristoteles. par. 4. c. 14. §. 3.
p. 199. *Potest doceri ab eo qui*
non audivit Theologiam.
p. 4. c. 9. §. 2. p. 178.

Philosophia cursus. Vide
Cursus.

Pietas.

Præcipuè commendata in St.
studiis Provinciali. r. Prov.
40. p. 22. *& Magistris Theo-*
logia. r. Theol. 5. p. 49. *Magi-*
stri omnes id agant, ut disci-
pulos ad obsequiû, & amorē
Dei impellant. r. I. com. sup.
p. 37. *& r. I. com. inf.* p. 104.

De. *Ea sic interpretanda, ut*
Theologia ancilletur. Con. 3.
d. 47. p. 192. *opinionum phi-*

Regu-

- Regula ad pietatem perti-* *iores ad Praefectum reiciantur.* ib. *Pœna litteraria.* ibid.
bus. 37. 38. *Com. sup.* 1. 2. 3. & *verbo Academia.*
in inferioribus. p. 104. 105. *Pœnitentiæ.*
 106. *Pietatem in B. Virgi-* *Ordinaria nulla Societa-* Co.
nem, & Angelum Custodem *ti ex obligatione.* Ex. c. 1. §. 6.
commendet. r. *Com. inf.* 5. 7. p. 8. *Generalis potest iniun-*
 p. 105. *gere.* p. 9. c. 3. §. 11. p. 332. liē
Pietas & virtus nostris cū *Superior, etiam propter defe-*
doctrina jungēda. r. *Schol.* 1. *ctus non culpabiles.* p. 3. c. 1. §.
 2. p. 150. & *externis.* r. *Ext.* 1. 15. p. 117. *In iis injungendis*
 14. 15. p. 158. 160. *Vide etiā* *respiciēda dispositio persona-*
Colloquia. Conciones. *rum.* p. 3. c. 1. §. 15. p. 117.
Confessio. Examen. Ex- *Debet quisq; paratus esse ad*
hortatio. Latinæ. Missæ. *omnes subeundas.* Ex. c. 4. §.
Oratio. Sacramenta. Stu- 33. p. 38. & *quidē cū magnā*
dia. Pigritia. *humilitate.* §. 41. p. 41. & *cū*
 E. G. *Pigritia religiosis noxia.* *animo proficiendi.* par. 3. c. 1.
 p. 99. 141. 309. §. 15. p. 117. *Imo aliquoties*
Pilei. *in anno spontē petenda.* ibid.
 De. *De pileis Coadiutorū.* Co. 1. §. 28. p. 126.
 d. 95. p. 68. Co. 3. d. 32. p. 181. *Pœnitentiæ corporales non*
Con. 7. d. 24. p. 429. *sint indiscreta.* par. 3. c. 2. §. 5.
 Ca. *Ca.* 23. & 26. Co. 1. p. 8. & p. 130. *neque contrā nimis*
 9. & *Ca.* 24. Co. 7. p. 79. *remissa.* p. 6. c. 3. §. 1. p. 247.
Pœnæ. *Debent approbari à Confes-*
 Bu. *Pœna Constitutionis Gre-* *sario, vel Superiore.* Ex. c. 1.
gorii XIII. innovantur, o- §. 6. p. 8. C. & p. 3. c. 1. §. 12.
mniaq; in ea contenta confir- p. 115. & *cap.* 2. §. 5. p. 130.
mantur. p. 286. *Pœna con-* & *eius arbitrio standum.* p.
tra Perturbatores Instituti 4. c. 6. A. p. 159. *Possunt*
statuuntur. p. 284. *etiam imponi à Superioribus.*
 St. *Pœna moderata sit & sine* *Ex. cap.* 1. §. 6. C. p. 8.
cōtumelia, per Correctorem, *Nulla ordinaria ex obliga-* Re.
non per se. r. *comm. inf.* 40. *tione in Societate.* r. 4. *Sum.*
 p. 116. *inusitata, & ma-* p. 8. *Cum approbatione Su-*
 perio-

perioris assumenda, ab eo etiā
imponi possunt. ibid. etiam ob
defectum non culpabilē ad-
implendā. r. 37. Sum. p. 18.
Ob defectus aliquoties in an-
no petēda. r. 51. Sum. pag. 23.

tantum ordinaria imponen-
da, & quæ sint. r. 10. Prap.
p. 74. & r. 9. Rect. p. 94. &
r. 40. Mag. Nov. p. 130. Ra-
tio in eis habenda. r. 26. Rect.

pag. 98. Publica danda pro
publico defectu. r. 29. Prap.
p. 79 & r. 28. Rect. p. 99. Ab
aliis à Superiore designatis
approbari possunt. r. 31. Prap.

p. 79 & r. 30. Rect. p. 99. In
eis tamen concedendis modus
ne excedatur. r. 32. Prap.
pag. 80. & r. 31. Rect. p. 99.
Quid in eis advertendum.

r. 43. Mag. Nov. p. 131. r. 27.
Prap. pag. 79.

In. Pœnitentiarum secreta-
rum usus excitandus. p. 73.

E.G. Cur eas Societas nō habeat
ex obligatione obeundas. pag.

224. 235. commendata à
S. P. Nostro, tum interiores, tū
exteriores. p. 234. 238. non
solum cōtra tētationes sumē-
da. 237. 244. 245. quæ ratio

habēda. 239. 240. 245. & c.
Superiores & possūt, & debēt
hortari ad illas. 242. impe-
trant à Deo. 241. 244. 245.

Poëta.

Poëta explicatio quid ha- St.
beat peculiare. r. Com. inf.
28. p. 112. Vide etiam. p. 120.
123. 129.

P. Polancus.

P. Polanci Directorium In.
& methodus Sacerdotibus
nostris commendatur. p. 25.
In missionibus dari potest
Directorium. pag. 62.

Politica.

Politica agendi ratio No- In
stris vitanda. pag. 75.

Politicus Spiritus. p. 109. E.G.
110. 407. 408.

Polonia.

Polonia sub Assistentiā Ger- Dc.
mania. Co. 6. d. 35. §. 15. p.

385. Polonia Procurator. Co.
3. d. 48. p. 193. De Tartaris,

& Mahumetanis in Poloniā
dispensare potest Generalis,

ut admittantur. Con. 6. d.
28. pag. 371.

Pontifex.

Societatis scopus est præ- Co.
stō esse ad omnes Missiones

Pontificis. Ex. c. 4. §. 35. p. 39.
p. 4. proæm. A. p. 135. Hanc

obedientiam promittit Socie-
tas per quartū votū. Ex. c. 1.

§. 5. p. 7. p. 5. c. 3. C. p. 224. p. 7.
c. 1. in fine. p. 263. Est autem

hoc votum generale ad omnes
terras & loca. par. 7. c. 1. B.

pag.

pag. 258. & Societas, quantum ad Missiones, subiecit honestati. p. 4. c. 5. E. p. 158. Pontifici omnem sensum. neque Auctorem malum, par. 7. cap. 1. §. 2. p. 259. si sit Christianus. par. 4.

Debet hoc votum novo cap. 5. E. p. 158. & c. 14. A. Pontifici electo, intra annum p. 198.

declarari à Generali. p. 7. c. 1. Ante initium lectionis orationem præmittere debent.

p. 8. p. 263. Ejus benevolentia in primis quarenda. p. 10. B. p. 364. Nullus potest ab eo ullam gratiam petere, nisi Superiore consulto. par. 6. c. 1. §. ult. p. 235.

Pontificia Missiones. Vide Missiones. Deben inter se disputare, sed modestè. par. 4. c. 13. §. 3. p. 192. Non possunt quicquã accipere à Scholasticis. p. 4. c. 15. §. 4 p. 202. Vide etiam Lectores. Magistri. Professores.

Præceptores.

Co. De eorum numero, & auditoribus. p. 4. c. 13. B. p. 194. Deben esse docti & diligentes. par. 4. c. 6. §. 6. p. 162. & discipulorum cujusque in particulari profectum curare. c. 13. §. 3. p. 193. Possunt duplicari, vel dari adiutores. par. 4. c. 13. B. p. 194. vel etiam ascisci externi, si necessitas urgeret. ibid.

Quando illos ad tempus Re. instituere possit Rector. r. 41 Rect. p. 102. Præceptunt. Præceptorum via, majora Divina voluntatis requirit, quàm consiliorum. c. 23. §. 4. p. 80. Præceptorum viam eligenti adhuc restat multa deliberatio. cap. 25. §. 8. p. 86.

Possunt esse aliqui extraordinarii, qui legant cum apparatu. p. 4. c. 13. C. p. 194. Prædicatores. Vide Concionatores.

Pro renatâ debent inter legendum impellere ad pietatem. p. 4. c. 8. A. p. 174. & c. 16. §. 1. & 4. p. 204. Nihil quales rerum spiritualium Pra-

Vide pag. 135. P.

Præfectura spiritualis.

Quanti momenti. p. 47. In.

quales rerum spiritualium

Pra-

Præfecti esse debeant. 48. & 6. *ibid.* Ex bibliothecâ nul-
segq. quinam ad hoc munus lum librum inscio Superiore
designandi. 49. *quinam in* dabit. r. 7. p. 231. Ea valde
magnis Seminariis. 52. *ma-* munda sit, & bis in hebdo-
turæ ad hoc munus seligendi madâ verratur. r. 8. *ib.* Qui
idonei, & formandi. 50. *quos* libri emendi. r. 9. *ibid.* Ali-
præcipuè libros legere debeant. qui communiores sint in pu-
 51. *in aliis rebus parcè octu-* blico. r. 10. *ibid.* Quæ in libro
pandi, & quibusnam. 52. describenda iudicio Superio-
erga Coadiutores tempora- ris. r. 11. *ibid.* Quid circa li-
les, quomodo se gerent. 37. bros, qui commodantur.
De ratione orandi nostros in- r. 12. p. 232.

terrogent, & dirigant. 65. *Præfectos Concionum.*
Pœnitentias secretas excitent. *Præfectus Concionum ejus-* In.

74. *Superiorum auctorita-* que officium. p. 11. 12.
tem in subditis tueri studeat. *Præfectus Ecclesiæ.*

53. *Vide Præfectus spiritus* *Æditiui Regulas habeat, &* Re.
Iuniorum. & Præfectus *servari curet.* r. 1. *Præf. Eccl.*

rerum spiritualium. p. 174. *Quem illi singulis*
Præfectus Academiæ. *Sabbatis catalogum dabit.*

Vide Academia. r. 2. *ibid.* Die Sabbati propo-
Præfectus Atrii. nat modum Sacra faciendi

Si res exigat, à Præfecto *sequenti hebdomadâ.* r. 3. *ib.*
inferiore distinguitur, & à *In altari maximo num-*

Provinciali constituitur. r. *quam desit Sacrum, nec plu-*
Prov. 3. p. 6. & r. Rect. 22. rā in aliis simul inchoentur.

28. *Quæ regula Præfecti In-* r. 4. *ib.* Curam habeat Mis-
ferioris ei assignanda. *ibid.* sarum & orationum pro de-

Præfectus Bibliothecæ. *functis, & quarum duos Ca-*
Indicem habeat librorum talogos faciat & exponat.

prohibitorum. r. 1. *Præf. Bib.* r. 5. *ibid.* Quæ scribi curabit

p. 230. *Bibliothecam clau-* in schedulâ in Sacristiâ affi-
dat. r. 2. *ibid.* Libri quo ordi-

ne collocandi. r. 3. *ibid.* eorum *ficia à particularibus facien-*
tituli. r. 4. *ibid.* Quos Catalo- da erunt, cuiq; significanda

gos librorum habebit. r. 5. & *curabit.* r. 7. *ibid.* Quæ in
 N libro

- libro scribit. r. 8. ibid. *Mulierum locus in templo*
De Candelâ fundatoribus separatius. r. 25. ibid. *Ne Con-*
danda. r. 9. ibid. *Quid cum fessarii desint.* r. 26. ib. *Ad-*
sacra fieri externi postulant. moneat Confessarios, quando
r. 10. ib. Externos ad sacrum pœnitentes communicare de-
faciendum non nisi cum de- beant in Parochiâ. r. 27. ib.
lectu admittat. r. 11. ib. *Quid Officia & vespere tono sim-*
circa Sacerdotum regulas, plici fiant. r. 28. ib. *Quid aget*
barbam, & coronam vide- cum aliquid erit petendum
bit. r. 12. pag. 176. *pro Ecclesiâ, & quomodo pe-*
Promovendos ad Sacerdo- cunia tenenda. r. 29. ib. *Li-*
tium instrui curet, & videat brum habeat dati, & ac-
an omnes alii ad Romanum cepti. r. 30. pag. 179.
ritum se accomodent. r. 13. *Panni linei sint mundi;*
ibid. ne ulla eleemosyna pro corporalia quomodo laven-
sacris aut confessionibus ad- tur. r. 31. ibid. *Quos rerum*
mittatur. r. 14. ibid. *nulla sit* Ecclesia catalogos habebit.
in ecclesiâ eleemosyna arcu- r. 32. ibid. *Defunctus spatio*
la. r. 15. ibid. *Circa. Euch. Sa-* dici naturalis deceter tenea-
cramentum quid curabit. r. tur. r. 33. ibid. *Quo vestius*
16. ibid. Nostri separatim ab nostri sepeliendi. r. 34. ibid.
Externis comunicet. r. 17. ib. *funeri necessaria curabit.* r.
Quid circa oleum sanctû, 35. p. 180.
& reliquias observabit. r. 18. *Præfectus Lectorum ad*
ibid. Necessaria ad divinum mensam.
cultum nunquam desint. r. *Idoncos Lectores curet, & Rc.*
19. p. 177. Ornamenta alta- instruat. r. 1. *Præf. Lect.* pag.
rium mutanda curabit. r. 20. 225. *Prævidere faciat lectio-*
ibid. nil sine facultate petat nes. r. 2. ibid. *eos in mensa*
ab externis ad templum or- corrigat. r. 4. ibid. *Socios ha-*
nandum. r. 21. ibid. *beat.* r. 4. ibid. *Qua ordina-*
Quid circa templi instaur- riè, & quo ordine legi de-
rationem. r. 22. ib. *Curet de-* beant. r. 5. p. 226. *Qua in fe-*
signari, qui de cōcionibus ju- stis celebrioribus. r. 6. ibid.
dicent. r. 23. ibid. *Concio ho-* *Littera Annua quam pri-*
râ non excedat. r. 24. p. 178. *mum legantur.* 7. ibid. *Re-*
gula

gula initio mensis. r. 8. *ibid.* Ad finem recreationis si-
 Martyrologium quando, & gnum dabit. r. 15. *ibid.*
 quid in die Abſtinentiæ. r. 9. Præfectus Rerum Spi-
ibid. Catalogus librorum, ritualium.
 qui in Refectorio legi poſſunt. Ejus neceſſitas. p. 4. c. 10. Co.
 p. 227. 228. §. 7. p. 185. qualis eſſe debeat,

Præfectus Refectorii. quodque ſit ejus officium. p. 3.

Re. Curet, ut Refectorii res c. 1. §. 12. p. 115. 116.

mundiſſima ſint. r. 1. Præf. Qualis à Provinciali eli- Re.

Ref. p. 254. ne aqua manibus gendus. r. 24. Pro v. pag. 38.

abluendis, & mantilia bis Rerum ſpiritualium & In-

in hebdomada munda, ex- ſtituti cognitionem habeat.

tergendis, deſint. r. 2. *ibid.* Exemplum præbeat, ſequē

Mantilia & mappa quando amabile exhibeat. r. 1. Præf.

mutanda. r. 3. p. 255. vaſa rer. ſpir. p. 171. Noſtros in-

munda, & c. non deſint. r. 4. ſtruat. r. 2. *ibid.* quid à noſtris

ibid. Parvam menſam præ- petet. r. 3. *ibid.*

paret. r. 5. *ib.* Signum compa- Eos dirigat in rebus inſti-

nâ ſuo tempore dabit. r. 6. *ib.* tuti, & oratione. r. 4. p. 172.

Qua in primo ſigno, qua in Quid circa lectionem librorū

ſecundo menſa apponentur. ſpiritualium curabit. r. 5. *ib.*

r. 7. *ibid.* Qua parabit infir- Curet ſolari afflictoſ, tepidos

mis. r. 8. *ibid.* Nec ientacu- exhortari, remedia adhiben-

lum, nec aliud dabit ſine fa- do, & qualia hæc ſint, & in-

cultate. *ibid.* telligat, qua ipſe concedere

Quomodo præparet ad 2. poſſit. r. 6. *ib.* inſtruat Coad-

menſam. r. 9. *ibid.* Qua ſu- jutores. r. 7. *ibid.*

perſunt cui tradet. r. 10. pag. Doceat omnes quomodo ad

256. Notet in tabula, qui ci- Sacramentum accedendum.

tam capiunt. r. 11. *ib.* Menſa r. 8. p. 173. Singulis menſibus

expediſſa qua faciet. r. 12. cum unoquoque de hiſ agat.

ib. minus modeſtoſ notet. *ib.* r. 9. *ib.* videat, ne ſtudia, &

Habeat catalogam eorū, alia impediuntur. r. 10. *ibid.*

qui miniſtraturi ſunt in Peculiarem habeat curam

menſa. r. 13. *ibid.* Rerum Novitiorum, niſi aliunde

etiam Refectorii. r. 14. *ibid.* proſpectum ſit. r. 11. *ibid.*

- E.G.** *Præfecti spirituales, maximum Rectoris ad studia ordinanda.* r. Prov. 2. p. 5. & r. Recl. 2. p. 23. *Ei Professores, & Scholastici, & Præfecti inferiores obediunt.* ibid. *quibus in rebus Professores superiores.* ibid. & r. Com. sup. pag. 38.
- Vide supra Præfectura spiritualis.*
- Præfectus Sanitatis.**
- Co.** *Domi Constituendus, & quod ejus munus.* par. 3. c. 2. §. 6. p. 131.
- Re.** *Ejus officium.* r. 1. *Præf. San.* p. 229. *Infirmario præsit, medico adsit, cubicula salubria curet.* r. 2. ibid. *videat, ne quis se morbi periculo exponat.* r. 3. ib. *Superiorem admoneat de iis, quæ salutis profunt, & c.* r. 4. ib. *Infirmarii regulas habeat & observari faciat.* r. 5. p. 230.
- Præfectus spiritus Juniorum Scholasticorum.**
- Or.** *Ejus officium.* p. 81. *Vide supra Præfectura spiritualis.*
- Præfectus Studiorum Generalis.**
- Co.** *De ejus officio nonnulla.* par. 4. c. 5. §. 1. p. 155.
- St.** *Qualis à Provinciali constituendus.* r. Prov. 2. p. 5. *Ex ejus Regulis Concellario, ubi distinguuntur, Provincialis, quæ videbuntur, assignet.* r. *Præf.* 2. p. 29. *Nihil immutet, neque dispenset.* r. *Præf.* 3. p. 30. *Est generale instrumentum*
- Quodnam ejus munus in particulari.* *Vide.* p. 29. ad 36. *in ejus Regulis.*
- Adhibendus in designandis iis, qui sunt Theologiam repetituri.* r. Prov. 10. p. 8. *in Magistrorum omnium consultationibus.* r. Recl. 18. p. 27. *Monita salutaria per classes tradet.* r. Recl. 21. p. 28. *Examinet semper nostros metaphysicos.* r. *Præf.* 20. pag. 33.
- Examinatores Classium inferiorum cum Rectore constituat.* r. *Præf. inf.* 18. p. 90. *peracto judicio, pramiorum nomina cum Rectore resignet.* r. *Præm.* 10. p. 102. *Recognoscit conclusiones.*
- Vide Conclusiones & Academiæ & Præfationes, quæ ab Academicis fiunt in actibus.* r. *Acad. Th.* 9. p. 167. *& declamationes publicas Rhetorum, quæ in aulâ recitantur.* r. *Rhet.* 17. p. 127. *& quidquid publicè recitatur.* r. *Præf.*

- r. Praef. 28. p. 36. & r. Praef. res; si qui tamen deputentur; inf. p. 83. & sub ordinis correctione Praefectus Stud. Inferior. sint, & revocari possint. p. 39.*
- St. *A Provinciali constitui Pralati curent ab omnibus observari litteras Greg. studii Praefecto Generali. ib. XIII. pag. 287. & r. Praef. inf. 2. p. 83. quatenus ei obtemperant inferiorum classium Magistri. r. Praelectiones. Pr. Con. inf. 11. p. 106. Vices Praefecti Generalis, ubi is non est, subit, & in quibus. r. Praef. Praelectiones Superiorum St. inf. 50. p. 98. Recognoscit, dum Scriptura in Refectorio. r. Scrip. 19. p. 46. ab iisdem ibid. interest Magistrorum interdum publice in Scholâ, inferiorum consultationibus. & quâ ratione. ibid. Interdum Theologia praelectiones ab iis, qui illam repetunt, & r. Rect. 18. p. 27. quis finis ejus, quod munus in particulari. p. 82 ad. 97. in ejus Regulis. quales. r. Repet. 7. 8. p. 154. Imò & Scriptura, & controversiarum, & canonum ab*
- St. *Praefecto Studiorum Generali obediunt. r. Rect. 2. quibus in rebus. r. Prov. 3. p. 1. & Praef. inf. 2. p. 77. isdem. r. Rep. 12. p. 155. Inferiorum facultatum. Praelegendi auctorem communis formula. r. Com. inf. 27. p. 110. 111. Veteres tantum auctores, non recentiores pralegantur. ibid.*
- Bu. *Pralati etiâ Cardinales in virtute Sancta obediëntia prohibentur alterare decreta, & Institutum Societatis. p. 284. Historici, & Poëta quid peculiare habeant. r. 28. pag. 112. quid peculiare praelectio- Pralatis & Principibus commendantur Nostri, ut ab eis praeceptorum, hoc est Rhetorice, & Grammatica, tum benignè suscipiantur. p. 53. Latina, tum Græca. r. 29. ib. Pralatorum ministeriis deputare socium aliquem non In Rhetoricâ praelectio- tenentur Societatis Superio- tum praeceptorum, tum styli;*

Et qua ratio in utraq. r. fundamento. *ibid.* Potest tra-
Rhet. 6. 7. p. 122. 123. praedi etiam non electuris. c. 34.
ptorum toto ferme anno vix §. 3. pag. 109.

intermittenda. r. *ib.* qui in
eâ auctores pralegend. r. 1. *ib.*

Præmia.

Et p. 118. Qualis ibi oratoris ternis danda, non nostro
prælectio, vel Poëta. r. 8. p. sumptu. *Con.* 1. d. 123. p. 85.
123. quales Græci auctoris. Præmia in classibus in-*St.*

r. 13. p. 125. Die vocationis prælectio rei magis recon-
dita. r. 15. p. 126. ferioribus publicæ quotannis
distribui possunt, non sum-
ptu nostro. r. *Rect.* 14. p. 20.

In Humanitate qualis Maturè de iis cum Superio-
prælectio. r. *Hum.* 5. p. 132. re Præfectus agat. r. *Præf.*
In Scholis Grammaticæ inf. 35. p. 94. Serventur in
quanta, Et qualis. Vide iis leges pramiorum. *ibid.*
Grammatica. quæ leges habentur. p. 100.

Prælectio à discipulis sin- ad 103.

gulis mensibus in reliquis Privata Rector Collegii
classibus: in Rhetoricâ, Et suppeditat. r. *Præf.* inf. 36.
Humanitate alternis Sab- p. 94. quibus Et quando di-
batis prælectio, vel oratio, videnda. *ib.* Præmium reci-
vel carmen habeatur. r. tantibus librum ab initio.
Com. inf. 33. pag. 113. Vide r. *com.* inf. 19. p. 108. Et de
Declamatio. toto libro respondentibus. r.

Præludium.

Com. inf. 26. p. 110.

Di. Præludia declaranda in
primo exercitio trium poten-
tiarum. cap. 14. §. 4. pag. 57.

Præparatio.

Præludium representationis Præparationi Et propria Di,
historia additur secundâ dum. cap. 8. §. 3. p. 35.
hebdomadâ. c. 19. §. 4. pag. Præpositus Generalis.
70. quomodo differat à me- Ejus perpetuitatis, Et alia. *Bu.*
ditatione. *ibid.* rum rerum instituti impu-
gnatio. p. 306.

Præludium electionis de- Ejus perpetuitas, electio
clarandum electuro. cap. 30. ad vitâ, Et residentia ordi-
§. 1. pag. 100. coincidit cum naria in Urbe approbantur,
Et

*Et confirmantur. p. 310. Ei Doctrinam Christianam
Decretorū, præsertim §. Con- 40. diebus docebit. r. 4. ibid.
gregationis observatio, seriò Consuetudines approbatas
commendatur. p. 311. servet, novas non introducat.*

Præpositi in genere. r. 5. ibid. Constituat; qui do-

*Bu. Præpositi inferiores com- mestica obeant ministeria. r.
municare quomodo possint 6. ib. Idonei non faciliè mutē
aliis facultates. p. 77. 144. tur. ibid. nec officiales labore*

*Co. Præpositus Domus ubi graventur: Et vacuum illis
Generalis moritur, quid fa- tempus curet, ut utiliter im-
ciat ad electionem Vicarii, pendant. r. 7. p. 74.*

*vel ad designati cognitio- Domus Confessariorum non
nem. par. 8. cap. 4. A. p. 303. designet. r. 8. ibid.*

*Jo. 304. Et in Officio Vica- In virtute obedientiæ
rii. §. 1. Et For. Cong. p. 90. raro jubeat. r. 9. ibid. Ordi-*

*Præpositi Domorum narias tantum pœnitentias
Professarum. imponat. r. 10. ibid.*

*Co. Non potest communicari Dispensare in regulis quo-
his potestas admittendi in So- modo possit. r. 11. ibid. Intel-
cietatem. par. 2. c. 1. B. p. 91. ligat, quas habeat faculta-
Imò Et in Societatis Corpus. tes. r. 13. p. 75.*

*p. 5. cap. 1. B. pag. 215. Sit sollicitus ne officio
Quodnam sit eorum offi- suo officiales desint. r. 14.
cium, Et quàm necessarium. ibid.*

*par. 4. cap. 6. §. 10. 11. 12. Singulis hebdomadis de
p. 164. 165. par. 4. c. 13. rebus majoris momenti cum
§. 3. p. 193. 194. Consultoribus aget. r. 15. ib.*

*Re. Præpositus qualis esse de- illis auditis statuet ipse. ibid.
beat. r. 1. Præp. p. 72. Ora- pag. 76. Eos Et Admoni-
tione domum sustineat, Et torem libenter audiat, Et
quod in aliis optare debet, curet servanda, qua in for-
in se præstare studeat. r. 2. mulâ scribendi præscribun-
pag. 73. tur. r. 16. ibid.*

*Vitet particularia in ci- Visitationes, Et ordinatio-
bo, Et c. Et familiaritatem. nes, quo in libro scribentur.
r. 3. ibid. r. 17. ibid. Institutum Socie-*

- tatis ex quâ lectione cognoscet. r. 18. *ibid.*
- In libellum referat quæ sibi ad bonum domus statum occurrunt. r. 19. p. 77.
- Missas pro quibus applicare potest. r. 20. *ibid.*
- Obedientiam ab omnibus servari curet. r. 21. *ibid.* & observantiam regularum. r. 22. *ibid.* vigilantia ejus erga domesticos. r. 22. *ibid.*
- Conscientia ratio. Assignet qui audiant Confessiones generales. r. 23. *ibid.*
- Crebrò subditos alloquitur. r. 26. p. 78.
- In injungendis pœnitentiis quid observet. r. 27. pag. 79. Modus in correctionibus servandus. r. 28. *ibid.* unionē nostrorū curet. r. 33. p. 8.
- De promovendis Provinciale moneat. r. 45. p. 83.
- Procuratorem cleemosynarum habeat, & ab eorū rationem exigat. r. 59. & 60. p. 86. Quibus assignabit, vel non assignabit adiutores. r. 62. pag. 87.
- De extraordinariis expensis Provinciale moneat. r. 68. p. 88.
- Non permittat nostros in causis civilibus examinari. r. 70. *ibid.*
- lumentum equitandi causâ domi nullum sit. r. 71. *ib.*
- E Societate dimissum, vel sine licentiâ venientem, non admittat. r. 81. p. 91.
- De nostris loco mutandis Provinciale moneat. r. 86. *ibid.*
- Præscriptio. Vide pag. 137.
- Præsentare. Præsentandi jus retentum. De. Con. 1. d. 136. p. 90.
- Præses. Præses disputationum. De. Con. 1. d. 30. p. 37.
- Quomodo in iis se gerat. St. r. Com. sup. 18. p. 41. 42. Si nati eos, qui Theologiam repetunt, liberè respondere. r. Rep. 10. p. 155. Vide etiam Disputatio.
- Præses Collationis Causarum. Vide Casus.
- Pretiosa. Non permittenda. Con. 7. De. d. 80. p. 459.
- Principes. Vitæ, juvare in spiritu Co. Principes. par. 7. c. 2. D. §. 4. p. 266. & cap. 4. A. p. 277. Eorum benevolentia procuranda. p. 10. B. p. 364. pro eis orandum. p. 7. c. 4. A. p. 277.
- Non debent communiter visitari, neque iis munera dari

dari. par. 6. c. 2. §. 9. p. 242. *status pertinent.* 42. *Famili-*
Eorum ratio habenda in di- *liaritas non captanda. ibid.*
tributione bonorum. par. 3. *Eorum familiaritas in In.*
cap. 1. §. 9. p. 113. Non sunt à *nostris praevidenda. p. 74.*
nostris incitandi, ut alicujus *Principes modeste concili-* *E. G.*
particularis missionem pe- *liandi. p. 306. quomodo cum*
tant, nisi constet de Superio- *ius agendū. p. 104. 306. 432.*
rum voluntate. p. 7. c. 2. K. *Privilegia.*
pag. 273. *Privilegiis & Gratiis o-Bu.*

De. *Principum in familiari-* *mnium ordinum quo pacto*
tatem nostri ne se insinuent. *Societas utatur. pag. 144.*
Co. 5. d. 48. p. 307. Instructio *Privilegiis quibuslibet no-*
pro illorum Confessariis ap- *stri, non, nisi ex expressa Su-*
probata. Con. 6. d. 21. p. 359. *periorum licentiā, uti pos-*
Aulas sequi nostri, ut *sunt. pag. 144.*

Theologi, aut Confessarii, ni- *Privilegiarum Societatis*
si ad unum vel alterum *interpretatio Sedi Apostoli-*
menssem, non debent. Co. 2. d. *ca reservatur. p. 19. 237. ubi*
40. pag. 132. *etiam eorum, ac instituti*

Ca. *Nullus ex nostris assignā-* *impugnatio, seu in dubium*
dus Principibus, aut aliis *revocatio, sub excommuni-*
Dominis, qui aulas eorum *cationis, & aliis panis eo ipso*
sequatur; nisi forte ad unū, *incurrendis interdicatur. p.*
vel alterum menssem. Ca. 38. *238. Privilegium imploran-*
Co. 2. p. 29. In familiarita- *di brachium saculare ab ho-*
tem Principum ne se nostri *minibus Societatis, pro ipso-*
cum detrimento spiritualis *rum juribus tuendis, conce-*
boni, & disciplina insinuent. *ditur. pag. 288.*

cap. 13. Con. 5. pag. 58. *Privilegia Societatis. Co. De.*

Instructio pro Confessariis *1. d. 103. p. 76. Subditis com-*
Principum approbata. cap. 7. *municari quomodo possunt,*
Con. 5. pag. 67. *declarat Generalis. Con. 1.*

Or. *Principum Confessarii.* *d. 141. p. 92. Privilegiarum*
p. 66. Sepulchra in Ecclesiis *aliquot usu nostri Rege po-*
nostris. pag. 10. *stulante abstineat in Hispa-*

Negotia, quae ad rationem niā in gratiam Inquisitio-

- nis. Co. 5. d. 21. p. 286. p. 47. Debent scribi res qua
 St. Privilegium progrediendi importantur. Ex. cap. 4. §. 4.
 in studiis non fiat, nisi verè p. 25. & p. 1. c. 4. §. 6. p. 86.
 humilibus. r. Prov. 19. §. 9. De Confessione autem ge-
 pag. 13. nerali. Vide Confessio.
 Pr. Privilegia. pag. 138. Durare debet duodecim
 Probatio. dies & amplius quàm Su-
 Bu. Probatio longa simul, & periori videbitur. Ex. c. 1. H.
 ea qua biennii Novitiatus, p. 12. & p. 1. c. 4. §. 1. p. 81. Ad
 & Tertii anni sunt probatio- eam non sunt admittendi,
 nes confirmantur. pag. 220. qui non sunt examinati. p. 1.
 229. Vide Confirmatio. c. 1. D. p. 69. vel qui non ha-
 Co. Redeuntis probandi sunt bent propositum vivendi in
 experimentis, quibus Supe- Societate. par. 1. c. 4. §. 3. N.
 rior judicaverit. p. 2. c. 4. §. p. 82. Possunt tamen ut ho-
 ult. p. 105. præsertim si dubi- spites ad triduum. ibid. B. fa-
 tatur de constantia. ib. De eâ ciliior est ex eâ dimissio. par. 2.
 autem probatio potest esse in cap. 1. A. pag. 89.
 xenodochio. ibid. Cum iis, qui in eâ sunt non Re.
 Probatio Prima. loquendum. r. 27. Com. p. 28.
 Co. Fit, ut quisque melius So- Ad eam admissus quanto tẽ-
 cietatem, & Societas eum pore hospitum more diversa-
 cognoscat. Ex. c. 1. §. 13. p. 11. bitur. r. 9. Mag. p. 120. ei de-
 & p. 1. c. 4. §. 1. p. 81. Ad eam clarandum, quomodo se ge-
 qua habitatio deputada. p. 1. rere debeat. r. 10. p. 121. quos
 c. 4. §. 1. p. 81. In eâ hospitum libros & regulas habebit. r.
 more versari debet. ib. & Ex. 11. ibid. quando, & quomodo
 c. 1. §. 13. p. 12. neque conver- examinandus. r. 12. ibid.
 sari cum aliis, etiam dome- Regulas, & c. consideret. r.
 sticis. Ex. cap. 1. H. p. 12. nisi 13. ib. Ordo examinandi ad-
 particulariter ad id designẽ- missum. r. 14. Mag. Nov. ib.
 tur. p. 1. c. 4. §. 4. p. 84. Ibi qua magis illi explicanda. r.
 videre debent Examen & 15. p. 122. Propensius ad stu-
 Regulas, habere lectionem. dia, sed ineptus, & indiffe-
 p. 1. c. 4. §. 5. p. 85. & præterea rens, de quâ re interrogan-
 exhortationem. Ex. c. 5. §. 6. dus. r. 16. Mag. Nov. p. 123.

Sincerè respondeat , & scribat. r. 25. ib. Semelegress-
Confessarius admonendus , si , iterum admissi probandi.
ut ejus conscientia stimulet. r. 46. Prov. pag. 43.
r. 17. Mag. Nov. ibid. In in- Probatio Secunda.

terrogationibus servetur se- Adeam non debet quis ad- Co,
cretum. r. 18. ibid. Promittat mitti, nisi valdè notus. p. 1.
se relicturum omnia bona cap. 4. §. 1. p. 81.
post annum ab ingressu , & In eâ jacitur fundamen-
quomodo. r. 19. ibid. tum propria abnegationis ,

Accuratè informetur de & vera virtutis. par. 4. in
rebus nostri instituti , & piâ procem. p. 134. p. 3. c. 1. §. 2. &
lectione recreetur. r. 20. ibid. 27. p. 107. & 126.

Coadiutores Temporales in Debet durare biennium.
suâ vocatione plenè instruē- Ex. c. 1. §. 12. p. 10. & cap. 4.
di, & aliquo exercitio corpo- §. 43. p. 43.
rali , sejuncti ab aliis occu- In eâ vacandum mortifi-
pandi r. 21. p. 124. cationibus & poenitentiis.

Scholastici quas lectiones Ex. cap. 4. §. 16. p. 42. & sex
prælegent , & exhortationem præcipuis experimentis. Ex.
faciant. r. 22. Mag. Nov. ib. cap. 4. §. 9. pag. 28.

Spiritualia etiam exercitia , Vide Novitii.

ut primum experimentum. Domus Probationis sunt
r. 23. ibid. ad præparandum fundamen-

Admissus generaliter con- tum litterarum, humilitatem,
fiteatur , & conscientiam & omnes virtutes. par. 3. c. 1
suam Superiori aperias , & §. 27. p. 126.

qua deinde ei declarabuntur. Sunt quasi membra Col-
ib. Post SS. Eucharistia Sa- legiorum. Ex. c. 1. B. p. 7. &
cramentum susceptum cum possunt habere redditus. Exa.
aliis in secundâ Probatione cap. 1. §. 4. p. 7. & p. 6. c. 2. A.
versetur. ibid. p. 125. pag. 236. ubi disponuntur

Habitâ ratione valetudi- mittendi ad Collegia. par. 4.
nis , &c. poterunt exercitia c. 2. §. 5. D. p. 144.

spiritualia illi differri. r. 24. In eâ Novitii cum fru- Re.
Mag. Nov. pag. 125. Quæ ctu in experimentis exer-
assert , Procurator in libro ceantur. r. 28. Mag. Nov.

pag. 126. In hospitalibus per periores. p. 4. c. 4. E. p. 154.
 menssem servire debent. r. 29. Probatio tertia peragen- Re.
 p. 127. Mense alio ad pere- da. r. 68. Prov. p. 48. quomo-
 grinandum mittantur. r. 31. dō. r. 58. Mag. Nov. p. 135.

Mag. Nov. ibid. In hoc 2. 5. Tertius annus Probatio. Or.
 & 9. experimento quale & nis peractis studiis omnibus
 cujus testimonium secum af- obeundus. pag. 23.

ferent. r. 32. Mag. Nov. pag. Illum acturi, de suis dese-
 128. quomodo cōsanguineos, & tibus moneantur. 24. In-
 & amicos altoquantur. r. 52. structori consiteantur. 28. In
 Mag. Nov. pag. 133. iis que ad domesticam disci-

Sexto quoque mense litte- plinam spectant à Rectore
 ras Apostolicas, Regulas, &c. & Ministro pēdent. 29. Qua
 considerent. r. 63. Mag. Nov. illis Bulla ostendi debeant.
 p. 136. & reddant rationem 28. Qui libri concedi. 30.
 conscientia, & generaliter Eorum Regula & Instructio.
 consiteantur, & cui. r. 67. 31. &c. De iis qui in tertio
 Mag. Nov. pag. 137. anno non proficiunt. 25.

Probatio Tertia.

Problema.

Co. Probationes necessariae sunt Mathematicum fiat al. St.
 ante admissionem ad Profes- ternis saltem mensibus. r.
 sionem, & vota Coadiutorū Mat: 28. pag. 82.

Formatorum. Ex. cap. 1. §. 8.

Processiones.

p. 8. & p. 5. c. 2. §. 1. p. 217. & Eximuntur nostri à Pro-Bu.
 p. 10. §. 7. pag. 362. cessionibus publicis ordina-

Scholastici post studia uno riorum. pag. 155.

saltem anno adhuc proban- Processiones à nostris non De.
 di. Ex. c. 1. §. 12. p. 10. & c. 4. facienda. Potest tamen dis-
 §. 16. & 43. p. 31. & c. 6. §. 8. pensare Generalis, ubi expe-
 p. 52. & p. 5. c. 1. §. 3. p. 216. dire videbitur. Con. 3. d. 25.
 Eo autem tempore quid fa- p. 187. A publicis ut exima-
 cere debeant. par. 5. c. 2. §. 1. mur curandum. Si declinari
 pag. 217. non possint cum superpelliceis

Scholastici post vota emis- procedendum eo loco, & ordi-
 sa dicuntur esse in probatio- ne, quo statuent, qui vocant,
 ne, quantum ad gradus su- ibid. Romanæ à Congrega-
 tione

- tionem abrogata, à Pontifice r. 5. *ibid.* Ex eâ exceptam pe-
retineri iussa. *ibid.* cuniam notet. r. 6. *ibid.* notet
- Ca. Processiones à Nostris fa- etiam, qua Novitii afferunt,
cienda non sunt. Generalis cum Societatem ingrediun-
tamen potest dispensare, ma- tur. r. 7. *ibid.*
- ximè inter hæreticos & Infi- Emptori pecunias dabit,
deles. c. 10. Co. 3. p. 37. & ab eo quotidie rationem
Quod si ad eas cogantur, exiget. r. 8. p. 222. Res bonas,
quomodo ire debeant. *ibid.* & quam opportunè emi cu-
Pr. Processiones. pag. 144. rabit. r. 9. *ibid.* Res illas con-
Procurator. serventur. r. 10. *ibid.*
- Pr. Vide. pag. 144. Reparanda & vendenda.
Procurator Collegii. r. 11. *ibid.* Seculares negotia-
Co. Procuratores Collegiorum tiones fugiat. r. 12. *ibid.* Loca-
possunt interesse Congrega- tiones & similia infcio Supe-
tionibus Provincialibus. p. 8. riore non faciat. r. 13. *ibid.*
- c. 3. §. 1. p. 300. Possunt etiam Quid circa lites. r. 14. &
à Prapósito Generali vocari 16. p. 223. Publica judicia,
ad Congreg. generalem. *ib.* A. & tribunalia fugiat. r. 15. *ib.*
- Re. Eorū Regula. p. 220. & c. Solidè negotia expediat. r. 17.
Procurator Collegii, & *ibid.* Ea cum Superiore con-
Domus. ferat. r. 18. *ibid.* Qua in Ar-
Co. Collegia & Domus debent chivo asservabit. r. 19. pag.
habere suos Procuratores. 224. Qua etiam separatim:
par. 6. cap. 3. §. 7. p. 251. r. 20. *ibid.*
- Procurator Collegii, & Librum habeat Instru-
Domus Probationis. mentorum. r. 21. *ibid.* Qua
Re. In negotiis memor sit In- exempla authentica Romam
stituti. r. 1. p. 220. quos bene- mitti curabit. *ibid.* Cubicu-
volos conservabit. *ibid.* Res lum clavi obseratum & scri-
temporales conservet. r. 2. *ibid.* pta necessaria apud se ha-
Proventus recipiat. *ibid.* Qua beat. r. 22. *ibid.*
- scribit in libro. r. 3. pag. 221. Sibi injuncta à Superiore
Reктору singulis mensibus ra- in libellū referat. r. 22. pag.
tionem reddet. r. 4. *ibid.* Arca 225. Catalogum habeat Be-
pecuniarum & earum liber. nefactorum. r. 24. *ibid.*

Procurator Domus
Professæ.

Re. In negotiis memor sit In-
stituti. r. 1. Pro. Dom. p. 216.
Quos benevolos conservabit.
ibid. Eleemosynas diligenter
queret. r. 2. ib. Habeat cata-
logum eorum, qui eleemosy-
nas faciunt. r. 3. ibid. Modus
eas petendi. r. 4. ibid.

Officij socium habeat. r. 5:
p. 217. Eleemosynas quotidie
scribat. r. 6. ibid.

Fas non accipiat pro mi-
nisteriis Societatis. r. 7. ibid.
Arca & liber pecuniarum.
r. 8. ibid.

Scribat pecuniam ex arcâ
acceptam. r. 9. ib. Quæ etiam
Novitii afferunt, cum Socie-
tatem ingrediuntur. r. 10.
pag. 218. Superiori singulis
mensibus rationem reddet.
r. 11. ibid.

Quæ in Archivio asserva-
bit. r. 12. ib. Quæ etiam sepa-
ratim. r. 13. ibid.

Librum habeat Instrumē-
torum. r. 14. ib. Quæ exempla
authentica Romam mitti
curabit. ibid.

Cubiculum clavi obseratū
habeat. r. 15. p. 219. Res bonas
& opportuno tēpore emi cu-
ret. r. 16. ibid. Emptori pecu-
nias dabit, & ab eo rationē

quotidie exiget. r. 17. ibid. Res
illa sæ conserventur. r. 18. ib.

Procurator Externus &
Solicitor, &c.

Horum expensas solvet illi, De
quorum negotia agent, uti &
Advocatorum. Con. 2. d. 83. Ca.
p. 148. & Ca. 11. Co. 2. p. 19.
Idem de Procuratoribus
Negotiorum alendis. Co. 2.
d. 82. pag. 148.

Procurator Generalis.

Necessarius est Prapósito Co.
Generali, & quod ejus offi-
ciū. p. 9. c. 6. §. 12. p. 354. Pra-
positi Generalis est eum elige-
re. p. 9. c. 3. §. 16. p. 334. Non
debet esse Professus, nec ha-
bitare ordinariē in Domibus
Professis p. 9. c. 6. §. 12. p. 354.
Sicut nec alii Procuratores
communes. ib. G. p. 355.

De ejus Residentiâ & So-
ciis. p. 9. F. §. 12. p. 354. Num
loco unius Procuratoris Ge-
neralis plures esse possint. p. 9.
cap. 6. H. pag. 355.

Debet ali contributione
eorum, quorum agit negotia,
par. 4. cap. 2. E. pag. 144.

In negotiis memor sit In- Re.
stituti Societatis. r. 1. Proc.
Gen. p. 210. Quos benevolos
conservabit. ibid. Negotia
ad eum pertinentia. r. 2. ibid.
Quibus superintēdet. r. 3. ibid.

Qua negotia non aget sine p.360. *In dissolvendis Col-*
approbatione Generalis. r. 4. *legiis suffragium non habere*
pag. 211. *illum statuit quarta Congr.*

Lites curet componere. r. 5. *Con. 4. d. 23. pag. 249. Ea-*
ibid. Solidè negotia expedian- *dem ut habeat decernit. Con*
tur. r. 6. *ibid.* 4. d. 27. pag. 252.

De statu negotiorum Ge- *Ingressitur Congregatio- Ca.*
neralem, & eos, ad quos per- *nem post electionem Genera-*
tinet admoneat. r. 7. & 8. *lis. Ca. 16. Co. 3. p. 40.*

p. 212. *Libros habeat ratio-* *Locum habet in Congreg. Fo.*
num. r. 9. *ibid. Quando sum-* *Provincia. pag. 54. Congreg.*
mam rationum colliget. *ibid.* *generalem ingreditur post*

In libro scribat beneficia *electionem.* p. 36. *Suffragii*
Collegiis unita. r. 10. p. 213. *jus habet in electione Admo-*
Quid circa quindeniam. *ibid.* *nitoris.* p. 49. *Adest etiam,*
Curet solvi pecunias suo *cum Assistentes à Generali*
tempore. r. 11. *ibid.* *subrogati prastant juramen-*

Quid aget circa pecuniam *tum.* pag. 48.

ad negotia missam. r. 12. *ibid.* *Procuratores Indiarum.*

Quid circa Bullas, Brevia, *Procuratores Indiarum, De.*

supplicationes. r. 13. & 14. *si tempore Congregationis*

p. 214. *Summam negotiorum* *sint in Europâ in eâ admit-*

in librum referat. r. 15. *ibid.* *tendi, etiam ad Electionem,*

& *exempla etiam litterarum* *si ad hoc sint electi.* *Con. 2. d.*

quas scribit. r. 16. *ibid.* *qua* 75. p. 146. *Intersunt electio-*

emet, quaque ad Provincias *ni Assistentium, qui ad hoc*

mittet. r. 17. p. 215. *electi.* *Con. 5. d. 77. pag. 335.*

Quid circa confirmatio- *quomodo ad hoc electi cen-*

nem Privilegiorum curabit. *seantur.* *Con. 4. d. 41. p. 261.*

r. 18. *ibid.* *in quibus subditus* *Quod si non adfuerint, eligi*

erit Rectori Collegij. r. 19. *ib.* *ad negotia tractanda pos-*

De. *Ad Congreg. generalem* *sunt in Lusitaniâ, & Bati-*

admittendâ post electionem. *câ.* *Con. 2. d. 75. p. 146. Co. 3.*

Con. 3. d. 44. p. 192. admitti *d. 48. pag. 195.*

debet ad Congregationem Pro- *Procuratores Indiarum,*

vincia. *Con. 6. d. 25. §. 11.* *qui in Lusitaniâ & Baticâ*

commo-

- commorantur. Congreg. provincialem pro generali futurâ, ingredi non debent. Constitutiones. par. 8. cap. 2. Con: 6. d. 35. §. 12. p. 381. nec B. pag. 297.*
- ad Congr. generalem in posterum mitti. Con. 6. d. 35. §. 16. pag. 381.*
- Ca.** *Ex Provinciis Lusitania, & Batice, quando potest eligi in Congr. provinc. Procurator pro suis Indiis. Can. 14. Con. 3. pag. 40.*
- Fo.** *Procuratores Indiarum, qui sunt in Lusitaniâ, & Baticâ ad Congreg. generalem mitti non debent. p. 70. Nec Provinciarum Congregationibus interesse, quando pro Generali convocantur. pag. 54.*
- Procuratores Provinciarum extra Europam.**
- Ca.** *Procuratores, qui veniunt ex Provinciis extra Europâ, habent suffragium ad electionem Generalis, si sint Professi 4. votorum ad hoc electi. Ca. 13. Co. 4. pag. 46.*
- Procuratores Provinciarum Romam mittendi.**
- Co.** *Ex Provinciis debet mitti Procurator ad Generalem tertio quoque anno: ex Indiis quarto. par. 8. cap. 2. B. pag. 297.*
- Quid de Procuratoribus Romam mittendis statuatur.** *Constitutiones. par. 8. cap. 2. B. pag. 297.*
- Procuratores Romam ituri, pecuniam sibi undecumque datam, consignent Provinciali, ut ab eo necessariam accipiant. Con. 6. d. 26. §. 6. pag. 367.*
- Procuratores qui tertio quoque anno veniunt ad Congregationem, debent esse Professi quatuor votorum, & maxime idonei. Can. 29. Cong. 3. pag. 26.**
- Procuratores à Provinciis tertio quoque anno Romam mittendi. p. 70. 82. Liberam habeant sententiam in deliberatione de cogendâ Congregationi. 85. Eorum Congregationis formula. 82. & seqq. Per Provinciâ discurre post electionem suam non debent. 81. 86. Nec externorum negotia suscipere inconsulto Provinciali. 86. cui & pecunias omnes consignare jubentur. ibid. Secretario tradere quæ debeant. 87. quæ, & quomodo apud Generalem tractare. 87. 88.**
- Procuratores Romanæ negotia externorum ne tractent. pag. 36.**

Procuratores Provincia- tionem generalis non in-
rum ad Cong. Gener. grediuntur ante electionem.

De. Admittuntur post electio- p. 7. Post eam admittuntur.
nem. Con. 1. d. 3. p. 28. Con. 3. ibid.

d. 1. p. 168. nulli venire de- Procurator Provinciae,
bent prater Electores, quan- vel maximi Collegii.

do Congregatio cogitur ad Ad Provincia Congrega- Fo-
solam electionem. Co. 2. d. 2. tionem admittendus. p. 54.

pag. 96. Unus aut duo eligi Procurator Sardiniae, &
possunt à Congregatione Pro- Poloniae.

vincia, quando Generalis Vide Con. 3. d. 48. p. 193. De.

aut Vicarius ad negotia tra- Procuratoris jus habent in
ctanda adducendos signifi- electione Admonitoris. Co. 2.
cavit. ibid. Quo loco & ordi- d. 22. p. 123.

ne sedeant. Con. 3. d. 1. p. 168. Procurator Sardiniae, do- Ca.

Con. 4. d. 64. p. 270. In As- nec ipsa fuerit Provincia se-
sistentium electione suffra- perata, potest venire ad Con-
gium non habent. Cong. 3. gregationem post Electionem

d. 1. pag. 168. Generalis, electus à vice-
Provinciali cum Consulto-

Ca. Procuratores cum Electo- ribus, & Professis presenti-
ribus non sunt adducendi ad bus. Ca. 14. Co. 3. p. 40.

Congregationem generalem, nisi vocentur à Vicario, tunc eligendi sunt à Congregatione provinciali. Can. 16. Co. 4. p. 47.

Neque possunt eligi nisi Professi, vel Coadiutores spi- rituales formati. ibid.

Procuratores Professi 4. votorum in Congregatione generali post electionem debent sedere inter electores; reliqui post eos suo ordine. Can. 19. Con. 4. p. 48.

Fo. Procuratores Congrega- sam est suprema Societatis

cura, etiam Collegiorum. argumentantibus. par. 5. c. 2.
par. 4. cap. 10. §. 1. pag. 180. §. 2. p. 218. Facere exercitium
par. 10. §. 4. pag. 359. per hebdomadam, & confite-

In Professis requiritur Sa- ri generaliter. Ex. cap. 4. §. 4.
cerdotium. Ex. c. 1. §. 8. p. 8. p. 41. reddere rationem con-
Ætas supra vigesimūquin- scientia. §. 38. p. 41. distribu-
tum annum. par. 1. c. 2. §. 12. tionem omnium bonorum
& p. 73. & cap. 3. K. p. 80. facere. Exa. cap. 4. §. 2. & 5.
Doctrina & virtus. Ex. c. 1. pag. 24. & 26.

§. 8. & pag. 8. & par. 4. in Professi non sunt capaces
procum. A. p. 135. & par. 6. alicujus hereditatis; nec So-
cap. 3. §. 1. p. 247. & par. 10. cietas eorum nomine. par. 6.
§. 7. p. 362. Ea autem doctri- cap. 2. §. 12. p. 243. neque re-
na debet esse Philosophia & tinere possunt beneficia Ec-
Theologia, vel Iuris Cano- clesiastica. Exam. cap. 4. §. 5.
nici. p. 5. c. 2. B. p. 218. Potest pag. 26.

tamen hujus defectus com- Non habent stabilem ha-
pensari aliis donis. ibid. bitationem. par. 4. cap. 2. B.

Oportet esse diu probatos. pag. 143. Nec debent juvari
Ex. cap. 1. §. 8. p. 8. & cap. 4. Collegiorum redditibus. Exa.
§. 16. & 41. & p. 30. & par. c. 1. §. 4. p. 7. & par. 4. cap.
5. c. 2. §. 1. p. 217. & par. 10. 10. §. 1. p. 180. par. 6. cap. 2.
§. 7. p. 362. Id est ultra bien- §. 3. & D. p. 238. par. 10. §. 4.
nium ut minimum. Exam. p. 359. In quo nec Generalis
cap. 1. §. 12. p. 10. & cap. 4. quidem despensare potest.
§. 16. p. 30. Potest tamen hoc par. 4. cap. 2. §. 5. f. p. 144. &
tempus prorogari. ibid. & ex par. 9. c. 3. §. 18. p. 335. nisi in
dispensatione contrahi. par. exigua quantitate. p. 4. c. 2.
5. cap. 1. C. pag. 220. F. p. 145. & p. 6. c. 2. D. p. 335

Non debet esse magna tur- Possunt tamē vivere in Col-
ba Professorum. par. 8. cap. 1. legiis, cum sunt eis utiles.
§. 2. pag. 284. par. 4. cap. 2. F. pag. 145. &

Professionem facturi men- p. 6. c. 2. C. p. 238. vel si occu-
dicare debent triduo ostia- pentur pro bono universali
tim. Ex. cap. 4. §. 27. p. 35. Societatis. ibid. Rectores au-

Defendere theses quatuor tem Collegiorum esse non pos-
sunt,

sunt, nisi ita expediat ipsis berum non est abesse à Con-
Collegiis. p. 4. c. 10. A. p. 181. gregatione Provincia. Co. 6:
Et p. 6. c. 2. §. 3. p. 238. d. 35. §. 2. p. 381. Post indictā

Parati esse debent ad quā- Congregationem Provincia,
libet missionem. Exa. cap. 1. applicati supra numerum in
§. 1. p. 7. Et c. 4. §. 35. p. 39. eam admittendi. Con. 6. d.
Et ad pueros docendos. par. §. 19. §. 2. pag. 356.
cap. 3. B. pag. 223. Professis à Congregatione Fo.

Eorum confessio annua, Provincia abesse liberum non
Et oratio. Vide in suis titulis. est. p. 58. qui numero exclu-

Professi quicumq; dimitti duntur, passivo suffragio
possunt. p. 2. c. 1. A. p. 89. Sed non privantur. p. 55. Appli-
à solo Generali. ibid. C. p. 92. cati Provincia post indictam

Re. Non possunt uti redditibus Congregationem, supra nu-
Collegiorū, nisi in minimis. merum admittendi. ib. alia-
r. 65. Prap. p. 87. Et r. 61. rum Provinciarum Professi
Rect. pag. 106. In Domibus quando, Et quomodo Con-
Professis commoventur. r. 74. gregationem ingrediantur.
Prov. pag. 50. pag. 56.

De. Parere debent Superiori- Professi. pag. 145. Pr.
bus, etiam non Professis. Co. Professi quales esse debeant E. G.
3. d. 21. p. 179. ab observatio- quoad humilitatem, labores
ne Regularum communium, Et solidas virtutes. p. 58. 59.
non eximuntur. Co. 4. d. 22. missionibus se dedant. p. 282.
pag. 249. Ius succedendi non 285. doceant doctrinam
habent. Con. 1. d. 38. p. 131. Christianam. 289.

In Collegiis habitare ut ope- Professi 4. votorum.
rarii, sine scrupulo possunt. Sunt prima Classis Socie- Co.
Con. 6. d. 18. pag. 353. Com- tatis. Ex. c. 1. §. 8. p. 8. Et sunt
mendatum habeant ut pue- in Societate precipui. p. 5. c. 1.
ros aliquando juxta votum, A. §. 4. pag. 215.

per se instituant. Co. 1. d. 138. Professi 4. votorum debet Ca.
p. 90. per dies 40. doctrinam subesse non Professis, si sint
Christianā docere intra an- Superiores ejusdem Domus,
num professionis debent. Co. vel Collegii. c. 13. Co. 3. p. 39.
2. d. 58. p. 144. Professis li- Vide Professi superius.

- Co.** Professi 3. votorum. *Non sunt ordinariè ad litte-
ras discēdas, ut Collegia, sed*
Hac Professio est sollemnis. Ex. cap. I. D. p. 8. quibus dari
debeat. par. 5. c. 2. C. p. 220. §. 27. p. 126. Non possunt ju-
Non tamen danda, nisi raro, variâ Collegiis. Ex. c. I. §. 4.
Et cum gravi causâ. ibid. p. 7. Quomodo autem Colle-
Notos esse oportet in Societa- gia possint supplere aliquos
te 7. annis. ibid. §. 3. p. 220. eorum sumptus. par. 6. cap. 2.
Quando possent interesse D. p. 238.
- Dc.** Professio.
Congreg. generali: Et quod
in eâ suffragium habeant. Roma dumtaxat facien- Bu.
par. 8. cap. 3. A. p. 300. da. pag. 31. Imò Et ubilibet
Professis trium votorum, emitti potest. § 2. Ad eam non
vota etiâ simplicia post admittuntur, nisi diu dili-
Professionem facienda sunt. gentissimeq; probati. 67. Ad-
Con. 4. d. 54. p. 270. mittendi, quibus debeant esse
Ca. *Professi 3. votorum, post virtutibus praditi. p. 282.*
suam Professionem eadem Admittere ad Professio- Co.
vota simplicia emittere de- nem est solius Generalis. p. 5.
bent, qua Professi quatuor c. I. §. 2. p. 214. Et p. 9. c. 3. §. 1.
votorum. Ca. 10. Co. 4. p. 45. p. 326. Potest tamen commu-
Professi & Coadiutores nicare aliis hanc facultatē;
formati. sed ordinariè non debet, nisi
Ca. *Professi Et Cord. formati in Indiis. p. 5. c. 2. A. p. 217.*
tenentur ad observantiam Et p. 9. c. 3. A. p. 327. Ipse au-
omnium regularum com- tem Generalis inquirere de-
munium. Ca. 11. Co. 4. p. 71. bet testimonium Praposito-
qui Collegiis (etiâ ubi Se- rum localium, vel aliorum.
minaria Nostrorū non sunt) p. 5. c. 2. §. 1. p. 217.
etiam ut operarii necessarij Ritus emittendi Professio-
aut utiles sunt, in eis susten- nem. par. 5. c. 3. §. 2. p. 212.
tari sine scrupulo possunt. Ca. Emitti debet in manibus
6. Co. 6. p. 64. alicujus. p. 5. c. 3. §. 4. p. 224.
Professæ Domus. Id est coram aliquo, qui pote-
Co. *Non possunt habere ullos statem habet eam admitten-*
reditus. par. 6. c. 2. B. p. 237. di. par. 5. cap. 4. A. p. 225. Is
autem

autem potest etiam esse ex- Prov. 4. p. 6. Omnium fo-
ternus. p. 5. c. 1. B. p. 216. venda alacritas. r. Rect. 20.

Professio edita in scriptis p. 28. Semel in mense à Præ-
asseruanda cum nomine fectò lustrandi. r. Praef. 17.

Professi. par. 5. cap. 3. §. 4. p. 33.

pag. 224. Superiorum facultatum.

Factâ Professione, qua sint Absolvant materias. r. St.

emittenda vota simplicia. Praef. 5. p. 30. Inter sint omnes

par. 6. c. 2. §. 1. p. 236. p. 10. & Actibus Philosophicis,

§. 6. p. 360. & cum Doctoratus confer-

De, Professio quatuor voto- tur. r. Praef. 25. p. 35. Eorum

rum, an ad eos tantum re- in legendo finis excitare Dei

stringenda, qui Philosophia, obsequium, & amorem. r.

& Theologia cursum audie- Com. Sup. 1. p. 37.

runt. Co. 4. d. 14. p. 245. Quodnam munus omnium

Professione edenda certum in generali. p. 37. ad 43. in

tempus constitui non debet. regulis comm. quodnam

Con. 5. d. 36. 37. p. 295. Nul- singulorum in particulari.

la item addenda caremonia, Vide in rr. Professoris

prater Constitutiones. Co. 1. Scripturæ; Theologiæ,

d. 36. p. 39. &c. & iisdem verbis.

Ad Professionem admit- Inferiorum facultatum.

tendi litterarum humanio- Perpetui, vel ab ipso in St.

rum, Indicarumque lingua- Societatem ingressu compa-

rum cognitione insignes. Co. randi. r. Prov. 24. 25. p. 17.

6. d. 15. p. 351. Ii poterunt casus Conscien-

Ca. In Professione emittendâ tia audire & Sacerdotes fie-

non sunt addenda Caremo- ri. ibid.

nia. Ca. 20. Co. 1. p. 7. & 8. Iidem non sine gravi cau-

Professores. sâ à docendi munere remo-

Re. Litterarum. Vide r. 47. nimum in singulis Provin-

Prov. p. 43. Philosophia. r. 53. ciis præstâtes Rhetorica Ma-

Prov. p. 45. gistri comparandi. r. Prov.

St. Professores omnes quales, 22. p. 16.

& quomodo comparandi. r. Omnes nostri doceant in

O 3 Claf-

Classibus inferioribus. r. 118. in reg. communibus. *Prov.* 26. p. 17. Etiam abso- quodnam singulorum in par-
luto tertio probationis anno, ticulari. Vide in reg. Pro-
siqui antea non docuerint. r. fessorum.

Prov. 27. pag. 18.

Proficisci.

Præficientur Scholis post
auditam Philosophiam. r. *scitur,*
28. *ibid.* *Instituatur privata*
Academia. r. 30. *ibid.* & r. 9. *cultate*
Rector. pag. 25. *Initium do-*
cendi faciat ab ea Scholâ
Magister, quâ superior sit
scientiâ. r. *Prov.* 29. p. 18.

Nihil, cum quis profici- Re.
asportandum. r. 25.
Comm. pag. 27. *Quâ sa-*
proficiscendum. r.
105. *Prov.* pag. 59.

Profunditas.

Præfecto inferiori in qui-
bis obtemperent. r. *Com.*
inf. 11. pag. 106. *quinto-*
decimo quoque die à Præfe-
cto lustrandi. r. *Præf. inf.* 6.
pag. 83. *ab eodem dirigun-*
tur. r. 4. *ibid.*

Ostium Diaboli. pag. 61. *Id.*
hujus defectus exempla. 62.
Pericula. 63. *Remedia,* *Cre-*
bra conscientia redditio. *ibid.*
Lectio & meditatio. *ibid.*

Progressus.

Novi decessorum suorum
docendi morem, consuetudi-
nesque retineant. r. 5. *ibid.*

Progressus cura post abso- Di.
luta exercitia habeatur. c. 4.
§. 4. pag. 127.

Promissio.

Pramiolis discipulos exci-
tent. r. *Præf. inf.* 36. p. 94.
auditores colloquiis ad pie-
tatem hortentur, ne tamen
videantur ad nostram Re-
ligionem allicere. r. *Com. inf.*
6. pag. 105. *Colloquantur*
in loco patenti. r. *Com. inf.*
47. pag. 117. *familiarita-*
tem eorum vitent. *ibid.*

Promissio ingrediendi So- Co.
cietatem in votis Scholasti-
corum facienda. *Exam.* c. 1.
§. 10. pag. 9. 10. *Ipsa promi-*
tendi formula. par. 5. cap. 4.
§. 4. pag. 228. *de quo ingres-*
su intelligatur. par. 4. cap. 4.
E. pag. 154. par. 5. cap. 1. *A.*
§. 3. p. 214. 215. 216. *Exam,*
cap. 7. §. 1. pag. 54.

Quisnam omnium finis,
quod munus omnium in ge-
nerali. Vide. pag. 104. *ad*

Promissio de bonis distri-
buendis, an sit votum, &
quo pacto accipienda. *Exam.*
cap. 4. §. 2. pag. 24.

Promissio Externorum
Scho-

Scholarium de observandis Schola statutis, an, & quo pacto exigenda. par. 4.c. 17. §. 3. pag. 209.

Explicantur ejusmodi compositiones à Magistris, non de integro fiant. r. Com. inf. 32. pag. 113. Vide Declamatio.

Or. *Promissio ingredienda Societatis, votum est peculiare. pag. 41.*

Promotio.

Re. *Promovendi. Vide. r. 45. Prap. p. 83. & r. 62. p. 47. & r. 69. & 70. Prov. p. 49.*

St. *Promotio ad Gradum Doctoratus, vel Magisterii. r. Prov. 10. 11. p. 8. Vide Gradus. Ad Cathedras Theologicas quibus deneganda. r. Prov. 9. §. 2. pag. 8.*

Inferioris classis ad Superiorem privata intra annum non nisi eorum, qui excellunt. r. Praef. inf. 13. p. 89. & r. Com. inf. 37. p. 115. vix tamē ad Humanitatem, vel Rhetoricam. ibid. generalis semel in anno, ad eamq; uno ferè mense antea discipuli preparandi. ibid. Vide Examen.

Promptitudo.

E. G. *Pröptitudo ad omnia, gratia est vocationis. p. 102.*

Pronunciatio.

St. *Publicè pronuncient interdum discipuli. r. com. inf. 32. p. 113. Nostri etiam Rhetores. r. Rhet. 20. pag. 127.*

Actionem aliquam Scene, Ecloga, Dialogi poterunt interdum Rhetores sine apparatu in scholâ recitare. r. Rhet. 19. pag. 127.

Propensio.

Vide Animus.

Propinqui.

Vide Consanguinei. Co.

Proprietas.

Bonorum quibus permit- titur usus, ad propriam utilitatem non cöceditur. r. 90. Prov. 54. nullâ re tamquam propria utendum. r. 24. Summ. pag. 14.

Protectores.

Protectores Collegiorum De- quales habere liceat. Con. 1. d. 112. pag. 81.

Provincia.

Provinciarum cura in Co- Assistentes dividenda. p. 9. cap. 6. §. 10 p. 352. In eadem provincia distribuenda sunt bona, quæ in subsidium Societatis conferuntur. par. 3. cap. 1. §. 9. pag. 112. & 113.

Provinciarum Institutio De- Generali relicta, ita ut

- novis jus sit veniendi ad Cögregationem. *Con.* 1. *D.* 108. *p.* 79. & rem cum Assistentibus diligenter consideret. *Co.* 2. *d.* 36. *p.* 131. Eadem potestas illi confirmata. *Con.* 4. *d.* 6. *p.* 241. applicatio ad Provinciam, à quonam, & quomodo fiat. *Con.* 7. *d.* 59. *p.* 60. *p.* 454.
- Quæ erant tempore prima *Congreg. confirmantur*, & novarum institutio Generali committitur. *Co.* 1. *d.* 108. *p.* 79. *Con.* 2. *d.* 36. *p.* 131. *Can.* 3. *p.* 27.
- Ca. Quævis Provincia suam Probationis domum habere debet. *Con.* 2. *d.* 14. *p.* 117. & *Can.* 1. *p.* 15.
- Ca. Quid intelligatur nomine ejusdem Provincia. *Co.* 3. *d.* 16. *p.* 175. *Ca.* 3. *p.* 35.
- Fo. Provincia Extra Europam. *p.* 51. Earum privilegia circa Procuratores Romam mittendos. *p.* 71. 72. 73.
- Provincialis.
- Bu. Provincialis defuncti loco, alium eligere possunt Nostri in remotissimis regionibus, dum alius per Generalem mittitur. *p.* 51.
- Co. Præpositos Provinciales, Generalis per se creat. *p.* 9. *c.* 7. §. 14. *p.* 333. *c.* 5. §. 1. *p.* 340. *p.* 355.
- Eos oportet esse viros selectos. *p.* 9. *c.* 6. §. 2. *p.* 346. & probata fidei. §. 6. *p.* 349. & veniant dotes Generalis. *ib.* *p.* 355.
- Potestas eorum tota profertur à Generali. *par.* 8. *c.* 1. §. 6. *p.* 290. *p.* 9. *c.* 3. §. 14. *p.* 333. Et ipse eam restringere & revocare potest. *ibid.* §. 15. expedit tamen amplam eis concedi. *p.* 2. *c.* 1. §. 2. *p.* 89. & *p.* 9. *c.* 6. §. 2. *p.* 346.
- Eorum officium maxime est visitare subditos. *p.* 8. *c.* 1. *p.* 292. & debent residere in loco apto ad communicandum cum eis, & cum Superiore. *ibid.* §. 7. *p.* 291.
- Debent esse maxime subordinati Generali. *p.* 10. §. 9. *p.* 364. & juxta ipsius præscriptum se gerere. *par.* 8. *c.* 1. §. 4. *p.* 286. Et ei noti esse quoad conscientiam. *p.* 9. *c.* 3. §. 19. *p.* 335. & cum eo crebrius communicare de rebus Provincia. *p.* 8. *c.* 1. §. 4. *p.* 286. & de gravioribus. *p.* 9. *c.* 6. §. 6. *p.* 349.
- Et cum Superioribus localibus. *p.* 9. *c.* 6. §. 2. *p.* 346.
- Debent habere suos Consultores. *par.* 9. *cap.* 6. §. ult. *p.* 355.

In suâ Congreg. Provin- Vicarium Generalem. p. 9:
ciali habent duo suffragia. c.4. §.6. p. 338. Item appro-
par. 8. cap. 5. §. 3. pag. 306. bare lectorem publicum. p. 4.

Ad Generalem autem de- cap. 6. F. p. 162. Et admittere
bēt venire cum duobus Ele- ad Societatem etiam in ab-
ctis; & si impediti sint, alteri sentiā. p. 1. c. 1. B. p. 67.

vices suas mandare. par. 8. Ab eo diligentius servan- Re.
c. 3. §. 1. p. 300. & B. p. 301. da, qua in Superiorum Re-

In Congregatione autem gulis præscribuntur. r. 1.
in paribus suffragiis ipsi præ Prov. pag. 32.
cedunt. ibid. §. 2. p. 303. Finis ejus officii. r. 2. ibid.

Iuxta Provincialis arbi- Christum imitetur, & exē-
trium, Rectores in omnibus plo magis, quàm verbo sub-
se gerere debent. par. 4. c. 10. ditos promoveat. r. 3. ibid. Se-
§. 5. p. 182. & par. 8. c. 1. §. 4. veritatem cum mansuetu-
pag. 286. Eumq; monere de dine suo tempore misceat. Se
profectu Scholasticorum. p. 4. amabilem reddat. r. 4. p. 33.
cap. 9. §. 3. p. 174. Et ad eum Ob sollicitam gubernationem,
mittere Catalogos. p. 8. c. 1. N. non in te pescat in studio ora-
p. 295. & quadrimestres. M. tionis. r. 5. ibid.

ibid. Denique ei rationem Societatis ministeria quā-
gubernationis reddere. par. 9. do exercere possit. ibid.

cap. 3. C. pag. 328. Regulas non abroget, nec
Eorum tempus ordinariē novas inducat in scio Gene-
est triennij: sed potest proro- rali. r. 6. ibid.

gari & anticipari. p. 9. c. 3. Cū in Regulis dispensa-
§. 14. l. pag. 333. verit, Generalem admoncat.

Qua cura iis competat cir- r. 7. ibid.

ca Generalem. par. 9. cap. 5. Ejus facultates. r. 8. & 9.
§. 1. pag. 340. pag. 34.

Quomodo venire possint Aliorum Superiorum fa-
ad Congreg. generalem pro cultates ab eo suspendi pos-
deponendo Generali. p. 9. c. 5. sunt. r. 9. ibid.

§. 4. p. 341. Et approbare Af- Quando Vice-Provincia-
sistentem substitutum. §. 3. lem nominare possit. r. 10. ib.

ibid. eligere vel confirmare Quot & ubi Consultores

- habeat. r. 11. pag. 36. Quos sit. r. 22. 23. ibid. & r. 24. alios ad Consultationes ad- & 25. pag. 38. Quomodo habere poterit. r. 12. ib. Quas Confessarios, & Predic- litteras, & Ordinationes tores constituet. r. 26. ibid. Consultoribus, & Superiori- Quos Lectores & officiales bus ostendet, quasque in libro in omnibus classibus, & scribi curabit. r. 13. ibid. & universitatibus deliget. ibid. r. 14. p. 36. In re consultandâ Nullas Scholas aperiat se indifferentem ostendat. r. sine facultate Generalis. r. 15. p. 36. In re Consultoribus 27. ibid. non proponendâ, quomodo de- Auctoritatem Superiorum liberabit. r. 16. ibid. immediatorum, quomodo tueri debeat. r. 28. ibid. Admonitorem benignè au- Experimentum sumat de diat, & se admoneri liben- idoneis ad gubernandum. r. ter patiat. r. 17. ibid. 29. pag. 39. Observet aptio- res ad alia officia, detentos in Decreta, & Regulas, &c. 30. ibid. & ordinationes missas à Ge- aliis. r. 30. ibid. nerali, & litteras Apostoli- cas Authenticas secum ha- Nullum ab Obedientiâ beat, & intelligat, &c. r. Superiorum immediatorum 18. ibid. eximat, nisi, &c. r. 31. ibid. Vbi Archivum habenden- Quos & quomodo ad So- dum, quid in eo asseruan- cietatem admittet. r. 32. dum, & quomodo successori tradendum. r. 19. ibid. ibid. Attendat ne Nostri In libellum res agendas sint nimii in hominibus ad referat, ne memoriâ exci- Societatem alliciendis. r. 33. dant. r. 20. pag. 37. pag. 40. Observari faciat Missas & orationes in regulas Examinatorum de Provinciâ indicere potest. r. admittendis. r. 34. ibid. 21. ibid. Quid aget circa quinque Superiorum mutationem prima impedimenta admit- potest facere, & alium, qui tendorum. r. 35. ibid. Quo- vicem gerat nominare, dum modo in aliis dispensabit. r. Generalem admoneat, & 36. ibid. quos officiales designare pos- Experimenta Novitiorum ante-*

anteponere , & permutare potest, & tempus probationis prorogare. r. 37. ibid. Quomodo in secundo anno Novitiatus possit dispensare circa studium , quidque dispensati agere debeant. r. 38. ibid.

Coadiutores Temporales quot admittet. r. 39. pag. 41.

Novitios dimittere , & quomodo potest. r. 40. ibid. & r. 41. pag. 42. Alios non nisi in aliquibus casibus. r. 41. pag. 42. Eius erit iudicare de causis sufficientibus ad dimissionem , & quomodo. r. 42. ibid. Formatos & Professos nullo modo dimittet. r. 43. ibid. Quid observabit circa modum dimittendi. r. 44. p. 43.

Semel egressos, iterum admissos , probari curet. r. 46. ibid.

Litterarum Professores idoneos, & eruditos constituat. r. 47. ibid. Diligenter curet , ut res ad Scholas pertinentes bene procedant. r. 48. pag. 44. Assignet unicuique quid addiscere debeat. r. 49. ibid. Ineptos à studiis removeat. ibid.

Curet, ut Nostri antescientias bene teneant linguam

Latinam ; & eorum , qui eam profitentur curam habeat , seminaria instituat, & conservet. r. 50. ibid.

Aliarum linguarum studium commendatum habeat; Hebraea usum quibus concedet. r. 51. ibid.

Quales ad repetenda studia designabit. r. 52. pag. 45.

Quomodo Nostros Philosophiam explicare , quosque eos Auctores legere curabit. r. 53. ibid. Novas opiniones prohibeat , & studiorum rationem observari faciat. r. 54. ibid. Propensos ad aliquam facultatem in eâ diutius versari curet. r. 55. pag. 46. In facultatibus non proficientes ad conscientia casus applicet. r. 56. ibid.

In singulis Domibus , & Collegiis constituat , qui casuum conscientia diffcultatibus satisfaciat. r. 57. ibid.

Comœdias & Tragœdias Latinas , non nisi rarissimas, & extra Ecclesiam permittat. r. 58. ibid.

Generalem de singulorum talentis admoneat. r. 59. ibid.

- Non permittat unius lin- Domibus commorari curet.
gua in alteram libros trans- r.74. *ibid.*
ferri, nec de novo imprimi. Quid circa adificia cura-
sine Generalis facultate. r. bit. r.75. *ibid.*
62. *ibid.* Quid circa reditus, &
Si cum promovendis in ali- bona stabilia, etiam data
quo dispensaverit admoneat Domibus Professis. r.76. *ibid.*
Generalem. r.63. *ibid.* Quid circa lites. r. 77.
Curet ne Nostri nomine pag. 51.
Doctōris vel Magistri, ratio- Exempla authentica con-
ne gradus, utantur. r.64. *ib.* tractuum majoris momenti
Quos possit ad vota sim- Romam mittat. r.78. *ibid.*
plicia admittere. r.65. p.48. Quid faciet circa compu-
Quomodo absoluto biennio tum dati & accepti Collegio-
en emitti curet. r. 66. *ibid.* rum. r.79. p.52. Visitet bona
Potest applicare indiffe- stabilia. r.80. *ibid.*
rentes ad gradum. r.67. *ib.* Quid faciet cum Funda-
Curet ut quisque abso- tiones offeruntur. r.81. *ibid.*
lutis studiis, tertium proba- Æs alienum loca nostra
tionis annum peragat. r.68. conflare non sinat, nec in iis
ibid. plures habitare, quàm ali
Quando Generalem de possint. r.82. *ibid.*
promovendis ad gradum ad- Statuat contributiones ad
monebit. r. 69. p.49. Qua sumptus communes. r. 83.
servanda curabit antequàm pag. 53.
admittat ad gradus. r. 70. Quid observandum cura-
ibid. bit circa vestitum. r.84. *ibid.*
Qua vota simplicia post Res domesticas inspiciat,
Professionem emitti curabit, & mobilium Inventarium
& ut per 40. dies doctrina conferri faciat. r.85. *ibid.*
Christiana doceatur. r. 71. Quos permittet abdicare se
ibid. In librum referat, qui possessione bonorum. r. 86.
vota emittunt. r. 72. p.50. *ibid.*
Mittat Professorum vota ad Nostros non permittat pa-
Generalem. r.73. *ibid.* etiones, cum parentibus inire.
Professos, &c. in Professis & quando hæc facient. r.87.
pag.

pag. 54. De dispositione bonorum à Nostreis faciendâ ad-
moneat Generalem. r. 88. ib. concionandûm. Ad iuvandos

Quid curabit cum bona qui peste laborant, aliquos applicantur Societati. r. 89. mittat. r. 99. ibid. ibid.

Non ferat Nostros petere à turioris sint atatis, privi-
parentibus, &c. ibid. r. 90. legiis moderatè utantur. r.

Quomodo se geret erga Ge-
neralem. r. 91. p. 55. 100. ibid.

Curet ut omnes de Superi-
rioribus benè sentiant. ibid. Professorum, & Collegium
simul fuerint. r. 101. ibid.

Omnia sua Provincia Ge-
nerali manifestari curet. r. 92. ibid. Curet ut ornatus in No-
stris festis moderatus sit, &c.
r. 102. pag. 58.

Qua in Congregationibus
Provincialibus digna nota-
bit, Procuratori tertio quo-
que anno ad Generalem ven-
turo tradat. r. 93. ibid. Quomodo agendum cum
Congregationibus externo-
rum, qua Confraternitates
appellantur. 103. ibid.

Alias Provincias datâ oc-
casione juvet. r. 94. ibid. Iudicium de admittendis
externis ad Ordines, &c. cu-
ret ut Prelatis relinquatur.
r. 104. ibid.

Benevolos nobis conservet:
qui adversantur, curet ut
reconcilientur. r. 95. p. 56. Quâ facultate Nostri aliò
proficiscuntur. r. 105. p. 59.

Superioribus præscribat
elemosynas dandas. r. 96. ib. Qua observabit circa Mis-
siones. r. 106. ibid. Instrui

Intelligat, qui ex Nostreis
se communicare externis de-
beant. r. 97. ibid. curet, qui aliò mittuntur. r.
107. ibid. Eos etiam litteris,
& Orationibus juvabit. r.

Concionandi, & Doctri-
na Christiana docenda mo-
dum observet; & quando à
concionandi munere amove-
bit. r. 98. pag. 57. 108. ibid. Optimos, & matu-
riores mittat, & si ei videbi-
tur, subiiciat alicui Superio-
ri viciniori. r. 109. pag. 60.
Quomodo eos revocabit. r.

Curet, ut sint Confessarii,
110. ibid. De inutiliter in
Missio-

Missionibus occupatis Generalis interrogabit. r. 125. ib. *Hor*
ralem admoneat. r. 111. *tetur ad veritatem sincerè*
ibid. *dicendam.* r. 126. p. 64. *Ad-*

Quid faciet in Missioni- *moneat ut servent secretum.*
bus, & transmutationibus *ibid.* *Non faciliè credat qua*
extra Provinciam. r. 112. *ib.* *contra alios dicuntur.* Ca-

Cognitâ morte Generalis *veat ne subditos minus obi-*
non mittat extra Provin- *dientes reddat.* r. 127. *ibid.*
ciam, qui jus suffragii ha- *Regulas officialium cum illis*
bent. r. 113. *ibid.* *examinabit.* r. 129. *ib.* *Quas*

Quid faciet cùm ei pere- *alias etiam regulas, & cum*
grè proficiscendum est. r. 114. *quibus.* r. 130. pag. 65. *Con-*
pag. 61. *scientia rationem à quibus,*

Curet ut Nostri pedestri *& quando exiget.* r. 131. *ibid.*
itinere utantur. r. 115. *ibid.* *Quando renovationem vo-*
Itinerum expensa à quo sol- *torum pramittere, aut differ-*
venda. r. 116. *ibid.* *re possit.* *ibid.* *Superior postre-*

Informet Superiorem de *mus omnium visitandus.* r.
eo qui ad eum mittitur: nul- *132. p. 66. Consideranda post*
lumque sine litteris paten- *visitationem.* r. 133. *ibid.*
tibus ire permittat. r. 117. *Qua pertinent ad guber-*
ibid. *nationem, quibus expenden-*

Singulis annis singula *la tradet, Deoque commen-*
Provincia loca visitet, &c. *dari faciat.* r. 134. *ibid.*

r. 118. pag. 62. Vel alium ad *Executioni mandata, ex*
hoc sibi substituat. r. 119. *præterita visitationis memo-*
ibid. *Quid faciet cùm ad* *riali expungat.* r. 135. pag.
locum visitandum perve- *67. A Generali approbata*
nerit. r. 120. *ibid.* *Templi sua manu subscribat in li-*
visitatio. r. 121. *ibid.* *Per-*
bro. *ibid.*

sonarum. r. 122. pag. 63. *Pertinentia ad guberna-*
Informationem de statu Col- *tionem, qua & à quibus pe-*
legii à quibus; & quomodo *tet.* *ib.* *Qua etiam ab omni-*
petet. r. 123. *ibid.* *Quomodo* *bus peti possunt.* r. 16. p. 69.
à Superioribus. r. 124. *ibid.* *qua à Scholasticis.* r. 25.
Singulos seorsim vocabit, & *pag. 70. qua ab iis qui in*

Pro-

Probatione versantur. r. 30. d. 68. p. 144. Ultra triennium gubernare vetuit Clemens VIII. & Provinciales

Modus accipiendi rationem conscientia. ibid. visitari, & rationem red-

De. Ejus potestas Ordinaria & dere jussit. Co. 5. d. 64. p. 328
Extraordinaria à Generali Provinciali mortuo quis
li declaranda. Con. 2. d. 10. vice-Provincialis succedat.
pag. 98. Co. 4. d. 56. p. 267. & 268.

Visitare quotannis Provinciam debet arbitrio Generalis. Con. 1. d. 3. pag. 28. non debent sine causa, & quorum expensis alatur, & cum detrimento aliorum. iter faciat. Co. 2. d. 82. p. 148 Ca. 32. Co. 2. p. 28.

Suffragium habet in dissolvendis Collegiis. Con. 4. d. 23. pag. 249. Suffragia quot viciis visitent. Ca. 29. Co. 1. pag. 10.

Con. 6. d. 35. §. 8. pag. 381. Provinciali in Europa Duo habet extra Europam mortuo, si nullus designatus in Consultatione ad eligendum Procuratorem. Con. 6. Ca. 22. Co. 4. p. 49.

d. 35. §. 13. p. 358. Provincialium, & aliorum officialium, qui creantur à Generali, potestas non

Applicare aliquem Provinciam an possit. Con. 7. d. 60. p. 451. expirat morte Generalis, nec

Indicat de impedimentis electione novi. Can. 32. Co. 1. congregandorum, sed impedire neminem debet. Co. 6. d. 35. §. 4. p. 381. & C. 7. d. 48.

35. §. 4. p. 381. & C. 7. d. 48. nariorū nominationes, etiā si & 53. p. 447. 448. Provinciali impedito, vel mortuo, non sint executioni mandata, non expirant morte Generalis. Ca. 23. Co. 4. p. 50.

gregationem generalem debet. Con. 6. d. 35. §. 3. p. 381. Provincialis indicit, & di-Fo-

Triennio gerit officium Duo habet in ea suffragia, juxta Constitutiones. Con. 2. unum in reliquis cum praecedendz

cedendi prerogativâ. p. 62. Dispensare potest, ut, ubi
 Indicat de impedimentis con- non sunt Nostri, cursus bre-
 gregandorum. p. 57. Nec re- viore tempore absolvatur. r.
 tractari potest illius iudicium Prov. 17. p. 10. Interfit, si po-
 à Congregatione. p. 59. Im- test, Philosophorum examini.
 pedire neminem debet, quò r. Prov. 19. §. 1. pag. 10.

minus veniat. ibid. Indicat Cum Consultoribus aliis-
 etiam de impedimentis Ele- q̃ viris gravibus seriò diju-
 ctorum, si soluta jam sit Con- dicet de talentis gubernandi,
 gregatio. 74. Brevis ejus ser- & concionandi, ut mediocres
 mo ad congregatos. 61. De re- pergant. r. Prov. 19. §. 8. p. 12.
 bus proponendis iudicat cum Privilegium ut pergant, non
 duobus aliis Deputatis. 62. nisi humilibus & mortifica-

Provincialis impediti loco, tis faciat. §. 9. ibid. ubi sunt
 ad Congreg. generalem ire discrepantes sententia, judi-
 quis debeat. 69. Ejus loco, cium ei, auditis Consultori-
 qui praeest Cōgregationi, duo bus de modicritate, permit-
 itidem habet suffragia. p. 68. titur. r. Prov. 19. §. 7. p. 12.

Provincialium ad Cōgreg. A Grammaticâ, vel Hu-
 generalem cōvocandam au- manitate docendâ, Nostros
 Floritas. pag. 6. 32 .. Rema ferè non eximat. r. Prov. 26.
 suarum Congregationum a- pag. 17.

Sta exhibent Vicario. p. 7. In vigilet ut Regula omnes

St. Quibus in rebus Genera- studiorum observentur. r.
 lem consulat. Vide Genera- Prov. 38. p. 22. praeipuum
 lis. Constituit Praefectos o- curam habeat pietatis, mo-
 mnes. Vide Praefectus. & rum, doctrina Christiana. r.
 Professores. Vide in ejus Re- 40. ibid.

gulis. r. 11. p. 8. r. 13. & 15. Videat, an Latine loquē-
 p. 9. r. 17. p. 10 r. 22. p. 16. di usus tempore recreationis,

Professores idoneos multò ac vacationum retineri pos-
 ante provideat. r. Prov. 4. sit. r. Rect. 8. p. 24. dividit re-
 p. 6. Quos adhibeat in consti- gulas Cancellario, ac Praef-
 tuendus iis, qui Theologiam cto, ubi sunt distincti. r. Praef.
 biennio recolant. r. Prov. 10. 2. pag. 29.

pag. 8.

De tempore hebdomada-

ria casuum disputationis de- pacto Nostros in patriâ mit-
cernit. r. Cas. 6. p. 72. desi- tere. 10. Qua circa tertium
gnat præsidem domestica col- annum curare. 23. Qua cir-
lationis casuum. r. 7. ibid. ca Scholasticos in villis mo-
Ordo horarū Scholarum in- rantes. 84. Qua in dando
feriorum non sine ejus facul- Principibus Confessario. 72.
tate commutanda. r. Comm. Qua circa dimittendos. 74.
inf. 15. p. 107. Reliqua vide. Dispensare potest in cibis Cō-
p. 5. ad 2. in ejus Regulis. cionatorum. 14. In probatio-

Or. Futuros Superiores eru- nibus eorum, qui redeunt ad
diat. p. 11. 16. Quid scribere Societatem. 10. ut pœniten-
Generali debeat, cum mu- tes infra hebdomadam com-
tandi sunt. pag. 13. Videat municent. 20. ut biennii spa-
quàm cautè rationem con- tium junioribus Scholasticis
scientiæ à suis exigant. p. 15. contrahatur. 80. In usu li-
ne permittat, ut quidquam brorum prohibitorum. 17. In
non necessariū adificent. 20. usu Compendii Privilegio-
Studiosè deligat, & instruat rum. 18. ut Romam ituri ex-
aptos ad gubernandum. 99. ternorum negotia suscipiant.
In visitatione informationes 36. Notitiā per Confessionem
capiat de aptis, & promo- habitā uti licere, ne doceant
dis. 101. 110. Superfluas mu- Nostri, provident. 21. Nemi-
lierum visitationes refecet. nem ad Gradum admittat
11. Inquirat circa Reg. 18. sine expresso Generalis man-
Sacerdotum. 37. Consultet dato. 111. Quomodo à reser-
singulis mensibus de statu to- vatis absolvatur. 52. Quibus
tius Provincia. 17. Romam de rebus officio defunctus ra-
suo tempore mittat informa- tionem reddere debeat. p. 60.
tiones de promovendis. 110. Provinciales. pag. 146. Pr.
111. Tertio quoque anno in- Provincialis Superiores si- In.
formationes de aptis ad gu- bi devinciat. p. 96. Subdito-
bernandum. 100. Et Cata- rum de illis querelas diligen-
logos rerum, ac personarum. ter examinet. ibid. Inquirat
133. Quomodo de bonis ali- quàm cautè in exigendā ra-
cui loco applicādis informare tione conscientie se gerant.
Generalem debeat. 12. Quo p. 57. eos puniat, qui præscri-

- pta non exequuntur. 98. loco male se gerunt, ibidem
 In admittendis delectum juvandos curet, priusquam
 habeat. pag. 31. aliò mittantur. pag. 7.
 Confessarios Missionum Ejus Admonitori quid Cl.
 occasione interdum mutet. praestandum. pag. 23.
 p. 21. In Concionatorum cibis Certiorem exactè faciat E. G.
 quomodo dispensabit. 14. Generalem de electione Su-
 In visitatione prestare qua periorum localium, & in-
 debeat. p. 105. & quid per- struat, ac invigilet supra
 actâ visitatione ad Genera- eos. p. 198. 199. Opportunè
 lem scribere. 111. A Praefecto mittat informationes de
 rerum spiritualium ratio- promovēdis ad gradus. 206.
 nem exposcat. 53. De fœmi- Curet ut Superiores legant,
 narum visitationibus sta- & intelligant ad institutum
 tuat. pag. 20. 21. spectantia. 208. In Congre-
 In ordinationibus specta- gationibus Provincialibus
 re quid debeat. 95. quales il- alloquatur Superiores de ani-
 las & quomodo relinquere. marum auxilio. 292. 293.
 ibid. Curet praesens executio- Ei commendata quoad
 ni mandari, qua sine morâ Regulas quasdam. 209. 210.
 fieri possunt. 98. delationi- quoad informationes. 198.
 bus facile ne credat. 96. 97. 199. 206. Quoad Superio-
 Initio mensis consultet de res sibi subditos, Consultores,
 totius Provincia disciplinâ. & antiquiores Patres. 199.
 96. Consultores moneat, 207. 208. 209. 210. 211.
 ut scribant Generali, an 212. Quoad Praefectos spiri-
 servetur Ordinatio de pro- tus, Concionatores, & Con-
 movendis ad Ordines. 6. Ge- fessarios. 200. 204. 205.
 neralem moneat, quos rerum 295. Quoad Scholasticos,
 spiritualium Praefectos desi- quoad inmortificatos, &
 gnarit, praesertim in maio- dimittendos. 201. 202. 203.
 ribus Seminariis. 54. Stu. 204. 207. Quoad Novitios.
 dia humaniorum littera- 200. 207. Quoad Missiones
 rum promoveat. 101. Exa- & proximos. 214. 215. 261.
 minatorum judicia in libro ad. 265. 282. 292. 293.
 notet. 100. Qui in aliquo Quoad concordiam. 213.

Proximus.

p.173. & p.7.c.4.p.277.

Co. Societatis finis est, non so- Docendi nostri quomodo
 lum propria, sed & Proxi- cum proximis omnium gene-
 morum perfectio. Ex. c.1. §.2. rum tractent. par. 4. cap. 8.
 p.6. & p.4. in procem. p.134 §.8. pag.177. & par.10. §.3.
 & cap.7. §.3. p.172. & p.7. pag.358.

cap.1. §.1. p.257. & cap.2. D. Occupationes cum proxi-
 pag.255.256. Et ad hoc ipsa mis magis propria sunt Do-
 doctrina Societatis dirigi- muum Professorum. p.4.c.8.
 tur. p.4.c.5. §.1. p.115. §.1. p.173. In Collegiis au-

Complectitur autem omnia tem remittenda propter stu-
 hominum genera, quantum dia. par.4. cap.6. §.3. p.159.
 ad spiritualia. par.1.c.3. §.1. 160. Sub finem tamen stu-
 p.74. & p.4.c.8. §.8. p.177. diorum aliqua assumenda.

Ad fructum cum proxi- p.4.c.8. §.1. p.173. & cap.10.
 mis faciendum, necessaria est §.ult. pag.186.

gratia sermonis. p.1.c.2. §.9. Rector autem debet desi-
 p.73. Exoptanda quoque spe- gnare, qui cum iis agant. c.
 cies honesta. §.10. ibid. Magis 10. §.10. p.186.

tamen conferunt virtutes, Debent proximi iuvvari etiā
 quān dona naturalia. p.10. corporalibus officiis. p.7. c.2.
 §.2. p.358. Et edificatio vite E.p.268. & c.4. §.9. p.280.
 magis quān verba. p.7.c.4. Meritum cum proximis
 §.2. p.277. & proprius pro- spectatur, non ex opere, sed
 fectus interior. par.5.c.2. §.1. ex charitate. Ex. cap.1. §.9.
 pag.217. Iuvat etiam unio pag.9.

Nostrorum. par.3.c.1. §.18. Vitanda est offensio proxi-
 pag.118. morum, quantum potest. p.6.

Iuvantur proximi sanctis cap.3. §.ult. p.251.
 desideriis & precibus. par.7. Quomodo à quoque nostrū Re.
 c.4. §.3. pag.277. Tum Sa- proximus ad bona opera pro-
 cramentis, & concionibus. movendus. r. 42. com. p.30.
 §.5. & 6. p.278. privatis col- Immoderatus labor, &
 loquiis. §.8. ibid. p.280. & multò magis negligentia in
 par.4.c.4. §.ult. pag.155. & eo adiuvando, fugiatur. r.
 aliis, de quibus. par.4. cap.8. 38. Prap. pag.81.

E.G. *Proximis auxiliandum.* *Quæstionum delectû Philosophia Professor habeat.* r. p.41.215. *sed nobis primum.* Phil. 4. pag. 78 *interferat* 166. 224. *quomodo aman-* *textibus Aristotelis.* r. 15. ab. di. 184.

Prudentia.

Co. *Prudentia in Generali* *mate, Ode, Senatu, Trium-* *magis necessaria, quàm do-* *pho, & similes, quatenus die* *ctrina.* p.9.c.2.§.6. p.324. *vacationis in Rhetoricâ per-* *mittantur.* r. Rhet. 15. p.126.

Pollere debent Superiores *prudenti caritate.* par. 3.c.1. §.15. pag.117.

E.G. *Prudentia vera.* p.19.111.

Puritas.

Di. *Puritas & humilitas dis-* *ponunt ad orationem.* cap. 8. p.3. cap.35.

Q

QUADRIMESTRES

Co. *Q*uæ scribere debeant, *quando, & quot exē-* *plis.* par.8. cap.2. M. §.1.2. & 3. p.294.

Quæstiones.

St. *Theologia quomodo tra-* *ctanda, & earum Catalo-* *gus.* p.54. ad 70. *Theologicis* *abstineat Professor Casuum.* r. Cas.3. pag.71. & *Professor* *Ethica.* r. Mor. 1. p.81.

Quibus abstinebit Theo- *logia Professor.* r. Theol. 9. p.51. *quibus studere debeant,* *qui Theologiam recolunt.* r. Rep. 5. pag. 154. *Scribant* *easdem ex professo.* r. 6. ib.

Quæstiones de Epigram- *mate, Ode, Senatu, Trium-* *pho, & similes, quatenus die* *vacationis in Rhetoricâ per-* *mittantur.* r. Rhet. 15. p.126.

Quarta.

Vide. 147.

Pr.

Quarta Hebdomada. Vi. Di. *de Hebdomada quarta.*

Quatriduum.

Quatriduum informatio- *num ante electionem Gene-* *ralis, in eo præstanda.* Co. 1. d. A. 6. 19. p.9. & 26. & C.2. d. A. 26. p.105.

Intra quatriduum si qui- *veniant, deliberabit Con-* *gregatio, an suffragia sint* *habitura.* Con. 2. d. A. 26. pag.105.

Quatriduum in electione Fo- *Generalis.* p. 17. *In electione* *Assistentium.* 44. *In Con-* *gregatione Procuratorû.* 84.

R

R A D I X.

*R*adix defectuum cu- E.G. *randæ.* pag.206.

Ratio.

Ratio lumen est probans, Di- *an affectus motio bona sit.* cap.

cap. 2. §. 5. pag. 94.

Rationes etiam humana
ad electionem conferunt. cap.

23. §. 5. p. 81. & cap. 28. §. 5.
pag. 94.

Ratiocinatio tutior ad eli-
gendum via, quam motio
affectus. c. 28. §. 6. p. 94. &
cap. 27. §. 1. p. 89. Rationes
electionis scripto notenda.
cap. 31. §. 3. pag. 104.

E.G. Ratio minuta reddenda
omissionum, & peccatorum
aliorum. p. 273. 342. 345.
talentorum. p. 276. 277. be-
neficioſi. Vide Beneficium.

Reconciliare.

Bu. Reconciliandi profana-
tas Ecclesias facultas in re-
motissimis regionibus, ubi
Catholicus Episcopus non
adeſt. pag. 51.

E.G. Reconciliatio alienato-
rum à Societate necessaria.
pag. 219. 220.

Recreatio.

Co. Non debent labores conti-
nuari sine aliquâ relaxatio-
ne. p. 3. c. 2. D. p. 129. Praſer-
tim in aſtate ceſſandum unâ
aut duabus horis à prandio.
ibid.

Scholasticis dandus sal-
tem unus dies in hebdomadâ
à prandio. par. 4. cap. 13. F.
pag. 197.

De reliquis vacationibus

ſtatuet Provincialis. ibid.

Profeſſi recreari poſſunt in
aliquo horto Collegii. par. 6.
cap. 2. D. pag. 239.

Ejus tempus, & locus. r. Re.
56. Prap. p. 85. & r. 40. Rect.
p. 102. & 55. ejusd. p. 105.

Recreationis quotidiana De.
hora retinenda. Con. 6. d. 6.
p. 343. recreatio ceſſat triduo
hebdomada ſancta. Con. 7.
d. 34. p. 439. Scholaſticorum
hebdomadaria, domi, vel in
vineâ, quomodo traducen-
da. Con. 6. d. 40. §. 7. p. 398.
& §. 9. p. 398.

A recreatione abſtinen- Ca.
dum triduo hebdomada ſan-
cta in honorem Paſſionis Do-
minica. Ca. 8. Co. 7. p. 71.

Recreationis tempus quo-
modo tranſigendum. p. 43.

Recreationes eorum qui Or.
tertium annum agunt. pag.
29. 35.

Recreationis dies pro ſcho-
laſticis in Collegio, vel in
vineâ. p. 83.

Recreatio quotidiana quo- In.
modo tranſigenda. p. 76. Ejus
ſermonum materia. p. 77.

Sacramentum viſitandi con-
ſuetudo. pag. 77.

Recreatio à prandio, & Di.
poſt cœnam, ei qui exercetur

- permittetur. c. 6. §. 3. p. 31. Præceptores, quàm scholasti-
- E. G.** Recreationum excessus. cos. cap. 6. §. 9. p. 163.
- pag. 446. Curare ne Magistri acci-
- Rector.** piant ulla munera. cap. 15.
- Co.** Rectores Collegiorum, & §. 4. p. 202. Et ut regula ab
- Universitatum per se creat omnibus serventur. cap. 10.
- Generalis. p. 4. c. 17. §. 1. pag. §. 5. pag. 182.
207. & par. 9. cap. 3. §. 14. Assignare socios. cap. 4. F.
- p. 333. vel confirmat electos pag. 155.
- ex commissione à Provinciali. Item conservare amicos,
- p. 4. c. 17. §. 1. p. 207. Eiusdē & conciliare alienos. cap. 10.
- est etiam eos removere. p. 4. C. pag. 183.
- cap. 10. §. 3. pag. 181: Eorum potestas est, quan-
- Ordinariè debent esse tam communicabit Genera-
- Coadiutores spirituales. p. 4. lis. par. 9. cap. 3. §. 14. p. 333.
- cap. 10. §. 3. p. 181. & par. 6. & §. 15. ibid.
- c. 2. §. 3. pag. 238. Expedit autem esse am-
- Debent habere talentum plam. p. 2. c. 2. §. 2. p. 93. & B.
- cōveniens. p. 4. c. 2. §. 5. p. 143. & p. 4. c. 10. §. 4. p. 181.
- & esse præcipui in virtuti- Possunt officiales domesti-
- bis & discretionē. par. 4. cos designare. §. 6. ib. p. 184.
- c. 10. §. 4. p. 181. & pro pro- Possunt ordinare, & mutare
- portione habere omnia qua horas diei. c. 10. §. 9. p. 186.
- requiruntur in ipso Genera- Auditis Consiliariis sta-
- li. p. 9. c. 6. l. pag. 355. tuere quod magis videtur.
- Eorum officium est Colle- p. 9. c. 6. §. 14. p. 355.
- gium velut humeris sustine- Quando autem possunt
- re. p. 4. c. 10. §. 5. p. 182. dispensare in regulis. par. 4.
- Habere curam suorum cap. 10. B. pag. 182.
- quoad animam, & quoad Omnes debent sinere se ab
- corpus. cap. 4. A. pag. 151. & eis regi. p. 8. c. 1. §. 4. p. 286.
- cap. 10. §. 5. pag. 182. & totam sui dispositionem
- Conservare res tempora- eis relinquere. p. 4. c. 10. §. 5.
- les. cap. 2. §. 5. pag. 143. & p. 182. Nihil eis clausum te-
- cap. 10. §. 5. pag. 182. nere. ibid. & D.
- Continere in officio tam Debent interesse Congre-
- gationi

gationi Provinciali. p. 8. c. 3. 202. Et removere qui ope-
§. 1. p. 300. & c. 5. §. 3. p. 306 ram perdunt, vel alius nocent.
Et habent suffragium ad eli- cap. 16. §. 5. p. 206.

gendum Procuratorē trien- Eorū officiales sunt Mini-
nalem. cap. 2. B. p. 297. & stri, Syndicus, Praefectus spiri-
ad alia. cap. 3. A. p. 300. tualiū. p. 4. c. 10. §. 7. p. 185.

Item ad substituendum, vel & aliqui Cōsultores. ibid. &
ad probandum Vicariū Gene- p. 9. c. 6. §. ult. 355. in Vni-
ralem. p. 9. c. 4. §. 6. p. 338. versitatibus autē Cancellā-

Non possunt contra omniū rius. par. 4. c. 17. §. 2. p. 208.
Consultorum Vniuersitatis Nisi ipse Rector id munus su-
sententiam agere. par. 4. cap. stineat. ib. C. Syndicus gene-
17. H. pag. 210. ralis, & alii particulares. ib.

Nec lectores primarios, §. 7. p. 211. Secretarius. §. 3.
aut officiales mutare. c. 17. p. 208. Notarius. §. 4. p. 209.
A. pag. 207. Decanus, & duo designati in

Nec mutare exercitatio- quāvis facultate. §. 5. p. 210.
nez repetendi, & Latine lo- Subiecti esse debent Gene-
quendi. cap. 6. K. p. 165. rali, & Provinciali. p. 8. c. 1.

Nec Ordinem Vacationum §. 4. p. 286.
statuere. c. 13. F. p. 197. Et suis praire exemplo obe-

Nec liberare Scholasticum dientia. p. 4. c. 10. §. 8. p. 185.
à publico examine. cap. 15. E. Reddere rationē officii sui
pag. 202. Generali. p. 9. c. 3. §. 4. p. 328.

Circa studia eorū officiū est & Provinciali, vel ei, quem
per se, vel per Cancellarium Generalis constituet. p. 4. c. 2

examinare Scholasticos; & §. 5. p. 143. & c. 10. §. 3. p. 181
statuere quibus quisq; facul- Informare semel in anno
tatibus vacare debeat, & in Generalem, & bis Provin-

quā classe. p. 4. c. 13. §. 4. pag. cialem. c. 17. §. 7. p. 211. &
195. & c. 15. §. 1. p. 200. De- curare ut res omnes eis per-

signare qui theses defendant. specta sint. ibid. A. p. 207.
p. 4. c. 6. §. 10. p. 164. Et qui Debēt intra annū per qua-

Declamationes habeāt. c. 16. draginta dies tradere doctri-
B. p. 205. Externos etiā gra- nam Christianam, nisi ali-

tis promoveri. c. 15. §. 4. p. quod sit impedimentum. p. 4.

- cap. 10. §. 10. & R. p. 186. *Quâ lectione Institutum*
 Re. *Rector qualis esse debeat. Societatis cognoscat. r. 17. ib.*
r. 1. Rect. p. 92. Oratione Col- In libellum referat qua ad
legium sustineat. ibid. bonum Collegii ei occur-
Particularia in cibo, &c. runt. r. 18. ibid.
evitet, & familiaritatem. Obedientiam servari fa-
r. 2. ibid. ciat, & in eâ praire curet.
Doctrinam Christianam r. 20. p. 97.
per 40. dies primâ vice do- Constitutionum observâ-
ceat. r. 3. p. 93. tia, & vigilantia ejus circa
Consuetudines approbatas domesticos. r. 21. ibid.
servet: novas non inducat. Subditos crebrâ, & cum
ibid. r. 4. caritate alloquatur. r. 25.
Ministeria domestica di- pag. 98.
stribuat. ibid. r. 5. Eos in tentationibus ju-
Confessarium Collegii or- vet. r. 25. ibid.
dinarium non constituat. Ratio habenda in corre-
ibid. r. 7. ctionibus, & in injungendis
In virtute obedientiæ pœnitentiis. r. 26. ibid.
rardò jubeat. r. 8. p. 94. Quem modum servabit
Ordinarias tantum pœ- in correctionibus. r. 27. ibid.
nitentias imponat. ib. r. 9. Aliquos eligere potest, qui
Cum dispensaverit in re- pœnitentias approbent. r. 30.
bus majoris momenti, Pro- pag. 99.
vinciale admoncat. ib. r. 10. Mensura tamen in illis
Intelligat quas habeat fa- concedendis non excedatur.
cultates. r. 12. p. 95. r. 31. ibid.
Sit sollicitus ne officiales Vnionem in Nostris curet:
officio suo desint. r. 13. ibid. r. 32. ibid.
Singulis hebdomadis de. Provinciale admoncat
rebus majoris momenti cum de iis, qui ad studia admit-
Consultoribus agat. r. 14. ib. tendi sunt, vel ulterius pro-
Admonitorem præcipuè movendi. r. 37. p. 101.
benignè audiat. r. 15. ibid. Impedimenta studiorum
Qua, & quomodo in libro removeat. r. 38. ibid.
scribi faciet. r. 16. p. 96. Quando Præceptorem in-
stitue-

stituere possit. r. 41. p. 102.

De dispensatione in actibus promovendorum ad gradus litterarios, Provinciale admonet. r. 42. ibid.

Sub finem studiorum cuiusque, quid de talentis, &c. scribit ad Provinciale. r. 44. ibid.

A Procuratore rationem dati & accepti, & quo prelexte exigit. r. 5. 7. p. 106.

De expensis extraordinariis Provinciale admonet. r. 63. p. 107.

Non permittat Nostros in causis civilibus examinari. r. 65. ibid.

Fundatoribus, & Benefactoribus gratitudinem exhibeat. r. 76. p. 110.

Neminem in Societatem admittat. r. 77. ibid.

Valde idoneum tanquam hospitem potest interim Domi recipere. r. 78. ibid.

Venientes sine licentia non admittat. r. 79. p. 111.

Quomodo se habeat erga Nostros transeuntes, vel hospites. r. 80. ibid.

De male habentibus Provinciale admonet. r. 84. ibid.

Rektor Universitatis. Vide Cancellarius.

Rectores intra annum per De-

se, vel per alium doctrinam Christianam docere debent.

C. 2. d. 65. p. 142. Eorum officio nullum tempus prescribendum. Co. 2. d. 68. p. 144.

& Co. 5. d. 35. p. 394. ultra triennium durare vetuit Clemens VIII. Co. 5. d. 64.

pag. 327. Rectores professi in Congregatione sedent ordine sua professionis inter professos.

C. 6. d. 25. §. 3. p. 364. Rectores Convictorum, & Seminariorum à Congregatione Provincia exclusi. Co. 5. d. 81. p. 337. & Con. 6. d. 25. §. 1. p. 363.

Rektoris officio non est designandum certum tempus, sicut Provinciali designatum est triennium. Can. 33. Co. 2. pag. 28.

Rektor Academia. Vide St. Academia.

Rektor Collegii quibus in rebus Generalem aut Provinciale consulat. Vide Generalem & Provincialis. & r. 24. Rect. p. 29.

Adhibetur in designandis iis, qui Theologiam recolant. r. Prov. 10. p. 8. interest Philosophorum examini. r. 19. Prov. §. 1. pag. 10. caveat ne Magistrorum, aut discipulo-

rum operâ ad munera dome-
stica utatur. r. 32. Prov. p.
19. & r. 20. Rect. p. 28.

Frequenter obeat littera-
rias exercitationes omnes.
r. 3. Rect. p. 23. interdum
Scholas. ibid. Eos, qui Theo-
logiam recolunt, inconsulto
Provinciali, ne occupet in cõ-
tionibus. r. 5. Rect. p. 24.
Nec in docendo Philosophiã.
r. 6. ibid. Consulendus à
Præfeto, cum quid in Ma-
gistrorum conclusionibus
immutandum. r. 18. Præf.
p. 33.

Examinandorum Meta-
physicorum ordinem audito
Præfeto, ac præceptore, di-
stribuit. r. 23. Præf. p. 34.
Cum Doctoratus confertur,
Præfeto, quid sit acturus
prescribit. r. 25. Præf. p. 35.

Bidellos constituit. r. 19.
Com. Sup. p. 42. præscri-
bit quando sit in refectorio
scriptura prælectio habenda.
r. 19. Scrip. p. 46. ut in aca-
demiã, qui non sunt ex cœ-
tu B. Virginis, aut Schola-
stici, admittantur, dispen-
sat. r. 23. Rect. p. 28. & r. 2.
Acad. p. 161.

Moderatorem seu Præfe-
ctum ex Nostris præficit Aca-
demiã. r. 4. Acad. p. 161.

& Socium. & Præsides Aca-
demicis Theologis, ac Phi-
losophis. p. 165. Vide Aca-
demiã.

Examinatores inferiorum
classium cum Præfeto con-
stituit. r. 18. Præf. inf. p. 90.
de librorum prælegendorum
catalogo cum Præfeto cogno-
scit. r. 27. Præf. inf. p. 92.
Præmiola discipulis distri-
buenda suppeditat. r. 36. Præf.
inf. p. 94. Consulendus si
quãdo Scholasticus à nostris
scholis est dimittendus. r. 39.
40. Præf. inf. p. 95. 96.

Admonendus antequàm
admittatur ad scholas, qui
semel dimissus est. r. 42.
Præf. inf. p. 96. Cum utro-
que Præfeto resignat nomina
peracto iudicio præmiorum.
r. 10. Præm. p. 102.

Probare debet causas ab-
sentia, ut quis absens præ-
mium obtineat. r. 11. Præm.
p. 103. facultatem concedit,
ut carminibus quæ affigunt
Rhetores, addantur pictura.
r. 18. Rhet. p. 127. & Huma-
nista. r. Hum. 10. p. 134. Re-
liqua. Vide. p. 23. ad. 29. in
ejus regulis.

Reditus.

Bona Collegiorum ad usum Bu.
Professorum converti non
possunt.

- possunt. pag. 14. 20. 66: *rem formam dare potest In-*
 Co. Et Const. par. 4. c. 2. §. 5. F. *structor. cap. 9. §. 9. p. 40.*
 p. 144. & par. 6. c. 2. §. 3. C. *Regni Iesv Christi*
 p. 238. & p. 9. c. 3. §. 18. p. *Contemplatio non nume-*
 335. & p. 10. §. 5. p. 360 *Neq; ratur inter Meditationes.*
in alios usus quam ipsorum *cap. 19. §. 1. pag. 68. est proce-*
 Collegiorū. Ex. c. 1. §. 4. p. 7. *mium, & fundamentum*
Nū tamen aliquando Professi *vita Christi meditanda. ibid.*
 & *formati modo aliquo redi-* *Ostendit diversitatem gra-*
 tibus Collegiorū *juvari pos-* *dum in imitatione Christi.*
 sint. par. 4. c. 2. F. p. 144. & *ibid. Disponit ad electionem*
 p. 6. c. 2. §. 4. pag. 239. *status. c. 19. §. 2. p. 69. men-*
 De. *Reditus petitionum publi-* *tem erigit à terrenis. cap. 29.*
carum, an retinendi. Co. 1. *§. 1. p. 96. nullum continet*
 d. 122. pag. 85. *votum. ibid. tradenda etiam*
 Refectio corporis. *non electuris. cap. 19. §. 3.*
 Re. *In eā temperantia, & mo-* *pag. 70.*
destia servanda, sua etiam *Regulæ.*
anima refectio prabenda. r. *Ab earum correctione ad Bu.*
 30. Sum. p. 16. *externum Iudicem non po-*
 Refectorium. *test appellari. pag. 39.*
 Vide Præfectus Refectorii *Prima, & summa regu-* *Co.*
 Reformatio. *la omnis bona voluntatis &*
 Di. *Reformatio perfecta in* *judicii est Deus. par. 3. cap. 1.*
primā hebdomadā deside- *§. 23. pag. 123.*
randa. cap. 10. §. 6. p. 45. in *Præter Constitutiones sunt*
quibus versetur. c. 10. §. 7. etiam necessaria regula. in
 pag. 46. *fit imitatione vita* *Procemio Declar. p. 61. Ha*
Christi. cap. 18. §. 2. p. 67. iis autem ad particularia de-
maxime convenit, qui in scendere debent. par. 4. cap. 7.
statu sunt immutabili. c. 34. §. 2. pag. 170.
 §. 1. pag. 108. *Debent esse aliqua regu-*
 Reformationis *doctrina* *la officialium domesticorum.*
 Societatis operariis *commen-* *p. 4. c. 10. §. 6. p. 184. & p. 7.*
 data sit. cap. 34. §. 2. p. 108. *c. 4. §. ult. p. 282. Item Pro-*
 Reformationis *peculia-* *vincialium. p. 9. c. 6. l. p 355.*

Item Collegiorum. Vide Collegia.

Professi & Coadiutores formati quomodo ad regulas teneantur. par. 6. cap. 3. §. 3. pag. 248.

Regula sapius in biennio Novitiatus consideranda sunt. Ex. cap. 1. §. 13. p. II. deinde etiam sapius audienda, aut legenda. p. 3. c. 1. §. ult. p. 126. id est singulis mensibus. p. 10. §. ult. p. 366. singulis autem hebdomadis qua ad singulos pertinent. par. 4. cap. 10. F. pag. 184.

Earum transgressio non obligat ad peccatum. par. 6. cap. 5. pag. 256. Est tamen poenitentiis punienda, eaque ultrò aliquando petenda. p. 3. c. 1. §. ult. pag. 126.

Re Regula communes, & particulares intelligenda, & à quibus, & quo tempore legenda. r. 49. Com. p. 31.

Dispensatio in illis. r. 7. Prov. pag. 33. & r. 11. Prap. p. 74. & r. 10. Rect. p. 94. Diligenter observentur. r. 22. Prap. pag. 77. & r. 21. Rect. pag. 97.

Non abrogentur, & c. nec nova inducantur. r. 6. Prov. pag. 33.

De Regularum summarium

integrum conservandum. Co. 2. d. 57. p. 139. Generali emendandum committitur. Co. 3. d. 27. pag. 183.

Regula communes ab omnibus observanda, etiam professis. Con. 4. d. 22. p. 249. Scholasticorum bis, aut ter singulis annis legenda. Co. 2. d. 66. pag. 143.

Regulae communes, & officiorum Generali commissae, ut recognoscantur. Con. 1. d. 133. p. 89. & Con. 2. d. 57. pag. 139.

Regulas condere solius est Generalis, & eorum qui auctoritatem ab eo acceperint. Co. 1. d. 143. p. 92.

Regula ut servantur omnes curet Provincialis. r. 38. Prov. p. 22. & r. 40. ibid. & uterque Praefectus. r. 4. Praef. p. 30. & r. 4. Praef. inf. p. 83. discipulorum verò Magistri. r. 39. Com. inf. p. 116.

Quas scholasticorum regulas servabunt, qui recolunt Theologia. r. 1. Repet. p. 153.

Externis discipulis, dum admittuntur, regula ostendenda. r. 11. Praef. p. 88. paràm collocentur in classibus, & singulis mensibus legantur. r. 49. Praef. inf. p. 97.

Regula 9. & 10. summaria. Or. rii

rii de manifestatione delicti plioem tamen perfectionem declaratio. p. 85. Regula 24. non prohibent. p. 243. 244. expositio. p. 41. Item Regula. Earum praestantia. p. 92. 26. de silentio. p. 43. & Re- 97. 99. 194. 390. 447. 448. gula 18. Sacerdotum. p. 37. Earum observatio quam

Di. Regula 11. & 17. Sum- necessaria. pag. 93. 99. 100. marii, & similes quando me- 101. 162. 208. 209. Quam ditanda. c. 10. §. 10. p. 47. utilis. 93. 96. 390. 447.

Regula discretionis spiri- 448. Quam facilis. 94. 96. tuum valde utiles. c. 5. §. 5. 217. Quam sufficiens. p. 194. pag. 29. Quam commendata. 92. 100.

Regula electionis particu- 101. 208. 209. 447. 448.

laribus negotiis applicanda. cap. 10. §. 13. p. 48. & c. 25. §. 9. pag. 87.

Regula ad victum tempe- ponere licet. p. 39. in Congre- randum verbo tantum ex- gatione Provincia tractare plicanda. cap. 35. §. 12. pag. quomodo liceat. p. 76.

113. cum discretionem propo- nenda. ibid. Ante tertiam hebdomadam dari possunt. cap. 35. §. 13. p. 113.

Regula, qua ponuntur post exercitia, non omnes omni- bus tradenda. cap. 38. §. 1. pag. 120.

E.G. Regula de spiritibus discer- nendis sint Superioribus fa- miliaris. pag. 78.

Regula quamvis minima non debet recipi in Societa- influunt gratiam. p. 93. Ma- tem. Ex. c. 2. §. 3. p. 14. & p. 1. gni ducenda. 92. 23. 99. & c. c. 3. §. 5. p. 76. Imò nec redu- 144. 390. 447. Aliquarum cendus si à Societate discesse- observantia commendata. rat. p. 2. c. 4. B. p. 103.

92. 100. 210. 351. licet ad Religio alia aliis aptior. Di- quadam non obligent, am- c. 25. §. 4. p. 85. Eligenda in quâ

Reiecta.

Reiecta à Deputatis in Fo- Congregatione generali pro- ponere licet. p. 39. in Congre- gatione Provincia tractare quomodo liceat. p. 76.

Religio.

Licet movere alios ad Re-Co- ligionem. Ex. c. 3. §. 14. p. 21. Qui tamen à Nostriis motus esset, quando differri debe- ret. ibid.

Non licet Nostriis post vota emissa aliam Religionem in- gredi. Ex. c. 4. §. 42. p. 43.

Qui semel sumpserit ha- bitum alterius Religionis, non debet recipi in Societa- tem. Ex. c. 2. §. 3. p. 14. & p. 1. c. 3. §. 5. p. 76. Imò nec redu- cendus si à Societate discesse-

Religio alia aliis aptior. Di- c. 25. §. 4. p. 85. Eligenda in quâ

- quâ vigeat observantia. terare, aut impugnare Societatis institutum. pag. 284.
- cap. 25. §. 6. pag. 85. praeferenda, cujus institutum est perfectius. cap. 25. §. 9. pag. 87. Quae melior ex S. Thomâ. c. 25. §. 6. p. 85. Religiosis non danda suspicio ei, qui ad Exercitia invitatur. c. 1. §. 2. p. 13. & cap. 4. §. 8. p. 26
- E.G.** Religio principalis ac nobilis Ecclesiae pars. pag. 162. 186. 258. ab omni tuetur injuria. p. 30. 31. 186. quam idonea ad eam dispositio. pag. 53. 79. 200.
- Religiosi.
- Bu.** Eos omnes qui biennio Novitiatus in Societate peracto, Missam, Orationem, Gratiatiam vota, tametsi simplicia emiserunt, fuisse, esse, & fore verè & propiè Religiosos. pag. 217. 230.
- Reservatur absolutio Apostatarum. pag. 101. & 229. Similiter & receptatorum. pag. 101.
- Religiosis Societatis non licet ad Sacerdotium, vel ad ejusdem Societatis gradus aspirare, vel statum mutare. pag. 283.
- Religiosi cuiviscumq; Ordinis etiam Societatis in virtute sancta obedientia, atq; excommunicationis lata sententia poenâ prohibentur al-
- Religiosus. pag. 147. Pr. Religiosi suas regulas Di- maximi faciant, & institutum adamant. cap. 9. §. 4. pag. 38.
- Religiosi aliorum ordinum doceri possunt modum dandi Exercitia. cap. 9. §. 7. pag. 39.
- Religiosis communicari potest liber Exercitiorum. ibid. quomodo tradenda Exercitia. c. 9. §. 3. p. 38. Non danda iis electio. cap. 23. §. 1. p. 78.
- Quales esse debeant quoad **E.G.** Missam, Orationem, Grati- tudinem, &c. p. 322. 363. 258. 259. 260. In holocaustum se Deo conferunt. p. 17. 21. 22. Obsunt ipsis munda- ni. pag. 130. 133. 134.
- Vide Societas, spiritus, &c.
- Reliquiae.
- Vide r. 18. Praef. Ecclesiae. Re- pag. 177.
- Reliquias Sanctorum Ec- clestis applicatas alienare, vel usurpare non licet. Co. 7. d. 28. pag. 433.
- Et Ca. 3. Co. 7. pag. 70. Ca. Reliquiaria Nostrorum Or- aurei valorem non exce- dant. pag. 41.
- Et Instr. pag. 73. In. Reli-

Pr. Reliquia. pag. 148.

Renovatio.

De. Renovatio votorum quibus festis facienda. Con. 2. d. 64. pag. 142. Eam precedat triduanus recollectio. Con. 6. d. 29. pag. 373. & Con. 7. d. 77. p. 458.

In. Et In. p. 92. 93.

E.G. Renovatio spiritus in quo consistat. pag. 127. quàm sit necessaria & utilis. p. 129. 134. 139. 140. 150. 308. 309. 310. 311. Adiumenta sex. p. 139. & seqq. Ejus usus in Societate & fructus. p. 153. 165. 170. 171. Quae in eâ procuranda. p. 152. 190. Quibus mediis fiat, & promoveatur. p. 149. 190. Vetustatis signa. p. 126.

Repetitio.

Co. Repetitiones lectionum quomodo faciendae. par. 4. cap. 6. H. p. 163. & cap. 13. D. p. 195.

Possunt mutari à Rectore cum licentiâ sui Superioris. par. 4. cap. 6. K. p. 165.

Repetenda privatim facultas, quam quisque audit. par. 4. c. 6. §. 16. p. 167.

Philosophia quidam dimidio anno. cap. 15. §. 2. p. 201. Theologia duobus. ib. §. 3.

Repetentes Theologiam St.

quales esse debeant. r. 10.

Prov. p. 8. à Provinciali adhibitiis aliis designantur.

ibid. possunt ad gradum Doctoratus promoveri. ib. actus habeant ipso biennio. r. 7.

Praef. p. 31. & r. 9. Repet. p. 155.

Ad argumentandum cum externis ipsi potissimum intendi. r. 26. Praef. p. 35. non occupentur in concionibus inconsulto Provinciali. r. 5. Rect. p. 24.

Possunt substitui Magistris, & praesse repetitionibus, ac disputationibus. ibid. r. 6. ipso biennio in Hebraicis quoque laborēt. r. 8. Prov. p. 7. Quid ipsis servandum. Vide p. 153. 154. 155. in ipsorum Institutione.

Repetitiones superiorum Classium.

Curent Magistri repetitione lectionis in scholâ. r. 11.

Com. Sup. p. 40. quàm scholastici repetant. r. 4. Schol.

pag. 151. Philosophorum in scholis per semihoram. r. 16.

Phil. pag. 79. Mathematica semel in mense. r. 3. Math.

pag. 82.

Domestica per horam quales, & quando. r. 12. Com.

Sup.

Sup. p. 40. Sacra Scriptura etis ad levandum tadium
semel in hebdomadâ. r. 19. varietur. c. 14. §. 1. p. 56.

Scrip. p. 46. Ethica quinto- Repeti potest bis locus, qui
decimo quoque die. r. 3. Mor. magnam attulit consolatio-
nem. c. 15. §. 3. p. 60.

Inferiorum Classium. Repetenda loca ubi sensi-
Repetitio quotidiana pra- mus consolationem, quomo-
lectionis tum hesternâ, tum dō intelligendum. cap. 15. §. 3
hodiernâ. & quomodo. r. 25. p. 60.

Com. inf. p. 110. hebdomada-
ria in Sabbato. r. 26. ibid.

In classibus Grammatica
exigantur in repetendo potis-
simum praecepta Grammati-
ca. r. 5. Med. Gram. p. 143. &
r. 5. inf. Gram. p. 148. repeti-
tiones nostrorum Rhetorum
quales. r. 20. Rhet. p. 127.

Repetendum pensum al-
tero semestri in classibus
Grammatica. & cur. r. 8.
Praef. inf. §. 3. & 4. p. 85. 86.
Etiam in infimâ, & aliis
ubi sit ordo geminus. §. 3. ib.
& §. 9. pag. 87. Vide etiam
p. 136.

Repetitiones Medita-
tionum.

Di. Repetitionis usus & uti-
litas in meditationibus. c. 15.
§. 2. p. 59.

Repetitiones affectu magis
constant, quàm longo discursu.
ibid. affectus gratiâ ad-
mittunt plura colloquia. ib.

Repetitio aliquibus pun-

Reprehensio.

Quomodo fieri debeat. Co.
p. 3. c. 1. N. p. 117. Ita ut ipse,
qui reprehenditur, agnoscat
caritatem. par. 9. cap. 2. §. 4.
p. 323.

Ad Generalem pertinet
juvare omnes, etiam Super-
iores, reprehensione. par. 9.
cap. 6. §. 2. p. 346.

Omnes parati esse debent
reprehendi, & reprehendere,
si Superior jubeat. Ex. cap. 4.
§. 8. p. 28.

Reprehendere alios non li-
cet, nec illis quidquam ju-
bere. r. 31. Com. p. 28.

Res.

Non usurpanda, nec ab Re.
aliis accipiendâ sine licentiâ.
r. 9. Com. p. 25.

Domestica externis non
referenda. r. 38. Com. p. 29.

Reservatio.

Reservatio. p. 148.

Refignatio.

Vide Abnegatio.

Co. Resti-

Restitutio.

Pr. Restitutio. pag. 148.

Rhetorica.

Co. Numeratur intra litte-

ras Humaniores. p. 4. c. 5. A.

p. 156. & cap. 12. A. p. 191.

Ei ut plurimū anni duo im-

pēdendi. p. 4. c. 15. A. p. 200.

Et cum eā disci potest lingua

Græca, & Hebraica. ibid.

p. 4. c. 13. B. p. 194.

St. A Nostris per biennium,

interdum per triennium co-

lenda. r. 18. Prov. pag. 10. ad

eam alumni, & convictores

hortandi, teteriq; externi. r.

12. Recl. p. 26.

Bina hora in hac classe,

tum manē, tum vesperti po-

nenda. r. 14. Com. inf. p. 107.

præceptis, stylo, eruditione

continetur. r. 1. Rhet. p. 119.

Oratoriam, & Poëticam

comprehendit. ibid. Summa

Logica in eā ne explicetur. ib.

Rhetorica Cypriani expli-

canda in classe Humanita-

tis altero semestri, & quo-

modo. r. 1. 2. & 8. Hum. pag.

129. 133.

Rhetores.

Magistri præstantes ali-

qui in Provinciā comparan-

di. r. 22. Prov. p. 16.

Discipuli nostri quando

privatim erudiendi Domi.

r. 10. Recl. p. 25. eorum varia

exercitationes. r. 11. ib. & r:

20. Rhet. p. 127.

Habeant interdū orationes

& poemata tum in mēsa, tū

in aulā. r. 11. Recl. p. 25. &

in scholā tum Nostri, tum ex-

terni. r. 20. Rhet. p. 127.

Reverentia.

Generali reverentia ex-Bu.

hibenda. p. 15. 65.

Quanta sit Superioribus Co.

exhibenda. par. 3. cap. 1. §. 23

p. 123. & p. 6. c. 1. §. 1. 232.

& p. 8. c. 1. §. 3. 286. Spo-

ciatim verò Generali. par. 8.

c. 6. §. 6. & 7. p. 290. 291. &

p. 9. c. 3. §. 20. p. 335.

Revisores.

Revisores supra numerum Fo.

ad Congregationem Roma-

nam admittendi. p. 56.

Rigor.

Ne sit nimius in constitu- Co.

tionibus. p. 10. §. 10. p. 364.

Neque in laboribus Superio-

rum. p. 9. c. 4. §. 3. p. 337. Nec

generaliter in Nostri. par. 3.

cap. 2. pag. 127.

Roma.

Roma ordinariē debet fæ-

ri Congregatio generalis.

par. 8. cap. 5. §. 1. p. 305.

Roma ut plurimum resi-

dere debet Generalis. par. 8.

c. 1. §. 7. p. 291. & cap. 5. §. 1

Q

pag.

pag. 305. Vel certè prope Romanam. p. 8. c. 1. H. p. 292.

Ibidem residebit Procurator generalis. par. 9. cap. 6. §. 12. pag. 354.

Romani Collegii Regula possunt aliis accommodari. par. 4. cap. 7. C. p. 171.

Rosarium.

De. Rosarium an quotidie recitandum. Con. 6. d. 40. §. 4. p. 397. ejus benè dicendi modus conscribendus. Con. d. 103. p. 76.

Co. A Coadiutoribus, qui legere non didicerunt, recitandum. par. 4. cap. 4. §. 4. pag. 153.

Num ab aliis loco officii B. Virginis recitari possit, & quo pacto dicendum. par. 4. cap. 4. C. ibid.

Rudes.

Pi. Rudibus non integra dantur Exercitia. cap. 9. §. 15. p. 42. & cap. 18. §. 5. p. 68. meditationes explicanda magis. cap. 19. §. 5. p. 71. & cap. 20. §. 5. pag. 74.

Proponendi post primam hebdomadam modi orandi. cap. 37. §. 1. pag. 115.

Explicetur Christum Dominum impetrare à Patre, ut homo est. cap. 15. §. 7. pag. 61.

S

SABBATVM.

S Abbato habentur dispositiones in classibus superioribus. r. 14. Com. sup. p. 40. etiam Casuum conscientie. r. 6. Cas. pag. 72. Omittuntur si sint in hebdomadâ duo feriati dies. r. 14. Com. sup. pag. 40.

In inferioribus, quo pacto Sabbato distribuenda hora. Vide secundam regulam cuiusque classis. Audita per hebdomadam memoriter redduntur. r. 19. Com. inf. pag. 108.

Sabbato Litania B. Mariae in classibus inferioribus recitentur. r. 7. Com. inf. pag. 105.

In Rhetoricâ, & Humanitate, postremâ semihorâ matutinâ habetur Declamatio, vel Carmen. r. 33. Cō. inf. p. 113. & r. 16. Rhet. pag. 126. & r. 2. Hum. pag. 131. postremâ semihorâ pomeridianâ in inferioribus explicandus Catechismus, vel habenda cohortatio. r. 5. Com. inf. p. 105. Vide etiam p. 131. 137. 142. 147.

Exercitationes Sabbati, si tunc festum sit, vel omit-
tenda,

tenda, vel in antecedentem confitebuntur. r. 3. *ibid.*

diem revocanda. r. 16. *Com.* Cerimoniâ, & alia in Mis-
inf. p. 107. 108. Vide etiam sâ servanda. r. 4. *ibid.*

Disputationes.

Sacerdotes.

Co. ¹ Non debent differre cele-
brationem Missæ ultra octo
dies. par. 6. cap. 3. §. 2. p. 248.
Imò sapius celebrare debent.
Ex. cap. 4. §. 25. pag. 34.

Confiteri autem ut mi-
nimùm singulis hebdomadis.
ibid.

Intra annum debent ali-
quoties obire officia Coad-
jutorum. par. 3. cap. 1. §. 19.
pag. 119.

Novitii Sacerdotes quid
facere debeant. Exam. cap.
5. §. 7.

In scholasticis differen-
dum Sacerdotium circa fi-
nem studiorum. par. 4. c. 6.
C. pag. 160.

Deformitas corporis ob-
stare solet Sacerdotio. par. 1.
cap. 3. l. pag. 79.

Re. Officia domestica ali-
quando obire possunt. r. 34.
Præp. pag. 80. & r. 33. Rect.
pag. 100.

Disciplina religiosa illis
præcipuè commendata. r. 1.
Sacerd. p. 191.

Officium divinum reci-
tandum. r. 2. *ibid.* quando

Admoniti ad Sacrum fa-
ciendum, statim eant. r. 5. *ib.*

Doctrinam Christianam
promoveant. r. 6. pag. 192.
Exercitiorum spiritualium
usum valde familiarem
habeant. r. 7. *ibid.*

Ad suum munus Con-
fessarii multum affici stu-
deant. r. 8. *ibid.* Confessio-
nes nisi deputati, non au-
diant. r. 9. *ibid.*

Quomodo sacramenta ad-
ministrabunt. r. 10. *ibid.*

In casibus se diligenter
exerceant, & contra pecca-
ta remedia comparent. r. 11.
pag. 193.

Confessarii mutuo cari-
tatis, & uniformis doctrina
vinculo colligati videantur.
r. 12. *ibid.*

Ad audiendas Confessio-
nes vocati, statim se conferant.
r. 13. *ib.* Eas dum Concio fit,
nemo audiat. r. 14. *ibid.*

Mutuum aspectum fu-
giant. Quâ corporis habitu-
dine Confessiones audienda.
r. 15. *ibid.*

Non se familiares in au-
diendis feminis exhibeant. r.
16. pag. 194.

- Eas brevitur expediant*, *Conficiendis testamentis*
 & quomodo eas extra Con- non assistant. *ibid.*
fessionem alloquantur. r. 17. Quando vocandi ad Tem-
ibid. plum. *r. 14.* Aeditui. *p. 242.*
- Quando ad earum domos Sacerdotes novi quomodo Or-
 Nostri mittuntur, quid So- in ministeriis occupandi. *pag.*
 cius, quid Sacerdos curabit. *11.* Novitii celebrant quo
r. 18. ibid. die vota faciunt. *p. 13.*
- Nullius curam quis susci- Sacerdotum examen ma-
 piat, nec obedientiam admit- tutinum. *p. 36.* quâ curâ re-
 tat. *r. 19. ibid.* gulam *13.* observare debeant.
pag. 37.
- Quomodo se geret Confes- Sacerdotes à Casuum col- St.
 sarius, cum poenitens alium latione non absint, & qui
 adire petierit. *r. 20. ibid.* eximi possint. *r. 15.* Prov. *p. 9*
- Quantum temporis in au- Sacerdotum occupationes In-
 diendis Confessionibus im- varie. *p. 24.* quæ ad spiritû
 pendent. *r. 21. p. 195.* pertinent. *ib. ad studia. p. 25.*
 Nil quod in pauperes quis ad proximos. *p. 26. 27.* divi-
 distribuatur, vel alicui resti- num Officium & Missa de-
 tuatur, ab aliis petatur. *r. 22. ib.* votè recitanda. *p. 67.*
- Neminem ad emittenda vota inducant. *r. 23. ib.* Sacerdotes omnes obeant E.G.
 Propensos ad Religionem, missiones. *p. 285.*
- ad aliquod peculiare Mona- Sacra.
 sterium non invitent. *r. 24. Pr.*
ibid. Sacra. *pag. 149.*
- Nec ad aliquod vestimen- Sacramenta.
 ti genus. *r. 25. p. 196.* Sacramenta administrā-
 Communio secularibus di facultas. *p. 26. 43. 61.* Sa-
 quàm crebrò permittenda. cramenta administrandi fa-
r. 26. ibid. cultas interdicti tempore iis
 Poenitentes admoneant qui causam non dederint.
 quando in Parochiis Com- *p. 42. abrogata.*
 municare debent. *r. 27. ibid.* De sepeliendis familiari-
 Quomodo moribundos ju- bus domesticis tempore in-
 vabunt. *r. 28. ibid.* terdicti. *p. 42.*
- Sacramentorum admini- Co.
 stratio-

stratione iuvatur proximus. p.84. & r.45. Rect.p.103.
p.7.c.4. §.5. p.278. Vide Præf.Ecclef.

Eorum frequentatio valdè
commendanda. p.4.c.8. §.4. Sæculum.
p.175. & p.6.c.3. §.2. p.248 Ejus inordinatus affectus Re.
exuendus. r.8. Sum. p.9.

Discendus est modus ea
ministrandi. par. 4.c.8. §.4. Sacularia negotia & offi-
cia fugienda. r.45. Sum. p.21.
pag.175. secularia non sine fructu

Re. Sacramenta frequentati-
tes in nostro Templo, si sint
male adificationis, admonē-
di. r.46. Præp. p.83. Quomo-
rarranda. r.37. Com. p.29.
Sanitas.

ma adificationis, admonē-
di. r.46. Præp. p.83. Quomo-
rarranda. r.37. Com. p.29.
Sanitas.
Bona valetudo particula-
rium confert ad Societatis
conservationem. par.10. §.13
pag.366.

St. Pœnitentia, & Euchari-
stia, ut discipuli ritè obeant,
ac frequentent hortandi. r.3.
Com. Sup. p.37. 38. & r.5.
Com inf. p.105. Sanitas est Dei donum.
p.7.c.1. §.17. p.118. ejus ratio
ab omnibus moderatè ha-
benda. p.3.c.2. §.1. p.127.

Pr. Sacramenta. p.150,
Sacristia. Curanda est à Rectore in
subditis. p.4.c.10. §.5. p.182
& à Præfecto sanitatis. p.3.

Co. Inter alios officiales nume-
ratur etiam Sacrista. par.4.
cap.10. Hp.185. requirit bo-
nas corporis vires. par. c.2.
F. pag.131. Sani occupati-
o deesse non debet. par.3.c.1.
§.6. p.111.

Sacristia Domorum Pro-
fessarum non potest habere
reditus. par. 6. cap. 2. §.2.
pag.237. Ad sanitatem conservan-
dam non debent acceptari
Collegia nisi in Cælo salubri.

De. Habitus Sacrista. Con.1.
d.95. p.68. Sancti.
Sancti propriis peccatis E.G.
proximorum mala adscri-
bunt. p.168.

Ca. Et. Ca.26. Co.1. p.9.
Sacrum. Saraceni.

Re. Quotidiè audiendum. r. ad Societatem non admit-
Com. pag.24. & r.49. Præf. tendi. Con.5. d.52. §.3. p.313

315. *ultra quintum gradum* r. 21. *Prov.* §. 1. 2. §. pag. 15.
non excluduntur, nisi sit in- & r. 8. *Praf. inf.* §. 1. p. 84.
famia. *Con.* 6. d. 28. p. 371. *Non permiscenda, nec*

Scelus.

multiplicanda, siue paucio-

E.G. *Scelus unius quomodo res sint classes, siue plures.*
toti noceat corpori. pag. *ibid.*

167. 168.

Si pauciores sint classes, in

Scholæ.

unâ duo sint ordines, & quo

Co. *Schola affectus.* par. 5. c. 2. *pacto dividendi.* r. 21. *Prov.*
 § 1. pag. 217. §. 3. pag. 15. & r. 8. *Praf.*

Publicarum scholarum inf. §. 6. 7. 8. pag. 86. 87. *re-*
finis. p. 4. c. 11. §. 1. p. 187. *tineantur tamen semper,*

An & cujus facultate ape- quantum fieri potest aliores
rienda. §. 2. *ibid.* gradus. r. 21. *Prov.* §. 3. p. 15.

Re. *Schola nulla aperienda* *Respondeant ordine uni*
sine facultate Generalis. r. alicui ex illis quinque gradi-
 27. *Prov.* p. 38. bus. r. 8. *Praf. inf.* §. 1. p. 84.

Res ad scholas pertinentes quid agendum ubi sunt qua-
benè procedant. r. 48. *Prov.* tuor. §. 6. quid ubi sunt tres.
 pag. 44. §. 7. quid ubi dua. §. 8. *ibid.*

De. *Scholis nostris an exclu-* *Vbi plures sunt quâ quinque*
dendi, qui à Societate defece- multiplicentur classes, non
runt. Co. 1. d. 119. p. 83. gradus, siue ordines. r. 21.

St. *Schola omnes interdum à* *Prov.* §. 5. p. 16. & r. 8. *Praf.*
Rectore, inferiores quoque inf. §. 1. pag. 84. *Vbi tantum*
lustranda. r. 3. *Rect.* p. 23. *quinque sunt, infimâ in duos*
à Praefecto studiorum semel ordines, gradusve dividi, per-
saltè in mense. r. 17. *Praf.* mitti potest, non reliquas. r. 8.
 p. 33. *Nihil in iis Praefectus* *Praf. inf.* §. 5. p. 86. *gemi-*
inferior permittat armo- nari poterunt classes datâ à
rum, strepitus, otiosorum, *Generali facultate, ita ut in*
nihil dissoluti. r. 43. *Praf.* utraq; idem gradus siue ordo
 inf. pag. 96. *retineatur.* r. 21. *Prov.* §. 1.

Inferiores schola quinque p. 16. *vbi geminari eos liceat.*
sunt, Rhetorica, Humani- §. 6. *Vbi geminus est ordo,*
tatis, & tres Grammatica. *præter prælectionem Gram-*
matica

matica, sint omnia penè communia. r. 8. *Præf. inf. §. 10. pag. 87.* §. 3. p. 227. potest tamen ex dispensatione Generalis contrahi hoc tempus. p. 5. c. 1. C.

In suo gradu se quavis schola contineat. r. 12. *Com. ri. Ex. c. 4. §. 43. p. 43.* p. 216. potest etiam prorogari.

inf. p. 106. quantum temporis, & quo ordine in quavis schola ponendum. Vide secundam regulam Professorum in singulis. Lustrentur singula schola à Praefecto inferiore quintodecimo quoque die. r. 6. *Præf. inf. p. 83.* Debent prius facere Exercitia, confessionem generalem, & alia. *Exam. cap. 4. §. 41. pag. 41.* Et si Superiori videtur per triduum mentidicare. ib. §. 27. p. 35.

inferiore quintodecimo quoque die. r. 6. *Præf. inf. p. 83.* Ut sint approbati oportet eos fecisse tria vota. p. 5. c. 4. §. 3. p. 227. Eorum vota sunt simplicia. *Exam. cap. 1. §. 10. p. 9. & §. 12. p. 10. & cap. 4. §. 41. pag. 42.* & in nullius

Pr. Schola. pag. 151. p. 9. & §. 12. p. 10. & cap. 4.

Scholastici Nostri. §. 41. pag. 42. & in nullius

Bu. Scholares approbati. p. 225. manibus emittuntur, sed soli Deo. par. 5. c. 4. D. p. 228.

Co. Quantum ad statum, ut quis fiat scholasticus approbatus, requiritur bonum ingenium. *Exam. cap. 1. §. 10. pag. 9.* ita ut speretur fructus in litteris. par. 5. cap. 2. In illis votis inest tacita conditio, si Societas eos tenere volet. *ibid.*

pag. 9. ita ut speretur fructus in litteris. par. 5. cap. 2. Præter vota faciunt etiam promissionem ingrediendi Societatem. *Exam. cap. 1. §. 10. & ult. p. 9. & c. 7. §. 1. pag. 54.* & par. 4. c. 3. §. 4. p. 148.

Requiritur etiam sanitas corporis. par. 4. cap. 3. §. 2. p. 147. Hic autem ingressus intelligitur per statum Professorum, vel Coadiutorum. *Ex. cap. 7. §. 1. p. 54.* & p. 5. c. 1. A. §. 3.

Non facile approbandi. par. 10. §. 7. p. 350. sed selecti tantum. p. 8. c. 1. §. 2. p. 284. Et idonei ad institutum. p. 9. cap. 3. §. 1. p. 326. Vota tamen statim obligant.

Debent prius duos annos probationis peregisse. par. 4. cap. 3. §. 3. p. 147. & p. 5. c. 4. Post votum paupertatis possunt retinere dominium

bonorum suorum, conscio ta-
men Superiore. par. 6. c. 2. H. p. 4. c. 4. §. 2. p. 150. & cap. 6
p. 243. idq; ad tempus quod §. 2. p. 159. Cavendo tamen
Superiori videbitur. par. 4. ne fervore studiorum tepe-
scat spiritus. par. 4. c. 4. §. 2.

Dicuntur esse de corpore pap. 150. Et idèd Rector ab
Societatis. par. 2. c. 3. A. §. 3. utroq; extremo continere eos
p. 98. & par. 5. c. 1. §. 1. & A. debet. p. 4. c. 6. §. 15. p. 197.
p. 213. Non tamen admittū- Quanto tempore, & quo-
tur. ad Congregationes gene- modo orationem facere de-
rales. p. 8. c. 3. §. 1. p. 300. beant. cap. 4. B. p. 151.

Dimitti possunt ex causâ, Debent in studendo habere
& tunc suis votis soluti sunt. rationem sanitatis. cap. 4.
Ex. c. 7. §. 1. p. 54. difficilius §. 1. p. 150.
tamen quàm Novitii. par. 2. Ad profectum studiorum
cap. 1. A. p. 89. Qui verò fa- qua adiuvent. cap. 6. §. 1. &
cultatem eos dimittendi ha- seqq. p. 158.
beant. par. 2. c. 1. C. p. 91. Ut uni scientia magis

Possunt mitti ad studia quàm alteri applicentur, ju-
ante biennium, & probatio- dicari debet ex captu, vel in-
nes. p. 4. c. 3. §. 4. p. 147. clinatione eorum, vel ex cõ-

Eorum vestitus paullo de- muni bono. cap. 5. C. p. 156.
centior, & commodior esse Qui nihil proficiunt amo-
potest. par. 3. c. 2. C. p. 129. vendi sunt à studiis. cap. 9.

Possunt probari etiam tem- §. 1. p. 178. & si etiam ad alia
pore studiorum, vel iis finitis, inutiles fuerint, dimittendi.
per experimenta. Ex. cap. 4. cap. 6. N. p. 167. praesertim si
§. 16. pag. 31. & cap. 7. §. 6. inclinationem ostenderint ad
pag. 56. studia. Ex. c. 7. §. 2. p. 55. Si

Quantum ad studia. Ut tamen ad alia ministeria apti
ad studia admittantur, oportet eos praeuisse bonum sui
specimen. par. 4. in procem. p. 4. c. 6. N. p. 167.

Sub finem studiorum pos-
sunt ordinari. cap. 6. C. pag.

Debent sinere se regi circa 160. & assuescere debent ad
studia. Ex. c. 7. §. 3. p. 55. De- tractandum cum proximis.
cap. 8.

cap. 8. §. 1. p. 173. & cap. 10. quomodo operam dabunt. r. §. ult. pag. 186. 3. 4. 5. p. 233. & r. II. 12.

Studiis absolutis, exami- pag. 234.
nandi sunt de profectu. c. 6. Quomodo in disputatio-
L. p. 166. & etiam de voca- nibus & repetitionibus se ge-
tione, & reliquis. Ex. cap. 7. rent. r. 6. 7. pag. 233.
& 8. pag. 56. Ad scholas eant associati,

Sublevandi sunt in mini- & cum modestia. r. 8. ib.
steriis proximorum. p. 4. c. 5. Eorum colloquia cum ex-
D. p. 157. & c. 6. C. p. 160. & ternis scholasticis qualia
p. 6. c. 2. C. p. 238. & in labor- erunt. r. 9. 16.

ribus domesticis. p. 1. c. 2. A. Latine loquantur, & me-
p. 70. & par. 4. c. 6. B. & C. moriam ac stylum exerceat.
p. 159. possunt tamen aliquam r. 10. pag. 234.

horam ipsi juvare. cap. 6. B. Libris utantur quos Ma-
p. 159. & cap. 10. H. p. 185. gister tradiderit. r. 11. ibid.

Vide Studia. Magistrum convenire quan-

Re. Non nisi octavo quoque die, do possint. r. 13. ibid.

& in festis solemnioribus com- Scholastici Magistrorum De.
municabunt. r. 34. Rect. cubacula quomodo ingredi
pag. 100. possint. Co. 6. d. 40. §. 5. pag.

Aliquod tempus corporali 397. Eorum colloquia cum
exercitationi tribuant. r. 49. externis. Con. 6. d. 40. §. 1.
Rect. pag. 104. p. 396. recreatio hebdoma-

Eorum examen absoluto daria, & quomodo transi-
biennio. r. 80. Mag. Novit. genda domi, & in vinea. Co.
pag. 140. 6. d. 40. §. 7. & 9. p. 398.

Eorum regula in Refecto- Scholasticorum nostrorum Ca.
rio bis, aut ter, singulis annis regula, bis, aut ter in anno
legantur. r. 43. Rect. p. 102. publice legenda. Ca. 16. Co.

Rectam in studiis habeant 2. pag. 21.
intentionem. r. 1. Scholast. Præcitantur iis occupa- Sc.
pag. 232. tiones, quæ studia impediunt.

Studiis se diligenter im- r. 4. Rect. p. 24. Latine lo-
pendant. r. 2. ibid. quantur, & quando. r. 8. ib.

Quibus facultatibus, & & r. 9. Schol. pag. 152.

Bis terve in anno carmi-
num aliquid condant, affi-
gantquè etiam Theologi. r. 8.
Reft. pag. 24. 25. Seorsim ab
aliis sedeant in scholis. r. 29.
Præf. inf. pag. 93.

Quibus libris & à quo tra-
ditis utentur. Vide Libri.
Quam studendi rationem se-
quētur. Vide Studium. Quā
ratione exercendi Rhetores.
Vide Rhetores. Quanam
scholasticorū in studiis inten-
tio, quod munus. Vide. p. 150.
151. in ipsorum Regulis.

Scholastici juniores in Col-
legiis biennii saltem spatio seor-
sim habitant. p. 80. Quomo-
dò, & per quos illo tempore
regendi. pag. 81. & c.

Or. Scholasticis cum in villā,
seu pradio versantur obser-
vanda. p. 84. Eorum recrea-
tio hebdomadaria, quomodo
instituenda. pag. 83.

Pr. Scholastici. pag. 152.

In. Scholastici è Novitiatu
ante biennii finem non edu-
cendi. p. 32. quā de re monen-
di cum educūtur. p. 33. quā-
tā curā in Collegiis educan-
di. pag. 34. Non debent nimii
esse cum externis. ibid. Ad
januam sine expressā Recto-
ris licentiā non vocandi. p.
90. Horam habeant defi-

gnatam quā Magistros stu-
diorū causā cōvenire liceat.
p. 21. Litteras aut munera
dare, vel accipere ne assue-
scant sine necessitate. pag. 34.

Seniorum familiaritatem &
patrocinia ne captent. ib. Si
lectiones scribere non possunt,
pecunia à Collegio suppedita-
tur. p. 8. quomodo iuvandi
qui spiritu languent. p. 35. ad
indifferentiam excitandi. ib.
triduo ante votorum reno-
vationem se recolligant. pag.
92. 93. Scholasticorum he-
bdomadaria recreatio, domi
vel in pradio, quomodo insti-
tuenda. pag. 92. quando illis
vernaculā uti liceat. p. 104.

Scholasticorum Societas. E. G.

tis quis finis. pag. 42. quoad
cognitionem sui, & humili-
tatem solidam. p. 58. quoad
pietatem. pag. 59. Consulen-
dum ne immortalitati perse-
veret in studiis. p. 201. 202.

Scholastici externi.

Schola publica aperiuntur. Co.

tur ad utilitatem externo-
rum. p. 4. c. 7. §. 1. p. 170. &
& cap. 11. §. 1. p. 187.

Cum admittuntur ad scho-
las, exigenda promissio obe-
diendi. p. 4. c. 17. §. 3. p. 208.
Non tamen excludendi, si
nolint promittere. ibid. D.

Exami-

Examinandi, & ad idoneam classem mittendi. c. 13. §. 4. p. 196. Non tamen cogendi. ibid. E. inscribendi etiam matricula, si velint. cap. 17. D. pag. 208.

De eorum repetitionibus, disputationibus, declamationibus. cap. 13. §. 3. pag. 193.

Curandum ut informetur moribus Christianis. c. 7. §. 2. p. 170. Ut referant studia ad honorem Dei. cap. 16. §. 4. p. 205. abstineant à juramentis, & injuriis. ibid. Audiant quotidie Missam; diebus festis concionem; singulis mensibus confiteantur. cap. 7. §. 2. p. 170. & cap. 16. §. 1. pag. 204.

Discant doctrinam Christianam. c. 7. §. 2. p. 170. & c. 16. §. 2. pag. 204.

Curanda eis aliqua privilegia. c. 11. C. p. 190.

Necessaria est correctio, sed per externū. c. 7. §. 2. p. 170. & D. p. 171. & c. 16. §. 5. p. 206. Debet tamē fieri in spiritu lenitatis. c. 16. D. p. 206.

Scandalosi & rebelles removendi à scholis. c. 16. §. 5. p. 206. Imò etiam civitate pellendi per Magistratus, vel in carcerem coniiciendi. c. 11. B. pag. 189.

Scholasticis externis premia dari possunt, modò ne nostro sumptu. C. 16. o. 1. pag. 7.

Scholastici externi novi, ut St. in scholam admittendi. r. 9. Praef. inf. ad 13. pag. 88. 89.

ignobiles, aut pauperes nō excludendi. r. 9. ib. quā ratione examinādi. r. 10. ib. admissis regula ostendenda. r. 11. ib.

In album referendi, & quo pacto. ib. in infimam qui non admittendi. r. 12. ib. classis à Praefecto assignanda, & qua, cui. ib. & r. 2. Ex. p. 158. suus cuiquē locus assignandus in scholā. r. 29. Praef. inf. p. 93.

Studiis privati tempus cuiq; distribuendum. r. 30. ib. nulli immunitas à versibus, Graecisve concedenda. ib. r. 31. in scholis propter delicta domestica non plectendi. r. 38. Praef. inf. pag. 95.

Parcè è scholis etiā à Praefecto evocādi. r. 47. Praef. inf. p. 97. & r. 44. Com. inf. pag. 117. eorū operā non utendū. r. 48. p. 97. & r. 49. Cō. inf. p. 118. non dimittendi à Magistris ad spectacula. r. 41. pag. 116. nulli sumptus pro scholā ab his admittēdi. r. 49. p. 118. eorū profectus praesertim pauperū curandus. r. 50. ib. Reliqua vide in ipsorum Regu-

Regulis, & in Regulis
Professorū. p. 158. 159.
160.

Scholia.

De. Scholia Constitutionum
facienda discernuntur. Co. 1.
d. 51. p. 47. fieri non placet.
Co. 4. d. 34. p. 257. Quid de
iis quæ P. Natalis conscripserit.
Co. 2. d. 42. p. 133.

Scientiæ.

Co. Superiores scientia non in
Collegiis, sed in Vniuersita-
tibus tractari debent. par. 4.
cap. 7. B. pag. 170.

Metaphysica, Physica, &
alia inferiores quâ ratione
tractanda. par. 4. c. 12. §. 3. C.
pag. 192.

Scribere.

Scriptor in Collegio teneri
potest ex Nostri. par. 4. c. 10.
H. pag. 185.

Quomodo scribendum sit
in Scholâ. p. 4. c. 6. I. p. 163.

Scriptorum summa fa-
cienda, & index. par. 4. c. 6.
§. 16. & O. p. 167. & scripta
in compendio magis apta.
cap. 8. B. p. 174. & D. F. G.
pag. 175. 177.

In libris scribere non licet.
par. 4. c. 6. G. pag. 162.

Scribere litteras. Vide
Litteræ.

Scribere libros. Vide Libri.

Scribendi necessitas. r. 1. Re.
for. scrib. pag. 159.

Ad Provinciale quando
Superiores scribere debeant. r. 2.
ibid. Et de quibus r. 3. ibid.

De obitu Nostrorum, &
suffragiis scribendum. r. 4.
p. 160. De successu Missio-
num. r. 5. ibid.

Provincialis quando, &
ad quos. r. 6. 7. & 8. ibid.

Superiores quando, & quid
ad Generalem. r. 7. 8. ibid. &
r. 9. & 10. pag. 161.

Provinciales ad Genera-
lem, quomodo scribent. r. 11.
p. 161. Generalis quando ad
Superiores. r. 12. ibid.

Nostri non impediuntur
scribere ad mediatos Supe-
riores, neque ipsorum littera
aperiantur. r. 13. 162.

Littera qua negotia con-
tinent, & qua operâ Procu-
ratoris generalis indigent,
adjectâ exterius litterâ P. ad
Generalem mittentur. r. 14.
& 15. ibid.

Negotia ex Indiâ, & Bra-
siliâ, quomodo scribentur, r.
16. ibid.

Si quid secreti, quomodo
adjecto exterius, Soli, scri-
bendum. r. 17. ibid. & qui-
bus vocabulis. r. 18. p. 163.

Quando ad Superiorem
ex

ex commissione scribi potest. *mi affectus. cap. 3. §. 5. p. 22.*
r. 19. ibid. & cap. 7. §. 2. pag. 32.

Consultores quando ad Superiores. *r. 20. ibid. Quomodo scribent. r. 21. ibid.*

Quando, quid, & ad quos Rector Universitatis, & Cancellarius. *r. 22. ibid.*

Qua visitationes à Superiore in libro scribenda. *r. 24. pag. 164.*

De rebus externorum quomodo scribendum. *r. 15. ibid.*

Res adificationis quando scribenda ad Provinciam, & Generalem, ut una Annua littera Roma conficiantur: & ordo in eis scribendis. *r. 26. ibid. & r. 2. p. 165. & r. 28. p. 166. & r. 3. p. 168.*

De catalogis & informationibus annuis conscribendis. vide Catalogi.

De. Scribendi formula à quinque Patribus confecta. *Con. 2. d. 16. pag. 118.*

Di. Scribenda solum, qua pertinent ad orationem. *cap. 3. §. 5. pag. 22.*

Scribendo non tempus orationi, aut preparationi eripiat, nec defatigetur qui est in Exercitiis. *cap. 3. §. 6. p. 23.*

Scriptiois dulcedini non indulgendum. *ibid.*

Scribendi notabiliores ani-

Scriptioes.

Nostorum, qua publicè recitantur, in codicem referenda. *r. 16. Rect. p. 27. Discipulorum externorum quando, & quoties afferenda. r. 20. Com. inf. p. 108. Corrigenda, quam plurima in scholâ, quadam ab emulis, nonnulla domi. r. 23. Com. inf. p. 109. qua corrigendarum*

scriptionum ratio in Communi. *r. 21. 22. ib. Quæ peculiaris in Rhetoricâ. 4. Rhet. p. 121. in Humanitate. r. 3. Hum. p. 131. in prima Grammatica. r. 3. sup. Gram. pag. 137. in mediâ. r. 3. med. Græ. pag. 142. in infimâ. r. 3. inf. Gram. p. 147. Cujusmodi, quantumve*

scriptionis argumentum dictandum in communi. *r. 30. Com. inf. p. 112. quale orationis, carminis, Græci thematis in Rhetoricâ. r. 9. 10. 11. Rhet. p. 124. 125. in Humanitate. r. 6. Hum. p. 132. in primâ Grammatica. r. 6. p. 138. in mediâ. r. 7. p. 143. in infimâ. r. 7. pag. 148.*

Scriptura Sacra.

Sacra Scriptura diligenter pertractanda est. *par. 4. cap. 12.*

- cap. 12. §. 1. p. 190. *potest ad-* Secretarius, Secretaria.
disci unà cum scholasticâ, Secretarius Vniuersitatis Co.
vel post eam. par. 4. cap. 6. debet esse ex Societate, &
 §. 4. pag. 160. *quod ejus officium. p. 4. c. 17.*
Concionatores debent eam §. 3. pag. 208.
vidisse. p. 4. c. 8. B. p. 174. Secretarius electionis crea-
Sequenda est à Nostri tur in quadriduo ante ele-
ejus versio approbata ab Ec- ctionem Generalis. par. 8.
clesiâ. cap. 6. §. 5. pag. 161. cap. 6. D. pag. 311. *Quod*
 St. *Ejus studium promoven-* ejus officium. *ibid.*
dum. r. 5. Pro v. p. 6. tempus, Secretarius Congregatio-
& Auditores. r. 6. Pro v. p. 7. nis generalis post electionem
qualis Professor curandus. ib. scribit in libro decreta. p. 8.
Scriptura præcipuè juxta lit- cap. 7. §. ult. pag. 318.
teram explicanda, & vul- Et curat plura exempla
gata editio defendenda. r. 1. fieri sententiarum. *ibid.* B.
& 2. Script. pag. 43. pag. 317.
Quinam Professoris finis, Secretarius Præpositi Ge-
quod munus. Vide. p. 43. ad neralis; qui dicitur etiâ So-
 47. *in ejus Regulis.* cietatis, eligitur à Generali.
Scriptura theses. Vide par. 9. c. 3. §. 16. p. 334.
 Gradus. *Ejusdem prælectio* Debet ei esse pro memoriâ,
à discipulo. Vide Prælectio. & manibus, ejusq; personam
 induere. par. 9. cap. 6. §. 8.
 pag. 351.
 Scrupuli. Debet conficere summa-
 Co. *In omnibus scrupulis quo-* rium ex litteris & informa-
modo acquiescere debeamus. tionibus. *ibid.* E.
 Ex. cap. 3. §. 12. pag. 21.
 Pr. *Scrupuli. pag. 152.* Potest subscribere litteras
 Id. *Scrupulosi quomodo ju-* ex commissione. *ibid.* Quales
vandi. pag. 116. debeant esse ejus dotes. *ibid.*
 Di. *Scrupulos tollit confessio* §. 8. & 9.
generalis. cap. 16. §. 3. p. 64. Secretaria Romana scri- De.
scrupulosis tantum Regula ptiores Provinciariū contribu-
de scrupulis danda. cap. 38. tione ali non probat Congre-
 §. 2. pag. 120. gatio. *Con. 4. d. 18. pag. 247.*
 Secre-

Secretarius electionis, in primâ & secundâ Congregatione electus in quatruiduo. Co. 1. d. A. 14. p. 21. eligendus ante quatruidu. Co. 3. d. A. 2. p. 162. pracedit Assistentē. Con. 1. d. A. 14. p. 21. ejus juramentū, & officium. ibid. d. 15. 16. 17. p. 22. & seqq. & Co. 2. d. 80. p. 147. Nudo capite stare jubetur. Co. 1. d. A. 16. p. 22. Sed hoc non probat secunda Congregatio. Co. 2. d. A. 24. p. 104. Hujus officium terminat finis electionis, vel Congregationis. Co. 2. d. 80. pag. 147.

Secretarius Congregationis generalis, vel idem qui ante electionem confirmatur, vel novus eligitur. Con. 2. d. 80. p. 147. Duo item Patres eligendi ad suffragia numeranda, & conficienda decreta cum Secretario. ib. Decreta confirmata leget ante finē Congregationis, & in libro descripta suâ manu subscribet, & sigillo muniet Societatis. Co. 2. d. 79. p. 147.

Secretarius Præpositi Generalis, si Professus est quatuor votorum, ad Congregationem Provincia admittendus. Con. 4. d. 11. p. 244. & Con. 6. d. 25. §. 12. p. 366. ad

generalem verò post electionem, etiâ non Professus. Con. 4. d. 11. p. 244. Informatio- nes ab eo peti possunt. Con. 4. d. 11. ib. suffragiū in dissolvē- dis Collegiis non habet. Co. 4. d. 23. p. 249. habere jubetur. Co. 4. d. 27. p. 253. Secretarii Regula recognita. Con. 7. d. 101. p. 474. excudēda. Co. 7. d. 30 p. 435. & d. 101. p. 474

Secretarius quādo possit in- gredi Congregationem Pro- vincialem, & etiam genera- lem. Ca. 15. Co. 4. p. 46.

Secretarii & Assistentis officium melius diversis per- sonis committitur. Can. 39. Con. 1. pag. 12.

Secretarius Congregatio- nis generalis ante electionem ejusq; officium. p. 9. Digerit in ordinem proposita Depu- tatis. p. 11. Sedet cum Vica- rio. p. 21. Iurat in suffragiis fideliter publicādis. p. 25. Ea miscet, & educit ex urna. p. 26. format Decretum ele- ctionis, & subscribit quando Vicarius eligitur. p. 28. In- clusores monet de electo Ge- nerali; & suffragia in loco ipso mox comburit. p. 29.

Secretarius post electionem Generalis eligitur, cū duobus sociis ad numeranda suffra- gia,

gia, & consicienda Decreta. tatis communicantur littera
p. 37. Cum Deputatis redi- Soli scripta. pag. 44.
git in ordinem proponenda. ib.

Acta legit & subscribit ante Secretum.
finem Congregationis. pag. & alia evulgantes puniendi.
42. 43. Con. 7. d. 23. pag. 428.

Secretarius Congregatio- Et Can. 16. Con. 7. p. 73. Ca.
nis Provincia, ejusq; officii. Sedes.

p. 61. 62. Unus illi è Patri- Sede vacante. pag. 153. Pr.

bus adjungendus. p. 62. Ra- Sedere.
tiones pro cogenda, vel non In Vniuersitatibus an cer. Co.

cogenda congregatione colli- tum sedendi locum accipere
git. p. 78. Transacta in una debeant qui graduantur.

actione in sequenti legere de- p. 4. c. 6. §. 17. p. 168.

bet. pag. 80. 81. Acta omnia Quo ordine sedendum in
Congregationis subscribit, & Congregatione generali. par.

seorsim ea, qua Romam mit- 8. cap. 7. A. pag. 316.

tenda sunt. pag. 81. Qui mutatus est. Con. 1.

Secretarius in Congrega- d. 45. p. 43. & Con. 2. d. 87.

tione Procuratorum. p. 84. pag. 149.

In electione Vicarii. p. 91. De locis Secretarii Con- De.

Secretarius Societatis Cõ- gregationis, & ejus qui in eâ
gregationem generalem in- dicitur Assistens. Con. 1. d.

greditur post electionē. p. 36. A. 14. pag. 21.

Provincialem semper ingre- De locis Assistentium Ge-

ditur, modo sit Professus. neralis. Co. 2. d. 20. p. 121.

p. 56. Suffragium habet in Ordo sedendi in Congre- Fo.

electione Admonitoris. p. 49. gatione. pag. 8. 21.

Adest etiam cum Assistentes Seminarium.

à Generali extra ordinem De Seminariis Nostris.

electi prestant juramentum. pag. 66.

p. 48. Ab eo petenda infor Qua Nostra sunt. par. 10. Co.

matio in Congregatione Pro- §. 4. pag. 359.

curatorum. p. 84. Secretarii Seminarium Nostrorum De.

Regula. in qualibet Provinciâ saltem

In. Secretario tantum Socie- unum sit. Co. 2. d. 9. p. 114.

Semi-

Seminaria Clericorum cap. 4. §. 3. p. 255. & B. offi-
quando, & quomodo admit-
ti possunt. Co. 2. d. 18. p. 120. *ciui autem funebre quomo-
do dicendum. ibid. C.*

Ca. *Vide Can. 5. Con. 2. p. 17. Sepultura, & funus No-* De.
& *Can. 13. pag. 19. strorum. Con. 1. d. 109. p. 80.*

Senex, Senectus. & Co. 4. d. 4. p. 239. Exter-

Pr. *Senex. pag. 154. norum in Ecclesiis nostris.*

E.G. *Senectus spiritualis, & Con. 1. d. 121. pag. 84.*

signa. pag. 126. Sepultura in nostris Ec- Ca.

Sensus, Sensualitas. clesius, quibus, & quomodo

Co. *Sensuum custodia com- concedenda. Ca. 8. Co. 1. p. 4.*

mendatur. par. 3. cap. 1. §. 4. Sacerdotes Nostri eo habi-

p. 109. officia, à quibus sen- tu sepeliendi sunt, quo Sa-

sus abhorret, promptius sub- cerdotes ejus regionis: qui

eunda. Ex. cap. 4. §. 28. p. 36. verò Sacerdotes non sunt,

Et qua repugnant sensui pro- sicut alii Clerici: poterit ta-

pter obedientiam exequen- men Generalis in hoc dispen-

da. par. 3. c. 1. §. 23. p. 123. sare. Ca. 27. Co. 1. pag. 9.

Re. *Sensus Custodiendi. r. 29. Ad exequias Nostrorum*

Sum. pag. 15. vocari possunt externi, cum

Id. *Sensualitas. Vide Ami- vel defuncti Nostri, vel fiunt*

icitia. in alienis Ecclesiis. ibid.

Di. *Sensuum applicatio quo- Exequia pro Principibus*

modo exercenda. cap. 20. §. 1. quando universaliter fiunt,

pag. 72. Quomodo differat à possunt & à Nostris celebra-

meditatione. cap. 20. §. 3. ri, sed sine pompâ. Ca. 9. Co.

p. 73. Sensuum applicatio- 1. pag. 5.

nis utilitas. c. 20. §. 4. p. 73. Sepulcrorum insignia in Or.

September. Ecclesiis nostris. pag. 10.

De. *Septembris dies 27. quo- Sepultura. pag. 154. Pr.*

modo in Societate celebra- Servire.

ndus. Co. 7. d. 54. p. 448. Facienti Exercitia inser- Di.

Sepultura, Sepulcrum. viens qualis sit, & quid præ-

Co. *Corpus mortui tenendum stet. c. 4. §. 3. pag. 25.*

uno die antequàm sepelia- Severitas.

tur, nisi odor urgeat. par. 6. Iungenda est severitas ne- Ca.

R *cessaria*

- cessaria à Superioribus cum d. 86. pag. 466.*
benignitate. par. 9. cap. 2. Societas.
 §. 4. pag. 423. Societas congregata ad Bu.
 E.G. *Severitas & lenitas vicif-* normā benignitatis, ac man-
sim miscēda. p. 106. & c. 211. suetudinis, caritatisq; Chri-
 & c. Sigillum. sti, Petri, Paulique assidue
 Co. *De sigillo Rectoris & Vni-* spectet. p. 1264. Similiter &
versitatis. par. 4. cap. 17. §. 3. Consiliarii. ibid.
 pag. 209. Societas suscipitur sub pro-
 Signum. tectione Sedis Apostolica.
 Di. *Signū mali spiritus. c. 28.* p. 16. Non debet carere viris
 §. 6. p. 94. *Signum bona ele-* suā impensā, & labore edo-
ctionis. c. 31. §. 1. p. 103. & ctis. p. 98. Ordo Mendicans
c. 32. §. 1. p. 105. Signū divi- esse declaratur. p. 119. Libe-
na voluntatis. c. 27. §. 7. p. 91. ratur à quacumq; visitatio-
 Silentium. ne, causarū cognitione, sen-
 Co. *De silentio in loco electio-* tentiarum denuntiatione,
nis. p. 8. c. 6. C. pag. 311. & Religiosarum personarum
Silentiū tenendum, quādo curā. pag. 44.
convenit. p. 3. c. 1. §. 4. p. 109. Societatis primorum Pa-
 Re. *In eo pax, & humilitas* trum exercitia. p. 8. § 8.
interna exhibenda. r. 29. Societatis vivendi formu-
 Sum. pag. 15. *Quomodo ob-* la, Evangelicis consiliis, &
servandum. r. 26. Com. pag. Canonicis Patrum sanctio-
27. Novitiorum. r. 79. Mag. nibus conformis est. pag. 9.
Novit. pag. 140. Societatis Instituti formula.
 Or. *Silentium ubi maximè* ib. adhuc explicatio. p. 60.
servandum. pag. 43. Confirmationes alia. 69. 73.
 In. *Silentii servandi ratio. p. 71.* 215. 227.
 Simonia. Societatis finis, profectus
 Pr. *Simonia. pag. 155.* animarum, & fidei propa-
 Simplicitas. gatio, ac media. pag. 9. fidei
 E.G. *Simplicitas Religioso ne-* etiam defensio, & alia me-
cessaria. pag. 56. 65. 66. dia. pag. 61.
 Sinæ. Societatis finem, Deumq;
 De. *Sinarum Missio. Con. 7.* ipsum pra oculis semper ha-
 bere

bere curent socii, totisq; viri- nem. pag. 11. 63.

bus assequi: unusquisque ta- Sociorum numerus ad
men secundum gratiam sibi sexaginta restringitur. p. 16.
à Deo datam, & vocatio- Restrictio tollitur. pag. 22.
nis proprium gradum. p. 9. Societatis corpus, membra,
10. 61. pœna, ordo, gradus. p. 217.

Societatis ministeriorum Societas IESV ita appel- Co.
utilitas, & necessitas. p. 159. lata à Pontificibus. Ex. c. 1.
Societatis Institutū quod ad §. 1. pag. 5.
vota simplicia attinet, quod- Quoties confirmata fue-
quē illa emittentes sint ve- rit à Summis Pontificibus.
rē Religiosi, declaratur. Exam. cap. 1. §. 1. pag. 5.
pag. 215. 230. 236. idq; in Sape vocatur minima.
dubium vocari interdicitur. Ex. c. 1. §. 1. p. 5. & in procem.
pag. 216. Const. §. 1. p. 61. & p. 7. c. 4.

Societatis Instituti, Con- §. 3. p. 277. & ejus professio
stitutionum, aut Privilegio- minima. par. 4. cap. 1. §. ult.
rum, aut horum articuli cu- p. 139. & humilis, ac submis-
jūsvis impugnatio, sub excō- sa. par. 10. §. 6. pag. 360.
municationis, & aliis pœnis
eo ipso incurrendis interdic- A Deo est inchoata, &
tur. pag. 237. idē non mediis humanis,
sed divinis conservanda.

Summorum Pontificum protem. Const. §. 1. p. 61. &
Societatis IESV Instituti ap- par. 10. §. 1. pag. 357.
probationes. pag. 298. Curandum ut augeatur

Societatis unitatis, & numero. p. 1. c. 1. C. p. 68. &
omnium nationum sub uno par. 2. cap. 1. §. 1. p. 88.
capite collectionis approba- Orandum pro ejus con-
tio, & confirmatio. p. 306. servatione, & augmento.
Vide Confirmatio. par. 10. §. 1. p. 357. præser-
tim à Generali. par. 9. cap. 6.

Socii postquam, Domino A. pag. 345.

inspirate, huic IESV Christi Societatis IESV finis, & Re.
militia nomen dederint, ratio vivendi. r. 2. 3. & 4.
prompti, ac die noctuq; lum- Sum. pag. 8.

bos succincti esse debent, ad Pro ejus ministeriis, nullum

tam grandis debiti solutio- R 2 stipen-

- stipendium*. r. 27. *Sum*. p. 15. 394. 406. *Institutum*, &
 & r. 14. *Præf. Eccl.* p. 176. *gubernatio*. 194. 195. 201.
 & r. 7. *Proc. Dom. Prof.* pag. 202. 406. 407. 408. *Sani-*
 217. & r. 9. *Æditi.* p. 243. *tas*. 192. 193. 436. *Labores*,
 Pr. *Societas IESV*. p. 156. *zelus*, *Missiones*. p. 215. 264.
 Di. *Societatis totam ideam* 273. & seqq. 281. 282. 341.
Deus B. P. Ignatio com- 406. *Infirmittates vera*, vel
municavit. Procem. §. 3. p. 8. *existimata*. 220. 406. &
Societati à Deo data Ex- seqq. 414. 446. *Remedia*.
ercitia, ut instrumentum ad 436. 437. 311. 167. 192. 193
salutem. Procem. §. 1. p. 7. *Admittendi*. § 3. *Quibus me-*
Societatem ingredientibus diis conservanda. 61. 67. 99.
integra dantur Exercitia. 165. 167. 170. 191. & c. 208.
cap. 10. §. 1. p. 43. 220. 299. 311. 317. 386.
 E. G. *Societas IESV. Ejus in-* 392. 407. 408. 414. 438.
crementa. p. 51. 82. 221. 312. 439. *Externi conciliandi*.
 313. 314. 315. 406. 446. *fi-* 220. *Vide Tribulatio*,
gura. § 1. & seqq. 82. 98. 99. *Unio*, *Oratio*, *Spiritus*,
 193. 208. 221. 312. 313. & *Exercitia*, *Missiones*,
 seqq. 414. *Humilitas*. 45. *Superiores*, *Religio*,
 411. 194. 195. 406. 436. & c.
Vita & mors. p. 65. 215. *Sin-*
ceritas & simplicitas primi- *Socius*.
tiva. 65. 66. *Unio*, *unifor-* *Domo egredientibus dandus Co-*
mitas. 98. 99. 114. 154. 155. *à Superiore socius*. par. 3. c. 1.
 208. 392. 438. 439. 440. §. 3. p. 108. & *quidem talis*,
 441. *obligatio ad perfectio-* *ut uterq; alterius operâ pro-*
nem. & c. 69. 70. 161. 166. *ficiat*. par. 4. cap. 4. F. p. 155.
 167. 168. 169. 318. 319. 386. *Et idem de sociis Novitio-*
 406. 438. *Ejus pietas ac fi-* *rum in cubiculis*. par. 3. c. 1.
ducia in Deo. § 3. 61. 124. D. p. 109. *De sociis Missio-*
 316. 317. 396. 437. 438. *num. Vide Missio*.
Mortificatio. 65. 67. 69. 194. *Socius Provincialis de eo* Or.
 195. 201. 202. 224. *Modo-* *semel quotannis scribat ad*
stia. 390. *Obedientia*. 392. *Generalem*. pag. 16.
Contemptus mundi. 393. *Socius testis in omni visi-*
tatione retinendus. pag. 37.
 refer-

referre Superiori debet, si & p.4.c.10. §.9. pag. 186.
quid secus accidat. ibid.

In. Socii cum delectu assignan- gnum campana. par.4.c.10.
di. p.85. monere Superiorem l. pag. 186.

debent si quid à Confessariis Non est dormiendum sine
contra Regulam 18. Sacer- induis. par.3.c.2. E. p.130.

dotū fiat. p.19.85.87. Idem

Spes.

in omni aliā visitatione præ-

Spes in Deo habenda ag- Di.

standum. p.89. Soli relinqui

gredienti Exercitia. cap. 2.

non debent, ne sint ipsi sine

§. 3. pag. 18.

teste. p.19. facile à Superiore

Spes divina misericordia

dandi, cum ad iuvandum

excitanda tempore desolatio-

proximum petuntur. p.28.

nis. cap.7. §.6. pag. 33.

Socii Procuratorum præ-

Spes Nostra in Passiæ

terquàm in rebus officii pro-

Domini erigitur. c. 35. §. 7.

priis soli non eant. p.37. 38.

pag. 112.

Sodalitas.

Spiritus, Spiritualia.

Or. Sodalitates B. Virginis, quo

Discretionem spirituum Co.

pacto ad primariam aggre-

quem praditum esse conve-

gentur. pag. 143.

niat. par.3. cap.2. §.6. p.131.

Pr. Sodalitas. pag. 157.

Omnes impendere debent

Solicitudo.

suum tempus spiritualibus

Co. Quæ reprehensibilis in iis

rebus. par.3. cap.1. §.20. pag.

quæ ad corpus pertinent, quæ

120. & p.4.c.4. §.2. p.150.

laudabilis. par.3. cap.2. §.1.

& par.6.c.3. §.7. p.251.

pag. 127.

Necessitatibus spirituali-

Somnus.

bus succurrendum. p. 7. c. 2.

Dandum est somno tem-

F. §.3. p. 269. & p.7.c.4. C.

pus necessarium. par. 4. c. 4.

p.279. & par.9. cap.2. §.6.

§.1. p.150. Id est intra sex &

pag. 324.

septem horas. par.3. cap.2. E.

Quo spiritu Nostris proce-

p.130. & omnino secundum

dendum. par. 4. cap. 16. D.

prescriptum medici. par. 6.

206. & par.6. cap.1. §.1. &

cap.2. §.ult. pag.245.

2. pag. 231. & seqq.

Servandus in somno ordo

Quantū juvetur mortifi-

temporis. p.3. c.2. B. p.129.

catione. p.6.c.3. §.1. p.247.

- Re.** In rebus spiritualibus p. 51. & par. 5. cap. 4. §. 5. suum tempus expendendum. p. 229. potest tamen propo-
r. 21. Sum. pag. 14. & r. 1. nere. ibid. F. & Exam. c. 8.
Com. pag. 24. A. pag. 57.
In iis à demonis illusio- Status. Vide Gradus. Ca.
nibus cavendum. r. 22. Sum. Status duplex ; consilio- Di.
pag. 14. rum & praeceptorum. c. 25.
In. Spiritus studium, quibus §. 2. pag. 85.
modis excitetur, & promo- Statum consequuntur o-
veatur. pag. 65. mnia ferè opera vita. c. 22.
Id. Spiritus. Vide Languor. §. 2. pag. 76.
Di. Spiritus sanctus auctor Statum habentes ad ele-
spirituum bonorū. c. 22. §. 3. ctionem non admittendi. cap.
p. 76. Disponit ascensiones 23. §. 1. pag. 78.
usq; ad viam illuminativā. Statuum variorum au-
cap. 39. §. 8. pag. 125. ctor Spiritus sanctus. cap. 22.
Spiritus boni, & mali pro- §. 3. pag. 76.
prietates. c. 27. §. 5. p. 90. S^{ti}pendium.
E. G. Actionum spiritualium Nullum pro suo in Mini- Bu.
vis. p. 393. 394. 446. Regu- steriis labore accipere potest
la generalis. 446. 447. Cu- Societas. pag. 61.
ra. 87. 446. profectus in spi- Studium.
ritu. 93. 94. Quoad litteras. Studiorum labor debet ex Co.
§. 7. §. 8. 61. Media & adju- obedientiā & caritate susci-
menta. 62. 97. 128. 129. pi. p. 4. c. 6. §. 2. pag. 159.
310. 311. 135. 136. 137. Studiorum fundamentū est
392. 446. Difficultates unde. abnegatio, & alia virtutes.
p. 95. Spiritus consenescentis p. 4. proœm. §. 1. pag. 134.
signa tredecim. p. 126. Vide Item requiritur anima pu-
Oratio, Renovatio, Per- ritas, & recta intetio. par. 4.
fectio, Superiores. cap. 6. §. 1. pag. 158.
Spiritus politicus. p. 109. Eorum finis est proximos
407. Status. juvare. par. 4. cap. 12. §. 1.
Co. Receptus in aliquo statu pag. 190.
Societatis, non debet curare, Eorum qualitas, & men-
ut mutetur. Exam. c. 6. §. 5. sura sumitur ex utilitate
proxi-

proximi. cap. 5. §. 1. p. 155. *studia impediunt, iis prae-*
spectanda etiam animi pro- dantur. r. 4. Rect. p. 23. Re-
 pensio. ibid. C. pag. 156. *quiritur in studiis, atq; exer-*

Nihil Deo gratius suo tē- citationibus assiduitas scho-
 pore. p. 4. c. 4. §. 2. p. 150. & lasticorum, tum Nostrorum.
 cap. 6. §. 2. pag. 159. r. 4. Schol. p. 151. tum exter-

Impedimenta omnia stu- norum. r. 9. Ext. p. 159.
diorum removenda. p. 4. c. 2. *Studii tempus, ac ratio-*
 §. 4. pag. 142. & cap. 4. §. 2. *nem Scholasticis omnibus,*
 p. 150. & cap. 6. §. 3. p. 159. & *Nostris, & externis, per*

In studiis quis ordo servan- Magistros Superior Praefe-
 dus. p. 4. c. 13. §. 2. p. 193. *ctus assignet.* r. 27. Praef. pag.

Vide Scholastici quan- 36. & r. 3 Schol. p. 151. *Quā*
tum ad studia. *servare debent nostri scho-*

Re. *Impedimenta ad studia* lastici. ib. *etiam qui Theolo-*
amoveantur. r. 38. Rect. p. 101 *giam recolūt.* r. 4. 6. 10. Rep.

Eorum ratio circa opinio- p. 153. 154. *Inferiorū Claf-*
num diversitatem observe- sium discipulis Praefectus in-
tur. r. 39. ibid. *ferior assignet.* r. 30. Praef.

In iis non proficientes. ibid. inf. pag. 93.
 pag. 102. *In studiis perseverantia* E. G.

In eis dispensare. r. 38. *proximorum beneficiū.* p. 41.
 Prov. pag. 40. 42. 276.

Inepti ad ea, removendi.
 r. 49. Prov. pag. 44.

Eorum repetitores, quales. *Suavitate rigor miscen-* Di.
 r. 52. Prov. pag. 45. *du.* cap. 15. §. 9. pag. 62.

St. *Studiorum finis in Socie-* *Suaviter cogitandum de*
tate, Dei cognitio, & amor. divinis. c. 8. §. 3. pag. 35.

r. 1. Prov. p. 5. & r. 1. Rect. Subditus.
 p. 23. & r. 1. Praef. p. 29. & *De reverentiā subditorum* Bu.

in primis Regulis Pro- in Superiores. pag. 13. 65.
fessorum. Serio illis Scho- *Quales Superiores, tales* Co.

lastici intendunt. r. 2. Schol. *ferè subditi.* p. 10. §. 8. p. 363
 pag. 150. *Quo pacto subditi melius in*
officio contineantur. par. 10.

Occupationes omnes qua §. 8. ibid.

Quàm perspecti esse debeant suis Superioribus. p. 3. *Subminister.* Numeratur inter officiales Co. cap. I. §. 12. p. 115. & par. 4. subordinatos. Ex. cap. 4. E. cap. 10. §. 5. p. 182. & par. 6. pag. 37.

cap. 1. §. 2. p. 234. & Ex. c. 4. *Est instrumentum Superiorum.* r. 1. Submin. p. 235. §. 34. 35. pag. 38. 39.

Quantam illis debeant Nihil ordinat, sed exequi subjectionem, & reverentiam. r. 2. ibid.

Procem. Declar. p. 62. *Curet, ut res domestica & par. 2. cap. 1. §. 2. p. 89. & suo tempore parata sint.* r. 3. par. 3. c. 1. §. 23. p. 123. & p. 4. ibid.

c. 4. §. 3. p. 151. & p. 5. c. 4. F. *Curet ne Nostri intemper. p. 229. & p. 6. cap. 1. §. 1. 2. 3. stivè colloquantur.* r. 4. ibid.

p. 231. & c. & c. 3. A. pag. *Quibus, & quando de rebus* 147. & p. 7. c. 2. A. p. 264. *omnibus referet.* r. 5. ibid.

& K. p. 273. & p. 8. c. 1. §. 3. *Pœnitentias non injungat,* p. 285. & D. §. 3. p. 287. *injunctas tamen denuntiare*

Quantum amoris, par. 6. potest. r. 6. ibid.

c. 1. §. 2. p. 234. & par. 8. c. 1. *Est Superior non Sacer-* §. 8. pag. 291. *dotum.* r. 7. pag. 236.

Quo pacto ad eos recurrendum. p. 8. cap. 1. §. 4. p. 286. *Subordinatio.*

Quàm sit utilis. p. 8. c. 1. Co.

Quomodo eis proponenda E. p. 289. & p. 10. §. 9. pag. *qua occurrunt.* p. 3. cap. 2. §. 1. 364. *quo pacto servanda.* p. 8.

p. 127. & p. 5. c. 4. F. p. 229. c. 1. §. 4. p. 286. & par. 9. c. 6. & p. 7. c. 2. K. p. 273. & Ex. §. 2. pag. 346.

cap. 8. A. pag. 57. *Quanta obedientia sub-*

Contenti esse debent subditi, ordinatis officialibus exhibere ipsorum defectus ad eos bendam. par. 3. cap. 1. §. 24.

referantur. Ex. cap. 4. §. 8. p. 124. & Ex. cap. 4. §. 30. pag. 28.

31. pag. 37.

E. G. *Subditis quanquam de Superiore opinio.* 72. 73. *qualis subordinatorum Superiorum*

exteriùs. 74. *interiùs.* 75. *subditis dando.* par. 4. cap. 10. *assuescant aliquam Superioris* §. 8. pag. 185.

imperfektionem sufferre. p. 211 *Esse debet inter juniores* E. G.

Et antiquiores Consultores, repugnare videatur, Et ad-
Præceptores. p. 407. 408. monitus adhuc urgeat, Ge-
Vide Superiores, Obedi- neralis iudicio plectendus est.
entia, Humilitas. Can. 3. Con. 6. p. 63.

Subsidium.

Substantialia Instituti, Fo.

Pr. Subsidia. p. 159.

qua. p. 40. 76.

Substantialia.

Substitutus.

De. Substantialia Instituti,

Substituti Secretarii su-

qua sint. Con. 5. d. 44. 45.

pra numerum, Congregatio-

p. 304. Et d. 58. f. 323. Sub-

nem Provincia ingrediun-

stantialium catalogū texen-

tur. pag. 56. Eorum Regula.

dum non videri. Co. 7. d. 40.

p. 130.

p. 442. De substantialibus

Suffragium.

in Congregatione agere non

Suffragia ad eligendum Bu.

licet. Con. 1. d. 16. p. 32. qua

Generalem. pag. 64. ad con-

ad ea pertinent immutari

condendas Constitutiones. pag.

non possunt. Co. 2. d. 6. p. 111.

10. 62.

Contra illa in Congregatio-

Suffragium ad decernen- Co.

ne Provincia agere non licet.

dum aliquid in Congrega-

Con. 4. d. 26. p. 252. etiam

tione generali non potest mit-

cum dubium est an talia sint.

ti in scriptis. par. 8. cap. 3. C.

Con. 6. d. 12. p. 349. quando

p. 302. Ad quaedam tamen

unus Deputatorum dubitat.

alia potest, ut ad dissolven-

Co. 6. d. 19. §. 3. p. 358. quā-

dum Collegium. p. 4. c. 2. A.

do absolute affirmat. Con. 7.

p. 141. vel ad eligendum Vi-

d. 35. p. 439. Qui contra sub-

carium Generalis. par. 9. c. 4.

stantialia aliquid proponit,

§. 6. p. 338.

castigandi arbitrio Genera-

Quis ordo et ritus servā-

lis. Con. 6. d. 12. p. 349.

dus sit in ferendis suffragiis

Ca. Substantialia nostri insti-

pro eligendo Generali. par. 8.

tuti quanam censi debeant.

cap. 6. §. 6. p. 310. Et C. D. F.

Can. 17. Con. 5. p. 60.

Non licet in electione Ge-

Si quis in Congregatione

neralis mutare suffragium.

provinciali aliquid propo-

p. 8. c. 6. §. 8. p. 314.

nat, quod substantialibus In-

Suffragii jure privantur

stituti aperte repugnet, aut convicti de ambitu. par. 8

- cap. 6. §. 2. & A. p. 308. pag. 364. In Congregatione
De suffragiis Provincia- Procuratorum statim & eo-
lium. p. 8. c. 3. §. 2. p. 303. Cō- dem loco. Co. 7. d. 79. p. 458.
sultorum. p. 4. c. 17. H. p. 210. Suffragia pro nostris de-
Particularium Superiorum. functis. Co. 3. d. 40. p. 190.
par. 8. c. 2. B. p. 297. Professō- Suffragia. Vide Oratio, Ca.
rum. ibid. & p. 8. c. 3. §. 1. 2. & Congregatio.
p. 300. 303. & A. B. ibid. & Suffragiorum schedula in Fo.
cap. 6. B. p. 309. Coadiuto- electione Generalis. pag. 21.
rum. p. 3. c. 3. A. p. 300. quomodo in electione feran-
tur. p. 25. post electionem sta-
De. Suffragia in negotiis secre- tim comburenda in ipso ele-
ta esse non debent, neque fer- ctionis loco. pag. 30. Item in
ri post auditas deliberatio- Congregatione Procurato-
nes. Co. 3. d. 13. p. 174. & Co. rum. p. 83. In Congregatio-
6. d. 22. p. 360, plura medie- ne Provincia non necesse est,
tate in rebus gravioribus de- ut in ipso loco. p. 62.
cernendis, in reliquis satis
est, ut plura sint. Con. 2. d.
7. p. 112. Suffragia in rebus defi-
niendis, si graviores sint, plu-
ra medietate requiruntur;
Suffragiorum numerus, in ceteris plura tantum. p. 40.
non qualitas in electione spe- In Congregatione Provin-
ctatur. Co. 1. d. A. 4. p. 8. cia, plura simpliciter. p. 80.
Suffragia cui data sint, manifestari non debet. Co. 6.
d. 35. §. 11. p. 384. Servanda Suffragia pro iis, qui ex- Ot.
donec solvatur Congregatio, tra suas Provincias moriun-
tur. p. 18.
& tunc comburenda. Co. 1. Scriptus.
d. A. 18. p. 26. Comburenda Eorum qui è Domibus ad Co.
statim post decretum electio- Collegia mittuntur. p. 6. c. 2.
nis promulgatum. Con. 2. d. D. pag. 238. Procuratorum.
A. 21. p. 102. & d. 25. p. 104. p. 4. c. 2. E. p. 144. Nobilium
In Congregatione Provin- & divitum, s; in nostra Col-
cia, & Procuratorum sta- legia admittantur. p. 4. c. 3.
tim à Secretario combu- B. §. 3. p. 149.
renda, sed non necesse, ut eo- In promotione ad gradus.
dem loco. Con. 6. d. 25. §. 6. par. 4. c. 6. §. 17. p. 168. &
par. 4.

par. 4. c. 15. §. 4. p. 202. *An in conviviiis & ludis permittantur.* p. 4. c. 15. F. p. 203. *Est etiam in iis necessaria doctrina.* p. 4. c. 10. §. 4. pag. 181. & praesertim in Generali. p. 9. c. 2. §. 6. p. 324.

Superbia.

Nullum superbia signum exhibendū. p. 3. c. 1. §. 4. pag. 109. *Quibus in rebus exerceri debeāt, qui superbiā tāguntur.* p. 3. c. 1. §. 13. p. 116. *Ex iis quae in Generali requiruntur, sumere debent omnes quae sibi conveniant.* par. 9. cap. 6. l. p. 355.

Re. *Illius nullum signū dandum.* r. 29. Sum. p. 15. *Multa eis potestas concedenda, Generali primū.* par. 10. §. 8. p. 363. *Deinde etiam immediatis.* par. 2.

E. G. *Ex bonā oritur conscientia.* p. 150. *cap. 1. §. 2. p. 89. & p. 4. c. 10. §. 4. p. 181.*

Superintendens.

Co. *Quid aget.* par. 4. cap. 10. G. p. 185. *Debent compati subditis, & tamen eos corrigere.* p. 9. c. 2. §. 4. p. 323. & in quibusdam indulgere. p. 8. c. 1. G. p. 290. *quadam etiā relinquere arbitrio subditorum.* ibid.

De. *Superintendentis nomen, vel officium, an in Societate usurpandum.* Con. 2. d. 86. p. 149. *Eorum gubernatio debet pra se ferre amorem & curam subditorum.* ibid.

Superintendentis nomen sine re, non est usurpandum, neque etiam officium nisi necessarium fuerit. Can. 34. Con. 2. p. 28. *Debent aliquando exercere subditos in obedientiā, & paupertate.* par. 3. cap. 1. V. p. 124.

Superior.

Bu. *Superioribus decretorum V. Cōgregationis seriō observatio cōmendatur.* p. 307. *Debent vita necessaria pro cuiusq; indigentia providere.* p. 6 c. 2. N. p. 246.

Co. *Superiores quantum ad ipsos: Debent habere amorem Dei.* p. 8. c. 1. §. 8. p. 292. *Et obedientia exemplo praire.* p. 4. c. 10. §. 8. p. 185. *In officiis humilibus aliquando se exercere.* p. 3. c. 1. §. 19. p. 119. *Possunt jubere in virtute obedientiae, & obligare ad peccatum.* p. 6. c. 5. p. 256.

Superiores facile pati possunt calumniam. par. 9. c. 4. E. p. 339.

Cum Superioribus magis defectus nostri ad eos deferā.
Deus concurrit, propter ipso- tur. Ex. c. 4. §. 8. p. 28.
rum officium. par. 8. cap. 3. Licet eis proponere qua oc-
 §. ult. p. 303. currunt. p. 5. c. 4. F. p. 229. &

Quales Superiores, tales p. 7. c. 2. l. p. 273. Praesertim
ferè subditi. p. 10. §. 8. p. 363. si se constanter offerant ut

Superiores quantum ad bona. Ex. cap. 8. A. p. 57. sed
subditos. In Superiore non semper standum iudicio illo-
homo, sed Christus spectari rum. ibid. Prius etiam oran-
debet. par. 3. c. 1. §. 23. & 24. dum, nec postea urgendum.
 p. 123. & p. 6. c. 1. §. 1. p. 231. p. 3. c. 2. A. p. 128.

Ejusq; vox, ut Dei accipien- Qui aliquid molitus est
da. Ex. c. 4. §. 30 p. 37. Et in contra Superiores, dimitten-
ipso Christus reverendus. dus est à Societate. par. 2. c. 2.
 p. 6. c. 1. §. 2. p. 234. Et Chri- D. pag. 96.

sti loco habendus. par. 4. c. 4. § Superior loco Christi agno- Re-
 3. p. 151. Quia Christi vices scendus, & internā reveren-
gerit. p. 5. c. 4. §. 5. p. 229. Et tiā prosequendus. r. 31. Sum.
Dei loco nobis præst. par. 7. pag. 16.

c. 1. §. 1. p. 257. Et est inter- Ab omnibus sui. suarumq;
pres divina voluntatis. p. 7. c. rerum, illis, dispositio re-
 2. A. p. 264. Et per ipsum à linquenda. r. 32. Sum. p. 17.
Dei providentiā regimur. Nihil ei clausum, nec con-
 p. 6. c. 1. §. 1. p. 231. scientia quidem, tenendum.

Superiores diligendi sunt ibid.
ex animo, ut Patres. p. 6. c. 1. Ad ejus vocem, & cam-
 §. 2. p. 234. Eis patefaciendi pana signum littera inchoa-
omnes defectus, virtutes, in- ta relinquenda. r. 34. Sum.
clinationes. Exa. cap. 4. §. 35. p. 18. & r. 15. Com. p. 26.

p. 39. & p. 3. c. 1. §. 12. p. 115. Qua ab eo agenda sunt,
 & par. 4. c. 10. §. 5. p. 182. & non exquirenda, nec de aliis
 p. 6. c. 1. §. 2. p. 234. Et deniq; loquendum. r. 21. Com. ibid.
tota conscientia in confessio- Humiliter, & sine inter-
ne vel secreto. p. 4. c. 10. §. 5. pellatione audiendus. r. 22.

p. 182. & p. 6. c. 1. §. 2. p. 234 Com. pag. 27.
Debemus esse contenti, ut Admonendus occurrente

in aliquâ re commissâ impedimento. r. 24. Com. ibid. Considerationis observent. p. 19. Inquirant an Praefectus re-

Ab eo re denegatâ, quid cum alio Superiore agendum. re fungatur. ibid. Et an serventur, qua statuta de con-

A quo constituendus. r. fessionibus, visitationibusq; mulierum. p. 21. In exigendis

Superiorum facultates à Provinciali suspendi possunt. servent. p. 15. Vitorum lingua auctores inquirant, &

Eorum auctoritas tuenda. puniant. p. 20. Caveant ne Nostri, notitiâ per confessio-

De. Superioribus localibus non praelegendum triennium, non p. 21. Consultent priusquam de re aliquâ Provinciali scribant. p. 20. In consultationibus ordinariis aliquid legant ex regulis, &c. p. 22. Initio mensis consultent de

Fo. Superiores locorum jus habent ad Congregationē Provincia. p. 13. loco sui, si impediti sint, alium mittere possunt. p. 17. informationem à suis capere debet, priusquam ad illam proficiscatur. p. 59. Executione. p. 23. quomodo se gerere debeant in manifestatione delicti. p. 89. In danda facultate absolvendi à reservatis. p. 49. Quomodo ipsi ab illis absolvi possunt. p. 52. Iuniorum Scholasticorum curam quo pacto exer-

St. Superior à casuum collatione non absit. r. 15. Prov. ceant. p. 80. Qua circa bona p. 9. Reliqua verbo Rector. Collegiis suis applicanda ob-

Or. Superiores locales Genera- servare debeant. p. 12. Quomodo de rebus alienandis in-Designati, antequam ineant, formare. pag. 141. Quo item duos menses in librorum notis contrahere celebrare. p. 138. A subditis exigere non possunt, ut ipsis confiteantur. recolligant. p. 11. Horam con- p. 45. Nec uti notitiâ per confessione-

professionem habitâ. p. 21. *Ædificare nihil possunt incōsulto* ib. *Caveant ne ab aliis conficari* p. 38.

Provinciali. p. 20. *Nec facultatem suis dare, ut ad proprios usus ab externis accipiant.* pag. 39. *Prius consultant quàm de re aliquâ scribât ad Provinciale, aut ad Generalem.*

Superiores subinde mutant. p. 13. *Eorum mutatio quo pacto cum Generali tractanda.* ibid. p. 41. 42. *Consultationis tēpore legant aliquid ex Regulis, vel Ordinationibus.* pag. 94. *singulis mensibus legant memoriale à Provinciali relictum.* ib. *Primâ mensis hebdomada consultant de executione.* p. 96. *Vitiorum lingue auctores inquirant, & puniant.* p. 72. *dandi, & accipiendi facultatem generale non facile cōcedant.* p. 69.

In. Superiores locales omnium necessitati provideant, ne superfluis detur occasio. p. 7. 8. *Conscientia rationem paternè exigant.* p. 55. *Secreti fidē in eâ diligēter servant.* p. 56. *Politicam agendi rationem caveant ipsi, & in aliis.* p. 75. *Præfectum rerum spirituum suspectum ne habeant.* p. 53. *In exhortationibus pœnitentiæ secretarum usum excitent.* p. 74. *de recreatione agant fructuosè transigendâ.* p. 78. *70. pœnitentiis errata castigant.* p. 98. *In cibis Concionatorum non dispensent incōsulto Provinciali.* p. 14. *Cum aliquis aliò migrat, informant de eo loci Superiorem.* p. 7. *Videant quomodo servantur in Ecclesiâ qua de*

Erga Scholasticos, curare qua debeant. p. 34. 35. *horam Cōfessariis statuta sunt.* pag. 87. *Regula 18. Sacerdotum, & aliarum qua ad feminas spectant, observationem curare ut debeant.* p. 18.

Superiores in officio nimis remissi, ab eo removendi. p. 98.

Coadiutores tēporales frequenter alloquantur. p. 37. *Superiorum occupationes propria.* p. 28.

Conferentias ad illos habeant. Superior: ejus obligatio. Id. pag.

p. 11. Idem medicus spiritua- Exigua cura interni cultus.
lis. ibid. ejus dexteritas. p. 15. p. 9. Superioribus cohibendi

In Superiore novem requi- suorum defectus. p. 33.
runtur, quæ aromatum no- Superiores, cum non est Di.
mine explicantur. pag. 16. se consultandi facultas, regu-
ipsum examinet. p. 19. las attendant electionis. cap.

Aversio à Superiore. p. 87. 10. §. 13. p. 48.

Quid in se disquirat Supe- Superioritas qualis, quo- E. G.
rior. ib. Via tollendi suspicio- modò acceptanda, & admi-
nem à subdito. p. 88. ferenda nistranda. pag. 342. 343.

Superiori subditi imperfe- 344. 418. 419.

ctiones. ibid. Spiritu caritatis Superiores idonei qui. p. 58.

juvandus aversus. p. 89. De 72. 86. 424. 425. quoad Deū

murmurationibus cōtra Su- & divina. p. 86. & c. ad pag.

periorē, per alium monēdus. 93. 197. 346. 347. 420. quo-

p. 90. A gravioribus Patri- ad suos Pralatos, Admonito-

bis juvādus. ib. Quomodo se res, Consultores. p. 26. 349.

gerat Superior in colloquio. 350. 426. 427. 434. quoad

p. 91. De gravioribus monē- Societate. p. 81. 97. 191. 196

dus. p. 93. Ad Superiore fre- 343. & seqq. 396. 441.

quentius adeundū hortādus. Quoad Regulas, Instru-

ibid. Quomodo credenda qua ctiones, & c. p. 75. & seqq. 91.

referūtur. p. 94. Subditi ope- ad 107. 120. 191. 192. 342.

rā quomodo utendum. p. 95. 344. & seqq. 420. 425. &

Quid Superiori cum iratis seqq. quoad seipsos & bonum

faciendum. p. 68. 69. 70. exemplum. p. 74. 108. 198.

Superiori servanda respon- 349. 419 & seqq. 446.

sa ad Romanam Congrega- Quoad regimen subdito-

tionem. p. 113. rum. p. 72. 73. 74. 77. 211.

Cl. Superiorū errata: Ignorant 212. 347. 434. Egentium,

subditorum morbos. p. 9. 10. Ægrotorum, Hospitum. pag.

Negligunt, fovent dissimu- 429. 430. 431.

lando. p. 11. Augent placendi In spiritualibus. p. 89. 90.

studio. pag. 12. Exasperant 91. 103. 104. 428. 431. In di-

acriori correptione. ibid. scipectina interiori. p. 77. In

Ignorantia Superioris. p. 13 subordinatione & unione,

pag.

pi13.114 210.306.348.

428.429.433.441. In occu-
pationibus externis, & mor-
tificatione. p. 194. 195. 241.

242. 245. 246.

Quoad modum agendi, & gubernandi sollicitè, secundum Regulas, piè, prudenter. 76. 77. 78. 196. 197. 198. 346. 424. 429. Cum aequali in omnes amore, veritate, sinceritate, auctoritate. p. 73.

74. 75. Cum compassione, benignitate, caritate. p. 81. ad 87. Leni severitate. pag.

106. 107. 109. Cum suavitate, ac prudentiâ divinâ, exercendo subditos in mortificatione, & abnegatione sui.

p. 111. 112. Vitando asperitatem. p. 107. 108. 211. 212. 213. Et prudentiam politicâ.

p. 109. 110. Nimumq; placendi studium. p. 348. 349. Regulari executione sincere urgendo. p. 425. 426. & secretum fideliter servando. p. 434. Vide. p. 346. 347.

Quoad externos & scholas. p. 117. 120. 284. 285. 291. 292. 306. 380. 386. 416. 432. 433.

Vide Provinciales, Spiritus, Societas, Animæ, Missiones, Vnio, Mortificatio, Oratio, Obedientia.

Superpelliceum.

Possunt eo uti, qui ministrant Missis majoribus. p. 6. c. 3. B. §. 2. p. 249.

Superpellicei usus in laicis qui Missis inserviunt. Co.

1. d. 95. p. 68. in lectionibus sacris. Co. 1. d. 110. p. 80. &

Co. 4. d. 10. p. 243. In processionibus publicis. Co. 3. d. 35. pag. 187.

Et Can. 10. Con. 3. p. 37. Ca.

Syndicus.

Syndici officium est observare exteriora. p. 4. c. 10. §. 7

p. 185. Et ad Superiorem referre, vel ipsum, qui errat, monere. p. 3. c. 1. §. 16. p. 117.

In Universitatibus unus Syndicus generalis, & alii particulares constituendi sunt. p. 4. c. 17. §. 7. p. 211.

Syndicus constituendus pro Scholasticis, ut bene studeat. p. 4. c. 6. §. 15. p. 167.

Syndicus sit aliquis, qui ob-serve res domesticas. r. 51. Prap. pag. 84. & r. 48. Rect.

p. 103. Alii in scholis singulis. ibid. p. 104.

Syndici Confessariorum. p. 17. 87. In recreatione. p. 78.

T

TALENTUM.

Concionandi, vel gubernandi talenti habenda

ratio

ratio, ut mediocris pergat in finiendâq; sunt, Provincia studiis & quousq; r. Pro. 19. lis statuis. r. Prov. 35. p. 19. §. 1. 3. p. 10. 11. de eo Provin- Temporis divisio in Classibus cialis serîo cum suis Consul- inferioribus. Vide Horæ. toribus, aliisq; gravibus vi- Cursus. Studium.

ris deliberet. r. Prov. 19. §. 8. Tempus orandi quinque Di- pag. 12. hora quotidie. c. 3. §. 7. p. 23.

E. G. Talentum quid & cur de- aut pauciores, si quis sit debi- tur. p. 276. Ratio illius red- lior. cap. 3. §. 8. p. 24. Tempus denda. pag. 278. exercitiorum prorogandum,

Tangere.

Re. Nullus neque joco tangen- impenduntur; minuendum dus. r. 34. Comm. pag. 29. cum plures. c. 9. §. 13. p. 41.

Tartari.

De. An admitti possint in So- gnatum, non dierum nume- cietatem. Co. 6. d. 28. p. 371. ro, sed materia genere defi- nitur. cap. 11. §. 1. p. 49. &

Temperantia.

Co. Servanda in refectione cap. 39. §. 7. pag. 124. corporis. par. 3. cap. 1. §. 5. Tempora tria electionis fa- cienda. cap. 26. p. 87. 88. pri- mum quale. c. 26. §. 1. p. 87.

Templum.

Re. Ejus ornatus in festis mo- secundum. cap. 26. §. 2. p. 88. deratus. r. 102. Prov. p. 58. Tertium, & quomodo diffe- rat à secundo, & utrum per- Ejus visitatio. r. 121. p. 62. fectius, aut tutius. cap. 27. §. 1. pag. 89.

Temporalia.

Co. De eorum contemptu. p. 8. Tertium cum duplici modo c. 1. §. 8. p. 293. de eorum de- tradipotes, etiam habenti- bitâ conservatione. p. 3. c. 2. bus statum immutabilem. §. 7. p. 132. par. 4. cap. 2. §. 5. cap. 34. §. 4. pag. 109. pag. 143.

Tentationes.

Tempus.

Antevertenda adhibitis Co.

Co. De ejus ordine domestico. earum contrariis. par. 3. c. 1. p. 3. c. 2. §. 2. p. 128. 129. p. 4. §. 13. p. 116. Nulla celanda cap. 10. §. 9. pag. 186. Superiori, vel Confessario,

St. Quo Schola inchoanda, aut Praefecto rerum spiri- S tualium

- tualium*. par. 3. cap. 1. §. 12. cap. 3. §. 7. & D. p. 251.
 p. 115. Instruantur contra Eis conficiendis nostri non Re.
 illas. §. 10. p. 114. Num ii, assistant. r. 28. Sac. p. 196.
 qui probantur, tentandi sint. Theologia.
 par. 3. cap. 1. V. p. 124. Tam Scholastica, quàm Co.
- Re. Antevertenda adhibitis Positiva, juvat ad scopũ So-
 contrariis. r. 14. Sum. p. 12. cietatis. p. 4. c. 5. §. 1. p. 155.
 Rationes ad illas superandas Magis est propria Institu-
 scienda. r. 22. Sum. pag. 14. tio nostri, quàm alia scientia.
 Nulla celanda. r. 41. Sum. cap. 12. §. 1. p. 190.
 pag. 20. Cognita in ali- In Scholasticâ legendus
 quo, Superiori referenda. r. D. Thomas. par. 4. c. 14. §. 1.
 20. Com. p. 26. pag. 198. Posset etiam alius
 Tepiditas. Tepor. cum approbatione Genera-
 Id. Ejus effectus. p. 71. Vide lis. B. ibid.
- Languor in spiritu, & Scholastica post Artes an-
 Conscientia minimè te Positivam discenda. par.
 timorata. 4. cap. 6. §. 4. pag. 160. & ad
 E. G. Vnde oriatur. p. 132. 133. eam Artes disponunt. c. 12.
 damnosa. 134. 135. 321. plus §. 3. p. 192.
 timenda quàm nimis fer- Theologia audienda com-
 vor. 245. 246. Radices. 321. muniter quatuor anni im-
 322. Quid sit. 60. 130. 131. pendi debent; repetenda, &
 140. 141. 440. Causa. 132. actibus celebrandis, duo. p. 4.
 133. 321. Remedia. 142. 146 c. 9. §. 3. p. 179. & c. 15. §. 3.
 147. 319. 321. 322. Ejus p. 201. & p. 5. c. 2. §. 2. p. 218.
 adjuncta. 321. Theologia cursus quarto
 Tertia hebdomada. quoque anno inchoandus: po-
 Di. Vide Hebdomada Tertia. test etiam secundo. p. 4. c. 15.
 Tertius Annus. §. 3. & D. p. 201.
- Or. Vide Probatio tertia. Non potest suscipi obliga-
 Testamentum. tio dandi Lectorem Theolo-
 Co. Nostri non possunt esse Te- gia, nisi ex consequenti in
 stamentarii, neque executo- univrsitatibus. par. 4. c. 7.
 res Testamentorum, nisi ex E. p. 172.
 dispensatione Generalis. p. 6. Theologia moralis lectio De.
 insti-

instituenda prater Scholasticas. Co. 7. d. 33. §. 7. p. 436.

Theologia Professores tamdiu doceant, quamdiu Superioribus videbuntur. Co. 7. d. 95. p. 471.

Ca. Theologia breves cursus non sunt instituendi. Can. 17. Con. 2. p. 21. Sequenda Nostri Doctoribus in Scholasticâ Theologâ Doctrinâ D. Thoma: neque ad cathedras Theologicas promovendi, nisi qui ad eam benè affecti. Can. 9. Con. 5. p. 56.

St. Quadriennio absolvenda, & quomodo. r. Prov. 9. p. 7. r. Theol. 7. p. 49, quibus mediocribus concedi possit, ut eam audiant, vel in eâ pergant. r. Pro. 16. §. 1. 3. 9. p. 10. Ad eam docendâ, sint duo, vel tres Professores. r. Prov. 9. §. 1. p. 7. Tertius moralem Theologiam accuratè doceat. ib. non eligantur, qui benè non sunt erga S. Thomâ affecti. §. 2. ib.

Magistri adhibeantur in designandis iis, qui Theologiam recolant. r. Prov. 10. p. 8. distribuunt cum Praefecto materias pro actibus peculiari- bus. r. Praef. 8. p. 31. Quis eorū finis ac munus. Vide p. 48. ad §. 3. in ipsorū Regulis. & verbo S. Thomas.

Auditores Theologia collationi Casuū intersint. r. Pro-

14. p. 9. & actibus, etiâ Philosophicis. r. Praef. 25. p. 35.

Theologicorum Actuum, In qui iudices. p. 104.

D. Thomas.

S. Thoma doctrina Nostri De- sequenda. Co. 5. d. 41. p. 299.

S. Thomas in Theologâ se- quendus & quatenus. r. Prov. 9. pag. 7. & r. Theol. 2. 3. 4. p. 48. & r. Rep. 5. 10. p. 154. Ejus sententia, vel defendenda, vel quaestio omittenda. r.

Theol. 13. pag. 53. Quomodo ejus articuli coniungendi. r. Theol. 10. p. 52. aut explicandi. r. 11. ib. Illum etiâ Philosophia Professores libenter sequantur. r. Phil. 6. p. 75. Vide etiam Theologia.

Timor.

Timor etiâ paenarū juvat. Co.

p. 3. c. 1. §. 26. p. 125. Curandum ut timori offensa succedat perfectionis amor. par. 6. c. 5. p. 256. Quando sit in correctionibus incutiendus timor. p. 3. c. 1. N. p. 117.

Tintinnabulum.

Non crebrius pulsandum Recedum quis egreditur, vel ingreditur. r. 45. Com. p. 31.

Titulus.

Titulus. p. 159.

S 2

Toni.

Pr.

Toni.

rali Prapósito emittantur.

Re. Die Dominicâ fient. r. 56. pag. 208.

Rect. p. 105. Ad illos Coadiutores & Indifferentes non conveniant. r. 60. Mag.

Translatio.

Translatio ad alium or-Pr.

dinem. pag. 160.
Nov. pag. 135. Quando non fient. r. 61. pag. 136.

Tribulatio.

In. Toni cum fructu fieri, qui possint. pag. 12. 13.

In eâ quid agendum. pag. E.G.

Tonfor.

299. ad 308. 409. 410. Ejus finis. 299. 300. 301. Reme-

Co. Domesticus potius sit, quàm externus. par. 3. cap. 2. H. pag. 133.

dia. 301. 302. 303. 304.

409. 410. Fructus. 306.

307. Dei protectio. 307.

Tractatus.

Vide. 298. Vide Oratio.

St. Longiores in Theologiâ non instituendi. r. Theol. 12. pag. 53. ne in Philosophiâ quidem. r. Phil. 15. p. 79. In classe Rhetorica quatenus die vacationis aliqui concedantur. r. Rhet. 15. pag. 126.

Mortificatio, &c.

Trium Potentiarum
Exercitium.

Cur ita dicatur; & quandle sit. cap. 14. §. 2. pag. 57.

Trium Classium Meditatio. Vide Classium
Meditatio.

Transire.

Bu. Transire ad alium Ordinem, praterquàm ad Carthusiensem, Nostri emissis juxta Constitutiones votis, non possunt, nisi de Sedis Apostolica, vel Generalis Prapositi licentiâ p. 41. 100.

V

VACATIO.

Debent esse aliqua vacationes studiorum ordinaria ex judicio Provincialis. par. 4. c. 13. F. p. 197.

Nec aliàs ingressus tenet. Qui vacant ab officiis, occupandi. par. 3. cap. 1. §. 6. ad Carthusienses. pag. 239. pag. 111.

Licet verò etiam Professis, Vacationum generalium De-
ad quemcumque, si à Gene- Instructio, cum Scholastici

in pradio versantur. Con. 6. r. Rhet. 2. & 15. pag. 120.
d. 4. §. 8. pag. 396. 126. & Hamanitati. r.

St. Certa sint toto anno, & Hum. 2. pag. 130.
nova nulla introducantur. Dies alii quibus vacan-

r. Prov. 36. 37. pag. 20. qua- dum. r. Prov. 37. §. 3. 4. 5. 6.
nam pro singulis classibus. 7. pag. 20. 21. Quid agen-
ibid. in hebdomadariis & dum in supplicationibus.
aliis servetur constantia. r. §. 9. ibid.

Prov. 35. p. 19. Vide etiam
Feriati dies.

Valetudo.

Anniversaria vacatio Ad quid referat ejus con- Re.
generalis quantum duret. servatio. par. 10. §. 13. p. 366
r. Prov. 37. §. 1. p. 20. Quâ ratione conservanda.

Academia tunc instituâ- p. 2. c. 2. §. 3. B. p. 94. 95.
tur Nostri. r. Rect. 7. p. 24. Ejus moderata cura. r. Re.

Hebdomadaria vacatio 46. Sum. pag. 22.

uno die singulis hebdoma-
dis. r. Prov. 37. §. 10. p. 21.

Vanitas.

ne omittatur in classibus in- Conculcanda. par. 3. c. 2. Co.

ferioribus. r. Rect. 19. p. 28. C. pag. 129. Vanarum re-
quâ exceptione. r. Prov. 37. rum instrumenta habenda

§. 10. pag. 21. Diversa pro- non sunt. par. 3. cap. 1. §. 14.
diversitate classium. r. Prov. pag. 116. Ea qua sint. ibid.

37. §. 11. p. 22. docetur enim M. pag. 117. domi non ha-
manè in classibus inferiori- benda. par. 3. cap. 1 §. 14.

bus. ibid. quantum tempo- p. 116. 117.

ris. ibid. & r. Com. inf. 14.

Veneditio.

pag. 107. Ineunte Iunio om-

nes toto die vacât. r. Prov.

37. §. 11. pag. 22.

Die vacationis in Classi-

bis inferioribus agenda ea-

dem, que aliis diebus, ubi

non assignantur propria. r.

Com. inf. 17. pag. 108. pro-

pria assignantur Rhetorica.

Veneta ditionis exilium. De.

Con. 7. d. 100. pag. 473.

Venetum Collegium in Do-

rum Professam conversum.

Con. 2. d. 25. p. 126.

Versiones.

Quatenus vel adhiben- St.

da vel confutâda. r. Prov. 7.

- pag. 7. & r. Script. 5. p. 44. Scholasticorum vestitus
de septuaginta honorifice lo- debet esse decentior, & com-
quendum. ibid. Vulgata de- modior, quàm Novitiorum.
fendenda. r. scrip. 2. p. 43. & par. 3. cap. 2. C. pag. 129.
r. Heb. 2. pag. 47. De vestitu Generalis, sta-
tuet Societas. par. 9. cap. 4.
- Co. Vesperarum cantus. §. 2. pag. 336.
- De. Quando cantari possint. par. 6. c. 3. B. §. 1. pag. 247. Vestitus Novitiorum. Vide
Vid. Cong. 1. d. 39. p. 40. Novitii.
- Ca. & Con. 2. d. 17. pag. 101. In eo & victu humilitatis Re.
Vid. Cong. 1. Can. 25. p. 8. & adificationis ratio habea-
& Con. 2. Can. 24. p. 24. & tur. r. 61. Prap. p. 86. & r. 58.
Con. 3. Can. 9. pag. 37. Rect. p. 106. Vide r. Prov. 84.
- Co. Vestes. Vestitus. pag. 53.
- Vestitus Noster debet esse Vestes Coadjutorum bre-
honestus, ad usum regionis, viores. r. 6. Cust. vest. p. 251.
& pauper. par. 6. cap. 2. §. 15. Vide Custos vestium.
pag. 224. Ut eo vitetur fri- Vestes duplices, & itineris In.
gus, & indecorum. par. 3. instrumenta in cubiculis ne
cap. 2. C. pag. 129. sint. pag. 8.
- Quisque sibi persuadere Veterani.
debet sibi vilissimas vestes Ceteris bonum prabeant E. G.
datum iri. Exam. cap. 4. exemplum. pag. 210.
- §. 26. pag. 34. Abstinentium Vexillorum Meditatio.
à pretiosis pannis. par. 6. Servit gradibus humilita- Di.
cap. 2. §. 15. pag. 244. nisi tis comparandis. cap. 23. §. 3.
occurrat necessitas. M. ibid. p. 79. Perducit ad indiffe-
Etiam in vestitu tenenda rentiam, & disponit ad ele-
uniformitas, idquè jurat ad ctionem. cap. 29. §. 3. pag. 97.
unitatem animorum. par. 8. Potest dari etiā non factu-
cap. 1. §. 8. pag. 292. ris electionē c. 19. §. 3. p. 70.
- In particularibus dan- Via.
dum cuique, quod ei con- Via purgativa, illumina- Di.
venit. par. 3. cap. 2. C. pag. tiva, unitiva, respondent ex-
129. & par. 6. cap. 2. M. in ercitia. cap. 39. pag. 121. Via
fine. pag. 245. tres spirituales non temerè
tran-

transfilienda. cap. 39. §. 7. tuor antiquissimos. par. 8. p. 124. Viarum trium affectus nonnumquam permiscendi. cap. 39. §. 6. p. 123. cap. 6. A. p. 308.

Ejus officium cessat electo Generali. p. 8. c. 4. A. p. 303.

Viatica.

Or. Nostri qualia esse debeant. pag. 40.

In. Idem. p. 7.

Vicarius Generalis.

Co. In locum Generalis demortui, debet nominari ab ipso Generali ante mortem. p. 8. c. 4. §. 1. p. 303. Alioqui eligi à Professis presentibus, vel vicinis. A. ibid. Debet ut plurimum esse ex iis, qui adesse solebant Generali. §. 1. ibid.

Hujus officium est gubernare Societatem. ibid. A. eamq; convocare ad eligendum Generalem. §. 1. ibid. Iudicare de ambitu. p. 8. c. 6. §. 2. A. pag. 308. Decernere Censuras. ibid. I. p. 315. habere exhortationem. par. 8. cap. 6. §. 1. p. 307. Absolvere à Censuris. §. 6. p. 312.

Videre & numerare suffragia. D. pag. 311. Exhibere reverentiam ante omnes Generali electo. G. p. 313.

In paribus suffragiis habet prerogativam. p. 8. c. 3. §. 2. p. 303. Si postuletur de ambitu, deferendus est ad qua-

Vicarius perpetuus, quando Generalis esset inutilis, debet creari à Congregatione Generali. par. 9. c. 5. §. 6. pag. 343. vel suffragiis per litteras missis. par. 9. cap. 4. §. 6. pag. 338. Vel ab ipso Generali cum approbatione Provincialium. ibid.

Vicarium autem non perpetuum, potest per se eligere Generalis in aliquo casu. par. 9. cap. 5. D. p. 344.

Vicarius paribus suffra-

giis qualitatem habet prae-
dendi. Con. 1. d. A. 4. pag. 8.
ei subesse debent omnes offi-
ciales. ibid. §. pag. 8. Si de
ambitu notetur, ad quos de-
ferendus. ibid. d. 9. pag. 18.
Missam die electionis cele-
brat, vel is quem designarit.
d. 10. ibid. pag. 18. Quorum
operâ uti possit ante quatri-
duum. ibid. d. 14. p. 21. Iurat
de sincerâ publicatione suf-
fragiorum. d. 15. ibid. p. 22.
absolvit Electores à Censu-
ris. ibid. Primus dat suffra-
gium. ibid. d. 16. pag. 22.
Promulgat Electum, & for-
mat decretum. ibid. pag. 24.

Vicario eligendo sex minimum adesse debent. Co. 2. d. 50. p. 135. nec plures, quàm quadraginta. Con. 6. d. 27. §. 1. pag. 370. *Ejus officium non tantum ad convocandam, sed etiam ad gubernandam Societatem se extendit.* Con. 1. d. 43. p. 42. *Prorogare potest tempus indicenda Congregationis unà cum Assistentibus.* Con. 1. d. 44. pag. 42. *declarat cum iisdem, quo die, & loco futura sit.* Con. 6. d. 35. §. 19. p. 381. *Consultare tenetur, & statuere cum Assistentibus de re, quam major illorum pars gravissimam iudicat.* Con. 7. d. 74. pag. 456. *Vnicum habet suffragium inter Deputatos de detrimentis.* Con. 2. d. 92. p. 150. *Officio defunctus sedet inter Provinciales ordine sua Professionis.* Con. 3. d. p. 169. *Vicarium nominare ante mortem debet Generalis.* Con. 4. d. 20. p. 248.

Vicarii officium in secundâ Congregatione conscriptum. Co. 2. p. 151. *in tertiâ approbatum.* Con. 3. d. 33. p. 224.

Ca. *Vicarius, Generali electo, habet locum in Congregatione inter Provinciales.*

Can. 15. Con. 3. p. 40.

Ejus eligendi formula. p. 89. fo.

Qualis eligendus. 91. *ad plura medietate suffragia.* 93.

Ejus officium. p. 94. & seqq.

Congreg. generalem indicit, eamq; dirigit usque ad electionem Generalis. p. 6.

Cum Assistentibus examinata acta Congreg. provincialium. pag. 7. *Rationem reddit Congregationi eorum,*

qua acta sunt post mortem Generalis. p. 8. *Suffragium unicum in Actis omnibus*

habet cum qualitate praecedendi. 9. *Benedictionem à Pontifice petit.* ib. *Socios designat Inclusori.* ibid. *Definit cum Deputatis qua proponenda Congregationi.* 12.

Index est ambitus cum aliis quatuor. 13. *Orationem habet primo die quadridui.* 17.

Ieiunia, orationes, & alia inter nostros partitur. ibid. *Missam celebrat die electionis.* 22. *Absolvit à Censuris electores, & absolvitur.* 24.

Iurat de suffragiis fideliter promulgandis. 25. *Renuntiat electum Generalem, formatq; decretum electionis.* 28.

Vicarii alii.

De Vicariis particularium Co. Praepositorum, Rectorum, & Procu-

Procuratorum ad Congreg.

Provincialem mittendis. p. 8.

c. 3. §. 1. p. 300. Vice-Rectoris mentio. p. 4. c. 10. p. 185.

Vicarii Provincialium seu Vice-Provinciales.

Co. *De Vicariis Provincialiū, seu Vice-Provincialibus relinquendis in Provinciis, cum itur ad Congreg. generalem. p. 8. c. 5. §. 3. pag. 306.*

De mittendis, cum Provinciales non eunt. par. 8. c. 3.

B. pag. 301. 302.

De. *Mortuis Provincialibus in Europā, quinā Vice-Provinciales succedant. Co. 4. d. 56. p. 267. & Ca. 22. p. 49.*

Ca. *Vice-Provinciales quod habeant jus ad Congreg. generalem, & Provincialem. Con. 3. d. 48. pag. 193.*

Victus.

Bu. *Victum & vestitū, &c. honestorū Sacerdotum communem sequitur Societas. p. 67.*

Co. *Qua victus ratio in Societate. p. 6. c. 2. §. 16. p. 245. & Ex. cap. 4. §. 26. pag. 34.*

Vires.

Co. *Non nimis debilitanda mortificationibus. p. 6. cap. 2.*

M. pag. 245.

Quatenus impendenda piis suscipere non tenentur No-operibus corporalibus. par. 7. stri. pag. 44.

cap. 4. §. 9. p. 280.

Virtus.

Majus momentum ponendum in virtutibus, quā in donis naturalibus. p. 10. §. 2.

p. 358. Vnicum nostrum studiū esse debet in iis proficiēdi.

p. 3. c. 1. §. 27. p. 126. etiā sine consolationibus. §. 10. p. 114.

Cavendū ne tepescat earū amor. p. 4. c. 4. §. 2. p. 150.

In iis qui petunt Societatem, requiritur, ut sint amantes virtutis, & universa perfectionis. par. 1. cap. 2. §. 2.

& 8. pag. 70.

Ad progressum virtutum multū refert exemplum antiquorum. par. 3. c. 1. §. 19.

pag. 119. Virtutum exemplo valde promovetur proximi.

par. 7. cap. 4. §. 2. pag. 277.

In virtutum solidarum, Re. & perfectionis studium incumbendū. r. 15. & 16. Sum.

p. 12. & r. 22. Sum. p. 14.

Virtutes aperienda. r. 41. Sum. pag. 20.

Virtus. Vide Pietas. Pro-St. vanciales.

Virtutum exercitium ne-E.G.

Visitatio.

Visitationis, &c. officium Bu.

Generalis potest visitare Co.

Societatē. p. 8. c. 1. H. p. 292. Universitatis. p. 4. c. 17. §. 1.

Visitare est proprium officium Provincialis. par. 8. facultas admittendi in corpus cap. 1. I. pag. 292. Societatis. par. 5. c. 1. B. p. 215

Non debent Nostri visitare magnates, nisi valde amicos aut valde pios. par. 6. c. 2. §. ult. pag. 335.

§. 9. pag. 242. Visitatores Collegiorum, etiam

Pro visitationibus nullum stipendium, aut eleemosyna admittenda. p. 6. c. 2. §. 7. p. 241. Professi, possunt in Collegiis

Visitare Cubicula noctu ad Re-

Re. Visitaciones primariorum nocturnum Conscientia exam-
viro- virorum, quando permitten-
da. r. 74. Prap. p. 89. & r. 72. men, signum dabit. r. 1. ipsius,
Rect. pag. 109. p. 259. Postea cubicula vi-
sitabit. r. 2. ibid.

In. Visitaciones inutiles rescanda. pag. 66. Visitatoris officium in Europâ De-

Cl. Quæ in visitatione legenda: qua inquirenda. p. 8. Co. 4. d. 3. p. 238. In quâ Pro-

Di. Visitandus à Nostreis, non à secularibus, qui est in exercitiis. c. 4. §. 7. p. 26. & c. 6. vinciâ Congregationē ingredi possit. Co. 6. d. 35. §. 6. p. 381.
Quanam ejus Provincia censenda sit. Con. 7. d. 58. 70. §. 3. p. 31. Visitans eum qui p. 451. 454. quorum expensis
est in exercitiis, sermonem alatur, & iter faciat. Con. 2.
habeat de rebus spiritualibus. cap. 4. §. 8. p. 26. d. 82. pag. 148.

Visitatorum Regula recognita. Co. 7. d. 37. p. 441.

Visitandus ab Instructore quando, & quomodo sit is, qui Eorum potestas expirat in Ca-

exercetur. c. 6. §. 1. p. 30. & Europâ, morte Generalis.

c. 7. §. 1. p. 32. & cap. 21. §. 3. Can. 23. Con. 4. p. 50.

pag. 75. Visitans Instructor Visitator Congregationē in Fo-
tempore consolationis, parum greditur in Provinciâ quam
moretur. cap. 7. §. 1. pag. 33. visitavit, aut insuâ. p. 54.

Visitator. Visitans. Visitantis Provinciale Or-

Co. Visitator ex commissione Generalis potest eligere Rectorem Instructio. pag. 59. 62.

Visitatores. pag. 161. Pr.

Vita

Vita.

O. p. 118. Unio.

- Di. Vita Christi Domini, quo- Sine eâ Societas nec regi Co.
modo meditanda. c. 20. §. 5. potest, nec conservari. p. 8. c. 1.
p. 74. Idea virtutum. c. 39. §. 1. pag. 283.
§. 3. p. 122. & c. 18. §. 2. p. 67 Unio Societatis in primis
Vita Christi imitatio, est no- quarēda. Proœm. Const. §. 2.
stra reformatio. cap. 18. §. 2. p. 62. Cur habeat particula-
p. 100. Ei diutius immoran- rem difficultatē in Societate.
dum iis, qui devotioni dediti p. 8. c. 1. §. 1. A. pag. 283.
sunt. cap. 9. §. 3. pag. 38. & Amor Dei, & omnis virtus
cap. 10. §. 6. pag. 45. facile efficit unionem. par. 8.
E. G. Vita nostra brevis. pag. cap. 1. §. 8. pag. 292.
146. 398. Vitia. Prater eâ cōmunicatio, &
Di. Vitia quædam cuique magis uniformitas, & obedientia
familiaria, magisque oppu- vinculum. p. 10. §. 9. p. 364.
gnanda. cap. 13. §. 3. p. 54. & Amor sui hostis unionis.
cap. 40. §. 3. pag. 126. p. 8. c. 1. §. 8. p. 292. Item ju-
Uniformitas. dicioꝝ diversitas. p. 3. c. 1.
Co. Omnes Vnius coloris, & si- §. 18. p. 118. Ad unionem se
militudinis esse debent. Exa. omnes invicē hortari debent.
cap. 2. §. 6. p. 15. ad aquali- p. 3. c. 1. §. 21. p. 121. Eam qui
tatem quādo pervenitur. ibid. scindit, dimittendus est. p. 8.
cap. 4. §. 26. pag. 34. cap. 1. §. 5. pag. 289.
Uniformitas retinenda inter Unio Nostroꝝ diligentissi- Re.
Nostros in omnibus. Proœm. mē procuranda. r. 33. Prap.
declar. p. 61. & p. 8. c. 6. §. 8. p. & 80. & r. 32. Rect. p. 99.
p. 314. luvat ad cōservationē Uniones. pag. 160. Pr.
Societatis. p. 10. §. 9. p. 364. Unio inter caput & mēbra E. G.
Nihil permittendum vel necessaria. p. 21. 211. 212. Ei
in doctrinā, vel in iudiciis, contraria amicitia particu-
quod ei ad verſetur. p. 3. c. 1. lares. p. 117. 173. 176. 413.
§. 18. pag. 118. Ejus præstantia, & neces-
Procuranda in vestitu. p. 8. sitas. p. 113. ad 117. 180.
c. 1. §. 8. p. 292. In caremoniis 179. ad 184. 187. 402.
Missæ. ib. & Ex. c. 5. §. 7. p. 48. Discordia dāna ac fœditas.
In opinionibus. p. 3. c. 1. §. 18. p. 115. 179. 180. 182. unionis
impe-

- impedimenta.* 115. 213. 214. *Earum officiales quot, & Privata amicitia.* 117. 176. *qui. ib. c. 17. Earum superin-*
Murmurationes. 114. *Spiri-* *tendentia pertinet ad Gene-*
rus nationalis, & c. 113. 114. *ralem. par. 9. c. 3. §. 4. p. 328.*
 171. 173. 183. 402. 403. *Et earum Rectores ipse creat,*
 404. 439. 441. *Amadus in* *ibid. §. 14. pag. 333.*
omnibus Deus. 174. 175. 176. *Rector universitatis potest*
vera caritas. 177. 178. 179. *esse idem & Collegii. par. 4.*
 183. 402. *Ejus signa & lapis* *c. 17. §. 1. p. 207. & non debet*
Lydius. 184. *Est fructus no-* *esse Professus ordinariè. p. 6.*
ster, & tribulationum. 186. *cap. 2. §. 3. pag. 238.*
 187. 306. 307. *& orationis.* *Universitatum cathedra De.*
 401. *Unitiva via.* *publica, quâ ratione admitti*
 Di. *Præproperè suscepta patet* *à Societate possint. Con. 1. d.*
illusionibus. c. 39. §. 7. p. 124. 118. p. 83. *& Co. 2. d. 24. pag.*
Illi quarta hebdomada re- 125. *Universitas Valentina*
spondet. c. 36. §. 1. p. 114. Il- *non admissa propter adjuctas*
lam expertus redire debet ad *cōditiones. Co. 2. d. 21. p. 122.*
alias. cap. 39. §. 6. pag. 123. *In Nostriis universitatibus Ca.*
 Bu. *Universitates.* *nemo promovendus ad ullam*
De earum admissione. p. 14. 19. *facultatem, quam Nostri non*
 Co. *Eas juvare est majus bo-* *proficetur. Co. 2. d. 70. p. 144.*
num, quia universalius. p. 7. *In actibus universitatum*
c. 2. D. p. 265. Possunt à So- *possunt Nostri ferre aliqua in-*
cietate suscipi. p. 4. c. 11. §. 1. *signia, qua determinare de-*
p. 187. p. 9. c. 3. §. 17. p. 334. *bet Generalis. Ca. 19. Con. 1.*
Idquè ad Generalem pertinet. *p. 7. In iis nullus promo ven-*
§. 2. ib. & p. 9. c. 3. §. 17. pag. *dus in facultate, quam No-*
 334. *Quomodo autè dissolvi* *stri non profiteantur. Ca. 18.*
possint. Vide Generalis. Ea- *Con. 2. pag. 21.*
rum finis est, ut fructus latius *Cathedra in universita-*
pateat. p. 4. c. 11. §. 1. p. 187. *tibus sine oppositione, & gra-*
Dividuntur in tres facul- *tis admitti possunt, consulto*
tates, linguarum, artium, & *Generali. Can. 15. Co. 1. p. 6.*
Theologia. par. 4. cap. 17. §. 5. *Ad universitatum nostrarum*
 pag. 210. *scholas admitti debent, qui à*
 Societa-

Societate defecerunt, nisi sit

Voluntas.

scandalum c. 18. Com. 1. p. 7.

Voluntatis nostra regula. Co.

Vocatio.

p. 3. c. 1. §. 23. p. 123 124. Vo-

Co. Vocationis spiritus sentiri luntatum consensio quàm
debet. Ex. cap. 3. §. 15. p. 22. & utilis. par. 8. c. 1. §. 8. p. 293.
cap. 4. §. 41. p. 42. & cap. 5. Eorum vinculum quodnam
§. 4. pag. 47. sit. par. 10. §. 9. pag. 364.

Cooperandum divina vo-

Voluntatis mortificatio E.G.

cationi. p. 1. c. 1. C. p. 68. In iis necessaria. pag. 66. 67. 109.
qui petunt Societatem, exa- 194. Voluntas magni ponde-
minanda vocatio. p. 1. c. 1. §. 3. ris. 13. 14. 16. 17. omnis affe-
p. 67. Signum est non esse à ctus vitiosus evellendus. pag.
Deo vocatum, qui non habet 176. Omnis diligentia in
dotes idoneas Societati. par. 3. perficiendâ voluntate divi-
c. 1. §. 1. p. 106. Omnes in suâ nâ. pag. 103.

primâ vocatione firmi esse

Votum.

debent. Ex. c. 2. §. 6. p. 15. &

Vota omnia exceptis quin- Bu.

c. 6. §. 6. p. 51. & cap. 1. §. 13.

que, commutandi facultas.

p. 11. & cap. 4. §. 2. p. 24. &

p. 26. Etiam si jurata sint:

p. 4. c. 4. §. 5. C. p. 153. & p. 5.

non tamen in præjudicium

cap. 4. §. 5. pag. 229.

tertiî. p. 147. Votis Societatis

Di. Vocatio libera esse debet, & simplicibus soluti manent di-
à Deo. cap. 4. §. 8. p. 26. Ejus missi à Societate. 30. 68. Vo-
executio sub electionem cadit, ta omnia qua in Societate
& velox esse debet. cap. 27. juxta Constitutiones emit-
§. 1. pag. 89. tuntur, approbantur. Vide

E.G. Vocatio ad Societatem qua.

Confirmatio. & p. 229.

29. 30. §. 3. 65. 69. 82. 194.

Vota tria simplicia Societa-

195. 215. 273. ejus excellen-

tis esse substantialia Religio-

tia. 31. 221. 312. 318. Requi-

nis vota, declaratur. 230.

rit vicissitudinem. 69. 161.

Votum obediendi Præposito

276. 320.

in omnibus. 12. 64. Votum

Vocationis gratia est prom-

Paupertatis. 13. 65. 218. Vo-

ptitudo ad omnia. 102. ad

tū speciale ad missiones Sum-

Indias particulare donum.

mi Pontificis. 11. 63. 228. Vo-

45. 46.

ta sua emittere debent Coad-

jutores,

jutores, & Scholastici juxta Nostra omnia vota, & in-
Constitutiones. 68. Vota tria telligenda, & observanda
solemnia aliqui de Societate sunt juxta Constitutiones.
emittere possunt, de licentiâ p. 5. c. 3. §. 3. p. 222. & cap. 4.
Generalis. 68. Vota simplicia §. 2. & 4. pag. 226.

professorum, qua. 228. Vota Votorum renovatio facien-
in saculo emissa, possunt com- da bis in anno. p. 4. c. 4. §. 5.
mutari in simplicia Societa- p. 153. Imò & sapius, si Su-
tis. 235. periori videatur. par. 5. c. 4.

Co. Vota eduntur ad majus H. p. 230. Quæ quidem reno-
meritum, & stabilitatem. vatio non addit novam obli-
Ex. c. 7. §. 1. p. 54. Et ad ube- gationem, sed fit ad devotio-
riorem gratiam acquiren- nis augmentum. p. 5. c. 4. §. 6.
dam, quia Deo magis uniūt. H. p. 229. Ritus renovandi
p. 3. c. 1. T. p. 123. & sunt me- vota in festis solemnibus co-
dia ad melius consequendum ram Sanctissimo Sacramen-
finem nostrum. Exam. cap. I. to, aliquibus presentibus,
§. 3. p. 6. Tria vota Pauper- & c. ibid. H.
tatis, Castitatis & obedien- Vota Novitiorum. Pro-
tia dicuntur essentialia, & fessorū. Coadjutorum.
obligant ad peccatum. par. 6. Scholasticorum. quare in
cap. 5. pag. 256. suis titulis.

Votorum trium simpli- Renovanda sexto quoque Re.
cium formula. par. 5. cap. 4. mense. r. 4. Com. p. 24. & r.
§. 4. pag. 228. 24. Prap. pag. 78. & r. 23.

Exacto biennio omnes vo- Rect. pag. 97.
tis ligari debent. par. 4. c. 4. Qui ea emisierint, in libro
§. 5. p. 153. Potest tamen, si notentur. r. 12. Prap. p. 75.
Superior velit, differri. Ex. & r. 11. Rect. pag. 94. & r.
cap. 1. §. 12. pag. 10. Votis 72. Prov. pag. 50. Quo voto
emissis post biennium, non li- Nostri obligentur ad indiffe-
cet transire ad aliam Reli- rentiam ad gradus. r. 15.
gionem. Exam. cap. 4. §. 42. Mag. Nov. p. 122. Novitio-
pag. 43. Votorum solemnitas rum ante & post biennium.
unde pendeat. par. 5. cap. 4. r. 55. & p. 133. & r. 57. pag.
A. pag. 225. 134. Ad simplicia post bien-
nium

nium admittere. r. 65. & eorumq; formula approbata, r. 66. Prov. pag. 48. & executioni mandata. Co.

Simplicia post professionem. 1. d. 102. p. 74. correctâ uno r. 71. pag. 49. Professorum, loco. Con. 3. d. 46. pag. 192. ad Generalem mittenda. r. His addi Promissionem de 73. pag. 50. substantialibus Instituti, non

Quomodo vota simplicia placuit. Con. 4. d. 26. p. 252. emittentes, subscribere de- Emitti debent etiam à Pro- beant in libro. r. 57. Mag. fessis trium votorum. Co. 4: Nov. pag. 134. d. 54. p. 267. Eorum trans-

Formula votorum simpli- gressio est Casus reservatus. cium ad finem. Reg. p. 277. Co. 5. d. 77. p. 335.

De. Vota simplicia Societatis Vota in seculo emissa, in in solemnia mutanda non Nostri cessant, dum in So- esse. Con. 1. d. 94. pag. 67. cietate manent, Co. 1. d. 132. Eorum obligatio. Con. 2. d. pag. 88.

63. p. 142. Qui post illa desi- Vota emissa in seculo su- Ca. ciunt, ut Apostata punien- spensa in Societate sunt, pra- di. Con. 4. d. 53. p. 266. Ne in terquam Religionis deter- illis dispensare possint Nuntii minata. Can. 22. Con. 1. p. 8. Apostolici, curadum. Con. 1. Vota bis tantum in anno re- d. 142. p. 91. Eorum formula novanda. Ca. 9. Co. 4. p. 45. nihil adjiciendum. Con. 5. Votorum renovatio potest fie- d. 4. p. 277. Promissio in his ri etiam aliis festis, quàm contenta peculiaris voti vim Pascha, & Natalis Domini, habet. Con. 5. d. 5. pag. 278. cum facultate Generalis. etiam in Coadjutores. Co. 7. cap. 14. Con. 2. p. 20. Ante d. 39 pag. 395. Quod Novi- eam per triduum spirituali- tiis insinuari debet. Con. 5. recollectioni vacandum. Ca. d. 50. pag. 308. 8. Con. 6. pag. 66.

Bis tantum quotannis re- Omnes qui post biennium novanda. Co. 4. d. 55. p. 263. emissis votis, à Societate de- Renovationis festa mutari à fecerunt, ut Apostata puni- Generali possunt. Con. 2. d. ri possunt. Can. 1. Con. 6. 64. pag. 142. p. 42. Promissio ingrediendi

Vota simplicia Professorum, Societatem, qua in formulâ

votorum continetur, votū est dum. Exam. cap. 4. §. 11. p. 29.
peculiare. Ca. 2. Co. 5. p. 52. & §. 19. pag. 32.

Quod etiam in Coadjutori- Quando ii qui ad nos re-
bus temporalibus locum ha- deunt in Xenodochiis pro-
bet. Ca. 23. Co. 7. pag. 79. bandi sint. p. 2. c. 4. D. p. 105.

Or. Vota eorum qui redeunt
ad Societatem. p. 10. Votum
peculiare continetur in pro-
missione ingrediendi Socie-
tatem. pag. 41.

Pr. Vota. pag. 161.

In. Vota renovaturi triduo se
ante recolligant. p. 92. 93.

Di. Votum non emittitur in
Contemplatione Regni Chri-
sti. cap. 29. §. 1. p. 96.

X.

S. XAVERIUS.

Bu. **E**lus Canonizationis Bul-
la edita ab Urb. 8. in quā
multa de vitā, & morte, de
virtutibus ac miraculis ip-
sius preclara compendio ha-
bentur. p. 348. & seqq.

E. G. Vide Humilitas.

Xenodochia.

Co. Ea invisere, & in eis in-
firmis servire, quatenus No-
stris permittatur. par. 7. c. 4.
§. 9. pag. 280.

Quo pacto in illis secun-
dum experimentum facien-

Z.

ZELUS.

Societas exercet se in zelo Co.
animarum. par. 1. cap. 3.
§. 1. pag. 74.

Zelus sincerus animarum
commendatur. par. 10. §. 2.
p. 358. Requiritur etiam in
iis, qui recipiuntur ad Socie-
tatem. par. 1. cap. 2. §. 8.
pag. 72. Hic autem Zelus
complectitur omnia homi-
num genera. par. 1. cap. 3.

§. 1. pag. 74.

Zelus Animarum in pas- Di.
sionis meditatione concipien-
dus. cap. 35. §. 10. pag. 112.

Zelum jurvandi alios re-
ligiosi concipiant, cum faciunt
exercitia. cap. 9. §. 5. p. 38.

Zelus Animarum. Vide E. G.

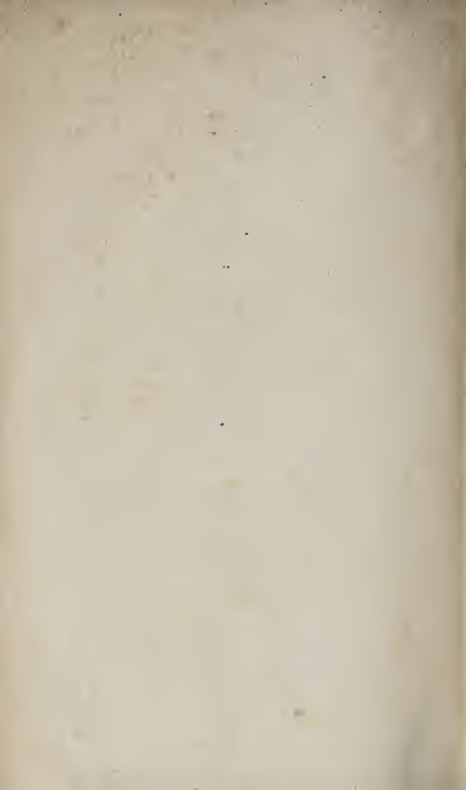
Animæ. Missiones.

Zelus divina gloria, &
animarum salutis, charita-
tis est indicium; qualis, &
quantus esse debeat. pag. 41.
272. 280.

F I N I S.

Alph# 2135681
ALPH 2125683

French

